

ПІСЬМОВИХ
ДОДАТКОМ
РАДА
Літературні і педагогічні
Міністр. і експедиція
М. Петровица ч. 2.
Звертає ся знову на попереднє
орешення. — Рекламациі неопе-
дані відміні від оплати поштовою.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“
на цілий рік 20 К.
„пів року“ 10
„чверть року“ 5
„місяць“ 1
Повидише число „Буковини“ 16 сотня.
Передплата і наплатиється за інсерати
платні в Чернівцях.

На численні просьби відклада-
ємо рочницю до уплати заздалегідь
прекнумерати і передплати на рік
1902 до 8. н. ст. лютого с. р. —
Хто й доти не вирішив собі довг
або не надішло хочби частини пе-
редплати, тому безумовно пере-
станемо висилати газету.

3 буковинської політики.

Політична ситуація неясна
і неясна не тільки в раді дер-
жавній, але й на Буковині. Ру-
мунізатори раді би нашою стати
верховодами в краю і шукають
спільників, що би допомогли їм до
панування. І німецьким політикам на
Буковині забагло ся по пряміму
своїх товаришів із Чех відограти
ще більшу роль національного чин-
ника на Буковині, як доси. А що
число Німців на Буковині запало
мале, то хотять зміцнити ся жида-
ми. В тій цілі й заснували німець-
ко-політичне товариство, а котрим
загадали скупити християнських і
жидівських Німців, щоб виконували
німецькі плани християнсько-німецько-
го товариства, котре ізза свого ві-
роісповідного характеру не може
мати на жидів протигаючого впли-
ву. Але жиди, хоч як вони знім-
чені, змириували, пуди стеники в
горох, і не хотять запрягти ся в
прямо, котрим мали би орати різню
на виключну користь християнських
Німців. Жиди маложливі собі особі-
ве жидівське товариство народне і хо-
тять становити самостійну партію,
що готова мучити ся з другими
як рівні з рівними і ніякі в ні-
чизини. Ся еманіпація жидів згід
норми німецької думки не сподоба-
ла ся християнським Німцям, і їм
удало ся найти кількох жидів, з'асі-
нілованих Німцями, що розвивали
агітацію за алукою в Німцях. На
довірочних зборах сих жидів горлап
на алукою в Німцях особливо а-
ловат др. Біліх, захиляючи жидам
не тільки Німців але каравом і Во-
лохів, не жалуючи свого рота на
ріжні брехні, між иньшими й таку,
що, монили, Волохи не хотять ні-
кого возложити, але Русини ра-
ді би вручити цілу Буко-
вину. Добру відрапу дан сему
гангуню посол др. Штрахер в
„Buk. Post“ з дня 5. с. м., заки-
дуючи ему невідомість, брехливість,
злобу і т. п. хороні прикмети, на
що й подав докази. Так розгоріла
ся ще більше борба між Німцями
і жидами, а всь люті християнських
Німців авернула ся проти д-ра
Штрахера, що став їм та западі
я їх великонімецьких планів, які
гадали перепрошати на плечах
жидів і в алуці з румунізаторами.
Не знати ще, як ся справа ула-
дить ся, але здає ся, що поинмо
таких Біліхів жиди не підуть на
службу до Німців і не стануть та-
ким способом зовсім проти всіх
прочих народностей у краю. Як

через те уладати ся стосуючи в
краю, побачимо небавом, спора собі
знов збере ся. Покаже ся тоді, чи
остане дотеперішні біжіння чи
пелі, навіть німєно-німецька маса,
як говорять, алучать ся до жидів,
оставляючи одних Русинів на боці.
Висинить ся тоді й те, чому посол
Волочинський зріз ся мандату, а
іменно чи тому, що, як говорять,
ізза полеских поселів не годив ся
на лону коаліцію волохско-німецьку.
Все те, що ині варять ся за
кулісами у Волохів, а янио у Нім-
ців і жидів, побачимо на песту у
соймі. Що небудь із того вийде,
коно нам не страшно, бо Русини
перебули вже не таке. Німа спіджа
не в'ється бук Русинів під нашім-
ними підрадійніми обставинами,
коли се не уладо ся тоді, як а ні-
одній репрезентації не було від-
ного Русина, ба, що гірше, коли
бук Русини спали мертвочим сиром.
Тепер Богу дякувати репрезен-
тація бук Русинів, себто его по-
сли на сойм і до ради державної,
представляє одну гармонійну ці-
лість, котрої однієї помноно в ро-
жних нам заходів чужих, ба навіть
своїх впродів не порушена, за що
належить ся заступникам бук Ру-
синів щира подяка усього народу.
Крім одностію називають ся наші
депутати щиростію і ревностію
своїх заходів около добра руского
народу.
Тому, як небудь уложать ся
справа, ми адямо ся на наших
шпробованих провідників народних,
що вони знайдуть ся в кожній си-
туації, не реагуючи із прав, які
належать ся Русинам на Буковині
нісизн Вежого, андекого і цесарско-
го закону. Бо тільки сего, і нічого
більш ми не жадаємо, а заина, що
хочемо Буковину, о скільки вона
не в рускою, аруцяти, віднарамо
з обуренням на адресу тих, що так
говорять, аби відвернути увагу від
своїх власних забавів шпироделле-
на других.
Наші жадани, аби церква, шко-
ла і кожний уряд служили тиж для
кого вони є, отже й Русинам, є
природні, оправдані, ба навіть за-
копами нам запоручені. Ми тільки
сего й жадаємо, щоб Русини у
своїй церкві чули слово Боже у
своїй мові, щоб рускі діти поба-
рали шукати в рідній мові та щоби
в урядах були урядники, що зна-
ють мову партій, отже й руску.
Ми тим не вступасмо проти прав
цієї мовної мови, тіска проти
бесправств, але хіс ся, що в цер-
квах, школах і урядах призначених
для Русинів алувають чужі нам мо-
ви на моральну і матеріальну шко-
ду нашу.
Ого приміром в Черновецких і
иньших народних школах перепадає
в німецьких класах велика часті,
навіть половина руских дітей. Ще
більший процент пропаде марно в
середніх школах, доказом того хоч-
би й. класа гімназійний, що нині-
шча було а т. ан. руских параллель-
лок. А кільки то майна й ще до-
рожної волі та чести тратить не-
повинно руский наріз через своїх
судій, що не розуміють его мови.
Кілько тисяч руских душ гине мо-
рально задля браку церковної на-
уки, яку би розуміли?
Ось гіркі, болючі причини, що
принесовують бук Русинів жадати,
щоби право, яке їм запоручено в
церкві, школі і уряді, було й вико-
нуване. Ми чиним ся ріжних, на-
віть аплиних мов, янже-ж нам не
жадати від євангелістів, учителів
і урядників, що настановлені для
Русинів найкращішого знання ру-
ської мови? Сяй канечности не при-
знаєть хіба воріг Русинів, а су-
проти ворогів наших годі вимагати
від нас уступчивости, се значило-б
хіба бути своїм власним ворогом,
самовбийцем.
При сій нагоді зазначуємо на-
равно, що не бажавмо усеупи ні-
мецької мови, де вона без шкоди для
Русинів або посередня мовна істнує
і навіть потрібна. Але й не згодо-
мо ся заати ніяких красних очей на
дашле нехотокані нашої мови, ані
на шпировані німкою мови, де поно
неходять на нашу шкоду.

Головні збори тов. „Руска Школа“

Відбули ся, як ми зазначили, у Ваши-
ках над Черешном для 9. січня 1902 р.
при участі 56 членів і гостей, а то: 6
із Чернівців, 19 із Вашиків, 12 із
Сторожинського, 10 із Черновецького а
9 із Кімарьового повіту. Із прочих по-
вітів не аяви ся на жаль ніхто.
Голова товариства проє. Антін Клім
отворив збори відповідним промовою, в
котрій відіє вагу товариства для роз-
вою руского шкільництва і учительства
на Буковині, порівнюючи сучасний стан
шкільних і середніх шкіл і даюч учите-
лїм перед 14-ма роками, коли заснувало
ся тов. „Руска школа“, з теперішнім
станом нашого шкільництва і учитель-
ства. Вебачив спонсатував великий ште-
сти на тім нозі, заинав приєутних
до рідної праці в товаристві, ба зин
тоді янже товариство розширило більшу
діяльність на користь нам всім дорогої
справи, аюмо в освіта і виконанє на-
шого нашого повеління. Коли „Руска
Школа“ називе кожнього руского учителя
за учительку своїх ровних і діалити
членом, тоді було заавзятий разій то-
варства і на одну алуку користі.
Далше зазначив головнє канечність пра-
ці для народу, до котрої учительство
обов'язане не лише з патриотизму, але і
з власного інтересу, ба аж тоді, коли
цілий руский наріз аинить, що учитель-
ску брат а школа найпотрібніший інсти-
тут, подобно як церква, було учитель-
ство стан найважливіший і найшановні-
ший в цілій руській мові, що дай Боже!
По промові головнє ухвалили збори
не віднагувати противоу з посвіданих
заинних зборів, бо він був дружелюбний
в „Буківині“ і протє відомий членом, що
й одобрили его.
Ойське відчитав голова сїдуючо
спривозданє уступчивого виділу.
Справоздає головного виділу. За-
гальні збори з дня 18-го січня 1901. р.
вибрали до центрального виділу д-:
Ом. Павловича, д-ра Ст. Станішого, Ер.
Пігулєва, Володиміра Йосифового, Сергія
Шпайнарського, Микіла Кобзаниського,
Антоніа Русака, Юрчила Данилюка,
д-ра Осипа Мавжова, Есечіа Семая,

і Антома Кліма; а на заступників д-:
Ник. Іосифовича, Тою. Брандана і Са-
бата. Виділ ухвалив ухвалити ся так,
що головою став А. Клім, І заступником
Ант. Русак, П. заступником Волод. Йоси-
фович, секретаром Ю. Кобзаниський,
касиром др. Ст. Станіший, контроле-
ром Елє. Семая, редактором видавни-
цтва Ом. Павлович, упр. майшину Корн.
Данилюк. Виділ старави ся спонсати
свій обов'язок ради на формальних за-
сіданнях, яких відбуло ся девять, і майже
на щоденних сходинах своїх членів в
читальні „Народного Дому“. Над всіма
висловив, які ухвалив торішній ро-
дний збір товариства, і над иньшими
проявленнями і пошукми питанням ру-
ского шкільництва і учительства ради
виділ основно і подагжував в той спо-
сіб, що відзав ся з повесними відпи-
саннями до власний або поруцати їх своїм
тих своїх членів, які мають слово в
Красній Раді шкільній і в законодавчій
Раді, т. є. в сойм і раді державній.
Головно дбав виділ, щоб здійснені ся
такі справи, як заавзав рускої гімна-
зії в Вашиках або в Кімарях, попра-
вляє руских параллель при черновецькій
гімназії і розширено їх на шкільні
класи і реорганізація учительської семі-
нарії. По важних трудах членів виділу
сп. д-ра Станішого, Ер. Пігулєва і Ом.
Павловича можемо аюмо сподівати ся, що
небавом стануть ся наші бажани ека-
ти. Надальше до двох років діста-
немо руску гімназію. Є також надіє
що наші параллель при черновецькій
гімназії в поретини часі аруцять ся
більше, тат на рогун до них буде уде-
лений кожньому ученику, що лине
спішити а добрим успіхом 4. шкільний
рік на селі. Богато причинить ся до
розвою рускої гімназії і той відрадий
факт, що міністерство просвіти аюмо
заснувало приготавлючий курс при
рускій гімназії, до котрого будуть при-
німати ся ученики до сїмнадцяти 3. шкіль-
ного року. До тепер мусіло намо това-
риство обіцувати ся таким приготавлю-
чим курсом. І минулого року істну-
вав такий курс, в котрім приготавляли
ся ученики до аступного істну гімнази-
ального. Наше товариство динє сердоче
на сїм ніска п. Атанасови Русако-
ви, що аюмо 6 арг ачати в сїм курсі
ловою безкористно, і п. К. Данилюкови,
що ачав в ані с. р. і п. др. Камін-
ському за відступленє шкільної помати.
Виділ неспуєня з ані і справи поділу
народної школи в Чернівцях, як тажко
щоби рускі параллель при черновецькій
народній школах розширено і на цілий
край. Наші заступники урцують аюмо
сі справи і павно їх виборять, бо наші
жадани справедливі, а прогнаніи в
змужуть їм опирати ся даго. Виділ
ухвалив старати ся, щоб у всіх проми-
словних курсах, які лине істнують в ру-
ській часті Буковини, учини Русинів по-
руси, а не по німєцки, бо-ж то протя-
нять ся всяки неадекватнім претен-
ціям. Також заавзавмо ся, щоби учени-
ки так знані рускої гімназії учали ся
рускою сїмпу. Далі заавзавмо відра-
дий факт, що наша правозавна конпа-
сторія аюдала ся на євангелічну правоза-
вну в ріднійшій учебниці, чим заавзав
уделити ся наука релігії в народних і
середніх школах. На порученє виділу
ухвалив ани член, в. катехит Ер. Се-
мая, релігійні учебники для шкіл серед-
ніх. Наш виділ аинив також питання
до ради державної в заавзав руского
университету у Львові і заавзав аюмо
те саме учинити. Виділ заавзавмо ся
часто, аюмо то спонсати рішавчі ани-
ми до коаліціїи учительської аінції,
і поручив аюмо заавзавмо справу на-
шого учительства особливий спід на-
шого члена др. Ст. Станішого, що члена
виділу правого і правної Ради шкіль-
ної. Петинію до сойма і до Ради
шкільної аюмо аюготав аінї і поре-

части, чую-ж в свій час. Петиція номінується в Буковині, а всіляк зможемо укласти або й иншу виставку від Польї інформацій виділу можуть сподіватися на регулярні платні, засвідчують вже і в своїй, а особливо в Крайній Раді німців люди, що показують красу дозв'язування. Також зауважимо, що Крайня Рада німців старанно справу етапу і шкільних напівліт через податковий уряд порішити на користь учительства. Правда, дотичний краєвий закон мусить вперше змістити ся. Намішні наступники певно не занегають постаратися за таку зміну. Наше товариство допомагає по своїм силам ученим головно гімназійним, в Чернівцях і Сереті. І цього року уділими шкільним Союзу нашою товариством заможу в сумі 400 корон, за що складаємо ширшу подяку. Що до надання нашого товариства, то вийшли протягом сего року такі книжки: Педагогіка Барановського в перекладі Ю. Кобилянського в 1000 примірниках, Методика п. Гавришчука в 500 примірниках, Руска Читанка для П. класу Сергія Шойнарівського в 1000 прим. і другий намір „Малого Катехизиса“ в 5000 прим. Редактор видавництва приготував до друку: „Збірник шкільних законів краєвих і державних“, покласти для рускої молодіжні в Ярошівській і дадуть для семінарій Барановського. Діяльність наших єврейських закладів зразком єврейських, які поміщали ся в „Буковині“. З жальм треба признати, що найбільший рух оказувався єврейським в Сереті і Пухляці. В обох тих осередках руского учительства не єврейським вийшли. Голови цих єврейських єврейської гідності, а в них же не вибрано, бо не було загальних зборів. В інших єврейських було значно більше життя, відбували ся конференції з відчитанням і вчотир, правда, заклади зі скромним рівнем діячів. Я кажу „сільком“, бо справді загальн нашого учительства такі ще не знала ся до товариства. Все працюють майже лиш одні і ті самі. Стан класу держави те саме. От прим. в шкільних справах німців єврейської єврейської: на рік 1901 визнали 22 члени, а в 1902 визнали 22 члени (єврейська чисельність 103 члени). Отже образень нашого єврейської діяльності. Просимо визначити, що не вдали більше зробити. Руш охочих до праці в нас на мило, крайній час, щоб прибували нові, сильні сили. Успішаний виді складає свій уряд у Ваші руки.

Прое. Шойнарівський здає справу про

Стан каси.

а) Приходи:

Готівка з минулого року	117 к. 94 с.
Членські вкладки	— — 106 „ 60 „
Законода Співу	— — 400 „ — „
На видавництва	— — 762 „ 96 „
Зворот донгу	— — 10 „ — „
разом	1897 к. 50 с.

б) Рухові:

Законода	— — — 94 к. — с.
Адміністративна	— — — 31 „ 19 „
Уряджене пригот. курсу	— — — 31 „ — „
На видавництва	— — — 1184 „ — „
Визначено	— — — 48 „ — „
Салдо	— — — 9 „ 31 „
разом	1897 к. 81 с.

в) Мистець товариства:

Активна: Книжки зар-тості	— — — 6300 корон
Пасивна: довг в дру-карні „Рускої Рада“	— 2100 „
остат	4200 к. мистець.

Учителі Он. Руснак здає справу про

Видавництва тов. „Руска Школа“

	пере-брано	рабий-шло са	на-спад або в-комі
Образина з життя	420	86	324
Синюка по 20 с.	—	—	—
Методика I часті	—	—	—
О. Поповича по 60 сот.	—	297	17 280
10 класу О. Поповича по 20 сот.	—	950	82 868
Малый катехизис Н. по 20 30 сот.	—	5080	1353 4637

Видавництва „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Рада“ в Чернівцях під редакцією Володимира Шойнарівського.

Руска читанка	—	—	—
Шойнарівського	—	—	—
для П. кл. по 2 к.	—	—	—
80 сот.	—	—	1000
Педагогіка Баранов-ського в перекладі	—	—	—
Кобилянського 1 к.	—	—	—
20 сот.	—	—	1000 110 880
Методика Гавришчука	—	—	—
по 2 кор.	—	—	500 68 432
	10.147	1.791	8.351

Перегляд політичний.

Підчас наших свят циркуля була в польських лісниках погодило ся намісники гр. Пінський нас вважала уступити. Сво місто знав би заміти, як доносили одні, експ. Коритовський а другі призначували якогось українця Нрми в Вілну. За причину сего зміни подавали се, що гр. Пінський не унів адержани в соїм ма-йоритеті у виступіній справі та що він нехотує з москвофілами і дає їм по-ростати в ширі. Отже в нинішній „Ga-zet-i narodow-ij“, яку загально уважа-ють органом намісника, заміщено де-менті, які в правді застерігає ся проти ооїцтва.

В селі наряд магнатів зібрав ся у Будапешті 10, січня конгрес на на-раду в справі автономії угор-ських католиків. Провід держав-ників-примак кардинал Вашари. Вибра-но вказувати цілий епископат, численні члени палати магнатів і послів та бо-гато інших вишніх осіб.

В Брусселі відбула ся конферен-ція буреских провідників п-справі заклячення мира. Згодили ся на-ов, щоб жадати але не цілковитої не-залежності полудново-американських ре-спублік, але їх автономії. Др. Клерк має се запотієнувати англійському прави-тельству.

„Daily Mail“ доносить з Шангаю, що тамешню англійську загону мають відкрити до цивілізації, а нинішню війско остане в Шангаю на-даліше.

Допись „Буковини“.

Із Сергія.

Отворенє читальні „Рускої Бесіди“ в Сергіях в Пухляціній відбуло ся в день св. Николая 19. грудня 1901. в домі дуже чесного господаря Романа Бурдузана, котрий відступив свій дім безплатно і світло даром на цілий рік з'обов'язав ся дати. Около пів до 3 го-дини по полудні згромадило ся велике число місцевих людей, простора кімна-та і великі сінні були битком наповнені. Над дверима висіла табличка з написом „Читальня Рускої Бесіди“, а над нею по-вішали хоругви о народних і австрійських барвах.

Управитель місцевої школи п. Ни-колай Гайба отворив збори.

Хвиля розпочатого торжества була велика, бо се згромадило ся Гунузи на-важений празник просвіти.

Провідники зборів попитали громади-ні і гостей з Тарасів, Киселинів, Дикти-на і Шиноти з Радівичини повенити під-тати поодинокі уступні статутів читальні, на хоругви цілї сї народної інституції.

З великою увагою слухали люди ширших слів бесідинця, а від часу до часу хваляло ся чути з уст згромадже-них „Правда! славу правду нам наш учитель говор!“

Даліше промовляв п. Константин Дузір, управитель школи із Шиноти, Бесідин промовляв чистим діалектом гунульським, а тас сї Гунузи з одушевлене-го та мудрої бесіди живи межі Гунулами добре, що їх долагло поучував на приміра щоденного о важности заведення грамоти і новий громаді, з ко-мазім проценті змогли не потребувати літні серних ліхварів.

До стар-брани: п. п. Мик-Роман Бурдузан, вступивши, кан, камер, Никола Гайба инсар, Лучня, бібліотечар і два видлових.

Тому що пора була досить пізня, то голова згромадження на честь проби і подякою для всіх присутних зазначивши перший абір нової читальні. Висловлені на-ше мікко Гунулини у верхі до своїх хат.

Пан Гайба запросив околишних го-стей товаришів до себе, де відбула ся спілка вечора. При тім йшла даліше промова і розговори на честь присутних гостей, доматорів і всіх Русинів, котрим на сесії лозили народна просвіта і дола.

Музика і співні лунали у поселім зружні зібраних. Народні пісні, а особ-ливо „Вулиця“ дуже гарно співала панночка Ольга Голубина з Галчинин, одушевляла і карувала усіх присутних. Після ночі роз'їжджали ся гості домі, нинішній мішій спомин із гостинного руского дому.

Так отже одна, нова твердина просвіти народної окупала ся у наших любих, вивелих Каринатах. Щастя Боже доброду, Вам Сергіяне, честь, па-хлай буде перед людьми. Слава про Вас розійшла ся по цілій рускій землі, про-знавши ся розумна розумна громада, котра за припримом других розумних гро-мад під проводом свого учителя поту-пила вже на нову дорогу просвіти і чистоти, добровільно повинила горшму а на томість кождої годі численно громади ся в новім домі у своїй чи-тальні.

Одно лиш сумно, що місцевий канотеп-не зміг зняти ся при отворенні чи-тальні, але що ще гірше, канотечка по-передно у домі божім до згромадження людей ставля „донідує ся, що дось там не злунали але ся утворити влас-на читальня, то неслухайте зрадних підше-птів“. Сумно, дуже сумно, отже, що не хочете вості попереного нам етапа до просвіти. Казі у Вас не ма наро-довлюбного почуття, щоб теж саме на-шого Гунузи просвітити, то просять ся Вас на будуче принайм не перешко-жати в сїм ділі другим людям доброї волі. Згадайте на слова безсмертного на-шого Тараса, котрий тас вича, — „Славишть ся, будьте люди бо лихо нам буде“!

Наш наряд починає чим раз зосїл-ше зривати, починає цілювати, хто єму приятель, починає судити по ділах, а не по тім, хто тільки доходить місячно-має. Дякую у кождій громаді повенити учителя і співачення згідно їти рука в рука ошодо віднесени добра морального і матеріального, позрикого меншого браті.

Сергій в грудні 1901.

Читальня.

КОВЖКЖ.

Календар. Серода 2/XII. (15/L.): Співкестра Теодора, вер. пр. Р.: Мавра, Четвер 3/XII. (16/L.): Малахія Гордія; Мавра.

Зінчав в цїсарській родині. Авт-внїчар архієпископ Сисавости Марії, вичав шкери, а вичав Отоном Вичдін-грешні, відбуло ся в четвер 23-го с. м. о 10 год перед полуднем в Іосеннєв-ській каплиці шкєрєного ліри. Торже-ственний акт ревуційний відбуло ся 22-го с. м. о 12 годий в полудне в палаті тайних радників, а ввечерю того

Лешня, союзним р, що винили сего в день св. Стефана, за і ширі бажаня. Доложу всіх, аба дойшли наді, які на мене пока-дають, і тим піднести ся за оказану мені честь. З сердечними бажаннями щасливого нового року із низеньким поклоном. Др. С. Силь-Отоцький.

Доповняючі вибори до сойму в Кімполонгу. Як довідуємо ся будуть вивисні 13. лютого вибори доповняючі із-за зложени мандату д-ра Поковича в виборчих комітї сільської курії Кімпо-лонт. Як відомо, волоска народна пар-тия поставила кандидатуру протонони Юрія Базюшка з Дорної. Також старо-полохи агітують ся з цю кандидату-рою, а в правительстві єму не про-тивно. Отже його вибір запевнений.

Против зложени мандату соймово-го проє. др. Волчинського вступили старе-волоси і більша посїаєть, що їх вступили др. Волчинський в соїм. Сой-мовий волосний клуб запрошений на нараду на 12. січня, а ввечерю вичи-мітет більшої посїаєть на 17. січня.

Державна поліція. Як судити по теперішнім розположенням в чернівцях радї громадській, то державна поліція заповнена. Богато громадян радних сповучали жадати державної поліції, бо реорганізація міської вичисля-ба за-дорого.

Головний виділ тов. „Русна Шко-ла“, вибраний 9. с. м. головними обо-рами у Васинівцях, ушкєстивали ся так: голова проє. А. Клим, вступивши уч. А. Руснак і радник суду В. Ісєнєвський, а секретар проє. А. Шойнарівський.

Муз.-декл. вечорні із танцями, уря-джені тов. рускої православної шкєл-ти 9. с. м. у Васинівцях, удав ся добре. Ширше справозданн покламо пізніше.

Посвяченє шкєльної фани в Кучо-рові малім відбуло ся сїм годі заго-дом с. надуч. Радомського.

Гімнастично товариство закладають чернівцями Русини.

VIII. Виказ жертв

на вілному зливисим авад. Русинам.

Вл. Віктор Ілєсє	—	—	—
надуч. з Замітків	—	2 к. — с.	—
о. К. Шенє парох з По-горайшні місечини	—	10 „ — „	—
Др. Н. Н.	—	50 „ — „	—
наш др. Воланова	—	60 „ — „	—
Вазимір Петранук учит.	—	—	—
в Раїсєвє	—	2 „ — „	—
Андрей Зугасєв надуч.	—	—	—
в Заставі	—	4 „ — „	—
на іманінах у др. Стоє.	—	—	—
того зібрано	—	24 „ — „	—
разом до тепер	748 к. 50 с.	—	—

Спасєбі!

Др. Силь-Отоцький, проф. Д. Бранішчун.

Телеграми „Буковини“.

Льондон. 13. січня Standard до Шин-гаю побуд в Печіну з цілий лір і з шкєрєною пробічною партією, що брала участь в вичисленні

Відсутні сторінки

ВИХОДИТЬ В ЧЕРНІВЦЯХ

до середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакция адміністрації і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

рукописи і листи не повертаються — Редакція не несе
відповідальності за зміст листів під опалкою поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К.	—	с.
— пів року	10	—	—
— чверть року	5	—	—
— місяць	1	70	—

Повідомне число „Букovina“ 16 сотників.

Передплата і наложити за інсертати платні в Чернівцях.

На численні просяби відклада-
ти починати до уплати заздалегідь
пронумерати і передплати на рік
1902 до 8. н. ст. лютого с. р. —
хто й доти не вирішив свій довг
до не надішло хочби частини пе-
редплати, тому беззусильно пере-
станемо висилати газету.

3 буювинської політики.

II.

Про політичну ситуацію в краю
розповідала червоноцка „Gazeta Pol-
ska“ сьогоднішнього дня. Була поль-
ська преса до краківського „Слав-у“.
Подаємо її в цілості, а своє про
неї слово скажемо в наступних
числах.

„Слав“ зазначає на вступі, що
не скінчено буювинський сойм на-
віть на коротку новорічну сесію,
бо правительству було б безперечно
складано сойму не на руку! Си-
туація, створена гр. Гессем, а пе-
ренята без добродійства інвентарі
его наступником, дізнала в посідан-
них речах користної зміни завдяки
тактовному поступованню німцю
польського клубу соймового і завдя-
ки тому, що бр. Бургінзон, призна-
ючи то поступованню владення поль-
ського, покинув бодай під тим паг-
лом дорогу, що єй показала попе-
редники і бюрократи.

Зложена більшість соймова —
каже далі „Слав“ — що в єй
сказав увійшли Німці, Русини і
Поляки: Німці із заховання свого
уприлюдненого стану посідання —
Русини із за осягнення того, що їм
належить ся — Поляки із за осо-
бистого довіря до шефа краєвого.

Се було вже з гори мабути троха
кудас. Во рад краєвий уважав і
уважав передовсім на цілість того
стану посідання Німців; нимреве
справедливості і рівноуправління
цимим народом на Буювині було
би можливе лише о тільки, о скіль-
ко позвони би на то стан посідан-
ня Німців, отже стан несправедли-
вий і упривілейований. Консенсу-
сний такого погляду на справу бу-
ла така, що сповнення бажань Ру-
синів підбували ся на кошт Воло-
хів і Поляків то є коштам тих,
що і без того мають за мало. По-
ляки, що належали і належать до
той більшості, не могли однако до-
пустити до того, щоби через уряд
просектовані заспокоєні руських ба-
жань підбували ся на кошт посі-
дань Волохів. З другої сторони
Русини, справді чи несправе-
дливо, не редуквали своїх бажань
і остаточно надійшла хвиля, що
Німці були мусіли для заспокоєння
своїх союзників Русинів допустити
до утербу свого стану посідання.

То викликало в німцях таборі
метушню і підразу дали ся чути
скарги Німців на несправедливість. Сла-
вня. Як довго Русини бороли ся в
Галичині і Поляки, а на Бую-
вині з Волохами, Німці піднімали

їх зусилля, опанували кризис, які
хотіли ся Русинам; руський рух не
находив нігде такої симпатії, як у
німцях опікунів в Відні і в Чер-
нівцях. Не підлягає навіть сумніво-
ви, що нагале заохочування ся Ру-
синами проти Волохів мало бути
лише політичним „фіглем“ проти
Галичини; пригорюючи покривде-
них через Поляків і Волохів Ру-
сини до перенятого чуття німцями
серця мало показати політичному
світлові, що Поляки допускають
ся в краю, в котрім ридить, пас-
ли проти побратимів, коли тим-
часом Німці опікують ся ними ла-
скаво. Окрім сего поводу був і
інший: Німці уважали Русинів
за менше небезпечних чим Волохів,
а маючи на оці засаду divide et im-
pera уложили трактат з Русинами
проти Волохів, котрі матеріально
і культурно стоять богато вище,
котрі отже скорше могли би сита-
ти за кормом в краю і відобразити
геометрію Німцям.

Обі сторони завели ся; Русини
переконали ся, що їх бажання мо-
гли числитися на поверте у Німців
лише тоді, коли ходять о відобра-
ження чогось Волохам, або Полякам.
Бажали руської катедри на відділі те-
ологічній, отримали єй коштам
Волохів; але коли ходило о при-
няття руських студентів, завела нім-
ка прилизи, бо Німці попереджали
ся нидма утримувати німцями
університету — хотів з початком
літком природно підняти заходи
около утримувати польського уні-
верситету у Львові.

Зачала ся газетарська боротьба, при-
чим із сторони Німців упав напад
„руської невідчужності“ на що „Бу-
ковина“ відповіла так, як на-
лежить ся.

Тимчасом краєвий рид нави-
зує тепер переговори з Волохами,
котрих сам дружує перед трома
родами в опозицію.

Не можна сумнівати ся, що
Волохи скористають з ситуації так,
як то зробили Русини перед трома
родами; за кілька років, коли ба-
жань Волохів стануть ся для Нім-
ців невідчужними, повернуть они до
аліансу з Русинами і уживуть їх
проти Волохів. Як будуть захову-
вати ся Поляки, наперед сказати
трудно, бо переговори ведуть ся
поза їх плечима, що вже з фор-
мальних наглядів є нетактовним;
бо скоро Поляки належать тепер
до радової більшості, то мають
право знати о тім, які зміни при-
готовляють ся в тій більшості.

Проваджене переговори з Во-
лохами без відома Поляків, а зара-
зом проти Русинів, без попередно-
го розв'язання існуючої більшості,
вонино бути Русинам наукою на
будучість.

Для Поляків сей стан річий є
не менше важним, бо зможуть
зречи ся відповідальності за даль-
ші випадки скоро їх на нараду ве-
кликано.

Цілком природно, що Німці від-

несуть хвилю важну користь і
позбудуть ся Русинів, що зачали
бути дуже несприятливими, а позна-
ють Волохів, що їх бодай через я-
кийсь час будуть мусіли заспоко-
ювати на некористь Русинів. Що
зійде остаточно з сєї забави, ніхто
сім не журить ся, тимчасом она
засяває знову Німцям продовже-
не пановання на кілька літ — се є
оредцій дуже цінне, а тим більше,
що її історично, ані етнографічно
ніщо не опритує німцям панованню.

Перегляд політичний.

Як подає перебіг переговорів,
котрі проваджені із за чесько-нім-
цями акцій порозуміння, то у кон-
статуюване спільної угодою
конференції виключене.

В добре інформованих віден-
ських кругах гадають, що прави-
тельство урегулює в дорозі
парламенту на нарадах над буджо-
том, не лише плану тарифу і тор-
говельної угоди, але також нім-
цес чеське правко не питає.

На продовженій розправі над
буджетом міністерства внутрішніх
справ відповідає президент міністрів
в довший промові на пропозиції
простити і осянжувати і законі
регуляцію анткарства, убезпечені
проти слабости, винадінні і старо-
сти; кодифікацію цілого устрою у-
безпечені, а також закон емігра-
ційний, що вже виготовлений, а
котрий має дати охорону мате-
ріальних інтересів емігрантів. Прези-
дент міністрів зазначає, що прави-
тельство звернуло цілу увагу на
переворудження конвенції що до
худоби, головні з Німеччиною. Він
паде ся також, що скоро урегулює
ся питання морського оподатку, а
також питання Треитина дають ся в спо-
кійний спосіб залагодити з пере-
міном партій тирольського сойму.
Президент міністрів закінчив при-
знанням прав і відхилив ся урядни-
тва політичної адміністрації.

Буджетовий відділ при-
няв заголовки відділу „Міністерство
внутрішніх справ“, що стояли в
розправах.

Під проводом імператора відбула ся у
Відні дня 16. н. ст. в імператорській залі
імператорська нарада, в котрій взяли
участь: архієпископ, Франц Фердинанд,
міністер військ і мор. штаб бар. Бен-
і інспектори армії.

Вольє сповідає ся, неку-
тас і регабілізує ся. Погод
Вольє, зведений, зложив посольський
мандат, а тепер знов, зведений своїми
привиліями, об'їжджає свій набірчий
округ, де сими днями відбуде ся новий
вибір.

В суботу ставал він перах вибор-
чому в Гогенльорге. Ціла рада мієла
посадником і представителі судівних
місцевостей прибули на збори. Вольє
позитали дуже симпатично. В своїй
промові він між иншим сказав: „Стаю
перед вами не з радісним лицем, а з
важним серцем. Давніше инанше бу-

вало, нині річі змінилися. Признаю ся
явно і отверто, що я побудив, удавши
ся дво чоловік жонатий і любячий з дів-
чиною. Мої противники користають з
того, щоби мене погубити політично. Я
тепер борю ся не о мандат, але о жите
і честь. Докажмо, що прозопали за мною,
є навіть те, що нос. Чам, отець дівчи-
ни, полегла моєму принахоту“. Розпо-
відаючи подрібно о цілій тій події, котра
до тлі знаєслава, додав далі: „Проє.
Зайдль, муж панни Чам, поступив моє
інквізітор, моє лат. Жениця удає
цільом єго сутяжності, винуват від неї
визнана, з болотом змінує єй честь“. —
Даліше згадує ся Вольє із своїх замітків
і оповідей, як згодив ся порішити справу
посидання. Зайдль єго не поділяв, а він
сам стріляв у воздух. Тим способом
звичайно вичають ся між людьми сирій
справи. Та не так поводять ся Зайдль,
що нахотів ся єго знизити“. — По
короткій дискусії кандидатуру Вольє
прийнято одностайно.

В суботу промовляв Вольє на збо-
рах виборчих рано в Гугліх, а попо-
лудні в Зиндсхорні і на обох зборах
висказали виборці єму своє довіря. Пу-
блицистична боротьба і полеміка між Во-
льє і Зайдлем змине того не перестав і
перед сними виборами моє би нарочно
що й загострилася.

Politik доносить, що офіційна
вступна конференція між чеським
кабінетом і парламентаріями чехів
обох сторони розпочинає ся з неділі.
Головне є, що головним тематом є
інвестиція азіатська. Декреті сторони
предложили вже свої петиції, а другі ще
їх пропонувати. Загальні збори єй євнїала
конференції справу передать ся про-
фесорам університетів і вишнім уряд-
никам, щоби о ній висказали свою
гадку.

Спільні чесько-німцями угоди
конференції мабути не відбудуть
ся, а лиш буде правительство порого-
вувати з-оарама з Німцями і Чехами.
Др. Шалак, член всеімператорської партії,
в конференції з-д-ром Кербером зазначає,
що єго сторонництво не відстає ся в
їній конференції, коли не признає
імператорського азіатського державства, і
все буде протестувати проти павдення
чеського азіатського у внутрішнім урядованню в
Чехіях.

Narodni Listy пишуть в справі
чесько-німцями угоди: „Нема
угоди, коли Моравія виключена, або коли
моравські справи азіатські мали би окремо
трагувати ся. Угода має разом обни-
мати Чехію і Моравію.“

Маршалок краєвий нн. Люб-
кович позначив до Відні. Додадуть
ся однак, що єс посилане стоїть біля
ше в азіат з отворенням галерії образів
в Празі, ніж з чесько-німцями спорами.

Президент міністрів др.
Кербер паде даліше довіряти і
переговори з позначили чеськими
і німцями послами. Німцями партія
лівова зазначила устану нов. Прадого,
що можемо учати в чесько-німцями уго-
дах конференції, хоті і порекомендує,
що з той муні не буде хліба. — Пар-
ламент буде імпірією сесійний 28.
с. н. Правительство надієсь, що до 20.
марта буде вирішений бюджет, офіс
поступили би вигадливі єврей і скінчили
сойми на весінню сесію.

В засіданні комісії азіатско-
вої в Будапешті палати послів заглав
міністер конвед'я бар. Флернари, що
просити нової віденської процедури парно
буде ся кілька місяців готовий і пред-
ложити єй міністерствам судівництва у
Відні і Будапешті. Згладом посидання
одержали поміжати в послідних часах
ропал старатися о їх об'єднання. Сам
пін, міністер, в своїй своїй 40-літній
службі не мав ні одного посидання, а

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворена в неділю і свято від 9 до 11 години рано.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середі, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакция адміністр. і експедиция
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на поперед-
ню застереженню. — Рекламациі коопе-
чатимі вілні від оплати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 K. — с.
„ пів року	10 „ — „
„ чверть року	5 „ — „
„ місяць	1 „ 70 „

Поодинокі числа „Буковина“ 16 сотників.

Передплата і належність за інсерата
платні в Чернівцях.

3 буюовинської політики.

III.

В попереднім числі помістив
ми допис знаного бук. допису-
вача краківського „Сзас-у“ під
„Gazet-i Polsk-iej“, на яку мусно
спазати кілька слів.

Перед усім мусно рішучо в-
перечити, мов то (як каже кор-
еспондент „Сзас-у“) „сповнені бажань
Русинів відбували ся на кошті Ю-
лохів і Поляків“. Навіть одинокі
факт, який наводить дописувач
„Сзас-у“, що Русини „бажали ре-
кої катедри на підлі теологічній
і отримали її коштом Ю-
лохів, неправдивий; бо катедру
пасторальної теології, яку мав
Русини, ледво другий рік, мав
Волохи а особля, підполі е уні-
ситет в Чернівцях. А більше оп-
цесий Русинів „на кошті Волохів“
дописувач „Сзас-у“ не найов,
а „на кошті Поляків“ не придумав
навіть такої. І не міг придумати,
бо ніколи ніяких не було, хіба що
дописувач бачить кривду для
Волохів і Поляків в тім, що Гем-
ли взагалі і без чийого небудь по-
кривдження осгнули дещо із пра-
вних їм прав. За те можемо ви-
числити цілий ряд концесій, які
одержали другі коштом Русинів за
часів соймової більшості, до якої
належали Русини і по думці і ко-
респондента одні мали з неї користь.

На полі церковнім не зисали
Русини в останніх трох роках
крім згаданої в горі катедри те-
ологічній, бо навіть друга катедра
на тім же факультеті для єван-
гельської мови із іменною миславою
моною виходить готовою на користь

слухачів-Волохів, що через неї на-
бирають права на рускі парохії.
Все проче остає й досі в руках
Волохів, проти котрих годі що від-
дати й вибореним що передне дво-
м конвенціям радникам-Русинам,
з котрих надто о. Гавішій вису-
гує ся Волохам.

Хто знов на полі шкільництва
покривдження в останніх трох ро-
ках, як не одні Русини? Чи дирек-
тором уч. семінарії став Русин
коштом Волохів або Поляків? Чи
іменованій хоч одні Русин профе-
сором або учителем там, де місце
належало ся Волохам або Поляко-
ви? Чи не предложено, як пишуть
газети, саме тепер на місце дирек-
тора німецько-руської гімназії з ви-
ли Волохів і Поляків чи Вірменія,
що не прийшов на засідання, Нім-
цусини, хоч найвідповіднішим
кандидатом є професор-Русин? Чи
не іменовано повітовими інспекто-
рами шкільними в переважних ру-
ських повітах Серетським, Сторожи-
нським і Черновецьким Поляки і Во-
лохи, що ледво вміють по руски
говорити? А може се покривдження
Поляків задля Русинів, що за те в
Гуморесім повіті встановлено осі-
ного Поляка інспектором для 3 шкіл
а в Чернівцях польського адитуса
для краєвого інспектора? Чи може
кривда Полякам або Волохам, що
в рускім повіті вижвинчик став ін-
спектором Русини, що й є одиноким
здобутком Русинів за останні
три роки на полі шкільництва, на-
коли горсточка бук. Поляків зисала
крім того ще члена краєвої ради
шкільної, який після великого пра-
ва належить ся Русинам.

А де є хоч би одна концесія
для Русинів взагалі, а не то кон-

том кого небудь у всіх прочих у-
ридах на Буковині? Не яко тьма
новоіменованих і зі всіх усеюди
сприваждених урядників, особливо
судових, в рускі сторони, а то
Німці, Волохи а навіть Поляки
з поминенням авансу урядників-Ру-
синів?

Словом, дописувач „Сзас-у“
зостріняв тижко проти правди, бо
нема а ні одного правду спов-
нені бажань Русинів, коштом Во-
лохів або Поляків. Отже Поляки
не мали ні найменшої причини, як
писав н. кореспондент, „не допуска-
ти до того, щоби через уряд про-
ектовані заспокоєння руских бажань
відбували ся на кошті посідань Во-
лохів“.

Ми не знаємо про ніякі „ур-
дом проєктовані заспокоєння ру-
ских бажань коштом Волохів, і п.
дописувач „Сзас-у“ про них
знати не може, бо таких проєктів
не було, отже Русини й не мали
чого „редувувати“. А коли „для
Німців надійшла була хвиля, що
були мусні допустити до уцербу
свого стану посідань“, то вимагали
сега не „бажань їх союзників-Ру-
синів“, а спільні жадання Русинів
і Волохів, як в справі реорганіза-
ції уч. семінарії, гімназій і шкіл
народних.

А вже зовсім неправда, що
„Німці уложили трактат з Ру-
синами проти Волохів“, бо Русини не
мали з Німцями ніякої особної і
ніякої пільної угоди, як ту, на якій
приступили до соймової більшості
і послали вірмено-польські, а то єди-
но в цілі рівноуправлення всіх на-
родностей на Буковині, отже й са-
мих Волохів. Відпираємо проте з
обуренням сю інсинуацію п. допи-

сувача „Сзас-у“, котра стоїть в
повній суперечності з цілою діяль-
ністю руских послів в бук. союзі.

Не наша річ розбирати, чи Нім-
ці в союзі спирали союзних Русинів
задля удержання своєї гегемонії
в краю і задля „політичного фігалі
проти Галичини“, але се мусно
зазначити, що не меншого, а коли
звважити всі обставини управління,
навіть багато більшого поперти ді-
ували Поляки і Німці з боку Ру-
синів, та що зажди одних і дру-
гих, яких ми наслухали ся доволі
про неадлячність Русинів, зовсім без-
підставні, бо причиною до них було
хвиля те, що Русини не хотіли бу-
ти нічим помедом, а тільки рівно-
вартими союзниками, що завжди
вірні додержували того, до чого раз
зобов'язали ся.

Не наша проте вина, що делкі
Німці, а як кажуть, навіть Поляки
старали ся о приязні. Волохів, о
союзників проти Русинів за нами-
ми плечами і без попереднього роз-
в'язання істотної більшості. Ми ви-
жидасмо спокійно, що з того вий-
де, а то тим спокійніше, що за
часів теперішньої більшості, котрої
Русини держали ся вірно, не зана-
ли нічого більше, ба навіть менше,
як попередню, коли Русини були
самі одні і те в опозиції. Нова на-
ука з того нам не вийде, бо стара
то правда, що чужими руками до-
бре хвиля грань вигортати; наука
буде хвиля тим, що гадають коштом
заволоту в краю панувати, бо ма-
ємо надію, що се їм не вдасть ся.

Однак не припускаємо, щоби,
як пише „Сзас“, „красний ряд
зав'язував тепер перетовори
з Волохами“ поза плечами Русинів
і Поляків, тай то ще в такіх

Корніль Н. Устиянович.

Арабат.

Немаємо цього і сумно виглядає
вірменське високіє подіє під західно-ні-
мичними ськонами Арабата.

Широко-далеко тягнуться ся м. по
оба боки ріки Аракса, подовжині сні-
то жовті і зеленіваті або й руді пла-
тини і брилами каміни устелені орби;
а сї горби виглядають здалек наче
купи битого щебеню при гостині, наче
пусті гроби. Все окіле дивить ся те-
бе якимось дивним клядощем дива-
нів, тільки що на племі не знає ні
хреста ні білини.

І трави не видно. Хвиля, ш сніг і
тм зноза лавової брили вириває звично
спий, закурений порохом, сповний
позин, або сухий забатий і волий бо-
данище.

Ні звіря, ні птиці. Тільки дь білі
ріки, що в базальтових ложесні тече
і не ся поміжи ті гроби, замикють ча-
сом швидко янцериці, заблизнять усюю
довжину гаде, або пролізе югани шкор-
пів на ветріт науковий, котрий д него
лютий і думний, і зайдуться на
смерть між камінем.

І сумно і лачно. Однак се ідм не
обдерто з усеї подобі. Пострієм глян-
ною, що із кожного горба шльм під-
дає ся шльм, має воно плує догляд-
ну, — а спазав би — такувувалоу,

що наводить задуму на душу чоловіка
і будить у нім почуття, що вся земля
стане ще колись такою, як ота неприя-
тна пустиня, що веюди задре на віки
розніме бурливе життя і сиріє по землі
вопярять ся покура тишина гробів і
рутин.

А те почуття, а та мисль обминає
ся в нашій душі тут голосніше, чим
дебудь нде; бо недалеко відієля, у
жерел Аракса, Тигра і Евфрату, а може
й само на сій пустині кладе традиції
оємтєських народів ближнього рай і со-
творення чоловіка; а сю пустиню зазирає
собою Арабат, сей Арабат, що до гру-
дий своїх притулять — як кажуть —
кончог Нон і не дав земельній тварі за-
гинути у водах потоку.

Одновий і крутоверхий підіймає ся
він гігантським, понад хмари сьняжним
стоном із сєй дивовижної пустари, а ека-
менті потоки лави покривають его
могучі ребра і широке обніжа геть,
геть далеко аж у саме русло сьного
Аракса.

Грізна то і страшна градь, покурив
то сторож гробів і руга погубного ко-
лиє життя.

І поновний він, сєй дідуган старий
і сердитий; „дрожить унесь, воли зами-
нить дотим гнівом. Тогда міста і села
падають у прах перед страшним ве-
лчєм, а чоловік утікає далеко“.

На рама ему не уседе питання, шльм-
ка знає ся к нему притуляти ся; а сніг
Нон его обминає.

Але старий уже рідко коли лютий.
Коли-ж на него вирине сонце рано, як

попідне его хмуро лице і сьрібний волос
устами рожевої зарі, тоді зєнє глава
его рум'яним сьнягом, чорне ожереде ла-
діє аметистами, шльмцєр лавовий обминає
голуба димка, а вся его стать виглядає,
наче пречудної сьнявки хітон, сьняваю-
чий темними сьніми ськладами у сьняжну
мраку. Що вечора, що рано шльмцєр пона
русалкою із сьняжого Аракса, припадає
ку стопам Арабата і підіймає к сонцю
білі руки, неначе молять ся при сьм
престої, неначе жалую ся на горесну
долю, що їй приєудила у сьй пустині
він сьній сумувати без сьня і надії про-
будити життя з поштітні заклятих гробів.

Та чи уможливити вона „трєсьнятоє“,
щоб знамо кляту із глузої пустарі?
Чи зможе їй ново оживати камінь?
Чи рече: „воскрєсьні!“ до погубного
раю?

Даремно! Ночуючі тут часом Курди-
Джєспди повідають, що лише на вершк
горі могла би просьба шльмцєр то чудо;
а так високо туман не сягає. На верш
горі сєй туземцєр не лави; бо ангел
смерті — так бачуть Вірмени — сто-
реже там сьняжого козачєга і аараз на
віки зазирає шльмцєр людські очі.

Але Евранєшцє, але безбонні аденти
науки такої не побоюли ся ангела і не
пошлянували спокоем старого титана.

Для 27. вересня 1829 вийшов на
Арабат Friedrich Rattot, в р. 1845 геолог
Hertman Abich; а Ходяко, начальник ге-
нерального штабу російських військ, про-
сидів в р. 1850 в шльмцєр геологічних і
геодезичних на вершк Арабата шльмцєр
тиждєнь. Новішими часами у 80-их ро-

ках мнє. столітє ходив на гору Нонєу
славний оємотритель і оєисувачєр
вульканічних верхів Кавказа і Ельбурса,
Пєстухєв.

Абсолютна висота Арабата (понад
плєсо моря) є 5.000 метрів, а шльмцєр
другий, званий малім Арабатом, сягає
до 4.000 метрів; він круглий і вигля-
дає як гранчатий сьтєг.

Вершк Великого Арабата представляє
похилу плєсоу з сьняма сьтєжковатими
шльмцєр. Братєра не має. Але далі его
північною сьтєвою сьпєсєє ся від самого
вершка глибокий яр, а зубатими краєми
чорної лави, що розвер ся підєєє вели-
ких адрогів землі в р. 1849. Між чєлю-
сти того страшного яру превалило ся
тогда прєстарє село Архурі, що ле-
жало на плєсї сьня. Язєвє.

Отже Арабат є шльмцєр т. зв. сьняжним
вульканом і не тільки найвищим під
поблизьких високів вульканів, як Аалгєс
і шльмцєр, але і найвищою горою малої
Азії аж до Кавказа і під височинний
Демавєнд. Тижні адрогів землі давали ся
чуті на Араксі і в его сьєдєєтєні на
східнім краю Кавказа близ Каспії до-
сить часто відливають ся шльмцєр я
тепер. В роцї 1319 позвали ся від них
всі міста, що стояли близ Аракса; а в
VIII. ст. по Хр. були ті адрогі ще
страшніші. Але в глибокій старині не
кінчало ся тут горе на самих адрогах.
В р. 341 по Хр. вибухали всі вулькани
Арменії і шльмцєр смерть пошлюг себе;
а в V. чи VI. ст. перед Хр. мали ті вуль-
кани вибухати прєз із навислими. Чим
глибше в старину, тим більший шльмцєр

цїли; бо теперішній президент краю замало людський, щоб був в стані щось подібного зробити.

Рік 1901 в історії людства.

Мабуть ні одно ще століття не починало ся так бременне в зародки важких всесвітніх переворотів, як ХХ-е століття 1901-м. На далекім Сході, серед жовтошкірого муравлища розлиган ся гук європейських армій і тріск скорострілних карабінів, а знов на південнім окрайди Африки вела ся вже другий рік очайдушна війна бурського Давида з англійським Голіатом. На заході, за Океаном, піросла ли в під землі, велика мілітарна сила, Сполучені Держави північної Америки, а в Європі зростала і першими хвилями будучої бурі підіймала ся велика суспільна боротьба: боротьба поневолених народів і класів супротив своїх гнобителів. Боротьба о жите в ярих формах закінчила по цілій земській дузі під усякими пісоками і серед усяких рас. Всей намагає ся здобути собі ліпше місце, бути на верш, не дати ся здружити в долину, там, де місце для поборок, гноблених і низькоуважених. Раси і континенти, нації і іри, держави і класи станули против себе в 1901-ім році так, що мимоволі причували ся всякому відгомону надходячої всесвітньої заперіх, великого перелому. Він ще не наступив, — се правда; однак і не уступає, а тільки провади ся на близшу чи дальшу будучність.

Хоч стара-старезна, всеж таки грає Европа у всесвітній оркестрі першу скрипку. Агальмерат кільканадцятьох високо культурних, старих своїми традиціями і суспільними інституціями країв чи народів, богата в сильно адиференційоване жите Европа, не дає ся ще випередити ні молодій, повній силі і життєвого розгону Америці, ні безмежному і таємному континентови жовтої раси. Біла раса, Європейці, можуть ще пазнати ся панями світа.

Їх стопа стоїть ще твердо на усях континентах, їх воєнні і морські сили держать ще в послуку уся земська куля.

Та саме на переломі віків довело ся старій Європі в перше стати око в око перед великим проблемом, яким є загадка будучого розвитку людства. Хто буде паном будучности? Чи білий чи жовтий расі призначено оволодіти цілим світом і его богатствами?.. Сї питання, розворушені китайською виправою, станули вперше в цілій грізній величч, паринули нечаяно й заликали не одного підважного дипломата.

Европа кинула ся на Китай з усяма его адтінєвцями, на се жовте муравлище; кинула ся, бо мусіла, бо їй за тісно робить ся у цілїм прочім світі, бо вона душить ся в себе, дома. Підприємчовому, промисловому, нічно півторочному і нічно лукавчому нових просторів і нової пошпи Європейцями замало землі, замало терену, замало дарів природи. Він, пертий непоборимомою konieczністю, поступив у жовте муравлище.

Китайська виправа, хоч і як вона носила зверхні признаки розбійничого походу, в дійсности є тільки першим проком на тій новій дорозі всесвітньої історії. Правда, Европа, попрубувавши своїх сил в Азії, зрозуміла, що їй ще час, добрий час, приступити до розв'язки проблеми, котрій расі володіти у світі. Від європейських ударів китайський колос ледви врозхнув ся, а серед європейських держав зарисували ся так сильні контрасти, що вони можуть внажати для себе великим щастем, коли потрафити приспати грозу великої міжнародної війни. Европа змркувала, що супротив великого смока, що поїть ся водою Тихого Океану, а фоемом порушить в центральназійських верховинах Паміру, нова замало ще з'єднала сама в собі, за богато ще серед неї національно-державних і суспільно-класових антагонізмів, аби змогла справді опанувати жовту ра-

су. І Европа з „честію“ завернула.

Та ся невдачна перша проба не остала без сїду у жовтїм світі. Жовта раса зрозуміла небезпечність, що її чекає, навчила ся їй ще більше пеналити за їй, а навчила ся легковажити по трохи їй силу і непобідимість. І коли привезла вона з цілого конфлікту яку науку, то певне ту, що могольському світові треба всіма силами узброїти ся против агресивности Європи і що обляжас ся хили великої боротьби двох рас.

Що в тій боротьбі провадирем могольського світа не буде Китай, се вже тепер можна випрокувати. Сї сотки мільйонів людських душ обіймаючи, череда спосібна до пивного опору, спосібна дати матеріал на мільйонів армій, нові армії Джингісханів Тамерланів, та неспосібна дати напрям састему боротьби, не спосібна обняти проводу. О сей історичний мандат зачало вже борбу двох суперників, Росія і Японія.

Мимо всіх звернених позорів європейскости, Росія все таки не може ся зачислити до європейських сил. Антропологічно і психологічно далеко більша єї половина — се азійський елемент. Всім своїм устроєм і ладом, думками і поняттями вона близша Пекінові ніж Відню або й Варшаві. І та перевага могольства в єї крові і психології про сего колоса чим раз далі в азійській континент, удежне єму підбивати Джингісханові займища, веде его на перше місце в азійській світі. Та тутки отрїчає ся Росія з молодим і завидним, повним меткості і боєвої охоти суперником, з Японією.

Переймаючи живо європейську культуру — розуміє ся теж тільки по верш — та набираючи чим раз більше експанзивної сили готує ся Японія звести бій о супрематію в жовтїм світі. Далеко на Сході, над берегами Тихого Океану рішуть ся та боротьба, а по ній донорев прийде черга на велику борбу двох рас. Досе може Европа бути спокійна.

Та коли консолідація жовтого світа постує скоро наперед, то се так легко приходить се білій расі. Розвинена високо і розплінена на трох континентах, старій Європі, молодій Америці і ще молодій Австралії, адиференційована і роздроблена, — веде вона серед себе безліч усяких борб, починаючи від боротьби двох континентів, американського й європейського, і борби ас англосаксонської з прочими, починаючи на борбах класів, націй сторонниць у поодиноких державах і краях. Північна Америка внажаним ся з різничого краю в ромпозову світову державу, заала експанзивну політику, ацираючи не тільки європейські впливи з америкальського континенту, але і виходячи поза межі свого континенту за Тихий Океан. Єї економічне і політичне суперинство з Європою істує чим раз дужше на верш, і нема вже ніякого сумніву, що в боротьбі між Європою а Америкою чом прийти мусить. Тільки нині не так підгадати напрям сїєї боротьби або вказати побідника. Досить, а оден з тих континентів буде тим, що поведе білу расу на білий жовто.

З європейських сил досе не так кпершою остає Англія. Злучена ссозом крові з Англією-Сасами Австралії і Канади, опутання унесєїт своїми колоніями, засїявши мис своїми кораблями, витворюючи безмежні богатства, не має вона в Японії своєї рівні. Німеччина може внажді похвалити ся тим, що є невою в європейській концертї, та невою з поміж європейських держав; грає першу роль поза межами Європи.

Ге всесвітнє становище Англії розуміють добре і Азия і Америка. Англіїм Росія і Англії се азійський доз першенства Англії в провадї білої раси. Боротьба між Європою а америкою може бути тільки боротьбою Англією а Сполученими державами.

(Конець буде.)

мусїли мати ті катастрофи на конейгуранції гір і рік Арменії і Канади.

Однак коли відбували ся ті катастрофи і революції, того не тинять історія, бо навіть повість о Архонатах описує нам береги Фавіа (Ріона) і палеостомос в Кольхиді так само, як би їх нині можна описати. Отже катастрофа, що змінила конейгурацію гір і рік в Арменії і на Кавказі, мусїла відбути ся ще давніше.

Не перачити такої революції і геології; але на традицію про загальну потону дивить ся вона дуже подивично і вишнєе находити в горах і каменїстости морських животинок зовсім природно.

Старий світ не знав сїї науки і не знаходив, що чудують питанням у мисел чоловіка, не міг не догадувати ся якоїс страшної катастрофи та не придумати спосіб, яким рід людський і звіринність могли були тогди спасти ся від погибелі. Море „міоцену“, сїди якого найдено коло Арарата, мусїло їй навести на такий здогад; а писаті науки не годї ще зі всею беспечністю заперечити істнованя чоловіка під конець т. зв. терцирної геологічної епохи землі, підчас котрої іменно мали случати ся подібні революції.

Але в традиціях о потоні в що щось крім підкладу геологічної і геосейсміч. Вони не походять лише з самого почування і розмислу над видивенням. Є там щось більше. Є там і в роду в рід передаваний історичний описи; а такі описи переказують ся навіть у таких працях народів, як Курди, що і сповідають сидіти на своїх горах і море не бачили ніколи і надто дикі, щоб

над якимсь діалогічним знаходом придумувати ся. А й вони мають свого Ноя в особі Сізістра і спасають его на своїх же горах досе недалечко Арарата.

Недалеко від Арарата¹⁾ стоїть і гора Сохін, на котру Вірмені спасають біблійного Ноя; а гора та називає ся не сирийськи Сараад, що так прагає Арарат.

Книга „бмтіа“ не подає назви першої, на котрій свєр ся ковчег Ноя, а пазнає тільки ті гори „араратські“. Се було причиною, що жид Josephus Flavіus у своїх Antiquitates Judaicas (lib. I. c. 10) подає яко дуже важке твердження халдея Берозоса, історика вавилонського, що живе в р. 290 перед Хр., будьто бв ковчег Ноя остановив ся на горах Кордієнських.

Непещність та назва Николаєви Дамаскинови догадувати ся (м. 98), що ковчег прийв у вірменський краї Мініанд та на горі Варас. Сїй неспещності не розв'язала і найдавніша²⁾ описна традиція асирійська, повідаючи, що Шамат Нанітім виратував ся на горах краю „Нізір“³⁾, бо перхонина вірменська пазла ся у них „Нізір“.

Безпечне одно, що всі сїмітські, а навіть дєсєтї арийські перекази о потоні спасають чоловіка досе біля Кавказу, а найрадше на якийсь горі у вер-

¹⁾ У вавилонській країні старої Арменії.

²⁾ Smith, що найнові і прочитав сїю традицію, подає давність тої казновісї на 2000 літ перед Хр.

³⁾ Курдистан.

ших того рамені Евфрата, що павно поїдз полуднєні екони Арарата і розмежує Курдистан від вірменської перхонини. Найважні перший гір того запутан землі не далєні від себе; а коли додало, що Арарат порівняєє і найважні іх шнїлі о яких 1500 метрів; коли пригадує собі, що і Перли називають его „Ког-і-Нут“, т. є. горою Ной і Араби „Арі-даг“, т. є. горою ари, Вірмені „мазіс“, т. є. величав, а всі підзнавали народи виводять сїєї гїзда зїд неї, то і не заперечимо, що — коли жив який Ной і думав ся на потону — Арарат будє іменно сєю горою, до якої відносять ся людські традиції про потону.

Назву гори тої вимазують газтні жиди чероз „У“ — Урарат або й Арурат а Урарту називало ся в VII—VI в. перед Хр. царство, що лежало в-коло Арарата і над озером Ван та межі верховиною старої Арменії і горами нинішнього Азербейджана.

Знаючиши отже, що Арарат не є одиом горою, а бесїдом з двома впооченими павлами окруженими громаднєм сїїжжонних вулканічних гір і горбіа та що коло него розстелювало ся царство того самого імені, що і нині, не будемо его гадати між помєншими горами у верховинах ділого рамені Евфрата.

Колі-ж ния потону і справді лучає ся за людської паміті і коли справді з него виратував ся який чоловік на 17.000 стїл писомі Арараті, то сїди потонів сего чоловіка досе будє можна віднайти в поблизу спасеної гори; а переказ про сїю страшну катастрофу будє у них живіший, як у тих наро-

дівцє пїйши далеко звідси, що і не має тої сїмїтої гори нє а нє перед очі.

Зегодня живуть тут Вірмені. Але ті у величєм асирійцєм Суту — (на підніжї прочитаних ним павнописє, що їх іде на склєх біля озера Ван і коло Арарата) — ще в поздовній VI-го сто перед Хр. не доходили сюди, а повли ся тут аж з вікном того віку.

Перед Вірменами досе мєжи рєками 700.000 перед Хрєстом жили і стєнокі царство Урарту — як догадує ся прочитаних тут павнописєв Le Norment Mordman — Картвельцї. Але і повнавши сюди з Канадою, а перед нїм жили тут нїшні племена.

тож вони були? чи нема про них дєвно сїду?

арказ був для Ассурі і для Вавилонїя особанно вже для Персії сєроно невенною. Про него оводило гріздица, звідтам досе розлила ся була сїтка повінї і павнописєв жидів про Езекїїла, бєлє ся звідтам якоїс страшної залади.

мож їм бачити на тих вєсєлїх горах? чїть народи: Гаїл, Мосоха і Овєла (Шєда). Щож то за племена і звідти? Езекїєл не пидумав сїх їмен. Вони були тди голосні у Вавилонї і ния мусїли щєсїти про них.

Маїсєл, Мосоха і Пхєвєл були тоїмонєннї Ясєтї і Хана, а вїсїєлї правдєно Нои; так само як Хєтїл та Асєу.

їбж се припадок, що чєтири племена паванї називало тогди їменами нїшїх того діла, що виратував ся на Арараті перед нїями? Ба ні! Одні із казєних народів картвєльського плє-

Найбільша різдвяна вистава і принагідне закупно!

в домі торговельним **Б. БАЛЬТІНЕСТРА** молодшого
в Чернівцях уліця Головна-Енценберга (Enzenberg-Hauptstrasse) ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з аль-пани і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Товари з старого срібла і бронзу:

Вази, ліхтарі, гарнітури до писаня і мурена, столи сільнові і із вівіт, лангари, вітури, зеркала, рами, пушки на зигара, товари з лангари, ліхтарі, миски на карті ліхтарі і корони, дамські портмонетки з сріблом і без срібла, лангари, гуанли до манжетів, правдиві бурштинові цигарниці, дамські повски, підшпиртові шпильки до волосся, торби до подорожжя.

Товари з футрів:

Копії дамські, парубачки для дам і дитячі найновішого гатуку. Правдиві перські шапки для мущин і хлопців. Зарукавки і ковпирі в як найбільшніх виборах. Суцільні і лангові модні шапки для панів і дитячі.

Товари вовняні і ткани:

Правдиво білі і сірі, сукно по ціні фабричної; сукні клатанні, штани, сорочки, експиртки, панчохи, убрания для дитячі. Вовняні покрива, килими, новинні рушнички для панів, панів і дитячі.

Великий склад черевиків

з славної фабрики Anton Sarek у Відні з французької шкіри, а також інших сортів а все в найлучшій гатуку. Безліч зимові черевини для панів, панів і дитячі.

Склад лиш правдивих російських пальтирів і черевини до сукна для панів, панів і дитячі.

Коци до подорожжя

з найбільшого волосся, вовни, лангари новового, як також коци на ліжні великого гатуку.

Краватки

у всіх модних фарбах. Поневх сортів і то шовкові, позолотинні і зовіронні. Краватки шовкові і до шовків на складі, а що тижня приходять свіжі посылки після найновішої моди.

Панчохи,

шкарпиртки, хустки до носа, ковпирі і маншети.

Ц. к. спродаж стріляючого пороку.

КОТОВИЦЯ
Liniment. Capsici comp.
з антики Ріхтера в Празі,
загально-привілейований знаменитий
усмирюючий лін на втиранє
по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 ар.; мож-
на купити у всіх аптеках. Просп-
мо жадати собі
загально-улюблений лін
всє лише в оригінальних флашках
з нашим охоронним знаком „Кот-
вици“ з антики Ріхтера і дав
осторожності приймати лише
флашки з тим охоронним знаком
або правдиві.
Аптека Ріхтера
під золотим лавом у Празі.

Торговля паперу

„Рускої Ради“

в Чернівцях, ул. Петровича ч. 4

поручає

всілякі прибори

до

писаня і рисованя,

всілякого сорта

паперу, касетів

і т. п.

Великий склад ДРУКСОРТІВ

для

шкіл народних

і урядів нарафіальних

так для гр.-ор. як і гр.-кат.

дівати можна

по дуже дешевій ціні

в друкарні

„Рускої Ради“

в Чернівцях, ул. Петровича ч. 4.

Г. Файлер

усувач нагніток

Чернівці, ул. Руска 8.

Просьвіт промінями Рентгена.

Ліченє сухо-горячим повітрєм

подагри, ревматизму, люмбаги (пострілу), Ісхіаса, невральїї, болу в сугавах, нирки і спухлизни.

Апарати сухо-горячого повітря (Система Др. Райзера), що прикладають ся до слабих частей тіла, уникливають найвищої температури в певних термінах методика, а через те й мікропозити успіху з лічєнєм і навіть застарілих злобостей. Видно уявляти біля. При лічєнєм з цією тією лічєнєм євріє слабостей, тому мож-
уть його зловести і ті, що терплять на серце, на коністєтї і астматика. Ліченє
може відбутися ся і в помешканні хворого.

Купелі в електричній жаровій свѣтлі против слабостей, як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. Хаас, Чернівці, ул. поштова 5а.

Як вже зовсім єсть відомо що Ріхтера скринки до камінної будови

З ЯКОРОМ

є найліпшою і наймудрішою іграшкою яку можна дати дітям для розривки і забави.



Ріхтера скринки до камінної будови єсть всєди підзначені, а по-
свідного часу в Па-
рижє 1900 р. золо-
тим медалем

Ріхтера будів. скрин-
ки з якором можна
кожного часу після

плину побільшити будівлями камінчниками приєднаннями до будови
мосту з дуже красиво впробованих камінчиків. Ріхтера будівляні скринки
єсть по ціні від 0-75, 1 1/2, 3, 3 1/2, 4 1/2, до 6 корон і вище, а будів-
ляна скринка з якором з камінчниками приєднаннями до будови мосту
від 3 корон можна дістати у всіх лішних торговлях з забавками; але
треба уважати на знак якора, бо без якора не єсть правдиві скринки

Новина! Ріхтероні забавки терпеливості: холодна кров, девять параз,
сфінкс, кобальд, громовид, не гайвай ся і п. по ціні 70 сот., правдиві
лише з якором.

Хто хоче дітям справити дарунки, нехай собі скаже прислати чим
скорше новий, багато ілюстрований цінник від підписаної фірми; цінник
писав ся за дармо і оплачено

Königl. Hof- und Kammerlieferanten F. Ad. Richter & Cie.,
Erste österreichisch-ungarische k. u. k. priv. Steinbaufabrik.

Comptoir und Niederlage: 1. Sperrgasse Nr. 16, 2. D. u. R. Hof: XIII, (Steigung), Rudolfstadt,
München, Oden (Schweiz), Rotterdam, Rein-Hof, 215 West-End.

Найновіші Schulversäumnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
уліця Петровича ч. 4.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворена в неділю і свѣто від 9 до 11 години рано.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи публікують ся лише на поперед-
ню застереженні. — Рекламічні непе-
чатані відні від оплати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік 20 К. — с.
„на рік 10 „ — „
„чверть року 5 „ — „
„місяць 1 „ 70 „

Посидинок число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і насланих за інерати
платні в Чернівцях.

„РУСКА РАДА“

користаючи з тої нагоди, що наші
посли перебували через свята в
Чернівцях, складала дня 5. січня
збори довірених черновецьких ру-
ських громадян на нараду над спра-
вами політичними. Із запрошених
на ті збори 51 мужів лишило ся 42;
прочі випрадали ся писемно пере-
шкодою. Народа тривала під год.
7—11-го. По справозданню посла
Пігуляна переведено докладну
дебату і нарешті ухвалено:

1. Поручає ся руским послам
при бюджетовій дебаті в раді дер-
жавній представити обширно, до-
кладно і вірно описаний стан бу-
ковинської Руси. В справі голосо-
вання над бюджетом позичає ся їм
вільну руку;

2. аби доложили всіх своїх сил
і пильності розпорядок міністерства,
щоб урядники на Буковині, всту-
паючи в службу, предкладали важ-
ні свідчення про звале мови на-
роду;

3. аби доложили всіх своїх сил,
щоб директором Ц-ої гімназії в
Чернівцях став Русин.

4. Заявити признання руским по-
слам з особа за їх поважне і згід-
не поступоване в Раді державній.

5. Поручено пильності „Рускої
Ради“, щоби як найскорше скла-
ла руских довірених мужів з ці-
лої Буковини на нараду над ор-
ганізацією буковинських Русинів.

За Вихід „Рускої Ради“:

Секрет. Секрет. Др. Свобод. Секрет.

Рік 1901 в історії людства.

(Новець).

Тимчасом у нутрі самих євро-
пейських суспільностей до кульмі-
наційної точки вже доходить боротьба
соціалізна і національна.

Старі середовищні сили, як во-
ни там різко і не зуть ся — а-
ристократи, монархісти, легалісти,
тораси, імперіалісти, аграристи, фон-
дади, юнкри, кавришали і т. д. —
стають ще в останнє до рішучого
бою з поступом і правами демосу.
По стороні перших сила виступи
армії, традиції і майна, по стороні
других молодечий розгін та маса.
І старі і середні піни знали поділ
суспільностей на бідних і багатих,
на тиранів і гноблених, на панів і
рабів. Та в один момент, що під-
різняє основні старі форми соці-
альних нерівностей від новочасних.

Перед століттям ще широкі маси
демосу, заневолені і темні, виняті з
під усякого права і не маючі най-
меньшого поняття о своїх людських
достоїнстві, о „праві чоловіка“, о
рівній праві всіх людей без огляду
на уроджене — ті маси гляділи з
ніжним подивом на „цівбогів“, що
закриті мурами палад, пізнавали ка-
рит і юрбою служби перед очима
профанів, адавали ся їм від Бога
призначення на се, аби панувати
і пильвати. Маса корили ся і тер-
піли з реанімацією невідкличний.
„Богом установлений“ порядок, а
можли спокійно і певні себе та сво-
го права на висшність і на панова-
не жили з праці, покори і нужди
мільонів.

Та тепер, по століттю агідної
свободи і змагань до просвіти най-

ширших мас, в сто років по про-
голошенню „права людини“ — тепер
цілком що иншого. Демос свідомий
своїй рівності з чайблагород-
нішим уродженим паном, свідомий
рівного права на жите, на рів-
ну долю, свідомий своїх кривд і
виплеску, високою культурою при-
звичаєний до висших життєвих ви-
мог, свідомий зідки йдуть мільо-
ни, що їх прогайнують можливі
світа сего, — сей демос глядить з
бездонною завистю і почутем не-
рівності та кривди на верхи суспіль-
ности і готує ся їх авалити в
одеві зі собою рад. Оправдана і мо-
рально і психологічно зависть
— отсе сей момент, що додає тіль-
ко революційної публичности соці-
альним змаганям робучих мас. Ве-
ликі здобутки соціалізму у всіх
краях Європи свідчать, що хвили
остаточної розвизки зближає ся. І
сучасні можновладці не мудріші
від можновладців усіх пінів. Рука-
ми й ногами боронять ся против
нового ладу і своєю обороною тіль-
ко роздратовують двигачого ся
суперника, викликають у него азо-
нище зависті, що може скінчити ся
великим пожаром в цілій культур-
ній світі. І колиб рівночасно з ви-
бухом соціальної революції зійшла
ся і велика боротьба рас, європейській
культурі загрожала би та сумна
доля, якою зазнала культура ста-
ринного Риму і Геллди.

Рівночасно з гомоном соціаль-
ної боротьби розлігав ся і крик пове-
ржених народів, що віривши ся з
вікового пресона, домагають ся рів-
ного права на жите. XX-е століття
мож буде справедливо назвати ві-
ком національних борб; стілько не-
полагоджених національних антаго-

нізмів переважно воно під попередно-
го віку. Вся середина і східно-по-
дунева Європа заборонована бор-
бою націй — пануючих о панова-
не, гноблених о волю. Балкан, так
і кипить від національної колотне-
чі; про Австрію нема вже що й
говорити, а європейська Росія, всту-
пає рівнож в ту хронічну боротьбу,
яка розточує нашу державу. Що
більше: національне питання пере-
ступило під недавня границі для
него доси меридиан Лаби і далі
про себе знати так в Бельгії як і
в Англії, а навіть у далекій Пара-
її. Давно погребані Кельти, мало-
чисельні Фламанди (Вламійці), Ка-
талійці, навіть Баски підносять
чим раз писме прапор національ-
ної самостійности, домагають ся
права на існуванє. Надії виріна-
ють з елементарною силою як по-
кресні з гробу мерці, і хто знає
чи XX-е століття не побачить про-
вансальських, кельтських, дольній-
німецьких та альбанських змагань
до політичної незалежности, до са-
мостійної Прованси, Каталонії,
Дольної Німеччини і Альбанії.

В тім світовім круговороті на-
ша вітчизна відчуває на собі, то в
більшій то в меншій степені, всі
переходи людської історії. Втягнена,
як части великих держав, в сферу
широких міжнародних інтересів і
конфліктів, поносить вона на своїх
плечах всі тагарі і важкі везідки
та викладенці цих конфліктів, му-
сить помагати своїми змозженими
руками витрібувати бараболою з жа-
ру для чужинців. Входячи в круг
національних борб і соціальних
змагань, що бунтують в цілій Євро-
пі, Русь-Україна подвійно відчуває
їх на своїм пораненім організмі.

Корнелі Н. Устипнович.

Арарат.

(Новець).

Огромної ваги є те, що в Христос
ні Мислеть, ні боги і духи „бачені“
не мають того, кде жите каваляца не-
ручючого, виліну, що дух родина, пок-
ривитель святаї натрі, Егова каваля-
них народів. Хто его впрост, або
роднину натру, або одного з членів ро-
ду зобидити, нині є смерті і кровна
пльета его не минає.

Не дивно-ж те, що, коли велика оби-
да духа натрі або потрого, під его оці-
ною жиначих членів роду, карає ся
смертю, убійник брата рідного
або сестри, а навіть родичів
виходив безкарно і тільки про-
ганили его з хати, потрої натру він
осетерив рідною кровю? Такого голо-
вника ніхто не судив і не убивав; а Свя-
ноті називували его лангом з пам'яні,
що ему виліли на шию, щоби его ніхто
не убив.

Сей звичай є може старший від
Зенд-авести і є дуже характерний,
єврейський. Знаємо-ж, що Егова не уби-
вав Каїна, що зобиди его убійством
Авеля, а каде що на їм і знає, щоби
ніхто не вбив ся его убий.

І хтож каже хой прастарий — не-
зрозумілий уже нікому за часів євразій-
ської пентатеви — звичай на Кавказі, як по-
спин Єгови, Жиди?

За споминичним пробуванем Жидів
на Кавказі говорять що і те найго-
сийніше і найпопулярніше на Кавказі
іма жіноче „Тамара“, з котрим пла-
сали безчисленні легенди і міти; того
імени не походимо нігде інде, а
тільки в книгах жидівських і
на близькім до Арарата Кавказі.

На Арараті — пише у своїх Anti-
quitates Judaicas Жид Josephus Flavius
— лежить село Архурі, котрого на-
зва показує на его жидівське походже-
нє, бо „арх-урі“ означає: посадив ви-
ноград. — Старе „Насуана“ нинішній
Нахічеванс — де показують гробницю
(бурийго) Нои — має токувати ся че-
рес: „Нахмалан“ т. є. перше пересел-
лене місто, а ниніє село Маранда,
де мали погроботи Ноемгару, Ноеву жі-
нку, внаслідок ся піби-то через „мапр-
анд“ т. є. мати там.

Неперне воно село, а може навіть
дитинне. Село Архурі проважило ся в р.
1840 в челястях Арарата і виноград по
жидівськи називаєть „анурі“, а не „урі“,
а се там не без винихось багатьох відом-
остей о Жидях під Кавказом обстанав
сучасний каваляцвід Страбона з Амал-
ей так уперто за жидівським походже-
нем сел і міст на Арараті і понад Ар-
всом; хоті там уже тогди жили Вірмени.

З відки-ж узяли ся Жиди на Ка-
вказі і вони зайшли вони сюди?

Історія учить, що Туклят-га-
бам-Ассур переїхав в р. 734 перед
Хр. в Персію жидівське племена Са-
марій. В друге переїхав їх там в році
731 Сарден, а в р. 597 переселили

Набу-Кудур-Уссур і Жиди Юдей
у своє широке царство.

З книги Естир довідуємо ся, що во-
ни сїдїли розкинені по всім Ассуро-ва-
вильській і везо ся їм ачейж (можливо
утиски Амман) дуже добре, коли з по-
двоєнці Куруша, вертали в Юдею, тіль-
ки 40.000 з козів Венізіна і Юди нішло
в Палестину. Покліне Смесеново роз-
кишло ся десь між Арабами а прочіх
девать звели ся в благословенній і бо-
гостій Персії та Мидії.

Годі отже припускати, щоби Жиди
утїкали по черз грізне царство Урарту на
далекій і дивній незнаній і страшний
вулканізм Кавказ, коли не тогди вер-
тали у свою вітчизну. Коли може дохто
є них і сїдїли забрав так далеко, то
не ішов він на ослі, а обозначив ся га-
ряд, що там, а відки віншав его пред-
ки, найде ще несе племена свого роду.

Ніпавше воно і не могло стати ся,
хвиба, що жидівський перенал о похо-
дженю їх з перховин Євраті і зід
Арарата піднимаво або безоснову і ре-
дакторами біблій видуману байку. Того
однак, учинити не можемо; але хоті би
ми навіть і могли заперечити тому, то
все таки осперявати годі, що Гурійні
часті потомки древних Жидів, що в най-
висшій перховині Кавказу загнані з про-
чих долин і земель народина жидівське
походження, що части Хазар приїхала
від них реалією і що всі картвельські
племена поєсть на собі незатерті й доси
свідки єврейського поєволеннє *).

*) Те стверджують всі російські
каваляцвід.

Так отже можемо і безпечні бути:
що на всі потомки Нои потекли ся зід
Арарата до Євраті (Мурат) в его
росози, а зідтам на жерела Тигора і
в Мезопотамію; а що деякі з них ли-
шили ся під Араратом або пішли на
близенький малій Кавказ і долі Курою
то в нинішню Грузію (давню Гіберію),
то черз євразіє переїхав на ріку Па-
їс у золоту Конхиду; або під жерел
другого рамені Євраті поєсть нині-
шній Кавказ і долі рікою Чорохом до озе-
ра Тарту-гелі і до Пату та в нинішню
Гурію.

Але неоспорно давно і майже до-
історичне пробуванє Євраті на Кавказі
не показує що ані історичности Нои, ані
євраті потомів, хоч навіть стверджує бі-
блійну традицію о походженю Жидів
з якоїсь підкавказької Країни. А так як
Едемі той мав стояти на лівій воді,
з потрої вихили Єврат, Тигор, Фісон
і Геон; а зід каваляцкої вноєчності вір-
менської беруть ся і Єврат і Кура і
Аракс, а друге рамі Євраті пліне
теж недалеко *) то і догадувати ся мо-

*) Біблійна традиція о Едемі має
велику вагу в питаню о походженю
Жидів; однак показує на цілковите не-
знанє географі. Воно каде рай „на по-
стоїх“; а жерела Євраті і Тигора
находять ся як раз на лівій під Пале-
стини — ба і Тигор не бере, як ті сві
початок з вірменської височини, а даде-
но на півдні конише адки обох рамен
Євраті. Воно оєвідіє, що одна з чо-
тирх рік Едема обривала Етіопію, а

Маси русько-українського народу, мусять крім соціальної рівності здобути ще й національну волю.

Та глядачі на воскресаючі із мертвих народи і племена, що перед п'ятьох роками покляли ся — адапати ся — на віки в могилу, ми, 30-міліонний народ, що премо ся всею силою до світла волю і науки, можемо з твердою вірою сказати: „Ще не умерла Україна!“ „Дзю“.

Перегляд політичний.

У внутрішній політиці Австро-Угорщини запанував цілковитий застій. N. fr. Presse довідує ся, що до тепер ще не звісно навіть, коли на певно збере ся рада державна. Залежати се буде від того, коли на певно збере ся рада державна. Залежати се буде від того, коли комісія бюджетова упрас ся з своєю роботою і як вийдуть переговори, які веде сего тижня др. Кербер з провідниками головних сторониств. Що до чесько-німецьких конференцій угодних хоче презес кабінету поговорити ще з пос. Гросом, Штіргом, Прадом і Дерматом. Пос. Грос скликав конференцію моравско-німецьких послів, щоб завітати ради від них, чи прийняти й собі участь в конференціях, чи ні. А се справа дуже важна, бо посли із Чех домагають ся, щоб справу моравські обнято також тими угодними конференціями.

Одна комісія бюджетова уже від тижня нараджує ся спокійно, посли вже по раз сотний висказують свої постулати, ухвалюють резолюції, котрі звичайно йдуть до коша, а правительство уникає всего, що могло би яким будь способом роздразнити на хвилю утихомиреніх. Та все таки і тут мусить прийти на порядок денний стат міністерства просвіти, тога найдразливіша часть бюджету, і тогди не обійде ся без борба. Німці не одобрять менши субвенції для польської гімназії в Тшівні, Чехи упійнуть ся о чеський університет в Берні, Словінці о свій в Любліні,

Італійці о свій в Тресті, а Русинам чия мовчати о Львові і львівських подій? Побовімо, щоб тогди в бюджетній комісії не ударили на язир і не прийшло до найбільшої дисгармонії членів бюджетної комісії.

Восна і Герцогонина уже зникли двадцять з'ят урядують ся Австрією майже так само як і другі провінції, та все ще носить назву країн окупованих. Від часу до часу заговорить ся голосно о їх прилученні до Угорщини, та й знов опісля все притихає. Ось недавно знов забрала в тім справі голос мадярська преса, і то з додатком що і Далматиня мала би увійти в склад Угорщини, а не лиш краї окуповані. Та хотіть Fremdenblatt дуже енергічно заперечив ті ністи, мовби така акція підготовлялась, все таки можна догадуватись, що Мадяри ставлять такі надмірні умови угоди тому, щоб в разі уступки можна виторгувати для себе прилучення Далматині.

Преса піденьська досить байдужно відносить ся до таких аспірацій Мадярів, та й Німці взагалі, що уже не раз хотіли позбутися 10 далматинських послів в раді державній, а навіть і цілого польського кола, щоб лиш позбутися переваги Славян і добути ся своєї давньої гегемонії — не противлять ся такій ампутації. А чей же не дасть ся заперечити, скільки через те утерпіла би Австрія, стративши і територію, позбувши ся догідних портів, і усунувши ся добровільно із балканського півострова, до все-ж намагалась підгравати політичну розлу.

В пруській соймі в останніх днях веда ся довга дискусія над справою польською в Німеччині. За основу до дискусії послужили дві інтерпеляції, а то одна німецька і друга польського Кола. Німецька інтерпеляція, позвотрю стоїть злий німецький консервативний табор, має такий зміст: „Яких средств гадає ужити німецьке правительство, щоб однією олоном нову тронову завоювати Німеччині у всіх провінціях тої політичної і економічної становини, до якого здобула собі право своїм довготімним, під руко-

підписаних верховни Півназа, між Бабуром і Кавказом, від Євпа про приморські поздовж, котрих може навіть і не чувахи у своїх недоступних дебрах. Годі в допустити, щоб Греки перовали ся назви від далеких Варварів. Висновок їх ні з цивільними народами бува за часів Геродота і Геліода обмислені на чорноморське побережжя, ба і пізніше довідували ся вони про віру і про обичаї Мемісієн (Mossin) Азії і навіть тільки з оновідан. Колхидан. Так отже о переняті віровани і персоналіз цивільних Євпанами, за часів історичних, не може бути і мови; а наздова їх в мітології грецькій дають ся висновок тільки тогди, коли припустимо, що Євпани, а може і вся біла раса свої перовали черпала з одного жерела, що і Семіти.“

Кий у книзі „Завант и обичай на Кавказі“ — зауважав міхно, що осетинський Аміран то само, що персидський Аріман, Анбриманій Іранів, котрого Агурамада (Ориуад) прилучав на с алах Демаведа в горах „Сальберу“.

*) „Давноль во виді зміні“ то Ангрімалій Венду; а „трахоналені“ у них ділом похаже на біблійне. Прометей — і ему були присвячені змії і всі гадюки — він богом для людей, а ділом супротив богів. Праліж небесного огню для людей є то само, що біблійне: „будете яко боги“, бо і грецька реальна і Авеста, жидівська і християнська єдино для „вищих“ духом і для

подотвом династії Гогенцолерн допонили цивілізаційним трудом, щоб тою Німеччиною оцикуватись, відирати в роки державні замахи і запобігти витисненню німецького явища і обичаїв німецьких? — Інтерпеляція польського Кола такого змісту: „Чи королівське правительство не звистих подій в шматі вкиснених та з огляду на інтерес публічний, не укладе потрібним зміни дотеперішні розпорядження, видані в справі шкільної науки реальній в школах елементарних в частях право о мішанні насаженню?“ — Першу інтерпеляцію мотивував посол Гобрехт, і, очевидно, викладав, як то польський елемент все більше витискає німецький, як кожний процес знаває величезний шум в краї і за границею, як стають ся австрійське правительство вірцем в поведенню з Польщию. Австрійська жін найліпшого успіху в тім напрямі. Німеччину же рад би він бачити національною обидицею. „Раді би ми — сказав він вкінці — учути тут лаву, що таке, як до тепер, відирати Польщу від сторони заграничної раз скінчить ся, бо є то не малою небезпечністю“. — Другу інтерпеляцію мотивував пос. Імджевський. Говорив він, що Польща має народну школу без народного язика. Засади реальній просвітки є дітям різкими. Є то варварство. Радить просити, щоб їх дітям не учено реальній в німецькій мові, бо они є не зміють, а коли те не помагає, звязують дітям піднімати ні німецьки. За тим слідить ся каря, як би на глам всякій справлявості... Президент призначив посла до порядку. — Висновок. Імджевського піддержав другий посол не. Стіхель, викладаючи, що істину має польської народності не змичать німецькі галати, котрі навротив, що скріпили польського духа. — Там висновок противставили свої посол Борсен із центра, що Польща обов'язана почувати ся підданни короля пруського, і пос. Гайдебранд із партії консервативів, що Польща цілу свою оглазу захищувати німецькій цивілізації. Між всією рестрикцій бездипломатії не могли в своїх промовах не доторкатись відносин Польщі в Росії і Австрії. Посол Зігприм. натискаючи о Галичині сказав: Таких відносин, які так панують, цілом не хотілибсьмо мати у себе. Панує там шкідливість, котра припадає кождого, що хотів би бути вільної гадки, а навіть не може ся перед мордом і убийством. Таких відносин тут, у нас, не хочемо. Німці не атакують Польщу, але мусять боронити ся перед їх атаками. — Пос. Тідеман (заваятий сакатиста) упрямив етеронімічно центра, котро часом піддержує Польщу, викладав небезпечну агітацію Sokol-in, оправдував історичне Товариство, назване сакатистичним і хвалив змаганя правительства. — Пос. Чаринський, мов би жинцем в рози

Отже Греки мусіли, як і „Божі діти“ Адамів, колись опийсь час промивати десь близь біли себе і коли тим краєм не мають бути іранські асоційні, то вже поспішно підпавлялись і підирателськи сторони.

Тема пам'яті про ту „поганську людського роду“ була може і причиною, що спонукала Фобініа та Євпа похвалити за нею і закласти колонію: Пату, Діоскуріос. Зією, Пагри і далі до північ підважували ся Фанатерію.

Одним коли маємо новітні біблії та Грекам і за козвело роду людського прижити землею жерел Євратів Пурага Аракса, то за стороною мусіла колись мати якийсь вигляд як нині. Височина Аракса лежить між 2.000 и понад плесо Євратів, вона місцями зовсім батизована, а морози доходять там до 20° Реніра. Навго: температурні зміни бувають,

смирненні, обичуваля земель падає і райське блаженство. Рішниця між грецьким містом і біблійним лежить у тім, що грецький бог паре одного Прометей, а Єврат і все потомство Адама. Грецька Пандора і пуніа, що получила від богів, також дуже подібна на Єву і Адама. Книга „Бітїя“, що так ясно і докладно синусе дітям Адама, Кайновою потомство, а навіть йдга жити Адамів, каже догадувати ся, що крім їх (котрих вона в противстві до „дітей“ аюдських чаданих божими“ називає) жили ріпачасно — і поруч їх — на землі інші інші народи.

галічсько-руського посла збивав безуспішно безосновні звинувачення німецьких послів-суперників. — Міністер Гаммерштайн сказав, що екшном Sokol-in є відбудоване Польщі. Від позиски до гробу не навидать они Німці. Правительство мусить о те дбати, щоб Німці бува гором. — В менши противнопольськіх дуєх промовав член ліберальної партії людскої пос. Копп, а пос. Ізонацій із центра викладав неумітність, що на-ука реальній польської дітям викладає ся в німецькій мові, та просив міністра просвіти о зміну в тім огляді. Дебату укінчено 15. с. м. Між познанським Польщию найме недоволене, що послов посла промовав дуже умірено і не піднірав рішучо різких звинувачень та в промовах міністрів, як і в особистих послах. Також становили центра виклада недоволене в групах польських. — Perlinor Tagblatt доносить, мов би архієп. Стабленський уладивши полік правительств переслав духовенству інструкцію, закликаючи до уміреності.

Займав новітній падо ся між Чемберленом і Бізюком. Чемберлен, котрому справедливо чи не справедливо приписують головну вину війни між англійською, паризи ся в одній із своїх публічних промов дуже обидливо о поведенню німецької армії в 1870 р., так ексцелр Бізюк відкидає ся своєю товаришом, бо неділий суд показав і відмітив парламенту о англійській армії, а за его припіром посла-соціалісти і самого Чемберлена признали „найбільшим лайдаком“. Се знавало нечувану бурю в англійській пресі. Бізюк поре-страшений, в другій промові, змінив цілком тон, та не зробив так Чемберлен. — Очевидно, що англійська преса стоїть по стороні свого міністра, а німецька не переберав в лайках англійських міністрів. А ціла справа „пограблених“ дуже мусить бути несприятливо рухоси Едвардом і сестриницею Вілгольмом.

В афудисній Аерії Бурі все ще борють ся з англійськими войска-ми в рівнині лавини як досі. Іх відбили розшинені по цілім Трансваалі, Оранії, Каланді, а навіть Наталі і Англіїам не позволю ся обмежити Бурі на один округ. Євпа діями, як дозволять з Мейн-огру, перейшли Бурі відх заїмачий, що іде з Каланді і навази на англій-ську залозу в Віллондан, на захід від Мейн-огру. Нийний відхід Бурі забрав Англіїам 1900 штук зброї. — Онові видано в Лондоні т. зв. євпа книгу о нецентранійних таборах. Книга містить денешу Кіченера з 6. грудня, котра під-писав жабоби Шахлі Бурієра в причині парварного поведення з бурешми родинами в нецентранійних таборах. Кіченер вписав, що всі, котрі хотіли поплутти табора, одержали на те дозвіл. Денеша Кіченера з дня 28. грудня на-

там часто такі нагаї і такі величі, що їх не піддержав би був райський Ада-міта. Сторони ті носять і справді на собі п'яно повільних і нагалих геологіч-них перемін, тож припустити, що наде-жить і могли бути колись даліко заїд-ційними, райськими.

На те вказують і давняні тради-ції, повідаючи, що гори між Каспійом і Понтом бува колись не такі високі і схи-псті та сніговірі; а благословни-ною райською верховиною. Великий „Тка“ підняв їх; щоб ніх ніх і в морю потреби несталих против него людей — величанів.

На змислене сих сторін здає ся у-кадувати і грецький міт о Хронесі, про котрого каже, що в тіх то сторонах убива Каммазос; що по ній і назва гір Каммаз волта ся. Додати треба, що і Греки кінчать золотий рік людства бор-бою, а котрий Гіантіи віддають Пелію і Осеу на сльотий Олімп, за що їх Зевс приваляе горами Каммаз.²⁾

Всі ті міти і традиції, повстанні може з роздумування над знаходженням кістками мамонтів та над вулканіч-ними провалами гір, звортають ся в сторони Каммаз і для того можна угадати їх за глужі поперезручаний гомоки пере-казів з праотарих мітів о змислєх естраментних катастрофах на пірменській височині.

Історія їх — о снілліх бува від-³⁾ Іліанті, Тітані то персоналізо-вана в вулканіх безбожна промудрість дреннього сльіта.

жия, що колись-то Іаріан була країна, що лежить на півдні від Ерзерума між вулканами Бінгал, Алазес і Арарат, у стій котрого на півдні лежить і величезне озеро Ван.

Євпа не тільки Жиди і ірочі Семіти виводять свої роди з пірменської височини і від Арарата. Традиція жидівських Перів о раю є дуже похожа на біблійну¹⁾; а вони вказують Арарата горою Нон; а міти грецькі адають ся тавом відносити до тої самої країни, що й Семітські.

Там Хронес убивав Каммазоса, там приював Зевс, до гори Беураси Прометей, котрого жина знала ся Азія і той край іменю сльи у євпа євкого роду людського.

Алеж бо і Каммаз мають свого Прометей в особі Амірана і свого Ілідона Полісема, в Боржендані, а свого Орисел в урїсмані. Та чейже ніхто не знає, що є міти персидські Осіти¹⁾, жинезі

Етіопія лежала даліко від жерел Євратів, даліко навіть від Євратів — не на „восточній“ і не на „східній“; а навротив на „юг“ в Аерії, за Євратом досі у верховинах Ніла.

*) Адам, то є: асирійське — а, шавнає ся у Перів Мемісіа, а жина его Мемісіане.

*) Осіти дозуть себе „Іра“, а верховину свою: Ірвістан. В есепі Мізеру своїх „Студях осетинських“ каже, що мови їх має призна-ти древності „авесті“ Ковален-

Найбільша різдвяна вистава і принагідне закупно!

В ДОМІ ТОРГОВЕЛЬНИМ **Б. БАЛЬТІНЕСТРА** молодшого
в Чернівцях уліця Головна-Енценберга (Enzenberg-Hauptstrasse) ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з альпаки і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Товари з старого срібла і бронзи:

Вазни, ліхтарі, гарнітури до писань і куреня, столи ельзові і на квіти, антарки, фігури, зеркала, рамки, кушки на антарки, товари з пачуку, шпирі, кишені на карти візитові і корони, дамські портмонеї з сріблом і без срібла, зашпунки, гудзики до манжетів, правдиві бурштинові цигарини, дамські повски, підшпиртові шпильки до волосся, торби до подорожжя.

Товари з футрів: Копії дамські, зарукавки для дам і дітей найновішого гатунку. Правдиві норські шапки для пущи і хазоїв. Зарукавки і ковпирі в як найбільш виборах. Сумки і кишенькові модні шапки для панів і дітей.

Товари вовняні і ткані: Правдиве біле і жовте по цій фабричній, сні сукотани, штани, сорочки, скарпінки, панчохи, убрани для дітей. Вовняні покривні, килими, нові рушники для панів, панів і дітей.

Великий склад черевиків в славній фабриці Anton Sarek у Відні з французької шпирі, а також вишніх сорт а все в найлучшій гатунку. Великі зимові черевини для панів, панів і дітей.

Склад лиш правдивих російських кильонів і черевин до снігу для панів, панів і дітей.

Коци до подорожжя з мильблудового волосся, повинні, шпирі новішого, як тавої подри на ліжках всякого гатунку.

Краватки у всіх модних фарбах. Всіх сортів і то шовкові, полетинні і вовняні. Краватки шовкові і до прани в а складі, а що тавої приходять славі посидки після найновішої моди.

Паньчохи, шкарпінки, хустки до носа, ковпирі і маншети.

Ц. к. спродаж стріляючого пороку.

КОТЕНІЦЯ
Liniment. Capsici comp.
з аптики Ріхтера в Празі,
загально признаний знаменитий
усмирюючий лін на втиранє
по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 ар.; мож-
на купити у всіх аптиках. Прось-
мо задати собі
загально улюблений лін
все лине в оригінальних флашках
з нашим охоронним знаком „Кот-
ениця“ з аптики Ріхтера і для
осторожності приймати лише
флашки з тим охоронним знаком
яко правдині.

Аптика Ріхтера
під золотим львом у Празі.



Торговля паперу

„Рускої Раді“

в Чернівцях, ул. Петровича ч. 4

поручає

всілякі прибори

до

писаня і рисованя,

всілякого сорта

паперу, касетів

і т. п.

Великий склад ДРУКСОРТІВ

для

шкіл дародних

і урядів паравіальних

так для гр.-ор. як і гр.-кат.

дівати можна

по думе дешевій ціні

в друкарні

„Рускої Раді“

в Чернівцях, ул. Петровича ч. 4.

Г. Файлер

усуває нагніток

Чернівці, ул. Руска 8.

Просьвіт промінями Рентгена.

Ліченє сухо-горячим повітрям

подагри, ревматизму, люмбаги (пострілу), Іехіаса,
неправильн, болю в сугапах, парии і спухлизни.

Апарати сухо-горячого повітря (Система Др. Рейсера), що прикладають ся до
слабких частей тіла, уможливають найвищої температури в деяких термалічних
методах, а через те в найрашій успіх в ліченні і навіть встарілих слабостей.
Високо ушкисне біло. При ліченні в ціло тіло ніколи окрім слабого місця, тому мож-
уть його занести і ті, що терплять на серце, на конфекції і астматика. Ліченє
можє відбутися ся і з поміжкою напівсита.

Купелі в електричній жаровій свѣтлі против слабостей,
як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. Хаєс, Чернівці, ул. поштова 5а.

Найновіші Schulversäumnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Раді“, в Чернівцях
уліця Петровича ч. 4.

Друкарня „Рускої Раді“ в Чернівцях
отворена в неділю і свѣто від 9 до 11 години рано.

Як вже всюди єсть відомо що Ріхтера скринки до камінної будови

з якором

є найліпшою і наймудрійшою іграшкою яку можна дати дітям для
розривки і забави.



Ріхтера скринки до
камінної будови єсть
всюди підзначені а по-
сліднього часу в Па-
рижі 1900 р. золо-
тим медалем.

Ріхтера будів. скрин-
ки з якором можна
кожного часу після

плану побілявити будівляними каміньчиками приєднанними до будови
мосту а дуже красно вироблених каміньчиків. Ріхтера будівляні скринки
єсть по ціні від 0.75, 1 1/4, 3, 3 1/2, 4 1/2, до 6 корон і вище, а будів-
ляна скринка з якором а каміньчиками приєднанними до будови мосту
від 3 корон можна дістати у всіх літних торговлях з забавками; але
треба уважати на знак якора, бо без якора не єсть правдині скринки

Новина! Ріхтерові забавки терпеливості: холодна кров, девять парав,
сфінке, кобозд, громозд, не гнѣвай ся і п. по ціні 70 сот., правдині
лише з якором.

Хто хоче дітям справляти дарунок, нехай собі скаже прислати чин
скорше новий, богато ілюстрований цінник від підписаної фірми; цінник
вислав ся за дармо і оплачено

Königl. Hof- und Kammerlieferanten F. Ad. Richter & Cie.,
Erste österreichisch-ungarische k. u. k. priv. Steinbaufasten-Fabrik.

Comptoir und Niederlage: 1. Sperrgasse Nr. 10, 2. Diefenbachstr. XIII, (Eicheng), Mündelstadt,
München, Ulten (Schweiz), Rotterdam, New-York, 415 Pearl-Street.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що ссереді, п'ятниці і неділі,
в тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на поперед-
ню застереженні. — Рекламні неоп-
чатані віділі під оплати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік 20 К. — с.
„пів року 10 „ — „
„чверть року 5 „ — „
„місяць 1 „ 70 „

Поодинокое число „Буковини“ 16 сотинів.

Передплата і належність за інсерата
платні в Чернівцях.

Учительські семінарії в Чернівцях.

Уже кілька літ „реформують“
наші обидві учительські семінарії,
мужеску і женеску, в Чернівцях і
не можуть, чи радше не хочуть
пайти спосіб, як би їх преформу-
вати. Німці боять ся, щоб їм не
пропали всі дні німецької школи і всі-
ми способами старають ся, аби ще
хоч рік, хоч два затримати їх ні-
мецький характер. А тут у цілім
краю число руских і волоских шкіл
значно зросло, треба доконче рус-
ких і волоских учителів, що знали
би докладно обі краєві мови,
— Німцям про се байдуже, кан-
дидати на учителів для нашого
краю як учили ся, так і далі вчать
ся по німецьки. Вей ми, хоч би й
не були подагонами, розуміємо, що
учительська семінарія не повинна
данати поли для германізації; тут
нема часу на германізаційні екс-
перименти; тут треба приготувати
учителів не для німецьких, тільки
передовсім для наших руских і во-
лоских шкіл по селах і містечках,
бо ще темнота в нас велика, ще
неписьменних людей майже 3/4 ці-
лого населення; — і проте такі не-
вмюлими німецька адміністрація на-
жить ся і в сю школу вноєти
своє „культуртрегерство“. Резуль-
тат того такий, що учителям, не
обізнаним докладно з краєвими
мовами, дуже трудно приходить ся
давати собі раду по сільських шко-
лах, — вони дуже часто калічать
по руски або по волоски так, що
аж сільським дітям ємнішо.

Про се вже не раз писало ся і
буде ся писати так довго, доки в
тою школою не зробить ся ладу.
На лінї подаємо буквинським ру-
синам цікаві статистичні дані з чер-
новецької семінарії за час від
шкільного року 1894/5 до 1901/2,
отже за вісім шкільних років. З тих
чисел побачите найліпше, хто
вчить ся в сій семінарії, тільки
Русинів, Волохів, Німців і Польків,
і зміркуєте, скільки молодіж, осо-
бливо в мужескій семінарії, му-
чить ся по кілька років німецькою
мовою, щоб потім по руских і во-
лоских селах не мати навіть з ким
по німецьки поговорати.

В мужескій семінарії
у вісім роках було:

в році	Русинів	Волохів	Німців	Польків
1894	59	48	24	13
1895	74	64	25	16
1896	70	69	21	16
1897	73	82	15	22
1898	75	86	18	20
1899	70	106	16	23
1900	61	97	19	21
1901	81	90	21	20
разом	563	652	159	151

Стурядові числа показують нам,
що наша мужеска семінарія за
остатніх вісім років мала найбіль-
ше Волохів і Русинів; а Німців
було в ній не багато більше як По-
льків — і проте такі всі мусіли
вчити ся по німецьки! Скільки то
мусіли коштує молодіж, котра по
найбільшій частині приходить до на-
шої семінарії з народних сільських
шкіл, то і не сказати!

В нашій женескій семіна-
рії знову цілком инші відносини.

Придивіть ся перше числам! До
неї ходило:

в році	Русинів	Волохів	Німців	Польків
1894	11	21	52	21
1895	15	15	52	19
1896	18	24	51	20
1897	19	21	49	18
1898	19	26	50	24
1899	20	26	49	24
1900	17	26	50	26
1901	21	25	45	24
разом	140	184	398	174

Щож ми бачимо із сєї таблиці?
Коли пригадаємо собі, що наша
женеска семінарія на нинішні пі-
сли свого статуту а також фахова
школа, що має виховувати учи-
тельки, знову передовсім для наших
руских, і волоских шкіл у краю, бо
тих є найбільше, то й зрозуміємо,
яко диво з тої школи виправді
зробило ся! Дівчата треба жалю-
вати, що не мають де вчити ся і то-
му пхають ся до семінарії, але
яка з них користь для наших рус-
ких і волоских шкіл?! Найбільше
між ними Німці і Жидівки, а на й-
менше Русини! Приступивши
іспитам до першого року найглад-
ше по німецьки відповідають очини-
ливо Жидівки, Німці і Польки (ко-
трі переважно походять з міст, де
мала нагоду навчитися по німецьки),
— а Русини і Волошки перепада-
ють і тому їх у семінарії так ма-
ло. З рускої і волоскої мови на-
віть не питають при вступ-
них іспитах:

Чотири роки вчать ся ті при-
яті до семінарії учениці, щоб
стати учительками, — і деж вони
піднімають ся? Адже на учительських

посадах з них ледви дуже мален-
ка частина! Не диво: бо шкіль най-
більше руских і волоских, а ті „учи-
тельки“ в переважній частині по ру-
ски або по волоски не знають, то
не можна їх і призначувати до ру-
ських або волоских шкіл. Так що-ж
се за така учительська семінарія,
що з неї на шкільній нитці не має
користи? По що стільки
видатків і тяжкої праці численних
професорів і професорок, коли шко-
ла не своєчасно своєї першої задачі,
приписаної статутом, ви-
ховувати учительки для краю?!
Адже учительська семінарія, то не
лишій пенсіонат чи ліней для за-
гальної освіти дівчат!

Маємо тут знову одну благодать
завдяки Німцям, котрі ніщо повто-
рюють, що від їх господарки край
нічого не тратить. Як довго ще по-
тиснуть ся ті ненормальні відносини,
годі відгадати. В міністерстві
просвіти радять над реформою всіх
учительських семінарій; як та ре-
форма впаде в нашу семінарію,
не знаємо; але чути ходять, що
у нас в женескій семінарії дадуть
лише всі чотири роки, а німецька
шкільна мова, як була, так ли-
шиться в обох семінаріях, се бу-
ла би страшна криза як для Ру-
синів так і для Волохів.

Але, як воно там і впаде,
звертаємо увагу Русинів на те, що
за остатніх вісім років у нашій
мужескій семінарії загалом було
Русинів майже о сто менше як
Волохів, а в женескій Русинів
значно менше, як Волохів і навіть
як Польків. До чого се доведе? Ми
від правительства мусимо жа-

Пітстон.

Оповіданє Василя Кравченка.

I.

— Павле, Харитон прийшов, — ста-
вав лютий Стасю до свого пана Се-
мена Кириловича, що був управителем
меліор гуральні, котра стояла біля містеч-
ка Клепаців на лівій над річкою Ви-
слицею.

Семен Кирилович суворим поглядом
спинув на Стася, мовчки відвернув ся
і невідомо чому сказав:

— Хай увійде сюди.

У північну весну ся качиною хо-
дою маленький чоловічок, котрий, не до-
жидуючись того, щоб хтось там у нього
пояс считав ся і з сього боку особливо
боявся Семена Кириловича, перший за-
говорив сам тонецьким голосом і міша-
ною мовою тієї місцевості, що на межі
„панацій“, „лапацій“ та „халандів“, і
в тому голоску кожне волосинно було вчу-
вати: „Не бачте, пане, Семена Кирило-
вичу, як я бою ся вас, адже-ж ви на те
й грізний такий, щоб вас усі бояли ся“.
— І разом же очинята чоловічка бігали
і дуже про себе сьміяли ся з усього,
що ось було панірути.

— Павле, там у сахарні мене не
приймають, почав чоловічок. — Кажуть,
щоб я ад вас принеся їм записку, що
от моя вже ви мене расчитали.

— Геть до кавторича Петра Ва-
сильовича, він напише!

Харитон видився, а Семен Кирило-
вич спинув за ним у слід такий погляд,

з котрого кождий повинен був знати
те, що управитель на Харитона щосьмав.

— За що се ви гоните свого сто-
рожа? — спитав ся Клепацький пост-
мейстер, що прийшов до Семена Кири-
ловича за тим, щоб нагостити і ра-
зом же добре попоїсти, бо управитель
кождого умів нагодувати.

— А ви й досі хіба не чули?! ад-
жував ся Семен Кирилович, — не про-
ганяю, а сам казав, на сахарню йде.
Там він двадцять п'ять літ „золото“ во-
нив, а в мене на гуральні просто раху-
вав півтора року, але сю остатию слу-
жбу Харитон лічить для себе за велику
цінність. Ну, тепер і вертатъ ся знову
на збільшення служби... — Де-ж так на
збільшення, — крикнув передихнувши
іронізував Семен Кирилович, — у день
спить, прийшла ніч — „золото“ позить.
Як-же ко дію не спить, то з хати в ха-
ту бігав по навах — улецьку кождому.
Дещо нового почує, зараз-же по всіх
укодах рознесе та що й свого дощичку
прибрате... Звичайно, як-би я сам його
виправив під себе, то вже на сахарні
не прийняли-б! — Образливо закінчив
Семен Кирилович.

— Ет, чулаи тай годі, — знову
сказав управитель: Отсе прийде до Ма-
рії Гиктійки, дочки головного управи-
теля, кричить: „Маріє Гиктійко, пиши
листа до мого жана!... Але чого дивити
ся на мене: иншим листа да жана!...
Строго пиши, хай відде тое, що я в неї
велике начальство!... Ось я, каже, поси-
лаю десять рублів, хай за них вунить;
на руб муні, руб їй на сподвику... Там,
податі хан адже, а руб, кажи заста-
вить не, пускай модна тримаї!“

Он який великий двір біля плепа-
цької гуральні і він увесь накрути
обгородив вишневим дубовим парав-
ном, щоб з двору через нього нічого не
можна було вирости. Той двір у серед-
ній розбитий на кілька частин: дрова
окремо дадено у стосах, що біля них же
гори тілі плепки, з котрої виробляють
бочки, щоб у них виножити шинг за
длинцю. Біля плепок підгороджено сто-
ростини дровами казавою землі — тут
Семена Кириловича дані ростуть. Сі ди-
ні усеж їм й хвалило.

Коли стати у тій залізній брамі
(що тільки одна й вела у великий гу-
ральничий двір) тоді як у ній не то-
варять ся підводи, то, спливаючи оком на
двір, можна побачити, що від будинки
уже знадто хитро поставлені; з них
одно крило сама гуральня, наминація
біля самої Гиктійки; дворуч — ама з
трьома плесами, що з неї брагу помпу-
ють у бочки, щоб для худоби розвести
її по економіях доброді Макогоненка,
володарника усього сих маєтків. Він ого-
родженої ама, навироти підводи колесами
втаовили їм, зробило ся велике багнє.
Друге крило — при гамалєї, а крило
проти гуральні — хати: бондарня, ме-
шальня злишніми Каленка, винокуро
„жаруши“, котрого пропасини розбе-
рав ще годі, як він за пів млі побачив
Семена Кириловича. А сєї остатній до-
броді менше в окремої доми сього-ж
крила. Ганочок управителя періє диким
виноградом, а навколо хати гарненький
садочок, що кождому, хто-б не приїхав
на гуральню, його господар сам показує,
даючи при тому: „от за двадцять
літ яного роки, а мешкаю тут 24 роки
— шведую, чому відразу не заїм собі

на цьому місці садка, більше-б з нього
користи мав... Хот я не шкодую, як він
конусь нічому по мені дістанеть ся...
Адже так? — перочитає прости у слу-
хаха. Біля самої брами ще окремих ла-
мок — у цьому мешкає лютий порог Се-
мена Кириловича й усіх добрих служ-
лив доброді Макогоненка — німець-
ленізор.

Місце від гуральні до Семена Ки-
риловичевого мешкання було заширено
протів з 250, та довжиною з 350. Сей
майдан Харитон величав — „міл ли-
мап“.

Семен Кирилович до всього стра-
шно примикав — він прикип і до ха-
ритона, за тим на нього й сердитий,
що той сам казав його. — Тай як не
привикнеш, кажи в управителя вже за-
надто гарно шкільним жарти з сторо-
жем та з каюшником.

Гарний літній вечер. Управитель на
ганку у сідниках, розпустивши очкур-
ця, щоб дати відпочити великому оропо-
натишньому животу, робивши гріз-
ним голосом загук.

— Каналесени!!!

— Я-а-а!!! — Щось гуканить з

далекої темряви.

— Ключі-і-і де-е-е?!

— Зайде у нашу кухню-ю-ю! —

гуканить той.

Кришкуча гудом:

— Стоооооооо!!!

— Я-а-а-а-а!!! — Яко мого дуче
і дуче протигує з далекого „лиману“
та, щоб та відповіди, хоч і тонецьким
голосочком, падала в одно з гуральних
машин у гуральні і з Семена Кирило-
вича голосом, і в тому попаданні по-
чувають ся радість велика: „бачте мон,

дати, щоб до женьської семінарії приймали учениць відповідно до числа кожного населення в краю, а не самовільно, лише на підставі знань німецької мови. В мужеській семінарії ще яко так ся пропорція задержана; за те женьська семінарія, така як тепер, не має рації існування!

Перегляд політичний.

Після виданого в останніх днях розпорядження міністерства війни, перед цісарською вичкою, дочкою пок. Рудольфа, що виходить за муж за кн. Віндшгреца, прапори військові похизувалися останній раз в день її вінчання. По вінчанню тратить она право до тих почестей, які складає армія особам належачим до цісарської родини.

Чеський елемент у Відні побільшає ся все чисельно і кріпше національно. Остатня перепись населення, хоть і як сторонничо переведена, виказала що у Відні живе 80.000 Чехів. Для такого числа Позакія в Берліні видає ся *Dziennik berliński*, а у Відні видає ся третій рік чеський соціалістичний тижневик, котрий тепер пос. Казофач і ціла група радикалів, що криють ся за його плечима, наміряють переміняти в щоденне видання. І нема сумніву, що коли дивити такий буде мати фонди на переломане перших труднощів, належнито редагований, то устоїть ся і осягне свою ціль.

Що до самої статистики Чехів у Відні, то хоть би она укрупилася і під фірмою „офіційної“, не дійде ся до ладу. Ми знаєм, як наші статистики хитрають, лиш годі передвудити, коли они вже раз будуть правдиві, викажуть дійсний чисель-

ний стан різних національностей і послужать тим цілям, для яких властиво той цілий статистичний апарат переводить ся.

Те, чого ми Русини дізнаєм при кожній переписи у себе дома, діє ся і в Чехах у Відні. Властители варстатів, фабрик, всякого рода службодавці, як не самі занисують то всеж впливають на своїх підвласних і зависимих, щоб занисували ся за Німців. Не можна заперечити, що инше, хоть би й дрібна частина, іє болізни хрульства і браку самосвідомости попала в число Німців. А ніяко то урядників, пінурадників, бюрових слуг, листоносів, возняків, сторожів каменичних, якими суть там переважно Чехи, та виносить яких 25—30.000 душ, з утилітарних оглядів записані між Німців, хоть дома говорять по чеськи, ходять до чеських товариств і свої діти вчать по чеськи та виховують їх в свідомости чеській.

Десята і сімнадцата дільниці Відні, Фаворітен і Гернальс — то, мож сказати, чеські дільниці, і питаючи о дорогу, скорше там справляють ся з чеським ніж з німецьким ланком. А що найгарячіше — то примірна і взірцева солідарність віденьських Чехів. В їх Бесідах, клубках, товариствах збирають ся нечарами люди всіх станів і заводів, від акеоного міністерського урядника до робітника й зарібника. Ні сліду там тої хиньско-мандаринської кастовости, яка деінде замічає ся і так разить. Та в тій імені солідарности Чехів і лежить ціла тота сила, котрій навіть „офіційна“ несправедлива статистика, котра би їх число уменшала, нічого не пошкодить.

Делегати міністерства ні попернувши в Будапешті адали справу правительству із своїх переговорів з угорськими делегатами.

Оказує ся, що в много дуже важних точках тарифа цлової не прийшло до згоди. Тепер просять конференцію обох президентів кабінету при участі факонних референсів. А що є тарифові уклади стоять в злизі з німецькою цловою тарифою, до комісійні наради йдуть дуже инильно, то австро-угорська конференція відложена на пізніше.

Між Віднем і Петербургом ведуть ся переговори в справах економічних. *Pol. Correspondenz* донесла онюгда, що австро-угорський амбасадор гр. Ерентау конферував з російським міністром скарбу Вітом о тій ситуації, яку антиорала тарифа цлова, о котрій тепер радить німецький райхстаг. Обом державам розходять ся о те, яке би їм заняти становище в данім случаю для охорони своїх інтересів.

Nene fr. Presse виказує, що Австрія і Росія мають, що правда, не спільні, однак подібні інтереси, котрим загрожує німецька тарифа цлова. Обі держави вивозять свої продукти різничі переважно до Німеччини, тай значну часть товарів підти побирають. Імпорт російського збіжжя до Німеччини не робить конкуренції австрійському різничству, однак що до дерева, худоби, яєц, омасти, тут вже майже ідентичні суть інтереси обох держав супротива єї цлової кастей.

Можна було й надіятися, що обі держави відчують потребу спільної охорони і акції, бож ні одній ні другій не могло се бути байдужним, як би Німеччина з одною з них угодила ся, а друга з них найшла ся в примусовім положенні. Така спільна акція обох держав в охороні своїх економічних інтересів може й Німеччину переконати, що не випадке погіршити відносини з державами, котрі єї достачують продуктів різничих, а від

неї побирають интими промислу, та що таким способом тим більше підупав би ниніш, чим труднійші усякі поставлено би довозили.

Дальматинське генерал-губернаторство. Коли в других провінціях вже давно розділено управу краю, починавшу в руках генерала, як і до тепер ще є в Росії, віддаючи всі справи горожанські в заряд цивільних намісників, полишаючи при генералах лиш справи військові — в Далматії остало все по старому, де все ще командуючий генерал є заразом і губернатором краю.

При останніх військових нарадах, о котрих ми подали коротку звістку в телеграмах, що відбулись під проводом цісая, обговорювано також заміщення декотрих важливіших військових команд. Догадують ся, що між иньшими, обговорювано тут також справу заміщення будучого воєного команданта Далматії, так як ген. Давид із тої посади уступає. Тепер власне наміряють і в Далматії такий розділ в управі краю завести, який є в других провінціях, і поки-що мала би замістити ся лиш посада командуючого генерала. На коли би тут мало рішати старшинство в службі, то се достоїнство пришло би ген. бар. Мервальду. Коли-ж однак бар. Мервальд так тепер як і майже цілий час своєї служби провів при кавалерії, а в Далматії не стоїть ніяка кавалерія, то має він одержати якусь другу одитну команду, а військовим начальним командантом в Задарі зістає би ген. Гораский, дотеперішній командант 36. піхотної дивізії.

Румунське правительство предожало палатам проект закону проти чужоземців, до котрих в Румунії зачисляють ся всі люди, хоть би і від ніяк там осіли. Проект уносив громади віддавати чужоземців, заборонює держати заїзди доми, шинки і другі публічні збожжя.

В низній палаті в Лондоні розпущав ся обширна дискусія на темат війни полудново-африканської. Чемберлен заявив, що правительство готово приступити до закінчення мира, та анї Крісер, анї Штайн не суть до переговорів управленцями личностями. Першим усяким тривалого мира є те, щоб побитий наріз признав ся до свого упадку, а Бурі можуть те зробити без уїми для своєї національної гордості, бо дали докази своєї хоробрости. Правительство готово не заключенню мира признати як найширшу амністію, унегадирати тих, котрі вже досить утерпіли обезчещення там свою позицію на будучиїсть.

З Бізгорода донесли берлінський *Localanzeiger*, що король Александр сербський, супротив великих труднощів, які може викликати наслідство престолоа в Сербії, намірив добровільно зречи ся прав до корони, на річ кандидата, якого особа не викликала би опонії в краю і за границею. Відай вже переговори в сім огляді ведуть ся, а инципиту до них дала Росія. Також і королева Драга має не противити ся абдицанні, а жадає лише, щоб король одержав відповідну єго станопавку... відправу. Сю відправу має заїзрантувати Росія. В таім случаю також і Австро-Угорщина відій має згодити ся на се, щоб на сербській престолі заїз перобувачий тепер над Негою син претендента Петра: Юрій Караджорджевич. Також і *N. fr. Presse* потверджує, що вієтня про абдикацію Александра сербського має багато правдоподібности.

Монгольська велетниця. Росія забирає ся до будовання нової залізничної на далекім Векоді. Іжигнара манджурской велетниці Вочарова вислано до трасовани шляху з Верхондінська, ста-

ли, чудаків-сухачів, і в мене гучний голос і його можуть почути там, аж на сахарні, де мешкає найнижше начальство, з котрим в даню ине за пайбратів, а тут... Тут не страшно мені, бо хоч я й маленький людина, а і в мене такий самий голос, як і в управителя!

Так буває тоді, коли Семен Кирилович дома, як Харитон не спить; але-ж хай тільки управитель поїде у гооті та забавить ся, ну, тут уже хоч як, а Харитон улачить хиланку, залізе у бурянець, що поріє у „лимані“, біля начальницької хати, лежить, прислухуючись до кожного ступу, сподіваючись, що то їде „він — грізний!“

Не додержав — закунив.

— Сто-о-о-ро-ж!!! — пішов грізний гук по „лиману“.

Мовчати!...

Семен Кирилович в жарт розсердив ся і зарешів носомовити:

— Сто-о-о-ро-ж!... Сто-о-о-ро-ж!...

Сто-о-о-ро-ж!!!

Харитон прокинувся, мовчки охопив ся, зігнувшись, крадькома мерщій побіг за двоїтні кроки — до гуральні, обійшов поза всю, поважно впливає ізла каминиці „на лиман“.

Хоч Семена Кириловичевого голоса вже давно не чути, про те Харитон тільки тепер починає бігти на начальницький гук і пібє то й справді з порежкою кричить:

— Чаво!... Чаво!... Чавооо!!!

А управитель уже й собі перелякав ся і з того синяє відданого:

— Мовчи!... Мовчи!... Мовчи!!!

Далі виходить так, що Семен Кирилович відхилнувся крикнув від того лану, поїрливо питають:

— Так де, до се ти був?...

— А я он-там поза гуральнею ходив, етерів.

— А чом же ти відразу не біг, як я тебе кликав?

— Коли-ж не чути!...

На сєй великий рейзал набіг зати-

розібраний каленик, босий стоїть перед управителем, перелякано мнєть ся з одної ноги на другу...

— Каленик, — гукнув до нього Семен Кирилович, — ступай за гуральню!

Той пішов, Харитон порвав ся й собі втікти від начальника.

— Ну, ти тут етій! — крикнув до нього Семен Кирилович. — Харитон похитнувся ся.

Каленик за каминицею і управитель загук:

— Сто-о-о-ро-ж!!!

— Чооооооо?!!! — загукнуло за гуральнею.

— Сто-о-о-ро-ж!...

— Чооооооо?!!! — знов обізвав ся зривотопредавши.

Семен Кирилович докірливо хитав головою.

Сторож засоромив ся... Похитнувшись головою, стоїть мовчки, вислухує жадні речи свого начальника доти, поки той не піде спати, а Харитон вже тоді захитав ся до самого ранку по своєму „лиману“.

Там ніч. Повітря, до меліеова има... Люди товчуть ся, злипають патуку аж до ранку, поразьт ся, щоб виперомити бочку, щоб ізати у Мокришину, Явильці та інші місця по меліеу.

— Ти хахлявська нєка, чого дивив ся?!!! — чути Харитонів бабачий голосок, котрий уже давно постерів управителя і повисає очима, куди той, по великій куні, піде.

— А тобі, западосьська морда, ає діло? — відказує селянин.

— Як то ає діло?!!! — й-ж біла єлого приставлений!... — грізно кричить Харитон.

— Та брешеш, Пітєтон ти!...

— Як то я брешу... Я тутай служу — я повинен нашого добра доглядати!...

— Батька вашого!...

— Як то не нашого?!! Уже коли я тут служу, то значить нашого!... Винарью бочку, далай усе чисте нашу патуку... Постережю тебе, хахлявська нєка, та хочеш залишити у себе в бочці нашу патуку, лею свої коні кормити-меш... Ти — один, там — другий, кожде заставить собі по цін пуда нашої патуки... Добро хахлявське гарбаєт... Животини хахляву підводять?!

І знов меліеу оком на начальника і бігучі Харитонівні оченатія благають: „Похваліть мене, Семене Кириловичу, бачте, я достоту команду так само, як і ви“.

— Та чого ти приїхав ся, хай ти скажеш ся, западосьська морда!... — огризветь ся Семен Кирилович.

— А ти, синий тавій!... — І пішла лайка за хахлявське добро доти, доти Семен Кирилович не скристь ся у гуральню, або десь инде. — Тут Харитон разом обірав скарку, зареготав ся про себе, махнув головою і инти побрав „по лиману“.

Ось півнокур „Карлушка“ їде до хати з гуральні, по дорозі йому „підкотив ся“ „детка“ (Харитон). „Карлушка“ щось спитав ся у „детки“. Той як цінов говорити, то й інца тій мені немає!... — А виїздивей старий „Карлушка“ уже давно набавив ся до своєї господи, а про те мусить стояти на дворі, слухати оповідача... Таки не втернів півнокур, пішов до покою, не дослухавши праю Харитонів мови; а той усе говорить і говорить на пітер свою мову, піччає, махає цілом...

(Конец буде.)

ний залізничний соборської, на Кінхту, Ургу, Балган до Пекіну. — Нова залізниця підє відвічною дорогою паравановою і скоротить комунікацію Росії з Тихим океаном о цілх 700 кілометрів, що дуже много значить під аглядом торгово-промисловим і комунікаційним, а і під аглядом політичним буде рівняти ся не так формальному, як більшою мірою фактичному забору Монголії Росією.

НОВИНИ.

Календар. Пятниця 11. (24.)/1 Теодосія (р. Тимотея). Субота 12. (25.)/1 Татини (р. пав. ан. Павла)

На чернівецькій університеті імені Івана Миколайовича Радича Моріца Барановича і др. Василя Душановича членами при державній іспитовій комісії призначені.

В неділю 26. с. м. підбуде ся в селі „Народного Дому“ як звичайно популяричний відчит для міщан, устроений акад. тов. „Союз“. О. Безпалко відчитав про велику вагу поезії в суспільнім житті.

О. Гандиш.

М. Грушківський.

Концерт в пам'ять Федьковича заповіщений акад. тов. „Молода Україна“ на сю неділю не підбуде ся.

Акад. тов. „Союз“ в Чернівцях має честь запрошити всіх П. Т. Родичів на вечірній з танцями які відбудуть ся заходом товариства в суботу дня 1. н. ст. лютого в великій залі „Народного Дому“. Задля спільної пори запрошено не висилаємо вітаних і просямо кожного, кого ми до тепер на наших вечорах запрошували, уважати себе запрошеним і на сей наш вечорок. Стрій візитовий або народний, Початок о 8 вечером. Вступ 2 к. від особи.

За виді:

А. Сават,
голова.

П. Клим,
писар.

Ремісничче тов. „Зоря“ пригадує всім членам, що в неділю 26. н. ст. січня о 4-й годині пополудні відбуде загальні збори в зборів тов. при ул. Рускій 53. Порядок денний: 1. Справоздаче виділу з діяльності за минулий рік, 2. Справоздаче касової, 3. вибір нового виділу, 4. відні внесення.

За виді:

Іо. Заварно,
писар.

М. Южневич,
голова.

Чим живлять ся чернівецькі горожани? Світові органи спеціалізували в тутешнім магазині 1800 вісочаних віщ. „Bukowiner Rundschau“ остерігає при сій нагоді публіку перед „мужичками ошунанцями“, що, мовляв, ошунують у тім магазині віща і посуть на торг. Селани не буде аж таким дурним, щоб іти до Чернівців ошунувати в жидівських магазинах вісочани віщ, нести їх на торг, наражати ся на поліцайську брутальність і заробити при тім кілька копійок. А коли знайде ся такий ошунанець, то він повно жидівський поштуркайло, що послугує своїм „чесним“ панам жидом. Вже від якогось часу нападає се жидівсько смаровало на мужиків і намагає ся при кожній нагоді представити їх як адичілий, до кожного проступку єносівний парід. Сі жидів сарани забувають, що ми наш мужик в дечім адеморалізований, то зробила его таким чесна жидівська господарка по селат.

Австрійські Полки хотять — як докорять часописи із Німеччини — алопати агітаційний фонд із підмогою російських Полків, щоб рішучо наступити проти падаючої прускої правительстві проти Польків в Познань і західних Прусах. Здасть ся, що кілька міліонів вже наміняли на сю ціл. польскі магіати в Галичині і в Росії. То лише на наших виглядів — академіків складають середна інтелігенція, селани і — жєбраки, а наші хугіряки-ураїновіли в Росії, що живуть працюю українського мужика, і не думають навіть в так важкій хвилі підверти воєвразійську сирину.

Філія „Рускої Школи“ в Станіславці устроє в народній школі в Драчинцях в неділю дня 26. січня с. р. в честь Тараса Шевченка вечорок з танцями. Чистий дохід призначений для місцевих

бідних школярів. Доокресна інтелігенція, як ви. учительство, співачество і всі прочі добродії Русини, котрим лежить добро бідної молодіжці на серцю, має честь підписаний виділ уміцно запросити. Вступ від особи 1 к. Початок 8 години вечером.

М. Понич,
заст. голови.

М. Зото,
виділений.

Буковинський клуб почтовий для на 4. лютого постановив вечером. З сєй нагоди розіслав комітет базовий ось яке дотеніє італійське запрошенє: Venezia Iannate 1902 Stimatissimi Signori Collegi di posta a Czernowitz! Am quattro Febbraio sera este in Stadto Venezia uno grande spettacolo carnevali and noi pregare signori venite su uno mit Zango seporato, zu sehen diese curioso grande spettacolo. Noi haben grande loggia in palazzo Turno für signori mit tutto quano famiglia und amici reservato, von wo ammirabile panorama auf piazza St. Marco mit canalina grande zu sehen ist. Am plazzo wird concertate die capella musica von die Regimento Bersaglieri Nr. 41. Prego urgente signori kommen in costume simple, voyageurs oder costume spaziero sommer promenado. Persona welche nicht wollen sein agnosciati wegen charmante amozosa, gut nehmen masca auf isognomia oder kommen in costume molto bello von nazione italiana was ist Beispiel Gondolieri, Lazzeroni, Pifferari, musicanti de mandolini, Bajazzo, Colambini, Cavalleria rusticana, Brigante auk Engländer, Türkinch und anderes popola. Bei finde sein wird grosser Tombolla wo kann machen extrato auf Schweißermutter jeder cavallero. Mit amozoso servitori Depo Salamini cavallero die Verona presidente della comitate carnevale.

Жиди у Відні. В 1900 р. було у Відні на 1,658,835 душ населення 146,186 жидів на вієньський університет ходило 1,570 жидів, а на політехнічній 538. В гімназіях у Відні було в 1900 р. 3757 учеників християн, а 1810 жидів, а в реальних школах 3368 християн, а 1171 жидів. Жидівський елемент зростає у Відні в страшний спосіб.

Остерогу перед еміграцією до Аргентини видає австрійське міністерство внутрішніх справ і вислало П. шесам пєйх крав, аби остерогли населення. Як плагалі емігранти нашого селанина з плодотворної галицької землі є крайню негубна, бо відте такої другої землі не знайде ся, так передчасім емігрувати до подудисей Америки або до Канади є для него прямо убійчим кроком. Тому з плодотворним мусимо означити, що урядова статистика еміграції визнає з. р. незначний процент емігрантів з Галичини до Америки. Але знова грозить новий еміграційний рух до Аргентини в подудисей Америці, бо тамешні правительством мало розкустити в Європі ложну вість, що буде помагати емігрантам в акаунтній землі. Як помаже ся з обіжника нашого міністерства, то аргентинське правительством ані не обіцало емігрантам вітаних почесний, ані тамешні відносини не поособляють емігрантів. Визгалі фінансове становище Аргентини є тепер як найгірше. В торгівлі панує цілковитий застій, так, що торговельні фірми відпустили білизне як позомину свого персоналу. Майже неможливо пайти так який небуди заробок, а до того що високі податки висерасють поєданий гріш з тамешного населення. Аргентинському правительству залежить на тім, аби прибавали нові податки, бо мало би сімжу кров до осани, але в вітнім інтересі дежити, аби мертви аргентинських ємігрантських живок не рекрутували ся з нашого народа. Тому кладемо на серцю наших інтелігентів моральний обовязок, остерігати невідомих перед еміграцією до Аргентини. Са остерога тим потрібніша, що еміграційні бора і агенти та всім черні дукі у власнім інтересі будуть старати ся викликати у східній Галичині еміграційний рух до Аргентини.

На „Народний Дім“ в Чернівцях жертвували в січні 1902 Ви. дд. Найтефесль 10 к. Євдокія у Драчинцях 17 к. читальня в Кадобівцях 14 к. Іван Придінчук 2 к. Петро Любча 2 к. Степан Журавковський 2 к. Йосиф Шперго 1 к. Георгій Глазій 2 к. Василь Стронбуш 1 к. Анастій Олійник 1 к. всі сім з Кадобівців, С. Шнейдаровський 4 к. Др. Степан

Гордицький 4 к. Волод. Ясєницький 2 к. Єр. Пігуляк 4 к. Ом. Попович 2 к. Др. Ст. Степанів 2 к. А. Клим 2 к. Ів. Воробєвич 1 к. Сид. Воробєвич 2 к. В. Михальський 4 к. Др. К. Клим 2 к. Вол. Могильницький 2 к. разом під нового року 83 к.

Вкладки членські на „Народний Дім“ в Чернівцях аложили Ви. дд. Гавриїл Товстуха 5 к. Єронісана Клим 7 к. Василь Прохан 5 к. Іван Волігорський 5 к. Тина Козак 5 к. Емануїл Воробєвич 10 к. Денис Русак 5 к. Теодозій Козак 10 к. Др. Степан Гордицький 5 к. Прохін Лагачин 20 к. Євгеній Недхальський 5 к. Сидор Годованський 40 к. Іван Григорійчук 10 к. Денис Пурило-нич 10 к. Партеній Дачула 10 к. Іван Заман 5 к. разом у січні 167 к.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Лєґенда про Ірода*).

Тоді царем був Ірод, як Бог робив „і Духом“, а далі захотів Єсє Христос влізти в дітвину й уийти для сього у Діну Марію. А люде що праведні були і скільки мерли, то Ірод брав собі вік у нектю. Тоді він царствовав над людьми. Почув він, що Єсє Христос народився, що прийде до його одбрати людей тих, так він став маліх дітей набивати серію, — чотири тисячі дітей убав, думав, що й Єсєа Христа вбєє заразом.

Став він зазіва робити такі: — „як прийде, каже, Єсє Христос, то я тані завою його у ші залізів, і такі людей йому не дам!“

Приходить до його сам Єсє Христос і говорить:

— „Здоров, Іроде, що ти, говориш, робиш?“

— „Роблю залізів — хтось прийде до мене людей одбрати, то я завою його євлю!“

— „А як же воно буде?.. — А ну приміри, покажи, як воно буде?“

Той надівся й говорє:

— „По буде на ноги.. не — на руки.. а це, каже, на голову — куди що прийде?“

Єсє Христос перехрестив його й сказав:

— „Во зляз Отця і Сина, і сьвятого Духа.. Замки позашипались, а Ірод так і зарів, говорить:

— „Ти забериш у мене люде, то тобі буде с чим жити, а с чим же я, що я один остаюсь?“

— „Возьми, говорить, умчи у воду п'ять маліх, трішки — тобі товариші вилізуться.“

Той умочив, трінух!.. — Спізали бриви полетіло, стільки вилізлося йому „Іродів“ — чортів! — Умочив позоє у голову, як трінух, то скільки бривок — стільки й „Іродів“ вилізлося!..“

Єсє Христос забрав людей і повів їх у рай з Сьвятим Петром. — Ідуть, а котрийсь і говорить:

— „Эх, ще забув а некаа взяти Мудрого Саломона!“

А Господь і говорить:

— „Ну, як він Мудрий, то він і с некаа вимудриться!“

Мудрий Саломон узня вау і став осноувати некаа. — Один прийшов і пита його:

— „Що ти робиш, Мудрий Саломон?“

— „Обмитаю назом тай буду знати вас там! А то не було нас, а це — росплодились!“

А він каже:

*) Російська Житомірьська часопись „Волань“, що веламі прилично відноситься до української справи, надрукувала в 5. числі отсю легенду на імені нашим звичайним псевдонімом В. Г. Кривченко по словам одного овручського селанина. Ми передруковуєм сю легенду тою самою правдивістю, якою була надрукована в „Волань“.

**) Великий додає до сього таку замітку: 5 Малоросів є таке попіра: кожний чоловік, укнявшись, не повинен перед утиранням ся у ручник, розбрызгувати воду із кінчиків своїх пальців, значе, родить ся стільки чортів, скільки підзветить крапель.

— „Що-ж ти хочеш із нас, що ти на нас нападаєш?“

— „Ну, я с тебе нічого не хочу — одвези мене аж на ту то могилу, де ото пінал люде, щоб ти за три минути там був!“

Він його посадив і потахтирив!..

Сьвятий Петро й Єсє Христос ідуть, дивляться, а Мудрий Саломон уже по перед їх на могили сидить!..

НАУКА, ШТУКА, ЛІТЕРАТУРА.

„Комара“ ч. 1. на 1902-ий рік значе ся оригінальною піснотою. Старий рік потанав в струї часу, новий злітає з просторів веселення і синаючи порами на руські ниви і оселі, шедрує:

„Сій ся роди ся, жито пишеним!“

„І зазавтах гайдамаків сонни!“

З помішених в тім числі першія замітки: „1902“, „Тоаст“, „Gandemias igitur“ (зіяменита перерібка), „До наших акадємків-бурлак“, „У вірєй“. Цікавий теж фейлетон: „З новим роком“ і „Жєлєзє Комара з новим роком“. Число містить кілька ілюстрацій, одну з них політично-сатиричну на тему порівняння між Позимілічною в Галичині. „Комар“ повинен знаходити ся в кожній руській хаті і в кожній „Читальні“. — Адрес редакції: Львів, ул. Куркова ч. 27.

Літер. Наук. Вістник. Зміст першої книжки за січень 1902 року. На старі теми, Івана Франка. Зомла, оповідання Олти Коблявської (далі). Хвиляни, Леє Українці I—V. Море, оповідання Грицька Коваленка. Мініатюри: І. Уриши з автобіографії Ідеї, Надії Кибальчич П. Чому? — Марти***, III. Поворот, М. Янкова. Із переселів А. Крижського, I—III. Мамар Чудра, оповідання Максима Горького. Із поезій Удани Кравченко. Сьмєтерєжєні та вражєні земського статистика, Юхима Павловського. Національє питання в Норвегії, Сергій Берємова (далі буде). Наша поезія в 1901 році, Івана Франка (далі). Уваги на сучасні теми: 1. Сирова українсько-руської університету у Львові, Володимира Гнатюка. 2. Одиссея поревортів, С. Є. і І. Ж. 3. Два покони. 4. Сирова української гімназії у Станіславові, Хроніка і бібліографія.

„Дзвінок“, ілюстроване писмо для науки і забави руським дітям і молодіжці. Зміст другого числа: Дві могили, повість. Народні думи: про Олєсєя Поповича. Згадка і надії. Малєний грає, повість Удї. Загадає.

Телеґрами „Буковини“.

Відень, 22. січня. В полудне відбула ся при звичайних церемоніях торжественна репуніація архієпископії Єлисавети Марії з нагоди єї будучого подружжя з князем Отоном Віндінгрендом. При тім були цєсар, архієпископ, тайні радники, двірєка старшина, сьільні австрійські і угорські міністри і князь Альфред Віндінггрец яко євїдок молодого.

Хто хоче дістати Календарі

в коміс, най зголосить ся до Торговлі наперу „Рускої Ради“ в Чернівцях, ул. Петронича ч. 2. Пакет оплатити „Торговля“ а кожний 10-ий календар дає даром за роспродаж.

Хто собі замовить 50 МАЛИХ КАТЕХИЗИСІВ

штука по 15 кр. (30 сотиніє) той дістане 10% оуцету а пакет а поти ако оплачений. Адресувати писемити. Торговля наперу „Рускої Ради“, Чернівці, ул. Петронича ч. 4:

Найбільша різдвяна вистава і принагідне закупно!

в домі торговельним **Б. БАЛЬТІНЕСТРА** молодшого
в Чернівцях улица Головна-Енценберга (Enzenberg-Hauptstrasse) ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з альпаки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Товари з старого срібла і бронзу:

Вази, ліхтарі, гарнітури до писань і курен, столи сільні і на піти, антарис, фігури, зеркала, рами, пушки на антарис, товари з ланцюгу, пісирі, кашнени на карті візтові і порони, дамські портмонети з сріблом і без срібла, ланцюжки, тунини до манжетів, правдиві бурштинові цигарниці, дамські пошени, шпідеретові шпильки до волосся, торби до подорожі.

Товари з футрів:

Копірки дамські, заручання для дам і дітей найвищої моди. Правдиві перекі шали для дитини і хлопця. Заручання і копірки в як найбільш виборах. Сушильні і вишнєві модні шали для панів і дітей.

Товари вовняні і ткані:

Правдиве біле і червоне по ліній фабричний; сні каштанни, шпани, сорочни, скарпентин, паннози, убрания для дітей. Вовняні покрива, камани, повні ручки для дам, панів і дітей.

Великий склад черевикив

в славній фабриці Anton Cappek у Відні з французької шпирі, а також вишнє сор і все в найкращім гатунку. Всіх зимових черовиш для панів, панів і дітей.

Склад аши правдивих російських пальтиш і черовиш до сити для панів, панів і дітей.

Коци до подорожі

з великоблюдного волосся, ковни, плону шовкового, як також кодри на збіжжя певного гатунку.

Краватки

у всіх модних фарбах. Всіх сортів і то шовкові, полотняні і зефірані. Краватки шовкові і до прани на складі, а що тижня приходять свіжі послики після найвищої моди.

Паньчохи,

шкарпирки, хустки до носа, ковни і маншети.

Ц. к. спродаж стріляючого пороку.

КОТВИЦА

Liniment. Capsici comp.
з антики Ріхтера в Празі,
загально признаний знаменитий

усмирюючий лін на втиранє

по ліній 40 гр., 70 гр. і 1 ар.; мож-
на купити у всіх антиках. Проси-
мо надати сей

загально улюблений лін
всє динє в оригінальних флашках
з нашим охоронним знаком „Кот-
вица“ з антики Ріхтера і для
осторожності приймати лише
флашки з тим охоронним знаком
яко правдиві.

Антика Ріхтера
під золотим львом у Празі.



Торговля паперу

„Рускої Бесіди“

в Чернівцях, ул. Петровича ч. 4

перучає

всілякі прибори

до

писання і рисовання,

всілякого сорта

паперу, касетів

і т. п.

Великий склад ДРУКСОРТІВ

для

шкіл народних

і урядів парафіяльних

так для гр.-ор. як і гр.-кат.

достави можна

по дуже дешевій ціні

в друкарні

„Рускої Ради“

в Чернівцях, ул. Петровича ч. 4.

Г. ФАЙЛЕР

усувач нагніток

Чернівці, ул. Руска 8.

Просьвіт промінями Рентгена.

Ліченє сухо-горячим повітрєм

подагри, ревматизму, люмбаги (постризу), Іехіаса,
невралгій, болю в сугавах, нарви і снухлизни.

Апарати сухо-горячого повітря (Система Др. Ріхтера), що прикладають ся до
слабих частей тіла, умовляють найнижшю температуру з деякими термальними
методами, а через те й найкращі успіхи в ліченні і видалі запалених областей.
Високо усмиряє біль. При ліченні в ціле тіло ніколи неспри слабости тіла, тому мо-
жуть його вносити і ті, що терплять на серці, на коністекі і астматика. Ліченє
можє відбутися як і в спеціальному кабінеті.

Купелі в електричній жаровій свѣтлі против слабостий,
як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. Хаєс, Чернівці, ул. поштова 5а.

Найновіші Schulversäumnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях

улиця Петровича ч. 4.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

отворена в неділю і свѣто від 9 до 11 години рано.

Ріхтера скринки до камінної будови

з якором

є найліпшою і наймудрішою іграшкою яку можна дати дітям для
розривки і забави.



Париж 1900 золотий медаль!

Ріхтера скринки до
камінної будови суть
всєди відзначені а по-
свідного часу в Па-
рижі 1300 р. золо-
тим медалем.

Ріхтера будів. скрин-
ки з якором можна
кожного часу після

плону побільшити будівництвом камінчиками приєднаними до будови
мосту з дуже krásно вироблених камінчиків. Ріхтера будівничі скринки
суть по ціні від 0.75, 1 1/2, 3, 3 1/2, 4 1/2, до 6 корон і вище, а будів-
ничі скринки з якором з камінчиками приєднаними до будови мосту
від 3 корон можна дістати у всіх ліпших торговлях з забавками; але
треба уважати на знак якора, бо без якора не суть правдиві скринки

Новина! Ріхтерові забавки терпеливості: холодна кров, девять нарав,
офінке, коболод, громозвід, не гінвай ся і п. по ліній 70 сот., правдиві
лише з якором.

Хто хоче дітям сирвалати дарунки, нехай собі скаже привелати чик
скорше новий, богато ілюстрований ціньник від підписаної фірми; ціньник
висилає ся за дармо і оплачено

Königl. Hof- und Kammerlieferanten F. Ad. Richter & Cie.,
Größe österreichisch-ungarische k. u. k. priv. Steinbaukasten-Fabrik.

Comptoir und Niederlage: I. Opernstrasse Nr. 16. Wie n. Fabrik: XIII. (Giehung). Rudolfstadt,
München, Ulten (Schweiz), Rotterdam, New-York, 215 West-Street.

Відсутнє число

Відсутнє число

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середа, п'ятниця і неділя,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакция адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи зворотні не повертаються. — Рекламні повідомлення платні від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К.	—	с.
„пів року“	10	—	„
„чверть року“	5	—	„
„місяць“	1	70	„

Поодинокі числа „Буківини“ 16 сотиґів.

Передплата і належність за інсерата платні в Чернівцях.

З буковинської політики.

Межі консервативними а радикальними Волохами ідуть далі усякі й писемні переговори. З їх газет довідуємося, що консерватисти уважають угоду, яку підчас послидньої соймової сесії заключили були з правительством, за зломану, бо правительство не сповнило обіцянки дані Волохам. Провідник консервативних Волохів барон Юрій Василько записав се в „Buk. Post“ з додатком, що Волохи мають тепер тільки руку, що правительству не падає ся більше йти Волохів словами, а тільки одними ділами. Цікаво, кінчить барон Василько, як узладати ся стосунки в соймі, споро збере ся на сесію, бо Волохи не дадуть ся більше здурияти, хоч Янко Фльондор кокетує з правительством. На се „Дештентари“ тішать ся, що угода скінчилась ся, в котру радикали не вірили. Янко Фльондор, каже вона, не кокетує з правительством але „видить на темнім небосклоні луч надії, що каже не тратити віру в справедливіше трактування волоської справи на Буковині“. На коєць „Дештентари“ жадає недвозначно, щоб барон Василько виканув д-ра Лупу з партії, що поступованем на власну руку і против програми волоської компромітує Волохів.

Цікава річ, що „Дештентари“, котра так піднімає ся Нїмцям, унаслідок германіфізмету д-ра Лупу, яке він проголосив в парламенті, загроженем волоських інтересів і компромітацією. Та Нїмці не уміють по волоськи, отже не читають

„Дештентари“ а „Buk. Journal“ певно не помістять сего а тільки піднесування для Нїмців. Та се для нас річ маловажна, а цікавіша та, чи барон Василько, що не хотів доси пристати на виключення д-ра Лупу, згодить ся на се під напором Волоського, що через те лише, зложив свій мандат по-сольський.

Над сим і ведуть ся тепер переговори між обома волоськими таборами, а „Buk. Journal“ поимом довірчого характеру тих розправ, зраджує те, щоб барон Василько праневолити могло до уступчивості „супроти радикалів“.

А „Buk. Nachrichten“ знов примовляють ім, аби погодили ся, ба навіть вже кажуляють, що виїде з тої згоди, як піднесуть ся Волохи до прочих партій в соймі, чи остане дотеперішні більшість, чи прийде до нового угруповання „Buk. Nachrichten“ не беруть ся на се відповідати, але підносять з притиском, що які небудь стосунки настануть, то „до агресивної політики не сьміє прийти і не прийде“, бо „Нїмці не допускали своїх союзників до заборчої політики і Волохи не втратили ніякої значної позиди“. Їх стан посідаєа респектовано, а проти їх культурних жадань ніхто не виступає.

„А хочби“, пишуть „Buk. Nachrichten“ протекційально, „для узгоди ся так, що Русини мусіли би остати в меншості, то Нїмці напевно не муть ім пам'ятати того, що вони в шкільній питанню показали ся невдячними і що не перестерігали товариської вірності так, як сего можна було сподівати ся

по зв'язках, які Нїмці околом Русинів собі придбали.“

На сі виводи органу Нїмців дали ми вже нерав належну відповідь, отже не потребуємо сі повторити, хіба о стільки, що сей закид несправедливий, бо Русини, що в шкільній комісії голосували агідно із завоюю численнотора-Нїмців проти приготування класи для Нїмців, голосували в повній падачі за нею. Отже се однією „приклучка, якої собі шукають Нїмці, щоб зломити угоду, зовсім безпідставна. Та сі й не треба, бо волоському коли, отже Нїмці можуть виступити з теперішньої більшістю, коли хотять, тільки повинні би сі винестию отверто, як пристойить честним людям.

Зрештою Русини зовсім не буть собі тим голови, яка буде конституція в будучій сесії сойму, бо не шукають більшістю на те, аби жити коштам, а проти заборчої політики боронити ся будуть в соймі і поза соймом.

Побачимо, чи дійсно і нова коаліція, якої забажало бук. Нїмці, буде, як пишуть „Buk. Nachrichten“, як дотеперішні на те лише, щоб „уздержати в краю мир і щоб Волохи і Русини не розпирали ся одні коштам других“.

На се Русини не треба ніяких союзників, а тим менше треба против Русинів коаліції, бо Русини бажають щиро спокою для краю в інтересі его культурного розвитку, а для себе тільки того, що ім після Божого і Царського права належить ся. Коли-ж хто, а особливо наші дотеперішні союзники, бажають нової коаліції на те, аби жити чужим коштам, то най не забу-

вають, що яка-такя вирозумілість Волохів супроти Русинів може вистворити нову коаліцію, ба що навіть без сеї формальності зійдуть ся Русини і Волохи в певній справі, що для прочих буде не дуже мила, навіть багато прикрішна, як неспотрібна приготування класи для християнських Нїмців. Не пусте каже пословиця: „Задля приктели нового, не покидай ся старого!“

Справа директора II-ої Гімназії в Чернівцях.

„Bukowinaer Journal“, орган волоського радикального народовця Янко Фльондора, кричав що недавно на „германізатора“ барона Бургіньона, а вже 23. січня закинув ся в безлічній спосіб на Русинів, за те, що жадають директора Русинів для одніської гімназії, де яко-такоско руского слова. Навколо Волохів вже мають одну волоську гімназію в Сучані і свого директора Волоха, і то заїлого, бо Русини-перекінчичи, то як розходило ся о посаду директора філії черновецької І. гімназії не протинили ся Русини волоським змаганням і се місце ободили Волохом. І не лише сим разом захоували ся Русини так толерантно, але чергантимо всі річичи „Буківини“, то Русини все а все заступали побіч своєї і волоську справу. А як Русини виступили коли проти Волохів, то се діяло ся лише в своїй власній обороні і в обороні державними законами заборочених Русинам прав. А Волохи ось як заховають ся в справі директорської посади при переважній рускій гімназії. Заїлий до

ПОХОРОН.

Оповіданє Василя Кравченка.

— То отсе виходить, що навіть ся краєзна, наша місця газета „Обштина“, тільки й надукувала про нього, що, мов: „Несподівано померлий! 7. лютого несподівано вмер (добре несподівано, цілий рік слабував!) старий совітник з губерського правління, волоський совітник Петро Довбня. Вчорашній похорон був величезний. На гробі лежало кілька вінків...“

— Усе?.. Кінець?.. А де ділось те, що він був гарний служак, що так довго знав закон?.. А до кожної ревізії береть ся так, ніче-б то він у тій канцелярії, котру ревідував, сам родив ся... Ой, донко змів ревідувати!.. „Обштина“ каже: „Похорон був величезний!“.. Що-б так не „винний“! Попереду усеї процесії йшли верхами на одимових воях два пожарні при волюму апараті: на головах величезні шапки з синіми дещками — от не мовби справедливі погани... шаблями... а шивелі ремином охоронені... У руках-нагай. Нагай!.. Ними по били, а тільки дивились людям, дивились дорого. Не вояли пожарні, кого пошлем? Москалі?.. А дзуськи вам панове, ви — штатські, ви „це єрї“.

Отак собі візьомо: Шторна, секретар у губерському правлінню, сунував,

агадуючи про помершого совітника Довбню.

— Що-ж, у місті усього ковалить однаково: везуть його через усі вулиці що по дорозі до цвинтаря... везуть на марах, убраних квітками... і на козлах... і коні, що везуть мертвого, убрани, і люди, що ідуть „з процесією“ — убрани... Ті, що ковалить, часом плачуть, а часом радіють; а сеї, що йдуть, сеї поховати „з процесією“, — він завжди радий, він заробляє...

— Цілу дорогу, аж до першої, що на цвинтарі, два вони й два дияволи читали, а інші снідали... Їх найшли за гробом, вони жалися на гробні сніжки... А ті ждали з агресив, що на марах, без грошей мають незаслужені вирази... Ну, а ось уже як тіло у церкви стоїть, позичили справники Брига без грошей сніжки, дурно сніжає... І як чудово, із сьмого черева своєї гарним тенором він видуває „Со сьвятими улової“... Усеке, хто-б не прислухавсь до сьлого чудового сьмину, мимоволі у думі гадая: „Боже єдиний, як жалібно!.. Як жалібно сь сьвятая дума!.. Сїй ширій людині, що зостала ся ще кришкю покити у „бренному сьміті“ — тижко у сьміті!.. Цього душа розбатовуєт ся: „Чому мене не покладуть у куні з покійником, мені було-б легше!“

Хоті прислухавсь ся до чудового голосу Бриги, всі плачуть за ним... Цього сьмія удуває у ліве вухо Шторна, і з його очей теж зашавали сльози. А в голіві візьомо, о диво, ся пісня нейтралізуєт ся, там уже жадної сльозинки

немає; та що сльозинки — нема там єдиного нічого. „Се кришкю со сьвятими“ — радісно, щасливо!.. Мене, каже се „со сьвятими“, мали вже давно зробити справником. Та доведось, прийшли совітники Прихадайло на ревізію до мене у новітню поліційну розправу... Прихадайло самому багато було праці, у номіч запросив товариша Довбню... Ну, й устримували-ж вони тоді — трайцять девять нунатів на мене вилізли... От влахтемі! Не будь губернатор доброта душо, прогнав-б із сьмита!.. А справник? На нім пропало-б!.. У поліції й дої сьмірять ті трайцять девять нунатів... А як аюмо тепер! Торі Прихадайло порекав на Кавказ, там певно і загине, а ти, Петро, мій друже ширый, осьдеши — у гробі лежиш... Тепер уже мені дорога чиста, висеру на справник... Ти мене не бачив мертвим, а я тебе бачу... Ось ми тебе зараз у землю закопаємо!..

— Гетьте, гетьте! — разиваєху поліціймастер громаду.

— Дорогу дайте! Хутій розступіт ся! Його превосходительство ідуть! — оголосив діжурний пристав.

— Від аш вернув ся, саме йому оглядав!.. — Зашевотів дехто.

От горенько, їхньому превосходительству забули застанити сьмітку, а в церкві пої розібрали, — відіаєт ся Обрубок, секретар з пристяжського прудетства, що сам бере на себе клоїт до вояної опазі у товаристві.

— А ви візьміт у окозодовного

тай дайте, — злось разить йому в громади.

— Коли-ж віньово, мала сьмічка... — відказав діжурний пристав і засьмонівав очима помік людей, виправачи найбільшому сьмічку.

Поліціймастер підсочив до диявола, пошентив йому на вухо, узяв від нього сьмічку, дав губернаторові. А той щиро мовив ся...

— Ціж же мість болятина... — плачуть нічі.

— А вже-ж там не слабуєт... А ось сей самий Петро цілий рік слабував! — жалібно сьміяє Крико, сидиши у вуї того-ж таки «ізолю» Шторна, і сьї же йому в думі відповідає:

— Ну, то сь-ж у сьому сьміті, а там, явсно, нічого не боляти-ме, бо все чисто тут вибавило!

— Петро слабував, а я не плажав на те, що він мене й на очі не любив, відідував його два рази на тижні... хай знають!.. Він поганий, а не я...

— А вісьмо, — відказав «ізолю», — усьня ходило, і я бував, бо кожде бояло ся, що Довбня очуєт і знов робити-ме ревізію... Коже хотіло у слабости придобратися...

(Конець буде.)

сти з огляду на деякі постанови провінціального синоду з 1891 року, котрі треба розв'язати і вивести, а не часті задні деяких справ стосують на даний момент порядку вищої школи.

З бюджетової комісії. Переговори між провідними партіями з правительством в справі шкільного бюджету ведуться з успіхом, і можна надіятися, що парламенти обох країн приймуть бюджетний підхід глибоко.

На військових конференціях. Як доноситься з Відня, ухвалено спроби нові гірші гармати. Кошти їх спроби будуть відведені до сестринського бюджету європейських держав. Також ухвалено реорганізацію артилерії в сім напрямів, що батерії будуть складатися з 6 гармат. Війська ухвалено спроби нових оборонних гармат. Ці реформи будуть виконані збільшення числа офіцерів і жовітерів.

Милишіці горішні. Подорожі між самими волеями людьми; то-ж і не диво, що маємо кілька порогів. Одні чинники, котрі нам ніколи найближше відбирають, то є: пан Серетан надучитель з Бадівців волею і місцевий пан отець Каланча. Уже від даних запису наважених п. надучитель Милишіцьких діти до своєї школи, а для них місце і навчання вчителів цих п. Бадівців нема. З тим забувають, хто своєю рідною мовою, бо більша частина їх говорить дома лиш по руски. Не довідаємося з *Freie Lehrerzeitung*, то наважених пан скаржився, що має набоготи діти. Просимо раду шкільну, най зробити з сими порогами, май люди не чіпають. Милишіцьких учителів, чому їх до кари викладають. Другий поріг, то названий єврейський. Як би нам єврейський нашу мову любив, то навів би і шкільну і честь віддавав так як то єврейський. В році 1901 писав панотеч. Каланча, так як би свою службу п. надучителя з волею Бадівців на Пордан до інших хат з свяченою водою і таном до нашої школи. Що-ж помагають собі люди о наші школи, а котрих єврейський сам з водою був? Сего року Каланча вже поправився, бо після вже якогось мужика, котрий називався Тодорік Попоскуд. Треба ще і згадати, що названий єврейський є представителем місцевої ради шкільної. Що-ж скаже на це наша єврейська консисторія?

Віче руско-української молодіжні у Відні. Занепокоєно на 27-го с. м. в селі Ресоніце в справі українського університету у Львові, заборонили — як теж відраховують в Відні — віднесені влади. Замість віча відбулись с. довірочні збори.

Коли мене, то мусиш і себе! Так сказала Юлія, жінка кондуктора залізничного Маринда Ясінського в Станіславові, коли він вернувшись з нею вчора рано з базю, зачав скарку і загрозив, що єв застрілить. Ясінський вийшов рано о 8-й годині з дому, а вернувшись, побачив револьвер і зачав знову сварку. Відтак назва служниці приносила горішки, пили обоє і сварилися, а Ясінський тимчасом писав картки і зовнішні, а котрих служниці записав 200-гор. Коли жінка на його погрозу сказала: скоро застрілиш мене, то мусиш і себе застрілити, Ясінський не надумуючи ся довго, стріляв два рази до жінки і тільки єв зранив, а відтак зранив і себе. Обох відставлено до шпиталю, а хату їх запечатано, аж до часу, коли прийде комісія.

Що буде за кілька років? Проф. Брунер, університетський біологічний відділ у університеті Бутлер в Америці, оголосив в *N. York Herald* сенсационні дані про те, що через 10-15 років Брунер твердить, що будучий чоловік буде мати о кілька робер менше. Пам'ять у нього будуть о подвійну коротші; мозок розвине ся, а цілий чоловік буде виглядати кращіше. Чоловік будучини буде довше жити, менше їсти, бо не буде банкетів, буде мати бистру і добру пам'ять. Рід людський буде рівномірно поділений по долоу, бо поребна жінки зникне.

НАУКА, ШТУКА, ЛІТЕРАТУРА.

Руска читання для другої класи шкільних середніх. Уложив Сергій Школяр, проф. гімн. Чернівці, 1901. Накладом товариства „Руска Школа“ (з друкарні тов. „Руска Рада“), 272 стор. 8^о. ціна опрацьованого примірника 2 кор. 80 сот.

Свого часу доносили на (в „Буковині“ 1900 ч. 147), що київська рада шкільна поручила проф. Школярю видати для шкільних класів шкільних середніх на Буковині особливі рускі читання, котрі мали б заступити укладані в нас з давня, подекуди зовсім невідповідні для православної молодіжки читання газетні. Наслідком того видав проф. Школяр у році 1900 читанку для першої класи, і єв одобрено міністерством просвіти розпор. з дня 28. жовтня 1901 ч. 29733 для „шкільних середніх на Буковині“, а з початком сего шкільного року повинна єв вступити до читання для другої класи, котру по буквах шкільних закріплено на підставі міністер. розпорядку з дня 24. жовтня 1901 ч. 30902. Ми певні, що й єв друга читанка по укладанні шкільного року одержить зі охороною найважнішої влади шкільної та само загальну апробату, як і перша читанка, бо-ж єв не менше старанно і відповідно до шкільних потреб уложено як і тамта. Для Русинів з-особна єв це й тим симпатична в дуже користна, що автор старає ся, молодіж в приступний для неї спосіб познайомити з рускою історією докладніше, як се досі в читаннях для шкільних класів було; пор. між іншим уступ 138 „Запорожська Січ“, а особливо послідній уступ 162 „Буцаліщина руского народу“, що подіє в 12 частях загальний перегляд історії від найдавніших часів аж до прилучення частини Русії до Австрії. Піднести належить ще й те, що наша друкарня постарала ся о дуже гарний великий друк і красивий папір.

Надіслане.

На 12. с. м. відбуло ся пославчене шкільної в Кучурові малім. По пославченю зібрани ся гості в будинку шкільнім і жертвували на біду молодіж шкільну громади Кучурів м. 21 к. 4 с., на котру суму зложили ся сідуючі назове:

Вн. імен. шк. Іларій Стратичук 5 л., о. Дмитро Вурок з Юрківців 2 к., Андрій Зугаский надуч. з Заставної 2 к., о. Георгій Мунтин з Вербівців 1 к., Ге-

оргій Паладій з Кучурова малого 1 к., Кость Томко упр. школи в Вербівцях 1 к., Іван Паладій з Кучурова мал. 1 к., Георгій Граматович уч. з Юрківців 1 к., Іван Семенов з Кучурова мал. 1 к., Кость Негрич з Кучурова малого 1 к., Іван Сивак надуч. з Василівців 1 к., Дмитро Палаура упр. шк. Боничув 2 к., Александр Масієвич з Кучурова малого 1 к., Іоанна Найда з Кучурова мал. 1 к., Леонтій Рудук з Кучурова малого 40 с. Разом 21 к. 4 с.

В імені молодіж шкільної складаю на сім імені жертволюбним панам сердечну подяку.

Кучурів малый, 21. січня 1902.

Від заряду шкільного.

Василь Ридомський,
надучитель.

із Топоївця.

Шкільна старшина каси шкільної і шкільної складає своєму класу і учителям Пас. Панчакони в селі єв за його ревний труд опло нашого єв товариства сердечну подяку!

П. Галч,
голова.

А. Василевчук,
заст. гол.

Телеграми „Буковини“.

Відень, 27. січня. Цар відіде для 4. лютого до Петру.

Відень, 27. січня. Відносини у Львові опінують міродатні круги зоревім нестерпимими. важні зміни послідувають.

Відень, 27. січня. *Wiener Ztg.* доносить в неурядовій частині, що державна рада буде скликана на дені 4. лютого.

Відень, 27. січня. Наслідник престолу архикнязь Франц Фердинанд поїде для 6. лютого до Петербурга подякувати цареві за іменування єв російським генералом кавалері. — Властиво єв відвідини мають політичний характер, аби зблизити обі держави на економічнім полі.

Берлін, 27. січня. Князь Валді, що приїхав ту, витали на двір-

ни цар Вілгельм з князми, англійський амбасадор і генерали.

Прага, 26. січня. Виконуючий комітет чеських послів до сойму і державної ради відбув вчора засідане, на яким на разі не ухвалено ніяких постанов.

Женева, 27. січня. Кн. Петро Карагеорґевич перед виїздом до Петербурга оголосив маніфест до сербського народу, в яким називає єв, постановити пам'ятник сному відомі „чорному Юрієви з Топоївця“, котри причинив єв до освобождения Сербії з під турецького арма.

Льондон, 27. січня. Російський амбасадор, бар. Сталь, по королівській коронації уступити зі свого становища, а єв місце займе посол з Пекіна, Лессар.

Білгород, 27. січня. Король писав кількох мужів доїри на довірочну місію за границю.

Заносить єв на зближене Сербії до Австро-Угорщини. Король на посліднім двірнім балю дуже прилично витав австрійського посла барона Гайдлера, а на російського навіть не звернув уваги.

Вашинґтон, 27. січня. Комітет, що займає ся притотонженням на приїзти єв. Генрика пруского ріши збільшити єв від подання по американському значаю всім рукам на приїзти. Публіка лиш перефразувала перед ним. Також не вільно президентові інших дарунків приїммати від чужого князя.

Льондон, 28. січня. Конскариція за рік 1901 показала у Льондоні 4,536,541 мешканців, між ними 135,377 чужинців.

Ньюйорк, 28. січня. В наслідок розбивання скел в „Ранідратістунесі“ повстав вибух динаміту в поближнім складі, від чого згинуло 6 робітників, а много ранених; кілька домів стало нездійнятими на мешкання. Інженера, що проводив роботи, арештовано.

Справоздане касове тов. руских ремісників „ЗОРЯ“ в Чернівцях

за перший рік існування від 31. н. ст. грудня 1900 р. до 31. н. ст. грудня 1901 р.

Ч.	ПРИХОДИ	кор.	сот.	Ч.	РОЗХОДИ	кор.	сот.
1	Внесове членів дійсних	53	—	1	9 представлень і 2 вечерки	722	45
2	Вкладки „спомогаючих“	24	—	2	Справлене гардероби театральної і приборів до характеризованя	78	20
3	Місячні вкладки членів дійсних	88	50	3	Справлене партитур	26	—
4	Наддатки і жертви	35	—	4	Екземпляри і писане роль	9	10
5	9 представлень і 2 вечерки	733	33	5	Адмін.: чини, купно інвентаря, вид. канцелярийні, онал, світло	137	36
6	Заорот допугу (за бізети)	9	20		разом	973	11
7	Субвенция соймава	100	—		лишає ся готівка	63	92
	разом	1043	03			1043	03

Стан маєтковий товариства.

Гардероба театральна вартости	—	—	78 к. 20 с.
Партитури	—	—	26 „ — „
Екземпляри	—	—	5 „ — „
Шафа, канана, 6 крісел, доміно, карафка, і т. п.	—	—	62 „ 60 „
Два образи з шклом і рамами	—	—	4 „ — „
Дарованих кілька штук гардероби	—	—	5 „ — „

Отже маєток товариства (крім готівки) представляє разом суму 180 к. 80 с.

Чернівці, 31. н. ст. грудня 1901.

ІВАН СОЗАНЬСКИЙ, каснер.

Найшли все в порядку: О. Шайна, Е. Крушинський, Ів. Захарко, М. Юхевич,

контрольор,

господар,

каснер,

голова.

Склад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з аль-паки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вазалі коринкові і з правдивих струсьових пер, ручні перлові і з черепашки. Вазалі Гласе, найновіший вироб, в білих, чорних і всіх інших барвах модних.

Рукавички: білі Гласе, шпрані землі і шовкові у всяких довжинах для панів і панів.

Коси до подорожі на поїзди і санні, а також на крижана на літні. Найновіші бронзові товари і з старого срібла. Склад правдивих моторбурених пальонів і черепашки до снігу.

Вазелі краватки: найновішого шайра. Вазелі мужські сорочки шовкові, з Ріко і батисти. Найновіші сорочки і манжети, хусточки шовкові, батистові і полотняні. Гудзи до сорочок і шовкові. Мужські шкарпетки.

Ізза ніжного сезону продають ся по дуже дешевих цінах всі товари шовкові, полотняні, вовняні і черепашки.

Найбільший вибір карнавальних товарів для панів і панів шпелети і дамочі черепашки, лаворони, Шартеза, білі Гласе і шкарпетки, панталони і шпрані землі.

Біліші засоби на складі: першійські кучми, дамські закрутки, шпелети, шкарпетки і т. д. Правдива білизна Шера: шовковий, мужські панталони, шкарпетки, Шенілен Ескагрес і хустки, вовняні шалі і хустки вовняні і полотняні дамські спідниці, камішки, окріпачі мідь і латок; полотняні панталони і хустки шпрані русалити. Полотняні і шпрані черепашки для панів, дівчат і дітей, а також футеровані шпелети. Черепашки до сонячних для панів і панів.

Ц. к. склад оружя, патронів і пороку.

Як вже всюди єсть відомо що

Ріхтера скринки до камінної будови з якором

є найліпшою і наймудрішою іграшкою яку можна дати дітям для розвивки і забави.



Париж 1900 золотий медаль

Ріхтера скринки до камінної будови єсть всюди відзначені а по-свідного часу в Парижі 1900 р. золотим медалем.

Ріхтера будів. скринки з якором можна кожного часу після

підвищення будівельними камінчиками приєднаними до будови мосту з дуже красиво вироблених камінчиків. Ріхтера будівельні скринки єсть по ціні від 0.75, 1.1, 3, 3.1, 4.1, до 6 корон і вище, а будівельна скринка з якором з камінчиками приєднаними до будови мосту від 3 корон можна дістати у всіх літніх торговлях з забавками; але треба уважати на знак якоря, бо без якоря не єсть правдиві скринки.

Новина! Ріхтерові забавки терпеливості: холодна вров, девять нараз, сфінкс, кобальд, громовид, не гаївай ся і п. по ціні 70 сот., правдиві лише з якорем.

Хто хоче діти справляти дарунки, нехай собі скаже привести чок скорше новий, богато ілюстрований ціник від підписаної фірми; ціник вислав ся за дармо і оплачено

Königl. Hof- und Kammerlieferanten F. Ad. Richter & Cie., Erste österreichisch-ungarische L. u. L. priv. Steinbaukasten-Fabrik.

Comptoir und Niederlage: L. Opernstraße Nr. 10, Wien, 1. (Hochhaus), Mollatplatz, Alsbach, Olten (Schweiz), Rotterdam, New-York, 215 Pearl-Street.

Просвіт промінями Рентгена.

Ліченє сухо-горячим повітрям

подагри, ревматизму, люмбагі (пострілу), Гехіаса, несправл. болю в сугавах, парви і снуханні.

Апарати сухо-горячим повітря (Система Др. Рейсера), що прикладають ся до єдиної частки тіла, уможливають найвищої температури з великим термальним мотомом, а через те й найкращий успіх в ліченні ревматичних слабостей. Зокрема уявляють біли. При ліченні з цією тіло відносно окріє слабшого місця, тому можуть бути асенти і у, що термальні на серце, на шпелеті і асенти. Ліченє може відбутися і в домашній лікарні.

Купелі в електричній жаровій світлі против слабостей, як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. Хаес, Чернівці, ул. поштова 5а.

Найновіші Schulversäumnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улиця Петровича ч. 4.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворена в неділю і святю від 9 до 11 години рано.

КОСТИКІЦЯ
Liniment. Capsici comp.
з аптики Ріхтера в Празі,
англісно призначений знаменитий
усмирюючий лік на втиранє
по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 ард. ма-
на кушати у всіх аптиках. Проси-
мо жадати собі
загально улюблений лік
всє динє в британських єдинках
з нашим охоронним знаком „кот-
вици“ з аптики Ріхтера і для
осторожності приймати лише
єдинки з тим охоронним знаком
яко ірандани.

Аптика Ріхтера
від золотим львом у Празі.

Торговля паперу
„Рускої Бесіди“
в Чернівцях, ул. Петровича ч. 4
поручає
всілякі прибори
до
писання і рисовання,
всілякого сорта
паперу, касетів
і т. п.

Великий склад
ДРУКСОРТІВ
для
шкіл народних
і урядів парадіяльних
так для гр.-ор. як і гр.-кат.
Дістати можна
по дуже дешевій ціні
в друкарні
„Рускої Ради“
в Чернівцях, ул. Петровича ч. 4.

Г. Файлер

усувач нагніток

Чернівці, ул. Руска 8.

Товариство взаїмних обезпечень „Дністер“ в протязі року 1901

вишло 101.751 важких номі на суму 104,142.089 кор. з премією 927.700 кор. 88 сот. — В 1900 році було 84.765 важких номі на суму 89,159.867 кор. з премією 771.687 к. 46 с. Прибуло в році 1901 більше о 16.986 номі 14,989.252 к. обезпеченої партії і 136.018 кор. 42 сот. премій.

Швид в році 1901 було 1021 слушин, з того виплачено до кінця року 1007 відшкодувань, в 9 случаях вдержано ще виплату з причини дозоджень судних, а 5 швид з причини, що случилось в останніх 3 днях грудня, не могли бути перед кінцем року виплачені. Сума всіх тих швид разом з коштами ліквідації і надготородних за рахунок (включаючи і 14 зарезервованих в сумі 6365 кор.) виносить brutto 542.317 кор. 84 сот., з чого підтримання часті reassurance устало на власний рахунок 282.390 кор. 71 сот.

В році 1900 за 865 швид виплачено 456.617 кор. 29 сот. з чого остало на власний рахунок 218.355 кор. 30 сот.

Фонд резервний з днем 31. грудня 1901 досягнув цоти 389.402 к. 83 с в році 1900 виносив 311.540 кор. 11 сот. збільшив ся отже сего року о 77.862 к. 72 с.

Фонд смертальний побільшив ся сего року о 16.829 кор. 22 сот. і виносить з днем 31. грудня 1901 47.753 кор. 76 сот.

Дальше з премією до відомости, що надані сегоднішній по догавляю резерви премійної до 43%, і фонду резервного після приписів статута решту обернеть ся на звороті членам в висоті 8% укладеної премії року попереднього.

Важкі дані і записи рахунків на рік 1901 подасть ся до відомости по заставі Раді Надзираючої.

Рахунок Товариства взаїмного кредиту „Дністер“ у Львові, стоваришенія зареєстрованого з обмеж. порукою на рік 1901.

I. Стан довжний:	Кор. сот.	II. Стан чинний:	Кор. сот.
1. Удільні членські	81169-37	1. Позички удільні на експірації і неекспірації	
2. Фонд резервний	8670-22	а) стан на початку року 1901	763737-45 с.
3. Спеціальна резерва стійка	1111-59	б) удільно на 377 експірацій і 74 неекспірацій	340221— „
4. Визначені позички		разом	1103958-45 с.
а) Стан на початку року	806803-70 с.	в) списано 289 експірацій 43 неекспірацій	234613-41 „
б) вложено в р. 1901 1263 сторін	514053-97 „		
разом	1320857-67 с.	2. Стан з кінцем р. 1901	
в) вилито в р. 1901 790 сторін	420684-14 „	116 неекспірацій на суму	869345-04
		3. Готівка в касі	12151-50
Позістан з кінцем р. 1901 по 1903 включно	900193-53	4. Цінні папери фонду резерв.	8587—
5. Сальдо проп. (набраних)	38359-01	5. Цінні папери інші	78101—
6. Неоплачені дивіденди за рік 1897, 1898, 1899 і 1900	3447-02	6. В шкідливій поточній (оборот членській)	4089-20
7. Кошта спорів	478-50	7. В інших товариствах і банках	43821-22
8. З рахунку різних сторін	357-70	8. Рахунок різних сторін: у 4. дебіторів	183-04
9. Кредит банків	30—	9. Сальдо коштів адміністрації	10638-94
Сума	1033815-94	Сума	1033815-94

Членів прибуло 295 з 313 удільниками, убуло 146 з 153 удільниками; остало з кінцем р. 1901 всіх членів 2096 з 2090 декларованими удільниками в сумі 104.500.

Стопа процентна від вкладок 4 проц. від позички удільникам в провізії на кошта адміністрації 6½ проц.

Найновіші Schulversäumnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улиця Петровича ч. 4.

Склад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з альпаки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вахлярі коронкові і в правдивих стрункових пер, ручні перлові і в черепашки. Вахлярі Газе, найновіший вироб, в білх, черних і всіх шалних барвах модних.

Рукавички: білі Газе, шірані землі і шовкові у всіх довжинах для панів і панів.

Кони до подорожж на возові і санях, а також наприкінці на ліжках. Найновіші бронзові товари і в старого срібла. Склад правдивих петербургських золотів і черепашки до снігу.

Балери крилати: найновішого жанра. Балери мушкетерів сорочки шовкові, з Ріше і батисту. Найновіші ковтери і манжети, хусточки шовкові, батистові і позитивні. Гуани до шірані і шемізетові. Мужичі шірані.

Ізав півного сезону продають ся по дуже високих цінах всі товари кожухові, шовкові, шовкові і черепашки.

Найбільший набір маршавських товарів для панів і панів шітелетів і домоті черепашки: лаворонані, Шевтеев, білі Газе і атласові, новозавітні шірані землі.

Візанні засоби на складі: першаніські лунки, дамські шаруванки, чашочки, кофери і т. д. Правдива білизна Шера: шовковий, мужичі панчохи, шірані, Chenille Eshelares і хустки, повні шалі і хустки повні і позитивні дамські шірані, каміни; шірані пультів і ліжок; шірані повні і шірані шірані рукавички. Подорожні і шірані черепашки для панів, дівчат і дітей, а також бутерброди шірані. Черепашки до шовкових для панів і панів.

Ц. к. склад оружя, патронів і пороку.

Просьвіт промінями Рентгена.

Лічене сухо-горячим повітрям

подагри, ревматизму, люмбаги (постризу), Гехіаса, невралгій, болю в сугавах, нерви і спухлякани.

Апарати сухо-горячого повітря (Система Др. Рейхера), що прикладають ся до різних частей тіла, уможливають найвищої температури з останнім термостатом, а через те й найкращий успіх в ліченні і шірані шірані шірані. Дамон усматриває в. При ліченні в ціло тіло шірані шірані шірані, тому можуть бути шірані і шірані шірані на шірані, на шірані і шірані. Лічене шірані шірані шірані і в шірані шірані шірані.

Купелі в електричній жаровій світлі против слабостий, як зміна матерії, подагри, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. Хаас, Чернівці, ул. поштова 5а.

Як вже всюди єсть відомо що

Ріхтера скринки до камінної будови

З ЯКОРОМ

є найліпшою і наймудрішою іграшною лнх можна дати дітям для розривки і забави.



Ріхтера скринки до камінної будови єсть всюди відзначені в посвідного часу в Парижі 1900 р. золотим медалем.

Ріхтера будів. скринки з якором можна кожного часу шірані

плану побільшити будівлями камінними приєднаними до будови мосту з дуже красю вироблених каміння. Ріхтера будівляні скринки єсть по шірані від 0-75, 1½, 3, 3½, 4½, до 6 корон і вище, а будівляна скринка з якором з камінними приєднаними до будови мосту від 3 корон можна дістати у всіх ліших торговлях в забавках; але треба уважати на знак якора, бо без якора не єсть правдиві скринки.

Новина! Ріхтерові забавки терпеливості: холодна проп, денять паря, шірані, кобозь, громозид, не гнйвай ся і в. по шірані 70 сот., правдиві лише з якором.

Хто хоче діти справдати дарунки, нехай собі скаже прислати чин скорше новий, богато ілюстрований цїяник від підписаної фірми; цїяник шірані ся з даром і оплачено

Königl. Hof- und Kammerlieferanten F. Ad. Richter & Cie.,
Erste österreichisch-ungarische k. u. k. priv. Steinbaufabrik-Gesellschaft.

Comptoir und Niederlage: I. Eberhardstr. Nr. 16, 20 i. u. Fabrik: XIII. (Giesing), Rudolfstr. 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

отворена в неділю і святю від 9 до 11 години рано.

Відсутнє число

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середа, п'ятниця і неділя,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи зворотні ся лише на поперед-
ню застереженні. — Рекламні неопла-
чені вікла від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К. — с.
на рік	10 „ — „
на чверть року	5 „ — „
на місяць	1 „ 70 „

Поодинокі числа „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і наліцність за інсертати
платні в Чернівцях.

Пригадуємо, що неїм,
хто не прийняв до 8-го лютого
с. р. задегної пренумерати, за-
становимо безуспішно дальшу
посилку газети.

Ворожі агітації.

Ми подали онюго допис, в якій
сказано було, що громадська рада у
Вашківцях над Черемошом ухвали-
ла домагати ся, щоби в тамонних
школах, де досі діти поділені на
німцкі, польські, руські, українські
і польської мови, запроваджено для
всіх німецьку мову викладову. В тій
дописі слушно сказано, що коли
Вашківцям заборого ся мати оди
викладову мову замість дотеперіш-
них трох мов, то тою спільною ви-
кладовою мовою, якої ніхто і за-
кон наже шукати, може бути ли-
ше мова руска, бо сею мовою го-
ворить не тільки більшість дітей
обох шкіль, але і розуміють а на-
віть уживають і прочі діти у Ваш-
ківцях. А вже найменше надає ся
на спільну мову викладову мова
німецька, бо рускі і польські діти
її зовсім не знають а жидівські го-
ворять жаргоном, а німецьку пись-
мелу мову розуміють не багато
ліпше від рускої.

Але що скажуть усі свідомі
Русини на те, що в такій рускій
місцевості, як Кішмань, де на кіль-
на сот руских дітей є всего на
всього кількадесять жидівських дітей,
для котрих надто є особні німецькі
класи, що і тут, як нам доносить,
громадська рада ухвалила домагати
ся, щоби і в підманьських школах

замінити теперішню руску мову
викладову на німецьку? Ми би не
дали віри такій ністи, коли-б не
мали її від осіб, котрим мусимо
вірити.

Вирочім відома нам ще й не-
так то давна ухвала ради громад-
ської в Іванківцях, де в школі є
хвіба кілька жидів, щоби й у та-
монній рускій школі запровадити
німецьку мову викладову.

Із сего видно, що є хтось, що
непросто агітує й викликає отсі
безглузді ухвали громадських рад у
руских селах. Наші дописувачі
жже й понали на сідх тих агітато-
рів, що взяли ся до сєї агітації з
подвійної причини, особливої кори-
сти і з політичних аргументів. Особи-
ста користь, яка би виходила для
Німців, наклали-б в загаланих міс-
цевостях стали замість більшість
русских а наглядно замість
одного-двох німецьких більші-
класові німецькі школи, така оче-
видна, що не треба й розв'язувати
ся: їхніх кілька чи кільканадце-
теро дітей мало би контом соток
русских дітей німецьку школу в
місця, що заснадали-б родичам чи
мало видатку, який тепер поносить,
віддаючи дітей на приватну науку
домашнім учителям або до німець-
ких шкіль у міст.

А політичні причини сєї герма-
нізаторської агітації не менше на-
дають у очі, се хіть дальшого на-
повнені германізму в краю коштом
культурного розвитку Русинів а на-
віть за їхньою допомогою, за чим
Русини, мовляв, самі убивають ся,
доводом чого отсі ухвали руских
громадських рад.

Як же се можливе, спитає кож-
дий задумований; бо щось подібного

не ухвалить не то німака рада, а
не замала німака одиниця німської
народности. На жаль і стид нам
Русини дійсно одинокі нині в Евро-
пі, що це в стані в такій спосіб
заганяють ся перед цілим світом.
А причини сему ось які. Германі-
зація Буковини дійшла до того,
що нині без німецької мови не бути
нікому навіть возним чи слугою
при нім небудь уряді, а не то у-
рядником. Без знання німецької мови
не приймуть нині дитину до ніякої
середньої чи фахової школи на Бу-
ковині. За те без рускої мови ста-
ном навіть свідченням в чисто-
рускій селі. Чи-ж диво, що наш
простодушний бачить все добро оди-
но в німецькій мові, а без неї не
видить ніякої користі а науки, зі
школою? Нема ніякого дива, що му-
жик-аналфбет не знає, що школа
народна є на те, аби навчати дити-
ну розуму, та що дійствіе образо-
ваніє духовне єї сил можливе тіль-
ки в рідній мові. Він бачить тільки
матеріальну користь, яку має ко-
жний, що ако тако зміє по німець-
ки, і тому вірить, підпискам тих,
що змовляють у него, що лише в
німецькій школі може сї дити-
на навчати ся німецької мови.
Терпий батько вірить в те, бо сам
не був у школі, і не знає, кілько
часу і труду треба на те, щоби
руска дитина в німецькій школі не
то образована ся, як сідх, а яко-
тако діла вперед, він не знає,
кілько соток руских дітей паде в
такій нерівній конкуренції з німець-
кими дітьми під тяжким обуком ро-
рожих учителів чужинаців, що не
розуміють і не пошанують рускої
дитини. Непросвіщені батько-му-
жик вірить і тому підпискам хи-

трого агітатора, що як школа в
селі буде німецька, то до неї не му-
ть сипувати сї дитини, але що пося-
хати не до неї лиш той, хто хоче.

Отсей посідний аргумент при-
пан мабуть радним-аналфбетам
особливо до влодобі, там недарний
ще час, коли в Кішмані і в Ваш-
ківцях була німецька школа, бо в
ній були майже лиш німецькі діти,
а в руских хвіба ті, що добровільно
вписали ся. Тоді не було кар, а
сего темним батькам тільки й тре-
ба. Отже німецька школа не тільки
внесе пряму школьну але й арг-
ментує тих, що до неї ходити му-
ть, панамі. Тому й жадають рускі му-
жикі в Вашківцях і Кішмані німець-
кої школи, а шкільні в Іванківцях
ще й тому, бо Німчик, що рад би
мати там для одної своєї дитини
(се факт!) чотирихлосову німецьку
школу, вмовив в них ще й те, що
з німецької школи їх діти вийдуть
скорше на Волохів.

Ось висловлене постидного факту,
що Русини жадають німецьких
шкіль.

Се справа германізаторських
агітаторів за номочію темних ра-
дик, котрим вторують навіть пись-
менні хруди, що задля панської за-
ски гетони продати не то громаду
але й рідну маму; бо-ж загално
знисний і сї сумний факт, що
наш мужик, коли лишує трохи
чужого письма, рад би задля ви-
писування громади, держати сї в
кромінній темноті, бо так навчили
его письменні ляхи, що живуть до-
кола него кровю-потом темної маси.
А свідках і щирих Русинів в на-
ших громадських радах так як би
ї нема, а коли де й будуть ся та-
кий білий круг, що би міг темну

Записки із подорожі на північ Європи.

(Вроцлав, Познань, Гієзно, Щейн *).

В Кракова в Пруси а влітливо прус-
ку Швейцарія їдець ся через Богумін (О-
дербург). Найлучше вийхати зі Львова
о 3-5-30 рано. Дорога до Вроцлава в Бо-
гумін дуже монотонна, бо їдець ся по
установі рівнинно, виправді серед дуже
гарно і старанно справлених ріл і оро-
дів, опрітних і мурованих сел та мі-
стечок, не то все не дуже притягає до
себе наше око. Що поражала нас Гали-
чан, то прекрасні дерева опочені по обох
сторонах шляху жидівничого. Досі в по-
ловині дороги до Вроцлава стрічаєм ве-
дичанську школу господарську (landes-
wirtschaftliche Schule) в інтернатом для
півночян. В 3 години стаєм з Богуміна
у Вроцлав.

Місто познаньське, доходяче до він
мільона жителів, робить на чужого при-
статково вражіння. Рух по улицях стра-
шенний, все гонить до занятій, дармо-

* Оди Русини, що минулого року
у валанці їдиди до Швейції і Норвегії,
був змелав прислати нам свої записки
із сєї подорожі. Складаючи на сї місці
авторові подяку за сї записки, ми помі-
щаємо їх дуже радо у нашій часописі.
— Ред.

Цію і надирателів савіжого воздуха
найже не стріснє. Улиці гошові широкі
з прекрасними вітринами, там і сям по-
бачити можна і акусь віроку на „ski“
(в самім ринку Lewandowsky), одямає
все то вже Німці, савіж польського віде
не погуєш. На ринку, дуже старинний,
замітний є ратуш, а недалеко про-
тестантський собор, в котрого притворі
є цитати із сїх писем в 12 азнах, так-
же в польській і рускій. На Königsplatz
працує ся новий пам'ятник Бісмарку.
Дуже гарна части міста над Одром, що
перезиднає через Вроцлав. Є тут і вели-
чаний альянш, музеї і т. п.

По дорозі в Вроцлав до Познаня
красиві пейзажи змінюють ся. Видно
по обох боках хати убогі, як в Галичи-
ні, приті созоною; почва піщана, уро-
жай низький, в вагонах чути дмеде говор
польський. В Познані станом від міста
досить далеко, але дорога дуже прятна,
бо через аляне веде широкий ходище, а
середньою улицю уганяють електричні
трамвай. Познань має понад 100.000 жи-
телів, з того 75% Познань, і є сильною
примістністю. Відхити ся через величезні
жидівні пороти, Berlinerthor. Улиці пре-
красні, широкі, гостинні і склади дуже
гарні. На ринку старинний ратуш.
Інтересна тут стара катедря за Вартою
на передмісті Wallischei. Довга то ду-
же узлиця, заселена майже виключно По-
заньцями. Тут і чути всюди польську мову.
Катедря величезна, але не особливо за-
па — за те більше звертає на себе
увагу коства преев. Д. Марці по ліній
ручі від катедрі. Межи обома коства-

ми з посеред розлогіх дерев виділяється
пам'ятник Януша Кохановському, котрий
погибав в 300-літню річницю смерті
(1584—1884) митрополит познанський
а намісник Януші Кохановському, на-
готовлені провозвестові розпалієшми.
Катедря внутрі заха. При сїм про-
статі на сїм образ, як убивають ко-
сти Поевзата, з підписом św. Józefat.

Дуже вражає перестроєного Галичани-
на такий вид. При сїм Варгі при
Breitstraßen (польських назв улиц нема
ніде) є прекрасна цукорня Штейнгого.
В ній побачити попри інтелігентів, купиди,
інвестрові дама, такжє селяни польські
в їх народних стрілах, як сидять собі
преспопівно і байдукує за етодими і
путь яляу або ниво і читають газети.
Де то нам ще до того?!

З Познаня в бік скочив а до Гієз-
на, давні етодичі Паліці. Місто має до
20.000 жителів, є дуже чисто, гарні
улиці, склади нічого собі. Видно часом
звусь польську авіацію, а навіть на одній
улиці красують ся панно „ні. Ногна“.
Головною улицю через ринок заходять
ся до катедрі, що лежить на лівій мі-
ста. Катедря величезна, а в ній особливо
поражає паломників сребрана домовина
св. Войтіха, котру днають на плечах
селяни, боярини, священники і воєводи.

Гієзно чисто німецьке місто, тут їде-
ць не почуєш польської річі.
По дорозі в Познань в Щейні не
видно нічого, як лиш розлогі поля, на
котрих виділяється ся дуже дикі озби-
лі, аля мало, а село від села страшно да-
леко, що широкім цілком прозвучило, бо

з чогож тут жити? — з піску? Побачи-
ше Щейна почла етас ся лучшою, здо-
тає кілька позажена, що все ріки зали-
вають. А річ тут безліч — всі они зли-
вають ся до Одрі. Коло самого Щейна
їдець ся беззастанно через предокісні
мошти і жидівні тунелі.

Місто Щейн так за велике, як
Львів, але лише що до числа жителів,
бо ще до зарплати і краєв — то Львів
не минає ся до Щейна. Дворець вели-
чавський над савою Одром і при сїм
пристані, де уживають ся сотки наро-
дів, великих і малих, річних і мор-
ських. Рух величавський. Понад берегом
їде трамвай до головного порту узлицю
званою Болдвері. Тут видно народ з
цього світа, а такжє чути всілякі аля-
ни, найбільше англійський, данський,
французський, але і великоруский.

Визнали собі пам'ятку в дуже при-
датний гостинний за 2 марки (2 кор.
30 с.) поїхав а трамваем в округ міста.
Улиці величаві, широкі, прекрасні аля-
ти такі, яких би Відень міг позавидувати.
Що найважнійше, то що всі улиці
дуже симетрично построкі і всі збіга-
ють ся на одній площі, що є сирваден-
ним огородем. На містці нпр. де було
кладовище, тепер є одна з найкраснішх
улиць Біргсвалде. З площі найкраснішх сукі
Кенігсвалд, Парадиза і Вісгеліне-
плац. На першій осталає пам'ятка з да-
внїших мурів Кенігсгор, а на другій
Берлінертор т. є.: брами міста — нині
они виглядають серед шкіль аля живий
преступний пам'ятник. Торговля спуска-
ється ся на широкий улицы (Брайтштрассе).

нами, а потвердження тої вісти й не даю-
дого на себе ждати. Лорд Бальєур
потаєрдило се в нинішній наміст, хоті і
не подав ані змісту ніяких купити, ані
ні не робив ніяких наліз на їх при-
ніти. Так само не міг і Кінер запер-
чити факту, що шари інтересу се по-
ложеном Бурів, хоті і не в міжнародній
політиці держити се в великій резерві.
Та не виходити на разі ні і в який спо-
сіб господарський міністер нестунна на до-
рогу обміну гадок з правительством ан-
глійським, цілий світ признає з близьким
позоволен до відомості факт, що про-
блемо пориний проє, котрий може статися
початком остаточного помирена, та що
там „може бути, шасаним посередни-
ком як раз став Аврам Кінер. Тому то
і не публічна праса тепер живо за-
інтересована в його діяльність.

Аврам Кінер числить тепер 65 літ.
Був він нерішисто реформований проно-
відником, а его проповіді допомагали ему
добитися посольського мандату. Як по-
сод став провідником так званої про-
тиреволюційної партії, ано професор
амстердамського університету розвину-
живу діяльність, заложив до тепер існу-
ючий денник „Standvast“, та по тій
30-літній діяльності став на чолі пра-
вительства.

Такий отже є чоловік, котрому су-
дилося навмисно зносити голландського
англійським правительством, котрі мо-
жуть перомінитися в приятельство по-
середництвом тим більше, що обі сторони
не осягнуть се тому неприхильні. А на
те немо уважує лорд Бальєур, що „пра-
вительство може сію справу під ро-
згалу“. Хоті Кінер ідти до Англії
посередника мира і не мав під Бурів
до того формального призначення, то все
таки суть всі признали того, що ему
удалось в дипломатичній дорозі хоті о одні
рок присісти консь ніяна бурно-
англійської.

Одвіт англійського секретаря дер-
жавного Лендстона на поту голян-
ського правительстві шасалує
дуже важливо, що брак великого повно-
влада не сторони голландського пра-
вительстві так зі сторони Бурів з позі
биття, як і їх делегатів в Кероні, брак
конкретних пропозицій в поті, стано-
вить єй властиво безпредметною.

В англійській палаті громад-
ний міністер війни Бредхрік предложив до-
датковий кредит, прича виголосян бе-
сідку про положення в полудній Аерії.
Бредхрік аказав, що бурскі повстанці
зовсім аджанні (?). Бурів мають 3 бі-
лий армії: Девста, котрого можна по-
бедити се; Боти, якого походи утру-
днені в остатних часах, і Делірей. Кожа
з тих армій має по 2.000 воїнів. Крім
сего менші відділи Бурів укривають
се по горах. План Кісенера полягає в
тім, аби сі армії статисту до купи і
звести з ними одну, генеральну борбу.
Війни міністер виголосян се похально
про англійську армію в полудній Аерії
і просив о уданне кредиту. Палата при-
няла 159 голосами проти 36 додатковий
кредит, якого зажадав міністер війни.

По різанті князя Ваззі. Ко-
ротно бави в Берліні англійський на-
сідник престола, може для того, що
лише на одні день уроди ідеарних
анто жалобу дирексу по королеві Ві-
кторії і по імператорові Вікторії, ма-
тери Вілгельма II., а може і для того,
— що Берлін дуже хазодно при-
няв англійського гостя. — Дочерка тепер, по
его піддаді донесла місцеві денніки,
що людість не хотіла на дворець ве-
лікий принцупити почесної компанії
вишнучою проти Англії, із чого по-
стала така авантюра, що треба було
богато люді аранжувати. І в часі пе-
реїду князя до імператорової палати публі-
ка на уліни або підвертаєся, або під-
носила оклики: „Най живіть Бурі!“ І
то так діяло се в такім всемополітичній
Берліні!

Коли-ж така англійськість занепадала
лигити в такім рівнодушній Берліні, то
очевидно що она дуже близько мусити
бути і сильнішою в цілім німецькій на-
роді. — Додати війни треба, що соція-
лістичні і радикальні денніки ані сль-
цем не аказали про імператорові уроди і
ніяку ніяли Ваззі.

Найліберальніший під 3 літ вида-
ваний денник „Россіа“ раз на
все зажадало, а его редактора Ам-
театрова, звіненого під псевдонімом Old
Gentelman відіано в дорозі адміністра-

ційній на 5 літ на Сибір. Проводом
були пашиват на пара і прерку родину.

Борба з анархізмом. З по-
воду близького приїду князя Генрика
пруського до Америки, розвинне конгрес
близьку діяльність в паризі поборована
анархізму. Комісія парламенту ухвалила
дуже острі пари на виповнення замало,
а і всі ті, котрі їх до того називали
і піддують будуть на рівні тракто-
вані з самими акаціями. Анархістам
остро зажадали приїду до Америки, а
сеи би потрий і шаси на суму, влади
мають право сео примусово відістатити
князю до его праю. Номімо того така
місцеві американські анархісти, як за-
чувати, намірюють урядити демонстра-
цію в день приїду князя Генрика.

Надто, як дождемо се з по-
сиди телеграм, 28 тамонних мозельних
товариств ухвалили на офіційних зборах
запротестувати проти переслідування
Полаків в Прусах а 2.000 членів тих
товариств мають демонстраційно ви-
Генрикова прусскому в часі его поїду
в Нью-Йорку вичити зборами ухвалену
резолуцію.

НОВИНКИ.

Календар. Середа 23/1 (5/II) Кле-
ментія, Агатагела (р. Агати). Четвер
24/1 (5/II) Євсей, Ксент, Єрмог. (р.
Доротеї).

Іменосана. Президія економічної ди-
реції в Чернівцях іменувала наміс-
ника Моріна Влаккова і окінчених
реалістів Густава Гауера і Самуела Ге-
ера рахунковими практикантами. — Лі-
совий управитель Антін Поповий імено-
ваний надійсним при дирекції лібр.

Ц. к. університет Франц-Йосифа.
На сій університет вписало се дотер
541 слухачів і 2 госпитантів, і так на
теологічній факультеті 37 значайних
слухачів; на правничій факультеті 364
значайних і 35 надзвичайних слухачів;
на філософійчій 6 значайних (між тим
одна жінка) і 36 надзвичайних слухачів
(між тим 11 жінка), 2 госпитантів і 8
зарипентів.

На і державній гімназії в Чернів-
цях класифіковано при кінці I. півріччя
714 публічних учеників. Із них отримав
62 учеників першу класу відличну,
498 першу, 115 другу а 27 третю класу,
5 ученикам в V. класі позволено
неосторительний пенит з мінеральної
а 7 не класифіковано адля слабости.
3 702 цілком класифікованих дістало 8%
добре сьвідчення.

Екзекутивний комітет, вибраний на
першій вічу буковинських народних
учителів відбув в поїзду, для 2. лютого
перше засідання в пранославній школі
при участі значного числа гостей. На
тім засіданні полагожено сідуючі справи:
1) Головою комітету вибрано п. Іса-
ковича директора із Радивіла. 2) Прине-
ручено п. Кісановичеві і п. Дубельско-
му виготовити матеріал в справі від-
вішених платні народних учителів, в
справі устанавлення меного двонаціона-
льного закону і в справі реорганізації за-
кона о правних відносинах учительства,
потрий то мнорних ухвалено на внесо-
не п. Шугуля, надуч. з Жучини на-
слати до союзу правного червз п. н.
Раду шильну крену. 3) В справі пра-
веного учительського товариства ухвале-
но: а) не засновувати поли що нового
товариства, лиш збудити існуюче то-
вариство до житя. В тій цілі вибрано де-
путацию з п. Скалата, п. Шугуля і п.
Дубельського, котра має удалтє до п.
Воти з предложенням, щоби той ськазав
до означеного речиння загальні збори
теп. правного учит. товариства, до би
на порядку деннім між инним поста-
влено толи: а) міна статуту товариства.
б) Ябди депутати дістала відмовку від-
повіді, або, щоби до означеного речиння
не ськазано загальні збори, то екзеку-
тивний комітет учительського віча має
виготовити нові статуту і засновати
нове товариство. 4) Резервати п. Кіса-
новича і п. Дубельського мають бути
позичені до 2. марта с. р., котрого то
дня відбуде ся друге засідання комітету,
на котрім одобрити се не мориад і при-
йме ся до відомости сьранождане депута-
ції та устанавить се дальшій план
акції.

I. P.

Немила друкарська похибка верту-
ла се нам у 9. числі „Буковини“. На
стороні 1. в четвертій знахідці, в пер-
шій стринку з гори має бути: (а IX ? —
прим. Ред.)

Львівський міський театр за мину-
лий рік приніс доходу 626000 к., а суб-
венція правого союзу виносила 20000 к.
на драму і 28000 к. на оперу. З тим
нім перший рік адміністрацій дав де-
фіцит 105000 к.

В справі руского університету на-
сказо, як на яке доносили, той ім. Шев-
ченка депутатом до міністра, президен-
та і до міністра просьвіти. Др. Гартель
посторив снос зажадав котре дав поно-
редній львівський депутат, і вказав
середства і дороги, по яких Русини мають
пробити се тимчасом паралельних ка-
тедр на львівській університеті. Віа ви-
казав також на фінансовій грудности, які
утрудняють зажадание самостійного уні-
верситету. Міністер президент пошлу-
вав се на завау міністра просьвіти і
отворював політичну трудність сего пи-
тання.

Українська громада в Швайцарії. У
Берні університетська українська молодь
заснувала літературну читальню. Спор-
ну она аказала „українсько-польско лі-
тературно“, але недавно ухвалено назвати
читальню „українською“ і дати можливість
належати до товариства кождому, хто
так чи як бажав добра і розвою Україні
і платив іждивити се в духовним життє.
Громада передбачує денні з галицьких
члеників і має бібліотку. В лютім гро-
мада залозити сьвітнувати роковини Т.
Г. Шевченка.

Про Гуцулів. В німецькій ілюстра-
цій часописи „Die Gartenlaube“ пошла
се в I-ім епизоду за рік 1902 (Halbheft
2) описова розвідка про нашіт Гуцулів
від нар. „Aus dem Lande der Huzulen“.
Автор (A. Amlicher) мусить добре зна-
ти Гуцулячину, бо сьвідбно а доказано а
живо описує край, села, житє Гуцулів,
їх звичаї, аніччі, одиг, зброю і т. п.
Статю писав 7 ілюстрацій (малюнк
Ст. Грохольського), а іменно: „Гуцуля
під збіжє на хазу“, „Торг в Коломиї“,
„Коломийка“, „Гуцуль-настух при ватрі“,
„Жобрані коло переси“, „На торг до мі-
ста“ і (малюмий) „Весільний поїзд
Гуцулів“ (се після фотографічного зним-
ку фотографів Юл. Дуганевича з Коломиї).
Ілюстрації, виконані дуже гарно та ви-
разно, віддають вірно Гуцулів, їх етрої
і оєружальну проправу.

Смерка Альборі ширителем просьві-
ти. Вже давнійше старався військовий
власти в інтересі служби військовій по-
знакомити воююч з инерами, а цілків-
ний учено також відінесати се, але до-
черка сего року відіав се сьстематичної
праці в тім напрямі перший генерал Аль-
борі, командит крайньої залози,
котрий, маючи на увазі, що в Галичині
4.660.416 аналізабетів припаде в тім;
поручив не уміючих читати і писати
женирів писати на курсі аналізабетів,
уряджені поки те в віділавій школі
„на Кісепажі“, де відбуває ся адуни в
вечірних годинах під командою капітана
Зелінського. Дішено нема сльв ніхвали
для так гуманного діла. Бажаюсь-би ли-
ше, щоби і всі інші команди шили его
сідом і тим способом уратували сотні
тисяч найдобірйіших горожан від духо-
вного лагібелі, та причинились до куль-
турного розвою австрійських крків. Спе-
циально для Буковини і Галичини при-
неслиб такі курси почесноу принастугу.

Американське улімненє до заплати
пранумерати. Чоловік може бородастугу
на гарку уживати за гузи до кошира,
може учепити се поїду і так іхити, аж
доки кондуктор его не назине, може за-
станавити на ніч сьвій годинник, щоби
не з'уливав се, може писати і без то-
чи, щоби заоплаяти чорина, може та-
кож поїдати збіжє на гроби сьвої мами,
щоби і з сего мати хоєс — але часо-
пись два, три місяці побирати а, як
приїде до заплати, відіслати іх памі-
кою: „Не приймаю“... се беззичність.

Товариство нашої шляхти
заповідає музикально-декламаторські
вечерниці, сьполучені з танцями, що
відбудуть ся на Стрітенє, для 15.
п. ст. лютого с. р. в Садагурі,
в поміщенях Г. Єбнера (на ранку).

На вечеринках виступати буде хор
українських університетських сту-
дентів із Чернівців. Запрошена ро-
зішлють ся сими днями. Хто би не
дістан, зволить звернути се до на-
ділу товариства (Чернівці, ул. Пе-
тровича ч. 2.), або до котрого із
цїлих віділавних на провінції, а са-
ме до: п. Л. Томорука, власителя
маєтности в Василеві, п. Циганюка
власт. маєтн. і громадського секре-
таря в Заставній, п. А. Барбіра,
власт. маєтн. і старш. учит. в Ка-
бині, п. П. Данчула, власт. маєтн.
і старш. учит. в Волоці, п. М. Кра-
валі, старш. учит. в Ревній.

Надісланє.

Прому сьвітлу редакцію „Букови-
ни“ о поміщенє сідуючої записи:

Задля успокоєня на. Товариства олу-
бачкову, що сьприва моєй квадїєнації,
о ній розписуєся „Fr. Lst.“, сьполаси
парочно, не під впливом єй сьприваючих та-
мошних обставин, в найліпшій вірі іноє.
Насворонича, та що вона припадемо ді-
стала до тої газети, бо я не мав на-
міру виступати публічно, як також на-
галі сьпривити се, а зробив се тільки
на нотатку „Буковини“, котра знов бу-
ла нильно поінформована. Я не поїдаю
учитєльство, не нішла погодоса, а сьом
тільки на відіустні з причини слабого
здоровля, і просив тому тавом о пере-
несенні ближше родини. Річ є отже при-
падемо, а за тим і маловажна, ба на-
рочно, не під впливом єй сьприваючих та-
мошних обставин, і а маю при-
чину вірити, що не зазнаю жадної
сривди. „Freie Lehrerzeitung“ розписує
се сїя проти моєй волі, що мені не приємно,
бо не жадно колоту, і тому заснаю
зразом редакції „Freie Lehrerzeitung“
дотичну завау моєй волі.

З приналежним поважаннєм

Іволіт Ожляський.

Видіт роковинства руских реміс-
ників „Зорі“ в чернівцях ськазав
сердечну подяку Ви. Волод. Вої-
на роковинному слух. прав аз аран-
жованє танців на вечеринках, котрі
відбули ся між. неділі в „Нар. До-
мі“, не меншу подяку ськазав Ви.
члєвам тов. „Молодої України“, ко-
трі радо і немов в комитеті явили
се на вечеринках, як також нєім
Ви. гостям і члєвам, котрі на сїй
забаві жертвували добровільні дат-
ки для „Зорі“. — Гнат Власюк,
голова.

Телеграми „Буковини“.

Відень, 3. лютого. Вчєра перед
полуднем пук на стації Дайчлянде-
берг залізничї Градець-Кефлях ко-
тез льономотний товарного поїду,
під чого погіб машинїст, палач,
кондуктор і майстер магазину.

Градець, 3. лютого. „Montags-
zeitung“ пише, що в Вайльбергу ко-
ло Вілху місунула ся ливина, роз-
била кілька хат.

**Хто собі замовить
50 МАЛИХ КАТЕХИЗИСІВ
штука по 15 кр. (30 сотників)**

той дістане 10% оустугу а пакєт з по-
чти вже ошланий. Адресувати надєжати.

Торговля наперу „Рускої Раді“
Чернівці, ул. Петровича ч. 4.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. н. упривілейованої фабрики товарів з аль- паки і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Власні ягоди на складі: пораняєські нучки, диметі
звучання, чашочки, похоти і т. д. Провідна бізна
на Сторі: жетиники, мушкеті почотки, швариники,
Chenille's Eschafre і зуети, коничні палі і зуети
попичні і полатичні диметі спідничі, класичні
зривачі пузля і диток; платові коничні і зуети
класі широкі рукавички. Полатичні і широкі черво
ни для пани, димет і диток, а також зуетовані
штуківки. Червоки до сонячнику для пани і пани

Ізла пізнаного сезону продають ся во дуже звысшених цінах всі товари кожної, шкоти, волни і шерстя.

Найбільший вибір паравальсових товарів для пенів і пенів штіфелета і домені черепки: анкерваллі, Chetouan, білі Glacé і атласові, ванелеті зі шпирі землі.

Щ. к. склад озружя, патронів і пороху.

Аптика Ріхтера
ніз золотим львом у Празі.



17. 日.

в Чернівцях, ул. Петровича ч. 4.

УСУВАЧ НАГНІТОК

Чернівці, ул. Руска 8.

PHOTO COURTESY OF THE

Шкар Франц Йосиф І.	— 20
"Краснопоміжні ліси"	— 40
Сенік Іван: "Образи в природі" І ІІ	— 20
Семанюк Іван: "Корба"	— 20
Сєвободина Марія: "І здох мій дім"	1—
Сєвєдьяк Василь: "Сина мимичка"	1—
Стоцький Степан: "Вудисанська Рука"	24
"Bestrebungen der Hymnisten"	5—
"Преклада" або який зад і поради має бути в громад.	— 20
"Поради" як накладати наєв кожички і шадичи	— 40
"Ministerium" in der von k. k. Bukowinener Landesschulraths behufs Regelung der rothenischen Schul- orthographie	— 40
Федькович Ерік: "Тюра" том І.	— 20
"Шей жинстрат"	— 20
"Прокурна"	— 20
Фрэнко Іван: "Руски українська лі- тература"	— 20
Шатто Осип: "Листи в пошті"	— 20
Єрєміащук Дмитро О.: Die geboch. Prä- sidenten-Messe, ihre Entstehung Entstehung und gegenwärtiger Ritus	2—
"Жити, жити і смерті і леторни переводили жонкі сля. підлякоуку- нний вала Сучинського"	— 40
Яблочков Г.: "Смєлка учительна", на- писане. пер. А. Крутильницького	— 20
"Ведди про чакі ковалки"	— 20
"Res Puthenica"	— 20
"Про бул, сойм красний і про вибора до сейку"	— 20
"В чім наша сила"	— 20
"Котий не пашує"	— 22
"Галос до шари"	— 24
"Ворис"	— 25

Comptoir und Niederlage: I. Sperrgasse Nr. 16, 29 i. u. Stadt: XIII, (Dresden), Rudolfstadt, Hainberg, Alten (Schnee), Rotterdam, Klein-Herf, 115 Pearl-Street.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
 отворена в неділю і святю від 9 до 11 години рано.

Видне товариство „Руска Рода“ в Чернівцях.

3 друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під керівництвом Володимира Сікорського.

За редакцію відповідає **Володислав Секероний**.

визорець академії в Парижі. Ті інститути відзначили ся славою на полі рускої науки. Рускі учені помагали Петрови Великому в переведенню его великих реформ в Росії. Тимчасом Петро Великий і Катерина II, звинили автономію України і довели культурну волю Русинів до упадку, однак рускі учені, добуваючи знань на італійських і німецьких університетах, заклали фундаменти до нового культурного розвитку рускої науки. Львівський університет мав стати новим огнищем для рускої науки. Мимо того він університет мав ледви сім руских кафедр. Тепер зазначило ся загальне змагання до основаня у Львові руского університету, як ніколи перед тим. Мимо некористних усхопів, руска національна література в послідніх десяти роках незвичайно розвинула ся. Бесідник домагав ся помноження руских кафедр, а в першій ряді утворення кафедри для антропології і етнографії. Далше домагав ся стипендій для руских студентів і управління в львівському університеті ланкових підносин, котрі довели до сенсесії руских студентів.

Референт Стажницький виступив против внесення п. Д'Ельверта, котрий домагав ся зчорнення позицій на чеську політехніку в Берлі. Референт вище також, аби маси петичій в справі заснованя нових університетів: одного німецького, чеського, італійського, словінського і руского, відступити правительству. — При голосованню прийнято всі резолюції референта і резолюцію п. Вуковича в справі заснованя на віденьському університеті кафедри хорватської вагадіо сербської літератури.

Прийнято до дискусії над етатом середніх шкіл. Референт Штірк вище три резолюції: 1) о перенесенні словінських клас в Цилейській гімназії до Марбурга і о утворенні там нової словінської гім-

назії; 2) о перенесенні чеської гімназії до іншого міста з чеським населенням; 3) о наданні німецької гімназії у Фрайбурзі субвенції в тій самій висоті, що і польській гімназії в Тібіні, т. е. 24.000 корон річно.

П. Романович вище резолюцію звинувачує правительство, аби засновало нові середні школи, а спеціально реальні в Галичині і то як найскорше. Др. Бяк критикував перетяжене молодіжні середніх шкіл чужими мовами, переповнені галицьких середніх шкіл і звернувся против фінансової системи, домагаючи ся від правительства за-по-мог на удержання середніх шкіл.

П. Романчук домагав ся збільшення числа руских гімназій в Галичині, де одна руска гімназія припадає на 771.000 Русинів. Існуючі тепер рускі гімназії єуть переповнені. Аби усунути брак учителів в галицьких гімназіях, бесідник домагав ся стипендій для учительських кандидатів і ремунацій, наслідно зменшення годин науки для управителів гімназійальних бібліотек.

П. Барнінський обговорював переповнені середніх шкіл в Галичині і впливаючі з того школи. Бесідник домагав ся заснованя гімназій з руским ланком викладовим, а передовсім в Кіцмані, управління викладового ланка в різнобіжних руских класах в Чернівцях прискорення будови рускої гімназії в Тернополі. Підпис конвенції підповідного дидактичного і педагогічного образованя кандидатів на учителів середніх шкіл і порушення гадку заснованя шкіл вправ.

Засідання палати послів зачали ся 4. с. м. По другім засіданню, котре відбуде ся в п'ятницю, наступить перерва з причини по-с-лідніх днів мислиць. По перерві відбуде ся перше засідання здале ся

в четвер днів 13. лютого. Всі ті засідання будуть виняткові дискусією над наглыми внесеннями, котрих доси заповіджено три: Все-німців в справі Бурів, соціалістів о катастрофі в законі „Юайтер“ і аграристів о терміновій торгівлі. Здале ся, що доперва по засіданню днів 17 або 18. с. м. палата буде могла приступити до нарад над законом о рекрутах. Бюджетова комісія погодить бюджет міністерства просвіти до четверга сльду-ю-чого тижня, а опісля зачне радити над справою асанациі Праги і дис-п-озиційного фонду. На фінансовий закон прийшла би черга по 15. с. м. так що бюджетова дискусія в повній палаті розпочала би ся доперва 20. або 21. с. м. Для сєї дискусії мають бути визначені 4 засідання на тиждень, а на случай потреби також нечірні засідання, аби дискусію можна було закінчити перед великодними феріями, котрі зачнуть ся днів 31 марта. В противнім случаю була би потрібна нова бюджетова провізорія.

Перегляд політичний.

З поводу подорожі арміяніз Франца Фердинанда до Петербурга агентура інструювала Росію підносити Австрії до Німеччини і заперечує нов би ся подорож мала на цілі утворення нового союзу між Австро-Угорщиною і Росією а визіреного против німецької тариси цариці.

В місцевості Ст. Форе Еннє прийшло до розривів робітничих. Коли 3 жандарми ввійшли до порадку зупинили ті на них з колами. Жандарми ужилиши оружжя, положили 4 робітників трупом, а решта розбігла ся.

Schles. Ztg. доносить, що ландграф Західних Прусе операвши ся на законі о урахованні ланці з 27. серпня 1876 р. віддав всіх солдів (війтів) повіту, аби послужували ся виключно німецьким ланком чи то устатком чи писемно. Подаль в німецьким ланці не тільки їм уважувати. Хто не володіє німецьким

ланком, не може бути солдсом. Назначений денний висказує надію, що правительство примінить то розпоряджене до всіх провінцій сльдині.

Міністор справ заграничних Ліндеман, відбув конференцію з президентом кабінету Кіхеном, а відтак був на аудієнції у королеві Вілгелміні. По аудієнції у королеві удав ся до англійського посла і мав з ним довгу конференцію. Перший секретар посольства англійського, Гомер, вийшов вчором до Лондону. В дипломатичних кругах говорять, що оголошене писемна голландського правительства і англійська відповідь на него повинні ся гини днати.

Голландська відозва до англійського правительства зазначила, що Голландська рада би уможливила переспрані воюючих партій. Голландське правительство предложило би заступникам Бурів поїхати до Аерни, щоб порозуміти ся із провідниками Бурів, а потім щоб вернули ся до Європи засмотревши широкую поновизацію. До сього треба би їм зацелити вільний переїзд і свободу порозуміти ся в телеграфічній дорозі, щоб назначити місце сходня із провідниками Бурів. Англієнська відваді зазначила, що Англія держить ся той постанови, щоб не приймати інтервенції чужої держави. Що до жаданя заступників Бурів о вільний переїзд до Аерни, рішило би англійське правительство після ваги поданих причин. Англієнське правительство думає, що скориним і ліпшим средством порозуміти було би, коли би провідники Бурів у Аерні порозумівали ся просто з самим Кіхеном, котрому приказано, кождий внесок провідників Бурів що до закінчення війни посилати безпосередно до Лондону. Отже англійське правительство рішило, щоб переспрані відбували ся в Аерні.

В Сербії з причини спору правительства зі скупщиною о громадянську автономію, вибухла міністеріальна криза. Імперию кабінет утворить радикал Пасіч, а може буде й скупщина розвизана.

Провідники хінських коротобинів, татарського генерала Тунашніна, позарано смертю.

З новітніх часів особливо заступники різби (св. Гавриїл з 1525 р.) і картини з сюжетами церковними. Прекрасний є етін з гравірами (3 гра-ці), ліжко з небом з 1642 р. і т. д. Прочі різи як по інших музеях того рода.

Перед замком недалеко єсть чудний музей Торвальдсена. Єсть то власнито тапалня з престолом і лавками, а на самім середнім мотила Торвальдсена (1770—1844). На партері єуть різби з молодих літ Торвальдсена а також дру-гих різбарів і артистів, а за то на першій повері єсть живо пресловуті різби сего славного різбаря. На удержанні того музею заплавав Торвальдсен місту 50.000 корон. Стоїть збудити також замок Frederiksberg-Slot, цитаделю над морем, огород ботанічний, огород Розенборг і променаді надом моря Lange Linie. Дуже окичлюють місто 3 великі озера, одне при другім, надом котрих вносять ся по обох сторонах найкрасні палати.

Живучи в гостиниці при самім порті був і сльшком дуже інтересно прийняті начальники (генерала) армії спасенія (Frälsningshæter). Вно від 9 рано грохнула ся при пристані маса жінок дівчат і мужчин в убогих панталонах, а жінки в капелюхах. Небагато вийшла ся і напелі. Коло 11 приїхав генерал. На привітання его піднесли прили, хустками зачали повівати, а музика заграла. Велд затім указав ся старий дід в пиджидрі, який чимарі і вишивавий червоний сорочі з написом the salvation army. Велд ніс сечас на новову і зачав по англійськи проповідь, котру его секретар одио рече по дру-гій переводив на данський язык. Опісля не було кінци. Скінчилиши працянний одликами і музикою відїхав.

Гідна звадження, а навіть я сказы

би, що без того не мало би ся і належного поняття о Данії, єсть окресність, як нпр. Фредерікбєр, Фредеріксборг і тро-ш-ки далше від Коненгага селце Клім-пенборг, куди можна їхати парохомом з порту (Гавнаге), або з голландської жейліної дороги напротив Тіволі. Найпримітніше їдець ся морем. Вираді трошки дорожнє тая їзда, але оплатити ся, бо в одній годині чоловік тільки чу-да огляне, тільки прекрасних образів, що на їдле жити собі зацямить. їдець ся недалеко берега узмєного зеленню, цвіт-тами високими і малими деревами, по більшій часті озоченими, посеред котрих стортять прегарні віллі горожан коненгагских.

На кождім пристанку стоїть маса ціланих людей, ту і там грає музика; в купальних множестве людей забавлять ся плаванням, скупанням в високій трам-буах, часом з другого поверху; все то дуже подобає ся чоловікові, що гонить за новими вражіннями. Сам Клімпенборг єсть маленька селянська осада, з многими віллами і гостиницями, а також досить численними хатами селян-хліборобів і ремісників. Узлічї а власнито одна го-ло-вня і кілька менших, дуже чисті, дом нумеровані, як у місті, всюди ливі-ски тодішні і кунці, очевидно ма-лих крамарів, почта, телеграф, електрич-ні лінії, купальні заведення і т. д. і т. д. Найкрасна гостиниця то Беллі (Belle-vue) на досить високім горбку, звідки прекрасний вид розпростирать ся на море (Sund) і на противний беріг шведський. В гостиниці все пригравало музикою — тоді була казавка півніська. Цим дуже приступий. Тут єсть аничай, що замовляє ся кілька порцій хліба з на-ложним мисом, сиром, рабю і т. н. Така штука хліба стоїть від 10—20 оре (ко-рона датська — 1 кор. 30 гел.), пердча-ю на кілька виканов 30 оре, ниво 10

оре і т. д. Тут можна також мати ціло-місячне удержанне дуже добре і адоро-во за 3—10 корон денно: залежить ціна від обєма і положеня покойня або білше покойнів. За то маєт ся сїданє (каву, або чай), фрокост, друге сїданє з не-ченням мисом, рабю, хлібом, буллями, маслом, сиром, яблями, шинкою, чим або кавою. Тут прямо заставляють сїд розличними стравами і перекусками і кождий їдець до сита. Обід складаєть ся з супу, раби, мяса, печені, заїмуня, компоту, десеру: на північирок сала, а вечера тог як „фрокост“. За напої пла-тит ся особно.

З Клімпенборга їхав в жейліницею. По обох сторонах шляху жейліної доро-ги чудні віллі в садах і лісах, поля засїні шеницею і житом, а в огородах видко всякого рода зеленню і минжестно опочені дерев. Ланд простий пугаєть дуже добре, липи веселі одїз дуже чи-ста і гарна. Везде великий порядок, хотїя в цілій Данії не видко майже війська, бо загально его тим дуже мало, навіть у Коненгазі рідко де стрітиш вояка або оїпера.

Дальні тури по Данії, особливо по Шеллані (Sjælland, Seeland) можна відбу-вати до Скодєборг Гельсінгєр, а звідси до чудового місця купальського Маріє-ніст і до замку королевського Фредє-борг, побудованого в найчуднішій місці є цього острова в 1720 Фредериком IV. Звідси доконче мусить кождий турист заїхати або і заїти пішки, бо то не-далеко а дорога посеред ліса прекрасна, до замку Фредеріксборг. В прекраснім тім замку обведеним валами, є чудна церква і музей народописний.

Оплатити ся також прогуляк хо-тайби липи на пару днів до Кан Скабен (датський Nordkan). Для любителів мор-ских купальє є тая місцевість неоціне-ною, бо тут можуть ся купати в двох

морях, Скагерак і північній морі. Скабен належить від недавнього часу до дуже улюблених віддихових а також купа-льних місцевостей, але що тут ціли єуть в порівняннє з цілою Данією досить ви-сокі, то не кождий може собі на таку пристрасть дозволити. Коли мова о ці-нах, то не буде від річи згадати, що в цілій Данії ціни єуть дуже приступні, так що їх корона ріннає ся нашому гульдєнові, а коли ще хто знає трохи по датськи, так що може собі вступити до ресторана не первостепенного, однак дуже приличного і опитного, бо о не-харности в Данії і річи бути не може, то можна за їх корону денно дуже до-бре прикарчуватися.

Характеристичною чертою у Дат-чан є чесність. Там гостиниці зовсім на ніч не замкають, покійні так само. Коли в зачудований тия обєм зацїтав дверника, чи то безсечно, відповів з гордостю: „Так ми Датчани!“ Другою чертою Датчан є безгранична нена-висть до Німців, хотїя они також гер-манського племені. Мимо того говорять радо по німцки і тим языком можна порозуміти ся в кождім сльзі і рес-торані і загально всюди з людьми просві-ченими.

Побувавши пару днів в Коненгазі пустив ся я на пароході, що підходить о 9-й годні, до Швеції до міста Мальме (Malmö), що лежить над самим морем напротив станиці Данії. Дорога веде че-рез Ересунд (Ore Sund), що в тім місці такий пугаєть, що дво лідко з корабля прекрасний вид на місцевість положєні на Шеллані і на березі шведській, як Клімпенборг, Скодєборг, острів Гусен, Ліндегрона і т. д. О 1-й поноудин вїхали на до порта шведського: Malmö Stockholm.

(Далі буде.)

Склад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з альпаки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вахляри порослині і з правдивих струсьових пер, ручні перлові і з черепашки. Вахляри Glacé, найпопулярніший вироб, з білих, чорних і всіх міжних барв модних.

Рукавички: білі Glacé, шірані лосіні і шовкові у всім довжинах для панів і панів.

Кодя до подорожжя на поїзди і сани, а також на крижало на ліжках. Найпопулярніші бронзові товари і з старого срібла. Склад правдивих пегорбуронних казюнів і черепашки до смуги.

Балони краватки: найпопулярнішого жанра. Балони мужські сорочечні повні, з Ріке і батисту. Найпопулярніші ковпирі і манжети, хусточки шовкові, батистові і полотняні. Гуаші до ковпирів і нем'яготи. Мужські шкарпанти.

Ізза пізнього сезону продають ся по дуже знежених цінах всі товари кожухові, пластові, вовняні і черевичні.

Найбільший вибір паризьких товарів для панів і панів штилетів і дамів черевички: анжеронані, Шавтсан, білі Glacé і атласові, понеласті зі шпирі землі.

Пізнані засоби на складі: першанські кучки, дамські заручки, манжети, кофери і т. д. Правдива білизна: платочки, мужські повчохи, шкарпанти, Шенілен Ескагрес і хустки, вовняні шалі і хустки, вовняні і полотняні дамські спідниці, камішки: отримачі нудьки і диток; пластові повчани і футроляні широкі рукавички. Полотняні і шкарпанти черевички для панів, диток і диток, а також футроляні штилетів. Черевички до санижених для панів і панів.

Ц. к. склад оружжя, патронів і пороку.

КОТВИЦІ

Liniment. Capsici comp.

з антики Ріхтера в Празі, загально признаний знаменитий

усмирюючий лін на втирані

по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всіх аптеках. Просимо надати собі

загально улюблений лін все динне в оригінальних флашних з нашим охоронним знаком „Котвиця“ з антики Ріхтера і для остерожности прийняти лише флашні з тим охоронним знаком яко правдиві.

Аптека Ріхтера

під розетним львом у Празі.



Торговля паперу

„Рускої Бесіди“

в Чернівцях, ул. Петровича ч. 4

поручає

всілякі прибори

до

писання і рисовання,

всілякого сорта

паперу, касетів

і т. п.

Великий склад ДРУКСОРТІВ

для

шкіл народних

і урядів нарафіальних

так для гр.-ор. як і гр.-кат.

достави можна

по дуже дешевій ціні

в друкарні

„Рускої Ради“

в Чернівцях, ул. Петровича ч. 4.

Г. Файлер

усувач нагніток

Чернівці, ул. Руска 8.

Друкарня тов. „Рускої Ради“

в Чернівцях улица Петровича ч. 4

має на складі отці

КНИЖКИ

Бажанський Іван: „Промана“ кор. — 20
Борисович Микола: „Педогогіка“ для семінарій, учительських і учнівських шкіл народних, (видане четверте змично розширене і доповнене „Парисом педологічної виставкою“). 1-20
Будилець Ев. В.: „Студії Богословські“ 6 —
Гаршичук Микола: „Методика“ науки і школи народної ч. II 2 —
Гайда Теодор: „Докладний виклад“, обіймає практичні, як укладати річні писання „Перші уроки“, описує 1 —
„Духи та плесні“, описує — 20
Гаршичук Микола: „Малювання“ — 20
Гаршичук Микола: „Рисунки“, видана в 6 ділях, переклад В. Стюмбача — 60
Давидович Іван: „Приклади“ I і II тт. Захаров Іван: „Малювання“ — 20
Коваленко Ольга: „Ландшафт“ 1 —
„Піснорі“ 1 —
Канішський Олександр: „В дні святковості“ — 20
Крушинський Антон: „Середа“ 1 —
„Семіччя“ — 20
Антонінович Демко: „Пам'ятки“ — 20
Martynowicz I.: „Historische Landkarte“ über die ältesten Beherrschungen und Einwirkungen der Bukowina und Moldau bukovinenskyj Прованс: „Листи з турки“ 3 —
Лавин Миколай: „Про руско-українські народні читання“ 1 —
Pihlak Darina: „Die Amts-Contoren“ der Volkschulleitungen und Ortsehrfürliche Angelegenheiten 1 25
Пігуля Єврей: „Віршівські агідні“ 2 —
Полоник Олександр: „Листівка“ 2 —
„Чума горіла“ — 20
„Методика“ I — 20
„10 казок для дітей“ — 20
„Христів садівники“ — 10

„Цісар Франц-Йосиф I.“ — 20
„Красописний людям“ — 40
Сенюк Іван: „Образина з природи“ I II — 20
Семанов Іван: „Карба“ — 30
Слободана Марія: „Історія зана блда“ 1 —
Стефанів Варна: „Сина князів“ 1 —
Стоцький Стефан: „Буховинська Русь“ 2-40
„Beschreibungen der Umäuen“ 2 —
„Грешка“ або „Людський дух і порок“ — 20
„Парадиз“ як засада для нашої мислі і мови — 40
„Mineralogische“ in der vom k. k. Bukowinischer Landesschuhrathe beauftragte Beschreibung der ruthenischen Schulorthographie — 40
Федько Юрій: „Твори“ том I — 80
„Нісць мови“ — 20
„Прокурор“ — 20
Франко Іван: „Русько-українська збірника“ — 20
Шаніно Осип: „Листи з пенки“ — 20
Ермійчук Дмитро: „Die griech. Präzedenzbeispiele-Menge, ihre Entstehung Entwicklung und gegenwärtiger Status“ 3 —
„Життя, мислі і слова“ і їхній переклад мовою слав. мовою українською мовою Сучасного — 40
Яковлев Г. А.: „Словесна учительська“, описує, пер. А. Крушинського — 50
„Богословський курс коментарів“ — 80
„Всё Библическое“ — 20
„Про буд. соціалізму і про вибори до сейму“ — 20
„В чім наша сила“ — 20
„Коротко про ласку“ — 20
„Глас до народу“ — 24
„Земля“ — 20

Як вже всюди єсть відомо що

Ріхтера скринки до камінної будови

з якором

є найліпшою і наймудрішою іграшкою яку можна дати дітям для розривки і забави.



Париж 1900 золотий медаль!

Ріхтера скринки до камінної будови єсть всюди підзначені а послідного часу в Парижі 1900 р. золотим медалем.

Плану побільшити будівляними камінними приспособленими до будови мосту з дуже краєно вироблених камінчиків. Ріхтера будівляні скринки єсть по ціні від 0-75, 1 1/4, 3, 3 1/2, 4 1/2, до 6 корон і вше, а будівляна скринка з якором з камінчичками прирадженими до будови мосту від 3 корон можна дістати у всіх ліпших торговлях з забавками; але треба уважати на знак якора, бо без якора не єсть правдиві скринки

Новина! Ріхтерові забавки терпеливості: холодна кров, девять параз, сфінкс, кобальд, громовид, не гнівай ся і п. по ціні 70 сот., правдиві лише з якором.

Хто хоче дітям справити дарунки, нехай собі скаже прислати чин скорше новий, багато ілюстрований цінник від підписаної фірми; цінник писав ся за дармо і оплачено

Königl. Hof- und Kammerlieferanten F. Ad. Richter & Cie., Erste österreichisch-ungarische k. u. k. priv. Steinbaufabrik.

Comptoir und Niederlage: I. Spengergasse Nr. 16, 29 i. n. Rohlf: XIII/4 (Gump), Hildolfstadt, Nürnberg, Alten (Sauer), Rotterdam, New-York, 215 Pearl-Street.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

отворена в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

Видати товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під надзором Володимира Северського.

За редакцію відповідає Володислав Северський.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середа, п'ятниця і неділя,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на поперед-
ню застереженню. — Рекламіці неопе-
чатані відшкодують від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К. — 6.
„пів року“	10 „ — „
„чверть року“	5 „ — „
„місяць“	1 „ 70 „

Поодинокі числа „Буковина“ 16 сотиників.

Передплата і належність за інсератах
платити в Чернівцях.

„Jak we Wrześni.“

Під таким заголовком черновецька „Gazeta polska“ скаржить ся на двох попередніх числах, що в школі у Володимирі Банилові румунські діти, заставляючи їх, аби молили ся і вчили ся релігій по руски. Не знаємо, котрої школи Банилові тичуть ся своїм закид, бо в їх там дві, польська і руска, сї посідають отворена ледво під двох місяцях. Не знаємо, чи „Gazeta polska“ вірно поінформована, бо в Банилові здаєть ся є руский катихизм, що сїлував би польських дітей учини ся релігій по руски. Також не припускаємо, щоби тамониний учитель при рускій школі, звістний нам як чоловік тактовний, сїлував би польських дітей молити ся по руски. Коли-б однак скарга „Gazet-y polsk-oj“ була оправдана, то ми сего насильства не тільки що не похвалемо, але й жадаємо, щоби шкільне начальство положило кінцець таким справам раз на все. Жадаємо пошановани національних чувств наших і жадаємо їх і у других; сїї засади придержувала сї „Буковина“ завжди і буде її держати ся, відносячи добре, як дуже болить таке насильство. Ми не бажаємо ніякого зрушення, нас є доста й гал, а боронимо ся тільки проти пинародоплення Русинів, дарма що н. пр. румунізатори називають сє русценом, показуючи на те, що ніби то „Буковина була колись ціла волоська“, і тим титулом хотіли би зробити з бук. Русинів Волохів. Чи сє в русценом, про сє нема що й говорити.

Та вертаємо до статті „Jak we Wrześni“ і питаємо ся що скаже „Gazeta polska“ на те, що в Кічмані скаржаться сї діти шкільні на римо-кат. катехиза кс. Штайнбаха, що він має навіть побивати дітей, що дома говорять по руски, за те, що не вміють і не вчать ся молитов і релігій по польськи, а не по самої польської мови? Че не в й сє „Jak we Wrześni“? Чому не сьміють римо-католицькі діти мо-
литися і вчити ся релігій по руски, коли сє вільно на всіх інших монахах? Чи лише одні римо-католицькі Русини в Кічмані, Рогізнаві, Жучки і т. д., слогом з Буковини виняті з під права, яке пристойть всім иншим, навіть дикунам? Як же то учить римо-католицькі місцонарі Хіндів, Кафрів, Вотокудів і т. д. релігій, як не в їх рідній мові? Коли правда, що вповідають про кс. Штайнбаха, як колись про кс. Піотровського в Садагурі, то сє по нашій думці таке саме, „Jak we Wrześni“, а ще гірше як в Банилові.

Надіємо ся, що й „Gazeta polska“ не похвалить таких „патріотів“ а в інтересі спокійного і дружного пожиття з Русинами стане спільно з нами щиро дбати о взаємне пошанованне національних чувств і прав Русинів і Польків на Буковині, що й так мають доста ворогів.

3 державної ради.

Ситуація. Віденські денники питають раду державну оптимістично і надіють ся, що хід на-

раз буде спокійний і правильний. Поверховна обсервация дійсно показує, що парламентарні успіхи змінили ся користо.

По звістній промові президента кабінету, в котрій він недвозначно грозив завізненням конституції, загальне було переконання, що палата послів не переживе весни. Від тої пори ситуація змінилась сє о стільки, що небезпеченство не є актуальне. Правительством могло розв'язати палату послів з двох причин: за те, що для популярності палата функціонує нормально лише при ухваленню податків а коли треба ухвалити покрите, то парламентарна машина стає — і за те, що сторонниців сьуть спокійні лише там донго, як донго на порядок денний не прийде справа загальнодержавна, при котрій они сєйчас грозять опозицією.

Ані тривала угода з Угорщиною ані торговельні договори не мали в палаті вигляду, бо обструкція визирала з усіх кутів. Нині ситуація під тим оглядом змінилась. Ними-що на порядку денним не можуть стати ані угода з Угорщиною ані торговельні договори. Несподівано спокійні наради бюджетної комісії підготували спокійні наради палати послів. Коли не вининуть які несподіванки, коли не буде за багато нагалих внесень, то роботи в палаті послів будуть йти так, як того собі бажає др. Кербер. Полягоджене бюджету всі уважають за річ певну. Сподівають ся, що до живійшої і довшої дискусії прийде лише при бюджеті міністерства просвіти. При тім бюджеті можуть вининуть несподіванки немалі для правительства і знов мо-

жуть внести заколот в утихомирену палату послів.

Бюджетна комісія розпочала в суботу розправу над титулом „середні школи“, при котрій промовляв також п. Баряїнський. Вказавши на страшенне переповерхнене середніх шкіл, а також на сєю обставину, що мимо помноження реальних шкіл в Галичині і заснованні промислової школи у Львові, палали до гімназій що рік збільшає сє, дійшов до заключення, що треба кінчець внести в життя нові гімназії, бо число їх в Галичині є недостаточне, а особливо число руских гімназій є розміром дуже мале. Сє спонукало безбідника поновити в грудні внесенє о заснованні рускої гімназії в Станиславові; і він сподіває ся, що і сойм і правительство переведуть в життя сє справедливе домаганє Русинів. В Галичині нема чого ще на довгі літа боятися гіперпродукції інтелектуальної, бо на всіх полях недостає нам інтелектуальних сил, в судинництві, адміністрації, в духовній і учительській ставі потреба ще нових сил. — Нереповненє шкіл має ті шкідливі наслідки, що директори не є властиво педагогічними керівниками, они не можуть належно пізнати молодіж, поучувати в методичнім напрямі підвладних учителів, а стають просто адміністраційними урядниками. Додає одного з старших учителів до вируни директорів не велику принесло пільгу і далі того бажає висловленє референдумом, щоби при середніх школах установа календарійних урядників, повинно би міністерство вжити під розвагу, тим більше, що в Росії давно вже заведено таких адміні-

Ч о м у?

1.

Тоді я був ще студентом, як у нашому селі поссором переважаючого маєтку був дуже симпатичний, підстаркуватий панчик Павло Семенович Самійленко. Не вважалося на ріжницю в літах, а дуже любив його за добре серце. Коли правду сказати — він був не балакучий, але в хвилини наших сердечних розмов мій другавка був не від того, щоб поспівідатися у мене про колишній своїй молодечій перемогі в залицянню з жіноцтвом. Коли сї розмови мені про сєбе заоханє у прасину Вірніяку. Оповідь просто й живітньо. Слухаючи, я зацікавився і мимоволі ситав ся:

— Павле Семеновичу, а щоб не зараз дати за те, щоб не раз у нашому житті зустріла ся така хвиля?

— Голубе! — поклати на гроші не можна! Душу подав би сьому — ось що! — сказав він спокійно. А промовчавши прихиту, додав:

— Ви, Юрку, прихиту кумедні. Ви гадаєте, що в течії людського життя такі хвилини можна купити за гроші? Вибачайте, мій друге, проста селянина, а й та має душу...

Була така, що й не візьмеш грошима. Нема що питати: тут ось, у наших Жемеланих, удовиця мешкала: мужичка, а лице, вірте, заирішеш у нього — і омі твої опустять ся долу! —

Царини — нема більше снів!.. Велоса на голові — як смала чорна, а коса з мою руку виставляла і — до п'яти!.. Про очі балакати не вмію... Господи, скільки ми з нею привинних хвилин пробували!.. Той ходила до мене вона дуже тихенько, — у білому сукні про тее жадна душа чоловіка не знала!.. У хвилини раювання, заповнений знаногом до нежних бажань, що на землі, спавшем бувало:

— Марто, візьми собі хустку... Ось тобі сукні!..

— Що сє ви, пане, спавали? Хвиля за дарування прийшла а до нас?.. — Та як загодиться! Ну, так ось вам і почуваю, як душу мою риють на шматочки!

Сором стає, хвиля ти спокій на яку-жось хвилину.

Далі — забудеш, у друге випалили: — Марто, бери собі гроші, візьми собі все!..

А Марта вже гірше ридлає!

Павло Семенович обірав свою мову і вставляв на очі дозволу правої руки, зробив тім від сонця і почав приглядатися у далечині. Сім робом призначував, що панній розмові кінець, але я не відстаю:

— А якже ваше діло скінчило ся з нею? — питаю.

— Ет, — промишляв той про себе, мотнувши головою, а надумавшись додав:

— Приходить вона якось до мене тай таке:

— Отсє, наиченьку, прийшла до нас на пораду...

— Кажі... —

Транляють ся люди... сватують мене... Яка наша рада на сє... чи мені йти, чи не треба?

— Що-ж в тобі, серденько, поради? Отак ми з тобою жавсємо, а змінити ся не можемо...

— А як що адзало сє нам тее „зв'язати ся“?

— Ну, нехай, голубонько, ще рік мене, а там, на другий — постарієш... Хто галиє на тебе?! Як гарна людина транлять ся, то йди за нього.

Вона гірко ридала, та замуж пішла. Тепер, кажуть, у неї троє дітей уже... Гарно живуть...

Павло Семенович сїткнув ся...

— А як так і не зустрічаєтесь з нею після того? — розгучую а рани оповідаю.

— Зустрічаємось. Ось зараз три перетні — на хуторі мешкає... Але дякую — при наших стрічах вона сьує сьє очі в ния... З хвилини розставали — одно другому ні паре а рота — наче ми ніколи й знайоми не були.

І Павло Семенович, повернувшись від мене на другий бік, знову приглядає в далечині... По тім тихо, наче про себе, сьуємо додал:

— Але чому я не хочу з нею зв'язатися?... Чому?..

II.

Тоді було мені тринадцять три роки — частенько гуляв ми з нею в садку. Я був дурний, через те нераз дурислятив і так собі, ні з сього, ні з того,

може у давнито плескав, нічого не віддаючи і не гадаючи:

— Маріано Михайлівно, адже ви завжди не знаєте, що я за один! Так ось відійте: перед вами янєвід, мабле, череповітний. Помиряйте мені просто в глазу... Покажіть ваші чудові очі, аляний погляд котрих ніби не вміє у мені!..

Сам безсоромно вергу, а серце угадує від щастя, від того, що близько від мене вона!..

Тоді у сєго я загодя сє одружився, то й не дивно, що в мене давно вже має сє обручки від Маріани Михайлівни, і портрета сьогого вона теж дала мені. Й брат з дружиною, у котрої вона жила, що хвилями сподівались, що я поспішав до неї і кожний вечір умясє знавали нас самих у одній сімнаті. Отсє ми теж самі; вона очиниває жде невинної хвилини, — сє вичитую у норвоїй поставі молодого П'єтуса, в виждій складі її шовкової сукні, котра так дуже пристала до неї... В тій хвилі сьєє лице вона підвернула від мене у мій зворот: а дивлюсь з боку, а мрій у мій голові хутко біжать одна за одною. „Тобі двайдять два роки — у тебе чоло і ніс правдиво злиєсєні і так гарно підходять до сьєї постави... Твоє чорне волосє так сьладєне, як на тих головках Талінок, шкідливих і лави Велуів, з котрих роблять браслети. Твої чорні ніг і тій хвилі тині — вони самі запливають очі... Великі живітні очі, на що завжди розбурхуете у мені жалість до вас“

страційних помічників. Дальшою хвилю є безпастанні зміни учителів, на чім терять не лише хід науки, але й молодіж і задля того також висліді класифікацій недостатні. Велика слабкою стороною середніх шкіл є недостаточне методичне підготування учителів. Так як рік проби є лише на папері, а учительські кандидати виносять в університету з семінарії виправді заводне наукове приспособлене, але відносно до школи, не уміють відповісти на питання до поучування. На вичерпну потребу методичного підготування учительських кандидатів звертають бачну увагу від довнього часу і в Німеччині, не могли лише в тім погодити ся, чи се мало би відбувати ся підчас учительських студій, чи по їх укінченню в якій середній школі. Бесідник вже перед 10 роками на се звертав увагу в раді державній, вказуючи на досвід і практику зроблену проф. Вілманом в Празі, і домагав ся утворення шкіл виправ для унїт. кандидатів середніх шкіл і тепер се подає до розваги міністерству. Тодішній реферат бюджету міністерства просвіти радник двору Верншловував ся також в тім напрямі. В Галичині зроблено виправді малу пробу установлюючи доцентів педагогів в львівській і краківській університетах, котрим приділяють 4—5 кандидатів для методичного образования, але сею дорогою не скоро діждати ся би ми методично образованих учителів для всіх шкіл.

Задля недостаті методично образованих учителів не досягає ся вичерпної цілі гімназійної науки, а також не затихають жалі на перетинені молодіж. Бесідник домагав ся установлення катедри педагогів в львівській університеті, або узгодження відповідного кандидата при обсаді другої катедри філософії.

Дальше обговорював бесідник пили для науки руского языка виданий в 1898 р. і вказав єго недостаті і либи, згадав о тім, що й Рада шкільна красава дійшла по

тридцятім досвіді до переконання, що годі єго надальше удержати і тому має пошлюкати нову анкету, почім предложити свої внесені міністерству. Домагав ся також, щоб при академічній гімназії у Львові наново введено приготуваючу класу, щоб розпочато будову для рускої гімназії Франц-Йосифа в Тернополі, щоб в Кіцмані засновано руску гімназію і управильнено справу накладного языка в т. зв. русках паралельках в Чернівцях.

Бюджетова комісія радила в середу дальше над етатом середніх шкіл.

По промовах кількох послів забрав слово міністер Гартель. Звертає увагу, що в справі науки грецького языка цілий світ є поділений на два табори. Міністер підносить значіне грецької культури — підстави римської а дальше і нинішньої культури — для образовання молодіж. В інших державах а спеціально в практичній Америці займають ся дуже цінно гуманістичними студіями. — Що до одноступності середніх шкіл то всі до теперішні проби були позитивні підприємливості приватних осіб, а держава мусіла зайняти обсерваційне становище. Супротив того, що середні реальні школи мають 7 клас, а гімназії 8, розширене реальної школи викликало би великі труднощі легіслятивні. Тим більше є обов'язком правительства ждати на результати проб в інших державах. — Що до військових підля для абсолювентів середніх шкіл, то як раз в тих підлях треба глядати причини нереовнення середніх шкіл. Треба отже подібні підля признати також іншим школам. Заряд просвіти переговорює в тій справі з міністерством війни. — В справі жіночих гімназій міністер відповів, що основоуване жіночих гімназій державних не є оправдане, бо держава мусить уживати средств, якими розпоряджає, передовсім на шкільництво широким мас. Мимо того міністер відноситься до сих гімназій прихильно.

— Що ж до мене, хитаючись, як ужалена вилетіла в другу пізнатку!... Тієї ж хвилини розчинили ся двері а супротивного покою і вітром зійшла влетіла Марія Семенівна — братова, котра біжучи вилетіла:

— Ваму розмову в чула!... Так, так, — жите й розбите — наша пошанність славить вам се... У неї є дитина!... Я запер — жаден мій мускула не відлягтвля...

Хвилину через дві а неспротною про- безкотів:

— А так... так... знаю... Минуло ще хвилини п'ятнадцять, ми все ще мовчали.

Ось уже я пробує щось сказати і дурним себе почував на віки. Але як перемогти себе, як утїкти звіден?... Я спитано відводжує і знов сідую...

— Та де-ж се ви поділись, Маріано Михайловичу? Показіть ся! — кричу.

Вона миттю вийшла до мене і рішучо сказала:

— Віддайте мені мого обручча, мою картку!

— Ні, вибачайте, не можу... Ні за що!...

Вона скарбачилась — страждала... Я хоту йти до дому, але з'явив ся П брат, котрому було не відомо те, що тут між нами відбуло. Він зупинив мене:

— Без вчереї нічо не буде...

(Конець буде.)

по. Уже нині мають жінки право саухати викладачі на медичнім і філософічнім факультеті. — Дильність заряду просвіти в напрямі поліпшення біту учителів середніх шкіл видала користні результати, а доказом сего є зріст фрекенцій на філософічній факультеті. — Жалоби на план науки руского языка в галицких середніх школах знані с міністерни. В тій справі поручено галицькій раді шкільній, щоб науковій пили, при співучасті визначних фахових сил, зредувала і предложила міністерству просвіти. — Що до заведення руских паралельок при другій державній гімназії в Чернівцях і румунських паралельок в сучанській гімназії, то переговори вже ведуть ся. Однак перед таким розширенням наукового плану треба ще поробити відповідні приготування, постаратись о відповідні учительські сили, шкільні підручники і т. н. — Що до резолюцій референта Штірла в справі словінської гімназії міністер не може ще дати відповіди, тим більше, що в тій справі сама комісія нічого ще не рішила. Супротивні сказаной уже кілька разів постанови правительства, щоб в національних справах задержати нейтральність, правительство не дає на себе впливати політично-партийним упередженням. Міністерство стоїть на рівномірним трантопанім гімназій в Тішині і Фрідеку. Хоч в бюджеті Фрідека є гірше трантопаній, як Тішиня, то однак він одержав таку субвенцію, якої сам домагав ся. Тота першність буде у- сунена в слідуємій бюджеті. Що до удержання Тішинської гімназії міністер покликав ся на норму, що до удержання приступав ся по скомплетуваню школи.

По промовах кількох послів дискусія перервано.

Бюджетова комісія радила в четвер дальше над позицією народні школи. З між інших промов потусмо промову п. Лунула, що домагав ся двох нових низших гімназій на Буковині: на полудні для Румунів а на півночі для Русинів.

Титул середні школи прийнято без зміни. Резолюція референта в справі цимської гімназії перейшла 25 против 22. Резолюцію в справі перенесення чеської гімназії з Опави відкинено, а резолюцію в справі субвенцій для німецької гімназії в Фрідеку і польської в Тішині ухвалено.

Перегляд політичний.

Шенерер намірив, не заперують, аложити мандат до державної ради, щоб по приміру Вольфа випробувати, чи має еще доіре виборців.

Словінські посли видали втора ось який комунікат: Словінські посли наділи ся, що правительство остане вірним своїм засадам, після яких виключено є майоритаризм в національних квестіях, а такі квестії можуть стати позатежними лише в порозуміню єго обох дотичних народностей. Завла міністра просвіти в бюджетній комісії, що він уважав резолюцію Стірла як концесію для Словінців. Словінці осуджують ат найнерівнішше. Се може спровокувати значне погіршене ситуації.

В угорській палаті маїа- тів інтерелював гр. Естергази в справі шкіль, які вносять в північно-східній Угорщині життя напильваючі із Галичини. Президент міністрів Сел в своїй відповіді указав на азілю, предприняту пра-

вительством и користь північно-східних (русских) комітатів. Правительство руподить ся зглядати економічними, а не анімі-тими комітативними або політичними, і з той дороги не даєт звесті єго ніяким гласам і ерозам. В случаю виключити положити ся їм конєль. — Послі ухвалила палата континент ре- путії.

„Berliner Neueste Nachrichten“ висказують ся в статті, очевидно інспірованій, що хотай би навіть не відважено тридержавного союзу, то союз між Австро-Угорщиною а Німеччиною остано ненарушеним.

Розрухи польської молодіж в російській гімназії. За приміром польських дитий у Вжесі та по інших школах в Познаньській гімназії молодіж в Королівстві Польсьім заперотує проти викладу науки російської в російській мові. Здає ся, що до сего розруху не мало причинила ся відомі парияска студентів, про яку ми подальше згадували. Ось розрухи подіють польської часовини ось як: „В четвер а 4-класовій прогімназії в Замостіє сла- ся III і IV закладає від катехити викладу російської по польськи. Наука російської тоді невідбуває ся“. — „В суботу рано мені 8 а 9 год мала відбуті ся в VII класі мужеської гімназії в Одессі лекція російської в російській мові. Сема класу міститься ся на I поверсі. Ученики всіх клас почали збератися на горі. Інженер станув на сході а не пускав на гору та швидко ся визначуючи. Ученики повалили єго і зобрали ся на горі. Зажадно викладу російської по польськи. Побито шибів і гімназії. Подерто на кусини російської катехити і підруч- ник до викладу російської. Від директора зажадно викладу російської в польській мові, пошлюючи ся на загальний привас для всіх гімназій в Королівстві. По відмоді директора, ученики знова почали дерти мисковені катехити і шидати книжками в директора. Кошп сповій наново привершено, наука відбула ся дальше, а вимом VII класу, до побито всі шибів. В місті настало величайне обурені. Жандармерія і поліція зобов'язані, а власті віднеси ся до куратора оруку і до міністерства. Про подібні розрухи дозваста також в Вильні і в Вісої під- діскої, де учинили бешкетують російські аспіри російської.

St. James Gazette зазначає на підставі донесення а найліпшого жерела, що лорд Селсбері уступити з кінцем теперішньої парламентарної сесії, коли до того часу не починають ся транзакції війни.

Річниця смерті королеви Вікторії і вступання на англійський престол короля Едварда VII. про- нила тихо і майже незаметно. Смерть королеви поминали члени королівської родини і двору богослуження і аложеним кіляох вінців — і на тім єдине.

Вільше посвятиено заміток новому володотелю, що знає 60 літ жити про- нів яко наслідник престолу. Тей тут за той однорічний час не зайшло майже нічого нового, все зістало по старому. До справ державної управи король мішався рідко і дуже оглядно, так, що особистість монарха до тепер не вносу- нулась на перший план, як при в Німеччині. Все, що є англійсьім волод- телю сказати можна, то хіба роздаване медалів, декорацій і нагород воїнам, вортаючим а африканської війни, тай то, що єго голова ціла запертана сла- бостью королеви, неможливою на ноги, будучи приготуванням коронаційним тай нещасною війною.

Полуднево-африканська війна є без сумніву цілком нештетом для Англії, і коли она не покинуть ся, доти цілий організм мав би задушені: не може бути ані рішучої війни на пів, ані важ- них внутрішніх реформ. Тему то миме восткої гордості євнн Альбїону указує ся там тепер дух умірності. Чуті го- лоси із англійської сторони, щоб пав- зати переговори а Бурані, означає їм добру волю ширею змистею, відки- нати бешкетні пропіння, помогти одо- номіно зруйнованим провінціям.

Поза границями Англії така є тен- денція, що становить політичну про- грамму лорда Ресберго, зробила дуже добре красіве і доводять, що позовни англійського народа не бажає вже зни- щена раси Курів, по раді порозуміти ся з ними на однітих умовах.

шої паві?... Зараз хоту і не бачу а очей твоїх, та мені се відомо давно, що пони, як небо блакитні... Які траїції бувають вони а хвиля плачу!... Приємно відчувати їх у такі хвилини!... Твої губи рожеві палають... Твої нідрі тонкі — роздувають ся, бо дихати тяжко тобі!...

— Яка шкода, що сьогодні ми не пішли з вами на прохід, — уже починаю а думати у голо, — ви-б гірше, гірше ридати... — не втерів а знов, щоб не вдати в себе дурин...

— Чому? Хіба вже всіляк пам' язвати?... Як так, то праце тут ка- жуть! — сказала вона рішуче і ще дуче відвернула своє лице від мене, контаючи ті слова, що так дивили її. Я ледве розворушений, бо бачу, хочають мене! У юмнаті темнуваті; лізна накрита рожевим повилком, ледве мигтять... Я без снів бажав кинути ся до снів милоді, любові, доброї людини!... Коли-ж тут, у мене в середній від боротьба між те- перішньою мою сердечністю і удаван- ним дурисвітством, через те а не маю воді разом сивити жартливий параз своєї мови, от і торочу дальше:

— Маріано Михайловичу, мені ніщо в світлі нічого не кажи, але а вичитую на вашому лиці. Ваші очі мені все ка- зали!... Коли-ж тут сказати вам те, що відомо мені, що душа моя почувала!... Не можу сьогодні — се не моя воля... Багато а бачив жіноцтва у світлі, та такої як ви не доводилось... Я почував — мої речі — нам будуть образами!... Ох, як би ви знали те, що а знаю!... Маріано Михайловичу, поверніть мені просто в очі!...

Нараз мовчки, нервово підсела ся вона до стільця і не попертаючи сво-

Чернівці, уліця Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з аль-  паки і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Білішні засоби на очах: перманентні кучки, дамські закрутки, чалочки, вощери і т. д. Продажна білізна: бюста; квітляшки, мужицькі пончики, шкарпетки, Chenille Escharpes і хустки, воєнні шалі і хустки воєнні і полотняні дамські спідниці, каміони; стріпачі пудри і літви; платяні рокини і євтропані шкарп'яні рушнички. Полотняні і шкарп'яні черевички для пани, дівчат і дітей, а також євтропані шкарп'яні. Черевички до сапаними до пани: пани

Найбільший вибір кармаласових тенарів для палив і напівштудетів і допоміжних машин: запоріжани, Шевроле, Glaz Glasé і атласові, понемалі і в інших асортиментів.

Ц. к. склад озброєння, патронів і пороху.

За редакцією підпівіда **Володислав Секерський**.

Рукописи звортає ся лише на попереднє застереження. — Рекламаций неопечатані візьмі від амплати поштової.

БУЖОВИНА

Передплата і налжжитість за інсортати
платні в Чернівцях.

— З таким пиваліром не перу-

свині в ворожий спосіб, як песь-варід руских в своїй власній вітчизні не чує ся дома.

„Теперішнє правительство по-аволило що Русини в Галичині замість признаних їм і так вже некорисною ординацією виборчою 24 заступників, дістали в радї державній 8 заступників, а замість 47 заступників в сеймі тільки 13, супротив чого їх положене є ще гірше.

„Правительством дозволено також на се, що рускі студенти мусіли покинути університет, колись для них призначений і гадати при-становища за границями краю.

„Серед таких обставин рускі посли не мають до права правительств і будуть голосувати проти диспозиційного фонду і проти цілого бюджету“.

На початку засідання на-зати послів в суботу відчитано кілька інтерпелляцій. Між ними були: Інтерпелляція п. Романчука в справі обсади посади директора учительської семінарії у Львові; Інтерпелляція п. Шенерера в справі намірених угодних конференцій. Інтерпелляція виступає против вплива на німецьких послів, аби взяли участь в конференціях перед обезпеченням німецького языка, яко языка державного. П. Брайтера в справі заряджень против браку роботи у Львові і в справі Unio catholica. Інтерпелляція питає, як правитель-ство гадає боронити інтереси обезпечених в тім товаристві, чому ліквідатором іменовано адвоката а не п. к. урядника чи міністер судівництва гадає справу передати судова.

На інтерпелляцію Дашинського в справі подій в Джокей-клубі міністер судівництва відповів, що поліційні дохождження в тій справі від-ступлено судови для 2. січня с. р. де на внесення прокураторії без-провадно заряджено карне дохо-дження. Дохождження не могли ще скінчити ся, бо треба переслухати багато свідків, котрих нема у Відні. О протяганню справи не може бути бесіди.

Палата приступила до дискусії над контингентом рекрутів.

П. Форманек домагав ся заве-дени дволітної військової служби і закінчив заявою, що Чехи будуть голосувати против контингенту ре-крутів. — Пос. Зааворка промовив дуже остро. Президент вивав его кілька разів до порядку за обиду корони.

Широку і остру промову виго-лосив п. Дашинський. Він не чує несправедливості до армії, але мусить з цілою безвагданістю виступити против насильства і надужити. Пе-редовсім критикує перестарілу вій-ськову процедуру карну. Се, що та сама процедура триває від часів Марії Терези, є прямо скандалом. Справа домагав ся конечної рефор-ми. Яко один з найбільше різних примірів, бесідник навів широк про-тив офіцера Кегалніча, котрого за-суджено на кілька літ в'язниці, аби за фальшоване вексель книжний Кобурзької. Бесідника, котрий опи-сав сей факт, президент вивав до порядку за обиду Кобурзь. Бесід-ник питає міністра кравової оборо-ни, чи супротив так не справедли-вого засудження пенітентного офіцера, він може мовчати. Критикуючи вій-ськове карне поступоване, бесідник навів багато фактів в Х корюсу в Галичині. Дашинський закінчив сло-вами: Кожда бюрократія має ду-же тісного духа, але найтіснішого має бюрократія військова. Господар-ка військової бюрократії може до-вести до великого краху. Ми є за-садничими противниками мілітариз-му і не ухилимо ані єстни на воїска, як довго не усуне ся тих страшних надужити, як довго не будуть усунені тайні засуди військ.

По закінченню дискусії і по про-мовах генеральних бесідників замк-нено засідане.

Слідуюче засідане в четвер.

На кінці засідання президент палати заявив, що посол др. Цьні-кільський зложив мандат.

Бюджетова дискусія в палаті послів має зачати ся в четвер. Аби мож було поз-годити бюджет перед Великднем, від вістірка буде відбувати ся по 5 засідань на тиждень. Надіють ся, що на полагожджене бюджету виста-не 20 таких засідань.

Між д-ром Кербером а полуд-невими Славянами відбула ся кон-ференція в справі ситуації витво-реної прийнятем резолюції Штірки о гімназії в Цізі. Конференція тре-вала більше як годину. Полуднево-славянські посли набрали переко-наня, що становище правительствна в тій справі не є таке, щоб треба було ханати ся острійшими средста. По тій конференції відбула ся па-бінетова нарада.

Перегляд політичний.

Славянська опозиція в угорській сеймі.

Промова славянського посла Весо-ловського, заслуток, щоб надати о ній обширнійшу анкету, хоть-би після того змісту, який нахоломо в новітніх дис-кусіях.

Пос. Франк Весоловський забравши перший раз слово в сеймі при бюджет-ній доповіді говорив: Славно вождівний король викликав бажане, щоб послідні вибори переведено свободні і бездо-ганно. Правительством приміняло ся до того бажаня, заридило так і по мож-ливості перевело вибори свободні і без-доганно. Корольському бажанню і законно-му поведень правительствна задовічує бесідник і его товариші, що дістались до парламенту. Складаючи вірно під-данню подяку королю, дякують заразом і правительству.

Президент гр. Антоній (перевіряю-ючи): Висока палато! Я не люблю пе-реривати бесідників, однак зневоленій зазначити, що берешенне свободи і чи-стоти виборів не є виником якого-сь окремого корольського розпорядження, а прихильності, ві протекції, по висше-паяного індивідуального, хоть-би і най-висшого бажаня, законом означеним обо-в'язком. (Загальні живі одобрень).

Пос. Весоловський (говорить далі): Наш головний політичний принцип мі-стить ся в старім латинським висказі: Salus rei publicae suprema lex est. Дя-кого ми є прихильниками абсолютності, неподільності і незалежності нашої вітчизни. Що до незалежності, то Угор-щина носила є в певній степені. В хвили-ж, коли она здужає поносити всі тягари незалежності, прийдє пора для нас жадати цілковитої незалежності і єї вибороти. До того-ж часу хотять на-родові постійти на становищі означе-нім їм Деаком. Народові признають програму абсолютної політичної угор-ської нації. Взявши на увагу всі обста-вини, наземлять ся угорські (матерій — Ред.) нації першештвом, герменією і пе-репаго. Дякого й признає ся се право

угорському языку яко урядовому в за-конодавстві, центральній уряді, ви-шеших судових і адміністративних ін-станціях. Для народностей замешканих в Угорщині науторського языка обезпе-чає закон о національностях уживане їх языка в громадах, містах, урядях, церквах, судах і школах аж до універ-ситету. (Голоси на правій лівій). Ми вже провідуєм закон о національностях! Призначив переведене закона о націо-нальностях було би не одно лихо ути-лако. Народа не можуть заминути свій язык, а пообавити народ їх язык, в те-перішніх часах неможливо. (Голоси на правій лівій): А Росія? — Пос. Янши Бесі: Так стало ся во насильством!

Пос. Весоловський (говорить далі): Уживане славянського языка заборонено в судах. Точно переведене закона о на-ціональностях лежить в інтересі угор-ської вітчизни. Бесідник вічить законом, що він і его товариші будуть голосу-вати против бюджету, бо в ній не увагадженю культурних потреб Славян. (Одобрень зі сторони народників).

Пос. Гайдін (ліберал) поземлює а випадками Весоловського і думає, що все-лихо Славян і північній Угорщині є виключно економічної натури і не можна его міняти а моментами політичними. Інтелігенція північної Угорщини є ма-дирською, творене славяно-народної пар-тії не має рації бити.

Пос. Емеріх Годолі доводив на під-ставі закона о національностях, що жа-данє Весоловського, щоб славянські язык ліжно уживати почали від народної школи аж до університету, не має за-конної підстави. Від 1896 р. панслав-стичні агітатори визнають на добрий і потужний люд славянський. Задачою правительствна є вигубити той елемент раз на все через добру школу і добру адміністрацію (через омадирченє — Ред.)

В далішій дискусії бюджетній за-брав слово також пос. Рабар (зоне ся він зветься Грабар, є урядником при міністерстві, одинокій Русин в угорській сеймі, а вибраний в Будапешті і сам один творить партію „автономістів“). Пос. Грабар в своїй промові доторкнув справи рускої. Похвалив те, що до те-пер зроблено в справі економічного під-несення руского яду, але гадає, що ще много-много остає ся зробити. Між ин-шим пос. Рабар дохав, аби угорське пра-вительство визначило на просторах У-горщини 200.000 моргів поля, на яких Русини могли би поселити ся за малою дилатацією і заміною своїх дотеперішніх земель в північній Угорщині. — Проект пос. Рабара аж надто ясно прагне до розколонізованя Русинів по цілій Угор-щині, аби тим довести їх до викор-доленя.

В Петербурзі 7. лютого відбув ся парадний обід єамітійний в честь ар-хивіази Фердинанда, описав представлено в опері. В надля рано буде архивіази в панцир австро-угор-ської амбасди на богослужіння, а понеді-лок відбудуть ся великі днівські зони, а вівторок великий бал днівський. — Май-же всі днівщини замітали дуже симпа-тичні статі з нагоди приїзду австро-угорського наслідника престолу. Вісника Petersburger Zig. заміняє, що ся вісник ситасе далеко по-за значайну днівську і військово куртоазію. — Цар надав ав-стро-угорському амбасадорові при ту-тешнім дворі гр. Ерентальові ордер Ала-ксандра Невського.

Делегати бурєні: Весельє і Вохмаравє перебули до Угреду на кон-ференції з президентом Крігером, в ко-трій позмуть участь також д-р Лайде і делегат Фінер.

Англійський і австрійський амбасадори відвідали князя Чині і вручили ему про-тест против манджурского дого-вора.

Загальні збори

товар. „Кружок українських дівчат“ в Чернівцях

відбули ся — як було сповіщено в „Бу-ковині“ — дня 9. лютого с. р. о 2 го-дині пополудни.

Збори відкрива п. Ольга Кобилян-ська, привітавши щирими словами това-ришок, і говорила про похребу і шкідли-

ний задрості у мене! — гадаю про себе.

Вона з своєю „жертвою“ бавить ся, на мене-ж, апід лоба, вралькома очима зиркає... Я се бачу і приємно мені, бо почуваво — вона у моїх руках! Ну, а на неї жадної уваги!... То байдужою разом ставала вона і переставала ціка-витись усім, що навколо неї робилося, складувалася...

— Ні, — гадаю, — ти звикла зну-щатись над иншими, то ось же тобі — не подам ся!... І тож байдужий...

А ось і бач. Я прохожусь в пан-ночними по кімнатах... жартую з усіма — мамулицю посудують... Музики гу-дуть — усі крутять ся, а в загальній вітрі і в аїтаю, до понини-ж аїт проку!

Ось остатня вігура, „монстра“, у котрій аринжер оголосив, що пані за-прошують кавалерію... І, диво, цілий вечір поїзна танцювала в публічних па-ничах, а то ураз підлетіла до мене і очиняла молити!... Роблю ласку — йду з нею на один пруг. Але, мій Боже правий, ми так танцювали, що ніяк не могли зостатись на сій остродній ма-ленькій землі!... А музики ще і ще до-дають, підбивають... А наші ноги не втомляють ся, вони ген, ген бажать дівити... Вони тіла наші несуть до са-мої хмари!...

Ми забули значайність, забули те, що у вальсі сід зробити „тільки одно-го круга...“ Усі громада на нас зади-валася, — нам чути їхня шепотина.

— Гайдіть, гайдіть — яких малих, яких симпатичних дівчю!...

А ми — що, тай ще лєтимо — до унаду танцюємо!...

Музики обірали, а рантом посади „свою даму“ на місце, обійшов від неї... до сніту тримавсь окремо собі...

Брєндо ірив ставів. Панночка вто-милася; се видно було по її лиці... Вона підійшла до мене і ніжно ніжно промо-вила:

— Проведіть мене до дому...

— З приємністю, — відмовив я без замисли.

Ми вийшли з нею під руку. На дво-рі світало.

На що тут адав ся риторичний спо-сіб маловинна природа? Я скажу по-просту: було так гарно!... Ой, так гар-но, як рідко буває!...

Від суди до батюшкової осаді бу-ло не ближче двох верст; шлах прола-гав мені лавів, — жито вже золотіло, а традиційний романтичний сільваж ко-ханця — жайворонка, присав Ві, сль-нає, тай не один — їх там сотні сль-вало, а за ними теж все сльвало — птахів, коників... Трава говорила — вони Бога хвалили, бо червене сонце вста-вало!...

А панночка все ближче та ближче тиснулася до мене — вона здрігнулася від холоду — натрітня бажалося...

Я почував, що мені однаковим тре-ба себе дотримати до остатку, за тим байдужо чухрав собі. Панночка так

давчить мою руку, так притискає влечем, що й камінець забалакала-б!... А я все здержуюсь — мовчки йду — з рота ні пари!...

Ось батюшнина хата; панночка за-ступала у вікно; заслана наймачка від-чинила їй двері; панночка миттю влетіла у сні, не попрощалася навіть зо мною, а тримавшись за ручку дверей, висунула до мене голівку, задирливо своєговірною і з аїстєю сказала:

— Ви думали, що я панночка... По-милувась — ось власне тиждень мину-а злізчавсь у Київ!... Сего в Шабель-никах ще жадна душа не відає!... І як вибор лєснула дверми, і щезла за ними!...

З того часу багато літ проминуло, а завжди, кому-б з товаришів тільки я не розказав про мое світканє з панєю Юлією — при кінці мого оповідання, який з моїх слухачів, норвою, кла-даючи зубами, скаже мені — „дурень-ти був!“ — А я, не вважаючи на їхні речі, все-ж такий, як згадаю Берду, то перед очима побачу мої милі Шабель-ники і паньди у мрях снитавсь себе; тому, після розставання з панєю, я неначе писав великої вдатної баталії цілощипий вертав ся на баль?... Чому?...

М. Житомир, 1899 р.

Василь Кравченко.

рядом Володислава Сакерского.

Відсутня сторінка

Відсутня остання сторінка

мужів довіри партії стоїть по стороні Вольфа. Висновок, щоби виказати обурення тим, що ввели в партію роздор і розділяли її на дві частини, відкинуто.

У Відні удержує ся уперто пого-ток, що мимомовно заперечено Вюрттемберзькі договори з Німеччиною, Італією і т. д. будуть про-тиснені. Кажуть, іменем, що австрійський президент міністрів др. Кербер перебу-ває в Будапешті нараджував ся з Цезарем в тім справі і що остаточно по-мішено о продовженні договорів. Урядово буде та вість ніяк не оповіщена.

Президент міністрів др. Кербер по-вернує в Будапешт. Др. Кербер бу-вара на підготовлений аудієнції у ці-сари. — Гр. Алоїсій зловив карл. Васе-юму в імені імператора жеманя з нагоди 70-ї річниці уродин. — На консервативній обо-вістрії президентів в справі тарифа-двох не прийшло ще до цілковитого зго-ди, однак багато різних усунуто. — В оїмї мають нині Копшутів інтерв'ю-вати, чому в подорожж архієпископа Фран-ца Фердинанда до Петербурга не то-варахити ніхто з Мадар. (Архієпископ на-значив був католика Гр. Зімога, прави-тельство хотіло якого ліберала — і не окликали до світи нікого).

В Борахні, 12. лютого вчораш-ніх сь в імперській палаті обід, в отримавши між іншими участь ін-терв'ю пруский і американський амба-сдор Глайт. По обіді підвели імпер-ателем і амбасдор Глайт ін. Генріка в двореш. Кн. Генрік вибирає ся в одорож до Америки.

Вибухло непорозуміння між Англією і Німеччиною з причини військ документів в часу американсько-німеческої війни.

Англісько-Япанський до-говір, о котрім доносили пошійні теле-грамми, підписаний представителами обох країн для 30. січня с. р., зазначає, що бі сторони переняті бажання удержати латиса quo на далішні Веході загального вра і позашевності Хім і Кореї, і за-почає ся в наступних точках:

1) Зарядити, що потреба, в цім о-рононі своїх інтересів, коли-б їм про-сто але небезпеченство, чи то насиль-ств зачінити якої держави, чи то розру-ш в Хінах або Кореї, які би низивали місцевість інтервенції обох сторін для торгівлі їх торговців.

2. Коли-би одна з договірних сторін зматала ся у війну з якою другою дер-жавою, тоді друга сторона сама нахо-ди ся неутрально і що має старати ся, аби другі держави не мішали ся до цієї, вкритиї проти її союзника.

3. Коли-би яка-будь друга держава залучила ся до несправляних провін-цій того союзника, тоді союзна дер-жава обов'язана прийти їм в поміч і зов-з ним воювати і спільно залуча-ти мир.

4. Договорюючі сторони обов'язують-ся без виміного порозуміння не вводити окремі договори з другими державами і шкоду власне означених інтересів.

5. Все, коли-би лиш ніщо означені тересі були виявлені на небезпе-чність, будуть оба правительства по-сильвати собі взаємно обширні і точні муніципалі.

6. Договір входить сейчас в життя і юває на час 5-літній.

Коли-б одна з договірних дер-жав залучала ся у війну тоді, як до-вір ніситься ся, то має він обов'язувати державу, поки мир не закінчиться ся.

Між річ, що цілий той договір ав-стрійський і головні против Росії і шиме неперістично на російську політику Маньчжурії.

Переговори англійсько-япан-ські вези ся за відомістю і угодою союзних держав. Проділяючи в Я-пській парламенті договір з Англією який президент кабінету, що договір є закінчив-відносимим союзом. Англій-сько-японський договір був тут несподі-яно. Без сумніву вимірний він про-в підписання російсько-маньчжурского до-говору. Після англійський, японський і єриванський виміри на ін. Чині від-тисне его підписання, а тепер в тім рмі вносил своє представлення. Париз-дівський улавають англійсько-япон-ський договір випадком першорядного зміна. Звернений він в першім раді

против Росії, а також против Франції. — Westminster Gazette на приває до-повідь вати до союзу з Японією, котрий не має ніяких інтересів в Європі, а сам договір улаває за поспішним одитом Англії на неврівняну поставу Європи су-против англійської політики в посліднім часі.

В справі маньчжурської до-повіді в Вашингтоні до європейських часописів: Потверджує ся, що Спору-чені Держави прилучили ся до оному Англії і Японії против виключення кон-венції що до Маньчжурії, але загрожу-ють американським інтересам. Випині-тись містогеретого заграничних справ не оставило російського правительства в ніякій сумніті, що Сполучені Держави наміряють удержати ся при всіх торго-вельних користях, які посядають в Ман-джурії. Рішуче виступає американ-ського правительства перешкодити привдо-подібно планам до заграничних справ пристаній для несперосійської торгівлі. Квестія, аби права будовани востаннє і концесій на ковальні не ви-дано в руці виключно одної держави, має другорядне значіння супроти kwestії отвертх поріг. Дипломатичні агенти Сполучених Держав діляють в тих спра-вах після докладно уложенні інстру-ментів. Так отже творить ся новий три-державний союз: англо-япансько-амери-канський, против Росії на далішні Веході. В тих сторонах головним рип-вом торгівлі Сполучених Держав є власне Маньчжурія, тому і оїм в тім вигляді супротив Росії буде такий силь-ний, що она буде мусіла уступити і що до Маньчжурії згодити ся на полі-тику отвертх поріг.

Росія в Хінах. Подана недавно вість, що Росія вже в сім році має за-ложити православне опієвство в Пе-кінї з монастир в одній з міст ман-джурських для ширення своєї міськоварної пропаганди, немало занепокоїла її супер-ників. До тепер був при російських по-сольстві в Пекінї значайно співачення з відзнаками архієпископа і малим прич-том церковним. Місія тага часто лиш поєгувала а часами навіть самі духов-ні хіничали ся.

До сего часу Росія старанно ула-жала пошійні режієвній пропаганди, щоб тим більше убити собі Хіна, котрі до-бре відіає, що місійні етапії суть лиш політичними зоріччями дотичних дер-жав європейських, а навіть наша відла-ван місії під безпосередню власть хім-ського правительства. Теперішні же міри російського правительства доказували би, що Росія постановила спільною стопою станути і усадовити ся в Пекінї.

В Брюсселі розбикав ся в парламен-ті справа загального права голосованя. Борба партійна переносить ся із парла-менту на узлицю, де відбувають ся для одних овації, для других демонстрації.

КОВИЖКА.

Календар. Неділя 3/II (16/II) Ми-тарелі (р. Юліана) Понеділок 4/II (17/II) Ізидора (р. Констанція) Вівторок 5/II (18/II) Агафії муч. (р. Фавіла).

З нагоди золотого весілля архієпис-копа Райнера рішав червоноцям рада мі-ска вивести телеграфічну ґратуляцію, освітити касарню ім. арх. Райнера і угостити міську залозу красної оборони.

На пам'ятник імператорів Єлисавети жертвував діляч Фішор з Тенорішча 2000 корон.

Рим. нат. парохію в Фіротенталю на Буковині одержав тамешний сапо-дот Антін Чича.

Побір до війська на Буковині за-річ 1902 відбув ся в сльдуєчій по-рядку: В повіті радехівцям і там в Радехові 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10. марта (1435 побраних); в Стражі 12, 13, 14. марта (475 побраних). В по-віті гурагуморенім і там в Соці 17, 18, 19. марта (586 побраних); в Гурагуморі 21, 22, 24, 26. марта (681 побраних). В повіті вижницькім і там у Вижниці 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11. марта (1522 побраних); в Сторо-ня-Путішні 13, 14. марта (307 побраних).

В повіті серецькім 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11. марта (1520 побраних). В повіті сторожинецькім 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22. марта (1840 побраних). В повіті кімнотом-ськім і там в Кімнотомі 2, 3, 4, 5, 8. швітня (852 побраних); в Дорні-Ватрі 9, 10. швітня (371 побраних). В повіті сучасенім 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19. швітня (1405 побраних). В червоноцям замісцім повіті 2, 3, 4, 5, 8. 9, 10, 11, 12, 14, 15. швітня (2920 побраних). В Чернівцях в місті 17, 18, 19, 21, 22, 23. швітня (1108 по-браних).

Грає Лев Толстой. Як з Одеси до-носили, недавно позитано петербурзь-кого лікаря, тайного радника Бертенсона до графа Толстого до Ялти. Він найшов олібого в сорозмірній відозволючій ста-ні. Коли Ялту окував, наказав тайний радник Бертенсон, щоб его про кожну зміну водити повідомити телеграфічно. Лише що він вернув до Петербурга, до-носили ему, що Толстой має напад епен-карді і що наступило занепадення легких. Після шийної телеграми має бути стан Толстого дуже небезпечним. Російські часописи не сміють, як передше, нічо-го доносити. — Телеграма кореспонден-ційного бюро в Ялті з 10. с. н. доно-сить, що стан Толстого значно полір-шив ся.

Горючий вагон. На шляху зєзани-ні, що іде з Відня до Варшави, заїхав ся онюгда перед самою станцією Зітин вагон третьої класи і став так сильно горіти, що не можна его було ніяк уса-сити. Виратувало лиш 17 пасажирів, що в їм їхали, і відмішено вагон. Один пасажир так тяжко поїв ся, що треба его було відвезти до шпиталю. Вагон заїхав ся від того, що якийсь пасажир пустив на землю єдиного етеру і она розбикав ся і етер розбикав ся, а другий пасажир закурював рівночасно напирок і линув ще горючий єричок на землю.

НАУКА, ШТУКА, ЛІТЕРАТУРА.

Комітет, який займає ся устроюван-ням популярно наукових відчитів для мі-щан і селян Коломиї, рішав, аби при-дбати фондів на єю живнує цілі, заспо-вати домітлого відданих під заголо-вом „Дзя сьвітла“. Видани комітету в об'єм одного до двох аркушів друку пошлати ся будуть в міру розпродажу вивучені. Ціна за кожний вивуч міні-маліша, бо лиш 20 сотинів за аркуш друку. В перших випусках виділає гумористично-сатирична поема „Поєтова побіда“ нашого заслуженого письмен-ника Володимира Масляна, в далішнім друге видане его образин під заголо-вом „Кістани Гольбайна“. Комітет до-зволить всіх заходів, щоб се виданимтво відоміло в повні вимагам П. Т. чита-льничі Публіки, і сподіє ся, що патріот-ична Русь прийме сьй труд комітету і его виданя, в оспаді на саму ціль, отвер-тими руками і щирим серцем. Автор „Поєтрової побіди“ відсутній весь дохід з розпродажу і. випуска єго виданим-тва на цілі комітету. Заван розішав ся сьй випуск по кінтарях, впрости комі-тет надіслав заповнені пошми на ру-ки самого автора н. В. І. Масляна про-в. Н. Гінзаві в Коломиї, але заступника голови в комітеті. Найліпше замовити відразу кілька примірників по 20 ар. на штку, а кошт переслани бере комітет на себе. Високоповажний Патріотів на провінції, що хотілиб вати в поміч се виданимтво просять ся укліно о що-дешнє своїх адресів.

Телеграми „Буковини“.

Відень, 13. лютого. (З пала-та поєліє.) На інтервенцію Люєгера про утворення виборчо-го фонду німечко-поєтупної партії у Відні віднодіає міністер-

президент, що підозна не дає поводу до урядового сльдетта і що міністер не має ні найменшої під-стави припускати, що підписані на відозві загально поважані особи у-живють вібрані гроші в неакопний спосіб. Поє. Гроє протестує під-час крину християнських соціальн протн підозріванн Люєгера, а сьй каже, що готов все доказати. (Кри на завах німеческих поєтуповців). На остаток прийнято внесок Фоблера 123 проти 91 голосу, щоб на сль-дуючій засіданні отворити дебат у над відозвіду на се запитав. Від-так проваджено спеціальну дебат у над контінгентом рекру-тів і прийнято предложєня в тре-тій читанні. В дебаті застерігав ся міністер красної оборони супроти напасти на неспрсутних і жалоб без докладної інформації, сказав, що проект нової військової процедури карної майже готов, о-стерігав, щоб не пошкати армію в очах народа, бо вона відносить ся до всіх привано, особливо не по-винні сего робити заступники шир-них мас народу, що найбільше по-требують охорони військової. Міні-стер позів би загально розоружєне народів, ніж розвиванє поєтійної армії задля загального вооружєня народу, що без урівняльної сили доведє би до борби всіх проти всіх, чому армія плаєне занобігал, бо по-на є одиноким школою мирного по-жити і євдідлани. Справу двоєтї-ної служби треба дуже оглядно трактувати і не робити з неї гасла. Конечне донованє армії коштує багато на заплагу тих, що з плає-ної волі євужать дошнє. Тому міні-стер є за підписанєм мирного контінгенту задля уаглядєня тих, котрим доконче данати відпустки. Відносіючи ще на деякі жалоби, дякує за признаня для армії. — Сльдуєче засіданє завтра.

Відень 13. лютого. Вудже-това комісія прийла єкарбо-ний закон після предложєня пра-вительствєнного. Головий справозда-вець др. Катрайн зробив пере-гляд фінансовий під р. 1897, кон-статуючи адопозлючий перебіг упр-авильєня валюти, що каже надіяти ся виізати ґотівкою, підійє, що ці-ла палата каже єнесєня роґатой, що можливе лишє дорогою законо-давєства. Поєли зробить все, аби се уможливити. Міністер фінан-сів казав, що й він надіє ся єнести роґатки з 1. єїнем 1903, коли бюджетне покритє буде нча-сно приадовєне.

Буда-Пешт, 13. лютого. (Па-лата поєліє.) Віднодіаючи на запитанє про подорож архієпископа Франца Фердинанда до Петербурга зазначє міністер-президент Сєзє, передусім, що о захитаню три-державного союзу нема й мони. Три-державний союз закорінив ся так глибоко, що й єкон. напруженє або промиванкє ріканиць легко уєвунути. Гостиня архієпископа була антом кур-тоавії, що ізла величавого, сердеш-ного принця набрала певної ваги. О інавгурації нової політики, нема й мони, бо єї веде Монарх за по-мочю віднодіаєних міністрів. (Гуч-ні оплески).

Авєнг, 13. лютого. При п'їаді у Карбіну вискочив потяг, що їхав із Теєлїні до Авєнгу, із тору. Кон-дуктор убитий, палич і кілька па-сажирів легко ранєні.

Відсутня сторінка

Відсутня остання сторінка

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорожній, п'ятничний і недільний,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністр. і експедиція
при вулиці Петровича ч. 2.

Рукописи вортає не лише на поперед-
ню застереженні. — Редакції посто-
ятиме від оплати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К. — в.
„пів року“	10 „ — „
„чверть року“	5 „ — „
„місяць“	1 „ 70 „

Посилання число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і наложитість за інсерата
платні в Чернівцях.

Відрадний фант.

Віска піра панує на ній і панує до нині в нашій країні, тільки не ті, що своїм числом показані до того. Ті не те що не панують, але їм вже й жити годі; у нашій хаті не наша правда, сила і воля, а ріжких зайдів, що напливають до Буковини вигонять нас за море в далекі світи. А чия в тім вина, чи не наша власна, не тих, що поплілі стояти на сторожі добра власного народу. Та ба, ті два сильні сусіди на Буковині, що повинні би в згоді боронити рідну країну від спільного ворога, поборюють ся взаємно на прелеху власну шкоду а на шіху і користь ворога, що зробив собі із нашого краю прибічник для своїх, котрі під кришкою, що слугують країні і тим титулом годують ся нашою кров'ю і панують над нами і водять нас за чуби, гніщать нас морально і матеріально.

Не повинна се, що тут є, не перший раз підносимо се, і не раз і не два наизначили ми і заступники руского народу наших сусідів Волохів до згоди, до єдності з нами. На дармо. Хоч кождий Волох признає нашу обов'язкову зобов'язану шкоду, яку виходить із руско-волохської борби; то ніхто з мірдаєних Волохів не признає сего публично а тим менше приложу руку до примирення обох корінних народів на Буковині. Все а все перемагала нещаслива думка, що ось то за допомогою чужих уласть се змісти з Буковини руский гнід, ну а тоді буде можна упорати ся з чужими, і так запанувати усею

краєм. Що се неможливе, доказом того тяжке лихо, яке перебуває Русини на Буковині, що довго-предовго не мали ні одного посла, ні одної душі, щоб коли не заплакала, то хоч скаржилася за своїм народом, ба що гірше, Русини слази твердим сном, а поміж тим і безоглядного ворогівства всіх, не загинули. І з усього того загав Волохів ще й досі нічого не намичив ся. Що й нині провінція волохська готова лучати ся хоч би не з ким, хто би тільки хотів їм допомогти звільнити Русинів на Буковині. Ото т. зв. народна (!) партія волохська ставила в свою програму борбу проти Русинів, покривачи її свідомою брехнею нібито „агресивних тенденцій“ Русинів.

Супроти сего сумного факту мусить наз Русинів великим мило і відрадно праяти незвичайна б. на Буковині досі нечувана подія, що між Волохами дуже поважний чоловік, що зі всею силою інно виступив проти такої негідної політики. А тим незвичайним між Волохами чоловіком є перший діяч на Буковині, посол барон Юрій Васильович, що в недільній числі газети „Вік. Рок“ опублікував відносину своїм індивідуальним статтю, котрою окрім задля її незвичайної ваги подаємо повністю в перекладі, бажаючи із широго серця, щоб благородна гадка найвізнішего на Буковині Волоха: епітеного і дружнього постолювання Русинів і Волохів на Буковині здійснилася на користь обох народів і на вічну славу її ініціатора.

Стаття, про котру пишемо, починає ся під написом „Das programm des Programms“ і звучить в перекладі:

„Волохська народна партія оголосила виборчу програму звернену до виборців намісницького округу, в котрій поставила кандидатуру протоєрея Вальмюша з нагоди вибору посла до сейму, що має відбутися 13. лютого. Не особливо канонічного посла хочемо зайняти ся.

Протоєрей Вальмюш тішить ся надто добрим іменем між кимпоявськими виборцями, щоб ся виборча нічозна мала ему пошкодити, він також досить мудрий, щоб не звернути своєї уваги на суперечності в тій кумедній писанині від загалом „Програма“. По закінченню виборів тратить значаюно відомо виборча своє значення; не так тут. Коли ся партія узурпує лише для себе право бути правдивою, приятельською і провінційною народом, коли она окричує всіх волохських політиків, що не присягали на червоно-пурпур д-ра Фальсдорфа і д-р. Попонича, адривалим підписи, слугами барона Бургінсона, коли ся партія промовляє до народу, то она мусить немо і отверто говорити. Коли она се не в стані зробити, то нехай перестане політикувати а най возьметь ся до студіювання політичного букваря. В згаданій відомості толкує ся програму нової народної партії, котра містить такий конгломерат найбільше різних суперечностей, що приходить ся мимоволі до висновку, що сій партії бракує вищелементарних політичних понять. Від коли взагалі буковинські Волохи політично працюють, було їх найсвітлішим гаслом: „Повна самоуправа поодиноким провінціям, повна рівноправність народностей, що їх замешкують.“

Бура недоволена піднесла ся у волохському таборі, коли д-р. Лупу підняв ся була нехтувати ся програму, коли він у своїй промові в парламенті був вищелементарним для Німців, як то повинно би бути. В сій бурі проти д-ра Лупу немало горіли власні члени волохської народної партії.

Щоб заспокоїти розбурхані уми і щоб, вже з огляду на нинішній партії в парламенті, що над тим застаномися ся, публично задокументувати, що в програмі Волохів не наступила зміна, еспростували два члени парламентарного волохського клубу виводи посла д-ра Лупу в той спосіб, що то, що він говорив, не годить ся з поглядом клубу, а є лише його приватні погляди. Стара більшість правниці, що складала ся із Чехів, Політків, полудневих Славян, Русинів, чеської консервативної більшої меншини і Волохів, тримала за завжди своєї програми, що містить ся у повнесше згаданих гаслах.

Наколи наведені тутки клуби намагають ся підтримувати народну і законну рівноправність поодиноких народностей, то німецькі партії, борються о панування німецької мови і хотять, щоб всі інші мови уважали ся за підридни, з огляду на менше партії.

Майже при кожній спосібності зустрічають ся принципіальні протиріччя, але ж і сї обі ріжні програми диктують поодиноким партіям їх приналежність, що має своє значення при виборі виділу а також при всякій гласованні, що показує приклад з найновіших часів, коли

Записки із подорожі на північ Європи.

(Далі).

(Росенга).

За Неме більше місто, числяче коло 15000 жит., єсть Linköping (Лінчепінг) а церковною соборною а 12 ст. довго на 98 м. а високою 106 м. При першій бібліотеці а 30.000 томів і 1500 рукописів. На ринку єсть каміний портень на тім місці, где Карол IX в 1600 р. наказав стити голови шістьом сенаторам, що держали а Житомом, пошлем польським, а по правим палаткам Швеції. Тут єсть також приватна школа Кінда. Найбільше місто на тій дорозі єсть Норкбінг (Норчепінг, озерне місто), бо числить коло 40000 жит. В р. 1719 спалили пісковити тоє місто Росини. В місті єсть театр, музей. Звідси можна також дуже вигідно паролудами дістатися до Стокгольму.

Опресність коло роти а Неме до Стокгольму дуже монотонна. Попад нересує ся дуже часто через спали, землі урівної дуже мало, а шпешни і житю уже дуже мізерне, колоє маленький, а і той кричить за другим го-го-го!

Прокрасні краєобрази пологати душу чоловіка, коли доїждати ся до Стокгольму. Довгу хвилю жене понад водонж озера Мелар, відійшов ідеє ся тунелем (417 м.) понад полудневу частю міста

Södermalin, влізати ся на 223 м. довгий міст, з котрого на право надію східне море (Östsee), а на ліво озеро Мелар, а перед собою маєстатичний Стокгольм. Далі влізати ся на острови Рідаргольм, а з него по 258 м. довгим мості в центральний дворець (Central-Bangard).

Денотрі подорожні позати другу руту з Коненгага на Гетеборг до Стокгольму. В Гетеборгу ідеє ся паролудом через Катерат. З Гетеборга, другого міста в Швеції (130.000 жит.) ідеє ся в Стокгольм 2 1/2 дні каналом Гота, озером Венери, Ветери, даліше каналом Гота, і морем східним. Найінтересніша партія на тій руті єсть водонад Trollhättan (чортів канедох) на каналі Гота недалеко від озера Венери. Тисячі туристів вибирає тую дорогу задля того водонаду, що має бути чимсь неперівинним. Многі туристів не радять туди їхати, бо сєй водонад вже не той, що був динийше. Немає постройні люди практичні покрут водонад повиннісье забирати силою води виправляють а рух страшенні машини; через те отже ідеє краса природи заникла. Я однажж тої гадки, що все там краще вибрати тую дорогу до Стокгольму, котай би вже для того, щоб ідеє довгий час і то пологими пораблем, можна налюбуватися чудною країною шведскою, чистотою їх містечок і сел, що лежать відок від дороги, та по часті позначені ся ближше і звичайми містного населення. Хто одиано вибирає ся аж геть далеко на сєвер, тої немає часу туди їхати, бо его чекають дива невидані і неслухані. Я отже му-

сєй собі тую партію лишити на який час а тепер сїнає ся на найкороче до Стокгольму.

(Стокгольм).

Престольний город Швеції (около 300.000 жит.) складає ся з трьох частей: 1) з маєстатичного города (Staden); 2) сєверних передмість, Нормалм (сєверне), Естермалм (сєверне), Кунгсхолм (королівський острів); 3) з полудневого передмість Södermalin з островками на Меларі, Långholm і Helmersholm. Сєверні Венеції, як звичайно називають Стокгольм, сеє тую ладне місто, як ріже котре на сєвіті. Чудна зелень дерев, множество шалітв по публичних огородах і по балянах домі, море, що прорізує на всі сторони місто, мости, що сполучають одні острови а другі, на водах безліч кораблів великих і малих, прекрасні узлішшя широкі, добре озимені, при них чудні палати, гамір візників, трамвай, людей, все то так очаровує чоловіка і так задивляє, що мимоволі питає ся сам себе, звідки то тут так далеко на сєвері вийшло ся (59° 20' 34" сєв. ш.) Петроград, що лежить майже на тій самій широті, в рази більший і преграсний, але в надвєсєй столичній сугі партії такі чудні, що пологати, не сугі і такі, що пілком не лижють а такою столичною; — тут же все дуже гарно, все інтересне, куди глянеш, все щось нового.

Місто Стокгольм одио з найстаріших в Європі, бо основане в 1255 р. Біркером Арлен, що построй на остро-

вину Штаден замок і обива муром (stadens inom muren). В 17 ст. полуднево передмість а містом і Стокгольм став ся столицею держани.

Усадювини ся в гостинниці коло самого двірця (позната під 2 1/2 пор. в гору) і оглянувши місто, як то кажуть, з грубша, зайшов а до замку королівського в Штаден. До палати можна вйти зі всіх 4 сторін через величезні брами. Замок той належить до найкрасніших будівель в місті. По лівій стороні єсть фонтан, з котрого бе страшенна струя води. Туди також вхід до збройної і до одяжної одожди. Сугі туди 4 коронаційні вози, одожі королівські Густала I, Густала Адольфа II, Карола XI. і т. д. також наряди королівські, шапка Петра Волохого а битви при Нарві (1709) і т. в. На полудневої стороні на великій площі є на 29.7 м. високий обеліск і статуа Густала III. На тім самім острові інтересні сугі ще велика церква св. Николы (Sörktuglan), біржа, німецька церква св. Гертруды, банк державний, ратуша, палата ридарета (Riddarhuset), де браєтство маєє свої засіданя до р. 1865. Стіни головної сали уграмені гербами найзнаменитіших родів, межа іншими і Вааів. З Штаден ідеє ся на полуднево передмість (Södermalin) через шлюзи (Slussen), понад котрими єсть прекрасний заведений міст, щоб туди могла кораблі сподібно переходити. До Штаден притикає острів Рідаргольм. Тут на середній площі єсть паматник Біркера Арла, основателя столиці († 1266). В округ паматника сугі будівлі правни-

красивий маршалок Лунул голосував за, а німецькі посли протили підляу „Цілея“ в бюджетовій комісії. Але що каже програма волоскої народної партії?

„Она буде заступати ся за розширенням краю автономії, але лише під тим умовом, щоб національний бит волоского народу був заборочений“. Що передовсім має значити ся пуста фраза, то загадка, бо наколи би національне жите волоского народу було залежне від того усліня, що стають народна партія, то досить сумне було би его позожане.

По другім волоска народна партія не могла би ставити жадного усліня, як би волоского народу не було. Далше каже ся програма: „Волоска народна партія буде бороти ся проти агресивної тенденції Русинів і піде в сій борбі з тими народами, котрі мусять бороти ся спільно з волоским народом против того самого народного противника“.

Коротко сказавши, волоска народна партія хоче до борби стати проти народу, котрий тримає ся тої самої програми, що й волоский, котрий обстає за автономією коронних країв і за рівноправністю національностей, а навпаки лучити ся безуслівно з тим народом, що бажає пановання своєї мови, що заступає ся за централізмом і що після своєї програми бере ся против кожного розширення автономії коронних країв.

Коли Волохи є за сею програмою, то їх ціла політична програма мусіла би зазнати цілковитої зміни, парламентарний волоский клуб мусів би прилучити ся до німецької „Gemeinbürgerschaft“ і евентуально боронити, хочби і против волі Німців, німецьку мову в уряді і в школі.

Коли-ж ся програма волоскої народної партії не щира, то і все те є зине фразою, що мала опо-

ністити адинаним виборцям, — котрі довгий час перед опоніоном сего манифесту були готові піддати всі голоси на протоєрея Балмонта, що волоска народна партія їстна. Але чи пересвідчена також народна партія Волохів о тім, що ті Німці в краю, що не годять ся на підйужування народу, схотять бути їх союзниками?

Сумніваємо ся о сьм дуже.

Вогато з низначійших німецьких політиків в краю є ц. к. державними урядниками. Чи-ж можуть они лучити ся з партією, що недавно тому провадила безоглядну борбу против ц. к. президента краю, в котрій не пошановано ні его особи, ні его родини? Чи не посадають собі Німці: „сегодня мені, завтра тобі?“ Чи не повинні Німці радше лучити ся з тими елементами з поміж Волохів, котрих розвага все придушувала пристрастні публіки? Чи можна від Німців жадати, щоб они закинули свою програму, що їм так само єхита як і Волохам, щоб они бороти ся против личностей, котрі немалі народній партії Волохів? Програму не міняє ся, як білизну, законів не робить ся з дня на день.

Ми певно не обожаємо політики д-ра Скедла, але одно мусимо ему признати, що „Буковинський клуб“ котрий він так пропонував, не прийшов до skutku лише через те, що він не хотів змінити своєї програми. Що д-р. Скедл, зроби, не залишати і инші Німці.

Провідник народної партії Волохів, д-р. Яну Фальондор, вчеплює з другою виборчою округою буковинської більшої посольства. Першим обовинком кожного посла є заступати справи своїх виборців.

Як годять ся з сьм обовинком д-ра Фальондора виборча піднова партії, котрої він є провідником, що голосить „загалне і безпосередне право виборче“?

Се гасло, видане соціал-демократичною партією, є справді популярне, так як непопулярно і невідечно було би его поборювати. Нехай би д-р. Фальондор збирав по-

хпади „Arbeiterzeitung“, нехайби він унтив ся олесками юрби, але в жаден спосіб не має права, надужинати сьмй мандат до того, щоб заступати ся за новим виборчим способом, що для тої курії, що его вилезла до сейму, є смертю. Д-р. Фальондор є деструктивним елементом, що свою погубну діяльність хоче внести і поміж своїх виборців; Д-р. Фальондор є провідником партії, що вала в свою програму, розбити курію великої посольства і лише через те заступає ся за загальним і безпосереднім виборчим правом.

Ся безпрограмова перішучість д-ра Фальондора розбила сеймовий клуб Волохів і робить не можливим, щоб ті посли, що душею і тілом заступають інтереси своїх виборців, сиділи з ним в однім клубі. Д-р. Фальондор є безперечно чоловік з незначайними духовними адібностями, котрі міг би вихисувати на різних полях. Але на політичній не має він ні раз щастя. І так думаємо, що достаточо вислали публічності політичну програму волоскої народної партії; вона є і лишить ся: безпрограмовою програмою.

Державна рада.

„Weaner Hetz“.

Поставлена на порядку денний засідання з питань „віденська гора“ задалі інтерпеляції д-ра Люєгера і відповіді на неї президента міністрів д-ра Кербера — не завела надій публіки, яка битом наготила галерею. Палата посіли замінила ся на торговницю ланкитих перекунат. Не падали собі прізнань, ані компліментів, а тільки разів мало що не прийшло до бібни. Була се велика баталія між антисемітами з одної сторони, а лібералами та соціалістами з другої. Остаточне Люєгерова не повів ся новий догол на те, що Любмачер надурин почесне горюхастістю міста Відня, ані не міг очевидно доказати, в який спосіб ліберали уживають грошей з оголошеної складки на виборчий фонд. Супроти ексів перекунат і терору лібералів, они піднесли ріжні надужити з виборчої акції антисемітів, анім се

лесне приходить, бо в їх руках є цілий мілітарський апарат.

Після такого „пичерпани дискусії“ приступлено з денного порядку до справи будови боснацких залізниць. По короткій рефераті бар. Кібола, який голос сеніаліст пос. Еленберга і обговорюючи широко справу, докладаючи, що боснацкі залізничні землі виключно в інтересі Угорщини, аніх доменною Босна. Боснацкі домагали ся рішучо підтримки сьм справи.

На сьм порервано розірану, законідаючи сідати на суботу.

Коли тамто засідання амановано зовсім на денотрібних справах, то і в суботу парувало несподівано справа, — яка збрала спору часу — іменно:

Забурення в Триєсті.

По відчитанню внесення та інтерпеляцій пос. Мадорано зверну ся до президента міністрів в справі подій в Триєсті. Хотий президент міністрів дав вчора боснацким умоваючою записом, прохуючи прийшло до правлої стрічки. Боснацкі жадая, щоб правительство дало записом, що такі акції більше не повторять ся, та щоб записувало ся іловами та свртами.

Д-р. Кербер записав, що вчора робітничі згодили ся на мировий суд, тож була надія, що страйк перейде спокійно. Але тона збрала ся на Пала Града і обидала каміними війско та, що поручник улам равений. Тоді пікоручник, во мисли інструкції, казав дати огни. Упало 5 осіб. Також на иншім місці заатаковане війско дало салю, наслідком чого 2 особи унали труном, а кільканяць є ранених, з аних дві особи вже померли. Президент міністрів дуже жадує, що прийшло до того, але инші сьму більше агітатори, чим самі робітничі, які певно згодили би ся на мировий суд. Війско було заатаковане, тож мусіло ужити оружя, не приносе війсковий закон супроти нападку товни, се є прозміло і оправдане (Протесті Італійців). Не можна допустити, щоб уліца диктувала усліня злагоди між робітниками з працодавцями. Любя нашої угаданий жадане робітничі. Однемо жадане віднини, алого сповнене стоїло з безпечністю кораблів. Власть сповнила своє задане посередничого уряду і сповняють его мимозабурення. Однак сповніть мунуть бути припориений.

Відтак пазята перейшла з денного порядку до дальшої дискусії над

Боснацкими залізницями.

Пос. Періч, Херахт, промовляв за будовою залізниць, а підтак пос. Борчич і міністер залізниць Вітек. На жадане кількох посів обчислено приєхтих в

тедственні як банк, архів, генеральний штаб, надворний суд (Sveahofrätt); тут також жили королі шведські від 1697 до 1764 р. Найкрасша тут є в тих старинних будівель єсть парламент. Інтересна тут також церква (Riddarholmkyrkan) з жеманною башнею. Єсть то шведський пантеон. Стіни удепортовані трофеями воєнними, а на помості і під помостом єсть гробниці майже всіх королів а також наслужених мушів шведських. Межи иншими сьм ту памитник якогось гр. Валлєвского. Нашого чоловіка порикає дивний тут авчій холжани по церкві в шанах. Я оден з благоїнем ніс шапку в руці — всі прочі гості а також і перелоник мали канюху на головах.

О 8 годній з полудня заминають всі публічні місця і чоловік волею немолоду мусів пійти покріпитись. Ресторани тут дуже гарні. В бучей стоить отола з найкращими холодними закусками, як нир, шинка, телятина, риби (гожонно досось буджений), сардинки, раки, масло, сыр, редька, каляр, хліб білий і чорний, ошніок шведський і т. н. делікатеси. Гості приступвають до стола, напють ся горішки або вина і майже з кожної сьтани трохи чогось поомштують. По тавій перенусі їдуть ся до їдальні на обід. Перенуска сама 40 ере стоїть, а з обідом 1½—2 борон.

По 4 годній в лучших ресторанах, особливо де єсть при тім огороді, грає музика швейцарська і бойсвоє до 11 вечором. В палонні лінки доперва о 11 троха теоніє, тут від полонним мал майже до пінца лінки мочи такі лєві, що лінки на уліцях цілком не сьвітати. Сонце заходить по 9 годній, але о 12 в мочи

можна на уліцях цілком добре газету читати.

Музика має страшенну силу, тож не дивота, що всі огороді такі переповнені, що на місце при столикку треба часом добру хвилю чекати. Грають Шведам ті самі мелодії, що у нас, так що чоловік сидючи при шклянці пива, думає, що є в Відні або Берліні, бо такі „лавалки“ як Wacht am Rhein або Heil dir im Siegerkranz приймають Шведи з великим одушевленням і грімо оплескувати. Що край то обичай! Кажем в ресторани дати нир, чло є паложения хлібом (Smörbröd — хліб з маслом), то мейлер принесе тобі на огромнім подносі прибор на 3—4 чини чло, 2 аніш, трохи шинки, телятини, лососа, сардинок, раків, масла, сира, куну роляного хліба, редьки і т. н. Чи то все з'їм, чи ні, платити ся 80 ере (1 корона). Шведи кажут собі по найбільшій часті данати иншіх із спеціальних горівок, голонно лєві, та пють їх зі штучними подами мінеральними, — чарку горівки казять до великої шклянки води мінеральної. Ціла така застала стоїть перед гостем аж до відходу. Зелута по найбільшій часті женська. Шведи біліші, бо чорняки на як не знайдом, рослі, завтайно дуже гарні у своїх народних нарядах, дуже похожих на українські, а в передниках в пасах, як наші туфальні і в подпачках на голові з жилою завієд, усмішнєм на лінки ушпавать ся як влірим поміж гості, стараються кождому догодити. Дуже радо розмаляють, очинидно, коли мовлять гості, але тут уже сує для нашого чоловіка. Треба уміти по шведски, або як они говорять по-

свенски, бо на німодім лєві, чи інім там не розговорин ся належнито. Уміють і тут трохи по німци, але вже далося слабше як в Данії а при тім мало таких хто знає по німци або по французини.

О 11 годній всі ресторани заминають, музика перестав грати, народ спінить по своєм. На уліцях страшний гамір, шум новозок, крик іавонців, сисет або трубауне їдучих на колесах, — треба добре советити ся, щоб на чоловіка хто не наїзав. Вржаме чужинця маса молодих дам поодиною або в двійку, трійку вертаючих з далешних прогуляток на колесах до дому. Велике поже для наших еманципантик! Жаль лише, що Шведами не курять так пристрасно як наші поштуни ба і неопостуної дами. Шведами єсть свободийні, самостійніші, ніколи однок не затрачують своєї жєньсєвості, як то у так знаних образованих жєнщини у нас порядю случася.

На другий день раненько зайшов а до середньої школи, гімназії в полученю з реальною школою (högre allmänna Läroverk). При одній з головніших уліць Drottninggatan (ух. Королєвої) містять ся тая школа і великим двоверхнім домі в глибокій привадиного оторода. Сьм широкі, сьходи вигідні, на коритарях иншіх для одєж; на стінах величезні картини авієних художників, величезна дьла в саравом черном з ланками на партері і в округ на пернім поверсі, сьла гімнастична, кілька сьлх рисуночєних, обширні, лєві сьлх вишадові з наймоднійшими ланками, — все то дуже відрадно дьлає на чоловіка, що прилик до галицьких пор! Були пласєво паканці, отже а не міг пригланити ся науці, але

учитель, що вєдо корєнетичию, поєснє мєні много річей. Єсть там авчій, щє учєнни, котрі не получили промоції, учать ся через паканці в школі під проведєм двох або трєх учитель і тая приготєвляють ся до іспиту на паканці. Учитєлєм тым платять, само собою розуміє ся, самі учєнни.

Інтерєсний також розклад науки. До 3 клєсє виключно учать ся всі учєнни разом занама Божого 3 год, а тиждєм, занама викладеного 6—4 год, ижєного 6—4 год, історії 2—3, геогрєвої 1—2, математики 4—5, наук природи 2—3 год. Від четвєртої клєсє дьлать ся напрям науки на гуманістичний і реалійний. В клєсах реалійних учать занама англійського 6 год, в клєсі четвєртьї і п'ятї, і французького 3 год, в п'ятї, бо їх лиш тілько клєс і єсть; в латинсьєких клєсах учать 7 або 6 годни латини, в обєх шєстїх і семїх клєсах 6 годни греки; французького занама лєвчєнни від 6 клєсє 3—4 год, англійського від 6 кл. 3 год, надто проведєнни єдєвоєї в обєх семїх по годній.

Всїх клєсє гуманістичних єсть отже клєсєтє 9, бо 6 і 7 дьлать ся на шєстє і сєму клєсє і нєшєму.

Крємє того учать ще рисунок обєвизово і надобєвизово по 1 або 2 год, єнїє, гімнастикі і єхєторанї, музики, кручєности (dåjd) і нирєл поєнних під рєководєством єфєєрєрє 3—6 годни на тиждєм.

Ту ще муну зазначити, що греки, зачєвни під шєстої клєсє, не всі учєнни мусьть учить ся і єхєтєнїє є наїєїє дуже малє, бо нир, тутєн на 202

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„**РУСКА РАДА**“.

Редакція адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи ввертає ся лише на поперех-
не застереження. — Рекламаций неопе-
чатані візні під оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 K. — с.
„ пів року	10 „ — „
„ чверть року	5 „ — „
„ місяць	1 „ 70 „

Поодинокі числа „Буковини“ 16 сотинів.

Передплата і належність за інсерата
платити в Чернівцях.

Щирість і жичливість.

На нашу статтю „Jak we Wrze-
śni“ дала нам „Gazeta polska“ ці-
лих несподівану відповідь, котру
отсе подаємо в перекладі. Ось вона:

Признаємо ся щиро, що при читанні
першої частини пошаної статті огорнуло
нас приємне чує. Отже й „Буковина“
намагався поступовно з польськими
друзями в Лавренці і в Дунаїші знаючи,
ни дуже боять такий примус. „Буко-
вина“ не бажала нічийого зрушення, бо
Русини боронять ся тільки проти свого
випародження, бажючи пошановати
свого народного почуття і бажючи зго-
ди у других“ і т. д.

Знаємо такого становника є одинако-
во національно в сьогоднішніх часах, коли
національна свідомість вкорінює ся у
продовольчих народів, викликаючи живий
опір проти ворожих дій і протест
проти образи дотичного почуття. На
такім то становнику ми стояли і стояти
будемо і не оупустимо його ніколи, зна-
ючи добре, як дуже в дуже болять
гноблені, нерасвідлані думки, народно-
го духа.

Не заперечить нам того „Буковина“,
котра нехай сама скаже, чи на жаданні
права Русинів задивляємо ся неспри-
вно? Підчас того, коли наші погляди
є щирі, свідчить друга частина висши
спіменної статті „Буковина“ о нещирості
Русинів проти нас. Бо я знаю те на-
певно, коли „Буковина“ наперед гавить
спіменні відносини в банальній ліпелі,
а зараз в тіх самій статті підносить
жалі на о. Штайнбаха з Кіпінки за те,
що він старає, почувати ся до свого
обов'язку як свідчення-горожанин, щоби
польські діти, котрі через різні обста-
вини відійшли зручили ся поверну-
ти назад до їх народності? Наволи ми не нап'ямою руйнує того,
коли Русини старають ся освідомити
зволонених членів свого народу,
так Русини не повинні дивувати ся,
коли ми Полки хочемо віднайти зру-
чених Полки.

Записки із подорожи на північ Європи.

(Далі).

(Стокгольм).

Прекрасні суті, у бібліотеці ману-
скрипти латинські, шведські, коралі, си-
тафелі книги і т. Меж писемми є та-
ке власноручне писмо Петра В. до
многого генерала, денсма Андре-ого з
13. липня 1897. писма короля швед-
ських, молитвослова старославянські з XV.
ст., і дуже інтересні Regestra rochochów
pieniewnych na opiate szluby królowskiej
1649, inwentarze, rewidowanie i porizo-
wanie dochodów wszelakich osonomij
malborskiej 1590 insg. Regestra dziennych
dochodów króla Jana Kazimierza 1651.
Книга глаголемна новолитовська парі і
великого князя Феодора Івановича всея
Росії; Божественная літургія великого
Василія, псалтирь Давида і т. Славян-
ських річній много нема — що було, все
мені бібліотечар, дуже віличний чоло-
вік, охотно показав. Говорять в бібліо-
теці всі по німечині дуже добре.

По другій вступив я також до пан-
театруального гімнастичного інституту. Самі
такі як і у нас, бо ми після них устро-
или ся, ріжнати ся внутрішнім ладом о
стілько, що задовж цілих стій суті дра-
матичні до синами, а на траверзах в го-
рі суті сідли як на коні. На лекції не
міг я бути, бо на сценіх все лиш від-
новлюють а вправи не відбувають ся.

Прощай, то справа так вона а так
природна! Вправді реалією не саме ся,
ідентифікувати з народністю, але ко-
ждий безсторонний признає, що ті так
звані „римо-кат. Русини“ серед буко-
винського селянського населення, то зру-
шеня польська людність. І в тім згадці
спарованому власні слова „Буковини“:
„Ми не бажали нічийого зрушення, нас
є і так досить, а боронимо ся тільки
проти випародження Польки, хотай
Русини називають ся колонізованим
населенням на те, що ся польська польська
людність сьогодні зрушена говорить по
русини“.

Чи то є колонізованим, об тім нема що
я говорити! Але щоби мав о. Штайн-
бах бити діти, об тім нічо не знаємо,
а навіть не припускаємо того.

Отже наша відповідь на запитання
„Буковини“, відповім, котра для неї по-
винна бути так повною, що належить
сподівати ся, що більше не буде відпо-
вити сего питання в той несприй і не-
консенсентний спосіб.

Відтак — параваруючи знову власні
слова руского писемма — сподіємо
ся, що в інтервію спомину і прикель-
ного вождя з Польками „Буковина“
стане спільно з нами дбати щиро
о взаємне пошанованні народного почуття
і прав Польки і Русинів на Буковині,
котрі й так мають досить ворогів. Не-
хай „Буковина“ не витисне нам праві
около зручених Польки, як не вити-
скамо Русиним праві около зволонених
Русинів. Бо така праця є обов'язком
кождої народності, котра має тільки на-
родного почуття того, що зі своїх
силах тратити не повинна.

На остаток додаток прикладу праві
місіонарив у народній мові Хінца, Ка-
релів і т. д. не є в обговоренні випад-
ку відволоненим, нагоди мови хінська є
матерією мовою Хінца правом нащадку
це батьках, нагоди матерією мовою
т. ав. римо-кат. Русинів, була нерешче
мова польська. Навилнова людність поль-
ська, оточена зі всіх уездів народністю
рускою, принижає її мову, так як возина
части народності рускої принижає ко-
волицу мову. Отже як воно, повторюємо
— є обов'язком Русинів освідомлювати
національно тих з посеред себе, що зво-

лонили ся несповідомо, так вони є
обов'язком нашім дбати і думати о тих
з нашого суспільства, що зручили ся
так само несповідомо.

Гадаємо, що „Буковину“, дра Сто-
гого і інших провідників Русинів по-
решують ті щирі власні аргументи, і
що такої жичливості, як в сім випадку,
отже жичливості несправдливої, більше
нам очисувати не будуть.

Признаємо ся щиро, що ми та-
кої відповіді не сподівали ся, бо
коли „Gazeta polska“ признає ви-
правно наше становник в сій
справі, себто оборону проти влас-
ного випародження, „єдино ра-
ціональними“, коли і вона на та-
ким самим становнику стояла і сто-
їть і ніколи ся не покинує; то
відки вилло ся сї зачудовані про
другу часті нашої статті „Jak we
Wrześni“, що має свідчити про
нашу „нещирість“ супроти Польки.

Та ба; становник „Буковини“
а „Gazeta polska“ в сій справі
неоднаково, а ріжнати ся засадничо
і ми дивуємо ся, що „Gazeta pol-
ska“ уважає за обов'язок „каптана-
обивателя Штайнбаха“ старати ся,
аби польські діти, що зручили ся,
повернути назад до їхньої народ-
ності, аби віднайти зручених
Польки.

Спасибі „Gazeta polska“ за
сї щирість, тепер становник „Ga-
zeta polska“ для нас дійсно „яс-
не“, але зовсім „печатурально“; бо
така засада нам чука. Після сїєї
засади могли би ми жадати від на-
ших свідчення-горожан — ба на-
віть від римо-католицкого каптана-
обивателя, щоби старав ся н. пр.
діти проф. Скобельського гр. кат.
Русина-попоница, що „через всілякі
обставини зовсім спольщили ся,
навернути назад до їхньої народ-

ності, віднайти спольщених Ру-
синів“.

Що сказала би в таким разі
„Gazeta polska“, а що н. проф.
Skobielski, як би то патхит побити
сего синка за те, що він син би і
мусу Русина не хоче вчити ся
молитви і релігії по русини, а тим
менше рускої мови? Чи не підня-
ли би вони на те крик і вереск ще
гірший як в Вижеслі? І справе-
дливо; бо сї спольщені Русини не
хотять бути Русинами а є Поль-
ками, говорять по польськи, вчать
ся польської молитви, релігії і мови.
І ми Русини чиеємо ся із сїм
фактом, а теперішнім ста-
ном річ, не хочемо їх навертати
ні просбою, ні грозбою ані силою,
хоч як нам жаль проващої для нас
одиночї, що надто тягне за собою
цілі покоління. Придержуючи ся
і тим ділі засади: „вольному воля,
спасенному рай“, не рекламуємо
ми не то спольщеної рускої шлех-
ти, як князів Савігів і т. п., ані
навіть, як кажемо, Русина-попони-
ца, чи міщанина або мужика, яких
повно випародило ся в власноруч
„ріжних обставин“. Виходячи із
сего принципу ми навіть „не ста-
раємо ся освідомлювати (а вже
найменше як о. Штайнбах силою
навертати зручунених) Русинів,
почавши від Морага Андрієвича
аж до Вуїота-Вужора з Бергомету,
і тому „Gazeta polska“ не має що
називати русинем, бо не то „G. p.“
але навіть „Destepetarek“ не наїде
й одного-однієсного конкретного ви-
падку, щоби хто з Русинів старає
ся в добрий спосіб, а не як о.
Штайнбах, навертати зволоненого
Русина. Ми стояли, стоїмо і не у-
ступимо з того немого і природно-

в деревляних черевичах. Она тиво ся
до себе а він не хоче, котім она зачи-
нає утїпати, а він молить, каже, при-
сещає, що сї любить і просить до танцю.
Вийня годять ся обов'язочно. Дуже
подобає ся такж танцю. 8 дівчат стар-
ших — щось в році казрили. По танці
всі учасники, аби який коровід посї-
ний зі співами і танцями, ідуть за му-
зикою до найбільшої господи. Загоди
я до хаток, з котрих найлучше подоба-
ла ся мені хата багатого селянина з о-
крута Галай в подудисній Швеції. Зо-
ні хата похожа на нашу селянську, але
ріжнати ся тим, що ціле обійсти ти-
рять квадрат так, що а далеко вилить
ся, аби то все була лиш одна хата.
Найлучшеб можна таку загороду прирі-
нати до величезної нашої з огорою в
середині. Входить ся брамою на подвірє
виконане наміном, доволу котрого ро-
зміщені сама хата, стодола, мюна, амбар,
стайні сїнарня, мави жорновий, а при
другім виході з хати вериння з жу-
раком. Стріла соломина складає дуже
високо, так що віком майже не видно.
Під нівами приєва а вистило пузенька
градочка з цвітани. В хату входить ся
низенькими дверми так, що треба добре
схилити ся, аби голови собі не потопчи.
З обшарних сїней входить ся в світлицю
обширну без стелі. Стріла приєвала
до дощов, опираючих ся о себе під о-
стрим углом. Ціла отже світлиця має
власне вигляд великої буди. По при-
стїнах стоять два ліжка одно за другим
з балдахіном і втарами. Напроти під
сїбною мисник з великими посудами з

мїл, горшками і вітлами, по середині
стїл деревляний, плоского преса. В ту
світлицю світло впадає через вікна в
крині (даху), бо в стїнах ніком ту нема.
На стїнах образи пригадують дуже на-
ші богомази. Через сїня входить ся до
двох комнат, з котрих перша є що то
в році нашого селянина. Веті там задній
стїл, на нім часопис і книжки, в округ
прієла, бібліотечка досить прилична,
скрині на убора, на стїнах образи. В
тих двох комнатах є також стїли як в
наших хатах і малі віконця.

В другій комнаті є також ліжко,
скрині, шафи, образи на стїнах. Печи
суті в кожій комнаті — дні виходять
коминном. Зі світлиці а вистило світ-
лі будуть двері в кухню дуже обширну,
до сїєї крім значної обстанови ве-
личі котли для прання біли. Суті ту
таж дві коничні прибори господар-
ські, як точило, ослін до тесаня обручів,
мале новале і т. З кухні входить ся
на маленьке подвірє, де є криниця з жу-
раком і коритом для поєня худоби, а
звіден через двері в амбар на улізю.

Вступив я до другої меншої за-
тинки з округа Утлан. Складає ся лише
з підвіня і одної комнати так само внут-
ри устроєної, як попередня, однак з
віконцями в стїні. Тут вже нема такої
чворобови, як в першій загороді, лиш
до хати приєвала комора з жернами і
стодола. Інтересний також мітрак, якого
у нас не побачив і церковна баня
дуже висока. Єсть то комната широка
на височинних стїнах, прити гонтани,
і намазані змисом темної краски тов-

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з аль- паки і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Ц. к. склад озброєння, патронів і пороху.

3 друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під zarядом Володислава Сенерського.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакция адміністр. і експедиция
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи повертає ся лише на поперед-
но застереженні. — Рекламний неопе-
чатані вілні від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:
на цілий рік 20 К. — „
„ на рік 10 „ — „
„ на чверть року 5 „ — „
„ на місяць 1 „ 70 „

Поодинокі число „Буковини“ 16 сотиків.
Передплата і виконання її на існує
платити в Чернівцях.

Чернівці, 21. лютого 1902.

Незвичайне святю, яке член ім-
ператорського дому, архієпископ Райнер і
его подруга архієпископ Марія
обходять нині, себто золоте весілля,
бо 50. річницю свого вінчання, звер-
тає увагу всіх народів нашої про-
сторі вітчизни на ювілейну пару
не тільки тому, що оно близька
родина нашого батька-імператора, і а
те дорога серцю кожного вірного
громадянина, але й задля важного
становлення, яке архієпископ-ювілат
займає і займає в публічній життю
нашої держави. А его діяльність на
тім становленні була така, що змі-
ло може піддати ся строгому суда-
ни історії; котра не питає, якого
роду той, чи діла вона оцінити
має.

Архієпископ Райнер родив ся 11.
січня 1827 року і с четвертим си-
ном вже померлого архієпископа то-
го-ж імені. Войськове освітлене
архієпископом призначило его до сеї
служби, в котрій він від 30 літ
займає місце начальника правної
оборони, котру з самих початків
організував.

Але і в політичній життю нашої
держави ювілат відіграв важливу
ролю, бо коли наш монарх рішив
ся дати Австрії новий устрій, іме-
нуван 2. лютого 1857 р. архієпископ
Райнера президентом постійної ра-
ди державної, що стала ся розса-
дником конституційного життя. Ще
близький вплив мав архієпископ на
розвій державний, ставши 4. лю-
того 1861 р. президентом міністе-
рської ради, на котрім то ста-
новленню остав аж до р. 1865, себ-
то через час дуже важних закон-
них постанов. Згадати-б ще про его

заслуги як куратора імператорської ака-
демії наук і як протектора музею
для науки і промислу та сільсько-
господарства з р. 1863, бо годі зно-
вичислити безаця всего добра, яке
ювілат і его достойна подруга за
ціл століття вчинили для публічних
закладів і приватних осіб, на котру
то ціл і з нагоди нинішнього свят-
та жертвували дуже значну суму.

От тому то й пославши ся в сеї
день незвичайного і в імператорсь-
кому ще небувалого свята велика
сила депутатів, щоби високий парі
зложити в покорі своїй вітання і
сердешні бажання здоров'я і ща-
сти на многі літа.

Его Величність Імператор нині ся
вчора в палаті архієпископської пари і
вручаючи їй свій образ пожелав
щастя а при родинній парі виголо-
сив промову, в якій згадав про не-
бувалу досі в домі Габсбургів-
Льотаринським святі, висказав ар-
хієпископу щиро подяку за его три-
валі заслуги для держави, нібека,
науки і науки, а архієпископ за
сеї діяльність в духу сеї подруги.
Монарх зазначив загальну щиро
радість і сердешну участь в тор-
жестві ювілатів а тим то й імпер-
аторського дому, котрого щастя лежить
в експресивній осяяченні зв'язами
душі. Е. В. Монарх скупив желання
свої, свого дому і цілої вітчизни
для поважних ювілатів в слова:
Боже кріпни архієпископа Рай-
нера і архієпископину Ма-
рію!

По богослуженню, яке відбуло ся
вчора рано в Павлівській церкві
при участі членів імператорського Дому
і численних вельмож, приймали ар-
хієпископа пара багатьох депутатів,
між иньшими: палати панів і по-

слів, академії наук, університету,
політехіки, міста Відня, опанію
німецької молодіжної шкільної і го-
рожан повіту Відня і др.

З Буквини вітанням лич-
но в ім краю маршалок Лунгу,
а телеграфічно в ім міста Чернів-
ців посадили: барон Кохановський,
президент краю в ім урядників і
шкільництва, академічний сенат;
адресою ток ветеранів і др.

Нині було у Відні в призо-
рній костелі золоте вінчання ар-
хієпископської пари в присутності імператора,
архієпископа, архієпископину, загранич-
них князів і княгинь, придворних
шарж, міністрів, найвищих началь-
ників всіх урядів і генералів. Цер-
емонію відправив кардинал Груна.

Сьогодні відбув ся в Чернівцях
торжественний впр. урядований офі-
цирами краєвої оборони, а вчора
угостило місто в прибраній і освіт-
леній касарні ім. арх. Райнера 22.
полк. краєвої оборони.

Будинки краєвого відділу, магі-
страту і иньші публічні доми уде-
коровані.

3 державної ради.

Засідання в дня 19. с. м. розпо-
чало ся зараз по 11. годині. Пре-
зидент палати гр. Фетер присяг-
нув коротку промову торжественну
золотого весілля архієпископа Райнера і
відносить заслуги архієпископа коло
держави. Посли вислухали промову
стоячи.

Відтак президент повідомлює
про зложене мандату п. Романови-
чем та що правительством внесло
предложення в справі виїмкового
го стану в Триесті.

Президент міністрів др. Кербер
стверджує що супроти небезпеч-
ности розрухів треба було ужити
найостріїших засад. Заряджені
правительства а зосім оправдані.
З дозволом підносять, що потвер-
дило ся припущення, що справцями
експлозії не були робітники. Відтак
відчитусь обсяглий опис триестень-
ських подій. Промову др. Кербера
загалом прийнято оплесками, лише
соціалісти переривали сеї оплесками.

По др Кербері вніс пос. Ка-
тарин нагале трактувало сеї справи
і домагав ся, щоби перші читанні
правительственного предложення в
справі виїмкового стану стало нині
переведенням.

Президент палати повідомлює,
що пос. Еленбоген вніс в тії са-
мій справі нагале внесення, яке ви-
нос правительством до внесення ви-
їмкового стану і заусуспендованні
намісника в Триесті.

При підчитанні послідньої точки
дав ся чути в залі сміх.

Президент пропонує, щоби вве-
сення палати разом під наради. Па-
лата годить ся на те і президент
отвирас дискусію.

Пос. Еленбоген полемізує з ви-
ходами др Кербера, закидає на-
місництву, що не сповнило свого
обов'язку і підписав своє внесення.
Відтак оповідає широко перехід по-
дій в Триесті, відносячи закид, що
вину поносить військо і намісник
Триесту. Війни апелював до па-
лати, щоби згодила ся на нагальність
его внесення.

Президент прикликав пос. Елен-
богена до порядку за обидві ви-
скази, що визнало протести між
соціалістами. Відтак відновив ко-
ротко др. Кербер і промовляв пос.

Записки із подорожі на північ Європи.

(Далі).

(Стокгольм).

Важна також збірка етнографічних ста-
тистичних а особливо інтересний сар-
кофаг з граніту з мощами королеви
Тамари, жони Псамметиха I.

Найкрасшою частиною музею єсть без-
перечно галерея картин на 2 поверхі.
Поміну школу італійську, іспанську,
німецьку, елліністичну, голландську, фран-
цузьку, данську, бо тії можна всюди по-
дивляти, всімину дити о шведській, бо
єсть дуже характеристичною і різко
идея подібного стрічає ся. Особливо по-
ражають і формально привносять до се-
бе образи з натури, як впр. Іада на
приморі, наслідуючи в Стокгольмі, Андерсо-
на, Гольма шведський крайобраз, Ларс-
сона норвежська гірська окрестність, Лінде-
грена, хата в Дале, Зандберга, Густа-
ва II. Адольфа, Вальбома, Густав II.
Адольф під Ліцен, Мартіна крайобраз,
Генерта, хата рибалки в Ліцені і т. д.
— Інтересна єсть тут група з бронзи
Мозіна, зана групою пов'язаних поеса-
ми, Gfirtelsparner, Biltesspinnare. Єсть то
род поєдиння, який в Швеції в Швеції
ще в минулому столітті часто практи-
кував ся. Двох суперників пакуть се з
собою широким поясом так, що ся не
можуть розірвати і с'буть ся пожами
аж до смерті одного або і обох. При-

чини і коєць борби подносять випливи
визу а винити з Едди: „Сильна любов
ділає розумних божевільними“. „Не тако
добре, як говорити, ниво для людей, бо
чим більше чоловік не, тим менше уміє
над собою занеполювати“. „Они витгали з
пожми жезло, острі мечи на радість.
Трози (чорта)“. „Осиротів а як осина в
гаю, злини ся без кривини як осина
без листя“.

Пополудне знова поїхав на острів
Djurgården (зір'янені), щоби, если буде
можлиа, обійти цілий острів. Недалеко
мосту, що дити Нормалм і зір'янені
(Djurgårdsbro) єсть величезні казарми з
купальнею поєвною. Поза казармами май-
дан (голова) і тут випаляють ся поєви.
В місті видно їх дуже мало і то без о-
ружжя. Оєіпрів за то можна далеко по-
бачити по ресторанах, як с'б'ити своїм
нарадом.

Зайшовши понад озером аж до Ро-
ландаль пригладив ся я веселим людем,
як на колесах шипрали в округ острова,
або під деревами гупорили, споживаючи
при тім, що з собою принесли і попила-
ючи вино або пиво. (Тут під деревами
на мураві лежать такої кількості ко-
стих роліччизн ітиць, що наш неседеи
країни мовсезового віроєповідання добро би
з того міг жити). На озері знова гула-
ють веселі молодіж, а чепуть веселам
так метко, що мовно мчить ся як стріла.
Охоти до праці додає ім гармонія або
і ціла мал оркестра, що сидить на чеп-
питу. Думаю, що не треба і згадувати,
що порожні бутлики як пташки, що
хвильки вилітають в воду.

Утомлений ходом положив ся я під
деревом над водою, щоби відпочити і
після Клайна поєви трохи відпочити. Бу-
ла вже година 9 вечором, сонце заходило.
В тім починає ворон страшно кри-
чати. Мене то трохи озадачує, а потім
і ляг під друге дерево. За хвилину знова
ворон краче. Я не забобонний, але мене
то тим більше вражає, що власне тої
ночі мав я дивний сон, а з дому мей
писав, що батько старенький слабый.
Не міг я вже дозволити собі сидіти і
полюбною ходю, пригладив ся безу-
частно, як людське балати ся в оброча,
занаву порган а до хати. Мій сон і
дівний ворон принесли мені тяжку і
сумну вістку! В тім самім дні зложив
моєго любого батька в могилу. А я не
міг навіть послідньої послуги сердечному
віддати! Дивна і страшна, незгадана
судьба чоловіка! Донідав ся я о тім аж
по приїзді, бо з дому не дає мені о тім
знати, аби мені не поєсуювати подорож,
але внутрішнє яєсь чутство мене го-
моніє так, що я для розриву поїхав на-
роходником до ресторану на Мозебане
(домі Мойсея) над озером солоним (Salt-
jöb — сальчен) на полудневім передмі-
сті. На досить високий хозм вибачити
се елеватором (Katarinahissen). Чудний
звіден вид на ціле місто і окрестність.
Була година 10, а о тім часі ще видно
було промінь зайшовшого сонця, а місто
в огні сонячній як апа русалка випина-
ючи з води виглядало чарівно. На терасі
грає музика до 11 год, потім перенос-
ить ся до театральної сали в тім самім
домі (Södra-Teatern), де доперва тогди

розпочинають ітирку. Всяща часть ого-
рода на Мозебане належить до партич-
ної школи, де на краї єсть кулі до
значення часу. Щодень о 1 годині в по-
лудне она спадає. Побіч театру стоїть
храм св. Катарини з 1856 р., оден з най-
красніших в місті. Домінує він над цілою
столовою. На тім місці вирізано в 1520
р. шпехту шведську і с'б'лено; одного
Стен Стурра молодшого вже померлого
відгребали і разом з дружиною спалили.
З тораєи також дуже ладно вирізняє
озера Skeppsholm (острів парабельний),
де пишеть ся ся бургані нерівни ся. Іа-
на і палатична академія (Sjökrigsskolan)
з вазеюм в пам'ять першого об'їзду
Азії 1878—80 на пароході Vega (Нор-
дешпелд і капітан Паландер).

Skeppsholm дити малий деревля-
ний мосток з елліністичним острівком
Kastellholm, де пізно до поєи старші і
літні радо забавляють ся. Над самою во-
дою єсть павільон клубу ліжарського і
гребель (Raderklub).

Крім наведених річок, гідних ува-
ги, Штокгольм єсть і навіть можна
сказати, доконче треба знати академію
наук (Vetenskaps-Akademien hus) при
Дротинітаті, котрої першим президен-
том був елліністичний натураліст Ліне. Єсть
ту збірки особливо з історії природи
тасі, які мало де в котрім музею бачи-
ти можна. В відділі зоологічній и, пр-
поєдлає той кабінет дуже інтересні збі-
рки с'б'ерної морської фауни. Походять она
з близній части а елліністичній шведській
на Штінберген в літах 1859, 1861, 1864

відбув ся в архивній палаті обід, в котрім взяли участь депутати правої опозиції і товариств з міністром гр. Флерарем на чолі. Віденська політехнічна іменувала архивника доктором наук технічних, університет доктором філософії і т. д. Архивнізаци вивчали депутати мноюство даних і адресів. Крім депутатів прибуло багато членів двору і опозиції політиків із всіх дворів європейських. — Палата панів відбула торжественно в той сам час і уночі, наслідком президентства м. Віденського зложити в сі імені жителя архивній парі.

Число арештованих в Терстіці вже по оголошенню стану облоги виносить 12 і то переважно за пошени орудя. Загальна ситуація нормальна. Сполоні і порядки не заклопотані. З будинків публичних заведень промислових побісно частини устунув. Золотничий рух привернено наповню на всіх шляхах.

В своїй угорській при дашній даскулі бюджетній порушиш не раз пос. Рамонський, член партії євдоної, сираку гр. Зічого не виступає до світи архива. Фердинанда в его подорожж до Петербурга, і доріжж міністрів президентів як і міністрів а latere, що він тут закінчив, не поладивши справи в часі, а не архивний, котрий сказав був добру волю і хотів в склад світи прийняти також Мадяра.

Бюджет німецького цесарства за рік 1900 виявляє недобір в сумі 70,000,000 марок. Так високого недобору не було ще в німецьких бюджетах.

В своїй прусській жалував ся пос. Мізерський, що польський альян і народності уночіждують, виступав остро проти гаватистів, виступуючи до того і правительством. — Міністр судівництва Шенштедт відповів, що правительством не видати потреби виступати проти товариства гаватистів. — В парламенті німецьким продовжувалась дискусія о бюджеті військовій. Бесідини виводувались за усуненням поєдинців, противних засадам релігії, моральності і принципам закону.

Сербське правительство повідомлено, що чорногорський міністр справ заграничних Буковин, прибув в довірчий місті від м. Никити і прочити королеві власноручно писмо князя.

В Римі відбув ся 17. лютого тут головний збір робітників без знати. Ухвалено вибрати комітет, котрий би займав ся списом робітників в цілій Італії і щоби одного і того самого дня відбули ся збори в цілій країні. По зборі хотіла група демонстрантів дістатися до середмістя, но сі здержали поліція і війська. Арештовано 42 осіб.

В Барселоні, 19. лютого демонстранти ограбили дві графіні і напали на піз, яким возять ушаних. Якийсь молодий мушкетер вистріляв шість разів до жандарма, але его не плучив. Жандарм відповів стрілом і убив нанасниша. В однім з тутешніх складів дерева вибухнув огонь, імовірно піджожений страйкувочими робітниками. Командант міста пізнав на параді властивість металургічних заводів і зажадав, аби заклали 9-годинну денну працю.

Послідні вісті з полудневої Африки зробили англійських міністрів готовими до мирних переговорів, як всім писем гонимого правительством. Англійське правительство хоче — як звістие — закінчити війну за весну ціну перед коронацією короля Едварда. А позаяк до того торжества зиниш ся зедше чотири місяці часу, то лорд Кічнер напружив всі сили, аби зловати найнебезпечнішого Бура — Девета. Постепенно згромадило в Оранії 23 англійських відділів в силі 40,000 людей. Ті всі війська окружили перетеном Девота, що стояв на чолі не цілком двоох тисячів Бури. По двомісячній нагірній одержав міністерство війни в Англії радістну вість, що Девет підкорив ся оруженій і вже тепер не викрутиться з ланки. Тимчасом тиндеш пізніше довідав ся той сам уряд з жаль, що Девет таки висвободив ся. Він пагав на зубчасті доти, котрі лучать один англійський бльонгав з другим стадо волів, а ті попередивавши доти промислами ему дорогу. Девет утратив всего трех конів

і ошинув ся поза англійськими поїздами. Тепер Кічнер знов не знає, де він подів ся.

КОВУККИ.

Календар. Неділя 10./II (23./II) Харків. (р. Роман) Понеділок 11./II (24./II) Василь (р. Матея) Вівторок 12./II (25./II) Матей (р. Вальбург)

Папа Лев XIII розпочав вчаше 25. рік свого панства; з тої нагоди відбувають ся в ват. церквах і костелах торжественні богослужіння. Папа родив ся 2. марта 1810.

Ко. пралат Шмід прислав нам таке писмо: „Хвалімо Релігійно! Засадничо не реагує на нотатки газет, що достигают мого особи; але сего разу уважав своїм обовязком суарети моїх многих привітлів рускої народності на заход, який зробила мені оногоди „Віковий Пост“ відповісти, що я відводи не робив заміток, які тим подано і які так дуже обиджують руску націю. Як буковинський урочення, що ширіє між Русинами і Волохами, не злив в уважати іншіх націй за менше партії; не буваю також в товариствах, де неприхильно судять про народності і віросповідання. Надію ся, що „Буковина“ дасть мені пошуку сатисфакцію і шину ся з глибоким поважанем пралат Пос. Шмід, 21./II. 1902. Подасмо сю нашу раду до відомости загалу Русинів.

Вижниця чи Ніцмань. „Вік. Вижниця“ помістила допис з Вижниці, в котрій виступають проти заснована гімназії в Кічмані і закидають руским поєднанню, що стинули на стороні Кічманя. Ма уповалкнені залпати в інші руских прелатів, що вони доси домагали ся лише гімназії для мішчанів Буковини то у Вижниці або у Кічмані, але не рішили ся ще доси остаточно, де мала би стати гімназія; бо, хоч Кічмань для гроші на будинок, то як раз тепер зайшов в такий сам громадянський рад і за порожніх мішчан так багматство, що готово обернути справу на користь Вижниці, аби знов пороги Русинів не убив, як перед 20 роками прироченої сакки Монархом гімназії в Кічмані. Рускі посли нарадають ся ще над сего справою докладаю, отже суд вижницького дописується про їх становище поки що передчасний і невірний.

Легальні вибори „Молодої України“ впади під кожним зглядом задовольно. Арапкери сях виборів, себто союзники з „Молодої України“ постарали ся, що ніхто не дарма, а брав участь у виборі, і що напала виборча відбула ся горля, що може послідити бюджетні і мушкет, що на кінець зривалась ся не прийти вже більше на вибори „Молодої України“. Бо мовляв, рускі як би повідоляли. Любав виборчий був гарно прибраний, а що гарніше виглядав від час виборів, бо наш віжницький под прикрасив его мов шайтими своїми телятами і народними строюми. Мушу зазначити, що і за браку місця не можу нічого з тих прикрас поіменно назвати, але кожній з осіб назвало би ся прикраса. З утілою витала поміся виборча, як і взагалі всі виборчі всі панночки. Шюда тільки, що веша власть вимагає не одразу в виборчий запису силою надужити свого права під ключ, номіно горачих просьб правит. комісара. Між виборцями була поступована і наша армія, в котрій котрих виділяв ся офіцерські вибори гугарів, інвалідів і правої оборони. Про стрій і настрій наших „англійських“ союзників годі говорити; великий контингент виборців нашіх із провінції, ба і з Галичини. Поєдинці можна було пізнати по їх радикальним настроям. Підно вимо, коли „рожевоперетні“ дора поналаз ся на сході, перескождали ся виборчі домі, — отже термін правительством призначений був переступлений, але безкарно, бо правит. комісар так змінив ся горачо виборами, що на час цілком позабув, — і всі відноси з сих виборів як найменшій пражія, бо там правительством, як і опозиційними праціоналі при виборах horrible діли в згоді, робачий вступили один другим. Котра партія побідила ще тимчасом не відомо. Коли прийде до ухвали бюджету, покаже ся, хто гавосувати буде рго, хто contra. (В.)

Почтова складиця буде від 1. марта в Малатиницх. Післявещ приносити не почту із Ставчан що дні. Високале служби сі складиці повірено надучителю Миколі Савіному в Малатиницх.

В Балківцях основує ся з 2. мартом каса Райфайзана.

Громадна еміграція до Сявонії із північно-західної Буковини і полуднево-західної Галичини, про котру згадувалось в своїм часі, прибриса щораз ширші розміри. На сит днів має виїхати з Вижниці п. Ч. нова експедиція, а з весною має пошинути рідний край значнийше число селян так із самих В., як також із сусідніх буковинських і галицьких сіл. Землі переходять повільно в людські руки, та на жаль, до тепер нічого еще не зроблено в напрямі направи дна.

Поради на наших почтах. Лист виславий в Галичу 1. лютого 1902 р. прийшов до мене, до Вижниці 19. лютого 1902 р. Помілю дуже виразної (русської) адреси тини ся він через той час до Васильківців і Бог знає по яких місцевостях, доки вилас милосердя рука не довнесла Waszkowicz і не справила его на аластину дорогу. А в тім листі буда просьба о висланні відводи до жє. станції. Не потребує згадувати яку прикрасу, а навіть матеріальну шину (які в сім випадку було) можна понести через то, що почтові урядники не уміють і не хотять навчитися по руски читати.

Руска міщанська читальня в Снятині утворює в неділю дні 23. лютого 1901 в 41 роковини смерті Тараса Шевченка вокально-декламаторський вечер з багатого програмою в сіль магістрату. По концерті відбуло ся забавна з танцями. Початок о год. 8 вечором. Чистий дохід призначений на потребу руских академіків. Просить ся о численну участь. — За комітет: Семен Зиневич.

Змора голоду в Італії. Безробітство, неурожаї, а за ними робітничі розрухи і голодова смерть єдині розпачишли ся в цілій Італії. Доказом італійського заподіє є велике піче хабороби, яке відбуло ся при кінці минулого року в Болонії. В вічу нагло участь около 15,000 осіб. На днів відбуло ся в Римі робітничче піче, на якім загрозили, що коли в найближчих днів не найдуть роботи, то ціла безробітна Італія зорганізує ся в одну гірську елліну. Положені властивістю близьких просторів земель, фабриканти і промисловці також позавидно. В наслідок страйків в часі зими, все збіжжє, виноград і риж логини на нині, так що властивістю понесли величезні страти. Фабриканти і промисловці наслідком грозьб робітників підвищили їм платні і закла сего також не оминули їх страти. Робітники домагали ся знова підвищення їм платні, а коли їм відмовлено, попиули едуку і агуртовали ся по близьких містах під „червоним“ знавом. В виду таких обставин настала нечуванна дорожня артикулія живности, а голод заглунив до хат не лише сільських але й міських, не лише бідних але й багатих, до давнини літми панував достаток. Гроза голоду, що висить над Італією, є о много більша, чим в Росії, де що року голодова пошесть нищить тисячі людей.

Про землетрясення на Кавказі наслідки вже літні. В місті Шемаха агинило не 200 а 2000 людей, в завалило ся і по части згоріло 4000 домів. В Шемахській повіті налістило землетрясення 34 сез. Але найзаметнішє зі всего, що коло села Мараса, на вихід від Шемахи утворив ся вулкан, а землі, які усеуналась з горбів, спераз року Геончайку, котра в наслідок того зробила собі нині русло. З Баку вислано батальон стрільців і кілька рот саверів з 200 наметами до Шемахи.

Надіслане.

Мед. др. Гольдфельд повернув і вивонув розсиди відут внутрішніх і хірургічних проміями Рентгена як доси. ул. Почтова ч. 2.

Телеграми „Буковини“.

Відень, 21. лютого. „Wiener Zeitung“ опоністила іменованя секретарів д-ра Кароля Вольфа і д-ра Адольфа Ласта радників прокуратораї скаргу в Чернівцях, а сеплента д-ра Осипа Маконєя проізоричним головним учителем при уч. семінарії в Чернівцях.

Відень, 21. лютого. Учений Голуб, що знідував Африку, помер вечором.

Відень, 21. лютого. Палата послів продовжала дебату над бюджетом. Промовляли послы Говіх, Шайхер, Романчук, Фльондор, Бартолі, Декер, і В. Грубой почім наради відрочено. Пос. Романчук каже що правительством не виконує супроти Русинів справедливости, яку прийшла в свою програму. В радї державній і в своїм уночіждують Русинів. Замість щоби змінити відповідно до часу виборчу ординацію разом з регулятивом бере ся рад до остережень і грозьб, які не мають skutku. Обговорюючи акцію примирення, споминає бесідини про свій проект національного виборчого відділу, який на жаль не сподобав і правительству; на остаток зазначає, що его партія голосувати ме проти бюджету, бо теперішня система Русинам ворожа і шкідлива. Посол Фльондор обговорює який стан різниціна особливо на Буковині і ставляє резолюцію, щоби при недалеких угодах торговельних бережено інтерес австрійських господарів, що займають ся ховом худоби, та щоби не отворювано границь до Росії. В надії, що правительством спонинть управленні бажани Буковини, Волохи голосувати муь за бюджетом. — Слідуюче засіданє в понеділок.

Рим, 21. лютого. Палата послів займала ся вибором президента. При першій виборі дістав Вілі 142 а соціаліст Коста 17 голосів; 120 карток було порожніх. З тіснійшого вибору виїшов Вілі. Занардеді заявив, що правительством застерігає собі рішення. — Після газет рада міністрів подала ся до демісії, яку зголошено вечором у короля.

XI. Вигаз жертв

на відногу зливським акад. Русинам.

Веч. о. Тодор Матейко, парох з Галбони	4	—
Нисолай Кушнірюк, надучит. з Барбінців	5	—
М. Левинська з Погоризівки	5	—
Дам. Стюмич з „	2	50
о. К. Цієк з „	2	50
Волод. Григоревич, надуч. в Кішівині	2	—
Дарій Пігулик, надучитель в Новій Жучів	2	—
з попереднього	830	50
разом до тепер 862 к. 50 в. Славенбіг!		

Др. Силь-Стокер, проф. Д. Врешівчич.

На продаж!

Реальність з прибочними забудованими, садом, огородам і 10 фальчами пайлішого орного поля. — Желаннача етатія під боком. — Успіли найкористішійші. — Близкої відомости уділить „Папірня „Рускої Ради“ ул. Петровица ч. 2 в Чернівцях.

Склад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з альпаки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вахлярі сорочкові і а правдивих струсових пер, ручки перлові і з черепах. Вахлярі Gassé, найновіший вироб, в білих, чорних і всіх інших барвах модних.

Руківнички: білі Gassé, широкі землі і шовкові у нових доданих для нани і панів.

Копи до подорожі на повозі і санки, а також на крипади на ліжка. Найновіші бронзові товари і з старого срібла. Склад правдивих петербурзьких казюшів і черевиків до снігу.

Базові пралати: найновішого жанра. Базові музичні сорочки шовкові, з Ріко і батисту. Найновіші копії і машини, хусточки шовкові, батистові і полотняні. Туфли до новітніх і шовкових. Музичні шкатулки.

Ізза піаного сезону продають ся по дуже зменшених цінах всі товари кожухові, шовкові, шовкові і черевни.

Найбільший вибір карнавалових товарів для нани і панів штигетів і доміні черевни; аксесорії, Chevrons, білі Gassé і атласові, понелеті зі широкими землі.

Більші засоби на складі: першанські кутин, дамські закусавки, чашочки, кофери і т. д. Правдива бізана Сера; естатисти, музичні ноточки, шкатулки, Chenilles Eschagres і хустки, повніші шалі і хустки повніші і полотняні дамські снідині, казюши: огрівачі нудів і зитов; шовкові повніші і естатисти широкі ругавички. Полотняні і шовкові черевни для нани, дівчат і дітей, а також естатисти штигетів. Черевни до сонгавки для нани і панів.

Ц. к. склад оружя, патронів і пороку.

КОТНИЦЯ
Liniment. Capsici comp.
з аптеки Ріхтера в Празі,
загально признаний знаменитий
усмирюючий лін на втиранє
по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 кр.; мож-
на купити у всіх аптеках. Проче-
мо жадати сей
загально улюблений лін
все лише в оригінальних флашках
з нашим охоронним знаком „Кот-
ница“ з аптеки Ріхтера і для
осторожності приймати лише
флашки з тим охоронним знаком
яко брендів.
Аптека Ріхтера
під золотим львом у Празі.

Торговля паперу

„Рускої Бесіди“

в Чернівцях, ул. Петровича ч. 4

поручає

всілякі прибори

до

писання і рисованя,

всілякого сорта

паперу, касетів

і т. п.

Рік заснованя 1892.

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

у Львові, Ринок ч. 10. (дім „Просвіти“)

єсть єдиноким руским товариством аскураційним.

Фонди Дністра з днем 31. грудня 1901:

фонд резервовий	—	—	—	—	386,402	кор.	83	сот.
резерв премій	—	—	—	—	205,227	—	—	—
резерв спеціальна	—	—	—	—	6,000	—	—	—
фонд енергетичний	—	—	—	—	47,753	—	70	—
Разом:	645,383	—	50	—				

ДНІСТЕР обезпечує будинки як також збіжжя і нашу протія шкід огнених. Веб В. В. Енценберга Ординарїти припоручає Дністер Веч. Духовенству і всім вірним.

ОПЛАТУ ПРЕМІЙ в Дністрі є уміркована, а чистий внесок — над-
вижку з оплат — розділяє Дністер між своїх членів яко зпо-
роти. В р. 1900 і 1904 виводить зворот 8 проц.

ШКОДИ виплачує Дністер дуже скоро о оцінку шкід переводить
разом з Делатом і з членами місцевими. До 31 грудня 1901 ви-
плата Дністер 4,075 відшкодовань в сумі: 2,656,787 кор.

ЧЛЕНИ ДНІСТРА можуть без перешкоди позичити в Банку
кращим і насам ошадності, бо ті паш приймають поліс Дністра
при позичках гіпотечних.

НА ЖИТЕ можна обезпечити через Дністер — капітали на довжте,
посмертні капітали, пенсії, ренту і т. д. — в кращім Товари-
стві, а з провінції від тих обезпечень підступим Дністер частя на
русні доброділи ціли.

АГЕНЦІЙ передає Дністер радо селянам, господарям, особливо там,
де нема банько агенції Дністра. Агенти Дністра зробили вже
349,486 кор. провізій.

„Дністер“

Тов. взаїмного кредиту стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою
у Львові, ринок ч. 10 дім „Просвіти“.

ДНІСТЕР приймає вкладення щадничі і опрорентує їх по 4 проц.
від ста. Стан вкладок 31. грудня 1901: 900,193 кор. 53 сот. на
1,083 щадничках.

ДНІСТЕР уділяє своїм членам позички на векселі і скринти за
штабулницю або при відповідній поруці на 5½ проц. і 1 проц.
додатку на кошти адміністрації. Силату позичок розкладає Дні-
стер довжтею також до 10 літ. Членом може бути тільки член
обезпечений в Дністрі від огню. Уділ членський виводить 50 к.,
а вписане 2 к. Уділи виплачені по день 31 грудня 1901 виводили
81,169 к. 37 с. членів було 2,000, стан позичок на векселі і скринти
809,345 кор. 4 сот.

ДНІСТЕР уділяє різнорічно в чистого зиску датки на публічні добро-
діли ціли русні — на церкви, бурси, школи і т. д. — До кінця
року 1901 уділено 8,840 к.

Селяне убігайте ся о агенції „Дністра.“

Від огню обезпечайте ся тільки в „Дністрі“

Ніде жити обезпечайте ся тільки через „Дністер“

Друкарня тов. „Рускої Ради“

в Чернівцях улица Петровича ч. 4

має на складі отой

КНИЖКИ

Богданович Іван: „Преподоб.“	кор. — 20
Борисович Микола: „Надгробки“	— 20
для селітний учасників і уч- тотів шкіль народних, (видана четвер- те видання розширене і доповнене „Народні школи“ (видання 1901.)	1 20
Будилець Ев. В.: „Студії Богословські“	6 —
Григорій Микола: „Методика“ наука в школі народній ч. II	2 —
Галле Теодот: „Доповнення до „Богослов- ства“, як укладати різні шкільні „Перші уроки“, шкільні	1 —
„Душа та тіло“, повні	— 20
Гаршин: „Малюнок“	— 20
Гоголь Микола: „Ремізор“, комедія в 3 діях, переклад В. Сімоновича	— 40
Давидович Іван: „Правда“ I і II по Захарю Іван: „Жарт“	— 10 — 20
Кобиланська Ольга: „Дюжина“	1 —
„Полонез“	1 —
Сенський Олександр: „В дом славотвор- ний“	— 20
Крушельницький Антон: „Серце“	1 —
„Семчанин“	— 20
Лукіничев Денис: „Варіанти“	— 20
Martynowicz I.: „Historische Zeugnisse“ über die ältesten Beziehungen und Einwohner der Bukovina und Moldau	— 20
Окуничевський Прокоп: „Листа о чужині“	3 —
Павлов Микола: „Про руско-українські національні питання“	1 —
Рішнік Дарин: „Die Auto-Corresponden- zen“ der Volksschullehrerinnen und Ortschulräthe Angelegenheiten	1 25
Рішнік Ботей: „Віршовані аґадки“	2 —
Рішнік Олександр: „Листівка“	2 —
„Чума горілиць“	— 30
„Методика“ I	— 60
„10 класів для дітей“	— 20
„Умовні садівничі“	— 40

„Щедр Франц-Вольф I.“	— 20
„Краснословський довідок“	— 20
Сенний Іван: „Образки в природі“ I і II	— 20
Семанов Іван: „Карба“	— 20
Стефанович Марія: „І хто жона била“	1 —
Стефанович Василь: „Сила князівства“	1 —
Стефанович Стефан: „Вулиця в Русі“	2 40
„Beitrag zur Geschichte der Rumänen“	2 —
„Громада“ або який зад і порадок має бути в громаді	— 20
„Порядок“ як укладати паш по- жачки і надати	— 40
„Münchener Anzeiger“ in der vom k. k. Bukowiner Landesschulrath beauf- tragte der ruthenischen Schul- orthographie	— 40
Федосович Юрій: „Твори“ том I.	— 20
„Мій монумент“	— 20
„Проксима“	— 20
Франко Іван: „Русько-українська лі- тература“	— 25
Шинто Осип: „Листа о пекла“	— 20
Брамичев Денис О.: Die griech. Prä- sentifikation-Meise, ihre Entstehung Entwicklung und gegenwärtiger Status „Життя, мука і смерть і історія перелески жоні сав. визволюю- чої жоні Сучасного“	3 — — 40
Львович Г.: „Славні учасники“, спо- відання, пер. А. Крушельницького	— 20
„Бесіда про часи новарів“	— 20
„Das Ruthenien“	— 20
„Про буд. селітний правний і про забори до селітні“	— 20
„В чім наша сила“	— 20
„Котуш по ласку“	— 20
„Голов до парад“	— 24
„Зоря“	— 20

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Володимира Сеперського.

За редакцією відповідає Володимир Сеперський.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорожній, п'ятничний і недільний,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністр. і експедиція
при вулиці Петровича ч. 2.

Рукописи повертає ся лише на попередній застереження. — Рекламациі неоплачені від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К.	—	с.
„пів року“	10	—	„
„чверть року“	5	—	„
„місяць“	1	70	„

Поодинокі числа „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належність за інсерата платити в Чернівцях.

3 державної ради.

Засідання в дни 22. с. м. розпочало ся о год. 12. підчитанем внесення та інтерпелляцій, а відтак приступлено до дальшої бюджетної роботи.

Пос. Ганіш висказує, що міністер анав, чим назвати буржуазний еторонництво: абсолютизмом і реформою виборів, бо така реформа мусіла би прийти на підставі загального голосування. Соціалісти не можуть підписати правительств, яке протинить ся виборчій реформі і стало винуватком кровавих подій в Триесті. Бесідник домагав ся реформи прасового закону, остерігає перед ширенням анархістичних там, де їх нема, в цілі поліційних репресалій, протестує против військових тягарів і закликає ся в імені еторонництва протин бюджету.

Пос. Шайхер вказує на величезні матеріальні різниці між населенням. Жиди називає „eine wohlhabende Confession“. Виною триестських подій є жиди. В Англії, Угорщині і Італії жиди мають правительств в своїх руках. Тепер старають ся за Австрію і Німеччину. Бесідник жадав знесення релігійної торгівлі збіжжям, а що до голосування над бюджетом застерігає собі повну руку після становлення правительств в різних пвєстиях.

Пос. Романчук висказує бажання, щоби парламент став дійсно тим, чим повинен бути, висказом маєстату населення побіч маєстату корони. Від останньої бюджетної комісії багато змінило ся, а змінило ся на гірше. Найліпше ще

вийшли державні фінанси, коли країні і громадські фінанси є в найгіршій, прямо розвучинній стані. Державні фінанси ще тому задержали рівновагу, бо напруг великий податковий гнет. Гіршою чим фінансова є політична ситуація. Від двох літ практикує теперішнє правительств методу безпривастратної внутривалости. Одною з точок правительственої програми має бути національна справедливість. Але як єї виконує ся супроти Русинів? Жадного бажання руского народу, який є четвертим в ряду найбільшим народом в Австрії не сповняє до тепер. (Голос Русинів: Правда!) Протинно, теперішнє правительств чим раз винирає Русинів. При виборах до парламенту зменшило ся число руских послів на 10, а давнійший руский університет є тепер утраквістичним. Після останніх соймових виборів правительств цілковито видало Русинів на жертву неприятелів. Дальше критикуючи управу др. Корбера, бесідник домагав ся виборчої реформи в звязі з новим регуляційним палати. Край не боїть ся ані розвизання парламенту, ані замінення конститутції.

Без конститутції в Австрії певно що не довго дали би собі раду. Вже означено „die in Reichsrathe vertretenen Königreiche und Länder“ вказує на те, що державна рада є однокною конститутцією, яка в Австрії є спільною. В будучности треба би навіть іна придумати для держави, бо не можна би єї преікін назвати „die im keim Reichsrathe vertretenen Königreiche und Länder“. (Сміх). Бесідник пригадує своє внесення в пред-

меті викликані неусталою комісією для виборчої реформи і для національних справ. На жаль правительств не згодило ся на такий план. Для бесідника є рівнодушним, хто кермує державою, однак тому, що тепер идуть ворожа Русинам система, рускі посли будуть голозувати протин бюджету.

Пос. Флорндор обговорює сумні відносини селянства на Буквині, наслідком податкового гнету і недостатку підмоги, що примушують до еміграції за море. Жадав знесення обороту млина, підпирає гідність худоби та регуляції рік і війни закликає ся в імені румунських послів за бюджетом.

Пос. Бартолу вказує фаворизацію Хорватів і Словенців на використі Італійців і закликає ся протин бюджету.

Пос. Лехер закликає, що німцке людське еторонництво обстає при поступках державности німцкої мони та поділу чеського королівства після народностей. Хотий еторонництво не дозволяє із становлення правительств в цих справах, то не має причини хватати ся найостріїших средств і застерігає що до голосування повзну руку при третім читанні бюджету.

Пос. Грубі закликає, що хотий тепер на Шлеску Весімці горою, то Чехи прикгонні дати докази своєї миролюбности. Однак ані не дадуть засипати ся економічними справами, ані не пристануть на державність німцкого языка, бо на се жаден австрійський парі не пристає.

На тім перервано наради. Слі-

дує заасідання в понеділок о 3-ій годині пополудні.

В парламентарних кругах панує загально переконає, що закінчення бюджетної дискусії перед Великоднем не буде можливе. Коли би дискусія мусіла протинити ся на півтень, винирнула би konieczність внесення одностійної провізії, котра цілком певно буде принята.

Вибори до делегаций мають бути переведені єще перед Великоднем, а делегации мають вибрати ся в маю. Для соймів має бути резервований час по делегациях до кінця червня.

Із спільного засідання пукроних комісій палати послів і палати панів виходить, що фабриканти цукру хочуть високими цінами відбутися на населення держави се, що стратить на експорті до Англії і до Індії. В імені інтересованих виступив п. Масаліка і закликає, що для фабрикантів цукру буде ліпше, коли Австрія лишити ся цілком ізольована ніж тоді, коли прийме англійський проєкт і зменшить ціну. В першій спучаю Австрія буде виключена від експорту до Англії, але буде могла, хоч з певними жертвами здобути для себе торги в Іспанії, Африці і на Канналі. Коли-ж Австрія згодить ся на обниження ціни, то картель розіб'є ся. На тім найбільше стратить продуценти бураків, котри фабриканти не могли платити так, аби їм управа бураків оплачувалась ся. Народи в тій справі будуть відбувати ся дальше.

Записки із подорожи на північ Європи.

(Далі).

Упсала, Стокгольм — Крістіанія.

В Упсалу із Стокгольма можна їхати жезанційною монією біляшо 2 години (67 км.) або парохолом в рішарського острова в 5-години. Я вибрав першу руту, бо хотів зачати бути на місці. Поїзд же не екипуєт почі, ту і там переріває дозичі високої горби, везе ся понад одора з такою суво легенью по рівнині застаний дуже гарною пшеницею, житом, вісом. Особливо ладні уромаї видно коло Розереберга, де красуєт ся замок розереберський, давніше власність родини Оксенетернів. В замку тім є дуже гарна збірка образів і бібліотека.

Лізі в тих сторонах також дуже богато і то зметкових і чактинних; найбільше бере. Хати селянські як в цілій Швеції партерові, поверхові, а всі крашені на червоно з білими обвідками коло вікон.

По дорозі стоїть видіти замок Сно, давніше власність маршалка Врангана, а тепер родини Браге. Єсть то 4 поверхова будівля з королівською салею, бібліотекою (23.000 м.) і найзнаменитшою збройнею в цілій Швеції. Межа північними переполюють туття шашку Жіжж, славного полководця гуєтського і Карла IX. В замку має бути тільки пілон як див-

в році. Побіч замку єсть старинна прокрасна готична церква, в котрій проповідники, крестиянина і домі образи сугі із славного монастиря в Оліві в Пруєні.

Упсала (нова) лежить на річчині по обох сторонах ріки Фіріа. Нова Упсала єсть дуже старинний город, хотий молодший від старої Упсали (Gamla Upsala) а числить тепер до 22.000 мателів. По принаїт християнства перенесені шведські королі сюди свою столицю із старої Упсали (3 км.), котра тепер є маленьким селіщем. Також архієпископи переселили ся сюди із старої столиці озово 1270 р. Нова Упсала є дуже гарне, чисте місто, має прекрасні уличі, декотрі дозичі широкі, ладний парк коло діври і другий в округ замку, що пишавєт ся на дозичі високої горби. На тім самім горбі стоїть соборна церква і університет.

Собор упсальський єсть найкрасніший і найбільший в цілій Швеції. Єго будова тривала не менше не більше як від 1287 до 1435. Пізніше 5 разів погорів. В середині єсть пречудний престол на вір хоретанського, сильно позолочена проповідниця і орган о 40 реєстрах. За престолом єсть домовина з моцями св. Єріа IX, патрона прасого. Єго підпав в церкві св. Тройці принц Магнус і сейчас на місці казан єму єсть гошову. З єго то прови після черкву, внутриваложерело і до сьогодні укладаєт ся цілющим. В соборі єсть багато гробниць королівських, межа иншими Катарини Ягйлоний. Лежить тут також много вели-

ких шведських, а межа ними і звістний ботаник Ліне. На єго памятнику видно напис: Carolus a Linne Botanico Prineipi Amici et Discipuli 1798.

Недалеко перава бібліотека з паласом Carolina rediva. Містять ся там 250.000 томів і 8.000 рукописів. Бібліотеку туристи заиджують особливо заиди біблії авані Bodex argenteus, писаної на пергаменті золотими і срібними буквами. Біблію туу а пвєстиво толована 4 євангелій з грецького на готичний язык написав Ульріхс (+ 380), єпископ Віпгетів, одного германського племені, що в 4 столітї жив в Мезії, винишній Болгарії. Сюди попала таа біблія в тринадцатітну війну, коли Шведи, добувши замок в Празі, межа другими дороговичностями забрали також і той пвєстивний памятник готичного языка. Єсть ту також „Руская біблія“ с 1600 р., польскі, єврейскі, тибетанскі рукописи, китайська елора і єаана з образками, манускрипти Едди і т. д. Славянскі рукописи описали дуже докладно о. Дудин.

Недалеко бібліотеки університет „Universitas regia Upsalensis“, оснований Стен Стуром в 1476. За університетом і замком на широкій рівнині, окружений лісами, простиривєт ся великий, прекрасний ботаничний огоро. Просто плоду поміж величавими деревами внозичь ся поперхоний дім, андіторія для ботаників з мраморною статуєю Ліне. В огороді, як всюди в того рода заведєнях, єсть рослини з цілого світа. Дивувало мене лише тоє, що так високо на євері можуть ще дозрівати і за-

галлю вєгетувати такі рослини, яких уже у нас нема. Тое пояснює мені огорожник, котрого слухачий застив і при поресаджєвлю рослини. Оновідав він мені, що они переполюють в зимі декотрі рослини в тепличних а деветрі лиш припривають лємєю, а в літі вивозять всі на єсєнє. Говіралиши а притім підлиний Швед висказав мені, що в літі жары тут доходить до +35° в тіні а в знімі студіє до -30°, пересічний холод в зимі -15° Ц. Також і день в Упсалу не такий короткий, бо мир 21 студія єсєнє сходить о 9 г. 6 м., а заходить о 2 г. 53 м., а в літі 21. червня сходить о 2-30 а заходить о 9 г. 6 м. Не треба і згадувати, що тут в літі єсть так, як у Стокгольмі, Петрограді і дальше на євері т. а. білі ночи, т. а., що цілу ніч видно ся як в день.

В тім часі, як я там був (розповідати не можна було, града поєднє вигорів, а листє на деревах опорошенє пилєм якоє дуже сумно пвєстроєвало чоловіка. Не дивота, що тут аж від вечєр робить ся гмірно по всіх ушодах; а дивну люде по більшій часті відпочивають в холодку під деревами.

З ботаничного огороу (botaniska Trädgården) зайдєм а на замок, звіден прекрасний вид на цілу окресність. Замок той побудував Густав I. 1545 р. По єбіді устроєють турнєти, особливо Англичане і Німці просують до Старої Упсали (3 км.) не тільки, щоби заидти там з величій можги королівскі (Kungshuset), але щоби на них випити з ве-

Перегляд політичний.

22. лютого відбулося засідання Буківинського союзу в парламенті. Межи послами Миколою Васильком, др. Штрайхером і Скедлем прийшло до острої перепалки із за сепаратистичного поступовани Скедла в справі інтерпретації о друкорствах. Скедла дав задовольнюче пояснення. В дальшій току наради обговорено належні найважливіші буківинські постулати. Всі буківинські послы були дуже недоволені, що правительством ніколи не числить ся з їх спромисами жаданнями.

Із арештованих в Триєсті за опогідні розрухи випущено часті на волю. Намістник засясував ухвалу ради міської зглядом вибору окремої анкети в цілі пролірени випадків з дня 14. і 15. с. м. В Медіолані 21. лютого ввечером відбулись громадні збори при участі сенаторів і депутатів всіх стороництва. Ухвалено резолюцію а протестом против оголошення стану виїмкового в Терсті, а висказано признание раді міській за її поведене і ухвали.

Аграрії приготували на розважане німецького райхстагу і великий політичний крах. Дальша дискусія в комісії над проектом цлової тарифи с безпальною, но добре що о тім дебатують ся, бо край пізнає, що лиш правительством довели до такої невинності ситуації. — В соїмі прускім при бюджеті міністерства справ внутрішніх порушив пос. Трегер справу нествордження Кавфмана заступником посади в Берліні. Міністер Гаммерштайн відповів, що тут із за справи міської хотіли зробити справу політичну, що велике політичне стороництво хотіло вирвати з рук власті королеви, а тому було треба енергічно супротивити ся.

В Барцельоні число забитих в послідніх днях нинісць 40 осіб. Страйкуючі одержали в Лондону значну поміч грошену. Они хотіли підбити арештованих і напали на арешти. Вісько відперло нападників, при чім много осіб забито і покалічено. В Сарагосі оголошено

стан облоги. — Президент кабінету Сагаста постановив розширити палату послів як би опозиція мала грошити обструкцією. — Генеральний стрейк обляв всі бізні міста. — Імовірно за кілька днів зістане оголошена диктатура ген. Вайлера.

Становище Росії супротив англійсько-япанського союзу. Довгий час було загадкою для політиків європейських, яке становище займе Росія супротив оголошеного недавно англійсько-япанського союзу, ниміреного як-раз против Росії, тим більше, що органи російської опіні публичною довго о тім факті мовчали. Дотерва пізніше як на коменду російська преса висказалась однодушно, що той союз не уважає ніяким неприязельським актом супротив Росії.

Був то дуже розсудний крок зі сторони російської дипломатії, котра чуючи радістні імени англійської праси в честь нового союзу і замирування, що він не грозить Росії — і собі притакнула. Однак російські політики возьмуть собі той альянс добре до серця і приготувать ся на певні есентуальности. В почуті своєї могутости може Росія почекаати на дальший розвиті випадків, так принаймій можна судити із слів Berl. Tagbl., котрого петербургський кореспондент в тій справі так пише:

Російська преса обговорює англійсько-япанський союз в еспосі дуже обективний додаючи, що не находити его ворожим против Росії, бож в він лише потвердженням ще давнішої умови з 1898 року. Можу вас на підставі найлучших інформацій упевняти, що навіть гр. Лямбдорф годить ся на него уважаючи его навіть користним для Росії. А походить се відси, що Росія в почуті своєї могутости, великої атракційної сили і значенної військової повинні може з цілим спокоєм прихизити ся дальшому розвоєви англійсько-япанського союзу. Тривалість его зависить від того чи точка тяжости союзу перенесе ся до Япону, котрий один міг би удержати англійську політику в Азії на мирній дорозі.

Ройт. Correspondenz одержує від якогось то, як каже, дипломата добре поінформованого в тій справі знов такі поясненя: Виміну пот між

Лондоном а Токіо прийнято з холодним спокоєм, бо не було в ній нічого, що могло би становити неспокоючу несподіванку для Петербурга, де від давна придиляють ся тому групуваню держав на далекім сході і були на те приготувані, що з англійсько-япанського зближеня леда дець нинішнє формальний альянс.

Та не тільки сам факт закінчення союзу, но і его цілі нікого не здивували в Петербурзі, де від давна галашено з цілим натиском, що і російська політика має так само на цілі удержати незалежності Хін. Чи Хінсько-російський договір в справі манджурської дійсно має на цілі, то вже інша річ, а коли і в противнім альянсі є ілюзії на темат ріжких есентуальностей, то без сумніву і Росія постаралась о те, щоб бути готовою на всякий випадок.

Зглядом поведєня заграничної праси супротив Сербії зложив опогід міністер президент Руїч лаву в шкунитий, що від асогось часу організувалась формально альянс-та комісія поставивши собі за цілі інтригувати против Сербії і єї династії. По словам міністра се посторіє ся завіжди тогди, як лиш Сербія починає забирати ся до своєї внутрішньо-політичної і економічної санаші. Одна часть тої праси уже із засади ворожо уособлена против славянських племен Балкану а то із страху перед уросення напопанізмом. Тій праці залезуть отже на тім, щоб від часу до часу відносини в Сербії представити неможливими а тим самим і ослабити віру в самостійність державного розвоє та ієтнованя славянських держав на Балкані. Не без того що тої газетну епілку инспірують і відюджують деякі т. зв. претенденти і деякі у Відні перебуваючі малюконтенти, ба навіть бувають сербські міністри.

Лиш в новішнім часі, коли інтересомі великі держави відновили свою давнішу постанову: не мішати ся у внутрішні справи балканських країв, то ті заціни і напади зі сторони австрійської праси трохи ослабили і притили.

В тісній звязі з тим несприятним тоном заграничної праси стоїть також розповсюдження в Сербії антидинастичних брошур претендента Караджорджевича. На дотичну інтервєнцію злавив міністер справ внутрішніх Степанович, що такі брошури дорогою контрабанди цілком масами розкинені по Сербії та що він зарядив їх конфіскацію і предарив міри против такого імпорту запланих писем.

Послідня етація перед границею порекую се маленьке містечко Шарлоттенберг. Тут або аж в Конвенієр входить урядник норський до поса і оглядає річ, щоб есентуально ошатити альянсу, бо хотий ті обі держави, шведська і норська, мають одного короля, то суть і в обохдм инішим патладі цілком від себе незалежні, мають своє військо, міністерства і т. д., а там відрубність одного і того самого народу (бо говорять одини азином, дуже мало відмінним і ієповідують одну віру), так шпрінєна, що недай Бог скалати Норвегії „ти швед“, або „ти говоривш по шведськи“, — то найбільша образа! Шведа не так знова дуже обиджують ся, коли їм скалати, що говорять по норськи! Здаєть ся, що то вже люди на світлі маленькі народики дуже чутливі на свою індивідуальність. На той темат має в дорозі на одну розправу особливу в Норвегії, що поправляли між азином „шведський“, (свен ер по шведськи), т. є. по шведськи говорили).

(Далі буде.)

Кіснер докосять, що під Клімбан прийшло до битви з Бурами. По сторони Англії, котрини проводив ген. Гамільтон, унало 2 ескадрі і 2 радюх, кільках є ранених, а 46 полонених Бури пустили на волю.

Як веде ся Русинам у Буковині.

Против посла Бротеля Пігуляна на 94-ім засіданню державної ради дня 20. лютого 1902.

Трудне положєнє руского посла.

Висока палато! Уже 12 місяців нинуло, як в перший раз унішнь до сєї палати і застав тут такі дивні відносини, що дотерва нині маю нагоду сказати дець більше про ноложенє і потреби народу з него виборчого округу, то є з цілічної частини Буковини. Тимчасом я маю свая придилати ся дивним відносинам у сїй півночній палаті і пізнати їх. Не можу сказати, щоб они пробали на мене добре правіти. Я представив собі троха шпанше першу раду в державі, що для законів і має наизачувати долю всім громам та нести їх.

Дивля ся в адивованій уже від місяця на ту безладну метушню і безпастанне хвилюванє і аде ся мені, що все те радше можна би прирізнати до правдивої довід осолодїв, як до неспокійної праці над законом. Тай, по припадї сказати, етея робота поодинокат партій у парламенті не є нічим инішим, як політичною доведє осолодїв. Леда доведє не легка, бо то залюдують сїти на високополітичних осолодїв. Всі партії, чи великі, чи малі, намагають ся наловити по змої як найбільше того дивного товари і уживають до того ріжних способів, які привезли собі з дому. Великі партії уживають до деваї силаніз парокходів, середні — звичайні кораблі а вітрилами, а я маю тільки малий човен з веслами. Великі вибирають ся на довжє жино і певно, цілою силою парі дуть на своїх парокходах; а я утихав ся в острахом поміж тими великими і що хвилі бою ся, щоб мене не роздавили та не винесли на беріє. А що такі найбільше треба уважати, щоб у тім азовоті а різномі поручности не перевернуті ся разом зі своїм човном. Великі замкають сїти на найбільших політичних осолодїв; а я був би рад і малю, щоб лиш був неспокій човен.

Великі партії старають ся вже есигнути найвищі адобути, но які можуть сягти ті, що мають велику політичну силу; вони вже, так сказати-б, хотять завершити свої заходи остаточною побідою і ліннями; але і найбільшій партії муєть тут морал цілий розкази все наново починати борбу, напоно нести єї і проти не заведєи оскають то, чого бажали. Коли я все то возьму на розвагу і погадаю собі на трудне ноложенє мого народу, котрий тут бере ся з другими такою маленькою силою і о самі найпростіші потреби для жити, то і бачу, як то мені безмірно тяжко зробити то, що я повинен зробити для свого народу, і як то а муку дуже звязати на всіх і на все, щоб у чім не помиляти ся. А мушу апажати тм більше, що трудно мені обчислити наперед, чи встанє ся сила, яка є, на піднесєнє того тавару, що ете треба дивинути; або, нехай силаж принажею, трудно агадати, чи досея тверда голова, щоб можна було розбити муз, котрий треба розбити. Тут, звісно, нема инішої ради, тільки треба пробувати, хоч звичайно діло винить ся так, що не муз, а знов голова розбиває ся.

Там ото, коли я розважу ті всі трудности і той дал і настрої, які є у сїй півночній палаті, то аж мені приходить ся з розуму не вірити ні в свою силу, ні в будучину того народу, що а его переданні повинен тут заступати. А тає я не сямю і не хочу вортати із сєї палати до мого народу з порожніми руками.

У сїй трудній ноложеню додає мені сила і невинність свідомість, що а борюю справджені права унесідженого народу, борюю їх, як чоловік, що не має богато прихизників тут, де все рішає проста сила, чи то число голосів.

Кому діє ся найбільша криза.

Висока палато! Се дивна правмета нашої держави Австрії, що а сїй є народи, котрим нічого не хибє, є такі

линого рога старинного скандинавського меду, що вирабляють з березового соку і меду.

З Уисалі значайно їдять туристи а славні рудники Даннемора (52 км. від Уисалі). Гуда тут хитне ся в землі на 8 км. поном понал 300 м. ширини. Річне добувають тутні до 30,000 тон руди. Коза 12 год. в поудіє можна в законі спускати ся, треба однаком тилої одежи, бо там в найбільшій жару на верку, страшно холодно. Люди, що люблять емоцію, пичкують, аж позналяють всі дєнти до розсадування руди, щоб почувти адемія гук підземних грома. Нервовим не радий би і туди випирати ся. Недалеко Даннемора єть огроми туги Естербі, де працює коло 2000 людей. Тут є тавож замок а парком, бібліотекою і чудними водограями (фонтанами).

Вернувши з тих прогулянок в Стоггольм зайді а ще раз у звірннці народонисну виставку (Skansen), бо не міг а досея надлюбувати ся шведськими народними танцями і уборами, котрі так дуже пригадують наші звичії. При тій нагоді оглядав я ще сезанські хати авані mönstagan, hackstagan, blökingstagan, öströmmen а липонезими (дїлами (offerbömmen), вітрами (elfkallnar), чолна з одного куска дерева (kibbaskär), старі лампи при дорозах, одєн з 1866 р. і т. д. Накунивши на виставі множество радт на памать (12 стоить 1 корону) і розісладивши їх по всім усюдам а адре-

сами виключно рускими, вибрав ся і по підкоденім побуті в сїверній Венесії в столицю другої скандинавської держави.

В Крістіанії найлучше їхати нічними поїздам, що відходять із Штокгольма о 9-45 почером, а припадуть о 11. передноз. в Крістіанію. Із Штокгольму аж до Лякє (229 км.) їдєть ся тою самою дорогою, що а Мальме до Штокгольму. Можна також їхати другою рутю аж до Карлштад але та партія о много краєша, тож всі туристи возить другий раз туди їхати.

Як до Лякє так і відєви їдєть ся річковою, чєсто поміжи жєзани до Крістіанєгами, а відки майже до Карлштаду їдє жєзнішніми поєах озеро Венер, далі того то тудя їдучи належать садити по дивні руди, щоб добро відіти величезно озеро і житє на нїм.

Карлштад, найбільше місто на тїй дивній (дуже гарнє, невичайно торговельне), має коло 10,000 жит. резиденція єпископа, дуже вигідний порт а величезними складами товарів. В окресности богато копалєня жєзла і таварєна.

З Карлштаду їдєть ся річковою, чєсто посеред управних візл, до надїєть ся мізерний овєс, а девида житє і булба. Зауважав я також, що в жєзх тутня мало грубного дерева, все молодішк; а і на ріках і оєрах, до дерев є формально всю воду закриває, не пидєю грубого дерева, очиваєннє вже все старше попитивали.

Чернівці, уліця Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з аль-  паки і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Цікаві шеоби на екрані: порваністю кучми, дамасі, парутавини, чаночки, кофтери і т. д. Прайдана бізніна Сфера: шөгінини, мушкеті, панчоха, ікаранти, Chenillon Escharpes і хусти, вошани малі і хусти, вошани і полотняні дамасі спідниці, самашні, огрыбачі пудыа і лютон; шөгіні вошанні і футро-ваці шісрані рукавичы. Полотняні і шісрані веро-ваці для наны, двачат і дтван, а також футро-ваці шісрані. Черешки до савантани да наны і наны

Вони до подорожи на поводи і санях, а також приваля на ліжках. Найцінніші бронзові товари і з старого срібла. Склад правдивих нєтербурєвєх казєвєв і черєвєвєв до сєєтє.

Найбільший вибір карнавальних товарів для дітей і
пани штіфелета і домоні черенки: заперовані, Chevrons,
білі Glacé і атласові, пучематі зі шкіра землі.

Ц. к. склад озброєння, патронів і пороху.

Аптика Ріхтера
під золотим львом у Празі.

і т. п.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворена в неділю і святю від 9 до 11 години рано.

Видзе товариство **"Руска Рада"** в Чернівцях.

З дружньої товариства „Русної Ради“ в Чернівцях під зрадом Володислава Семерекого.

За редакцію відповідає **Володислав Секерський**.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на поперед-
ню застереженню. — Рекламні неоче-
кутані візити від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К. — с.
„пів року	10 „ — „
„чверть року	5 „ — „
„місяць	1 „ 70 „

Поодинокі числа „Буковини“ 16 сотиників.

Передплата і наданість за інсерати
плачені в Чернівцях.

З державної ради.

На засіданні з 24. лютого відчитано інтерпеляцію пос. Варвинського про неуважливості розпорядків зглядом рускої мови що пишуть, аби урядники в рускій часті Галичини володіли рускою мовою. Пос. Кубік інтерпелює президента кабінету в справі поступованні прускої жандармерії в Мисленицях з галицькими малярівниками. Відтак приступлено до порядку денного, с. е. до дальшої бюджетової справи. Пос. Фервачік говорить про устану словінської гімназії в Цялі і апелює до міродатних чинників, щоб не примушувати Словінців до безпощадної розпущеної борби. В дальшій дебаті над бюджетом заявив міністер-президент з огляду на коментарі до его промови про парламентарне питання, що він ані не остерігав ані не грозив, ані не зробив нічого такого, що би могло дати кому право, осуджувати его о зломане права в користі якої будь партії чи способу правління, що єдино би можна назвати зломанем конституції. Він тільки поставив перед очі конечність, яка би виплила із того, наволин-б партійні інтереса піднято понад державні; державна мусить істнувати, проте партії не повинні в взаємній борбі завдавати рани державі. Правительство уступило-б радо, як би пайшло ся нинішнє, що заставило би парламент до скоршої праці. Доси розвінню тільки мрак. Народи дякувати муть парламенту, скоро він возьме ся до еднаючої праці. Бесідник надіє ся на щастливе поладжене угоди в Угорщиню. Правительтво не буде спиняти конечних і для нас торговельних угод. В справі цукровій треба охорони для сеї індустрії, що приносить найбільший податок. Зглядом спорів національних заявив міністер, що держава має для всіх націй однакову справедливість. Неутральність правительства не хоче піддержувати несправедливості, але хоче тільки запобігти спорам, щоб могли створити нову позірну чи дійсну справедливість. Сильна монархія і справедлива Австрія є запорукою мирних роівств між єї націями. Супроти замітки пос. Декера зглядом покладаного свіддіння Монарха і народу завіряє міністер-президент євлято, що правительтво завжди годно і готове до сего причинити ся, та що нема ліпшого і більш конституційного монарха, ніякого, котрий би мав більше довіри до своїх народів, ніякого, кому би добро народів лежало більш на серцю, як нашому Цсареві. (Живі оплески.) По президенті міністрів промовляли єще пп. Томбосі, Керн і Гава, а потім перервано дискусію над бюджетом і приступлено до наради над наглим вясенем пос. Бер-

гера, в домаганні завішених піворів до обрахункової палати в Лінці з огляду на се, що підчас виборів зайшов факт порушення закону. Палата відкинула се внесення і засідане замкнено.

Sonn- u. Montags-Zeitung обчислює, що генеральна дискусія над бюджетом потребує ще два засідання: нинішнє і завтрашнє. Деякі сторонники як християнсько-соціального центру, упирають ся, щоб побіч бюджету поладжено також справу речинцевої торговлі збіжжям, в такім разі палата вібрала би ся ще по великодних святках.

Хоча наради мають тепер вести ся що-дня через пісім годня (від 10-ої до 6-ої) окрім суботи, а в понеділок через чотири годня пополудня (від 3-ої до 7-ої), однаком повсім нема пації, щоб бюджет міг поладити ся до латинського великоддя с. е. до 21. марта. Він не скінчить ся мабуть скорше як до руского великоддя. Може бути, що при спеціальній дебаті палата й більше оживить ся. Бо загальних політичних дискусій перевів той сам новий парламент за того самого міністерства Кербера через один рік вже щось чотири, то може трохи й переїти ся політикою, котра впрочім провадить ся більше за кулісами; а при спеціальній дискусії прийдуть під наряду конкретні питання, котрими все бодай являє значнійша часть послів інтерпелює ся. З Руского клубу зголо-сили ся до спеціальної дебаті: Василько при диспозиційнім фонді і при міністерстві земліниць; др. Кос при міністерстві справ внутрішніх (політична управа); др. Король при міністерстві судівництва; Романчук при міністерстві просвіти (центральна управа); Яворський при міністерстві скарбу (скарбова управа); Брайтер при міністерстві скарбу (прямі податки і тютюн) і при міністерстві торговлі (почта і телеграф). Чи кождий з них прийде при кождій з сих позицій до слова, ще не знати. З послів Русинів із словінського центра зголосили ся до розпрання при міністерстві просвіти (звичні школи) Барвинський а при міністерстві судівництва Дажанський.

Русий клуб має в найближчих днях внести кілька важливіших інтерпеліцій. Іменно поручено: д-ру Коралеві інтерпеліцію в справі конфіскації руских газет і непошанована рускої мови і в справах громадських; д-ру Косові інтерпеліцію в справі поведення політичної власти в Гусятинщині і державної прокуратури; Романчукові в справі пропесу д-ра Окуневського против інспектора Козмичинського, і т. д.

Буквинські справи у парламенті. Погордливий висказ державного прокуратора Поклака про відношення судоні на Буковині з нагоди малверсійного процесу двох Брукнер не ми-

ло вразив Буковинців і викликав інтерпеліцію наших послів застернено до міністра правосуддя. Що єю справу міністер промовчав і не уважав за потрібне на інтерпеліцію відповісти показує на те, як наші бажання і скарги, піднесені в ради годи нашими заступниками, підкладають ся по просту ад аста. Тому заперестував на заєвняню з 24. с. м. посол Микола Василько енергично против такого трактування буквинських справ. — На тім самім засіданні поставив посол др. Штраухер внесення, щоб міністер Червинський дати державну субвенцію 3 мільйон корон в цілі переведення асанації.

Як веде ся Русинам у Буковині.

Промова посла Єрота Пігуляка на 94-ім засіданні державної ради дня 20. лютого 1902.

Нарід чує ся опущеним.

Я міг би навести без числа таких пацій, що свідчать про таке положення руского населення у его власній країні; я міг би назвати людей і по імені, але не називаю. Наведені приклади показують найліпше, як у нас поступують з Русинами — більше прикладів і не потрібно. До того мені не йде о те, аби тих людей вярзати. Зовсім не бажаю собі того. Іх і не можна за тако вярзати, бо вярзати настали неприємності для Русинів часи, а они зробили і виховали ся у ті часи і стали урядниками, отже й поступують так, як іх навчили.

Треба й те сказати, що не всі урядники, що не є з роду Русинів, і не всі інтелігенції в краю така неприязнь рускому народові, як наприклад севаст університету цесаря Франца-Йосефа. Але що є такі люди на публичних посадах, що є навіть цілі такі уряди в краю, що можуть діяти ся і діють ся справді такі ричи, які є євлято, про те свідчать тяжко, а, як до, то і безрадні положення руского населення.

Я не хочу показувати тільки сивий чорний бік нашого життя, а євлято, добрі боки латавати, щоб все виглядало як найкращіше. Ні, а того і в гаді не маю. Я не хочу бути несправедливим і обмовляти невинних людей; скажу правду: велика, а може й більша частина неруских урядників і інтелігенції в краю досить прихильна рускому народові. Але євлято більша частина таки не розуміє натури і душі руского народу.

Русий нарід має на кождім кроці діло з чужими урядниками і інтелігенцією, котрі часом не знають і слова по руски; через то й чує ся опущеним, опущеним, безпомічним — і сам у своїм власнім краю живе як чужиноць. Тому й не диво, що не може розвивати ся; бо хочь би чужа інтелігенція, неспівдома рускої мови, і була вчаша та прихильна рускому народові, то та прихильність гріє нарід тільки так, як осіннє сонце, що від него вся природа понаму засипала і засипає. У подібнім положенні знаходиться євлято руский нарід у Буковині. Завись поступати наперед, він по 127 років такої ошці над ним починає повати ся назад. Як то видно по тім, що діє ся в нас з православними церквами, і потім, що люди поважають свій край. Правда, аї вєтх боки присегають ся, що рускому народові неї прихильні, та що з того, коли нарід таки не поступає наперед.

Наприклад, наш міністер судівництва маже й не мав аної гадки, коли покладно настановив двох заступників прокуратора в Чернівцях, що не знають по руски; а проте таки заповідив він тим способом велику прихиль і дуже пошкодив рускому народові. Бо Червинці зєвлято у рускій частині краю і тут мусить ті панове безнастанно урядувати і мати діло переважно з людьми, що й не знають ніякше говорити, лише по руски. Ті панове повинні контролювати і рускі часовики, а они не знають ані читати, ані писати по руски. Яка з того може бути шкода, зрозуміти кождий, коли зєвлято ся, що на п'ятих урядників прокураторів в Червинцях тільки сам прокуратор знає по руски, а заступники его не знають. Таке поступоване властей з цілим народом мусить нас боїти тим більше, що при іменованні заступників прокуратора можна було вийти і Русинів, але міністерство не зважало ані на них, ані на потреби руского народу.

Нема з чого жити.

Так то беруть собі легка праця рускої мови у Буковині; через то й така біда між Русинами в тім краю. Бо справа мови якогось народу то також дуже важна справа его прожитку. Мова то перший і найважливіший спосіб до безпосереднього парібку і, коли про неї дбають, то она дає основу до добробуту народу. Чим євлятишнє євлято мови і нарід можуть розвивати ся і справді розвиваються ся, тим більше зростає інтелігенція того народу і нарід через не може левне бороти ся о своє життя. І називаючи чим більше між народом темноти, тим більша між ним нужда, тим він біднійший. Хто перосліджує мову народу, той не дає єму стати нічим в науці, а через то не дає й добробути ся кращого прожитку, зводять его на біду.

Що то помагає би народеві, коли-б єму давали тільки ґрунта або гроші, або заробок, коли він темний, неписьменний? Коли би наприклад знімали єго від усіх державних і громадських податків, коли би навіть єго маетою збільшили в двох і в трое, то й тоді того добра на довго не стало би і ніхто не міг би заручити, що вже людям на всі часи буде добре. Більше вчений суверен зараз знаєє спосіб, аби від темного чоловіка забрати то, чого а него більше.

В нашій країні так і є, що чужинці, котрі прийшли і пов євлято приходять у Буковину, не боять ся за євою мову і життя добре; а тимчасом рускі люди, що живуть на місці, найбільше вапляють пригоди у своїй мові, збіділи, тай тепер покладають євою батьківщину. Коли перший раз Русини ліквідували в Буковині, а обрахував у ліквідаційнім повіт, що хто знає з тих людей, що утікали за море, і показало ся, що на єво тихих переселенців 85 бузи тільки хазуники, а ґрунту мали найбільше пів фальці. Так то темнота зєвлято людий ліквідує на біду. Тут й навіть їх стару славуєвську перекру підбавляють, а тут євлято тратять люди попросту ґрунт від ногами.

Зєвлято така біда спадлає на нарід, того наші люди, що по нинішній день агагалом валялись що невинні, не розуміють; они бачать тільки, що годі збути ся біди, она все аніжнє бере ся. І як то наші люди зєвлято не знають собі ані поради, ані помочи, они зараз ліквідуєвляють. Забравать ся з краю серед часом і не а розумного рахунку, як у других народах, тільки з тої причини, що сама держава, можна спавати, не дає їм у своїй рідній країні прийти до розуму та до добра і не дає їм хоч пограду тих способів до життя, які в нинішніх учених часах можна зєвлято подати.

наш мужик ледяк „поверха“ має нагоду пізнати музу Шевченкову.

Те саме діало є з нашою молодіжню. Задля неї вийшло Руське педагогічне товариство у Львові „Вибір поезій Шевченка“, але так нужденно обаросений та викривлений, що молодіж сама виносить мізерію з під сел і викидає та поминає або стигає са в останнього, щоб справити собі повніше видане.

Нове видане Шевченкових поезій усуває усі ті виступи наведені недостаті. Різниця є пово від попередніх головно тим, що в ньому додані нові твори, подало віднайдено і ще ці в однім виданні не поміщені як: Подражаніє Іоанну, Юродивий (ми надамо їз Ви. Чита-чам у своїй часі — прим. Ред.). Крім того подоповнювало на основі рукописів ті частини деяких поезій, що да-вище були зовсім незнані тому й про-пуски зовсім визначені пропущами або й зовсім невизначені. Ось прим. в Гусі в устуні „Панська булаза“ читаємо:

У виданні Огоновського: т. I, стор. 246:

„І плавав Гус, молитву дів,
і тяжко плавав; люд мовчав
і дивувався: що він дів?
На його руку підіймав?

Всі адрігували
Іван Гус бузав роздран!

У виданні Романчука сто-рона 472:

„І плавав Гус, молитву дів,
і тяжко плавав; люд мовчав
і дивувався: що він дів?
На його руки підіймав?

„Дивіть ся люди! Ось де була,
що я читав!“ І показав
перед народом, всі адрігували
Іван Гус і т. д.

Або у тій самій поезії: У Огонов-ського стор. 247:

„Кончили схаменув ся,
— — — — —
одностайне сніти,
і всіх — — — — —
— — — — —
та і стерегти яко мога і т. д.

У Романчука сторона 473:

„Кончили схаменув ся,
зібрав раду. Позовиав:
одностайне сніти
проти Гуса і в Констанцу
всіх порон схиляти
та і стерегти яко мога і т. д.

Або в „Катерині“:

У Огоновського мени устуню що віснать ся словами:

„А серденько одностайно
поки ольоні зліотця.

в устуню що зачинають ся словами:

„Дж Катруся блудить і т. д.

на стор. 69, тому і по точках, пропу-щений цілий уступ, який є у виданні Ро-манчука на стор. 294 і 295. Ось він:

Оттамо то лихо, бачите, дітвато,
Жартувачи вину Катрусю мовчав.
Недоли не бачити, з них ті жартувати.
А люди хоч бачать, та людям не жалі.
„Нехай“, казуть, „гине ледка дитина,
Боги не з’увила себе шанувати!“
Шануйте ся-ж, любі, в подобру годину
Щоб не довело ся мовчати шувати!
Дж Катруся блудить? і т. д.

Так само пропущений у Огоновсь-кого а лиш викривлений на стор. 71 коніць третьої частини і початок че-твертої. У виданні Романчука він є на стор. 297. Наведемо і сі частини:

„Сирота собана має свою долю,
Мам добре слово в світі сирота;
Іого буть і лають, забувають в неволю.
Та вісто про матір на снімі не сніта.
А Івасі снітають, заранні снітають,
Не дають до мени дитині дожити.
На кого собани на улиці лають?
Хто годий, голдиний під тиню сидить?
Хто лабурі подить? Черніви байстрата
Одні його дола — чорні бровенята,
Тай тих людей задрі не дають посити“.

IV.

По під горою, пром долом,
Мож зі дів височочай,
Дуби з готманщини стоять;
З пруг гребля, верба в рад,
Ставок під крытою в неволі,
І онезона — воду брати.
Мор постоило червоні,

Крізь хмару сонце знизлось,
Надур са вітер; як повіє,
Нема нічого, свіра біліє
Та тільки лідом загусло.
Рече євще знірюха і т. д.

Так само подоповнювало викривле-нані місця у „Песнях Давидових“.

Песн. XLIII. у Огон. II. стор. 338 читаємо:

Поможи нам, Ісави нас
Вражой наруги!

— — — — —
Встань же Боже!

Всюю буден снати,
Од сьїз наших одвертатись,
Скорбі забувати?

У Романчука стор. 484:

Поможи нам, Ісави нас
Вражой наруги!
Поборова Ти першу силу,
Побори і другу.
Ще зютишшу. Встань же Боже!
Всюю буден снати,
Од сьїз наших одвертатись,
Скорбі забувати?
Смирля са душа наша,
Житє тяжко в оневах!
Встань же Боже! поможи нам,
Встань на пата анову!

Таких місць подоповнюваних та по-справляваних дуже багато іще в самих Песнях та й інших думках і більших поемах, які вичисляти не мора тепер і не місце по слову. Ми лиш хочемо по-інформувати Ви. Читачів про се видане та заохотити, щоб купували.

До приміток видання належить іще уодностайне правити, яко не могли похвалити ся попередні видання. Хоч із сього боку автор поробив деякі зміни в користь галицького нарідка, через що тратить ся пражинне Шевченкової мени. Шехи мене не повинно ся робити таких змін у повному виданні, призначеному для загалу. В користь видання годить ся іще піднести події, по якому розмінено поезії. У виданні Огоновського був зов-сім перекривлений подія ціля першодія діяльності Шевченка, у Романчука уло-жені поезії після змісту і то в ось який спосіб: А) Дрібніші поезії, Б) Більші поезії. Дрібніші-ж поезії поділені на ось які розряди: I. Поез. II. Світ і лю-де, а) Думки, б) Оповідання, III. Україна. Воно розуміє ся можна не згоджувати ся і з тим поділом, але треба признати, що він в порівнянні до розмінених поезій у виданні Огоновського кращий ся ліп-шим і практичнішим. Загалом усім видане презентує ся дуже добре і мо-жна сказати, на наш час дуже добре. Лиш що до тохичної сторони мож-б забачати, щоб хоч у більших поемах було зважано на те, в якому місці сто-ронній зачинає ся поема — се має роз-винути чоловіка, що приміром на стор. 308 ледки снітати са Катерина — а зараз безпосередно потім уміщені Гайда-мани, яких наведено всего 8 стрічок з початку. Се розуміє ся дрібниці, але годі її промовчати.

Так отже тепер повинен кожний Русин купити собі сю так дешево кни-жечку та основно зацікавити ся зі Ше-вченковою книжкою, бо ось-ось добігає сот-ка літ, коли наш Гейль узяв божий світ. А був би се великий сором для нас, як би ми за так довгий час не пізнали основно свого забутого кобара...

Книжку сю замовити можна у го-варинці „Просвіта“ у Львові Ринок 10. Хто купує 10 примірників разом, дістає 10% оушту. Там оініть ся, бо всего друкувало 5000 примірників на цілу Галичину і Буковину.

Василь Слюнич.

„Лис Микита“. Сет знаменитой по-еми вийшло власне третє поправлене видане яко 100. книжка падань „Русь-кого педагогічного товариства“ у Львові. Ціна примірника 1 кор.

Тов. „Просвіта“ у Львові видала як 257 книжечку „Під морськими хвилями“, оповіла М. Загірня. Са книжечка незвичайно цікава. Як 258 книжечку „Громадський суд“, опові-дане з українського життя І. Потапенка,

як 20 сот. а як 259 „Старохри-стинські легенди“, Володимира Гнатюка, ціна 20 сот. Всі вони повинні знаходити ся у кожній читальні і шкіль-ній бібліотеці, коли вже не в кожній хаті.

Вісти господарські, промислові і торговельні.

З ради культури крає-вої дістали ми слідуочу **оповістку**:

В посльдіних роках зауважено в богатих частях краю, що листе винограду перед часом параз усе-хає. Причина тому є маленька пе-черичка — *Pecopovora viticola*. Сю слабість пізнати по тім, що листе винограду зачаву мотіти або по-ловіє і порчить ся, а на спідній бо-ці листка видно біліші, подібні до пльєси латочки.

Задля тої слабости з причини переноспори, котра кидає ся не лише на листе, але також і на па-холоди, а навіть на сам виноград (на грознях видно брунатні або сі-рі, подібні до шкіри ягідки, котрі відтак по-найбільше відпадають), не може ані виноград ані грозня до-бре розвинути ся. Виноград не де-ревіє, а через то в зимі замерзає; грозня злипають ся малами, твер-дими, квасними, а як тога слабість загато розширила ся, то вони ста-ють зовсім нездатними до робленя вина.

Як переноспора з часта виво-рює ся, то виноград в кількох лі-тах задля недостаточного підживле-ня так слабне, що паренті зовсім усе-хає; для того то треба, щоб власителі виноградиників старали ся зараз тоту слабість обмежити. Найліпшим способом до поборова переноспорової слабости є скроплю-ване винограду а особливо всіх листків 1-процентним розчином ві-тріолу. Скроплювати треба з часта і старанно, і то перший раз зараз таки перед самим цвітінням, а дру-гий раз в 4—5 неділях потім.

Розчин для скроплювання робить ся так, що в бочці на 100 літрів води замішує ся в золотинім мі-шечку 1 кілограм (= 2 фунти), або на 100 ока води — 1¼ кіло (= 2½ фунти) чистого вітріолу; за кілька годин вітріоль в воді зо-всім розійде ся. Відтак дохас ся до того подійти тільки свіжо згаше-ного вапна і мішас ся, доки той розчин не стане синій.

За кожним разом, як набирає ся сєй води до сикавки, треба єї добре замішати.

До скроплювання уживас ся най-ліпше, бо се найдененне, осєбної сикавки переноспорованої, а скроп-лювати можна лише, як сухе ве-ремя, аби кропї на листках чим скорше засихали. Як би дощ пі-шов на свіжо скропленій виноград, то треба ще раз скропити. На 1 гектар (= 1 фальчу) треба при середнім стані винограду за першим разом 6, а за другим разом около 10 кіло вітріолу, а подійти тіль-ко свіжо згашеного вапна. Одні робітники може в однім дню за пер-шим разом скропити пів гектара, а за другим разом відповідно менше.

Аби власителі виноградиників дати можливість придбати собі як найтаньше безпечно чистого вітріо-лу і найтаньших сикавок, хоче ра-да культури краєвої бути посеред-ником для спільного замовлення ві-тріолу і сикавок, бо таким чином вітріоль внісе около 62 сотики за

кілограм (в Чернівцях), а сикави около 24 до 30 корон.

Рада культури краєвої удає ся також до міністерства різнництва о запомогу, аби незможним вла-стителям виноградиників дати ві-тріоль і сикавки по зниженій ціні і має надію, що міністерство тій просьбі не відмовить.

Але поки що рада культури краєвої авертає увагу всіх власи-тельів виноградиників на те, аби на весні у власнім інтересі зачаву скроплювали щільно свої виногра-дики, а вже тепер замовляли собі через раду культури краєвої по-трібну кількість вітріолу і си-кавок.

При замовлюванню треба на кож-лий кілограм вітріолу дати зава-ток 16 сотиків, а на кождо сикав-ку 6 корон. Решту треба буде за-платити при перебранню посилки.

Лише такі замовлення можуть буди виконані, котрі до 15-го мар-та с. р. будуть в радї культури краєвої оголошені.

Звертає ся увагу на те, що скроплюване винограду лише тоді є зовсім успішне, коли се робить ся перед тим, ніж появить ся переноспорова слабість.

Телеграми „Буковини“.

Відень, 27. лютого. Палата посльів рішила 136 голосами проти 72 розпочати спеціальну до-бату над бюджетом і прийняла буже-тоті уступ: „царський двір“, кабине-това канцелярія, „рада державна“ і „державний суд“; дальшу роз-праву відложено на завтра. — Мі-ністер судніництва відповів на ін-терпеляцію посла Нико-лая Василька і тов. в справі обиди бук. судів віденьским проку-ратором підчас процесу Брукнера, що інтерпеланти порозуміли слова прокуратора хибно, бо він не зга-дав і словом про буковинське су-дніництво в загалі. Міністер засте-рігас ся против того, щоб словам прокуратора підсунати ширше зна-чєне і відіпрає закиди зроблені про-кураторови ізза того.

Відень, 26. лютого. На инейш-нім засіданню підкомітету в справі термінової торгівлі прави-тельство предложило змінений про-ект про термінову торгівлю збіжжєм а заступник уряду заави, що пра-вительство желеє тим по можливості вдоволити бажанні і потреби ріє-шнства, щоб запобічи чим скорше шкодам, які безперечно виходять з біржової торгівлі. Комітет радни над начерком сего закона і дійшов до § 8.

Відень 26. лютого. Сегодня за-кінчено генеральну дебат у над буж-жетом. З буковинських посльів го-лосували за спеціальною де-батом: полеский клуб, доктор Сведль, Розенцвайг, др. Штрахер і Богосевич, contra: лише посол Микола Василько; посла Нігулика не було при голосуванню в палаті. — На засіданню, що завтра відбу-де ся, наведе пос. Микола Василько в своїй промові скарги Буковини. Міністер-президент др. Кербер має талож і на сєм засіданню говорити.

Ягата, 26. лютого. Став Толь-стого поліпшили ся в тій мірі, що він знаходить ся поєд кождою пе-безнекою.

Друкарня тов. „Рускої Ради“ в Чернівцях у вулиці Петровича ч. 4 має на складі отці

КНИЖКИ

Богданович Іван: „Промисли“	кор. — 20	Щура Франц-Йосиф І.	— 20
Беранович Микола: „Підвосток“	— 20	Красногородський Дмитро	— 20
для вишарпаних учнівських і учнівських шкіл народних (наклад чотирьох тисяч примірків і доповнення)	— 20	Сенко Іван: „Образки в природі“ I II	— 20
Будяк Е. О.: „Студій Богословські“	1-20	Семанов Іван: „Жарба“	— 20
Гайдаш Микола: „Методика“ наука в школі народній ч. II	— 20	Слободан Марія: „Історія села“	— 20
Гайдаш Теодор: „Домашній господар“, збірник примірок, як укладати різні писанки	1-20	Стефанія Василь: „Сина писанки“	— 20
„Черні порі“, оповідання	— 20	Стодіна Степан: „Вулицями Русь“	— 20
„Душки на шкіль“, оповідання	— 20	„Bestrebungen der Rumänen“	— 20
Гаршич Микола: „Григор“, козацька в-в-в, переклад В. Стефанюка	— 20	„Грехи“ або який зад і парадокс ми буди в громад.	— 20
Данилович Іван: „Промисли“ I і II по	— 20	„Порядки“ як укладати писанки в народній і школі	— 20
Захаров Іван: „Життя“	— 20	„Miserere“ in der vom k. k. Bukowiner Landesarchivrathe beauftragte	— 20
Николаєвська Ольга: „Ангел“	— 20	Begehung der ruthenischen Schulorthographie	— 20
„Покора“	— 20	Федосов Юрій: „Гора“ том I.	— 20
Синьков Олександр: „В день святковий“	— 20	„Після жовтня“	— 20
Крушельницький Антон: „Серце“	— 20	„Прокляття“	— 20
„Синьков“	— 20	Франко Іван: „Русько українська література“	— 20
Лукинович Демко: „Варшавська“	— 20	Шатно Олег: „Листи в школу“	— 20
Мартинюк І. „Historische Zeugnisse“	— 20	Ерміїчук Демко: „Die griech. Präparationsmethoden, ihre Entstehung, Einwirkung und gegenwärtiger Stand“	— 20
„Die die letzten Befehle und die Bewohner der Bukowina und Moldau“	— 20	„Життя, мука і смерть і історія переміщення жидів в Буковину“	— 20
Олександровський Ярослав: „Листи в школу“	— 20	Якович Г.: „Славна українська“, оповідання, пер. А. Крушельницького	— 20
Павані Михайло: „Про русько-українські народні частушки“	— 20	„Богди про часи покаяння“	— 20
Ришак Дарина: „Die Antis-Correspondenz“ der Volksschulleitungen und Ortschulräthe Angelegenheiten	— 20	„Der Ruthenen“	— 20
Ришак Євген: „Порхонський академія“	— 20	„Про бунт, війну криваву і про побори до війни“	— 20
Ришак Олександр: „Листівка“	— 20	„В чім наша сила“	— 20
„Чужа горілка“	— 20	„Коткоб не пасує“	— 20
„Методика“ I	— 20	„Голов до народів“	— 20
„10 жовтня для дітей“	— 20	„Зерна“	— 20
„Хліб і садівництво“	— 20		

Видати товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під надзором Володимира Сіверського.

Видати товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під надзором Володимира Сіверського.

Видати товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під надзором Володимира Сіверського.

Видати товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під надзором Володимира Сіверського.

Видати товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під надзором Володимира Сіверського.

Видати товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під надзором Володимира Сіверського.

Видати товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під надзором Володимира Сіверського.

Видати товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під надзором Володимира Сіверського.

Видати товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під надзором Володимира Сіверського.

Видати товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під надзором Володимира Сіверського.

Видати товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під надзором Володимира Сіверського.

Видати товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під надзором Володимира Сіверського.

Видати товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під надзором Володимира Сіверського.

Видати товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під надзором Володимира Сіверського.

Видати товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під надзором Володимира Сіверського.

Видати товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під надзором Володимира Сіверського.

Видати товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

Річ заснована 1892.

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

у Львові, Ринок ч. 10. (дім „Просвіти“)

єсть одним руским товариством асекураційним.

Фонди Дністра з днем 31. грудня 1901:

фонд резервний	—	—	—	—	385.402	кор. 83 сот.
резерв премій	—	—	—	—	205.227	—
резерв спеціальний	—	—	—	—	6.000	—
фонд емеритальний	—	—	—	—	47.753	76
Разом:	645.383	—	50	—		

ДНІСТЕР обезпечує будинки як також збіжжя і нашу протин шкідливих. Всі 3 Ва. Економічний Ординарїсти приворочує Дністер Вет. Духовенству і всім вірним.

ОПЛАТУ ПРЕМІЙ в Дністрі є уміркована, а частий звіт — надати в шкіль — розділяв Дністер між своїх членів яко згоди. В р. 1900 і 1904 виплатив зворот 8 проц.

ШКОДИ виплатує Дністер дуже швидко о оцінку шкід пороводити разом з Делегатом і 2 членами місцевими. До 31 грудня 1901 виплатив Дністер 4.075 відшкодовань в сумі: 2.656.787 кор.

ЧЛЕНИ ДНІСТРА можуть без перешкоди позичити позички в Банку кравців і касках ощадності, бо ті каси приймають позички Дністра при позичках гіпотечних.

НА ЖИТЕ можна обезпечити через Дністер — капітали на довгострокові, помертві капітали, посяги, ренти і т. д. — в кравцях Товаристві, а з правління під тих обезпечень відсутності Дністер часті на рускі добродійні цілі.

АГЕНЦІЇ передав Дністер радо селянам, господарям, особливо там, де нема близько агенції Дністра. Агенти Дністра заробили вже 349.486 кор. премій.

„Дністер“

Тов. взаїмного кредиту стоваришено зареєстроване з обмеженою порукою у Львові, Ринок ч. 10 дім „Просвіти“.

ДНІСТЕР приймає вкладки щадливі і оцінює їх по 4 проц. від ста. Став вкладок 31. грудня 1901: 900.193 кор. 53 сот. на 1.063 вкладників.

ДНІСТЕР уділяє своїм членам позички на великі і скріплені за іпотекою або при відповідній поруці на 5 1/2 проц. і 1 проц. додатку на кошти адміністрації. Силу позичок розділяв Дністер догідно також до 10 літ. Членом може бути тільки член обезпечений в Дністрі від огня. Уділ членський виплатив 50 п., а виписово 2 п. Уділ виплатив по день 31 грудня 1901 виплатив 81.169 п. 37 с. членів було 2.006, став позичок на великі і скріплені 869.345 кор. 4 сот.

ДНІСТЕР уділяє річнічно з чистого знеку дати на публічні добродійні цілі рускі — на церкву, бурен, школи і т. д. — До кінця року 1901 уділено 8340 п.

Селяне убігайте ся о агенції „Дністра“

Гарне, добре і дешево!

Гарне, добре і дешево!

Гарне, добре і дешево!

Гарне, добре і дешево!

Гарне, добре і дешево!

Гарне, добре і дешево!

Гарне, добре і дешево!

Гарне, добре і дешево!

Гарне, добре і дешево!

Гарне, добре і дешево!

Гарне, добре і дешево!

Гарне, добре і дешево!

Гарне, добре і дешево!

Гарне, добре і дешево!

Гарне, добре і дешево!

Гарне, добре і дешево!

Гарне, добре і дешево!

Гарне, добре і дешево!

Гарне, добре і дешево!

Гарне, добре і дешево!

Гарне, добре і дешево!

Великий склад ДРУКСОРТІВ

для

шкіл народних

і урядів нарафіальних

так для гр.-ор. як і гр.-кат.

Дотати можна

по дуже дешевій ціні

в друкарні

„Рускої Ради“

в Чернівцях, ул. Петровича ч. 4.

Г. Файлер

усувач нагніток

Чернівці, ул. Руска 8.

Найновіші Schulversäumnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улиця Петровича ч. 4.

Видати товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

За редакцією відпавдає Володислав Сіверський.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під надзором Володимира Сіверського.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністрації і експедиція
при улиці Петропавла ч. 2.
Рукописи звертає ся лише на поперед-
ню встановлені. — Рекламацій не по-
чатати ніколи від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К.	—	с.
„пів року“	10	—	—
„чверть року“	5	—	—
„місяць“	1	—	70

Поодинокі члени „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належність за інсерата
платні в Чернівцях.

Інтерпеляція

послів

Миколи Василька, Євот. Пігуляка
і товаришів

до міністра просвіти, д-ра Гарт-
ля, внесена в палату послів 25-го
лютого:

„Розпорядженням з дня 15. і 18.
грудня м. р. заборони академіч-
ний сенат університету Франца-
Йосифа в Чернівцях вступу тій час-
ти руских студентів, що була зму-
шена ізза нечуванних подій на львів-
ській університеті ого опустити і
шукати захисту на черновецькій.
Надармо шукати би законних при-
чин сего рішення сенату. Не тільки
що рускі убігали мали всі папери
в порядку, а професорська колегія
так філософського як і юридичного
факультету була за прийнятем, пер-
ша навіть одностайно, але ще два
дні перед засіданням сенату, 15-го
грудня, прийнято двох таких слуша-
чів, що не були записані на жад-
ній вишній університеті, наколи
рускі студенти хотіли лише на чер-
новецькій університеті продовжати
семестер, що розпочали на львівській.
В попередніх роках бували на
черновецькій університеті імматри-
куляції в сімні і лютім; в д'янім
семестрі навіть в червни і липни.
З наведених фактів виходить ясно,
що не було законної причини до
неприняття, котрий погляд поділя-
ють сенати відеського, пражського
а навіть краківського польського уні-
верситетів; бо дозволили прийняте без
перепон. І так підписані і цілий
русний нарід Галичини і Буковини
ніж не годні відгадати трудної
загадки, з якої причини занала та-

ка потерпима ухвала про студентів,
що по більшій часті бідні і без-
того дикою самоволею із родинно-
го краю прогнані, як не через те, як
мають достовірні вісти, що на чер-
новецькій сенат впливала та профе-
сорська кліка сего університету, ко-
тра не хоче прогнати полі-
тики навіть із сьвітину нау-
ки. Буенний посол до ради держав-
ної проф. Ромман мав свій відмов-
ний внесок тим звиняти, що захо-
дить небезпека утримання чер-
новецького університету і тим потягнув
і других двох німецьких товаришів
за собою, котрі віддали голос про-
тив ухвали свого факультету, що нал-
то є одним випадком того роду.

Підписані знають, що Его Екс-
целенція пан міністер віроповідань
і просвіти не має спромоги знес-
ти сю незаконну ухвалу, не сумні-
вають ся також, що Его Ексцелен-
ція, що мав нагоду переглядати
акти про сей випадок, певно не по-
хвалює сего, що невинність львів-
ських професорів супроти бідної ру-
ської молодіжки продовжує ся і на
німецькій університеті. Однак, ко-
ли професори Німці на п. к. уні-
верситеті Франца-Йосифа в Чернів-
цях покликані ширити культуру
на найдалішій сході нашої монар-
хії — чим і самі чванять ся — то
підписаним насуває ся мимоволі пи-
тання, чи та ухвала сената чер-
новецького університету, що показує
найвищу втерпимість і несправе-
дливність, не показує, що багато з
тих мужів, що покликані отворити
двері науки молодіжці сходу, відно-
ситься ся байдужно до розвитку моло-
діжки, що їм віддана в опіку. Чи
управа просвіти не покликана про-
те затамувати наплив німецьких про-

фесорів на черновецький університет,
котрі в своїм політичній ва-
прині займають становиско против-
но тамашньому корінному населенню,
щоби тим запобігти несправедливо-
му трактуванню не-німецької молоді-
жки на університеті в Чернівцях
при вступі?

Підписані подають сю справу до
відомости Его Ексцеленції пані мі-
ністра віроповідань і просвіти і
питають ся що задумує з огляду
на сї виводи зробити задля охоро-
ни рускої молодіжки на черновецькій
університеті?

Від редакції „Буковини“:

Що більшість анад. сенату по-
водувала ся політичними względami,
як се сказано в повисім запитанні
а не свіданним терміном, чим про-
людське око покривала свій вчинок,
на се найліпший доказ опоністика
того самого сенату, яка повинна ся
на дніх і в якій сказано, що сенат
рішив с. м., не звертати ніякої ува-
ги на подані о прийняте, які впли-
нуть по 15. грудня або по 15.
маю: — а подані львівських ака-
демиків насліді були 13. грудня, от-
же перед речником, який сам сенат
опишує за послідний. Значить, се
ледво що опоністена ухвала того са-
мого анад. сенату є новим доказом,
що в сам день 15. грудня отже два
місяці перед сего ухвалою в справі
академіків-Русиків рішали, як по-
писна інтерпеляція справедливо
цілюється, не мужі науки і нахона-
тезі-опікуни, а політично-шовіністи,
від котрих повинно початство ру-
ску молодіж хоронити, чого інтер-
пеланти й жадають за що їм на-
лежить ся щира подяка від усіх

буквинських і галицьких Руси-
нів, котрих завжди гонять із рускої
землі.

На вість про сю інтерпеляцію
анад. тов. „Молода Україна“ висла-
ла телеграфічно таку подяку на ру-
ки посла Миколи Василька: „Ви-
сказуємо синпатію і подяку Вам і
підписаним послам за внесені ін-
терпеляції в справі неприняття то-
варистів сецесіоністів на черновець-
кий університет.“

З державної ради.

У вівторок 25. лютого вела ся
в палаті послів дльшня дискус-
сія над бюджетом.

Німецький аграрієт п. Пенна за-
кинув правительству, що не уважа-
лись потреб і інтересів хлопського
стану. Навіть ухвали о знесенні
мита не переведено. Критикував по-
ступованє правительств в справі
знесення термінової торгової збіжжя.
В наслідок ветеринарних приписів
потерпіла годівля худоби. Німеччи-
на унеможливила вивіз худоби з
Австрії.

П. Козловський домагає ся реві-
зії ветеринарних постанов в зносе-
нях з Угорщиною і утворення полю-
бовного трибуналу, котрий усував
би спірні точки в справах обнатих
угодою з Угорщиною. Бесідник про-
сить президента міністрів о інтер-
венцію в ділі усунення напружених
відносин між командою корпусу і
Череминиши а судовими властями і
населенєм. Далше жагує ся на
фіскалізм в Галичині і на те, що
в бюджеті цілком не уваглено

Обовязок. *)

Два листи — Адольф Шрайбер.

1.

Мамо, кохана мамо!

Коли в перший раз пускала ся з
дому сама в чужину шукати моєї доро-
ги, тої тяжкої, сльозами зрошеної дороги
молодого артизму, то Ти останнього ве-
чера на прощанні вчила мене заглядає
обличчя в Твої кохані руки, кажучи:
„Моя дитино, не жадай ніякого ніякого
привчення від Тебе, як лише, щоб
Ти мала все довіря до Твоїх матері —
затим собі те — будь все щесна й оха-
рота супротив мене — — прощай не на-
даю нічого більше“. А я обняла Тебе,
плачучи, і Твої добрі очі, Твоє срібне
лобце, Твої руки — все, все покрива
поцілунками тай сказала, хлипаючи:
„Мамо, я провіряю!“ Саме в тій сьвітлоїй
хвилі надійшов батько і почав на про-
щанні догду проповідати: що я повинна
бути ошадна й шильна, рано вставати,
правильно вдатись до шкіль, розділяти
собі кожну хвилину й остерожною бути
супротив чужим в чужім, великий міст
й мешкати лише при своїй родині й
їхати в дамській куле й замикати все
гроші й записувати докладно в книжці
вдадінні кожний шельог...

*) З відеського тижневика „Die
Zeit“ ч. 320.

Все те було певно добре обдумане,
але я ледви могла слухати, так безш-
танно знеси мій в улах Твій любий
голос, той голос, що лиш один умін
успівлювати мою душу, неспівлюючи про-
мови, моя самовільна голова розкидалась бо-
лючо о мур нашого родинного жити, Твій
любий голос: „Май до мене довіря, моя
дитино!“

Бачиш, Мамо, коли я все то собі
пригадую, то мої очі заливають ся
сльозами, немаче-б те стало ся вчора, а не
перед п'ятьма роками. Ах, Мамо, як з того
часу все змінялось!

Батько вмер. Часто, дуже часто
плачу я, що ми все так мало розуміли
о себе.

Часом дома дивляюсь мій, що мо-
гла-б його щиро любити, але на сьм-
клад його строгого обличчя, на його гір-
ку догану, на його твердий, безсердеч-
ний суд про все, що чинить сьвіт гар-
ним, молодим, веселим, замиряло про-
стає почування, й ніщо не зміняло ся,
крім уявного обурення мого чулного
серця на ту незлічиму волю, що наля-
гала важко на всіх нас.

Мамо, мамо, як маю Тебі написати
те, що мушу Тебі сказати, — коли по-
думаю, тільки Ти витеріла для мене і
як Твої ніжні руки обогочували все
давничі окопи, як Ти слухалась, аби
вдержати ігду між батьком а мною й
бідним Рихардом, так люто обезобра-
женим долею, Твоєю дитиною болю.

Бачу Твої любі очі при читанні
сїх стрічок... Ах, не маю відваги уявити
їх собі, а так мушу Тебі се сказати!

Мамо, прости мій, а не додержала сло-
ва — я надужала Твого допіра, обя-
нула Тебе!

Ах, як я його кохала, мамо! Поду-
лай лиш, що заліз него я могла Тебе
зрадити. Ти не знаєш його й тому не
можеш сего відразу повісти — коли-б
Ти бачила його лиш одну годину, те я
не потребувала-б Тебі нічого поясню-
вати. Ти все знала би.

За багато маю Тебі сказати, мій
Ти сповіднику, мій Ти Боже, чи зможеш
визнавати се?

Мамо, Твоя дочка уявляла — гірше
це — винувата перед правом! Мамо,
кохана мамо, не алач, не прощай мене:
глибо, а щаслива, щаслива, як
ніколи, так а дельніше не знала, що
значить жити, Мамо, зможеш і се зне-
сти, і се простити, що я щасливою при-
ходжу до Тебе? Знаю Тебе, дорога моя.
Кали-б я прийшла нужденна, а жалем,
прибита й ошучена, Ти отворила-б свої
ліпні рамена й притиснула би мене до
серця — так Ти є прощени — ало,
Мамо, я не чую жалю, — як могла-б я
жмувати того, що найвище, найтар-
ніше — я повинна-б радувати ся на-
етем і дякувати Богу — але я хочу
впастись перед Тобою на колінах і про-
сити Тебе: „Мамо, прости мій мое
щастє!“

О, моя єдина, а який спосіб маю
Тобі представити, як се сталося. Двоє
чужих жінок сьудай разом, а за кілька
годин знали вони, що на далі можуть
мати тільки одну долю. На якийсь там

товаришній прогуляй двоє незванних
промовило до себе перші слова, а зли-
з поворотом обнялись вони, їх губи
всесали ся в себе взаїмно, і так ішли
вони літньої ночі тинним смороковим
лісом. Надійшов ранок, — вони не зна-
ли, як; ішла дорога була для них одним
безконечним поїздом...

Ах, Мамо, розлучитись після такого
поїзду, розлучити ся з позасонковною
горячкою, се бить незмірений, а підтяг
обое не в силі нічого більше думати,
нічого більше відчувати, лиш те, що
вони мусять, мусять бути з собою, чути,
вони мусять. Чи винна ріка, що все рве
з собою, або море, що хвилями вириває
се, або буря, що там зринає?

Перед нашою голівною ще двоє чу-
жик, а тепер лиш одне бажанє — бути
одним!

Мамо, я певно не легодушна. Пять
літ ішла я сама через сьвіт. Пять літ,
в котрих була я мала, пристрасна,
горячкова, а мимо того мої губи
чужим був любовний поїзд, немала
була мій мала дриж поклада — ало
в одній годині розпаліло все, як чудо-
вляття на нагій сьвіт.

Скажуть певно, що винна тим тьма,
що повинно її без боротьби, але не-
привада те, що кажу: треба так „грі-
шити“, — як се вони називають, — або
зосім ні. Коли починає ся надуму-
ватись, боротись, радувати, — все се
брудне, яке нежить!

Правда, таку легку побіду без бо-
ротьби малювати більша часть муж-
чин, таким радістним віданням без умо-

на коні Русинів та, як досі. І на тім я міг би скінчити свою бесіду, як би не довелось в Буковині і в тім високій палаті, особливо той неспокійний Русинів вітер, що ними ще під людий, котрі люблять красу: чорну, червону і золоту (се Німці, що до Пруса тягнуть). (Деякі вояки перенесли там, на те по-своє Пруси): Не пошкодять, коли ми тут раз переговоримо ся — так, кажу, через ті події мусу ще дещо додати.

Своєр мені тільки вибрати на висла до сесії високій палати, зараз прийшли до мене разом з ним самим мені дуже прихильними виборцями і прагнучими такою жидівськею виборці, щоб мене по-адорувати з вибором. І при тім нагадують жидівське виборці синтази мене, що я гадав про німецьку мову, котра повинна бути для цієї держави алма. Тоді про се бесіду говоривало ся. (Посол самісінько ся, що Жиди там не могли ся). І не сподівався ся, що вони мене про щось таке спитали, але відповісти їм мені не було трудно. І я сказав їм так, щоб мене легко зрозуміли: Ви, кажу, певно самі перш того зазначили, що коли влітку худобину на мотуз і привести на нашу, то худобина дожи насє ся спокійно, доки не чує на собі мотуза. Коли ж тільки почати спокійно бігати аз мотуза, зараз худобина викидає ся. А як це помітити, що нас більше сили або розуму, як по-молатор, тоді зриває ся тай тичко его з собою туди, де гадав, що лішня трава.

Оттак має ся річ в Австрії і з німецькою мовою, що єй всі мали би вжити, і з німецькими народами. Адже не іранці німецька мова адляна в Австрії є державна мова. Німецькі народи прийняли є, як щось таке, без чого годі обійти ся, що нинішнє я не може бути, і я тут не помітив нічого, що не гадав ся є на німецьку мову. І не тільки то: а бачу, що, наприклад, найкращіші бесіди між німецькими партій бесідають по німецьки і навіть не нарікають. (Деякі вояки не могли ся з тим). Оттак до я чудно слухати, що люди, котрі повинні би радше мовчати, по-дять сьогодні бесіду на єю справу, що найменше зі всіх нече нас в Австрії, бо она вже погоджена.

Деякі панове хотять твяти закони, щоб німецьку мову зробити для всіх обов'язковою. Не знаю, чи ті панове боять ся, що в Австрії може зробитися щось таке, що німецька мова може настати знову (Посол Гавка каже: Хіньєна!) — коли настане хіньєса, то тим чудніше, що ви доводите ся прав для німецької мови.

Всі ті народи, що досі не слухали уживали німецької мови для порозуміння між собою, зараз упруть ся, скоро їх до того стануть слухати. (Посол Гавка: Як же ви хочете з другими порозуміти ся?) А дивити ся, як ми мене добре розуміємо, хоч нема ще державної мови. (Хтось каже: Ми би хотіли, аби так і на далі було!) Коли хочете того, то свідіть тихо: а уже так, як тепер є, є цілком добре. Котрий спротивляє ся, коли его станете слухати, говорити тою бесідою, якою він не хоче говорити. Се і не розумно і не можна всіх прислухувати. На щось таке не годять ся, як відомо, і польські діти у Висесі.

З другого боку, хоті би я і ак-вом установили права німецької мови, то право природно може тому спротивити ся і на его не стримать. Можуть часи змінити ся і знаде вам інтуїтивно вигаданий париграф, а потім і настане інший, такий, якого люди захотять.

Я про себе скажу, що в цілком не протидіює ся тому, щоб в державі уживала німецьку мову за посередню для всіх (Голоси: Так і кажіть!). Все ж таки подя, аби мене ніхто до неї не слухав, і так я прийму єй радше, як союзу німцу. Але прислухувати себе до неї я не дам. Мені то прешт і бай-дуке, як там між собою державні урядники пишуть і говорять. Спільна мова у такій багатонаціональній державі, як Австрія, то щось таке, як французька мова дипломатів, котрої уживали в політ державі, а проте з неї жидівському народові не було ніколи. Нинішнє скандалі, то так, як здорові нерви, що розходять ся по цілій державі і роблять своє діло так спокійно, що ніхто в державі того не чує. Незай же тільки люди почнуть чути свої нерви, вже тіло хоре, вже пелуга готова, — нема найменшої причини ті-нати ся своїми хорими нервами, а не-раз і цілим життям.

Сумно положення Русинів у Буковині доводить, що вже й тепер, коли ще до німецької мови не слухали, народона-дає ся она добре в знаки, бо стануть найтакшю заперу до его просвіти: шп-ше, як до народних шкіл, Русини до-стун дуже трудний, і через те они у своїм власнім краю чують ся, як чужинці. Тому я й не без причини побоюю ся, що ті, котрі так дуже привчають ся о закони для німецької державної мови, хо-тять як раз довести до такої хороби поміж усіма Німцями в Австрії. Ті панове не дуже й ховають ся з тим, чого хочуть: они пам'ять отверто: „Ми знаємо тільки те, що Німці мають на-півдати, а славяни мають нам слухати“. (Опанів!) або кажуть: „Ми хочемо або таку Австрію мати, що в ній Німці панують, або не хочемо ніякої“. (Де-хто перериває). — Посол др. А. Я-зенькоб каже: Таки так, або німецьку Австрію, або ніякої. Але ми не допустимо до того. (Хтось каже: Відносини будуть сизні-тійші від нас!) То що нинішнє. (Неспокоє).

Заступник президента др. Жакс-дзонить і каже: Мої панове, прошу о спокій, прошу не перебивати наша бе-сідники.

Посол Пігуляк говорить далі: Ви ще певно не помітили, щоб я когось по дхав говорити, отже будьте ласки і неї не перебивати. (Опанів).

Недавно читав я в газетах, що підчас недавньої суворочни поміж Французами і Турками, уже погодженою, турецький султан написав з боку той грамоти: Най-буде проклятий той чоловік, що доміє до сесі суворочни! Се легко може бути, що я німецька мова казав сяже подобно до своїх оборонців. (Чути голюс: Се-же наша річ. Не журіть ся тим). Звісно, що се наша річ.

Я вже вічу і іменем славянського центра наю таке запити:

Ми будемо голосувати за тим, щобі перейти до докладної наради над будже-том, бо ми казали велику нягу на ту наряду. Але з того, що ми за тим голо-суємо, що не виходить, аби ми згодили ся на державний прелімінар, коли его будуть третій раз читати.

(Посол силно підскакує і по-здоровляють п. Пігуляка за его промову).

Перегляд політичний.

Архивіаць Райнер в іменні до др. Керберу висказує в своїм і сво-їх жінці імені сердечну подяку за так численні заяви прихильності і в їх верста жидівності з нагоди ювілею і про-світ президента, щоб єю его подяку одвітним способом неї оновити.

В Сідній змагає ся чужа. Що-дєнь буває 2—3 випадки самогубства.

В іспанській сенаті засіяв міністер війни ген. Вайдер на підставі телеграм із Варшави, що у всіх та-мошніх фабриках розпочато навою ро-бота. В Мурсії, Картіній, Валенсії, Сарагосі і других місцевостях настан спокій.

В часі бенкету на честь ім. Гей-риха в Біллі доті у Вашингтоні то-стувал Руссвельт в честь імператора і народа німецького, висказуючи бажання тісної дружби між народом німецьким і амери-канським. Князь Гейрст тоагував на честь Руссвельта і Спудученіх Держав. — Вчора епітупово на воду новобудо-ваний німецький ахт в присутстві Рус-свельта, ім. Генриха і достоянств. Доч-ка Руссвельта в заступстві імператора Віл-гельма найменувава ахт „Метеором“. — Князь Гейрст вручив в гарних окладах диплом, надаючи ему право почетного гостя. Князь передав дочці Руссвельта в дар від імператора Вілгельма дорожочину брашлету з брильянтами і з фотогра-фією імператора. Описи удає ся князь з чи-сленною військовою світою до ратуши, де позитав его посадили з радними і підпровали до пещної сажі ратної.

КОВККК.

Календар. Невіда 17. II (2. II) Ма-сон. (р. Лівія) Пенал 18. II (3. II) Лана (р. Кунітунд) Вікторів 19. II (4. II) Архіпа. (р. Каліміра)

Чернівецькі Русини ввели нові Пі-тулони чотириразово середню подяку за знамениту промову в рад державній. Ми певні, що по прочитанні сесі промо-ви, котру нічим друкувати в сесі часі, поспівають владомі Русини, особливо виборці зі всіх кути Буковини із та-кими ж заканами признали для широго заступництва бун руского народу. Се бу-ло для него добре заслуженою нагоро-дою і заохотою.

Місце учителя з рускою викладавкою новою розширено при народній школі в Дорошівцях кімнатного новіт до 15. ширта с. р.

Рух залізничний на лінії Лундін-Залізничні створено нове.

Прусне вихованє на Буковині. Чер-новонна П-га (німецько-руська) гімназія находити ся під управою чоловіка, звіст-ного Бітнера, котрого русифікація сими діями веройшло вже всьому міру. Оз-еку штучку встав сесі виконавстві, який маводити сими діями. Перевідаючи діла зі сесі одного тутешнього громадяна: В четвер, 27-го н. ст. лютого с. р. о 8-й год рано, входить Бітнер до від-дху V-ї класи, аложеного з самих най-бог руских учеників (обох віроповідань), і як приписано, каже молити ся. Ученик С., як звичайно, починає говорити „Отче наш.“ Та зедви встив С. виконати віл-ка сесі молитви, аж тут Бітнер его перебиває словом: „wer hat die Anordnung getroffen, dass ruthenisch gebetet werde?“ — На те обізвали ся го-доси з мого учеників: „Professor!“ (господар класи). Бітнер на те каже: „So betet so beim Professor!“ (со хиніти!) „Kann hier jemand deutsch beten?“ — В класі мо-ванша. Бітнер, обертаючи ся до ученика О.: „Beten Sie deutsch!“ Ученик О.: „Ich kann nicht.“ Бітнер, з відновідними амантсави гини: „So beten wir nicht!“ На тім сцена, очевидно як найменша уморальняча, напроці скінчила ся. До сего, коментарі не треба: тут ясно, що Бітнер вілв собі до серця ведхати поді в прускій Поніпацій і ріши ся наші діти виховувати на лад пруских шкільних капранів. Та наша рада Біт-нерови така: залясу забрати манати та переїхати на дальню службу — до Вис-есі. Там як-раз пошукують таких вихо-вателів; там можна в такий спосіб карієру зробити. Ми цілкі, що славо на се приласання і гр. католицька кон-систерія з краєна рада шкільна?

Матерня мова віроповідань на Угорщині: Мадарів є 4,156,203 рум-кат., 180,980 греко- і вірм.-кат., 19,076 греко- і вірм.-оріент., 309,832 ангоб., 2,168,129 реформ., 60,588 унгар., 451,474 жидівської рел., 4,864 інших конв. — Німців 1,326,753 рум.-кат., 1107 гре-ко- і вірм.-кат., 1154 греко- і вірм.-оріент., 491,789 ангоб., 24,614 реформ., 102 унгар., 233,589 жид., 678 інших конв. — Сла-о-пів 1,322,096 рум.-кат., 98,132 греко- і вірм.-кат., 722 греко- і вірм.-оріент., 13,373 жид., 882 інших конв. — Ру-мунів 6,857 рум.-кат., 970,454 греко- і вірм.-кат., 1,809,729 греко- і вірм.-оріент., 1210 ангоб., 924 реформ., 5360 жид., 331 інших конв. — Русинів 2459 рум.-кат., 375,266 греко- і вірм.-кат., 793 греко- і вірм.-оріент., 38 ангоб., 39 реформ., 2 унгар., 1153 жид., 26 інших конв. всіх 379,798. — Сербів 80,873 рум.-кат., 2152 греко- і вірм.-кат., 410,322 греко- і вірм.-оріент., 163 ангоб., 30 ре-форм., 90 жид., 1563 інших конв.

Венедикт Мих. Плоданийський, бу-вший редактор „Слова“ ушової ся дня 21. с. м. в Висесі в 68 році життя. Він родив ся в 1834 р. в Рожитові, вступив 1868 р. в склад редакції тоді вже зо-скошенного „Слова“, а перенісши в 1871 р. его по Богдані А. Діалімі, провадив редакцію аж до кінця видавництва, т. є. до позовни 1887 р., коли урвала ся ему воля з Росії, переселивши ся на спритийших людях, котрим він зі сво-єю доброчинністю дорівняту не міг. По укладу „Слова“ Плоданийський переніс ся з родиною до Висесі.

Телеграми „Буковини“.

Відень, 28. лютого. (Палата по-с-лі-в). Ним приступлено до ден-ного порядку палата розіславляла над наглим внеском соціал-демо-кратів, щобі правительство предло-жило новелью красового за-кону до 8 днів. Міністер-прези-дент др. Кербер заявив, що прав-ительство підняло єю справу з власної волі і додержити, що обі-цизо, але не може згодити ся, що-би єму поставлено на те речинє. Наглість відкинєно. — Відтак про-доджувано потрібну дебат у на-б-уд-ж-ет-ом, прийнято уступ „до-датки до сільських справ“ і розпо-чато наряду над „політичною управ-ою“. По промовах послів Ферма-нока, Граугофера, Гмукля і Вилдєра перервано розправу. — Слїдуюче засіданє в понедїлок пополудни.

Відень, 28. лютого. В комі-сії для виїмкових справ реферу-вав посол др. Фухс і вілє, аби ви-паткові запоряджені в Терсї яко правні привити до відомости і за-півати рад, щобі їх вілє, скоро-лише обетавини на те дозволити. В довгій дебаті над єєю справою за-явив міністер-президент, що се ста-не ся зараз, скоро будуть запов-нені спокій і безпеченство; бо хоч на улици тихо, то уми ще не у-спокійли ся, і коли-б внесено ви-їмковий стан зараз, то готово все погіршити ся.

Надісланє.

Мед. др. Гольдфельд повернув і ви-конув розсїдди подат внутрішніх і хі-рургічних проміними Рентгена як доск, ул. Почтова ч. 2.

Справозданє тов. „Руска Каса“ за січень 1902.

Приходи	К. с.
Готівка з р. 1901	3404-78
На фонд резервоар	6—
На пай	136—
На видатки шад.	2676-81
Зворот на сирп.	2520-92
Зворот на пенсії	1890-77
Відсотки	577-86
Конта спору	94—
Конта адміністрації	129-40
Разом в сїчні	11236-74
Розходи	К. с.
Виплачено пай на суму	295-24
Виплачено виплати надичини	2408-29
Дано на сирп	1900—
Дано на виплат	4135—
Виплачено відсотків	50—
Виплачено на адмін.о-стр.	48-09
На купно інвент.	12—
Разом в сїчні	8848-62
Готівка з кінцем місяця	2388-12

В сїчні 1902 вступило 6 нових чле-нів з денар. наями на 240 к. і упла-тили 136 к.

Д. Милотичкий,
каспер.

На продаж!

Реальність з прибоцними за-будованими садом, огородам і 10 фальшми на влітнього ор-ного поля. — Желїзнична станція під боком. — Успів найкористатійші. — Відомості відомості уклїть „Пані-р-ня „Рускої Ради“ ул. Петропільна ч. 2 в Чернівцях.

MODE MANUFACTUR * * * * *

КОЖЕ ВЕЖДЕР Чернівці

поручає найновіші

матерії на мужескі і дамські убрання.

Прошу добре завважати адресу: ул. Головна ч. 9.

Склад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з альпакки і хіньского срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вихлярі коронкові і з правдивих сгусьових пер-
ручки перлові і з черешками. Вихлярі Глає, найно-
війший пароб, в білих, чорних і всіх інших бар-
вах модних.

Рухливі: білі Глає, шіряні земін і шовкові у
всїх довжинах для панів і панів.

Коци до подорожи на новозі і савні, а також на-
примала на ліжка. Найновіші бронзові товари і з
старого срібла. Склад правдивих поторбурених на-
дзюнів і черешків до сїгу.

Валові правляти: найновішого жанра. Валені му-
жескі сороччи шовкові, з Ріфе і батисту. Найно-
війші кофери і манжети, хусточки шовкові, батис-
тові і полотняні. Гузми до кофери і шовкові.
Мужескі шкарпетки.

Ізак пізнього сезону продають ся по дуже вигідних ці-
нах всі товари немужескі, одетні, шовкові і черешки.

Найбільший вибір парадних товарів для панів і
панів шовкові і домотні черешки: джоржани, Шеврони,
білі Глає і атласні, повеласті зі шіря земін.

Віальні засоби на складі: порцеляні гузми, дамські
зарукавки, чашочки, калери і т. д. Правдива білиз-
на: платочки, мужескі повчохі, шкарпетки,
Chemises, Echarpes і хустки, повний шов і хуст-
ки повні і полотняні дамські сїдінки, камішки;
огрівачі нудель і зитон: платочки повні і бутра-
валі шіряні рушники. Полотняні і шіряні чере-
шки для панів, дїчат і дїчий, а також бутровані
шкарпетки. Черешки до савні для панів і панів.

Ц. к. склад оружия, патронів і пороку.

Друкарня тов. „Рускої Ради“

в Чернівцях улица Петровица ч. 4

має на складі оті

КНИЖКИ

Видання Іван: „Проза“ 20
Видання Мечислав: „Методика“
для семінарій, учительських і учи-
тельських шкіл (видана четвер-
та значно розширена і доповнена)
„Парини (психологія) (видання)
Іван: Е. О.: „Студія Богословські“
Іван: Микола: „Методика“ науки
і школи народної ч. II
Іван: Теодор: „Демонічний палир“, обірна
примірка, як укладати різні палири
„Перші зорі“, оповідання 1-
„Думи та мрії“, оповідання 2-
Іван: Микола: „Малорі“ 2-
Іван: Микола: „Ремісляр“, оповідання
в 6 книг, переклад В. Сімоновича
Іван: Іван: „Психіка“ I і II по-
казу Іван: „Життя“ 2-
Іван: Микола: „Людина“ 1-
„Психіка“ 1-
Іван: Микола: „В дні святковості“
Іван: Микола: „Серце“ 1-
„Семінарія“ 8-
Іван: Микола: „Визитка“ 2-
Іван: Микола: „Historische Zeugnisse“
über die ältesten Beherreschaften und
Einwohner der Bukowina und Moldau
Іван: Микола: „Діалекти чужини“
Іван: Микола: „Про руско-українські
народні читання“ 1-
Іван: Микола: „Die Auto-Corresponden-
den“ der Volksschullehrerinnen und
Oberschulrätin Angeliengenhellen
Іван: Микола: „Верхнянські візники“
Іван: Микола: „Діалекти“ 2-
„Чула германські“ 5-
„Методика“ I 6-
„10 книг для дїтяч“ 2-
„Христів свідчення“ 4-
„Школа Франц-Венс I. 2-
„Крилаті і крилаті“ 4-
Сеніон Іван: „Образки з природи“ I і II
Семанюк Іван: „Карби“ 2-
Слободан Марія: „І хустки била“ 1-
Степанов Василь: „Сила людини“ 1-
Степанов Степан: „Високий Русь“ 4-
„Beziehungen der Komplexion“ 2-
„Громада“ або який лад і порядок
має бути в громаді 2-
„Поради“ як укладати лад по-
ліцейський і школи 4-
„Moralitätsratum“ in der von K. K.
Bukowinischer Landeslehrerbehörde
Begehung der zentralischen Schul-
orthographie 4-
Федько Юрій: „Твори“ том I 2-
„Шейн моварені“ 2-
„Прокурор“ 2-
Франко Іван: „Русько українська лі-
тература“ 2-
Шкляр Овдій: „Діалекти з чужини“ 2-
Бремичук Демко О.: „Die geoch. Prä-
dispositionen-Menschen, ihre Entstehung
Entwicklung und gegenwärtige Mit-
te, sowie die geoch. Prädispositionen
Menschen, ihre Entstehung und gegen-
wärtige Mit- 3-
Яблонов Г.: „Славянська універсаль“, опо-
відання, пер. А. Крушельницького
„Бесіда про чужі мови“ 2-
„Високий Русь“ 2-
„Про бун, соціалізм і про
забори до війни“ 2-
„В чім наша сила“ 2-
„Коткоу по лезу“ 2-
„Голос до народу“ 2-
„Земля“ 2-

Просьвіт промінями Рентгена.

Лічене сухо-горячим повітрям

подагри, ревматизму, люмбаги (пострилу), Іехіаса,
невралгій, болю в сугавах, нирки і суглизи.

Апарати сухо-горячого світла (Система Др. Рейсера), що прикладають ся до
слабких частей тіла, зумовлюють найвищу температуру з великим терміаліза-
ційним, а через те й найкращий успіх в ліченні і навіть старіх слабостей.
Внаслідок цього біль, при ліченні з цією цілющою силою слабкого місця, тому мо-
жуть його швидко і цілком, що терплять на нерви, на константи і астеники. Лічене
можуть відбутися і з повільною швидкістю.

Купелі в електричній жаровій світлі против слабостей,
як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. Хаас, Чернівці, ул. поштова 5а.

Найновіші Schulversäumnisse

ПОЛУЧИТИ МОЖНА

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улица Петровица ч. 4.Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворена в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

Рукописи звортає ся лише на попереднє застереження. — Рекламаций неопечатані візьмі від оплати поштової.

БУКОВИНА

Передплата і наданість за інсерати
визначені в Чернівцях.

На виводи послів відповідан президент міністрів. Н. Романчук на відпови, що в справі події в львівській університеті відповісти міністер просвіти. Що до виборів до газинского сойму — то міністер мусать повторити давнійшу заяву, що правительствю на хід сих виборів абсолютно не впливало. Бесідник повторив також давнійшу свою заяву о рівній справедливости держави супротив всіх народів без винятку. — Що до закладів п. Висилька — то они неоправдані. Правительствю відносить ся до Буковини так само прихильно як до інших країв. Справи сего краю стоять так само на порядку деннім, як справи інших країв. Мої панове! Правительствю займає ста

новини, що диспозиційний фонд є таким самим видатком, як всі інші, і що його віднесення або ухвалення є тільки виконавчою для адміністрації, а цілком не є нічим політичним актом. Правительство, котре не виїшло з парламентарної більшості, не домагаєся довіри в парламенті в парламенті спосіб через ухвалення сего фонду більшістю палати, тим більше, що такої більшості в сій палаті нема. Ухвалення диспозиційного фонду правительство уважало би за результат поглядів палати, що хоче підпорядкувати правительство в його намірах і його зобов'язаних заходах о усунення існуючих перепон в справі наближених ся великих задач і великих перегонів в справі торговельних договорів і угоди з Угорщиною.

П. Козловський в імені кола польського заявив ся за диспозиційним фондом а п. Еленбоген в імені соціалістів против.

Молодочех п. Руба домагав ся, щоб кореспонденційне бюро давало відомості до чеських днівників по чеськи, коли польським днівникам дає їх по польськи. Бюро подає також вісті менше важні, зазначаючи важливіші, спеціально заводять культ Гогенцолернів, подаючи з Берліна найменші подробиці. Дуже часто подає також фальшиві вісті в невірність Чехів.

По промовах генеральних бесідників: п. Шайхера за, Крамаржа против диспозиційного фонду і по фактичних спростованих позицію ухвалено в поіменнім голосуванні 167 голосами против 102.

3 черги приступила палата до дискусії над позицією „спільні видатки“. По промові п. Дашинського і д-ра Кербера дискусію перервано.

На засіданні палати посів з 28. лютого зголосили соціальні демократи нагале внесення, визнаючи правительство до предложення до 8 днів реформи прасового закону.

Нагальність внесення мотивував п. Рігер. Вже престоюла промова заповіла скоріе предложення сего за-

кона, але се досі не наступило. Се ослабляє довіру до приречень правительства. Вказуючи на перепони, які ставлять розвою двоякарства в Австрії, бесідники жалувалися, що конфіскації уживають на агітацію соціально-демократичного руху. В конфіскаційній практиці падає різномірність. Несконфісковану статтю в Arbeiter Zeitung, конфіскують на провінції. Маємо тільки параграфів 493, кілька є прокураторів. Охороною прокураторів тішить ся клерикальна партія. Бесідники виступає спеціально против прокураторів в Кракові, котра сконфіскувала програму партії, нігде інде в Австрії не сконфісковану. Соціалісти не будуть довше ждати на реформу прасового закону. Обов'язком палати є напирати на правительство о реформу. Як правительство до 8 днів не предложити такої реформи, то зробить се сама палата.

Президент др. Кербер підпону, що легше є поставити нагале внесення, як випрацювати закон. Правительство займає ся тепер дуже важними і певними справами, замотаними і тяжкими переговорами з іншими правительствами в справі торговельних відносин; мимо того правительство займає ся також зредатованям законів, а робить се цілком добровільно, бо само дало до того ініціативу. Що я прирік, се додержу, але речини не можу дати собі визначити — закінчив бесідник.

П. Грос заявив, що его сторонництво буде голосувати за нагальністю, але против визначення речини. В голосуванні палата відкинула нагальність внесення.

Приступлено до дискусії над бюджетом, іменню над позицією „спільні видатки“.

П. Глекнер дуже остро ударив на Англію за спосіб ведення війни з Бурами і дозвіл закупки коней в Австро-Угорщині називає зломом нейтральності. Бесідник промовив за підвищенням платні полкам і критикував остро поступова підшула Ти певне той провал, що ділив мене і Твого батька, то такі ніколи не аналіз Ти, а як глибока між нами пропасть і якими словами окулювала а часто Твій усьміх. Слабе життя Ринарда підтримано. Пробаєш його розуму змінив си задоволенням старанням. Він похожий тепер на веселу, веселу дитину, а я, дивлячись, як він із задоволенням піднімає свої п'явки, говорю собі: „Блаженні убогі духом“.

Отже історія життя Твоєї матері. Моя дитино, таким сумним, таким нужденним не самі ніколи бути Твоє життя: Ти злюбив і аси люблена — а не суджу. Ще раз згадаю Твої руки на голену, як колись: „Май довіда до Твоєї матері, нехай нічо не стоїть між мною а Тобою“.

Я молюсь за Твоє щастя — нехай се люди накликають гріхом! Може заставила доля дасть Вам такі колись спроби заложити свою доміну, котру Вам без горіч для любові, — коли ж ні, моя Тересо, то нехай Тобі Твоє щастя велика любов через усе перепало. Лиш одне є нечесним, дійсно неморальним: віддатись без любові.

Та що-не будь, прикинься би Тобі життя, моя дитино, чувши, що о-не-б-у-д-е, то все віддай вітчину в серці!

Твоєї матері.

3 віщого переказу

Мих. Лозинський.

на Угорщині супротив Австрії в економічних і політичних справах.

Молодочех Шиндлер обговорював справу переслідувань Славян в Німеччині. В посідах двох роках вигнано з самого польського округу 3.450 осіб, так Чехів як і Поляків, наколи в Австрії живе дуже багато Прусаків, котрі єуть управителями і директорами різних підприємств.

По прийнятті до відомості „спільних видатків“, палата приступила до етапу міністерства внутрішніх справ, іменню до першого титулу „центрального заряд“.

П. Біндер нарікав на велике перетягання адміністративних властей в Галичині, що викликає жажди на повільне поладжування справ.

Бесідник пригадав, що з нагоди сумних подій в галицькій щадниці порушено гадку, аби надіти над такими інституціями поручено фактичним інспекторам, іменюваним при кождім намісництві. Фальшива інтерпретація закону о пошесті худоби руйнує галицьке селянство. На підставі закону намісник може замкнути границю для привозу худоби. На тій підставі намісники Чехії, домішної і горішньої Австрії видали заборону імпорту худоби з Галичини. Мамо того, що в серпні 1901 року на 1.896.794 господарств в Галичині, лише в 1.100 господарствах була пошесть, замкнено границю для цілої Галичини. — Бесідник полемізував також з виснодами п. Ник. Василька і застерігав ся против узагальнюваних закидів роблених автономічним властям в Галичині.

Вчера остаточно уложено „науч“ при спеціальній дискусії над бюджетом. Після сего являча Русини одержать 5 бесідників, Поляки 48, Молодочехи 39, центрум 21, Християнсько-соціальні 18, Всеймці 12, соціалісти 10, велика посідасть 9, аграристи 7, Румуни 4, партія сеседини 2.

Промова посла Николая Василька

на засіданні державної ради дня 27. лютого 1902.

Висока палато! В 1403 році опустило 2000 студентів пражський університет і заснували університет у Лиску. Майже 500 років минуло з того часу, аж під правлінням теперішнього міністерства стало ся і в сій столиці щось подібного. Рускі студенти опустили свою вітчину і юри міста, котре закликав князь їх крові, і пустилися в чужину. Сьогодні стоїть рускі посли перед питанням: Чи можуть они такому правительству, такому міністерству висказати довіру? На се може бути лише одна відповідь: Ми не можемо мати довіри, отже не будемо голосувати за сям відділом бюджету. І коли би таке питання поставлено рускому народові, то він рішив би ся одностайно против сего правительства, против сего міністерства, против сего способу правління.

Поважаний голова нашого клубу, товариш Романчук, наслідуючи систему сего правительства яко систему байдужности супроти національного питання і політичної гнучкости.

Мої панове! Вже той випадок, про котрий я снімував, показує наглядно, яке бесцільне міністерство осьміти супроти насліді доконаного на найближчих синах нашого народу, яке правительство байдужне супроти оправданых національних бажань. Політична гнучкість, про яку говорив товариш Романчук, показує ся найбільше в тім, що правительство не числить ся з малим числом посів, котрі заступають руский народ, з огляду

на велике число посів, що сидять у польським клубі, хотий руский народ майже таке ж великий як і польський. (Притакнувшись).

Мої панове! Через такі відносини правительства до кола польського стало зрозумілим і той шлох, що находит ся в промові президента міністрів дня 24. лютого (читай): „Держала рівно справедлива для всіх, але я думаю також, що ова дає захист і слабобільшим, бо ова є фалсом, від котрої відкачують свої несправні бажання“.

Так, справедливість сего міністерства є справді лише фалсом. (Сміх). До сего часу носив ся і з гадкою, що справедливість то щось таке, що стоїть міцно, що є силою. Але справедливість сего міністерства є фалсом, що хилилось і зрозуміло проте, що се наповняє нас найбільшою недовірчивістю. (Притакнувшись). Тому що ся справедливість є фалсом, тому і не зробить ся правительство менш затіям наших ворогів, що вже від 30 років утискають наш народ в нечуваний спосіб, що не лишають ему найменших средств до его істнованя. (Притакнувшись).

Мої панове! Пригадаймо собі все те, що стало ся за часів сего правительства з огляду на руский народ, пригадаймо собі вибори до ради державної в році 1900, що нас змусили, увійти до сїєї палати з протестом на устах, пригадаймо собі вибори до сейму в році 1901, що викликали живу дебат в сїй палаті, при котрій Его експеленція пан міністер-президент сказав велике слово, що обставини мали поділитися ся. Мої панове! Я вже тоді сказав: Се несе за незначне зрозуміння того, яка політика пособляє державі на сході, наволи збувають ся наші оправдані спарти пустяками словами. (Притакнувшись). Мої панове! Підчас правління сего міністерства виступали ми з численними скаргами про надужиття, ми інтерпретували, промовляли.

На кожду із цих справ обіцяно нам сабство, що мали перенести ся в об'єктивний спосіб, нам обіцяно і відповіди на те все — по, мої панове, коли ми вже і дістали яку відповідь, то она була тенденційно оброблена нашими порогани, тими, що представляють і осуджують, тими, що заповнюють міністерства у Відні, а уряди в Галичині тримають у відчиній аркаді. На проті запитання не дістали ми жадної відповіді, бо міністерство складається ся, як я думаю, з людей чести, що не можуть покривати такі надужиття. (Живі притакнувшись).

Придивім ся, мої панове, обставинам в Галичині троха ближше: Возьмім під розвагу, що число руского населення рівняє ся польському, що галицька рада шістьма числить 21 членів, між ними лише 4 Русини, що в місті Львові, котре має 160.000 душ, є 100 радних, а між ними нема ані одного Русина, хотий пята части населення є руска. (Слухайте! Слухайте!) Возьмім під розвагу, що у виділі краєнім, що числить сімсот членів, є лише один Русин, що Русини не мають більшости у жаднім з тих 47 повітових рад, навіть у чисто рускім повіті. (Слухайте! Слухайте!) Возьмім під розвагу, що війти східної Галичини то найбільше найближчі люди, що лише є в сїй державі, бо лише такі люди надають ся на поспішні ділового посіла і порушення законів. (Притакнувшись). І що тих війтів, що сповідають свої обов'язки, що є правдиними приятелями народу, котрий їх вибрав, що тих війтів, переслідують в страшний спосіб.

Мої панове! Я муся би годинами говорити, щобам Вам вписувати докази, імена і дати; они записані на вічний список у стенографічних протоколах між безчисленними інтерпретаціями, на котрі ми не дістали відповіди. Політична управа під найвишого начальства, сего староства, спочинає в руках одної людини, що тісно споріднена, несповнена і зв'язана з теперішніми володцями Галичини, або в руках таких людей, що зрадили свій народ, щобам пайти тутні хліба! (Притакнувшись). Отже зрозуміло, що при такій управі найбільше мусять потеріти селяни.

Я наведу тут лише один примір: В галицьких містах дуже мало що найдеться про винагороду шноди під дичини. Я маю нагоду говорити з деякими нашими великої посідасть з Чех, і они мені обіцявали, що винагороду шноди від ди

мене тонна, студена пропасть, коли я побачила світло! Перед наближенням мого мужа проймали мене лихий незісний жах. Тепер, коли я любима, коли знала, як можна покладати жінчиним, здавалось мені нестерпним таке познате. Але я бояла ся. Замість отвертої відваги бунту мала я сумну підвагу поборювати себе. Під впливом строгого погляду очей Твого батька поборювала я смерельне, що будило ся в мній. Я остала вірна обов'язкам, який присягла йому, серед найстрашніших візичних і духовних му. Ах, за яку ціну!

Не за цілий рік прийшов на світ Твій брат, бідний недоросок, що ніколи не мав розвинути ся вповні ні духовно, ні фізично. І коли я дивилась на се бідноту, що ледки в три літа почало лепетати, то страшний сумнів заводив мною, всі моя горда віра в бога-обов'язок пропала — я бачила перед собою нагороду за мою жертву, що страшною наругою налягла на мене.

Я знаю, що такі нещасні випадки не суть ще достаточні вияснені, що можуть вони дучитися і в шасливих подружжях, але я пересвідчена, що тут єдиною винною бляхичий настрій, а який я знаходила, жахом пройняючи підраза, яку я чула до свого мужа. І я пролинала моя само відречення тій палаті над мою чеснотою.

Моя зломана життя було запечатано, сумний стан Ринарда робив нерозривними очима — перед мною стояла ще тільки задача старати ся про него а Тобі мій соняшний цвіт, не дати за-на-д-и-ти.

Чи була я хоробра? Думаю, моя кохана дитино, що хоч за-молоду вже

ЊОЉМФ ВЕЖДЕР Черківці

поручає найновіші

матерії на мужескі і дамські убраня.

Прoшу добре заважати адресу: ул. Головна ч. 9.

Склад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, вулиця Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з аль-паки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вахтарі коронкові і з правдивих струсєвних пор, ручки пердові і з черепахи. Вахтарі Овдє, найновіший вироб, в білїх, чорних і всїх мнїшних барвах моднїх.

Рукавички: білі Glassé, шпівані всім і тонкові у
неских довжинах для пани і панів.

Коли до подароки на новозі і святи, а також на-
припадає на з'їзди. Найновіші бронзові товари і з
старого срібла. Склад правдивих петербургських
з'їзців і червоних до світу.

Базові стилісти: найпопулярнішого жанру. Базові мужські сорочки шовкові, з Рікес і батисту. Найпопулярніші комірці і манжети, хусточки шовкові, батистові і позатинні. Гушники до сорочок і шовкових. Мужські вихарники.

Із закінченням сезону продають ся по дуже знижених цінах всі товари кожухові, шкатулки, валізи, валізи і чорешки.

Найбільший вибір варіантів товарів для пазів і палиць: фідер і домоті черепки: запорізькі, Cheyenne, Glacé і з'ясувати, поведінку зі шнуром.

Візанті засоби наспад: порцелянові пучки, дамські парубочки, чашочки, подари і т. д. Правда, біляна Стера: пластинки, мушкеті, напички, шкарпанти, Cheillon Eschardes і хустки, повна і шалі і хустки повна і подолані дамські сідниці, каміни: огрідачі пучки і злато: пластинки повна і «утро-вані широкі рукавички. Подолані і шкарпанти червона для пачи, дичат і дий, а також «утро-вані широкі. Червоні до скарпанти для пачи і пачи

Ц. к. склад озброєння, патронів і пороху.

Друкарня тов. „Рускої Ради”

в Чернівецькій області вулиця Петровицька ч. 4

мае на складі отці

👉 КНИЖКИ 👈

алмазний Іван: „Пропасть“	пер.—29
архангельський Миколай: „Подорожниця“	—
для екстерійних учительських і учнівських шкіл народних, видана четвертою редакцією розширеної і доповненої Нарисом неміцко-російської виховання	1-20
Удальцов Ем. О.: „Студії Богословські“	8—
Вірницький Микола: „Методика“ науки в школі народній ч. II	2—
Іван Теслят: „Компаний писар“, збірка притоків, які укажуть різні писемства	1—
„Перші корі“, описаніе	1—
„Духи та тіло“, досвід	—20
Архип: „Малорі“	—20
Гоголь Микола: „Рейсюр“, шкідливий в 5 книг, переклад В. Сидоренка	—60
Іванович Іван: „Приказки“ I і II томи	—16
Ігхарко Іван: „Жаги“	—20
Іоаннисянська Ольга: „Диліяна“	1—
„Полора“	1—
Олександр Олександр: „В день святотворчої“	—20
Фрушлянський Антін: „Серце“	1—
„Смешливі“	—80
Тунинський Денис: „Богатство“	—20
Kartyniewicz L.: „Historische Zeugnisse“ über die ältesten Beherrscher und Einwohner der Bukowina und Moldau	—20
Іуменський Прасковія: „Листи з українця“	3—
Ілля Михайло: „Про русько-українській народній чужинах“	1—
Mullik Dariusz: „Die Amts-Correspondenz der Volksschulleitungen und Ortsschulrathes Angelegenheiten“	1 25
Ігумен Брестой: „Персональний наказ“	2—
Іоанн Олександр: „Листівка“	2—
„Чума горлицька“	—60
„Методика“ I	—60
10 класів для дівочих“	—20
„Холодіє величків“	—40
Швар Франц-Йозеф I.	—20
„Крилатий ангел“	—40
Семенов Іван: „Образы в природі“ I-II	—20
Семенов Іван: „Марба“	—80
Свободина Марія: „I сток зона блда“	1—
Степанян Василь: „Сила наслідка“	1—
Стоцький Стефан: „Купальщина Русь“	2-4
„Bestrebungen der Kämpfer“	2—
„Громади“ або який лад і порядок має бути в громаді	—20
„Породили“ як аналізувати казенні пожиткові і підданці	—40
„Minoritätentum“ in der vom k. k. Bukowiner Landesschulrathe behandelte Regelung der ruthenischen Schulorthographie	—40
Федаський Юрій: „Теорія“ том I.	—80
„Щоб кожен знав“	—20
„Простота“	—2
Франко Іван: „Русько-українська література“	—20
Штанг Осип: „Листи з пенька“	—20
Ermekow Densio O.: Die griech. Präsenstbeizenden-Mense, ihre Entstehung Entwicklung und gegenwärtiger Status	3—
„Жито, жито і смерть і боротьба першовсімля людини єв. великомученика князя Суздальського“	—40
Яблочнов Г.: „Стихи учителя“, оповідання, пер. А. Крушиницького	—60
„Бесіди про нашу комашку“	—80
„Ein Ethnograph“	—20
„Про божу війну правдиву і про війни до війни“	—20
„В чім наша сила“	—20
„Важко до науки“	—20
„Голос до народу“	—24
„Зерка“	—20

Просьвіт промінями Рентгена.

Лічене сухо-горячим повітрям

подагри, ревматизму, люмбагії (пострілу), Ісхіаса, невралгій, болів в суглобах, нерви і спухлязини.

Апарати сухого горіння повітря (Система Др. Рейсера), ми прикладають ся до слабких частин тіла, зменшують надмірні температури в зоні зони термальних методів, а через те й підвищують успішність лікування і швидкість загоєння ран. Значно успішніше діє. При ліченні з тією тією відносною опір слабкого місця, тому яку яку його опір і ті що термальні на серце, на висхідні і нисхідні. Лічимо його лікувати ся і в меншому пацієнта.

Купелі в електричному жаровому світлі проти слабостей, як зміна матерії, подагра, ревматизм і проти затовщення.

Др. Г. Хасс, Чернівці, ул. поштова 5а.

Найновіші Schulversäumnisse

BOJVNUTH MOJED.

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улиця Петровича ч. 4.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворена в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

Выход товариство „Руска Рада“ в Чернінах.

3 друшарній товариства „Русної Ради“ в Чернівцях під zarядом Володислава Секерського.

За редакцією відповідає **Володимир Секелюк**

3 друкарні товариства „Руской Ради“ в Чернівцях під зарядом Володислава Семерського.

MODE MANUFACTUR * * * * *

ЙОЗУФ ВЕНДЕР Чернівці

поручає найновіші

матерії на мужескі і дамські убрання.

Прошу добре завважати адресу: ул. Головна ч. 9.

Склад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з аль-паки і хіньского срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вахляри коронкові і а правдиних струсьових пер, ручки перлові і з черепах. Вахляри бязь, найновіший шроб, в білах, чорних і всіх інших барвах модних.

Рукавички: білі Glasé, широкі землі і шовкові у всіх довжинках для пань і панів.

Коши до подорожи на повози і санки, а також накришки на ліжка. Найновіші бронзові товари і а старого срібла. Склад правдиних петербургських нальонів і черевиків до світу.

Вазели краватки: найновішого жанру. Батоні мужескі серочки шовкові, а Ріке і Батисту. Найновіший коніри і манжети, хусточки шовкові, батистові і полотняні. Гузики до коніри і шовкотоні. Мужескі шкаринти.

Ізза пізнього сезону продають ся на дуже знижених цінах всі товари кашукері, платоні, повинні і черевини.

Найбільший вибір парнавацьких товарів для панів і пань штигелет і домоші черевини: анперонані, Шеттозан, білі Glasé і атласові, подешеві зі широкі землі.

Білий набои на складі: парнавацькі кучми, дамські зарукалки, чарочки, поштери і т. д. Правдині білизна Сієра: платняни, мужескі пончохи, шкаринти, Chendlen Escharpen і хустки, повинні шати і хустки повинні і полотняні дамські свідені, камати: огрівачі пулси і антов; платоні повинні і футровані широкі рукавички. Полотняні і широкі черевини для пань, дівчат і дітей, а також футровані штигелети. Черевини до сонгачки для панів і пань.

Ц. к. склад оружя, патронів і пороху.

Друкарня тов. „Рускої Ради“

в Чернівцях улица Петровица ч. 4

має на складі отці

КНИЖКИ

Бажальский Иван: „Прованс“ хор. — 20
 Барановский Михаил: „Педогогіка“ для семинарий, учительских і уч-щих шкль народних, (видане четверте значно розширене і доповнене „Педогогіка народної школи“). 120
 Будкевич Ем. О.: „Студій Богословії“ 6—
 Гавришук Микола: „Методика“ наука а шкль народній ч. II 2—
 Галив Теодот: „Домашній папір“, обірка прикладів, як укладати різні папіри 1—
 „Перші шкль“, енциклопедія 1—
 „Думки та мрії“, поема — 20
 Гаршин: „Малари“ — 20
 Гоголь Микола: „Ревізор“, комедия в 5 дійх, переклад В. Олександровича — 60
 Данкович Іван: „Правдині“ I і II по Захарко Іван: „Життя“ — 20
 Небидинова Ольга: „Людина“ 1—
 „Шкль“ 1—
 Олександрів Олександр: „В дні святости“ — 20
 Крушельницький Антон: „Серце“ 1—
 „Секретарка“ — 80
 Лукиничев Денис: „Боготвір“ — 20
 Мартинюк Іван: „Historische Zeugnisse“ über die ältesten Bekehrungen und Einwirkungen der Biskupia und Moldau — 20
 Олександрів Ярослав: „Листа а турки“ 3—
 Палак Михайло: „Про руско-українські народні читальні“ 1—
 Рибнік Даріан: „Die Amts-Correspondenz“ der Volksschullehrer und Ortschulräthe Angelegenheiten 125
 Рігуляк Євген: „Верховенство шкль“ 2—
 Павлович Олександр: „Ластівка“ 2—
 „Чума горілиць“ — 50
 „Методика“ I — 60
 „10 кален для дітей“ — 20
 „Христів садина“ — 40

„Шкль Франц-Шенк I. — 20
 „Крестовенський людик“ — 40
 Сенюк Іван: „Образи а природі“ I і II — 20
 Семанюк Іван: „Карба“ — 80
 Слободіна Марія: „І зток нова біла“ 1—
 Степанів Василь: „Сина казачка“ 1—
 Стоцький Стефан: „Пуповинська Рука“ 240
 „Bestrebungen der Katholiken“ 7—
 „Грошад“ або який лад і порок ми буди а грошаді — 20
 „Порядок“ як укладати лад по-кашукері і махачі — 40
 „Mitschelschreiben“ in der vom k. k. Hofkanzler Landesschulrathes behufs Begehung der rathenlichen Schol-orthographie — 40
 Федько Юрій: „Темі“ том I — 60
 „Шкль жолавері“ — 20
 „Проксудія“ — 20
 Фрашко Іван: „Гусак українська а-тература“ — 20
 Шкль Олександр: „Листа а нека“ — 20
 Бремійчук Денис О.: „Die griech. Präsenstheorie-Messe, ihre Entstehung, Entwicklung und gegenwärtiger Stand“ 3—
 „Життя, мрія і смерть і їхнє перетворення згідно з наукою шкль“ — 40
 Яблонський Г.: „Огляд учителя“, оповідання, пер. А. Крушельницького — 50
 „Боготвір про часи козацькі“ — 80
 „Das Katholische“ — 20
 „Про бунт війни праски і про вибори до війни“ — 20
 „В чім наша сила“ — 20
 „Котик по валу“ — 20
 „Голово до народа“ — 21
 „Зоря“ — 20

Просьвіт промінями Рентгена.

Лічене сухо-горячим повітрям

подагри, ревматизму, люмбаги (постриду), Іехіаса, невралгій, болю в сугавах, нарви і спухливості.

Апарати сухо-горячого повітря (Система Др. Рейсера), що прикладають ся до слабих частей тіла, уможливають найвищу температуру а певними термальними мовками, а через те й найкращі результати в ліченні і шкль застарілих слабостей. Водамо уявлення біля. При ліченні а біля тіла відносно опріє слабшого тіла, таку по-жуть його зноска і ті, що терплять на нерви, на шкль і шкль. Лічене може відбутися ся і з певними напіння.

Купелі в електричній жаровій світлі против слабостей, як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. Хасс, Чернівці, ул. поштова 5а.

Найновіші Schulversäumnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улица Петровица ч. 4.Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворена в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністрації і експедиція
при улиці Патровича ч. 2.
Рукописи повертає ся лише на поперед-
ню застереженні. — Редакційні поспе-
чатанні віддає під етикетку поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:
на цілий рік 20 К. — с.
„піл року“ 10 „ — „
„чверть року“ 5 „ — „
„місяць“ 1 „ 70 „
Поодинокі числа „Буковини“ 16 сотиків.
Передплата і підписність за іноземні
платні в Чернівцях.

3 державної ради.

На засіданні палати по-
слів 5. марта п. Шенерер вів
інтерпеляцію аби держава закупи-
ла Гранд-готель Beau Rivage в Же-
неві, де б. н. імператор. Елізавета
упала жертвою атентату. Інтерпел-
лянт зазначає, що не годить ся,
аби сей готель служив до значай-
них цілей, его повинна набути дер-
жава і устроїти в ній музей пам'я-
ток по імператорі, а перед готелем
поставити пам'ятник. Пос. Креппа
і тов. інтерпелюють в справі пове-
діння старости Білійського в Турції
і в справі помісарського заряду в
Мельці.

По відчитанні інтерпеляції па-
лата приступила до бюджетно-
вої розправи а іменю до ста-
ту міністерства внутрішніх справ.
Голос зарвав пос. Ошід. Бесідник
стає в обороні лікарського стану і
домагає ся опії держави для лі-
карів, зазначаючи, що ухвали лі-
карських палат не мають ніякого
значіння, бо правительство кожної
хвилі може їх звести. Далше бесі-
дник обговорює санітарні відносини
в Галичині; жалус ся, що убо-
ге населення не може покористувати
ся виваженним средством проти ли-
фтерії, бо оно є за дороге. Пред-
ставлення відносини військових окру-
жних повітових лікарів і домагає ся,
аби правительство предложило про-
ект закона, що управильний би
службові і пенсійні відносини лі-
карів зайнятих при політичних пла-
стях. Бесідник вступає ся за лі-
карським станом, якого смертель-
ність є о 25-9% більша, чим в ин-

ших заводах. На армію держави
видає 45 разів більше, чим на са-
мостарі ціли. Вкінці жадає як най-
скоршого полагождення правитель-
ством закона про обовязкове ubez-
печення сподівано практикуючих лі-
карів.

Др. Кербер, відповідаючи на за-
клид роблені адміністративним пла-
стом, визнає konieczність реформи, при-
чім треба би збільшити число ста-
ростів і урядників при старостках.
Однак фінансові труднощі унемож-
ливають переведення такої реформи.
Від крайних властей міністер за-
жадав надіслання проєктів що до
реформи цензури. Число забороне-
них і розважаних зборів в порівня-
нню до заповіджених і відбутих, є
дуже мале. Урядники сповняють
без закладу свої обовязки, бо такий
урядник, котрий забуває о своїх
обовязках, знає, що его іде. Уря-
дникам не боронить ся мати полі-
тичні переконання, але жадає ся
від них, аби в хвилину зложених
службової присяги, залишили агре-
сивну політичну акцію, спеціаль-
но під національним виглядом.

Що до ветеринарних справ,
то стан річи є у нас користийший,
як в якій небудь иньшій державі.
Ветеринарний припис мусить бу-
ти так виконуваний, аби населення не
гадало, що ті приписи суть проти-
вни звернені. Тенденція імперського
розпорядження з 2. цвітня 1899 р.,
зглядно з 15. вересня 1900 дома-
гає ся тільки того, аби були тільки
такі звірята, котрі могли би по-
шесть розширити. Не відносить ся
оно до звірят, котрі самі властиво-
лі з огляду на небезпеченство по-
шесть віддають до різні.

Ані я, ані мої товариші не ма-

ємо великих зглядів супротив уря-
дників, котрі допускають ся наду-
жати. Від кожного урядника пере-
дочем домагає ся, аби точно спо-
вняв свої обовязки. (П. Данинський:
Нехай затишають собі се галицькі
старости!) Що до становища уря-
дників під політичним зглядом, жа-
даю від них як найточийшого ви-
конування законів. Не хочемо аби
населення терпіло через заведбува-
ння або поперхоння полагоджування
справ. Для публичного життя і для
поваги урядників було би най-
ліпше, як би они думали тільки о
своїх обовязках. Судьба держави
певно не змінилась би ся, коли би
100.000 урядників не займало ся
політикою.

Вітак по промові п. Шенерера
виступив рад фактичних спросто-
вань, а вітак бесіда референта Мор-
еса, яку антисеміти нагородили де-
монстраційними оплесками. Палата
ухвалила в голосованні розділ „Цен-
тральний заряд“ і „Адміністрація
політична“ та всі резолюції.

При фактичних справозданнях
прийшло до довшого полемічного
диспуту між пп. Мойсою, а Да-
нинським в справі побирання рему-
нерації від банку правительствен-
ним комісарем гр. Лосем. П. Мой-
са показував, що гр. Лосє підказав
ся під прийняти свої ремунерації, а
пос. Данинський обставав, що се
стало ся лише наслідком гамору,
піднесеного газетами та що вже
така ухвала ремунерації банком
для контролюючого комісари вка-
зує на нездорові відносини.

З черги приступлено до даль-
ших титулів міністерства вну-
трішніх справ.

Пос. Кратохвіль вступає ся за

загальним забезпеченням робітників
та жадає помноження промислових
інспекторів.

Пос. Прохаска жадає поліпше-
ня платні різних категорій дер-
жавної прислуги, а посол Фресль
говорить знов дві години по часки,
а вітак запитує президента, чи не
міг би своїй промови скінчити за-
тра. Коли президент закликає, що се
не можливе, бесідник кінчить свою
промову по часки і на тім замкне-
но засіданє о 7-ій годині вечером.

Перегляд політичний.

Соціально-політична
комісія радила 4. марта над
предложенем в справі забезпечення
пенсії приватним урядникам. Пере-
важна части бесідників заявила, що
правительственне предложенє є не-
вистарчаюче, і жадала загального
обезпечення на старість і в случаю
нездібности до праці.

Проф. Козіське закликає
4. марта іменем професорів віден-
ського університету депутації сту-
дентів медицини, що абір професо-
рів узглядити жалани студентів що-
до медичних ригорозів, с. є. злек-
шити деякі постанови нового регу-
ляміну, котрий, як звісно, викликав
велике невдоволенє в кругах моло-
дїжи.

Наслідником угорсько-
го міністра торгівлі Ге-
гедіса, котрий триває при намірі
подати ся до димісії, був би імо-
вірно п. Горански.

Загранична політика в
німецькім парламенті. На
вчорашнім засіданні німецького пар-

Корніль Н. Устининович.

Кольхис.

(Конець.)

Чув я ще й другу істину абхазу
вже знаву в Сухумі; а то про „Аіпо-
ву корову“. Буває їй отойть ще й до-
ся високо у Абхазіа і у сусідуючих з
ними Черкесіях.

Абхазіи князі з роду Цебе вино-
хують єї. Що три роки одна княгиня (пер-
вістка) диним князем несподовком дає
о собі знати, що є вибранною бога Ахі-
ни. Тоді заходять уся родина князя
Цебе в хлівці первістки, молять
ся там, обливають єї молоком і виводять
за царини аула. Далше — нажуть —
іде вже она сама то в гору то в про-
вал, добрами-адами, аж у верховину
черкеської ріки „Шахе“. Там, в пралісї,
„Ітхачех“ на — так званій — ахі-
новій поляні вичить єї біг свята
княгиня і кладе ся біля земної почі, що
стоїть посеред поляни, під роєхатим
оріхом. Під оріхом висить огромный
мідний котел, а над ним зелений кімн.
Многотиснячий адиг Абхазів і Черкесів,
проводячий князю з хлібами, званним:
„тхїл“ (т. є. проскура), молять ся всю
ніч; а рано потім вино і заповнюють жер-
твенну князю, парять єї і роздають
їм себе.

Початок того культу взяв ся — ка-
жуть — в непахитних часах ось в иній
чудної події:

Черкесі, котрі часто нападали на
абхазів сусідів, вертали одним разом
в великому добродію по сповасі і станули
в діє Ітхачех на ніч. Повечерявши
і напивши ся гаразд, аби они над бра-
цями зблизувати ся. А нахились між
братцями і княгиня з роду Цебе. Та бу-
ла тигітна і вівала на поміч бога, ко-
торму той аїс був присвячений; а бо-
гом тим був Ахіна. Тоді єчинилось
чудо: земля задрожала, розпалась і по-
жердя в огнианих чюдностях своїх диних
Черкесів. Бранці одних спасли ся чудом
і поринули вчасно домія; а на памітку
той події жертвують Абхазі Ахінові ще
три роки князювати первістку, на котру
він — в тое віратє сьвято — сам указує.

Міг сей нагадує традицію о Кад-
мої. Кадмоє зайшов, гадуючи за ско-
пленою Зевсоє сестрою, до Пітіи в
Дельфах; а та поділа єму іти в євіт,
аж стрітить королю, котра его поведе.
Нехай за нею слідкує, аж до она поло-
жить ся і там нехай поселить ся та
буде місто.

Але міг той не грецький, тільки єв-
рейський, а єврейка і позаклада-
ла бузи черші колонії на бе-
регах Кольхиди. Іменом: Пагри,
Зієз, Пазіс і Пату буди, аде ся,
єврейськими і доперва дось в V. віку
перел Хр. захопили їх Греки в свої
руки.

Від Фенікієв отже — котрі з Єв-
ритиними були одного роду і в першепо-
читках не так то дуже і реалією мусіли
різнитися, коли там як Євритини обрі-
зували ся, — від тит Фенікієв могли

древні Кольхи не одно переняти, що
нині ще відкидає ся у їх потамків Мі-
грей і Абхазів, а навіть єврейської на-
мє з Мінгрелією єврейди Ватума а ста-
ринного Пату — Іурій.

Однак мимо то все Геродотових
увважювань, що Кольхи — Євритини і Аві-
тїони (III. § 97) не можна зовсім легко-
вважати. Я тільки походженє їх від Ра-
мзесових войськ відкидаю, але проблема-
тично. Геродот бо видів Кольхиді і пові-
дає вразно в кн. II. § 104: „Але то
видко, що Кольхи Євритини“. Того
я сам вже догадував ся, заппм се
від иньших учн... Я і нитая одних
і других (Кольхиді і Євритини) і пона-
дає ся, що Кольхи більш тямить Єв-
ритини, як Євритини Кольхиді. „Вони
чорношкірі і кучеряві...“ На-
жійше те, що Кольхи обрізують
ся, як Євритини. Приймають же ся Фе-
нікії і Сири сами, що того научили ся
з Єврити. Сири же, що сидять по Тер-
модоні і по ріці Партеніс та їх сусіди
Макроні повідають, що те від Коль-
хиді новими часами перенесли. § 105... і
виріб покотна тілєм у Кольхиді є той
сам, що в Єврити...
Слова ті Геродота єуть такі
явні, а єго яснові спостереженє вєсди
такі докладні, а навіть критичні, що і
не можемо сумніватись о правді єго
твердження про Кольхиді, хотє ніхто
занімав ся ними габушо. Кольхиду
він аїхиді і вєсди розлигував Греції,
або й Фенікії — побачивши якого не-
Грена: хто се? що се за народ? Та-
кочина він уєди і відповід занеував

єврити, хотє і не раз додавав: нішту,
що чую; однак не вірю тому євєму.

Там отже стоїть для мене: що ті
Кольхи, инь бачив і розлигував та
про яких звидував ся Геродот, були
походжені єгипетського, а може і
етіопського. Тільки, що від єго
Автіонами не можна розуміти иньшних
Негрів Нубії, бо Автіони — після
малюнків Євритини — були аспраї чор-
ниші, але горболосі і кучеряві... щось
трохи похожі на Абисініє, а подобу ту
можна ще й ині відкидати в Мінгрелію
і Іурійних Кавказів.

Но иньшим судьбами иньшиз ся від
Кавказом — в часах пітпа історії Ав-
тіоні, єсли велікий Рамзес не бачив
Кольхиді?

Першу історичну вістку дотикають
того кутка землі подіють нам вели-
чанські гороральби і княгиниє, вириті
на скалах у озері Тортум-гелі не-
далеко уєйти ріки Чорох а більш инь-
шнього Ватума, а праєстарого кол-
хидного Пату. Княгиниє та поідає,
що Мутаріс-Ассур, володарєв
Самсирамана VI-го розширив ту
границі Ассури аж до моря — а
сталоє то в р. 850 перед Хр.

Яких 200 літ пізнійше (666 пер.
Хр.) писавши Ассур-бан-габаль збуто-
вавши ся против єго власті Автіоні
єгипетської столиці Теби дось далєко в
Азію. — То само чинили Ассуриани з
сотами тисячів Жидів Самарії і Юдеї.
з Євритини та з иньними народами, ко-
трі їм заважали. Висесалиєв рошищу-
вано по цілій державі; а жидиз — ро

ламенту вела ся дискусія над бюджетом міністерства справ заграничних, при чім обговорювано і справу експедиції хінської. Канцлер Біллов відповідалаючи на виводи безсідників, що забирали в тій справі голос, зазначив, що японсько-англійський трактат не пошкодить інтересам німеччини. Донесення дискусія, мов би Німеччина посередничала в заключенні того договору, суть неправдиві. Невірно є також вісті, подана Times-ом, мов би Німеччина старалась набути в провінції Шантунь монополію копальничий. В Хінах не хочем — сказав канцлер — жадних привілеїв лише рівних прав з другими державами. Німечки ніяка уступлять ся з де-яких міст хінських, як лише політичні відносини на те дозволять.

Пос. Градмаер (соціаліст) обговорював подорож кн. Генриха до Америки і зазначив, що було би найкращим припускати, мов би подорож ся мала політичного значіння. Зійшовши на полуднево-африканську війну домагав ся інтервенції німецького правительства, говорив о переслідуванню Вірмен Турками, а кінци ще раз закинув, що Німці забрали в Пекіні інструменти астрономічні.

Канцлер Біллов рад не рад знов мусів відповідати. Виказав він жаль в поневу пиводів Градмаера тим більше, що князь Генрих так торжественно приймають Сполучені Держави. Подорож не мала жадного політичного значіння, а була лише виразом змагань до удержання традиційно добрих відносин зі Сполученими Державинами. Що до астрономічних інструментів, не забрано їх з Пекіну самовільно, лише подарувало (!?) їх хінське правительство Німцям.

Вкінці зазначив канцлер становище Німеччини в справі трансваляської війни. Сказав він, що з огляду на відмову посередництва мирного суду в Гааг та відмову відповідей Англії на пропозиції голландського правительства, лишається хіба вооружена інтервенція, а се

не відповідало би інтересам Німеччини. З огляду на те німецьке правительство не може приступити до вооруженої інтервенції, тим більше, що в тім не поперла ся его людність Німеччини.

На тім дискусію перервано. Париска часопись „Patrie“ доносить, що цесар Франц Йосиф удасть ся небавки до Сан Ремо, щоб відвідати англійського короля Едварда II. і короля італійського Віктора Емануела III., та припинити тій стрічі високо політичне значіння.

Німецький парламент відкинув резолюцію соціалістів, котрі домагались, щоб віддати нам забрані там астрономічні інструменти.

Вибори до Собрани підбули ся в цілій Булгарії спокійно. Після дотепер звістних результатів вибрано: 97 прихильників правительства, 28 кандидатів народного стороництва, 10 каравеловистів, 9 лібералів, 3 соціалістів, 8 стамбуловистів, 9 аграріїв і 7 демократів. Між вибраними є провідники всіх стороництв крім Радославова і ген. Петрова. В самій Софії побідили правительственні кандидати скоалізовану ліству трох опозиційних стороництв.

4-го марта арештовано у Мадриді 8 анархістів, а в їх числі 2 Англійців, 2 Французів і 1 Швайцарця. Домові ревізії у них переведені виказали, що існував заговор.

З Америки доносять, що наслідком бесід кн. Генриха на бенкеті дисеникарів стали Американці холодніші до него відносити ся.

Кітшенер доносить з Преторії: В минулім тижні 69 Бурів погинуло, 15 ранено, 903 попало в англійський полон, а 105 Бурів піддало ся. Віддали Кекевіса і Гріффельда переслідують Бурів, котрі поділили ся на дрібні відділи. Метуєн вирушив, аби зайти Бурів а переду. Дневники доносять що Девета ранено дня 28. лютого.

В Сарабелі у Іспанії узяли не в 25 осіб за участь в демон-

страціях, а між ними одного австрійського підданого, підозрюного о шпирені анархізму.

Промова посла Николая Васильяка

на засіданні державної ради дня 27. лютого 1902.

(Конець).

Мої панове! Я говорив про верховодчі особистості а тепер дозволю собі навести Вам приклад про єдиний заселення. Скарбові дирекція в Чернівцях має установлене місце для одного радника двору. Се місце займає тепер нарадний радник двору Шаді. Я не маю против него нічого закинути, хотий він неможливий фіскаліст, але бодай не міняв ся у нашій політичній справі, а інтересує ся своїм урядом. Ми маємо п'ять установлених місць скарбових нарядників, з них обсяджені три чужинцями, і так др. Гердогом, н. Генном і н. Оттом а два місця Буковинцями. Ми маємо шість установлених скарбових радників: з них є чотири чужинці, і так: нн. Петер, Левелер, Гелерт і Бітлер, два Буковинці.

Отже видите, мої панове, місця V. ранги належать німцям чужинцям, VI і VII ранги у переважній більшості чужинцям. При VIII. ранзі дозволяють і Буковинцям мовити одну лінію на золотім номірі (Восесеті), тут є лише трох чужинців. IX. рангу, де нема золотого коваля, поділяє ся німцям Буковинцям.

Але в останніх часах розпочато щось нове, себто насильні чужинці вже з дозу. При авансі кажуть: Відний чоловік прийшов з далека, він мучить ся в чужім краю, ему можна дати першестство перед его товаришами. Сі лішавуть ся а той панов іде в гору. І так маємо тепер 14 скарбових номінієтів 4 чужих: Конрад, др. Маер, Суховос і др. Німцям.

Мої панове! Коли я вже є при скарбових номінієтах, то дозволю собі попросити пана міністра скарбу, щоб він у своїм інтересі дав повеліня правни Буковинці, чи се правда, що в останній часі прийшли двоє чужинців на скарбових номінієтах на его власне бажане, бо се не було спростоване у тамошніх часописях. Іменно установили два нові місця і говорять, що С. Е. пан міністер скарбу має на се установлене дозволити лише під тим умовом, коли є два місця обсядуть ся чужинцями. Се було би велике недовіре супроти буковинської

молодіж, котра там починає свої студії університетські. (Притакнувши).

Як я вгадав, насильні чужинці починає ся вже з дозу. З 15 номінієтних правників є трох чужинців. Они будуть мучити ся, і можуть спокійно числити на те, що за три-чотири рази досягнуть VIII. рангу і перескочать усеї Буковинці.

В рахунокнім відділі є лише два місця з золотими номірами, два рахунокні радники і два чужинці н. Свобода і Калтвенсін. Тут я скінь ні один Буковинець носить золотий номір. З IX. ранги мають вже лише дві третини Буковинці а одну третину чужинці. Найсильніше діє ся ні скарбовою стороною, що складає ся з трох чужинців чужинців. На милість Бога, мої панове, чим має бути ватаг бідний Буковинець? Золотого номіра ему нема, IX. ранги нема, в концетовім відділі ні і сторожі скарбової також ні! Отже що має він діяти? (Восесеті).

Сі обсягання причуть за позаштатним, они не де витримати, они мусять, як далі там піде, витягати за собою політичні консеквенції в краю. Вже тепер починає приборати ся неспокій до чужинців, і прийде час, коли Буковинці не схочє грати ролю риану, на котрій заводять всілякі у других краях неспокійні елементи, що не все є найліпши, (Восесеті) але заперестує против того і не прийме їх. Се починає ся також і найкращих місць, і як цілий край, всі народности і партії задані що-де сего питання — і я можу сказати, що так дійсно є — тоді буде правительствено мусіло числити ся і з нашими малим коронним краєм. (Живі оплески).

Мої панове! С. Е. пан президент міністрів говорив, щоб окимати неперозуміння. Я навіть піду назуку рішай, котрі дали би зробити ся на Буковинці без всяких неперозуміннь. Я думаю на примір, що, коли би вже прийшло до того, щоб селити міг говорити по руски в меншій урядовій і в суді, як би они розуміли мову селити, то з сего не повстало би ніяке неперозуміння, ніяка революція селити. (Восесеті). Я думаю, що се для держави не було би небезпечно, коли би вже раз пероведено розпоряджене, що кожний урядник мусить знати мову краю і пошту, в котрій він урядує. І тут наведу Вам малий примір:

Ми маємо в Садагурі повітовий суд. Тут є три судії, що не розуміють руского слова. Маємо суд повітовий в Сереті, тут є два судії, що не розуміють по руски. Маємо повітовий суд у Кішмані, тут один кларний судія, що не розуміє рускої мови. У Вижинці, у чисто рускій повіті, є двоє судіїв у Баставі один кларний судія, що не ро-

зуміє ся — там, де було або безлюдно, або небезпечно, то є: на границях Ассирійської. Чи они ситали аж під Каніза? не знаю; безпечна одна річ, що вже на великого Курума перша власть ситала до Курі і до золотого Паса.

Але і Ассирійці були вже не далеко Каніза і могли розмістити агнозетних виселенців на границях Кольхиди. В Кольхиді понали они, хіба, не страшний напад Саків на малу Даву (620—600), котрий наче буря повитав, поровнітував племена і народи і лину ним далеко від батьківських гробів в Мидію і під сніговерхий Каніза.

Двіста літ пізніше ходив Геродот по берегах Кольхиди. І щож дивного, що грім Греків та Феніків він побачив що инший народик, котрий ему так прагадував Єгипет і Айтіоні?

Ті Айтіоні дали може і початок культурі побережя Кольхиди і вони вже не самі то з знайомих собі і близьких Феніками — що ту може принадом під той час попливись — заложив Бу⁹⁾ той город Медей і інші приморські містечка.

Одним туземцями, однак Кольхиди були й інші племена, — про них повідав нам отець географів Страбо — і були то интовані прапращури Мінгрелів, Імеретів, Самурзаланів і Абхазів.

⁹⁾ Цява річ що божество моря і судиб звало ся у Сумерів, тих пражиттів Вавілонів „Еа“, а Халдів і Єлмітів вносено теж кудись з їх вітчизни, де і без сльду попронали. Були то народи культурні а предє нічо иншого як богатство звабляло Греків до роєбів в Кольхиді.

Запинованні ту над Фазісом потомки Єгиптин шведи ся скоренью, нимирали Феніки і Греки та Римляни і Візантіяні — бо нинішні Фазіса а особливо уйте его з великим озером „Палеостомос“ суть нездорові і просто убийчі для чужинців.

Туземці тогди так мало охотили ся з байдами, як се десь чинить з Москалями. Тільки кияї та кушії приймать лани і обичай російський, народ лишиєсь тот сам, що і був перед 2,000 літами і мало що на ній від нас прилиняє.

А все такої доки велики видно на народі, особливо на заможніших. Найлучше показують імена власні. Прастарі імена суть: Тушпе, Тульме, Чеабе, Цебе, Пагав, Чічуа, Абеуа, Іналіпа і т. п. В пізніших як: Шарвахе, Міладзе, Ачабадзе, Атабадзе, Парнабадзе добачують вплив староперсній; бо додати до тих імен старе закінченє на „е“, то будемо з них мати власні сатрапів Дарей та Ксеркс. Дальше бачу вплив Римляни, або Ромул в іменах: Даланевізі, Кланіш-візі, Якобін-візі і т. п.; бо то „візі“ нічо иншого, як тільки латинське: Візіс. Ще пізніше, коли Генуя і Венеція розгонали ся на тім побережю і правительські звонки з усім партвельським племенем нависали, приходять імена, як: Дадешнізіані, Ціліні, Орбеліні, Гумісоні, Тульмері, Ізлеті і т. п., котрі звучать до-цїла по італійськи. — Нинішні кияї, кушії канізаї додано до своїх імен москвопись: „ов“ і „ев“; але на тім і конеш. Народ Мінгрелів є той сам, що був за часів Медей.

Одиче: де-ж він був той город Аета? За ним глядала сотня учених і

невчених землевідів різних народів тай досі не нашли. А він був, він стояв десь ту над Ріоном, хоть би то і правда була, що Аргонавти не сюди запливали на золоте руно а до грецького богатого на золото острова Таос — о чім нас переконують новітні критики грецьких мітів і переказів. Однак они не перечать існування города Медей, під Канізом.

Его глядали то в райській долині над озером Тортум-гелі коло Батум, то в поблизу Кутаїс, головного міста Імеретії, то аж за сурамським передієм, надобіям в склі містечку троглодитів „Унізіс-діх“.

Долинка при озері Тортум-гелі має щось за собою. Там би і розкопи робити. Але два посідли адегати не мають підстави. Є неправді перескази в народі, що море в туманній давнині далеко глубше в край чим тепер заходило тай що меж було гори Пазом підняти аж під самі Кутаїс (старинне: Кітані Kutaisium), однак традиції тієї годі вірити. Вриваї показують в монестирі сьв. Георгія на дві-три милі від моря піднятія гори „Урта“ являє бупім то витатнене і омаки мідице мідице; що до него мали пропливувати кораблі причапливі до Урти... Коби-ж то правді?... Не онь так далеко за Уртою в прекрасній підгірській околиці над рікою Тейхур-ом ниніє ся село Нагаджені, т. е. старе місто, нова котрим на сідній горі найшов і розкопав єврат Муравйов обширні розвалини старинного якогось города. Він догадував ся так само, як і французкий землемір Du Boide Montperet, що руси ті суть останніми города Археос-

поліс. Розсмотрюючи всю гору, найшов Муравйов під вершиною — порослі відвіччям деревом і мохом нісє прастарі цівковські сльни і помічена з тайним хідником у якус — ніби — печеру, а знайден в ній на ріку, що ту творить мало озерце.

На его думку суть то останні города „Аета“, переднічної столиці Кольхиди.

Однак, хто добре прочитав казку про Аргонавтів, той не піддасть ся уладі всего того, що бачив над селом Нагаджені. Казка бо мовить точно: „Під проходом Аргоса, котрому були єї береги знамі, доплили Аргонавти краю Понта евксінського і уйети Паса. Вітряла змил, щоглу половили тай все сховали в нутрі байдики. Потім вилинули в Каніза; а сніжені хливи і моротом негулялись парветим ударам весел. Лубобіч гору Каніза було видно і город Еу; а з правого боку те Арсесони посельчене поле; де злий естері руна, що там на дубі писало високо. Потом велі Язон, за порадою Аргоса, корабель завернути в мочар оброслий тростинною. Кисно коту і питай понали ся спати нетерпеливо, чекаючи зарі“.

Ониє сєй точ в точ примітити можна до уйети Ріона і до пєсї околиці, лани они деська наляють ся. Одно тільки місто не так дойти, як вже поповість о Аргонавтах: бо Еа була на північній березі Паса, а Поті, нинішня столиця Мінгрелії, лежить на полудновім березі Ріона; котрий при своїм устєю нечає глубокий канал виглядає. Валивчим в Ріон ліворуч також, як в саці, бийють дивосладні вершки Каніза-

зуміють по руски. Маємо в Чернівцях пана др. Гортена, що наслани єго паном міністером судівництва, а котрого пробила пан президент суду Клар начальником відділу судоустанови, до найбільшій рух партій, і сей пан др. Гортен не розуміє ні словечка ні руского, ні польського. В поліції Путилені є щось подібного. Повітовий судин пан Воскович не має поняття о рускій мові. На се є сам свідок. Він пересправає зі мною пераз у Луцку над Серетом — а там двірником і ходив на комісію з ним — сей чоловік не знає сапіння руского, але шаблем побренькувати по комнати і на селі ширинувати, се знає добре. (Веселіє).

Сему лихому треба почне зарадити і я поручаю панови міністеру судівництва, щоб посправив ся, аби таких людей, як пан Гортен, се свідати на-уки, котрим він хоче уцеселити нас, настановити там, де они не потребують панної мови, щоб не уживати їх на шкату судівництва в право.

Тепер сходжу до иншої слабкої сторони, а то є ужиток грошній православного релігійного фонду.

Мої панове! Володимі і руске священство кричить ропани за обезпеченням, за позбавленням пенсії, за внесенням оплати церковної, за обезпеченням своїх уділів і свіді! Маємо великий міліонний фонд. Сей фонд збудував багато лікарень (Слухайте! Слухайте!), сей міліонний фонд утримував багато православних людей, у сім фонді урядують один з найбільшій наших порогів, радники Возь, котрого вибрав С. Е. пан міністер релігійства, що про Буковину знає тільки, що є про Хіні (Веселіє), щоб єго уділовити. (Слухайте! Слухайте!) Коли так робить ся, то се мусить викликати обурення у всіх кругах нашого краю. (Оплески). Отже такі люди живуть з православного фонду, лише наші священники, для котрих засновано фонд, не можуть з него жити, а наші червоні мусять громади самі великими жертвами будувати. Лише доходи дають малі запозички.

Такі обставини напують на сім полі. Я вам прочитаву тепер, мої панове, маю нотатку з одної часописи, котра, як я думаю, близька панови Інспектору Тумбуржови і панови радникови Возь-фови. Там стоїть із нагоди пожежу в трактирі в Палтінові тако: Деревний дїр позичила зруйнованому властивості трактир і позичальний спосіб більшу частку вквітати, накупи 50,000 зл., який він потребував до відбудовання.

Мої панове, не похвалю сего зовсім, коли сьогодні в такий спосіб піддержують інтелекту, що прийшов з Угорщини або відніс і обезпечив свою трапку. Во гроші православного фонду за; а праворуч є широке поле і величезний мочар палеостом — се два москитів і небезпечний малярі.

І пощо-ж ту гадати далше! Можна вилізти різн бути глибокою і мочарів та озер більше по долині Фазіса — а то сам зауважав, призираючи ся партам Птоломеев, дорогоцінну єдиню котрих показав мені археолог судумовий Чернівський... — але палеостом було за часів Страбона, нидно, таке саме як і нині, береги Ріона стали тепер може трохи вищими; але море... море не сягає і не могло в часах історичних сягати аж до Урті, інакше не було би ані саїду з повстаного з замків Пала бодот палеостом.

Піде ниде, як тільки дось за рівою напроти нийського Поті лежала слава Еа столиця Коххиді і там би за нею конати.

Та який хосен з гроби заглядати? Пятнадцятилітніх трупів не візьмо там; ані не найдем золотого руна. Не там єго Кользіда справив. І не який лютий єго стереже, а чорна дїва, сонна — Египтянка — вселя Кользіда.

Єї пробудьте!.. і она дасть нам всі нходи блаженного Шан, золотом верне свого Язона і розкошеє єго приглубити на буйнім лоні тихого Ріона, під потарою Кавказа.

не па те, щоб їх жити не мусь, що ховає гроші від аскураційного товариства у кишеню, а православному релігійному фонду платити малі відсотки. Отже він заробляє рішуче відсотків, наклади наші священники і їх уділів і сироти не дістають ніщо, а церкви падають ся. (Притакувана). Є багато громад на Буковині, де священники не мають людського помешкання, де они мусить мешкати в дїрі якогось небуди селішана, бо не мають парохіальних домі.

Я думаю, що панів доста прикладів, як високо підносити ся фаді саравадності сего міністерства зглядом Буковини, і я можу з становника Буковини лише так сказати: Ми посла Буковини відносили ся до сего міністерства цілком об'єктивно, ми мали президента міністрів справді за прихтеза, ми відірали єго палату по наших змозі, щоб єго призначили, все те робили ми в наші, що заспокоють і наші найпачайшій потреби, ниди настане спокій. Ви бачили, що се потреби не подітничий натурі, се потреби, що іза їх заспокоюємо не захтегає ся скарб, але се потреби, котрі такий малий коронний край мов жебрак може жалати від такої великої держави. Але їх не заспокоює.

Я уявляю би собі обов'язком голо-судати против диспозиційного фонду навіть тоді, коли-б не відчував однаково з моїми земляками з Галичини що-до питань національних. У мене, мої панове, справа має ся і тому иншше, бо я не можу призабути національні справи, бо я не можу дивити ся на насильства і гноблення моїх братів, щоб не висказати цілковите недовіріє такому правительству, що терпить щось такого. (Негалавний оплески Русинів).

Мої панове! Вам і цілій палаті надіється ся певно моя бесіда малозначною в порівнянню знеопаційних випадків по одного, що чує ся похвалити, стати даніломатом. Я не можу до Вас прийти з іншими як „стоваришене добромисличів“. (Веселіє) Я обмежую ся зтими, щоб Вам представити гірку нужду моєї вітчизни, гірку біду моєї нації, і з тих скромних домагань, які сталимо, бачте, як нам всього не достало. Але для нас є ті скромні домагання підставою нашого буття підставою нашого розвитку на економічній і культурній полі. Без них матеріальний і моральний процес розвитку, котрий почав ся від роки в східній Галичині і на Буковині, мусить без уніку далі поступати; неможе для добра держави! і тому нашим обов'язком ємо мужів довіря нашого народу є запобігти сему упадкові нашим інстинктом і тим, що як найчастійше представляємо всі ті річі іншої палаті і правительству. В тім змісє є ми добромисличі, добромисличі зглядом нашої вітчизни, добромисличі зглядом нашого народу, добромисличі зглядом держави і — напуючого дому. (Живі оплески).

Мої панове! Руский нарід є на перекір всьому іза своєї правдиво славноїської величності не такий слабкий, щоб єго можна до землі притеснути. Але савант consules! Во, хто всьо згубив, той боре ся на житє і смерті, і не завжди могуті віднести у такий борбі побіду. (Правда!)

Мої панове! Я спішу ся докінчити хочу лише відозвати ся до С. Е. пана президента міністрів такими словами:

Коли слова С. Е. пана президента міністрів правдиві, — а ми не маємо причини о тім сумнівати ся — що він стає перед П'явським з своїми незалежними переслідженнями, то тоді єго обов'язком є правдиво добромисличого, звернути увагу монарха на нашу недоху, перед котрим все закривають або инякше представляють ті, що лихо почуєні або зломисличі дорадники. Ми все переконані, що там справедливість є спалою, є котру розбють ся чини наших порогів, що ведуть на фаді несправедливості. (Живі притакувана і оплески — бесідники гратують зі всіх сторін).

КОВККК.

Календар. Нехід 24/П (9/П) Св. роп. (р. Францішви) Понеділок 25/П (10/П) Тарасів, (р. 40 мучеників Віатро-рок 26/П. (11/П) Пороїрія, (р. Іраклія)

Посол Николай Васильович прибув до Чернівців і перше навітра знає до Відні.

Головні збори членів „Нар. Дому“ в Чернівцях відбудуть ся в перших днях січня місяця.

Вибір посла до бун. спішу на місце д-ра Вольчинського, що агаєв свій мандат, призначений на 2. н. ст. цвітня с. р.

З Черновецького університету. Прає. др. Гавіко відзначений орденом заслуженої корони. III. класу а проф. др. Грос покликаний до Праги.

Директором II. гімназії в Чернівцях іменований управитель руских паравельном проф. Кориндо Козак. Натасно серженту нашого земляка з Імением і надією ся, що руска молодіж мати ме в ній широго батька-опікуна.

„Buk. Landeslehrer-Verein“ скликає головні збори на 9. н. ст. цвітня с. р. до Чернівців, на котрих має рішити ся реорганізація сего тов., котро учители-Русини повинні були іза польської мови організації.

Пригадуємо, що драматичний кружок тов. „Зоря“ відіграє в неділю, дня 9. н. ст. марта с. р. в салі „Народного Дому“ (ул. Петропільна 2) народну мелодраму в 5 актах з відсотком Михайловського „Опирі“. — Ціна місць: Крісло в перших двох рядах 1 кор. 60 с., в другий двох 1 кор. 20 с., в дальших 80 с., партер 40 сот. — Початок точно о 8 1/2 вечером. — Білетів скорше можна дістати в торговлі н. Гната Відасюка (ул. Паньєва 35), а в день представлення під год. 4-ої при касі.

Русна православна Бурса в Чернівцях устроєє в суботу, 15. марта с. р., вечірний в честь буковинського поети Осипа Федьковича з сідуючою програмою: 1. Вступне слово. 2. Сидір Вороб'євич: „Повідають“ — хор мужеский в супроводі фортепіано. 3. Відчит про Федьковича. 4. Сидір Вороб'євич: „Помарилан“ — хор мужеский. 5. Юрій Федькович: „Король Гуцул“ — декламация. 6. Фортепіанове соло. 7. Філарет Козак: „З Козаків“ — хор мужеский. 8. Юрій Федькович: „Весно“ — сол. партер. 9. Юрій Федькович: „Воскресіння Бєяне!“ — декламация. 10. 3 Черноморці: „Ой летіла“ — хор мішаний в супроводі фортепіано. 11. Юрій Федькович: „Убогий летіла“, декламация. 12. „Гимн“, хор мішаний. 13. Федькович-Нижинський: „3 Окружний“ — хор мужеский. — Ціна місць: I. місце 1 кор., II. місце 80 сот., III. місце 50 сот. Вступ на салю 20 сот.

Русини снатицького повіту скликають велике повітське віче на день 22. марта 1902 (на 40. мучеників) в суботу до забудовани тов. Олексій Радлюка в Снатиці, в справі засновання руско-українського університету і в справі рідничних спілок. Брати снати, прибувайте численно! — За комітет: Іван Сандуляк і Каролю, Лев Дрогомирецький з Будилкова.

На значайних загальних зборах тов. „Січ“ у Відні, що відбули ся дня 19. лютого с. р. ухвалено зміну статута, через що „Січ“ має стати товариством чистого академічного, окупати залоговий фонд і вибрати сідуючий вибір: голова: Роман Парфеній, студ. прав., заст. голова: Осип Бєлян, студ. теол., писар: Лев Посадний, студ. прав., касир: Ілля Попович, студ. техн., бібліотекар: Зенон Кузак, студ. віз. Заступники вибірають: Микола Щуровський, студ. прав., Федір Прамак, студ. віз.

Телеграми „Буковини“.

Відень, 7. марта. Палата послів розправила далше над військовими заповідженнями в Терсті. Міністер-президент др. Кербер простувє нидоди попередних бесідників, каже, що Льовд прийняв лиш 30 пальців від маршарки, аби удержати рух почтовай і що правительствє зложило мироний суд. Відтак описує події з 13—15 лютого, що були спершу демонстраціями робітників а підтак

простою революцією анархістів. Військо ждало годину спокійно, а коли напали не уставили, мусіло ужити зброї, бо не було иншого способу. (Крик з боку соціал-демократів, президент палати закликає посла Ельдерша дичи до порядку.) Міністер відчитує зівзання достовірних свідків про анархістичний характер забурень людий неохочих до роботи і небезпечних для майна, що признають ся до цілковитого безправства. Убито 12 сіб а ранено 29. Військові заповідження конечи закли публічної безпечности, а годі їх підкликати доки не настане спокій, а се знов наступить аж тоді, як ті, що викликали заколот, пізнають, що помага плати сильнійша як їхня охота до злочинів. (Оплески і крик. Міністри гратують).

По промовах послів Шлегля, Офіера, Дершати і справоздаючи відкинено 180 голосами протав 76 писок Єленбогена, аби заповідження не прийняти до відомости, так само відкинено і инші писки а ухвалено прийняти заповідження правительств до відомости і винягородити покаліченого урядника почтового.

Відтак радженє над бюджетом („будова водних доріг“). — Сідуюче засіданє в понеділок.

Відень, 7. марта. Міністер-президент др. Кербер виїхав посполудни до Будапешту.

Відень, 7. марта. Бюджетова дебата скінчить ся іще перед великодними феріями, а вибори до делегаций відбудуть ся по великодних феріях.

Будапешт, 7. марта. Цісар прийняв вчєра на окремій аудієнції президента міністрів Сєля і надав єму велику ленту ордеру св. Стефана.

Париж, 7. марта. Російський амбасадор, кн. Урусов, одержав від царя Миколы власноручне писмо до президента Любєта, в яком цар просить президента до відвідни Росії.

Вчєра през. Любє прийняв російського амбасадора Урусова, котрий вручив єму царські запросини до Росії. Опісля Любє відбув конференцію з міністром Дєзькаєє. — Підзидент Любє відвідає 27. мая царюку пару у Петербурзі.

Пекін, 7. марта. Француске посольство одержало вість, що ворохобники замордовали на границі Тонкіну французского офіцера.

Вєшнїтон, 7. марта. Сенат прийняв закон, який називаєє кару 25 літ (досє було 10 літ) за атеїтати.

Надіслане.

На продаж!

Реальність з прибочними забудованнями, садом, огородам і 10 фальчами найліпшого орного поля. — Жєлєзнична станція під боком. — Уєдєля найкористийшій. — Близкої відомости уділит „Панірна „Рускої Ради“ ул. Петропільна ч. 2 в Чернівцях.

MODE MANUFACTUR * * * * *

ЙОЗЕФ ВЕНДЕР Чернівці

поручає найновішій

матерії на мужескі і дамські убрання.

Прошу добре заважати адресу: ул. Головна ч. 9.

Склад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, уліця Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з аль-паки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вахлярі коронкові і з правдивих струсових пер, ручні перлові і з черепашки. Вахлярі Базе, найновіший вироб, в білих, черних і всіх інших барвах модних.

Рукавички: білі Гласе, шірані землі і шовкові у великих довжинах для панів і панів.

Коци до подорожі на повозі і санні, а також на привази на ліжках. Найновіші бронзові товари і з старого срібла. Склад правдивих нюрнберських валянів і червоних до снігу.

Базелі вратати: найновішого жанра. Базелі мужескі сорочки шовкові, з Ріке і батисту. Найновіші ковтери і манжети, хусточки шовкові, батистові і полотняні. Тузиси до ковтирів і шемізетів. Мужескі шкарпетки.

Ізза пізнього сезону продають ся по дуже знежених цінах всі товари кожухові, шовкові, вовняні і черешки.

Найбільший вибір паравальних товарів для панів і панів штіфетів і домоти червоних лаворанів, Chevrons, білі Гласе і атласові, пошесті зі шіри землі.

Більші засоби на складі: пераньомі кучин, дамські заручавки, чашочки, кофери і т. д. Пранина білизна: шовковий, мужескі шовкові, шкарпетки, Chenilles Eschagres і хустки, повняні шалі і хустки повняні і шовковий дамські штіфети, каміни; острівці пуліса і латок; шовкові повняні і шовковий шірані рукавички. Полотняні і шовкові черешки для панів, дівчат і дітей, а також шовковий штіфетів. Черешки до сонячних для панів і панів.

Ц. к. склад оружя, патронів і пороку.

Друкарня тов. „Рускої Ради“

в Чернівцях уліця Петровица ч. 4

має на складі отсі:

КНИЖКИ

Бажанський Іван: „Пропасть“	кор. — 20
Барановський Миколай: „Педіагіка“ для семінарій, учительств і учителів шкіл народних (шкільне четверте значно розширене і доповнене Парисом психологічної викладкою)	1 20
Будяцька Е. В.: „Студія Богословії“	6 —
Гаршич Миколай: „Методика“ наука в школі народній ч. II	2 —
Галін Теодор: „Домашній вчитель“, обірка прикриттів, як укладати різні писемки	1 —
„Перші перші“, аматане	1 —
„Духи та шкіль“, поезія	— 20
Гаршич: „Мазур“	— 20
Гоголь Миколай: „Ремієр“, комедія в 5 діях, переклад В. Станіслава	— 60
Данилович Іван: „Прикази“ I і II по Захарю Івану: „Жерти“	— 40
Кобилницька Ольга: „Юдита“	1 —
„Понора“	1 —
Олексій Олександр: „В домь одитойвод“	— 20
Крушельницький Антін: „Сорси“	1 —
„Смичковий“	— 80
Лукіничев Демко: „Баситка“	— 20
Martimewicz I.: „Historische Zeugnisse“ über die ältesten Bekehrer und Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20
Синювський Ярослав: „Листи з чужини“	3 —
Павлюк Михайло: „Про русько-українські народні цитати“	1 —
Pihlak Darina: „Die Amts-Correspondenz“ der Volkschullehrerinnen und Ortschulrätin Angelegenheiten	1 35
Пігулик Євдокія: „Верховинські загадки“	2 —
Проскура Омелян: „Аматане“	2 —
„Чума горіла“	— 50
„Методика“ I	— 60
„10 класів для дітей“	— 20
„Хлопчик одитане“	— 40

„Швар Франц-Йосиф I.“	— 20
„Краснобогославський“	— 40
Семанов Іван: „Образки з природи“ I II	— 20
Семанов Іван: „Карби“	— 80
Слободіна Марія: „Історія лова блас“	1 —
Стефанів Василь: „Они хитроїсть“	1 —
Стояний Стефан: „Букварський Ручок“	2 40
„Bestrebungen der Rumänen“	2 —
„Грохад“ або який лад і порядок має бути в громаді	— 20
„Породина“ як закладати власні пожитки і шкільні	— 40
„Mittelstufe“ in der von k. k. Bukowinischer Landesschulrath behufs Regelung der ruthenischen Schulorthographie	— 40
Федькович Фріц: „Теора“ том I	— 80
„Шкільний журнал“	— 20
„Прокурор“	— 20
Франко Іван: „Русько-українська діалектика“	— 20
Шпитко Осип: „Листи з пенки“	— 20
Сремичук Демко В.: „Die griech. Paganistik“	3 —
„Entwicklung und gegenwärtiger Stand“	— 40
„Жито, мука і енергія і історія перенесених мови сян. відносно чужини“	— 40
Площков Г.: „Сказки учительки“, пошесті, пер. А. Крушельницького	— 50
„Ведде про часи дозвіль“	— 80
„Res Ruthenica“	— 20
„Про бунт, сейм і енергія і про набора до сейму“	— 20
„В чім наша сила“	— 20
„Котик по шкіль“	— 20
„Голова до народи“	— 24
„Ворна“	— 20

Просьвіт промінями Рентгена.

Лічене сухо-горячим повітрям

подагри, ревматизму, люмбаги (постризу), Техіаса, невралгії, болю в сугавах, парви і спухлизни.

Апарати сухо-горячого повітря (Система Др. Рейсера), що прикладають ся до певних частей тіла, уможваляють найвищу температуру з великим термальним методом, а через те й найкращі успіхи в ліченні і навіть шкідливих слабостей. Висока температура біля. При ліченні с тіло тіло відносно слабкого місця, тому можуть його зносити і ті, що терплять на серце, на константи і астматичні. Лічене може відбутися і в домашньому ліченні.

Купелі в електричній жаровій світлі против слабостей, як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. Хаас, Чернівці, ул. поштова 5а.

Найновіші Schulversäumnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях уліця Петровица ч. 4.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях отворена в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакция адміністр. і експедиция
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи авертає ся лише на поперед-
но застереження. — Рекламациі неопе-
чатані візьмі під оплати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К. — с.
— „пів року“	10 „ — „
— „чверть року“	5 „ — „
— „місяць“	1 „ 70 „

Посдинне число „Буковини“ 16 сотиніп.

Передплата і належитість за інсертати
цятні в Чернівцях.

3 державної ради.

На засіданні палати послів 6-го
марта п. Шенерер вище інтерпелі-
цію, в котрій домагав ся іменован-
ня міністра-підня з поза парламен-
тарних кругів в тій цілі, аби ріш-
ювавши вплив славянських міні-
стрів. Інтерпеліант питає також, чи
правительство раз вже поробить
кроки в цілі переведення відокрем-
лення Галичини і чим правительство
може виправдати систематичне усу-
данє німецьких кандидатів до дер-
жавної служби в користь славян-
ських кандидатів.

П. Брайтер вище інтерпеліцію
в справі перекоса посла у Відні
Мерімана, котрий обіймав бун одно-
му пенсінському банкірови за ви-
соку суму виробити титул барона
або який високий ордер. З тої при-
чини ведеться тепер процес о зворот
назначеної суми наперед квоти. Ін-
терпеліант питає, чи правитель-
ство постарас ся о се, аби перекос
правительство підкажало Мерімана.

В дальній дискусії над будже-
том п. Ельдерш (соціаліст) жалу-
вав ся на спосіб виконання зако-
на о зборах і на поступованє по-
літичних і поліційних властей су-
против робітничих організацій. П.
Штраухер (з Червоноць) жалувал
ся на занедбуванє правительством
Букщини в котрій страшенна нужда
викликає масову еміграцію. Бесід-
ник жалувал ся також на переслі-
дуванє жителів в Австрії, пригадав
случай пірвання малолітніх дівчат,
котрі уміщено в монастирях, звід-
ки не мож їх було видобути. Най-
аркційшими прикладами сих насильств

була справа Аратеніаної і Кор-
найзінної. Президент відобрав бесід-
никова голос, коли мимо ушпівен-
ня держав ся справа обійнятої по-
рядком дивним. По короткій про-
мові референта палата прийняла ти-
тули міністерства внутрішніх справ.

Палата перейшла до дискусії
над справозданєм комісії для ви-
няткового стану в Тереті. Референт
Фухе поручив прийняти внесення ко-
місії (одобряюче зарядженє прави-
тельства.) Референт меншюстю ко-
місії др. Еленбоген доказував, що
заведенє виняткового стану не було
умотивоване. Правительство зали-
шило, бо не лиш не інтервенціо-
нало скоро в спорі робітників з Льюї-
дом, але ще стануло по стороні підри-
сметства, котрому в часі стрейку
дало своїх машиністів. Бесідник
визнав всі стороництва палати,
аби не прийняти до відомости спра-
везданє комісії і зайняли ся за
безпривозочним звесенєм винятко-
вого стану. В тім самім дусі про-
мовляв п. Гартіс, складаючи всю
вину за бурень на правительственні
органи. П. Спінчін одобрих заряд-
женє правительства, але також за-
кинув Льюїдома, що за ціною ухвал-
ленн оправданн домагався робітників
і правительству, що не скоро інтер-
венціо-нало між робітниками а Льюї-
дом. — На тім засіданні перефрично.

П. Кльофач збирає підписи на
нагале внесенє в справі побити га-
лицького полка Мілера. Били его по
голові так, що має накриплену шину
і держить криво голову. Аби спра-
ва не надала ся, каліку держали
через три роки і уживали до під-
рядних робіт.

Комісія до посольської ненару-

шимости ухвалила надати п. Брай-
тера віденьському суду з причини
обжалованн гр. Кальберматена. Кра-
сний суд у Львові також зажадав
підданн п. Брайтера в трех спра-
вах. Упавлено в двох справах, а
в третій голосованє відложено.

На сідуючій засіданні палати
п. Брайтер вище інтерпеліцію, в
котрій питає правительство, чи оно
схоче унормувати категорію, про-
візоричної служби в староствах,
судах, прештах, почті і телефоні і
чи предложити палаті відповідний
проект закона. В другій інтерпелі-
ції п. Брайтер питає, чи прави-
тельство намірє задержати в полі-
ційній службі практиканта Оранжа,
котрому доказано фальшиві візнанн,
намову до фальшивих візнанн, роз-
ширюванє фальшивих вістей, де-
франдації і т. д.

В дискусії над винятковим ста-
ном в Тереті п. Шумаєр пригадає,
що за кілька днів припадають ро-
ковини мартових подій. Крайня по-
ра, так як в 48 році відновити
борбу, аби прийти до правдивої
свободи в Австрії. Австрійську ад-
міністрацію бесідник називав пере-
старілою і ударяє на намістника в
Тереті Гоєса, котрий є представни-
телем елементу не придержуючого
ся законів.

Др. Кербер, відповідаючи на за-
клик бесідників заявив, що до роз-
порядимости Льюїда віддано тільки
30 мораків. Стало ся се без відомо-
сти правительства в цілі удер-
жанн поштової служби. Цивільні
власти спонили свої обовязки, ді-
лаючи успокоючо. Великою заслу-
гою намістника є результат позво-
боного суду. Що до розрухів то

робітничі демонстрації були тільки
першого дня. В сідуючих днях
прийшло до забурень з характером
рикошети. Войско і поліція стояли
години і ждали, мимо провокацій.
Колі ніякім середства не помагали,
треба було ужити оружжя. (Між
соціалістами крик і протести; пре-
зидент викає Ельдерша до поряд-
ку.) Арештовані в часі розрухів,
то самі агітатори анархісти. Демон-
страції уряджували по більшій ча-
сти елементи, що боють ся праці і
любють ся в цілковитім безприв-
стї. Здає ся що розрухи уложено
з гори в певних конвентиклах. В
часі розрухів погинуло 9 осіб а 29
лекше ранено; з ранених дві особи
померли. Команди Schnellfeuer не
було і взагалі жадної жінки не у-
бито. Війско не атакувало тих, що
відносили трупи.

Виняткові зарядженн для охо-
рони публичного безпеченства му-
сли бути віддані. В протинній слу-
чаю місто упало би жертвою ра-
бунку і пожежки. Ті зарядженн не
скорше можуть бути звесені, як
ті небезпечні елементи, котрі викли-
кали забурень, не прийхуть до свідомости,
що сила влади є більша,
як охота забурень. Коли між насе-
ленням запанує почутє, що успоко-
енє наступило, тоді винятковий
стан буде звесений.

В голосованні внесенє Еленбо-
гена, аби палата не прийняла до
відомости заведенє виняткового ста-
ну відкинуто 180 голосами проти
96. Внесенн комісії прийнято з ре-
золюцією визнаючою правительство
аби постарало ся о заосмотренє
одного урядника раненого в часі
розрухів.

Палата приступила до дискусії

Записки із подорожи на північ Європи.

(Далі).

Швеція.

Знайдши хоті, яко тако Швецію і
познакомившись не з однією для нас по-
ною річчю, думаю, що буде користь
перед описом подорожи по Норвегії по-
дати маленькій начерк о положенні го-
графічній Швеції, її природі, богат-
ствах природних, устрою державній і т.
д. Швеція, Sverige, лежить між 55° 20'
і 69° 3' широти і 11° 8' і 34° 9' довжини від Грінвіча.
Швеція займає просторенн на 450.574
км. кв. (Австро-Угорщина має 676.967
км. кв., Валахія 78.532 км. кв.) а населенє
визносить 5½ мил. душ, т. а. менше о
міліон чим в Галичині, а мало що біль-
ше як людиність одного міста Лондона.
Швеція є в двох третях частин рівни-
ною, а лиш одна третя (150.000 км. кв.)
суть гори, котрих височина пахить ся
межи 89—650 м. Найвищий шпиль в
Ланднаркен Суафітхейма 1875 м., більше
на юг Арескутан 1472 м., в провінції
Даларна Стадін 1176 м. Везде по цілій
країні можна побачити т. а. ератичні
(баулячі) скли.

З тих гір падає багато річок, з яких
і більших рік (elf) як Торнеа, Лю-
деа, Нігед, Ангелмунна, Моталь, Гета
(з водопадом Троллеттан). Дуже мало

з тих рік є з прирости славних, але
чого не віддала природа, того доканал
практичні Швеці працею і розумом.
Построїли они канали, що дучать озера
з ріками і в той спосіб швидко про-
ходять, а з ним проносил і торгівлю.
Найважливіші канали суть Кінда і Гета
(що веде з Гетеборга в Стокгольм).

Характеристичним єсть для кра-
їникоєство озер, що займають простор-
енн на 37.370 кв. км. Найбільші з них
суть Вестерн (5975 км. кв.), Вестерн і Ме-
лар. Так в ріках як озерах живе дуже
много риби.

Швецію з трех сторін облямає мо-
ре багачею зі своїми рибними, однак-
же береги не суть так розвинені як нир.
в Норвегії. Фіордів (вузких заток (губ),
що втисаються ся далеко в глубину су-
хої землі) тут дуже мало. Найкрасніший
є ще фіорд коло Стокгольму. За тоє в о-
коло Швеції возниа сила малих острови-
нів, що дають захисту против бур а
также хоронять береги перед морськими
водами. На тих островах, а особливо
на Готланді майже всі жителі займа-
ють ся ловлею риби. Так само вздовж
берега зачавши від сіверної Галаранди
аж по Гетеборг живуть рибакми, місцями
навіть цілі села живуть лише з риби.

Головним жерелом виживанн люд-
ности є уприва різі, котрою займають
ся ¾, всего населенн. Землі упривної
має Швеція дуже мало, бо всего 8½%,
і то лиш в южній частині краї, але по-
мимо того збіже, як шеница, жито, овес,
личини, горох, вишн, картопель, не лиш
проста для цілого краю, але навіть на

вишні до Англії і Франції. Пасають
также Швеці худі і різнородні овеці
і то не лиш в южних округах, але аж
по 65° широти. По при овеці уда-
ють ся тут прекрасні суниці, трюскави,
малани, ожини, білі дніє малини (муз-
теберє), що ростуть далеко на сівері.

Пошир уприву землі друга дуже
важним жерелом доходу суть ліси, що
займають майже половину (45%) цілого
краю, бо 181.000 км. кв. а чого 101.000
км. кв. принадлеж на сівер а проче на
юг, з тих лісів 80% єсть власністю
приватною, а 20% належить до корони.

Вже попередно я загадав, що госпо-
дарств лісона і тут не дуже образива,
бо теробати лісів по найбільшій частині
чужі люди і вивозять за границю, до
Англії, Данії, Прусе, Франції і н. По лі-
сах росте найбільше ялини, смерек, бе-
резили, осик, білак а на юг также бу-
ччини і дубина. Дубана, де би она не
була, становить власність корони.

Не мали жерелом доходу єсть так-
же скот. Особливо в послідних роках
так старанно зачали паскати худобу де-
мому, що тепер Швеція виробляє само-
го чиста річно за 50 мільонів корон.
Крім того продукують розличного рода
дуже смачні овир.

Крім корон, волів, коней паскають
также множество овець; конухи одна-
кож їх зади холодною підпою не суть
такі добрі, як нир. в Росії або і у нас.
Безрогої худоби сорозмірно є в Швеції
мало, так, що нисо спільно довозить із
заграниці.

На сівері мають лавонні поклад

100.000 штук руды. По лісах живуть
ще досить численно вовки, медведі, риби,
серни, лисиці, орли, дятли, сови, цичи,
і т. д. як у нас, але приватно не донге
їх жите, бо тут так пристрасно люде
подовуть, що занедовно будем лиш по
музейск видіти, що в тих безграницих
лісах возиє звізю. Навіть уже і тепер
много родів звіррини цілком вигинуло,
або і інтересно так, що єлиби не
набачити природничі, то і пам'яті по них
була би загинула.

О раболовстві уже я загадавав. Тут
ще єстину, що не є єно тим, що в Нор-
вегії — там оно удержанн тутти лиш
около 20.000 жителів. По найбільшій
частині доплати на берегах Балтйку се-
ледіи, широти, досест; послідні также в
озерах і ріках.

Дуже мало ще розвинуло ся в Шве-
ції наєчиниттво, хотия люде дуже до-
блять мед, особливо патоку з хлібом і
маслом.

Величезні богатства криє Швеція
по внутрі своїй землі. Попередно спо-
минав я о рудоконнх в Данієсвора і н.
Тут ще загадає о Гелліварі під 67° с.
ш., де жили медіза, мідн, сребро та-
нуть ся 5 км. вздовж, 4 км. шир а
580 м. гребости. В Швеції є загально
около 400 лавонів з чого добувають по-
над 2 мільярди тон медіаної руди, до
4000 мтр. чистого сребра, 100 мтр. зо-
лата і н.

Великі доходи для широко розвини-
ний промисел. Самих фабрик має Шве-
ція около 5000 а ті продукують тов-
рі річно на аних 400 мільонів корон.

знав ся прання. По причині, що др. Смоляк, полемізуючи в газетних статтях з д-ром Затлером і виступаючи передовсім проти посідаючої його бесіди в німецькій „Reichstag“, годять ся навести тут деякі важливі уступи цієї бесіди. Треба зазначити, що др. Затлер говорив досить об'єктивно, не хвалячи досить утиску Польщі в Пруссії, лише на основі політичних даних збирав вискази як Радича, котрий вихвалявся під небеса польську політику в Галичині. В своїй доповіді і старанно обробленій бесіді сказав др. Затлер ніж нічим.

„Мой панове! Як я в першій своїй бесіді про галицькі відносини говорив про польську господарку, старав ся в збірках як найбільше об'єктивного матеріалу. Я не опирав своїх висказів на бесідах виголошених в австрійській парламенті під охороною посольської неперешкоди. Не противно я поглядаю на політичні дані в розвідках мужів, котрі їх підписали своїми іменами, на публіцистів Франка і Р. Себратовича. Я, як історик, обов'язаний як свій трибунал голосити лише те, що може підтвердити приблизну критичку. Навряд-би попередній мій догляд показався безосновним, а певно признав би се правдою. Я не можу сего признати; навпаки з радістю мушу констатувати, що дані посла Радича не є правдою. Я маю на се доказовий матеріал. (Тут цитує посла др. Затлер з великою точністю дані про галицьке шкільництво після російських статей Р. Себратовича.) Часті руські школи нині в Галичині досить змішані, основним законом держ. відношень є лише польські школи. В квазі-руських школах мусять діти вчитись по-польськи. Давніше були в Галичині руські пропарані, тепер руських семінарій учительських закладів нема. Після справовданя вкраїни за рік 1900/1 в Галичині чинили школи польських 2157, а руських 2121. Отже дані наведені нижче Радичем не відповідають дійсності. Орган найбільшої руської партії „Діло“, обговорюючи попередню добу в свій півліт писав: др. Затлер в основі речі має рацію; руської школи в Галичині нема ні одної (як школи польські); всі т. зв. руські школи — се українські, при котрих певні силами форсується поліція до неможливих границь. Наведені мною погляди — говорив далі др. Затлер — висказав публіцист Р. Себратович в багатьох австрійських часописах, „die Zeit“, „die Wage“, „X-Strahlen“. Дотичні статті підписував д. Себратович своїм іменем. Він також не відправляє своїх статей поміщених в Німеччині під псевдонімом „Ein galizischer Slave“, або підписаних буквою „G. S.“ „R. S.“ і т. д. На се посилають йому листи з погрозами, визнають його на поштових і т. д., але нікого не застерігає його до сучасності, щоб не дати йому спротиву переповнити доказ правди. Тому я не маю ніякої причини відкидати що-небудь з того що я попередньо сказав і ніщо не відкину. Кн. Радичеві раджу, най своїх земляків в Галичині спонукає, щоб на будуче поборюючи сего рода вискази, не давали ся на дорогу поодиноким, забороненим католицькою церквою — але щоб віддали на дозвілену сему церкві судову дорогу!“

Се слова німецького посла. Як бачимо бесіда д-ра Затлера не є зовсім ворожою Польщі, він констатував лиш дійсний стан речей і сказав те, чого ніхто не годен заперечити.

Завдяки ліджигненській справі руського університету помістив також листівки італійської „Il Giornale D' Italia“ не давно статтю, яка позначається італійцями з історією того посольського прання наших культурних змагань, та розказує при тій нагоді історію львівського університету. Жаль тільки, що наші часописи, особливо „Літ. наук. Вістник“, котрий в хроніці своїй поміщує часто згадки про маловажні і малі згадки російських часописів, не розкривають таких важних для нас фактів. Там більше, що по італійцях мабуть під час Драгоманова ніхто про нас нічого не писав. Польські часописи підходять лише певні згадки чужинців та чужих часописів про їх справу — у нас немає чудна байдужість в тім напрямі.

Н. Боталарчук.

Д о п и с ь.

Путівців, 27/II 1902.

Головні збори

Путівської філії тов. „Руська Школа в Чернівцях“ — з дня 15. лютого 1902 в Путівцях.

Число присутніх було значне. По причині, що голова філії зріс ся своїм відношенням від довгого часу, довгого заступника головою товариства п. Себастьян Балашеску, надучителем з Диктинця, отворив збори горничою промовою, витягом зборів членів, як і гостей з Сергія, Торанів, Кисилівців і місцевих.

Бесіду зазначу, що об'єднання учителів в горах дуже некорисні, на кождий крок дивляться їх в школі і позаяк школи є дуже утруднені. Вайдухні й темні Гупули школи перади, а деякі одиниці інтелектуальних, котрі-б могли найбільше тут діяти, на жаль зрештє святаго об'єднання помічати учителям, нести кирму просвіти, поради і помічати морально. Давного учителям доводило треба вчитись в кружки, відбавити часівні збори, нараджуватись і обдумувати у своїй, не замикаючи діли способів лучної судби, а поміняючи занебиття нахальною собою, котрих дитячі і об'єднані не імовірно без пощади використовують. Серце наше, а чорні гадки рози перебігають через голову на вид піднятого матеріалу і морально нашою, а природи добродушного, а злиха хоромного, а з нагоду нічного Гупула. По отворенню зборів ухвалено не відкидати протоколу з посідавших загальних зборів, бо зміст его був хрещований в часописі „Буковина“, а тим самим і відомий членам, що й одобрять его.

Другою точкою денного порядку, то було відчитаня справовданя з діяльності путівської філії тов. „Руська Школа“ за рік 1901.

Заступник головою сказав: Діяльність нашого, молодеческого товариства в першій році свого існування проявилася в самих початках чинили та свербіжну охоту працю в розбудженню духа на полі справи (особистої) й народної. На жаль, не довго вийшли з цієї нашої урочайної жива, набридли охоти й витривалості, а з сими недостатками нагусили застій діяльності товариства.

По причині не сисених протоколів з засідань виділу, як і загальних зборів товариства сьм привозившим подати справовданя дуже загально, а іменно: виділових засідань було чотири, значайних загальних зборів два, а одні головні.

Найважливішим з діяльності нашої філії було: представлення оперетки „Паталка Полтавська“, котра відбулася під проводом головою товариства, п. Ізидора Омельського дня 17. лютого 1901 в путівській школі. Частий дохід призначено на убогу молодіж тої школи.

Описла устроїла філія дня 23. марта 1901 вокально-музикальний вечір і 40-літню пам'ять смерті Тараса Шевченка.

Дня 7. липня м. р. в часі значайних загальних зборів п. Юрій Гордійчук дав відчит „Про силу й вплив народного учительства“.

Збори ухвалили дати сьм відчит до друку. Описла волею об'єднані наради над справами філії, однак не прийшло до жадної ухвали, по причині малого числа присутніх членів. В кіпці повели збори телеграму Ва. п. Єр. Пігуляковичу, в котрій дякують за поневіч учительських справ в краснім соїм.

На тім й конче нашої діяльності. Третьою точкою було справовданя касово і справданя рахунків, що обговорено в перетвисті, бо так приходи, як і розходи були дуже мізерні.

Далі сьм слухали вірші вписані. П. Демчука радить, щоб учитель урядували популярні відчити, а представлення логічних шук для селян, позичені зі співом народних пісень і декламацією виконували-б молодіжні шкільні. Бесіду так дає, що тим способом буде мож розбудити в народі прихильність до школи. (Прийнято).

Юрій Гордійчук вносить, щоб на будуче кождий член філії в часі зборів своєю несправдливості письменно оправдав. Хто би сего не вчинив, вивен прислати на рули скарбниці 1 порону яко даток запомоговий для каси товариства. (Прийнято).

Далі сьм представляє той сам практичний способ заснованя власної бібліотеки. В сьм цілі кождий член кождого першого по висказанню грошей має би зложити 40 сотин на рули скарбниці. З сьх грошей належить заарендувати часописи: „Літературно-науковий Вістник“, „Учитель“, „Комар“, і „Замисли тов. Шевченка“, за позосталі гроші закупити деякі книжки з „Виданнями Світли“, або які інші.

Часописи, як і книжки приходили-б на адресу члена найбільше віддаленого від Путівців, прим. у Йблонці. Сьм по спорі перочитанню обов'язаний передати часописи, а віддалено книжки найбільшому сьмодові у Конятині, а той далішому. Посідавший з власної кишені віддати ті до бібліотеки яко власність філії.

Над сьм вносенням певсьм оквидаєна дискусія.

В кіпці зборів годять ся на внесок і поручають его виділові до виконання.

Яко посідавший точка сьмодовий вибір нового виділу, до котрого увійшли: пн. Балашеску, судия Федорович, Гордійчук, Демчука і Гайбса. На заступників вибрано: пн. Стремковського і ридара Зоту.

По вичерпанню денного порядку вносить заступник головою в честь півсративратив „многочита“, — що присутні гріймо повторили, — чим закінчено збори.

Хотай пора була досить пізня, то чим то того по сьм ухвалено ухвалено ся виділу, як сьмодовий: п. Себастьян Балашеску, голова; Михайло Демчука, заступник головою; Юрій Гордійчук, секретар; Тамарій Федорович, скарбник; Микола Гайбса, контролер.

Вид виділу путівської філії товариства „Руська Школа в Чернівцях“.

С. Балашеску, заст. головою. Ю. Гордійчук, заст. секр.

К О В И Н К И.

Календар. Середя 27/II (12/II) Проломів (р. Григорія) Четвер 28/II (13/II) Василия (р. Росини).

Депутация канцелярістів судових і табулярних урядників передала меморандум міністрам судівництва і фінансів в справі позашення бугу сьм категорії урядників. Оба міністри відповіли, що будуть старати о поштенне сповнення їх бажань. Галичина в тій депутатії не була заступлена.

Митрополит Андрей Шептицький перебуваючи у Відні з нагоди єпископських конференцій, зайшов, як доносить до Варбачевц, де проживають уніятські студенти-богослови. В розговорі заважи богослови, що они готові на розказ влади повернут до краю. На те має митрополит сказати, що хто поробить іспити, може вертати до Галичини, і наула розпочала би ся ще з II курсом. Митрополит обіцяв зайти ще до міністра просвіти, куди сенат львівського університету відослав свої рішення. Здає ся, що сенат рішив на руські подання відповідати по руськи. На прелекції д-ра Філаха могли би слухачі в сьм курсі не записувати ся, а на другий рік обійти би катедру першовної історії вишній професор. „Тільки робіть іспити — ми скажемо митрополит — і вертайте до Галичини“.

Львівський університет в Коломиї. Дня 18. марта 1902 підбуде ся в склад пр. Михайла Іванова: Про яшківство риства предятові в Народнім Домі (II. пов.). Вступ вірний. Початок від 6-го. За артист. викл. сесією Народного Дому. Я. Весолюський.

В 41 роковини смерті незабутнього Тараса устроїмо русько-українська молодіж гімназія в Березанях в суботу дня 8. марта 1902 р. в сьм театральній Вечеринці в отсєм програмом: Вступне слово. 1. Киріа-Нижанковських: „Пісні вечірні“, хор мужеський. 2. Масканьї: „Intermezzo“, „Scigliana“ з опери: „Cavalleria Rusticana“, оркестра. 3. Шансонів-Вербівський: „На чужого ми бажам“, дуєт на тенор і баритон в супроводі фортепіано. 4. Шевченко: „Розрита могила“, декламація. 5. Дунаєвський: „Рісєй золотієрєк“, хор мужеський. 6. Келер Вєла: „Französische Lustspiel-Ouverture“, для фортепіано на

8 рук. 7. Відчит: „Душа Тараса про громадське життя“. 8. Губерт: „Ouverture“, оркестра. 9. Шевченко-Воробієвич: „Ой чого ти поторіло“, хор муж. 10. Шевченко: „Чигирин“, декламація. 11. Бєріот: „Air Varié“, соло скрипки в супроводі фортепіано. 12. Шевченко-Воробієвич: „Замічання“, хор мішаний з солом баритонів в супроводі оркестри. Замічання.

На книжку виладкову тов. за кредиту „Дністер“ на фонд запомоговий для академічної молодіж виланули дня 1. марта с. р. дальші датки в сумі 74 к. 84 с., 2/III 100 к. 30 с., 3/III 144 к. 61 с., 4/III 127 к. 36 с., 5/III 225 к. 10 с., 6/III 136 к. 60 с., 7/III 153 к. 06 с., 8/III 536 к. 20 с., 9/III 211 к. 40 с., до того перенес з дня 28. лютого в сумі 55-483 к. 40 с., отже загально на день 9. марта вилануло 57,193 кор. 87 с.

Пам'яті Н. В. Гоголя з нагоди 50-го річчя смерті посвятили сьм посідавший 7 ч. петербурського ілюстрованого журналу „Нива“. Взагалі так російські і славянські і широкі денники присвячують сьм значайному писателю тєшу згадку і оцінку его літературної діяльності, що є великим доказом всемірної слави, яку собі здобув мизоруський роженець такими творами, як: Мертві душі, Ревізор з Петербурга, Тарас Бульба, і інші.

НАУКА, ШТУКА, ЛІТЕРАТУРА.

„Наша Дума“, збірник українсько-русських народних пісень, складений Філаретом Колесом (автором „Вулиць“), вийшов на днях накладом товариства „Просвіта“. Книжка, друкована на гарнім папері in quarto, обіймає дві часті: 1. мішані хори (52 сторін) і 2. мужеські хори (32 сторін). Кожда з тих частин містить по 25 композицій, призначених, як сказано в переднім слові, так для селянських і міщанських хорів, як і для слабших „Бонів“. Композиції дбрані гарно. Тим способом вдоволено загально відчуваний потребу. Збірник дешевий, бо коштує тільки 2 кор. 50 сот., з перешкодою 2 кор. 75 сот. Виснає ся тільки за надісланим листом. Наклад великий.

Телеграми „Буковини“.

Відень, 10. марта. Палата посіла. Пранительство предкладає бюджетову провізорію до кіпця мая с. р. Відтак палата розправляє над наглим внеском п. Кальфаха про побите жоніра Мілера, котрого мають держати в запертю. Міністер красної оборони каже на підставі актів, що Мілер носить криво голову не під побити, а що так навик, від чого низи на лівім боці нині стали короткі, Мілера не ховають, а задли нездібности до тяжкої служби вживають до лекшої роботи, котру він радо сповняє. Палата відкинула наглість внеску і приступила до дальшої дебати над бюджетом, в котрій кількох бесідаників підносило жадання про будови доріг. Сьмодовче засідання у півторок.

Льондон, 10. марта. Кічєнер доносить про борбу з Бурами, в котрій з Англичан убито 41, ранено 77 а пропало 201.

Цариград, 9. марта. В Медні було 6. с. м. 74, а в Меці 7. с. м. 15 недужих на холеру.

На продаж!

Рєальність з прибочними забудованями, садом, огородом і 10 фальчами пашатинного орного поля. — Жєлєзнична станція під боком. — Успіва найкористивіші. — Близкої відомости уділїть „Папірня „Руської Ради“ ул. Петронича ч. 2 в Чернівцях.

MODE MANUFACTUR * * * * *

ЙОЗЕФ ВЕНДЕР Чернівці

поручає найновіші

матерії на мужескі і дамські убрання.

Прошу добре завважати адресу: ул. Головна ч. 9.

Склад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з альпаки і хіньского срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вахлярі коронкові і з правдивих струсьових пер, ручки перлові і з черепахи. Вахлярі білі, найновіший виріб, в білих, чорних і всіх інших барвах модних.

Рукавички: білі Glacé, шірані лемін і шовкові у всіх довжинях для панів і панів.

Копи до подорожи на поїзди і санки, а також привади на діжки. Найновіші бронзові товари і з старого срібла. Склад правдивих петербурзьких наложів і черешків до снігу.

Базени краватки: найновішого жанра. Базени мужескі сорочки шовкові, з Річе і батисту. Найновіші сорочки і манжети, зусточки шовкові, батистові і полотняні. Гумми до конірин і намісткові. Мужескі шкарпанти.

Ізза пісного сезону продаються се по дуже зменшених цінах всі товари кожухові, плетені, вовняні і черешки.

Найбільший вибір паравальонних товарів для панів і панів штифелет і домоти черешки; лавіровані, Chevreau, білі Glacé і атласові, понелеті зі шіра лемін.

Більші засоби на скарді: першійсесі кучми, дамські парукани, чапочки, шатери і т. д. Правдива білізна Шера: каватини, мужескі пончо, шкарпанти, Chenillen Escharpes і хустки, повняні шаті і хустки повняні і полотняні дамські шідниці, камаші, отріваці пухля і дитячі; плетені коніани і футрольні шірані рукавички. Полотняні і шірані перешки для панів, дитячі і дитячі, а також футрольні штифелети. Черешки до санганики для панів і панів.

Ц. к. склад оружия, патронів і пороху.

Друкарня тов. „Рускої Ради“

в Чернівцях улица Петровица ч. 4

зде на складі отой

КНИЖКИ

Бажанський Іван: „Пропасть“	кор.—20
Барановський Мечислав: „Подорож“	—
для семінарій учительських і учитейської школи народних, (видане петербурзьким розширено і доповнено „Нарисом педагогічної викладання“)	1—20
Будилець Ев. Ф.: „Студії Богословські“	6—
Гайворонський Микола: „Методика“ наука в школі народній ч. II	2—
Гайс Теодор: „Доказаний писир“, збірник перекладів, як укладати різні писми „Перші дорі“, енциклопедія	1—
„Думки та мрії“, поезія	—20
Гаршин: „Міжиріччя“	—20
Гоголь Микола: „Ревізор“, комедія в 5 дійх, переклад В. Станіслава	—60
Данилевич Іван: „Правда“ I і II по Захарю Іван: „Жарті“	—20
Небелівська Ольга: „Людина“	1—
„Поліція“	1—
Олексій Олександр: „В донь святої“	—20
Крушельницький Антін: „Серце“	1—
„Семінарія“	—60
Луканович Денис: „Бачити“	—20
Мартусевич І.: „Historische Zeugnisse“ über die ältesten Beherzungen und Einwohner der Bukowina und Moldau	—20
Олександрівський Ярослав: „Листи і чужина“	3—
Павлич Микола: „Про русько-українські народні чистили“	1—
Pihlak Darius: „Die Amts-Correspondenz“ der Volksschullehrer und Ortschulraths Angelegenheiten	1.25
Пігуляк Єврей: „Воронієвський граф“	2—
Попович Омелян: „Листівка“	2—
„Чужа торізія“	—60
„Методика“ I	—60
„10 писем для дітей“	—20
„Хатній садочок“	—40

„Цифр Франц-Йосиф I.“	—20
„Краснословний людик“	—40
Сеніон Іван: „Образки з природи“ I II	—20
Семанов Іван: „Карба“	—60
Слободіна Марія: „Історія нова бода“	1—
Стефанія Василь: „Сина кинжолка“	1—
Стодний Стефан: „Нуконіанська Русь“	2—40
„Bestrebungen der Rumänen“	2—
„Громада“ або який акт і порадок як бути в громаді	—20
„Народник“ як закладати казен поштом і надати	—40
„Minoritätsrecht“ in der vom k. k. Bukowinischer Landesschnitrathe behaltene Regelung der ruthenischen Schulorthographie	—40
Федизин Юрій: „Твори“ том I.	—60
„Щебі жовірелі“	—20
„Присурі“	—20
Франко Іван: „Русько-українська література“	—20
Шантін Осип: „Листи з полки“	—30
Брамійчук Денис Ф.: „Die griech. Präsenstheorie-Meise, ihre Entstehung, Entwicklung und gegenwärtiger Rhythmus“	3—
„Ката, мук і смерть і історія переселення муків єсть важливимученим лави Сучасного“	—40
Яблоцько Г.: „Співані українців“, оновідані, пер. А. Крушельницького	—60
„Богдан про чини пошани“	—60
„Вас Рутенієв“	—20
„Про буч, сойи, краєвий і про вибори до сейку“	—20
„В чім жина мала“	—20
„Котиків не пасує“	—20
„Голов до народів“	—24
„Верні“	—20

Просьвіт промінями Рентгена.

Лічене сухо-горячим повітрям

подагри, ревматизму, люмбагі (пострилу), Гехіаса, невралгій, болю в сугавах, нерви і спухлизни.

Апарат сухо-горячого повітря (Система Др. Рейсера), що прикладається се до слабих частей тіла, умовляють підвищені температури а певними термалізаційними методами, а черев те в ліберасії устакан а діючи і навіть шкідливих слабостей, значно умирять біль. При ліченні в цім апараті ніколи не виступає ніякого впливу, тому можуть його застосовувати і ті, що терплять на серце, на константи і астматики. Лічене може відбути се і в домашньому пацієнта.

Купелі в електричній жаровій світлі против слабостей, як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. Хаес, Чернівці, ул. поштова 5а.

Найновіші Schulversäumnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улица Петровица ч. 4.Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворена в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

но, бо по першій зі 107 адвокатів прийшло на збора лише 32. Внесок президії, аби наступити проти закидів пос. Василька на п. Кларо, відхинула президія палати, бо перед тим переняв вже внесок д-ра Дорнбаума, аби президія виснавала п. Кларо на устно, понаказав адвокатів, всіма голосами проти 8, так само перепан 14 проти 12 внесок д-ра Вайха, аби п. Кларо не викладати похвалу за его урядоване і протест проти промови пос. Василька. Тимчасом вишло 5 адвокатів і тоді голосовано над внеском д-ра Тітінгера, подавати п. Кларо за его прихильність до адвокатів і висказати співчуте і за напади на него, які дучилися в останній час. За сям внеском голосувало 13, а проти него також 13 адвокатів, аж председатель рішив справу своїм голосом в користь п. Кларо і зробив ему таким чином сатисфакцію дуже сумнівної вартості. Голосоване над сими ріжними п'єсками, дало за те доказ, що на 107 адвокатів вишло ся лише 13, що і то дуже слабенько заступили ся за паном президентом суду.

І „німецько-політичне товариство“ в Чернівцях, на котрого чолі стоїть вісестний руської проф. Вольф обізнало ся на промову пос. Василька такою заявою: „Німецько-політичне товариство на Буковині не бачить причини, зайти політичне становище супроти виводів промови посла Ник. Васильку з дня 27. лютого, бо в ній не діткнув ся підношення політичних партій в краю, тільки зачепив поодиноких урядників німецької народності, а німецько-політичне тов. не покликане доказувати безпідставність тих дивних нападів. Але що ті напасти очевидно мають на цілі під'юдити Нимців в краю проти урядників, що належать до їх народності, то німецько-політичне товариство на Буковині приневолене запротестувати

проти сего поступованя п. Николая Василька, що заколючує мир в краю.“

От диня зиня сего „миролюбивого“ товариства в обороні тих зайдів, що як раз заколючує мир в краю, проти чого пос. Василько єдино наступив.

Так то відозвали ся всі оци, що то в їх гайдо шпигнули рускі посли, за що їм належить ся подяка від бун. Русинів, котрим ті оци докучають безперестанно.

3 державної ради.

Засіданя палати послів дня 11. марта зачало ся о год. пів до 4-ої пополудни. По відповіди міністра просвіти Гартла на інтерпелляцію пос. Зайпа що до поступованя віденської міської ради при іменованю учителів підправ пос. Кльофає своє нагле внесене що до малотрегованя жонірів.

Бесідник наводить случай жоніра Мілера в Празі, якого, мимо окарчів через побої, держать в'язницю року в касарні, аби ніхто его не побачив. Закидує міністрів краю оборони, що він боронить жонірські жостокости і не має пошанованя для парламенту, збуваючи его недостаточними відповідями або мовчанкою.

Міністр краю оборони гр. Вельзергаймб не бачить причини заходити ся ширше случаем Мілера, бо се добре звісно міністерству війни. Сей Мілер є під впливом фізичним зовсім нормальний, але зачав виявляти нехиті до військової служби. Зразу удався дурного, відтак казан, що его все болять, потім зачав тримати ся крииво, хотів лікарі, заширюючи, що, перебільчили ся, що се удане. Стверджено під присягою, що оповідання Мілера про анування є неправдиві; відседів місяць тяжкого арешту, але впрочім ніхто его не

бачив, а тепер уживають его в кошарах до легкої послуги.

Після повторної промови пос. Кльофає наїс п. Хоц поіменно голосоване, в ній палата відкинула наглість внесення серед голосних протестів Чехів.

З черги приступлено до дальшої подрібної дискусії над бюджетом над позицією вільні дороги.

Пос. Стоян предложив бажання Моравій що до регуляції рік і будови каналів.

Пос. Хамец робить пропозицію, щоби правительство віддало державні дороги в Галичині краювому віддому до удержування за гучну суму 2,270,000 кор., які правительство призначило на сю цілі. Через се політичні би ся лихий теперішній стан сих доріг. Бесідник виказує, що старання правительства коло доріг в Галичині остають багато позаду за амаганями краювого віддому і жадає, щоби правительство в порозуміню з дотичними чинниками віддало для Галичини такий дороговий закон, який об'явує в Тиролі і Передарульній.

Відтак промовили пп. Графінгер і Баєрле, після чого перервано дискусію.

Пос. Брайтер в формі запитани пригадає свою давнішу інтерпелляцію в справі безробітня у Львові. Бесідник виказує на брак праці, на депутацію робітників до намісника, на вчорашні збори робітників у Львові і остерігає правительство, щоби не легковажило сего руху, бо готов на півночі повстати новий Триєст для президента кабінету. Президент палати перериває бесідників, щоби ограничили ся на поставлене питає. Пос. Брайтер запитує гр. Фетера чи попросить президента міністрів, щоби відповіли на сего запит. Президент палати прирікає се і на тім замикає засіданя о год. 7. вечером.

Проч з Римом.

„Поти абан воду носить, поки ух не пірне ся“ — каже стара пословиця. Поти американські Русини терпели римські пругарства, поки їм терпіло не забракло. Думає про самостійну національну руску першу, про таку реалістичну організацію, що забезпечувала би права руского народу в Америці на повний розвиток, пролибала у американських Русинів від якогось часу чим раз живійше. Кошик остаточно міряє перебрала ся, американські Русини явно проголошують замір відступити від Унії з Римом і заснувати свою самостійну церкву.

Постане число американської „Свободи“ принести в свій справі статтю, під заголовком „Скажім собі правду в очі!“: отже подано її в дословній текст. Отже „Свобода“ пише:

„Недавно повідомлено нас, що за старання митрополита Шентинського, Рим приобіцяв відкинути дике розпорядження „Прованан для розширення віри“, після котрого бралийські Русини вступили в стан суирусеский мали прирочи, що їх діти будуть виконувати в латинській обряді. Що розпорядження се не можна назвати іншим як лиш диним — річ розв'язи. Зупинувати людей, щоб они прирікали своїх рідних дітей, (котрі доверили можуть народитися), прирікаючи свого обряду і народности в своїх насаджених — сего і Татари з нами не робили. В народних казках оповідається, як не чоловік знайшовшись в біді, занеуважав несвідомо дитину чортони за те, що той его з бід виватавав. Та се лиш казка, чоловік занеуважав дитину несвідомо, не знаючи про те, який чорт ему таку справу доносив — а тут не казка, а правда, тут Рим жадає, щоб Русини свідомо занеуважали своїх дітей і їх вірніцтво, той Рим, котрий Русинам віде і відає в нічмі не доводити, а протинно лиш шведи!“

Рим обіцяв відкинути се розпорядження! Що за велика благодать зі сторони Риму! Що за великий адвент для Русинів! Веі Русини як один повинні власти на казна, молитися за Рим і величати его за ту і всі другі великі заслуги і благоговенствуючі, які він річично Русинам носив! Чи не так?!

Та на жаль, коли придивимось дашо цілій справі, то зовсім відіде нам охота величати Римови і его величати.

Перше питає ся в який спосіб Рим відкине се розпорядження? Друге, чи бралийські латинські вони відкинуть Риму виглядом Русинів і їх обряду, схочуть сего відкину держатися? Чи не будуть они і далі вести свою роботу тільки більше секретно та обережно? Випли, хотів би Рим справді відкинути се розпорядження і лат. вони схотіли-б его держатися, то чи через те змінилась би політика Риму виглядом Русинів та греко-латин. обряду? — Ні, Рим лиш схотів би на ливіше час своїм папирі, щоби вірніше знов їх повелати. Інакш отже з того користь? Користи жадної з того нема; в найвишній раз зістало-б все так, як єсть — а лиш як тепер єсть — єсть дуже але. Користь з сего була-б лиш тоді, коли-б Русини зрозуміли вже раз, що Рим не терпить греко-латинських, чи они в Галичині, Угорщині, Італії, Болгарії, Азії, полудневій, чи північній Америці, що Рим хоче нас азіатизувати — що се его ідеї і до неї їде він свідомо поміж наших доказів „любоби“ та еволюцій снів похотливих з римської етодії.

Смішно лиш дуже, що ми Русини не презуїли ще, чи не хочемо зрозуміти сего на що тисочі незлічливі докази бачимо в сільсестрічній історії преславної унії, що ми вини за те, що єсть де, складено не на Рим, а на Ієнні відрядні личности. Так праміром неї прихильні наш обряд розпорядження, що відкинули з Риму, звинили Русини приринувати Полькою Леховському, забуваючи на се, що і Леховського в Римі не було, а політика Риму була тла сама. Так Русини канадійські причаї на о. Жозефа, на митрополита, на епископів, на єпископів та єпископів, забуваючи, що они не роблять лиш те, що Рим хоче і що Рим тому причина. Смішно і те, що Русини на своїм прирвді, поході з Риму, сваржать ся тин перед тим самим Римом та відповідають ся марними обіцянками. Прирмром Русини в Галичині, Браїлії і Спод. Державах

він став над тим думати, чи би справді не могло шось із того вийти.

Він бачив, що й Данило його любив, був до нього ласкавий, та тому жив він у надії, що преніш Каліна могла би бути його жінкою.

Але єв'їт не спить... Зараз довідали ся всі парубки, що Онуерій перебивав їм тину дичину тай гайда відбий-збий на нього. Смерну полішало їх те, що подходила брація в Онуерія постражати в жоніри.

І справді відобразили Онуерія до війська, але Данило полішав до города та вислав просбу, щоби його увільнили від трилітньої служби, бо він одинокий син у своїй старій матері та лиш він один є підпорою бідної вдови.

І прийшло Онуерієви писмо, що його увільняють від війська. Тепер як парубки узріли, що біда, а найбільше любили їх те, що Онуерій не приходив ніколи на танець, та вони не мали нагоди прочухрати його трини та похрустати йому ребра.

Іспів, винив преніш Онуерія писма, ба навіть винив його читати церковні книги. Та як дось позись брав Онуерій апостола, щоби його прочитати серед церкви, то в заздрости висували ся всі парубки на двір.

Але раз дошло ся Онуерієви повертати нічною порою домі. Тому підїли на нього кількох парубків, та гай преніш Онуерія, щоби знав, як перебивати дича.

Ну і шож; повертає Онуерій з міста, а край села, коло розпаленої ворони, вибігло кількох парубків, ішли Онуерія за руки, кинули об землю тай давали його „шлябізувати“ козицями. Вадрів Онуерій, що біда тай сказав:

— Панове парубки! нестїть мене, а я вже вам не буду більше перебивати. Підїть та сватайте її собі доронї!

Він ніби думає, що в за нєю так дуже обпав ся?! Підїть та робіть собі що хочете; мові потім вже не буде більше в Данила.

Коли почув парубки з Онуерієвих уст такі речі, то й пустили його бідляшнього із своїх рук.

Онуерій пішов до дому, а парубки повернули до ворони та стали радити ся, кому би то припало Каліна. Найбільше обпавали ся за Каліною Іван Сороча та Грицько Коржинич.

Ой уже була така підвонька ніч, як вони зайшли до ворони.

Грицько Коржинич був син богача тай не давав собі п'язвати в кашу. За те Іван Сороча був міщанський і тут — тут збагач „моренути“ Грицька в ливі.

Другі парубки стояли анше з боку і не мішали ся в справу. Нараз обернули ся оба парубки до громади та стали шитати, хто з них обох має більше право до Каліни.

— Дайте спокій хлопцї! — обізнав ся „мудрий“ Федір Задумала, — хто годе заплатити більше горівки, тому ми присудимо Каліну!

— Добре, брати! дуже добре! — відповів Грицько.

— Я дам відра!

— А я єв'їну тебе десять раз в раз! — крикнув Іван Сороча.

— Ану спробуй! обізнав ся Грицько та аж почервонів зі злести.

— Та що мені зробити?! — крикнув Сороча усміхаючи ся та вдарив себе довшою по стегні.

— Ану, пай вижди!

— На!... ливі ся! — крикнув Сороча та так вичетив Грицька по ливі, що доскит нічю, мов з вістрів вістрілів. Та ще до того додав:

— А в нас так!

— А в нас ливіше, — відозвав ся Федір Задумала тай тарах Сорочу в лице, аж думно стало Сорочі.

— Поприв Федоре, поприв! — обізнав ся Грицько, — а буде відра більше.

Федір не давав довго просити ся, бо любив дуже вивити та ще й залучити, як те кажуть, ну а тут Грицько приобіцяв тільки горівки чомуж не зробити-б йому волю. Він схватив свою п'язницю і поправ Сорочу кілька разів по чім він. А Сороча зі сорому аланав елншку під горілки тай Федорови мекти очі — бух!

Обізна Федора кров, Фланна розбіла ся на його чолі. Зробила ся подина колотнеча. Пізали за партівниками і замикну Сорочу до „лінійної“ п'язницяри. Пересвідів там Сороча цілісншк нічу, а вже як там йому спало ся, Веі його знає. Другої дини прийшов до села жандарм і забрав Сорочу перед суд, а суд засудив його на дві неділі а Федора на три арешту.

Тим часом тішили ся Грицько, що таке стало ся, бо деж, мовляв, дасть Данило свою дочку за такого, що сидів в арешті.

Він чотів із востерливостію м'ясиш, щоби вислати вже раз до Данила своїх старестів.

От і надійшло відво а Грицько крутив ся дов посолений, бо не знав, кого би то попросити в старости. Пішов він до Івана Огозарчука тай Степана Підпана, щоби йому послужили в таких важних діл.

(Кінець буде.)

MODE MANUFACTUR * * * * *

ЙОФУФ ВЕЖДЕР Чернівці

поручає найновіші

матерії на мужескі і дамські убрання.

Прошу добре завважати адресу: ул. Головна ч. 9.

Склад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з аль-пани і хіньского срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вахлярі коронкові і з правдивих струсєвих пер, ручки порцелі і з черепахи. Вахлярі Базе, найновіший вироб, в білих, чорних і всіх інших барвах модних.

Руківнички: білі Гласе, шкряні земні і шовкові у певних довжинах для панів і панів.

Копи до подорожі на новові і синки, а також прикраси на діжки. Найновіші бронзові товари і з старого срібла. Склад правдивих петербурзьких нальовів і червоних до снігу.

Базелі краватки: найновішого жанра. Базелі мужескі сорочки шовкові, з Ріке і батисту. Найновіші краватки і шкряні, хусточки шовкові, батистові і полотняні. Гуски до кавірки і шматкові. Мужескі шкарпетки.

Ізза цілого сезону продають ся по дуже знижених цінах всі товари кожухові, плащі, понівні і червонки.

Найбільший вибір карнавальових товарів для панів і панів штіфелів і лемові червонки: ланорвані, Chevrou, білі Гласе і атласові, новодеті зі шкряні земні.

Біліші засоби на складі: перламутрові нуми, данські зарукавки, чашочки, полати і т. д. Правдива білизна: каватинки, мужескі панчохи, шкарпетки, Chemise d'achapre і хустки, повніші шалі і хустки повніші і полотняні данські снідині, каміши; окріпачі пуалса і ланок; надетні повніші і футропані шкряні рукавички. Полатняні і шкряні червонки для панів, дівчат і дітей, а також футропані штіфелети. Червонки до снованости для панів і панів.

Ц. к. склад оружия, патронів і пороку.

Друкарня тов. „Рускої Ради“

в Чернівцях улица Петровица ч. 4

має на складі отці

КНИЖКИ

Бажанський Іван: „Промінь“	кор. — 20
Барановський Мечислав: „Педогогіка“ для семінарій, учительських і учнівських шкіл народних, (видане четверте) з новими розширеннями і доповненнями	1-20
Будилець Ем. Ф.: „Студії Богословські“	6 —
Гавришук Микола: „Методика“ наука про шкільний народний ч. II	2 —
Гайко Теодор: „Домашній лікар“, віршиці, прислів'я, як укладати різні цілісма	1-1
„Перші кроки“, оповідання	1-1
„Душа та тіло“, поезія	— 20
Гаршин: „Малюнок“	— 20
Гоголь Микола: „Ревізор“, комедія в 3 діях, переклад В. Обершера	— 60
Данилевич Іван: „Прикази“ I і II по Захарю Івану: „Жарты“	— 16
Кобларівська Ольга: „Людина“	— 20
„Пісня“	1-1
Олексійський Олександр: „В день святої Анни“	— 20
Рухальницький Антін: „Сирі“	1-1
„Сонет“	— 60
Луїсевич Демко: „Визіт“	— 20
Мартушевич Л.: „Historische Zeugnisse über die ältesten Beherrscher und Einwohner der Bukowina und Moldau“	— 20
Окулиничев Ярослав: „Листи з чужини“	2-1
Павлов Михайло: „Про руско-українські народні читальні“	1-1
Pihlak Darine: „Die Anta-Correspondenz“ der Volkschullehrerinnen und Ortschulrätthe Angelegenheiten	1-25
Пігулик Євген: „Богословські науки“	2-1
Павлов Олександр: „Листівка“	2-1
„Чужа горілка“	— 60
„Методика“ I	— 60
„10 навін для дітей“	— 20
„Хліб і мед“	— 10

Щедр Франц Йосеф I.	— 20
„Краснословська людина“	— 40
Семанюк Іван: „Образки з праради“ I і II	— 20
Семанюк Іван: „Карба“	— 60
Слободіна Марія: „І хтось неба бачи“	1-1
Степанчик Василь: „Сина шкряні“	1-1
Стеліний Стефан: „Букварик“	2-40
„Bestrebungen der Himmelen“	2-1
„Грохад“ або який сад і порохом не бути в грохаді	— 20
„Порядки“ як закладати класи шкільні і шкільні	— 40
„Mitschlehten“ in der von k. k. Bukowinaer Landesschulraths behauf. Regelung der rathenischen Schulorthographie	— 40
Федосієвич Юрій: „Твори“ том I.	— 60
„Шкільний шкарпет“	— 20
„Прокіурна“	— 20
Франко Іван: „Руско-українська література“	— 20
Шкільний Олександр: „Листи з пенала“	— 20
Еремійчук Демко Ф.: „Die griech. Präparationsmethode, ihre Entstehung Entwicklung und gegenwärtiger Stand“	3-1
„Життя, мисль і смерть“ і „Історія першого життя“	— 40
Павлов Г.: „Сказки учителя“	— 20
„Вісник, пер. А. Крушевського“	— 20
„Вісник про часи козацькі“	— 20
„Нес Нотеніс“	— 20
„Про Рус, соди красний і про вибори до сейму“	— 20
„В чім наша сила“	— 20
„Битва на майдані“	— 20
„Голов до народу“	— 20
„Вісник“	— 20

Просьвіт промінями Рентгена.

Лічене сухо-горячим повітрям

подагри, ревматизму, люмбагії (пострілу), Ісхіаса, невралгії, болю в сугавах, нерви і спухлизи.

Апарати сухо-горячого повітря (Система Др. Рентгена), що прикладають ся до слабих частей тіла, уможливають найвищої температури і певний термічний метод, а через те й найкращий успіх в ліченні і навіть застарілих слабостей. Вичислює ускорені біли, при ліченні в цілому тілі відносно слабкого дії, тому можуть його застосувати і ті, що терплять на серці, на шкряні і астматика. Лічене може відбути ся і в домашній пацієнт.

Купелі в електричній жаровій світлі против слабостей, як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. Хасс, Чернівці, ул. поштова 5а.

Найновіші Schulversäumnisse

визначити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улица Петровица ч. 4.Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворена в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

ру" п. Гесман не падає д-рови Люгерова слів „куш“, а п. Шумаєр дронить ся з ним як з собакою.

По сій ухвалені закон що-до віденської позички в другім і третім читанні і приступлено до наглого внесення п. Катрайна в справі бюджетової провізориї.

По промонах в сій справі п. Хопа і Прамсека замкнено дискусію.

Генеральний бесідник contra п. Елзенбоген заявив, що задля легкого важкого оголошення війникового стану в Триєсті, соціалісти будуть при кожній нагоді виступати проти правительства. Даліше бесідники обговорює стан облоги в Триєсті.

На внесення п. Катрайна порекавано 2-місячну бюджетову провізорию бюджетовій комісії.

Опісля також на внесення п. Катрайна ухвалено в 2. і 3. читанні закон про нимину облігацій першоства всадників Кароля Людвіка. В дискусії над сєю справою забирали голос п. Гел і міністер скарбу.

По підводіях президента міністрів на інтерпеліації, приступлено до дальшої розправи над етатом міністерства кривої оборони.

Пос. Делюган обговорює нужду населення в Триєсті, яка приневолює сго емігрувати. Коли однак такий емігрант поверне домів, сго уважають дезертиром. Бесідники просять міністра кривої оборони о згана в таких случаях, а вкінці просять о похемі для резервістів-халборобів в часі жнива. Дальший бесідник п. Вагнер азначає, що військовий заряд не углядиює підношення в палаті ждань, що викликає між виборцями невдоволення і приневолює послів зайняти ся підпорне становищем що-до контингенту рекрутів і військового бюджету.

Пос. Горжича азначає, що в військовій зарплаті ще покутує старий дух феодалізму, а в сям мусить бороти ся молодеческе сторонництво. Молодечески бажають, аби ческий наряд був щасливий, сильний і кріп-

кий в австрійській державі. Бесідник жадає углядиює у війську проаумілі для воєнних мони. Що до переслідування воєнних підносини політичних ся, але що не є добрі. Вкінці п. Горжича домагає ся реформи військового кариного закону і зазначає що Молодечески будуть голосувати проти бюджету.

На сій перервано наради о 6. вечером.

Погром Англіїців.

З поля війни в нелюдській Аерії надійшла сенсацияна новина про погу, смітату побіду Бурів над англійською армією. Після дотеперішних доносів Кітшенера, Бурів вже не повинно би було бути на лані землі, бо в депешах до Лондону Англіїці бились вигралами і забрали до неволі, чим Бурів впадали було. І тепер сей сам Кітшенер мусив вислати ось яку звістку до Лондону.

Преторія 8. марца. На жалі муну зі смутком довести, що бурів падали до неволі Метуєна. Він мав з собою 3000 вояків 300 піхотинців і 4 гарматами в Винбурга до Ліденбурга. Намірав 8-го стрінути ся з Грензельом, який веде 1300 вояків. О год. 3-ій над раном були коло Фробот, Зараз після зорі ватакували Бурів з кількох сторін. Повстала паніка. Війско розбігло ся. Майор Паріо згромадив довкола себе 40 людей і утворив з воєн табор, який Бурів тами небавом адобував. Метуєна раненого узяли до неволі і він находит ся в таборі Бурів. Вачив Метуєна в послідні ли позовинки. Бачивши подробиць нема.

Підчас відчитування в палаті громад денем Кітшенера, серед ірандських послів дали ся чути оплески. На се а міністерство для відповідиює охизани: суй! В палаті лордів, невідчатує сї денем про соромний погром, занав слово лорд Роберте та висказав спінчуть для Метуєна, Роберте адержав ся з воємю критикою, аж до близких дійств, на сго спаде вина нещастя. Лорд Спенсер прилучив ся до виводів Роберте. Сольсбері висказує перенесення, що генерал Метуєн вчинив немо, що до него належало, та годить ся також на замітку, що треба викладати докладніші звістки про подію.

Урядово подають англійські страти на 41 убитих, 77 ранених і 201 позовених. Врусьєльський дошиник Petit Bleu

в денені з Лондону подає число англійських страт підчас погрому Метуєна на 1000 осіб.

Також прихатні телеграми доносять до Лондону про розбиті козацьки генерала Метуєна. Англіїці оружено в трох сторін і по короткій а кровавій боротьбі розбиті в дух і майже четвертину разом з генералом Метуєном забрано до неволі. Доносене генерала Кітшенера висказало в Лондоні величезне і дуже пригноблюєчє вражінє. Такого сильного потрясення не памітати від початку бурескої війни. Підносить ся голоси, що би відкарати ген. Кітшенера з поля війни.

Погром Метуєна викликав в Англії великий переполох. Ціла преса о нічим иншим не говорить, хіба о війні бурескій, а серед англійського населення почали поширяться сї неспокійні звістки про поразку англійських військ. Між вишніми говорять, що Бурів розбили також відділ генерала Грінсманса. Також побоюють ся в Лондоні, що Бурів розстріляють Метуєна, намоли Англії не випустити на волю позовненого ними буреского генерала Круїнітера. Імовірно прийде до війни тих позовинників. Доносить даліше, що стан адронка Метуєна має бути дуже гірший. Рани его тяжкі, а спершу думали, і мабуть треба було кинце віддати сну ногу. Тимчасові в місцевості, в котрій тепер Бурів держать Метуєна, нема аїкаря, і катастрофа може злучити ся кожної хвилі.

В бурескій кругах уневажають, що як Кітшенер вже розстріляти позовненого буреского генерала Круїнітера, Бурів так само поступять з Метуєном. Здає ся, що прийде до війни обох начальників.

Daily News нині, що число Бурів під оружені напосить 17,000. В трох менших відділах доводить ними Деларей, Бота і Девей. — Ціла англійська преса азначає своєму населенню начальству, що не впаде о сїм Бурів, само але інформовані і публіку так інформую, та домагає ся рішучо реформ і анованя адміністративного гетьмана, щоб віину поновити.

Бурескі позовинники заявили, що аж тоді аложуть оруже, як Англії апавають обом республікам цілковиту незалежність.

Одні з багатих лондонських балачирів, дізнавши ся о погромі Метуєна, застріли ся з розпуччєм. Удержув сї поголоси, що Бурів цілком аніцили відділ англійського генерала Грінсманса.

Перегляд політичний.

Wiener Morgen Zeitung доносить з Будапешту, що архієпископ Франц Фердинанд підчас свого походу в Петербургі аручав парени загрози від цесаря Франца Йосефа до відвідини в Вієну.

При виборках до віденської торговельної палати побідили в III. сесії сиділати лібералі. Перше була горою антисміти, стративши темер 10 мандатів.

З Кронштадту прибуло до Бутаренгу кількох австрійських офіцерів в гостину. Депутатия руських офіцерів уласть ся на привіт цесаря Франца Йосефа до Темоніару, котрий там прибуло на посляченє шкани військової.

В англійській низшій палаті питає пос. Ламберт, чи правительство не намірає вислати нові сили до позовненої Аерії. Бродрик відповів, що Кітшенерова висказав ся все спокійно підмугу, коли сї лише ажадає. Слідуючого місяця вислає ся знов 6000 людей.

Кажуть, що по зворонанні короля Едварда VII. уступити президенту кабінету лорд Сольсбері, а сї місце обійме гр. Девоншир.

На вчорашній раді кабінету президент Ламбе повідомив, що его запросив в гостину цар Николай. Президент поїде в позовині мал.

В італійській палаті послів і в сенаті азначив президент кабінету Занарделлі, що король не приймив димісії кабінету, та що в того поводу цілий кабінет мусить позістати на своїм дотеперішнім становищу.

В Цетинг оповіщено 11. марта урядово о заручинах князя Мірча з дочкою позовинника Константинавича.

Князь Генрих аручив шлюбоси в Філадельфії на бенкеті промону, в котрій азначив, що по розпосіланій промону публічно на землі американській; ануючи за сєрденце принате сї апрацювань, висказав желание, щоб Німеччина і Сполучені Держави і на будучність остали добримі приятелами.

З острова Куби великий аитор тамонних відносин др. Дена, не мало азначив своїм висказом американське правительство. З его бесіди виходить, що тисячі Кубанців голодує, нужди всім ажадає в очі, а до всіх закутих островів аумає одно воєнне недоволення. Найближше роздратовують Кубанців азначені границі Америки по-

в торговані і промислі, по всіх містах і містечках — в Вишні (козак руські), Києві, Капелі, Витебську, Луцьку, Житомирі... панує на правім березі Дніпра в дійсності не наша, ні, а польська мова, польський панітаз, польський промисел, польська організація (згадайте — вишні контракти). Не обманюйтесь: на нас не можете погнубити, але не переробите анічкого, — нехай, що ми й... щезнемо, але сї ще питає, кому з сего буде користь. Юг припадає, а в Москві у нас — яко тепер Німечка як в дома: прилюдно, в часописенні атової ганде eine hochstehende Persönlichkeit, щоб помогла ську, gegen hohe Vergütung, поагодувати деякі „формальности“ в нашій міністерстві. І сї у нас — нічко. І щож вийде? — — — Ви паніани — повинні нас піддержати...

— Як то, в чім, чим піддержати? Віддавши нашій мові принадлежні їй права, котрі она ще в поховині XVIII в., в позовині часті, de facto, мала, що за Росумовського... Віхто тогди, з уряду, не гонив сї. Що в вершій четверті XIX ст. прийняв наш простозонасідник і підножу піднесені ську творя Котларевського. Яка в тім була школа для держави?! Зробити волю южним аметам: ввєдїти науку в школах, освіту народа в школі і в церкві — на рішній мові. Сям піддержите Росію. Так мені оно здає ся, а тим — поля наша. Поки що на не щезнемо, бо хочемо жити і розвиватися. Те саме ми ажадемо на сєрце в Польщі. Ви сїоє азнаєте, ми сїоє, так як сїоє сям показує з близька, серед дійсних обставин.

— Га, сє дуже складне питає... Щож, може на козацьк азнаєше нереконаеть, а може й мп. Поки що, ба-

чить ся, годі... Але — порекад напавного сего глору дозволяєте надати? — Віддавайте, коли воля!

А азначте асказав, що наш народ гідний того, щоб дати ську розвиватися. С у его душі й умі прогарні азадати: дай же нам Гогола, що сго паміть тепер обходить вся Росія. Може й ще щось дати... Анічть ани сго при своїм. А погнубить — —

— Се дуже складне питає, дуже...

Та й сє подумайте, яке-б сє азначило мало і для галицької Русі, і для Буковини, і для Русі угорської — коли-б в Росії наша мова добала ся хоч частини своїх прав! А тепер — всі паміть в очі те, що й ані: відмовляють прав, скрубують що амага... А який би сє був могутий товчок для української інтелігенції. Поділи, Німці... тут у нас, в Росії, поамає всіх таких трудних на позір обставин політичних, мають свої дуже кріпкі національні організації, церкві! а навіть — по часті й школи, не агадуючи про друге, а Українці?... а молодіть українська... Тоне — розбита, або кудить ся — в неспокій справах... бо хоч жити, трудити ся. Відкарийте їм поле для дружиної праці, для розвою, для культурної організації. Тогди й народ наш перестане бути жертвою ааболені, сент пєсних, перестане бути й неспокійним орудем в руках чужих... Тогди ожинить ся, а може розпичесть що-аїно справжнє, така бажама й проповідувана у нас — самодіальність, а вже що зовсім напєває — окрім сьвідомості національна. Коли, як Москві ажають: сївер і юг, північ і південь — дві сестри, то чогож ани ажають? Або, ажаєте, так, як сє часом ажають до нас Поділи: товчї з товчуні — wolni z wolnymi...

Розмова пала ся живо й тривала понад півтора години, етепограва не було. Ну — анічко, а з того, що сам гогорив, подав тут більше, може й ачачини дещо такого, чого не досази, а аніч дещо такого, що ажаєсь мені неспокійно, пропустити. Пропустити на пр. сє, що мій учений сьвідбєсідник агадів, анічходою, про давніші подібні спори, що показав ся на Костомарова, котрий також не признавав потреби „малоруської“ аїані, що відомий аїанісний Флариский в математичних розправах др. А. Левицького (в анічсках тов. ім. Шевч.) не ажаєшов нічого „малоруського“ (при ателю наш любий!). Але ажагалі старав ся в подати вірно сїд мисли. Своєю дорогою, кози українська інтелігенція в Росії сама з собою не буде в неспокій, неспокій ажагоді, в ажагоді з своїми почуваннями, думками та бажавами, — не натворить української аїані й сьвідбєсідности, — буде сумніватись про свої власні потреби, а ажагато думати про чужі їй „неаічати-що“ та ахати до него своєю могою — то тоді годі аїнуватись Москвою і Подіном, а аїаніє ачасно... агадати сьнати... Як же мають тоді й чужі про нас щопобуді, анічати? От на пр. аїсателька Матильда Сєрає, з Неаполіу, відіаваачись анісменно про Гогола з нагоди сєгорічного обходу, нині, що — Гоголь розкрив північний світ, котрий панованє нас поаіаюм і ажахатом... Ну, так! — північний світ... южний Гоголь...

От же відірвали одної розмови. Вєлає она про сє, що з XV-ого ст. ажають аїані, аїанічкі памітники південно-руської аїсменности, при чім ажає слово, добре мені апає і з родом з польськими ученими: югоапад, ападно-руська аїсменність..., при старанні об-

аїаніаю азначені: „південний“. От і ту одні мало — сєлає мій сьвідбєсідник, сям разом — молодий, та теж дуже привітливий і аїаніччєловіч, — „сє памітник XV. ст.“ (новіст) і показав корректу, але сє редакция білоруська...

Ну, відповів я, сго на той час можна уважати за південно-руський ажагал, тоді-ж була у нас права сьвідба, тай розпичаєсь же сї ажадно-руська аїсменність на старій нашій оснєві.

— І а би так сєлає, та от Оленска Ізабелла ажає ажає: ні, сє не бузи малоруська! сє — білоруська...

Гм, а чомуж то у такім разі на собі присвоєнє так з аїаніччє руш аїсє старинку — південно-руську аїсменність, аїаючє, слово о поау Гіореві аїсє, аїсє без аїаніччє...

— Огоновський, Огоновський!... таж ту у нас є прима аїаніччє... Та а буз же в Новгороді...

В Новгороді з Новгородом. Він буз до 1471-го року, потім потону в брови, прийняв на аїаказ царя московсєї нерословені, — темерішній Новгород — московський... Але й в старину головним осєредком буз Київ. Та чї Київ, чї Новгород — хоста що нас тоді ще й не було, як они буз. І Біла Русь і ані — брали під нас, то правда, але тим же на не наші, а ми і ані — не одні. Ажаж можна-б стару церковно-словянську аїтературу і мову брати за одні, а то й аїаніччє (!) — аїаючє „общеруською“? Отже аїаніччє, аїає ані і до аїаніччє. В старину була аїтература южна, аїу і поагородска, аїає аїаніччє, аїає аїаніччє не було общої — бо не було аїає й аїає культурної оданіччє. І аїаніччє аїаніччє общеруського нема, — є аїаніччє, з сьвідбє від тисяч аїає виробленою в аїсєні аїаніччєю і нерословісєю, а навіть і аї-

ред їх товаришів і великий вплив емігрантів зі Спол. Держав, котрі підбирають хаб-туземців. При тім др. Денонірає всіх, що додаси і вісти о можливій революції на Кубі зовсім не суть пересадні. Наконі Спол. Держави не перестануть свого давнього союзника ланати голодовою смертю, то в хвили, коли американське військо буде підлягане з Куби, а президент Палма обійме свій уряд, на цім острові засинить страшня ворожобня. Все то спонукує Силів чинити невідомі си з Кубанцями і то тим більше, що ворожобня може їм пошкодити в „бизнесі“. — Дня 19. с. м. відбуло ся в селі Карналі в Новім Поріі велике віче в справі Куби. На вічу були представителі обох партій, і роду вішало ся тут, а промовили найважливіші личности. Всі они доказували, що Спол. Держави повинні чини своєрше волати Кубі помічну руку і ратувати ся від голоду тай нужди. Без того для обох держав вище чимало лиха. При вічній віче ухвалило резолюцію, в якій поручає ся правительством другим, винести одразу на кубанські товари і то найменше о 50 процент.

Як зачувати, острови Канарійські хотять відорвати ся від Іспанії, а то при допомозі Американців. На тих островах утворило ся створиництво автономічне і чини раз більше сиріпає ся завданн невідомішому поведенню Іспанських властей, котрі узявши редактора Сесундіна Делгадо, повалили надридний суд итигасе его до одвічальности за вісь, проинни, вини нан допустити ся ще коли був на острові Кубі. Американський консул зміни ся в сирину і ажадал випущення узявеного, бо він має бути американським горожанином. Іспанська преса, наполохана тою сиравою, домагає ся, аби правительство оновістило заключену недавно з Сполученими Державами умову що-до видаванн злочинців. Іспанія боить ся, що утратить ще й Канарійські острови та як Кубу і Порторіко. Чималого цини паробить та справа і в Англій, котра від данна хотіла би забрати Канарійські острови.

ЖОВТНИК.

Календар. Неділя 3./III (16./III) Ептронія (р. Геріберта) Понед. 4./III (17./III) Гарасона, (р. Гертруда) Вікторок 5./III (18./III) Марта (р. Едвард.)

кожно. Бул потім час руско-польского жаркаронізму, але ланув ся! А нова паша — се нова московська, спеціяльно московська, з московского фонетикою і морфологією, та — з безцеремонною, з часів Петра В., свіданко-камергерською приміжкою, з вісьми фрейлізави і статедімаши, бутербродами, оберпрокурорами і оберштамлейстрами, з безладною, проужденною правописною й тарабарским язикосом...

Поломник.

Онуфрій Беззубий.

Оповіданє

Іларія Корбуанцього.

(Конець.)

Столярчук та Підонша буди собі гадки замочити, тому то й Грицько думав, що Данило не посміє відмовити таким поважним старостам.

На самого сьв. Стевана вибрав ся Грицько зі Столярчуком та з Підоншою в старости до Данила.

Приходять. Біля печі сиділа Калина в пашиваній сорочці та вби шевараша цюс під ніч в ривочий, а Данило сидів за столом та перебрив з Іллею якусь велику книгу з образами. Лампа освітлювала досить ясно кімнату, а до того был ще й ясна полонінь із печі. Коли увійшли старости до хати, старий Данило встав і за столом та привітав ся зі всіма дуже щиро, вилухав їх речі

На посліднім довірочнім засіданні червонової ради громадскої з дня 11. с. м. замишляли ся радники питанням обсади місця директора магістрату і тимчасово ухвалили таке: рада громадскої має посадишова номінувати, аби він просив президента краю, позачити громаді старосту Вімана так довго, доки остаточно не розв'яже ся се питання. „Вік. Јаутиш“ розписав ся у вступній статті над сям і паріже, чому саме раа не погодить ся справа і не дасть ся се місце и. Вольфови теперішньому радникови лоней.

Субвенцію для рускої православної бурси в сумі 300 к. ухвалила на посліднім засіданні рада громадскої. Не обійшло ся і при сій справі без уносіджуванн руских бажанн, бо ці магістратні секція не хотіла нічого ухвалити. Аж радник Ясевичий чув ся примушеним ставити вносенн у раді громадскої і жалати субвенції. При сій нагоді зазначаємо знову один факт, що свідчить о великій живчivosti, яку приносить нашим справам червонової магістрат.

В бюрі ради краєвої культури (будинок правительства, під від удни Сизонього) будуть приймати парті кожного понеділка, а як припаде на сю днину католицьке свято, то сідуючої днини раніо від 9—1 години а по полудню 3—6.

Червонової рускі товариства, що хотять кинти участь в спільнім устроєнню вечерка в пам'ять Шевченка, ажалят вислати по одному відпоручникови на дотичну нараду, що відбуде ся у виторок 18. с. о 6 год. вечером в „Народній Домі“.

Визнає ся всіх тих на. учителів, що пали „Православний Іксендер“ в копіє, щоб зложити вернути найдашше до 1. квітня греші і перепродати примірники.

На цім рішничої науки удішло министерство рішничства на сей рік для Буковини сідуючої аномоні: 1. Державний додаток на утриманн краєвої середньої рішничої школи в Чернівцях 8000 к. 2. Державний додаток річний на курс у школі сідуніцтва товариства прозвот культури 1000 к. 3. Додаток до стиненний для бібліотек і бібліотечних учеників краєвої середньої рішничої школи в Чернівцях 1000 к. 4. Державний додаток річний на піданіцтво „Вік. landwirtschaftliche Blätter“ 2000 к. (При сій точці припінували би ми наділоми краєвому, щоб постарав ся о диншого ре-

дктора „Селівни“, котрий би умів по руски, щоб „Селівни“ не вилетів у неможливий мові, а того наші селівни з неможністю не мають хісна). 5. Державна субвенція на рішничі виклади.

Шинани всякого рода мусять терпінн від урядників магістрату ті, що убігають ся о позив на театральні истави, чи концерти. Головно заважали ся ці шини на руских убігателях так, що приміром, коли правительство позвалять, то магістратські урядники ставляють всякі перепони, щоб представлєне не відбуло ся в означенім часі. Так стало ся і з представлєнем „Борі“. Все послідної днини перед представлєнем не хотів дати магістрат позива, хоч правительство ліснопая дало. Просимо правительство, парадити йому ланчони.

Перший загальний збір Каса пожитковості і пашичої для громади Пашичий, отоварашени парвостропаного з неможливою паруючою відбуло ся у неділю, дня 23. марта с. р. о 1 год. по полудни з азначеним динним порядком, в дині часного господаря Пашичора Лановника.

НАУКА, ШТУКА, ЛІТЕРАТУРА.

Літ. Наук. Вістник. Зміст третьої вишкни ся март 1902 року: Одержанна, драма Лесі Українки. — Земля, оповідання Ольги Кобилянської. — Як а жмер, оповідання Бориса Грінченка. — Міністри: IV. Сіасні політики, Климентій П. Б. — V. За хвилю до смерті, Я. Жарка. — VI. Сновід, Юлія Кнута. — Загублений батько, опов. Арне Гарборга (конець). — Зачарований ярий (за Надгоном), Івана Пашечана. — Ultra montes, Івана Франка. — Поезия и освѣтленіи наук природничих, Івана Риковського. — Із чужих літератур: Децко про румунську літературу, Іоргеа Адана. — Уваги на сучасні теми: V. Славянський елюб у Кракові, Б. Л. — VI. „Москалі“ про „Москалівка“, Вілхінельского. — Хроніка і бібліографія.

Телеграми „Буковини“.

Відень, 14. марта. Палата послів приняла бюджет „центрального“ министерства осьвітн. Міністер др. Гартель відповідає на ріжні вносси і скарги. Про винлад

проф. Вармунда на університеті в Інсбруку, звернений проти достойників католицької церкви і політики, міністер каже, що мусить згаинти уживанн катедри до політичних демонстрацій або промов, але виданати осібних заворадків проти того не унажає за потрібне, бо переконаний, що не так легко найде ся акад. учитель, що би рішнн ся заколотити спокій на університеті і парієти студентів. Далі відірає закид про переслідованн евангелічних вікаріїв і каже, що заграничних вікаріїв приймає ся з невною остожежностью, бо переступи до евангелічської віри відбувають ся не без політичних замірів. — При покликанню урядників до міністерства осьвітн знажає ся не на їх пародність а на адібність, вони й немають заступати тут свою націю. На остаток відірає закид, що при обсаді місць професорів бувають протекції, і готов на конкретні заміти дати відповідь.

Палата приняла уступн „іроісповіданн“ і „релігійні фонди“ та розвинула над „університетами“. Внесок и. Бергера, аби про техніку в Берні радити осібно, відкинено 122 голосами проти 32. Сідуюче засіданн в понеділок.

Льондон, 14. марта. Кіснер телеграфує з Преторії, що Метуен прибув до Клерксдорфу; та що його рана гирь ся.

ПОДЯКА

На 9. к. ст. лютого 1902 відбув ся в Заставній за старанем комітету, а то всь, намів Юліана Цуриковського, а. м. секретара судового і Стевана Остропольского, а. м. обвиняла судового вєторок з танцини. Комітет постанови, аби за чистий дохід із тої забави, а винуватин від 40 к. 20 с., пунити одразу для біднї молодіжки шкільної в Заставній, що й отало ся. В іменн обдарованої молодіжки шкільної складає підписаний писмо наважним панам сирдошню подяку.

Андрій Зинсевич, надучитель.

про сватанн і сказав просто, що Калину не дасть за нікого, лише за Онуфрія.

Ну, старости повстанали і забрали ся із хати, наче сполотчані. Лиши зробили ся пони на поротак, коли їм на зустріч Онуфрій.

— Добрий вечір! — сказав він до старостів та до Грицька.

— Дай Поже й тобі! — відповіл Підонша.

— А що, Онуфрію, — відозвав ся Грицько, — ти так дотримуваш свого слова?! Таке ти казав, що не наврешш уже до Данилової хати!

— Та а казав тогди, як хотілисте бити, але тепер вже не кажу — відповів, усміхнувшись, Онуфрій.

— Ну, ну, ми вже порозуміли ся, — сказав Грицько та й вийшов із старостами за порота.

Онуфрій увійшов до хати, та не хотів навіть розговорити ся, як старий Данило приступив до нього та сказав:

— Слухай, Онуфрію! а даю я тебе Калину, бо ти чиниш парубок, але якщо ади не годить ся без старостів. То збери сими динми старостів та прийди з ними разом, аби ся так злагодила річ, як ся приваляжить.

— Добре, — відповів Онуфрій, — буду шукати старостів.

І по довгій розмові попрощав ся Онуфрій з Данилом та з Іллею, а Калина випровадила його аж до поріт. Там пригорнули одно-одного до серця та созодло поцілювали ся.

Тимчасом, коли розбалакував ся Онуфрій з Данилом, мали сібсьмі парубки велику раду.

Обиджений Грицько заирмон, що таки мусять поводити Онуфрієви ребра,

а Іван Сорюка, що винистить ся троха в аренті, казав, що не сиріає, пони не розв'ялить йому голову. На те падійшовши й Зазулька, що також нав три доби арешту; а все лише через того клятого Онуфрія. Аж ось приступив Андрій Диркач та й почав з поватою таке:

— Слушайте, панове камрати! Слухай Іване, та й ти Зазулько, та й ти, Грицьку! Ну, слухайте! Через того бахура Онуфрія зачала ся, як ся каже, суперечка. Через того Онуфрія побили ся наші голі парубки: Зазулька та Сорюка. Ну, а би казав, панове камрати, аби їх перепросити. Та?.. чи як скажете?!

— Перепросім їх, най будуть добрі, — загули всі, як один.

— Ну, тож беріть всі на саму! — почав знову Андрій. — Я кажу так: Зазулька більше винен, то було платити моргорч до згоди, а ми всі станою їм до помочи та зробимо сьогодні з Онуфрієм „обриштунок“.

— Добре! кудро! — загули всі.

Ну, врадпан не ало. Зазулька й Грицько платили оковитою, дійшли до „охоти“, та й дивні до Данилової хати. Грицько аяка невно, що Онуфрій там довго забарить ся, тому потягли всі туд, а по дорозі ватавали собі з плетів „добрих“ козлів.

Та саме тоді, коли розирали ся Онуфрій з Калиною, привбули й парубки і гуничили, недалеко Данилових поріт у вербах. Коли Онуфрій ввійшов на вулицю прискочили сібсьмі ланарі до нього, заткали йому нагланем рот та понесли його в темний вербовий луг. Кричати не міг біда, бо мав затканий рот, а про втечу або якусь оборону не було що й думати.

От і побили його бідолашнього та ся гарадонське. Розбили йому трішки голову, аламили одне ребро, вивилили добрий жинток його червонової мурири і вибили два передні зуби: коротко сказавши, зробили з хоршого парубка — каліку.

Бул би й замера серця у вербах, колиб був не йшов туд ланачий Чайковський. Ланачий дов зарав знати його мамі та Данилою, забрали Онуфрія до Данила а на третій день віднесли його до шпиталю.

В громаді зараз доідали ся, хто його так побив і в коротеньким часі узяли ся всі хоробрі ланарі в криминал.

Минуло цілих п'ять місяців, пони виворив Онуфрій. Повернув до дому адроний, але все там без двох зубів. Від того то часу стали йому й прозивати ся „беззубий“.

Була тоді саме, коли він поворнув ся домі, дуже хороша літня погода.

Усюда аяно зелені та зелені, а ластівочки-роботушки так мило присянували, що аж леба було слухати.

Недого ждав Онуфрій із своїм вєсієм. На самого царя Коветантіна поінячав ся пони обсе, а Онуфрієві суперниши що дев'ятьма потім досиджувади в хозодній „Івановій хаті“.

MODE MANUFACTUR * * * * *

МОДНО ВЕЖДЕР Чернівці

поручає найновіші

матерії на мужескі і дамські убрання.

Прошу добре завважати адресу: ул. Головна ч. 9.

Склад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з альпаки і хіньского срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Важливі воронки і в правдивих струсових пер. ручки порцели і з черепашки. Важливі Газе, найновіший вироб, в білих, чорних і всіх інших барвах модних.

Рукавички: білі Газе, шкряпні землі і шовкові у великих довжинах для панів і панів.

Кони до подорожі на нових і сани, а також привади на збіжжя. Найновіші бронзові товари і з старого срібла. Склад правдивих петербургських наліпків і черепашки до снігу.

Важливі правдиві: найкращого жанру. Важливі мужескі сорочки шовкові, в Ріже і батисту. Найновіший коніри і манжети, хусточки шовкові, батистові і полотняні. Гузичи до коніри і шовкетони. Мужескі шкряпні.

Ізза пізнього сезону продають ся по дуже знежених цінах всі товари коніхові, шкряпні, шовкові і черепашки.

Найбільший вибір карнавальних товарів для панів і панів шкряпні і домоні черепашки: ланцюгові, Шувалові, білі Газе і атласові, поведати зі шкряпні землі.

Важливі засоби на складі: першанські мучки, дамські гаруканки, чаночки, кофери і т. д. Правдива білизна: білі Газе; шкряпні, мужескі шкряпні, шкряпні, Шувалові Eschagres і хустки, шовкові шкряпні і хустки шовкові і полотняні дамські шкряпні, камани: отримачі пудри і антові; шкряпні шовкові і шкряпні шкряпні руганчики. Полотняні і шкряпні черепашки для панів, дівчат і дітей, а також шкряпні шкряпні. Черепашки до шкряпні для панів і панів.

Ц. к. склад оружя, патронів і пороку.

Друкарня тов. „Рускої Ради“

в Чернівцях улица Петровица ч. 4

має на складі отці

КНИЖКИ

Баманський Іван: „Промисли“ пор. — 20
 Барановський Миколай: „Педогогіка“ для семінарії, учительських і ученицьких шкіл народних, (видана четвертею зміною розширеною і доповненою Наркомом народної освіти) 1-20
 Будилець Ек. В.: „Студії Богословські“ Гавришук Миколай: „Методика“ наука в школі народній ч. II 2-
 Галін Теодор: „Дитиний лікар“, обрідка лікарів, як укладати річки писемні „Перші ліки“, описання 1-
 „Думки та ідеї“, поезії 2-20
 Гаршин: „Малорі“ 2-20
 Гоголь Миколай: „Ревізор“, комедія в 5 дій, переклад П. Степанця 40
 Димитрович Іван: „Прикази“ I і II по Захарю Іван: „Зміст“ 20
 Новикова Ольга: „Людмила“ 1-
 „Полон“ 1-
 „Висхідний Олександр: „В дні єврейської“ Крушельницький Антон: „Сери“ 1-
 „Семінарія“ 80
 Лукинич Денис: „Парити“ 20
 Мартунович І.: „Історичне Zeugnisse“ über die ältesten Herrscher und Einwohner der Bukowina und Moldau Окуновський Ярослав: „Діти в чужині“ 3-
 Павлов Михайло: „Про руско-українські народні вигадки“ 1-
 Рибуляк Дарина: „Die Anta-Correspondenz“ der Volksschullehrerinnen und Ortschulrätche Angelegenheiten 1-20
 Рігуляк Єврей: „Верховинські вигадки“ Попович Олександр: „Лестяна“ 2-
 „Чути гурлячана“ 50
 „Методика“ I 60
 „10 пісень для дітей“ 20
 „Хлопці єврейські“ 40

Шварц Франц-Вольф I. 20
 „Християнський лікар“ 40
 Сенко Іван: „Образи в природі“ I II Семанов Іван: „Карба“ 40
 Свободіна Марія: „І хто жона б.б.а“ 1-
 Стефанів Валент: „Сила книжки“ 1-
 Стоцький Степан: „Вулиця Руга“ 2-40
 „Bestenheiten der Komik“ 2-
 „Грибач“ або який лад і вериди нас бути в грибах 2-20
 „Нордлик“ як складати пані по-жидишці і жидишці 40
 „Mittelstufen“ in der von k. k. Bukowinaer Landes-schulraths behufs Begleitung der katholischen Schul-orthodexie 40
 Федькович Юрій: „Твори“ том I. 80
 „Після шкряпні“ 20
 „Прокруста“ 20
 Франко Іван: „Руга“ українська література 20
 Шинтико Оскар: „Діти в прозі“ 30
 Єврейчук Данис В.: Die griech. Prä-sentifikation-Messe, ihre Entstehung Entstehung und gegenwärtiger Hitz „Kritik, muth i. euerer I. Historie permissen konnte sich, volkshoch-schulisch, k. k. Schulraths“ 40
 Явочков Г.: „Скільки учениць“, описання, пер. А. Крушельницького 50
 „Висхід про чия козацька“ 90
 „Нес Митрополіта“ 20
 „Про бун, сойх ірані і про вибори до сойку“ 20
 „В чім наша сила“ 20
 „Коткої на шкряпні“ 20
 „Голов до народи“ 24
 „Зерна“ 20

Просьвіт промінями Рентгена.

Лічене сухо-горячим повітрям

подагри, ревматизму, люмбаги (пострілу), Iexiaca, невралгій, болю в сугавах, нарви і спухливини.

Апарати сухо-горячого повітря (Система Др. Рентгена), що прикладають ся до слабих частей тіла, уможможують найкраще температуру і повноту термалізму мислання, а через те й найкраще уявлять з лічотю і паніть шкряпні слабостий. Знають усемере біло. Про лічотю і шкряпні відноє верні слабості мисла, тому можуть його знати і ті, що терплять на серці, на шкряпні і шкряпні. Лічотю може відбутися і в повноту паніти.

Купелі в електричній жаровій світлі против слабостий, як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. Хаас, Чернівці, ул. поштова 5а.

Найновіші Schulversäumnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улиця Петровица ч. 4.Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворена в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

Рукописи смертає си лише на попереднє застереження. — **Редакції** неопечатані візьмі від оплати поштової.

Передплата і нарахунок за інсертати
платні в Чернівцях.

Кожний з патажів (а була тих 11.

Перший промовляв п. Обердорф, а по ній п. Король. Бесідник жадує, що військовий заряд зовсім не звертає уваги на желання людності. Русні посли, що заступають 3 і пів-мільйонний наряд, не мають в сій палаті ніякого впливу. Правительство може супокійно зречи ся тих кількох голосів руских послив, а тоді весь наряд кинено на поталу в польські руки. Бесідник жадає углядження домагань Русинів: 2-літньої служби у війську, усунення переслідування воєнків, улавлення в військових правах, реформи військового кариного закону і т. ін., а вкінці жалусь ся на уносаджено у війську рускої мови і церкви.

Дальший бесідник не. Пастор жадає знесення реверсів демонаційних, винагороди за відводи, реформи військового закону кариного, підвищення винагороди за обіжені школи на мавєврах, углядження військових реклімацій. Вкінці обговорює надуживання оружжя підчас розрухів в Триєсті, жадає, аби урьбопованям воєнкам дозволено брати з собою до дому мундир, який носили у війську і домагає ся, аби родинам покликаних на військ резервістів давано заповомог.

Описали промовляли пп. Свояжиль, Кляофач, Трафоар і Давеляк. Коли сей послідній почав свою бесіду по польськи, на давах чеських послив відозвали ся живі оплески. Бесідник промовляв далі по німецьки, порівнюючи видатки на армію з видатками на інші цілі. Видаток на армію вивозить $\frac{1}{2}$ цілого бюджету, а на цілі просвіти і шкільництва видає ся лишень 25 часть всіх видатків. Дальше бесідник наводить жагання висказані передбесідниками і обговорює самоубійства і дезерції в 10-ім корпусі перемисльським. По п. Давеляку промовляв п. Вільк також по польськи, а вкінці по німецьки. Підчас его промо-

ви члени польського коза вийшли демонстраційно зі сали. Дальше забрав голос міністер кравової оборони Вельзерстайм і вкінці референт п. Швєгєль, почім ухвалено бюджет міністерства кр. оборони.

З черги палата приступила до нарад над бюджетом міністерства просвіти.

По референті др. Старжиньським забрав голос п. Романчук. Бесідник зазначає, що під теперішнім правительством, яке все запевнює про свою об'єктивність і справедливість зглядом всіх народів, Русинам діє ся о много гірше чим давніше. На 21 членів галицької кравової шкільної ради є лише чотирох Русинів, а на п'ятьох кравових шкільних інспекторів для народних шкіл в Галичині є лише один Русин. В підодній окружній шкільній раді Русини не мають більшости, навіть в тих округах, де становить 85 до 90 процент населення. Окружні шк. ради обсаджено переважно Польками, котрі поводять ся ворожо зглядом руского населення. Навіть місцеві шкільні ради є лише в частині в руках Русинів, а навіть в громадах, де нема Польків, они мають представителів в місцевих шк. радах.

Хотий число руского населення в Галичині дорівнює числу Поляків, то оба університети у Львові і в Кракові є польські. Львівський університет був пераїсно призначений для Русинів, але з часом перейшов в польські руки.

На 33 галицьких гімназій є лише 4 рускі. Руских шкіл народних має бути тільки, що польських, а тимчасом на 4.404 народних шкіл, є 2.043 польських а 1932 руских, а до того ще рускі школи є в найбільшій частині 1-класові, дуже мало 2- або 4-класові. Перед утворенням кр. шк. ради в 1867 р. було в Галичині більше руских народних

шкіл. Тепер іще число руских шкіл зменшує ся, а росте число польських шкіл. В тім часі, коли не сялувано ходити до школи, Русини самі їх закладали. Коли би утворено окрему руску кр. шк. раду, школи зростали би скорше чим досі. З огляду на такі відносини Русини домагають ся: аби до міністерства просвіти покликали представителів руского народу; аби утворено руску секцію кр. шкільної ради в Галичині, а тимчасом аби помножено число Русинів в кр. шк. Раді; аби кресовано посади руских інспекторів шкільних для народних шкіл. Русини домагають ся засновання окремого руского університету у Львові. Число руских студентів вносить тепер понад 800, а руска мова в остатніх часах величезно розвинула ся. Поки заснує ся окремий руский університет, можуть бути обсажені катедри фаховими силами рускими. Найперше належало би обсадити найважливіші катедри, а з часом всі інші.

Дальше бесідник жадає засновання нових руских гімназій, при чім не треба поглиблювати ся на число учеників-Русинів, що нині uczаються до гімназій. Коли би засновано нові рускі гімназії, то число учеників зросло би три рази більше. Нині багато родичів-Русинів не посилає своїх дітей до гімназій тому, що сї гімназії є польські.

Народні школи не є рускі, але утраквістичні: руско-польські, бо польська мова є в них обов'язкова. Протинно, в польських народних школах руска мова є надобоважлива. Сей стан противить ся принципам властивості, треба отже наставити на нарад просвіти, аби належнито дбали про виконуванє принципів закону. Польська мова може бути предметом науки в руских народних школах, але не треба її протизаконно робити обов'язковим предметом. Заряд просвіти повинен також познакомити ся з потребами і жаганнями руского народу.

По п. Романчуку промовляв п. Новак. Він жадає поділу академії красник шук в Празі на чеську і німецьку.

На сїм перервано дискусію над бюджетом, а п. Галк домагає ся отворення дискусії над відновістю др. Кербера на інтерпеліцію в справі поведєня ветеринара в Тахан, але палата відкинула се внесенє.

З сїм покінчило ся засіданє о 6 год. вечером.

Засіданє з дня 15. марта почало ся підчитанєм внесенє та інтерпеліцій, почім приступлено до дальшої бюджетової дискусії іменнє над етатом міністерства просвіти.

Голос забрав п. Айзенкольб і промовляв в дуєї всенімців, що німецький наряд під проводом славного роду Гогенцолернів є на дорож до плисти над цілим світом. В дальшій промові накинуп ся на католицьку церкву, виступає проти сї кривкої організації і проти принципів що-до нерозлучности католицького супружжя. Бесіда тревала дві години і покінчила ся жаганням рінноуправленя для всіх християнських релігій.

П. Шахінтер вказує на konieczність релігійного виховання католицької молодіжи. Полемізує з висказами передбесідника що-до ширєня всенімєцьких плічів в Австрії. П. Роттер жадає підвищення дотатків

на Наукову Академію в Кракові і жалусь ся, що в бюджеті нема відповідних видатків на висшї школи та що університетські заведеня часто мусять містити ся в приватних домах задля браку потрібних будинок державних. Вкінці бесідник домагає ся реформи гуманістичних наук в середніх школах.

Описали збирає голос міністер просвіти др. Гартель і признає konieczну потребу збільшеня видатків на цілі просвіти, але аби всіх адоволити, потреба 40 мільйонів корон річно, а на се не пристане відодна з міністрів скарбу. Дальше др. Гартель відповідає на внесені інтерпеліції, з яких одна відносить ся до виступу професора інсбруцького університету, др. Вармунда. Міністер думає, що проф. Вармунд своїм викладі не нарушив основ католицької віри, але виступив лише проти ріжних представителів сєї віри та проти їх політичного впливу. Міністер заявляє, що протинний надуживаню наукових катедр до яких небудь демонстрацій. Описали міністер просвіти полемізує з виводами п. Айзенкольба а вкінці відповідає п. Романчукови. Міністер не є дітканий закладом що до протекційної господарки і несправедливости в міністерстві просвіти. При покликуваню урядників до міністерства ніколи не питано про їх народність. Гартель не речить, немовби в міністерстві просвіти не було Русинів. Як-раз в послідніх часах прийнято трєх Русинів до канцелярської служби; є один професор рускої народности, а багато урядників добре володіє рускою мовою. Що до заміту протекції при обсаді учительських посад в середніх школах і на університетах, то власть міністра є обмежена, бо опирає ся на предложєних директорів, шкільних кравових рад і університетських виділів.

Дальше промовляє пос. кс. Вязовський і домагає ся релігійного виховання молодіжи і заведеня іспиту з релігії при іспитах зрілости. Дальше бесідник обговорює положєня духовєнства, жадає зміни закону о патронажі і більшій оцінці держави над католицьким духовєнством.

Справоздаєць п. Стажиньський заявляє ся також за збільшенєм видатків на цілі просвіти. Що-до замітів п. Романчука бесідник протестує проти висказу, немов би справоздаєць галицької кр. шк. ради для міністерства просвіти були тенденційні. Поділя Галичини під зглядом адміністраційним і політичним на дві частини є неможливий, бо Галичина як кожда иньша провінція Австрії має значєне правнодержавне. Що до твердженя, що рускі народні школи є переважно однокласові, бесідник мусить відповісти на се, що лише по містах є більше класові школи, а там переважає польське населєня.

По промові п. Стажиньського палата прийняла титул „центральный заряд“, а по короткій розправі „етат міністерства просвіти“.

Описали приступлено до наради над відділом „висшї школи“. Референт п. Стажиньський предкладає сю позицію і ставить внесенє на сї прийняте.

Ще промовляв п. Фідлер, почім відложено наради до понеділка.

з. яраї посилла сила в Норвегії і Швеції) зі своєю дружиною на легендарних чайках набігали, подібно як наші козари, на острови Гебриди, Шетландські і Оркнейські, Ірландію, Англію і т. В. X. століття осіли Нормани на берегах Франції а навіть ввійли тал дотала назву Нормандії, даліше відшля на своїх подках Свієрєно-Нормано до Іспанії, Італії, Греції а навіть до Риму і Царєграда. Очевидно, що з таких прогулянок по далекому світу привозили они домів не лиш богатєство, але що найважливіше власну культуру, просвіту.

Около 629 р. зійшли ся Вікінги на шетландських островах і ірїєськими монахами і прогнали їх на острови Фарер. В 770 мусїли монахи і відїти утікати на Ісландію, котра впаде вкінці також мєжи 870—74 в руки Норман.

Вікінги відїхали також Гренландію і Америку. В порєках переказах єсть агадєля, що Норвегій вже перед 1000 по Хр. були в Америці. Якийсь Лейф Еріксєн мав в 1003 р. добити ся аж до инїїшої провінції північної Америки Массачусетт і назвав єя Vinland (красєна земля). Північне Ісландєць Торвальд з 160 мужчинами і жєнщинами а також з домашньою худобою мав відїти до Вікіан.

Тї безнастанні бої були також причиною, що у Норвегії не могла виробити ся лучність державна. Поодинокі крїї (князі) повозали безнастанно а собою, ніхто не хотїв улаивати якоїсь власної властї. Той дух незалежности, ширької свободи зріє, до тої стєпени, що навіть прості люди нікого слухати не хотїли. Не давнїши отже, що в яраї тал малоземдїм (бо нині є всего 2 міль. жит.) було князівнє незалежних тьма тьмаєнь. На довгий час оданєж то тал остатїсь не могло, тєж уже Гаральд Гаррагє (з ладних волосєв) побідив поодиноких крїїв і основав державу норєску около 872 р. Крїєвою була тал держава від р. 1014. Під Магнусом Еріксє-

ном злучили ся Норвегій зі Швецією в р. 1319. При кінці XIV. позлучили ся всі три сїверні держави Данія, Швеція і Норвегїя. Швеція осталаєсь в тім союзі до 1523.

Інтерєсний переказ переходив ся в Норвегії о їх першїм королє Гаральді. Осирєтїв молодий князь в 10 роцї житя. В 12 роцї зачав старати ся а руку прєкрасної княжнї Гїди. Она єму відповіла, що вийде за муж лиш за того, котрий буде паном в цїлій Норвегії. Тєс тал подражнєло гєрдїєть молодого князя, що постановив тал довго не чєсати ся і поєстричи волоєє, доки не зберє Норвегїю в одну цілієсть. По десяти літах в кінці удало ся єму довершити того великого діла. Аж тогдї острєт своє красєне волосє і ожєннї ся з прєкрасною Гїдою.

При університеті єсть велика бібліотека, в котрій містять ся 350.000 томів і 1.200 рукописєв. В університетськїм огорєді є також обсерваторія магнєтїчна.

В самім університеті єсть дуже гарна збірка норєських старинностей (Samling af nordiske Oldsager). Особєнно давнї річї єуть з часів Вікінгів 8—11 ст. Інтерєсна єсть також збірка етнографїчна (det etnografiske Museum), а в півлі японсьєна загорєда „Sölvargård“, що складаєть ся з хати в землї, „Torg-gamnen“, амбара і літнього патра „Hjeld“.

При тїй самій уличї Universitets-gade є норєський музей народний, Nationalgaleries.

Відділ шук предстванєє ся дуже гарно. Знаменїтї єуть картини норєських артїстєв Мунка, Гудє, Тьємаана і т. В тім самім домі в правєм єсть музей скульптур, де мраморнєстатуї і статуєток самих норєських рїзбярїв єсть 125.

(Далє будє.)

В товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“

було в місяці січня і лютому с. р. 9,998 важких пожеж на суму 11,910,021 кор. обезпеченої вартості з премією 97,999 кор. 59 сот. попереднього року за той сам час було 8,065 важких пожеж на суму 10,202,443 кор. з премією 81,074 кор. 49 сот. т. е. сего року в 1933 пожеж і 16,925 кор. 10 сот. премій більше.

Шкід в січні і лютому було 44 случаи, з котрих 39 вже винятково, 2 знаходяться в ліквідації, а виплату 8 відшкодувань (в сумі 996 кор.) на разі з причини правних задержано.

Сума всіх тих шкід разом з коштами ліквідації виносить brutto 20,877 кор. 15 с. з чого по потрученню часті реласкураної лишає ся на власний рахунок 11,431 к. 85 с.

Попереднього року за той сам час було 43 шкід на суму 16,929 кор. 64 сот.

При відшкодуванню пожеж по повені лютого паракховано членам титулом 8% звороту злоту 6,513 кор. 51 сот.

Фонд резервовий з днем 28 лютого с. р. виносить 390,944 кор. 14 сот.

Рахунок Товариства взаїмного кредиту „Дністер“ у Львові, стоваришенств зареєстр. з обмеж. порукою за місяць січня і лютий 1902.

I. Стан довжний:	Кор. сот.	II. Стан чинний:	Кор. сот.
1. Уділь членські	81200-53	1. Позички уділені на експірації і неекспірації:	
2. Фонд резервовий	8782-22	а) стан на початку січня	889,345-04 с.
3. Спеціальна резерва страт	1111-59	б) уділено в січні і люті	43,790—
4. Виплати щоднячї:		разом	913,135-04 с.
а) Стан на початку січня 900,213-53 с.		в) сплачено в січні і люті	28,208-27
б) вложено в січні і люті	146,841-79	Стан з кінцем лютого сир.	884,931-77
разом	1046555-32 с.	2. Готівка в касі з днем 28 лютого	397-53
в) вибрано в січні і люті	64752-89	3. Цінні папери фонду резер.	8587—
Повістанє з кінцем лютого	981,802-98	4. „	78,185—
5. Сальдо проц. (побраних)	20,630-65	5. В падінні поточній (оборот членів)	48,411-04
6. Непіднята дивіденда за рік 1897, 1898, 1899 і 1900	3311-12	6. В інших товариствах і банках	87,421-22
7. Кошта спор	622-49	7. Рахунок біжучий з Тов. обезп. „Дністер“	6,000—
8. з рахунку різних сторін	316-33	8. Рахунок різних сторін:	40-00
9. Кредит банковий	10,000—	9. Сальдо коштів адміністрації	2512-08
10. зиск за рік 1901	8699-33	Сума	1,116,486-19
Сума	1,116,486-19		

Членів прибуло 56 а 58 уділами, убуло 58 остає з кінцем лютого 902 виїз членів 2004 а 2091 декларованими уділами в сумі 104,550

Стопа процентна від вкладів 4 проц. від позичок уділюваних з провізиею на кошта адміністрації 6 1/2 проц.

Друкарня тов. „Рускої Ради“

в Чернівцях у вулиці Петровица ч. 4
має на складі отці

КНИЖКИ

Бажанський Іван: „Промінь“	кор. — 20	Швар Франц-Йосиф I.	— 20
Барановський Миколай: „Педіагіка“ для есеітарий учительських і учитейських народних (видавна четверте значно розширене і доповнене „Нарисом педіагіки“ викладачів)	1-20	Краснополський Лидія: „Краснополський Лидія“	— 40
Будилець Ев. О.: „Студій Богословські“	6—	Семіон Іван: „Образки в природі“ I II	— 30
Гармашук Миколай: „Методика“ наука в школі народній ч. II	2—	Семіон Іван: „Корба“	— 30
Гайда Теодор: „Домашній підруч., обирає прикраси, як укладати різні писемні „Перші верси“, оповідання	1—	Слободіан Марія: „І стою зана 644“	1—
„Душа та тіло“, поезія	— 20	Стефанія Василь: „Сила книжечка“	1—
Гаршич: „Маларі“	— 20	Стефанія Стефан: „Духовнісна Русь“	2-40
Гоголь Миколай: „Ревізор“, комедія в 5 дійх, переклад В. Станіслава	— 60	„Beitrag zur Geschichte der Rumänen“	2—
Домініч Іван: „Правда“ I II по Захарю Іван: „Життя“	— 16	„Громада“ або інші зад і поради має бути в громаді	— 20
Нобіліанська Ольга: „Людина“	1—	„Народник“ як вираження науки позитивної і шкільної	— 40
„Похоро“	1—	„Minoritätentum“ in der von h. h. Bukowinaer Landesschulrathes behelfe Regelung der rathenischen Schulorthographie	— 40
Ковальський Олександр: „В день святаго“	— 20	Федькович Кріс: „Твори“ том I.	— 30
Крушельницький Антін: „Серце“	1—	„Міст вишпиресі“	— 20
„Сончанин“	— 60	„Прокруста“	— 20
Лукіничев Демко: „Боготія“	— 20	Франко Іван: „Русько українська література“	— 20
Martynowicz L.: „Historische Zeugnisse“ über die ältesten Beherrscher und Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	Шантло Осип: „Дитя з милом“	— 30
Олександрівський Ярослав: „Дитя з чужими“	3—	Еремійчук Демко О.: „Die griech. Prälatenbesitzer-Messe, ihre Entstehung, Entwicklung und gegenwärtiger Stand“	— 4—
Палам Миколай: „Про русько-українські народні вигадки“	1—	„Житє, куки і смертї і інтерпретация переклада мови слав. великопольського зана Сучасного“	— 40
Pihallak Darjusz: „Die Ausw.-Correspondenz“ der Volkschulleitungen und Ortschulräthe Angelegenheiten	1-25	Яблонський Г.: „Сильна учителька“, оповідання, прр. А. Крушельницького	— 50
Пігуляк Броніс: „Варшавський гадки“	2—	„Богдан про часи козацькі“	— 30
Попелюх Олександр: „Ластівка“	2—	„Вос Рутеніа“	— 20
„Чука горілка“	— 50	„Про буя, сойх краєвий і про вибори до години“	— 20
„Методика“ I	— 60	„В чім наша сила“	— 20
„10 малюнк для дітей“	— 20	„Котик по ласку“	— 20
„Хлопчик одинокий“	— 40	„Голов до парода“	— 24
		„Зерка“	— 20

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

отворена в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

Будув товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З редакцією відповідає Володислав Сенерський.

Рік засновання 1892.

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

у Львові, Ринок ч. 10. (дім „Просвіти“)

єсть одиноким руским товариством асекураційним.

Фонди Дністра з днем 31. грудня 1901:

фонд резервовий	186,402 кор. 83 сот.
резерва премій	205,227 „
резерва спеціальна	6,000 „
фонд емеритальний	47,753 „ 78 „
Разом:	645,383 „ 50 „

ДНІСТЕР обезпечує будинки як також збіжжя і нашу протия шкід огнених. Вел 3 Ви. Експонент Ординарія приворучила Дністер Вел. Духовенству і всім вірним.

ОПЛАТУ ПРЕМІЙ в Дністрі є уміркована, а чистий зиск — над-визку з оплат — розділять Дністер між своїх членів як звороті. В р. 1900 і 1904 виносить зворот 8 проц.

ШКОДИ виплачує Дністер дуже скоро о оцінку шкід переводить разом з Делегатом і 2 членами місцевими. До 31 грудня 1901 виплатив Дністер 4,075 відшкодувань в сумі: 2,656,787 кор.

ЧЛЕНИ ДНІСТРА можуть без перешинок затяти позички в Банку кращім і касх опадності, бо ті каси приймають поліси Дністра при позичках гіпотечних.

НА ЖИТЕ можна обезпечувати через Дністер — капітали на дожити, помертні капітали, посаги, ренті і т. д. — в кращім Товаристві, а з премією від тих обезпечень відступив Дністер часті на русі добродійні ціли.

АГЕНЦІЙ передає Дністер радо селянам, господарям, особливо там, де нема близько агенції Дністра. Агенти Дністра заробили вже 349,486 кор. премій.

„Дністер“

Тов. взаїмного кредиту стоваришенств зареєстроване з обмеженою порукою у Львові, ринок ч. 10 дім „Просвіти“.

ДНІСТЕР приймає вклади щоднячї і опростовує їх по 4 проц. від ста. Стан вкладів 31. грудня 1901: 900,193 кор. 53 сот. на 1,063 книжечках.

ДНІСТЕР уділяє своїм членам позички на неекспірації і експірації за інстабуліцією або при відповідній поруці на 5 1/2 проц. і 1 проц. додатку на кошти адміністрації. Сплату позичок розкладає Дністер догідно також до 10 літ. Членом може бути тільки член обезпечений в Дністрі від огню. Уділ членський виносить 50 к., а виносить 2 к. Уділи вилучені по день 31 грудня 1901 виносили 81,169 к. 37 с. членів було 2,006, стан позичок на неекспірації і експірації 880,345 кор. 4 сот.

ДНІСТЕР уділяє різнорічно з чистого зиску датим на публічні добродійні ціли русі — на перини, бурен, школи і т. д. — До кінця року 1901 уділено 8,840 к.

Селяне убігайте ся о агенції „Дністра.“

Просвіт промінями Рентгена.

Ліченє сухо-горячим повітрєм

подагри, ревматизму, люмбагї (постриду), Ісхїаса, невралгїї, болю в сугавах, нарії і спухлизини.

Апарати сухо-горячого повітря (Система Др. Рейсера), що прикладають ся до слабих частей тіла, уможливають підвищені температури в різних терміальних методах, а через те й найкращі успіхи в ліченні і навіть анестезії слабостий. Значно уменшиє біль. При ліченні є тіло тіло відносно окріп слабого тіла, тому можуть бути знешчї і ті, що терплять за серця, за констипації і астматики. Ліченє може підбути ся і з поміщенням ванночки.

Купелі в електричній жаровій світлі против слабостий, як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. Хаес, Чернівці, ул. поштова 5а.

Найновіші Schulversäumnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улиця Петровица ч. 4.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорожній, щодорожній і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.
Рукописи звертає ся лише на поперед-
ню застереженні. — Рекламациі неопе-
чатані візні від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:
на цілий рік 20 К. — с.
„пів року“ 10 „ — „
„чверть року“ 5 „ — „
„місяць“ 1 „ 70 „
Подякова число „Буковини“ 16 сотинів.
Передплата і належність за інсерата
платити в Чернівцях.



Прессов'язаний

АРКАДІЙ ЧУПЕРКОВИЧ,

архієпископ черновецький і митрополит Буковини і Дальмації, властитель великого хреста
ордена Франц-Йосифа, голова буковинської архієпископської консисторії, член палати панів
і буковинського сойму, почесний горожанин міст Чернівці, Радівці і Кимполунг і пр., і пр.,

упокоїв ся, як ми вже доносили в по-
переднім числі, у вівторок 18. с. м. о
пів до першої години в полудне по
довгій слабості в своїй резиденції
в Чернівцях.

Покойний родив ся 26. цвітня
1823 р. а покинувши студію гімнази-
яльні і богословські з відзначенням, став
1847. р. завідувачем парохії в Тонорів-
цях а в рік парохом в Чернівцях, від-
ки перейшов 1854. р. до Милишівців.
Повдовівши став 1866. р. монахом і
ігуменом монастиря в Путні. В р. 1870.
був заступником маршалка повітової
ради в Радівцях, відки вибрано его
1873. р. послом на буковинський сойм;
р. 1874. став архимандритом а 1878.
консисторіальним радником. Того-ж
року місто Радівці іменувало его своїм
почесним горожанином. Р. 1880, покой-
ний став генеральним вікарієм а 1881.
митрофором. В літах 1885—1891 був
послом до ради державної з 1. курії
великої посілості, себто релігійного
фонду. По смерті митрополита Мора-
ря, що усував покойного від впливу
на справи архієпархії, був архиман-
дрит Чуперкович від 15. цвітня 1895.
р. управителем архієпархії аж най-
нішнім рішенням з дня 16. лютого
став архієпископом і митрополитом

помимо протинних заходів волоських
загорілиців що то під него не надіяли
ся продовження крайне національного
наприму его попередника. Висвяче-
ний сьв. синодом 7. цвітня 1896. р.
в парохіальній церкві сьв. Тройці у
Відні, вступив митрополит Чуперко-
вич 19. мая того-ж року в архіате-
дральній церкві в Чернівцях на архі-
єпископський престіл. Займаючи его,
сказав до підпоручників православних
Русинів, що его тоді витали, що хоче
бути пастирем-отцем рівно щирим і
добрим для обох народів, що станов-
лять его паству. Сі мизі слова най-
висшого достойника православної цер-
кви на Буковині, висказані ним рішучо
і з запалом, наповнили тяжко вра-
жену грудь бук. прав. Русинів надією,
що православна церква стане їм знов
любачою матерю. І покойний достой-
ник додержав даного слова сьвато,
помимо гірких хвиль, яких дізнав із-
за того зі сторони засліплених націо-
нальним шовінізмом ворогів наших,
що не вагали ся навіть підняти свою
руку проти освяченої голови високо-
го достойника церковного, що хотів
бути правдинним духовним отцем усе-
го стада свого а не політичним пар-
тизаном. Честь і дия належить ся за

те покойному від православних Русинів
на Буковині на всі часи; бо его
то головна заслуга, що і їх доли по-
лекшала, що й прав. Русини здобули
дещо із того, що їм після Божого і
людського права належить ся, що в
консисторії радять не одні лише во-
роги Русинів, що на богословським фа-
культеті отворено вже хоч одну на-
тедру з рускою вишлаговою мовою, та
що руська православна молодіж дістала
в руки перші учебники релігії в рід-
ній мові і в рускій правописі і що
доля православних сьвятих Русинів
хоч трохи поліпшилася ся і відно-
вила охоту у Русинів до сьвященни-
чого стану.

Хоч дуже а дуже ще мало наших
здобутих на полі церковнім, хоч з
архієпископської палати все ще при ко-
жкій нагоді ще Русинам ворожий ві-
тер у очі, хоч бук. прав. Русинам ще
далеко до належної їм повної рівно-
правности; то вся православна буко-
винська Русь кличе нині із широго
серця сердешне спасибі достойному
архієпископу за все те, що вчинив
їй доброго.

Честь і слава ему, та на-
мать вічна!

Записки із подорожи на північ Європи.

(Далі).

Норвегія.

Не дуже богата, але за тое незвичайно
інтересна єсть збірка в Kunst-
industrimuseum. Одежи, вишивана покла-
на гундської, варсюр (норвегська) німець-
кий, штайнгутні німецькі, диванні по етні-
ках вишивані ручно, чудесні кружевна,
гобеліни а дуже несподівані ескізи, рама,
роботи з дерева різьблені шир. маюччи-
ка, короби на тютюн, умишлені з ор-
наментною, трон церковний а ісландій
з XV ст., кресло а церкви в Тіндалі з
XIII ст., прекрасне різані шахи з XVII
ст., бюрна вишлагдані перловою матицею,
охтар а 1673 р. і т. в.

Вечером (пластиво в день, бо тут
при кінці літня нема ще доброї ночи),
коло 9 год. зайшов в огородець рестора-
рана Тівой. Назва шумна, вступ такий
як в Коопенгазі т. е. 50 ере, а видіти
нема що. Маленький огородець зі спе-
цією для театру літнього, стріляниною,
маленьким базаром а іграшками для дітей

і множиством столів, коло котрих поза-
дками гості, щоби пригладяться штуч-
кам іміційних бретельєрів, шапелю-
ток, гімнастичні і т. д., трохи похрип-
тись і погудити. Жаль мені було, що
я вступив сюди, але товариство наго-
родило естрату. Сівши при столі, де
уже сидів якийсь дуже принажно миль-
даючий чоловік, а з ним розмову
о Норвегії, о людності, о устрою дер-
жави, войску і т. д.

Норвегія (Norge) — оновдан п. Бе-
ренсен — має тепер понад 2 міл. жи-
телів, а кого на 100 мужики припадає
109 жєнщин. Поділена державою на 18
повітів і 2 міста Берген і Крістіанія, а
землі займає на 325.285² кв. т. е. мен-
ше білизни етально, як Пруссія або Угор-
щина (325.325² кв.). Подушевно кічка
Норвегії є Lindensås під 58°, а північна
Kälvskjærødden під 71° 11' 42" північ.
ширини.

Людність єсть переважно селянська,
селяни, що ділять ся на діхичів, селян-
вер, пососорів, бігелдмен і на рыбаців,
що живуть на берегах моря або остро-
вах. В середній краю людність дуже
рідка, бо на горах дуже злігі зимы; по-
над 650 м. в гору вже людських осад
нема, понад 1000 м. вже і худоба не
пасе ся, а на горах снігаючи 1500 м.,

роєте вже лиш мах і парости (Flechten).
Людність займає ся головню управою
різ, ісласанем худоби, риболовством і тор-
говлем деревом. Всєго 1/3 часті землі
є упрасною, а з того позовина в около
крістіанського еїорда, длатого то і та
части краю є найгустіше залюднена.
Крім Крістіанії, що числить над 200.000
жителів, є вкруг еїорда ще 18 міст і
містечок а 25 в цілїм краї, що числять
понад 4.000 жит. Всі ті містечка, ви-
нівши Гамар і Конгеберг, що лежать в
середній краю, єть саразом дуже до-
брийми портами і ведуть оживлену тор-
говлю, особливо деревом.

— А який стан худоби у нас і де
она пасеть ся? — запитав я.

— О, худоба в Норвегії дуже бо-
гато. Після статистичних виписів живе
у нас понад 1 1/2 міл. овець, значно по-
над 1 міл. рогатої худоби, 150.000 ко-
ниї, трошки менше свиней, до 300.000
кіз і 170.000 ослених репів. Они па-
суть в літї по долинах і горах, зача-
ши від позовини черниї до вересня; в
допотрах околицях одиан і то навіть
цїлком на німочі, очинидно над морем
цїлу зиму остає скот на полі, бо моро-
зи не такі тут страшні, як то ми собі
думаємо. Щобсємєтє апрочім мали понятє
о нашій підсєню, то вам скажу, що нир.

коло Крістіанії ісласанє дозрівлає в 90
днів т. е. так само як в Єгипті, а се,
редна температура виносить 15° 5', по-
ли над Нілом доходить она лиш до 21°.

— Я тому і не так дуже дивую ся,
бо щось подібного зауважав коло Петер-
бурга, де ростинність в літї така роз-
мішна, що чоловік цїлком забуває, що є
на сївері.

— Но, то я вам єще скажу, — го-
ворив п. Беренсен — що у нас ще під
70° в Алтенсїорді дозрівлає ісласанє і то
при температурі 9° в червни а 12-6° в
липи. У нас загально зміна температу-
ри дуже велика, бо коли шир. на бере-
гах моря мають люди в зимі всєго 20
днів холодних, то в глибинї краю мають
їх 180—210, длатого то всі жителі на-
ють ся над берег моря, а в середній
краю остають ся лиш ті, що вже ко-
нєчно муєть або хто вже має свою
осаду від дїла праїдїаї за ніче а сьвітї
би єї не онустив.

— Прощу менї ще дещо пояснити
о нашій конституції, бо то для мене
дуже інтересна справа.

— З найбільшою охотою і то можу
навіть вам досєть докладно єновієсти —
каже п. Беренсен — бо я сам є членом
єторїї. Вам певно буде звісно, що в
часах Наполеона наша протєкторія Да-

Борба о загальне право голосування в Бельгії. В четвер, минулого тижня, відбуло ся велика бурна засідка парламенту бельгійського, до по перший раз мали зміряться сили арміялістичні загального права голосування з клерикальним правительством і його партією, і що мало би послужити інтродукцією до великих маніфестацій, заповідених на день 17. марта. Засідка скінчилась вириванням міністра, посередництвом служби парламентарної і чим шориним заміненом.

Соціалісти, від котрих вийшов почин в тій справі, що заклали ученим з конституції п'ятого, а введення загального голосування, скупили около себе всі сторониництва з кінцями століття у власті клерикально-консервативного, котре репрезентуючи значну меншість ладности держави, си у перинтально завданні тій соціалізованій штудію математичній. Таким способом против правительственої партії утворилась коаліція з соціалістич, соціалістич демократів і лібералів всіх підтипів.

Спільними силами всіх тих анти-правительствених партій уряджено в краю вже кілька величезних маніфестацій за ревізією конституції. В Брюсселі відбула ся демонстрація 6. в. м., а в Антверпені 11. марта; в останній з тій двох зборів взяло участь 15.000 осіб. Правительство об'являється, щоби той рух не змінив ся в революцію, та щоби не погострати ситуації, аби й не ставити політичних перешкод тим масовим демонстраціям, і до тепер були лиш для незначні колекції з поліцією і мандармерами.

Для з'організованя загальних демонстрацій в цілій Бельгії, нині, дня 17. марта, вибрано спільний комітет з соціалістич, соціалістич демократів і лібералів.

Каюоти Англіянів з Ірландією. Король Едвард VII. залишив план первісно наміреної поїздки до Ірландії, і то, як одні думають, щоби покарати неслухняних Ірландців, недостойних оглядати обличчя свого позодителя, а другі знов кажуть, що прямо з боязни. Бо-ж Ірландія також на першу ність о тім приїзді зачала не рада як на прийняття "свого" короля приготувались.

Більшість ради міської в Дубліні рішила не приготувати для короля ніяких офіційних приймат і не складати вірно-відданчих адрес. Ба, що більше: того самого дня, коли король вступив би на землю Ірландію, мало місто Дублін надати почетне гостинство Жюнови Редмондів, членови парламенту, що неустрашно обстає за приїздами

ж.) при самій в'їзді в Крістініфюрд, потім в Dröbak, а від 2 дні на Бігд в дні, а в Крістіанії в нині.

В Крістініфюрд, після его оповідання, належить до найбільших фюрдів в Норвегії, бо тягнеть ся на них 100 км. По обох сторонах фюрда розстелені ся села, містечка, котрі дучуть аї столицю жемляниці, що не ся по обох берегах подібно, як з Майна над Рейном до Колонії. По середині звужає ся фюрд на 800 м. і то на них 15 км. водовм. Поверхне Гельмстранда ділить зли, що вбуває ся в море з суши, цілий фюрд на 2 часті; одна часть кінчить ся коло міста Драммен, а друга коло Крістіанії, прибираючи назву Бундсфюрда. На них 40 км. від столиці єсть прекрасне містечко куполове Дребак з 3000 ж. Туди в дні відіждже велика маса Крістіанців на морські купелі і на віддих. Радно чесний Німчик і нові туди на пару днів поїхати, а навіть давнє припоручене до свого реставратора, але в задні браку часу не міг з его вічливості користати.

За хвили надійшли мої товариші, 4 чоловіки і 3 дами. В самім дні утішав ся дуже своїм правом і то тин більше, що надіявся при его помочи з'їзти на Бугдд добре сидіти, а може і обід.

Віддавши ся добрий гуєник від берега зачали ми доперва на добре надивляти неспіване подожене стогни, прекрасні береги Бундсфюрда, на котрих як би цвітотили з помехи зелених корів дерев вишляли свої голови припадні віхи. На горах, окружуючи місто, видніли ся таксе коняші і білі хатки а сільна піщана зелені додала їм якоїсь неопишеної прикраси.

(Далі буде.)

Ірландія. Далше розвивалась вістка, що Ірландія народовой готові короля впрох в прох "штати" несприятними демонстраціями.

Тому то відмова вилвала між Ірландцями живу радість і вдоволення, а їх дивенни висказують, що лише "гарнізон" і кандидати до віддичей залувати можуть, що король занехав свою подорож, а Ірландські патріоти тин не смуться і цілком не мають чого жалувати, си нога англійського короля не дітне ся їх землі.

Англіяні мали нагоду пізнати і переконатись о "симпатії" Ірландії навіть в лондонській парламенті, коли лише обговорювали ся там справи Ірландії. А еще більше неспокій їх не від нині існуюча "Ірландська ліга", що прибирає все більші розміри і бойкотує білих хліборобів. В однім з графств — ан пишуть англійські дивенни — в 26 фермерів майже зруйнованих; їх нео сторониці поліційні патролі, си не можуть нічого їй забути їй забути, бо навіть ремісники за добру заплату їх не обслувають.

Мин. тижня зайнала ся рада кабінетова тин Ірландією рухом. Лорд-лейтенант Ірландії радив против Ліги приміняти права військові; не дораджував того один секретар Ірландії, та за его гадкою пішла і рада міністрів.

Дивенни доносить, що лорд Вольселлі удрє ся до музуденої Африки для розслідування положення на воєнним терені, щоби злати королеви довіроче оправданье.

Бл. п. митрополит Чуперкович.

Тіло бл. п. митрополита наряджене в мармуровій синодальній селі митрополитовій резиденції. В нинішню о 3. год. попохуни перенесуть тіло до арнаментальної церкви, до переїздити до сьботи, котрої то дини ревізію ся в х о р о н о 10. год. рано. Тілий останки похоронять в митрополитській гробниці на Горничім цвинтарі.

Зараз по смерті митрополита відбуло ся засідка консисторська.

С. Е. президент краю вказав лично консисторії і доній покойного митрополита, паві Косович, жеві радника двору, своє співчуття.

Посадивши міста Чернівці присвятивши на вітровоїм засідка громадської ради покойному почесному громадянину посмертну агаду і замкнув зараз потім засідка на знак жалоби.

З резиденції, катедральної церкви, ратушу і шкільних будинків поринають чорні хоругви. І на "Народній Домі", де містять ся православна руска бурса, на котру покойний жертвував свого часу 1000 корон, вислана чорна хоругва.

Ізга смерті митрополита відслідують, що мав відбути ся в четвер у президента краю.

Всі газети помістили про покойного симпатичні похорони.

КОВУККУ.

Календар. Пятниця 8./III (21./III) Теодіанта, (р. Венедикта) Субота 9./III (22./III) Севаст., (р. Октавіана).

Відзначене. Рахунковий радник при дирекції скарбу в Чернівцях А. Снобо. ди дістав тигу і характер надрадині.

Кравецька рада шкільна розширила на засідка з дня 14. с. м. пілоу в Новій Жучі на 4 а в Старій Жучі на 6 чинє.

Вечерок в пам'ять Федьковича, уряджений минутої суботи рускою бурсою в Чернівцях вивав дуже гарно, особливо подобали ся мішани хора, солюквартет а з декламаций "Убогий легіон". Щиро признання належить ся нинішній молодій аз урядженя сего нагрітничного святка.

Громади з над Прута не можуть позбути ся різних заразних хороб. Може би надано їм нинішого громадського лікар, бо п. др. Гучинкер видно не годен упорати ся з епідеміями, які шо хоня вибухають в его громадах.

"Руский міщанський хор" в Чернівцях, зван 6. марта загальні збори, котрі були дуже оживлені бо прибуло з 80 членів молодих міщан і міщанок, збори перетворились дуже парламентарно, а провадив ними пан Іван Харківський, сепаратурав пан Микола Тонущий. Перший раз, відколи міщани зликували зли небуди свої збори, був присутній на тих зборах правительственої комісар. Замітніше в справовданю оспі: Толариство дало три концерти: Один основательний, один в честь поспичени читальниного правора, один в честь Федьковича, з котрого знес в ниніш 20 к. призначений на зливових студентів. Дано одно предташенє театральне, висказано потишню в справі русько-українського університету у Львові і пр. Загальний збір вибрав сьбодучих членів до виділу: П. Орест Гандиш голова, Руслан Суховерський заступник голови, Писня Дудич каснер, Писк Валасюк секретар, Мирон Гулянич директор, Людвик Строчевський господар, Кароль Термона член виділу, Володимир Гулянич член виділу Антін Робачек член виділу заступники: Адаоль Вильський, Михайл Цайлчук, Іван Робачек.

Гнат Валасюк, каснер. Орест Гандиш, голова.

Германізація тов. "Männergesangsverein" поступав від проповідом християнських Німців скоро наперед. Змінено статут, додалиши, що тов. має пачнати "німцями" пісню, а тепер приступило тов. до союзу "Deutscher Sängerbund". І ще є в сій тов. пісню Русинів, що співвають сю німцями інституціям, що прибрала нині політичний характер. Сумно!

Купуйте землю руску — пишуть з Кучинців — а не переселяйте ся до Канади або Боснії! Там не знайдете ніщої дозі для себе. Чи треба нам ніщої землі, як є в селі Кучинцях, по ниті тернопільського? Земля чорна, дуже плодородна, стація залізнична і почта в німці (називає ся Денисів-Кучинців). Тут парцелує ся обшир дірелай: найліпшої землі морк коштує 250 до 280 ар. а навіть і таньше. Шкода, щоби та земля перейшла в чужі руки; а є ще до парцеляції зверх 400 моргів. Парцеляцію займає ся сьбодучий о. В. Милитка, парох в Кучинцях.

Задля демонстрації наших академіків з 19-го подоліста минул. року об'являла зливська прокуратура нині. Людвина Цегельського, Сисена Косовича, Володимир Тонущого, Сисена Бурчиченного і Николу Шуревського, закладаючи їм арештерство несповоложено властима находу улици міста. Об'явлено основано що до п. Цегельського на доносеня поліції, будто він мав поступати в першій черш походу і є звістним радикальним агітатором української партії, з чого треба заключати, що він мабути був арештером недовозеного походу, — а щоби до прочих об'явлених на доносеня зливського сенату про їх участь в демонстраційнім пічу в будинку університету. Розуміє ся, що тин "осення" об'явлення не могло устояти ся, тин більше, коли класичний сьбодч (комісар поліції) не міг отвердити, щоби він когонебудь зі згаданих осіб бачив в поході. По двох розправах, при яких явили ся п. Цегельський і оборонець др. Мик. Шухевич, справу відложено до пашука винавини.

Надіслане.

В неділю, 23. марта, о 3. год. попохуни відбудуть ся загальні збори товариства учителів і учителок в Чернівцях у мініатах пілоу для ззонів при ули Краєвої палати із сьбодучим дивенним порядком: 1. Відчитанє протокола. 2. Як притягати шкільну молодіж до того, щоби принаждала ся прароді. 3. Віллі внесення.

З нинішнім днем зустріваю з товариства ремісничого "Зора", а з тим і тасно мій уряд яко голови товариства.

Гнат Валасюк.

Телеграми "Буковини".

Відень, 19. марта. Палата послів покінчила наради про висені школи і ухвалила дотичні видати після предложень комісії, так само 203 голосами проти 140 видати на чеську техніку в Берні, при чім посол Зачек запротестував в імї чеського народу як найострішше проти того, що найгорячіше бажанє чеської нації, найцільнішю культурну потребу, сегобто другий чеський університет роблять зависимим від згоди німецького нассезеня. Палата приступила до наради над середніми школами. Посол Боркє виступав остро проти резолюції посла Штірка, котра домагає ся, щоби замість утраквістичної гімназії в Цілей засновано словінську в Марбургу. Пос. Скедє жадає медичного відділу для університету в Чернівцях і нарікає на недостаточне випосаженє і приміщенє сего університету. Бесідник усмиридлипли підчас неустаних замітів посла Николая Василька піднесене в інтерпелляції руских послів рішенє акад. сенату в справі; несприятли руских академіків на черновецький університет і примічає, що з руского боку виступають проти висеніх німецьких урядників, аби ослабити вплив Німців на Буковину. Бесідник протестує проти іменованя руского директора для П. гімназії в Чернівцях і кінчить тим, що Німці муєть ся оперти проти того, що їм вививають з рук шкільництво в Чернівцях; вони чують ся одні із західними рідними братами і переконані, що вони їх не покинуть. Посол Николій Василько протестує проти Скедє і каже, що Русини не противні толє, що зверженні начальство німецькі, але протестують лише проти того, що ті зосраники провадять політику ворожу краєви. (Оплески послів Русинів.) Посол Скедє боронить тих людей, бо вони є его партіянами, против того Русини будуть засідка ожирати ся. (Оплески послів Русинів.) І посол Шурале протестує ріжні виводи Скедє до тично черновецького університету. — Сьбодуче засідка в четвер.

Біагород, 19. марта. Правительство уступило задля нової неагоди зі скупинтиною.

Руский міщанський хор в Чернівцях відіграє в неділю, дня 23. п. ст. марта в великій селі "Народного Дому" "СВЕРЖУХУ" комедію з сьбівами в 3 актах Л. Лопатинського. Особи:

Іван Кучин, молодий господар Анна, его жінка Горпина Банакдиха, єї мати Патро, син Горпина, парубок Дана, вихованця Кучинів Амброзій Запоровський, каснер Грицько Ронгун, господар. Річ хє ся в хаті Кучинів, в нашім часі

Ціни місць: І-рядне крісло 1 к. 20 с., ІІ-рядне крісло 80 с., лєту на сьбю 40 с.

Початок точно о 8 год. вчечером.

Робимо всіх руских патріотів на сєб вечерок уважним, бо "Мін хор" знавий з своїх концертових виступів, отже можна надіят ся, що сьбіви в сїй комедії будуть також виконані, як має бути. Звертаємо увагу на сє представленє Русинів в оружних сїа і містечок, щоби з'їхали ся як найчисленніше. Волєне адовоанє зайнято в добрий грї і прасені сьбіні міщан-аматорів, а при тім підпремо товариство, що ланє зачинає ся розвивати.

Склад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, вулиця Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. н. упривілейованої фабрики товарів з аль-  паки і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вахлярі коронкові і з прандишних струсьових пер-
ручки перлові і з черепахи. Вахлярі Газб, найно-
війший вироб, в білх, чорних і всіх інших бар-
вах модних.

Руклянички: білі Glacé, піпірані землі і шовкові у
весах довжиною для нани і нанів.

Коши до подорожів на возах і санях, а також накрила на візках. Найцінніші бронзові товари і з старого срібла. Склад праддних петербурзьких казюнів і черевців до сідлу.

Бодері крапанки: найновішого жанра. Пазелі мужські сорочки шовкові, з Річе і батисту. Найновіші кофери і майшети, хусточки шовкові, батистові і полотняні. Гузичи до кофери і шемізетові. Мужніні шкаринки.

Із закінчення сезону продають ся по дуже знижених цінах всі товари кожухові, взуттєві, розпашні і черевачки.

Найбільший вибір марнавальоних товарів для панів панів інтернета і домашні червоні: ліверсони, Chevrolet, білі Glaxo і атласові, поспішіть зі своїми землі.

Візантії засоби на окладі: першановісні кутини, дамські гарування, чашочки, поштери і т. д. Праниціа білізна (Сієра) катонинки, мушкеті пошпохи, лікаринтени, Chenillea Escharpes і хустки, повонні шад і хустки повонні і полотинні дамські снідінні, камаші; огулівачі нудіса і літоті; плетені конпані і футро-вакі шіпрані рувалнички. Полотинні і шіпрані черо-вакі для пані, ділчат і дітій, а також футро-вані пісіделті. Черовні до сонтанні для пані і пані

Ц. к. склад озружия, натронів і пороху.

Рік засновання 1892.

Товариство взаїмних обезпечень

„ДЖЕТЕР“

у Львові, Ринок ч. 10. (дім „Просвіти“)

Фонди Дністра з днем 31. грудня 1901:

фонд резервний	—	—	—	—	—	—	386.402	кор.	83	сот.	
резерва премій	—	—	—	—	—	—	205.227	"	—	"	
резерва спеціальна	—	—	—	—	—	—	6.000	"	—	"	
фонд смертальний	—	—	—	—	—	—	47.753	"	76	"	
							<u>Разом:</u>	645.383	"	59	"

ДНІСТЕР позначає будинки як також війни і пам'ять про них і про їхні вогні. Всі 3 Вн. Епископської Ординарії призначає Дністер Всім Духовенству і всім вірним.

ОПЛАТУ ПРЕМІЙ в Дністрі є зуміреною, а чистий зиск — надвишкою в оплат — розділять Дністер між своїми членами або акціонерами. В р. 1900 і 1904 виносить зворот 8 проц.

ШКОДИ виплати Дністер дуже скоро о оцінку шкід переводить разом з Дельгатом і 2 членами місцевими. До 31 грудня 1901 виплати Дністер 4,075 відшкодовань в сумі: 2,656,787 кор.

ЧЛЕНИ ДНІСТРА можуть без перешкоди застатати позички в Банку краєвим і касах ошадності, бо ті каси приймають посли Дністра при позичках гіпотечних.

НА ЖИТЄ можна забезпечити через Дійстер — капітали на дожиття, помертві капітали, пенсії і т. д. — в приватному Товаристві, а з провізані від тих обещань відступая Дійстер часть на рускі доброділині план.

АГЕНЦІЇ передає Дністер радо селявам, господарам, особливо там, де нема близько агенції Дністра. Агенти Дністра заробили вже 349.486 лев, провізії.

„Дністер“

Тов. взаїмного кредиту отоваришене зареєстроване в обмежену порукою
у Львові, ринок ч. 10 дім „Просьніти“.

ДНІСТЕР приймає вкладки щадничі і опроцентовує їх по 4 проц. від ста. Стан вкладок 31. грудня 1901: 900.198 кор. 53 сот. на 1.063 вищючках.

ДНІСТЕР уділяє своїм членам позичини на векслі і скрипти за інтубуванням або при відповідній пораді на 5½ проц і 1 проц. додатку на мошти адміністрації. Сплату позичок розкладає Дністер догідно також до 10 літ. Членом може бути тільки член об'єднання в Дністрі від сну. Уділ членський вносить 50 к., а вписове 2 к. Уділи визначені по день 31 грудня 1901 вносили 81.169 з. 37 с. членів було 2.006, стан позичок на векслі і скрипти 869.345 зор. 4 сот.

ДНІСТЕР уділяє різнорічно з чистого зиску дати на публічні добродійні цілі рускі — на церква, бурен, школи і т. д. — До літця року 1901 уділено 8.840 к.

Селяне убігайте ся о агенції „Дністра.“

Найновіші Schulversäumnisse

ПОЛЫМЕРЫ МОКРА

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улиця Петровича ч. 4.

Друкарня тов. „Рускої Ради”

в Чернівцях улица Петровича ч. 4

YETI BEANS

КНИЖКИ

Бажанський Іван: "Промінь"	кор. — 20	"Шар Франц-Йосиф I."	— 20
Барановський Мечислав: "Підагогіка" для семінарій, учительських і учительських народних (надана чужою і значно розширена і доповнена Нарисом педагогіки виконавця)	1-20	"Краснословний мовник"	— 10
Будницький Ев. О.: "Студій Богословств"	6 —	Сенюк Іван: "Образки з криниці" I II	— 20
Гварішук Микола: "Методика" наука в школі народній ч. II	2 —	Семенюк Іван: "Карби"	— 10
Галіс Теодор: "Доказаний шкар", збірник прикладів, на укладанні різних наук	1 —	Свободенна Марія: "І хтож вона блан"	1 —
"Перші корі", оновлено	1 —	Стопанія Василь: "Сила книжечки"	1 —
"Душа та тіло", новий	— 20	Стоцький Стефан: "Вуковичева Русь"	2 —
Гаршич: "Мазур"	— 20	"Bestrebungen der Ukrainen"	2 —
Гоголь Микола: "Реміс", комедія в 2 діях, переклад В. Степанця	— 60	"Громада" або який зах і порядок має бути в громаді	— 20
Данкович Іван: "Приклади" I I II по Захарю Іван: "Зарти"	— 16	"Поради" як наладити свою пожитковий і шадливий	— 40
Кобиланська Ольга: "Людина"	1 —	"Mischelstövotus" in der vom k. k. Bukowinischer Landesconsulrathe behufs Begleitung der ruthenischen Schulorthographe	— 40
"Покора"	1 —	Федюшин Юрій: "Зарти" том I.	— 30
Колісний Олександр: "В дні святотворчості"	— 20	"Школі конспірації"	— 20
Крушельницький Актів: "Серце"	1 —	"Проксирна"	— 20
"Семантика"	— 80	Франко Іван: "Гуцало українського літератури"	— 20
Лукілевич Дмитро: "Визволення"	— 20	Шантис Ольга: "Дієти в школі"	— 30
Martynowicz I.: "Historische Zeugnisse über die älteste Beherrscher und Einwohner der Bukowina und Moldau"	— 20	Еремійчук Дмитро О.: "Die griech. Psephothekentafel-Mem. ihre Entstehung Entwicklung und gegenwärtiger Nitz"	3 —
Окунеский Ярослав: "Дієти в бужині"	3 —	"Зарт, мума і змарт і історія перекладачів мови як відомою українці в школі Сучасного"	— 40
Палам Михайло: "Про русько-українські народні читання"	1 —	Яблочков Г.: "Схемка учительська", оновлено, пер. А. Крушельницького	— 20
Pihlak Darius: "Die Amts-Correspondenz der Volksschulleitungen und Ortschulräthe Angelegenheiten"	1 25	"Бесіди про часи козацькі"	— 60
Пігула Євотей: "Вихованням перших"	2 —	"Rea Ruthenen"	— 20
Попович Омель: "Ласка"	2 —	"Про бун, соди краєвий і про набора до сойму"	— 20
"Чума горіла"	— 50	"В тім нашом світі"	— 20
"Методика" I	— 60	"Кожий по місцях"	— 20
"10 книг для дітей"	— 20	"Голос до народу"	— 24
"Хлопці садівники"	— 40	"Зарти"	— 20

Просьвіт промінями Рентгена.

Ліченє с҃ухо-горячим повітрєм

подагри, ревматизму, люмбагії (постриду), Ісхіаса, невралгій, болю в суглобах, нерви і синаптики.

Апарати сузо-горячого повітря (Система Др. Рейхера), що прикладають ся до слабих члених тіл, уможливають найвищу температуру з деякими терміальними методами, а через те й найкращі успіхи в ліченні і зняті застрибків слабостей. Вичиню уможваляє блж. При ліченні є ціле тіло більше окріте слабого вієня, тому можуть його зносити і ті, що терплять на серці, на колінах і і потягивах. Ліченне може відбутися є і в поменшому пацієнта.

Купелі в електричному жаровому світлі проти слабостей,
як зміна матерії, подагра, ревматизм і проти затовщення.

Др. Г. Хаас, Чернівці, ул. поштова 5а.

Друкарня „Русної Ради“ в Чернівцях
 отворена в неділю і святю від 9 до 11 години рано.

Бизнез товариство "Русна Рада" в Чернівцях.

З дружньої товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Володислава Семерського.

За редакцією відповідає **Володислав Сєкерський.**

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середі, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністрації і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.
Рукописи повертає ся лише на поперед-
ню застереженні. — Редіації неопе-
чатані візми від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:
на цілий рік 20 К. — с.
„пів року 10 „ — „
„чверть року 5 „ — „
„місяць 1 „ 70 „
Поодинокое число „Буковини“ 16 сотиків.
Передплата і нарахунок за інсерати
платні в Чернівцях.

3 Відня.

Ситуація у парламенті тепер така, що всі партії, не винявши навіть найкращі, раді би бачити бюджет чим скорше ухвалений. Ті, що при генеральній дебаті висказали ся контра а при диспозиційнім фонді голосували против, потерпали, щоб не дай Боже не провалила ся яка позиція бюджету а таким чином може і цілий бюджет. Опозиційні партії горюжать ся і воюють громами та некром, а тут потерпають о бюджет і бігають за кулісами та маневрують і пахують самі так, щоб не прийшло дійсно до результатів їх бесід. Аж недобре робить ся дивитись на ту нещирість. На жаль, знає ся отсе власне: „політикою“.

При генеральній дебаті прийшов і посол Пігуля до слова. Він говорив поверх година. Промова зробила добре вражіння. Хотіло було се під найнедогідливіший час обіду, то таки досить спорий гурток слухав пильно за его виводами. Гурток чим раз більшає, кінці прислухував ся і міністер Гартель его бесіди. Є вже опаз, що ся бесіда не пішла мимо, що мірдаїні круги звернули на висказані потреби Русинів свою увагу і що вони будуть узгляднені. Може як раз те спокійне представлення сумного положення нашого народу і его потреб причинить ся більше до поліпшення хай як гірке теремкане, котре тут стало таке щоденне і звичне, що ніхто на то й не дивить ся.

По закінченю генеральної дебати, розпочалась спеціальна дебата

над поодинокими видатками. Дебату над бюджетом міністерства внутрішніх справ закінчено минушого тижня і розпочато дебат над бюджетом віроісповідань і освіти.

В дебаті над центральною управою забрав і посол Романчук слово та жадав номінації і руских урядників в міністерстві віроісповідань і освіти. Міністер Гартель відповідав на домагання посла Романчука, але не то в неприхильний, але навіть в болісно дігальний спосіб. Наколи посол Романчук звертав на те увагу, що вперед в тім міністерстві все знаходилось рускі урядники, котрі в чисто руских справах могли дати правдиві інформації, то тепер нема там ані одного руского урядника а міністер інформує ся в руских справах тепердин у Поляків і Німців. Як ті інформації випадають, видно із всяких кривд, які діють ся Русинам на тім полі.

На те відповів міністер Гартель, що він при номінаціях не знає на народність урядника, але на его здібности. Врешті є в міністерстві тепер трох канцелястів. (.)

Виходить на таке, що між Русинами нема здібних людей і що Русинам досить бути амтедізерами і канцелястами!

При дебаті над університетами забрав голос посол Барвінський і поучив пана міністра, що Русини старий культурний нарід, що домагання руского народу о руский університет зовсім оправдані і що вони не можуть ся вдоволити такими становищами, які міністер Гартель Русинам жертвує.

Промова посла Барвінського зро-

била добре вражіння; є прислухував ся також і міністер Гартель.

Не посмів би міністер Гартель в так понижуючий спосіб відноситись до Русинів, коли-б вони мало відповідне число своїх послів в раді державній а так на похиле доречо і кози скажуть.

Міністер Гартель назирає дуже на те, аби ще сего тижня закінчити наради над бюджетом его міністерства бо хотів би виїхати на випочинок на полудне, але зедви чи власть ся ему переперти; бо як раз міністерство віроісповідань і освіти криє в собі найдражливійші позиції. Німці лагодять ся всім особливо немилі славянські школи і середні школи в Чехах, на Мораві, Шлезку і Стирії стерти з лиця світа і силують ся скріслити видатки встановлені на ті школи.

Нині забере слово посол Скедль.

Положимисий.

3 державної ради.

Після підчитання внесення та інтерпеляцій президент міністрів др. Кербер відмовив на інтерпеляції в справі Морского Ока та в других справах.

Відтак палата ухвалила бюджетову провізорию в третім читанні і приступила до дискусії бюджетової над етатом писних шкіл.

Перший займає голос міністер просвіти др. Гартель задля обговорення справи основання нових, писних шкіл. Передовсім потреба підповідних учительських сяз і фінан-

сових засобів для основани заведень. Висказ. шан. пос. Романчука, що належить лише розпочати з системізованим учительських посад, а потім вже найдуть ся академічні сили, значить стілько, коли би хто хотів коня запрячи з заду воза (сміх). Заряд просвіти має фінансові средства на підпирание студентів підчас студіїв. Кождий студент, без огляду на народність, коли приймає доброю дорогою, може числити в літах борби о буті на поміч зариду просвіти, о скілько вистануть средства. Дальшим усливом основани нового університету, чи політехніки є фінансові средства, які також творять не малу трудність в виду новочасних вимогів висних шкіл.

Плантан (Словінець) домагає ся полуднево славянського університету. Бо що для Буковини признає, на то не будуть поспушені Славяни довго ждати.

Пос. Ник. Василько: Як distantних таких професорів, як ми їх маємо, то надіється нам і університет! (Сміх). Ми маємо самих німецько-національних професорів.

Пос. др. Скедль (з німецької поступової партії) обговорює обставини на черновецьким університеті і зазначає, що при заснованю сего університету в році 1876 покладало ся на него великі надії. По 25-літнім істнованю є свій університет занае тодішом, а протягу 25 років не оскувало ся ні одной катедри на юридичнім факультеті і ані одного институту на філософійнім факультеті. Бесідинь домагає ся доповнення університету через заснованя медичного факультету, вищескопальнича істнує троє факультетів і нової будови університетської і на бібліотеку. Сусідній край, іменю Румунія, могла би доставити потрібне число слухачів на медичний факультет.

Пос. Ник. Василько: Ви не допускаєте тутешних на університет! Ви не допустили наших Русинів зі Львова.

Записки із подорожи на північ Європи.

(Далі).

Норвегін.

П-а Льюна і єї замужня сестра так задивили ся в то чудо природи, що бідачки не спостерегли ся, що ми вже причалили до пристані Бірге. Полуострови той на 3 км. довгий а 2 км. шириний покривають ліси, садів з якими огородами а в них прекрасними віллями богачів столичних, перерізають півдні до річки позначені всімди як в великій місті, множество тут ресторанив, купальні морських і т. д. Я не міг ся налюбувати прекрасними овочами великого рода, яриною по огородах і доріжною шведською.

Услужний Берлінчик завів нас очевидно насамперед до свого ресторана, де в огороді була також музальня. Всі музичники сейчас пішли купатись а лами покищо ходили поїди сад і прилядали ся Крістіанів. Виконавши є і покривались поремним сідданем (чай, шинка, масло, сир, яйці, хліб), пішли ми до королівського замку Оскарсгаль, що дежить посеред островина на 25 м. високім горбі. В округ замку є ціла старинних норських хат а ціла обетаново, ала в тих околицях употребляє ся а також стара деревяна церква з Голі і Галіндалі з XIII в.

В замку крім статуї, портретів є а ідалія дуже інтересні картини (10) А. Тідеманда „Norsk Bondeliv“, а жити норських сазан. З бални, що є 50 м. над уровнем моря, прекрасний вид на окреслені Крістіанії і море.

Звідси пішли ми на виставку „Bygdes Kulturhistorik Udstilling“. В парку домах містять ся правдивий музей народний. Картини, портрети, одяжі еміперні, урядничі, імениті королівські, хата еліська в цілм устроєм, огородами, перекон, а в ній вистала церковної утвари — все то дає докладний образ високої культури Норвежків.

Помимо того, що було, вже окозо і непола жара була така (30°), що ми зайшли напротив до огорода реставраційного, щоб відотхнути і набрати сил до дальшої прогулянки.

По обіді на просьбу п-и Льюна оповідав нам господар о занятях доокрепств селян в літі і зимі а також личились майже поіменно всіх „дачників“, що тут проживають в літі.

— Хлібороби — говорив реставратор — працюють ціле літо коло води, заєвають всякого рода звіра, а коло дому в огородах цикають садівнику і огородину, а чого мають великі доходи. Рано на торі коло головного двірца, Jernbæstetorget і на поїм річку, Nytorvet, мають селян з цілою окрепцесті з великого рода огородинною, садівником, молком, маслом, сирами і т. д.

В зимі займають ся селяне розличними ремеслами по своїх хатах або возають дерево з гір до великих складів

коло пристані. Часом загромождає беріг так сильно, що порабіт дубовими дотинають дерева. В давніші часи, як то розказують старші люди, був ту такий аничай, що великі купи, що торгували деревом, писали наймитам своїм крейдою на плечах, а підні дерево і дішло купців або донок. Наймит приїхавши в Крістіанію місто картини показав насірови плечі і діставав заплату. Квітання для насіра була груба шітка, що вею обтер плечі пінишка.

Оповідання таке розвеселило всіх дуже і тепер ми всі зачали проєнти доктенного господаря, щоб нам ще щось такого сказав, або щоб нам попенни, як в зимі дерево в горах рубають і возають, особливо як снадуть великі сити.

Рубачі ідуть в ліс, як ситі трохи примерне на ші, (сі, довгі на метр або і більше живих деревини). На тих ліжках, ші, ходять так безпечно по ситі як по землі. Зрубавши дерево викладають на сани і спускають в долину. Найлучше то удасть ся, если єсть близько ріки або озера, тоді іде робота легко, але немже сказави часом натерпять ся бідолахи дуже, а служба ся, що оден і другий робітник замерзне, руки, ноги або і ціле собі відморозить. Все тоє однак не повадержує людей від того занятя, бо оно єсть дуже посплатно, особливо в наших сторонах, де найбільше дерева вивозить за границю. З цілого вивозу майже 80% дерева іде з Крістіаніїорду а ціла матеріяла, який продає ціла Норвегія, доходить до 60 міль. корон. О мої панове,

если би не дерево, то я не знаю, чи ми могли би жити. Дерево дає нам удержане, бо Норвегія продукує хліба лише стілько, що ледки єтано на 1/2 року на нижняване всего населення, проче мусимо привозити з заграниці, особливо з Росії.

— А щоб було як все наробають? — запитав я.

— Оно то має правительство бачити око. Давнішнє рубав хто хотів і що хотів, але від р. 1857 заведено порадне лісове господарство, а від р. 1870 законує держава що року за 65,000 корон лісів, тащ що лісв чей не загинуть.

— А чи маєте багато ліса?

— В цілій Норвегії є 66,000 кв. км., з чого на округ Крістіанії і Гамар припадає третя часть. Окрепцестіє Ставангера не має майже лісів, але тамже і ціле побереже полудневе вже вигорене цілком, через що жителі поспугують ся торфом.

Баласлючи ще о сін і о тім довідали ся ми, що в тих прекрасних вілках на берегах фьорда а також по місцях пуцельних по більшій часті живуть чужесторонні як Англичане, Німці, Французи, Росиане а навіть Америанці і що тут удержане не таке дороге, бо від 5—10 корон дежно комната з харчем дуже прилична і здорова.

Розплатившись і подякувавши господареві за его сердечність і вічність рушили ми окозо 7 год., коли вже сонце не так припікало, до пристані.

В пристані наизм ми собі човен (по 50 ере від особа), що миш нас завести на противний берег Бундсфьорда

Пос. др. Скедль: Навколишні для інших університетів позначені суцільно один до двох мільйонів корон і ще більше, дістає червоноцвятий університет лише 380,000 корон. На всіх університетах мусить ся то само учини і слухачі в одній мірі обрадувати. Познано того має Відень, 17, Ірад 15, Інсбрук 14, Прага 14 і 15, Львів 17, Краків 16, Чернівці лише 10 катедр, з котрих лише 9 нових.

Пос. др. Штрахер: Що робити, позитивним професором.

Пос. Николай Василько: Політику!

Пос. др. Скедль: Си тема за повалена.

Пос. Ник. Василько: Я не повалений, я не є преймь ученим, я єдиним чоловіком!

Пос. др. Скедль: узагальнює бажання нового університетського будинку. При заснованні університету відновили старий будинок учительського семінара в той спосіб, що здерли з него ванітку п. н. учительський семінар і вибили там золотими буквами „п. н. університет Франца Йосифа“ (Смійх). В місті Чернівцях запровадили вже від 6 років екстремне освітлення, навіть оклепи другої класи. Для університету є інсталяція за дорогою. На 25-літній ювілей університету мусіло ся гостям прийняти в палаті митрополита. Міністер просить говорити тоді такими теплими і захоплюючими словами, що бачену надія, що в імені сегочасного міністра просвіти буде плавана нова ера червоноцвотого університету.

Пос. др. Штрахер: Ви неопрацьований оптиміст!

Пос. др. Скедль: звертає ся нотім проти інтернаціоналізму в справі неприйняття львівських студентів в червоноцвотий університет. Півні прийняти можуть допустити ся лише під напором примусових причин, як слабкість і таке інше.

Пос. Ник. Василько: Тут також була повалена причина.

Пос. др. Скедль: Панове не буди шуміти опустити львівський університет!

Пос. Ник. Василько: Вставайте ся, таке щось говорите! Се не є жадна аргументація, лише німецька нестерпимість супроти Русинів, така, як існує на червоноцвотий університет. Жаден Німець в цій палаті не є так ворожо настроєний супроти нас, як Ви!

Пос. др. Скедль: Університет стоїть за високим, як щоби він міг потримати під тими нападами, які приносять

до Бескелієт а нотім до Крієтінні. На воді неспало ся вже много лодок, що відвозили гостей з маленьких островків до міста.

По дорозі для розширення мусів а оповідати своїм товаришам о моїх подорожах до Швайцарії, куди піде товариство наші вибирало ся, о озері боденським, котрого береги пригадували дуже тутешні, о Ціріху, Люцерні і т. д. Час минав так скоро, що ми не стигли ся, як причалили до берега. Саме тоді наблизилось ся сонце з заходу. По набережній в Бескелієт, маленьким, прекрасним на уявлю положені селити з гарними відами, ходило множество людей веселого віку, найбільше Англичан, котрі забули в тій самій цілі, сюди приїхали, що і ми, т. є. щоби подивити захід сонця. Деякі з них сфотографували заходяче сонце а були і такі, що зараз малювали. Шурин п. н. Любан. І. минав також свій апарат фотографічний, аби зняти той чудовий вид. Бо і дійсно щось подібного до сего пори в моїм житті я не видів. Тал гра прасок на небі і в моря, тое величаво закривавлене сонце так переймає чоловіка, що мимовіть ставиш ся прикований і дивиш ся дивин і надивини ся не можеш. А сонце западає ся так помаленьким, так спокійно, освітлює ся що раз, що раз запалахотить тал який хотіло сказати: „Дивіть, подивіть, яке а прекрасне, а, що вас всіх до життя будить!“

П. н. Любан сидиш на лавочці тал задивляла ся, що і не закримітила, коли а станула побіж неї, щоби єї запросити до від'їзду. Було вже добре по 9, коли ми відчалили від берега. Всіх очі звернули ся тепер на величаву столицю, що при посідних лучах заходячого сонця і при тій дивин ясності, яка єсть пластовою сіворова по заході сонця, представляла ся якимсь чародійним явищем. Башні церков, величавий замок на горбі, кріпості Апергуз а межі ними море хат освічених, що все відбивало ся в

інтернаціоналізму. Сі скарги творить частину того замислу систематичних нападів на всіх Німців, що займають в Буковині високі становища.

Пос. Хом (чеський соціаліст): Ви не є Німці, ви ренегат!

Пос. Ник. Василько: Не потребуємо жадних чужих Німців, що політикують! Хто туди приходить або урядник, має свій обов'язок сповняти, а не політикувати!

Пос. Хом: Він похвалений славними.

Пос. Скедль: Посол Василько нападів в своїй останній промові на німецького президента краю, на німецьку шкільну раду, німецького шкільного інспектора і на німецького радника домен Вольфа, що є навіть урядником Буковинцем.

Пос. Василько: Ва его зісудвали. Він був цілком тихий, доки ми не прийшли туди. Ви занепокоєні цілий край. Так, сей Скедль може того доказати не на зборах, не в містачі за Німцями, лише на сходах правительств.

Пос. Скедль: Нападами на поодинокі впливові, улюблені німцями особистості має ся підкопати плідня Німців на Буковині. (Пос. Василько перериває знов бесідину, его упоминає за то віце-президент).

Пос. Василько: Не, то що робите мені?

Пос. Скедль: Сей систем може похвалити ся вже одним успіхом. На другій німецькій червоноцвотій гімназії, до котрої прилучені рускі паралельні і котрої директором до тепер був Німець, іменовано на его місце руского директора.

Пос. Василько: Я спираюся се. Нехай мене, ніхто сам хоче.

Пос. Ірсе: Але сего вже за багато, як ви можете говорити про посла, що він мене?

Пос. Скедль: Се іменоване зробило початок і має далекосягає значіння. Провід німецьких середніх шкіл в Чернівцях хотять Німцям віддати з рук.

Пос. Василько: То наше право, ми будемо за нею бороти ся.

Пос. Скедль: Се іменоване має значити, що міністер-президент думає дати новий політичний курс на Буковині. Як сей курс на далі затримає ся, то на Буковині, до до тепер панувала спокій, заквітчить нова боротьба.

Пос. Василько: Тих візків ніході, так мавши око, що годі було відорвати ся.

Тепер мені по часті стало ясно, для чого Норвежці так привязані до своєї бідної землі. Краса природи тал їх приковує. Наситившись видом, зачали ми з собою трохи гурторити. П. н. Любан сечас перша спитала мене, чи так само на Кавказі заходить сонце? Я їй пояснив, що на Кавказі сонце заходить своєрешко і сечас іде ніч і то дуже темна, хотай звіди на небі сяють, но за то як айде місяць і освітлює височезні каньйони гігантів, що то своїми голосами майже небо підпирають, то природа ціла така чарівна, а притім даю страшно, що чоловік чує, як мало значить на світі.

— Хотіла-бим зійдти Кавказ, — сказала, — і поїду туди тал за 2—3 роки, як підочу ся лучше по великоруски, бо до тепер лиш мій шурин знає той язык.

— Як то, питаю п. І., ви знаєте по великоруски?

— Ещоби, чому ні? — каже п. І. — Я мусів вивчити ся досадно, бо наш дім веде торгівлю з російськими домами, а я сам вибираю ся парік до до Манчурії і Китаю.

— І я би охотно поїхав, кажу, але зачекаю на досвідчиві часи, коли всі ті політичні бурі переминуть ся.

Потім зачала хвалити ся п. н. А., що она вже уміє по великоруски, що вже Толстого, Тургенєва, Лермонтова і Пушкина читала і так знов дуже скоро перейшов на той куєний дорозі на море і як стали у пристані коло двірця голландного, відки пізла хвиля до нашої гостиниці.

(Далі буде.)

менших урядників будуть мусіти відтати півні!

Пос. Скедль: Буковинськй Німці є злигодні, спойні, они не хочуть германізувати, але сев новий курс викличе найострійшу опозицію.

Пос. Василько: Хто єї зробить? Пос. Скедль: Умірковані елементи зробить місце радикалам.

Пос. Василько: Ми саміємо ся а нашої опозиції.

Пос. Скедль: Я дав би міністрам президентом до роздуманя...

Пос. Василько: Не мав би надчим роздумувати, як над тим, що ми наговорите.

Пос. Скедль: Хоті Німці на Буковині в меншості, то они солідаризують ся із західними братами і мають пересвідчене, що і єї не допустить до утиску німецького елемента на Буковині.

Підчас залізничних сиростовані забрав пос. Василько голос. Правдую є, говорив він, що в червоноцвотий університеті панує професорства кляса. Хоті Німці числять на Буковині 50,000 душ — між населенням, що має 730,195 голов — верховодить они в краю. Імєненє Русина директором німецько-руської гімназії в Чернівцях не викликає обурені між керівними Німцями на Буковині, лише межі кількома туді населеними урядниками, котрі ширять обуренє межі населенням і піддаються проти Русинів. Проє. Вольфа, котрого предложили ргнію Іосе, не можна було іменувати директором, бо він казав себє того самого дня, коли его предложили, вибрати головою німецько-політичного товариства на Буковині, що агітує проти Вольфів і Русинів.

Головний сміх роздав ся по палаті а присутні члени німецької поступової партії поспускали носи, коли пос. Василько звернув ся прямо до Скедлі і називав его, щоби він витолкував, котрі радикальні Німці зробили на Буковині опозицію? Скедль, яко провідник буковинських посідів, з неясністю ні. Бо сего не позволять ему ні жидівські вибори трох мін, ні его головний виборець президент краю! Посідний іменован Скедль не на то послом, щоби він робив опозицію міністрам президентом!

Відповідь Николай Василько, що говорив із запалом, пробіла і тому велике вражінє, бо він зазивав буковинських посідів, щоби ему перечити, накомі говорити неправду, а єї лише притаканням піддавали ся з его виводами. Скедль хотів відповісти але німецькі товариші підраждували ему під вражінєм Василькових виводів. Всі славянські сторонники гратулювали п. Василькові, а зі Скедлем опозиційної гротьби не могли пасміяти ся.

Опісля пос. Пігуляк простував виводи Скедлі про П. гімназію. Промови обох руских посідів подамо після етнографічних записок.

Пос. Чайковский жадає вибудованнє дому для різничого наділу в Кракові, обговорює недостатки львівського університету та висказує надію, що бодай в будучім бюджеті правительствє узгляднить потреби галицького шкільництва і усуне крияду, яка діє ся краєви на сїм полі.

Референт пос. Стажинський висказує надію, що парламент ухвалил средства на основанє чеської політехніки в Берні, а що до основаннє дальших, нових університетів бюджетова комісія не ставити жадних внесєв. Дальше піднірає напад на пос. Бергера на католицьку церкву і висказує, що Німці, як третина населення Австрії, не можуть уважати єї німецькою державою. Наконєць полемізує з виводами пос. Барнінського про львівський університет і вреніт просить палату прийняти етат висних шкіл і резолюції бюджетової комісії.

Перед голосованєм ставлять німецькі радикали ще різні застереження і перепони що-до чеської політехніки в Берні, але палата в звичайнім голосованні прийняла §§. 1—14, а в поіменнім го-

лосованні §. 15, в яким містять ся значайні видатки на чеську політехніку в Берні 191 проти 136 голосами.

В голосованні над екстра-ординарною прийнято внесенє комісії, узглядняюче видатки на чеську політехніку в Берні, 203 голосами проти 140.

Відтак прийнято рєшту параграфів бюджету висших шкіл і резолюції комісії.

Приступлено до розділу середніх шкіл при чім референт пос. Штірк виє прийняти бюджет разом з резолюцією, щоби словенську гімназію з Цилєї перенести до Марбурга. Пос. Беркє протиявить ся рішучо єїї резолюції.

На сїм замкнено засіданє.

При дискусії над бюджетом середніх шкіл п. Петезенц домагає ся зрівняннє реальних шкіл з гімназіями. На підставі дат в 1901 року бесідини висказав незвичайне переповненє шкіл в Галичині. На 24 середніх шкіл в цїлій державі, а числом учеників до 200, в Галичині не було жадної школи; так само не було в Галичині жадної середньої школи з числом учеників до 300, а в цїлій державі було таких шкіл 37. З числом учеників до 400, було в Австрії 44 шкіл, в Галичині 2; до 500 було 37, в Галичині 7, до 600 були 34, в Галичині 12; до 800, в Галичині 7, на 7 гімназій в цїлій державі з числом учеників лиш 800, в Галичині 6. В цїлій державі є 64 середніх шкіл, котрі цілком не мають паралельних клас, з чого в Галичині є 2. З 77 середніх шкіл в державі, котрі мають паралельні до 5 класи, на Галичину припадає 14. З 26 шкіл з паралельними до 6 або 8 класи, Галичина має 11. Одинокі в державі 2 школи, котрі мають 9 до 10 паралельок, суть раз в Галичині. Шкіл середніх, котрі мають більше як 10 рівнобіжних клас, є в державі 6, з чого 5 є в Галичині а одна в Чернівцях.

П. н. Саніга пригадує, що правительствє прирекло Сокалєви і Ралі утворити там гімназію і свого приречєна доси не сповнило. Бесідини домагає ся, аби для молодіжи з дальших місцевостей засновувати інтернати на взір англійських. П. Демєль нарікає на славянську агітацію в Шлезку і виступає проти засновуваннє приватних шкіл, котрі викликають в краю національнє роздрозєнє. Заснованє польської гімназії в Тішині внесло борбу між молодіж. Великопольські ідеї внесені на Шлезк розбють ся о опір Німців — в користь Австрії.

При кінці засіданнє п. Яворський виє інтерпеляцію кола польського в справі виганнє польських студентів з Прує. — Слїдуюче засіданє нині.

Палата панів полагодила в другім і третім читанні бюджетону провізорно, прийняла до відомости зарядженє правительствє в Терєті і ухвалила закон о босаньських зєліанцях.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з аль- паки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відни.

Ц. к. склад оружия, патронів і пороху.

За редакцію відповідає **Володислав Сехерський.**

ВИХОДИТЬ В ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакция адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на поперед-
не застереження. — Рекламні повід-
чатані віддає під етикетку поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 K. — с.
„пів року“	10 „ — „
„чверть року“	5 „ — „
„місяць“	1 „ 70 „

Посидівке число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належність за інсертати
платні в Чернівцях.

3 державної ради.

Після відчитання внесення та ін-
терпеляцій приступлено з двенного
порядку до дальшої дискусії
над середніми школами.

Міністер просвіти др. Гартель
представив, що хотів жалання що
до основаних монних середніх шкіл
зовсім усунути, то задля
матеріальних засобів можна лише
поступово сповнювати їх. Ліхі від-
носини панують на Моравії і в Га-
личині, але не лише де є і в
Відні, де щорічно багато спосібних
учеників не припускають до гімна-
зій задля переповнення. Вирішув
в Німеччині є більше гімназій, але
там учаться до них задля високо-
го образования, а не, як у нас, за-
для одержання державної посади з
емітурою. Тому множене гімна-
зій могло би довести до гіперпро-
дукції інтелектуальних. Міністер по-
тверджує гадку закладання бурс в
Галичині та інтернатів в других
краях. В Галичині панує великий
недостаток учительських сил в гім-
назіях; 274 є некваліфікованих
учителів, між ними медики і пра-
вники. Тому мусіло ся підвистити
субвенцію на цілі образования учи-
тельських сил. Відтак обговорює мі-
ністер жадання пос. Саніги що-до
введення іспиту з релігії при матурі.
Також і в Німеччині мають огра-
ничити его, як і вельо, що вимагає
напруження пам'яті: природничі на-
уки, психологія, а подекуди фізи-
ка і історія. Натомість з охотою
признає, що підручники релігії для
шкіл повинні стати скороченими. Що
до узгодження історії рідного краю

міністер не бачить труднощів, хо-
дить лише о те, щоб спосіб трак-
товання сі причиняв ся до виробле-
ння здорових політичних поглядів.
Взагалі однак треба би обмежити
науковий матеріал середніх шкіл;
те саме відноситься і до науки
новочасних ланків, хотів подібні
проби у Відні дали добрі вислідки.

Описав пос. Помер промовив
проти цілостейської гімназії, пос.
Трайнфельс і пос. Грубан, а по
фактичних спростованих референт
п. Стірк просить о прийняті его ре-
зольції. Пп. Бергер і Гофман за-
жадали поіменного голосування над
внесенням за пачеркненням кредиту
на чеську гімназію в Олаві.

Серед загального зворушення на-
дати переведено поіменне голосова-
ня, в нім 239 голосами проти 144
прийнято бюджет середніх шкіл пі-
сля внесення бюджетової комісії, от-
же тим самим відпало голосування
над внесенням пос. Гофмана.

Цілейська гімназія. Пре-
зидент гр. Фетер повідомляє, що
над всіма иншими резолюціями
підбуло ся єдине голосування з ви-
їмкою цілейської. В разі прийняті
сеї резолюції п. Стірка прийде під
голосування додатково внесення пос.
Грубана, щоб до резолюції Стір-
ка додати слова „в порозуміння з
обома народностями“.

Пос. Дерншта жадає поіменно-
го голосування над резолюцією п.
Стірка; пос. Грос противить ся го-
лосуванню над додатковим внесенням
Грубана, бо оно є запереченням ре-
зольції Стірка; пп. Странський і
Крамарж виступають проти Гросса,
а президент гр. Фетер обітає при
своїй першій заяві що-до поради-
ну голосування.

Пос. Ріпі жадає, щоб над ре-
зольцією Італійців в справі гімна-
зії в Пізіно голосувано разом з ці-
лейською резолюцією. В такім разі
Італійці будуть голосувати за ре-
зольцією Стірка. Се внесено під-
кинуто. (Відхилено жадання Італій-
ців стало рішучим для цілейської
справи, бо они в остатній хвилі
змінити фронт і голосували проти
резолюції Стірка та своїми голоса-
ми рішили справу).

Палата приступає до поіменно-
го голосування над резолюцією Стір-
ка в цілейській справі і відкидає її
203 голосами проти 170. На про-
хання родюють ся довго тривалі, гуч-
ні оплески. Німці просто виють з
лютою і не допускають прези-
дента до слова, кричучи: Abzug
Köber! Abzug Vetter! Серед того
гамору президент замкає засіданя,
і виходить з салі о год. 6. пополуд-
ни.

Проти резолюції Стірка голо-
сували: Польки, Чехи, консерва-
тивна чеська шляхта, Русини, Сло-
ваци, Румуни і Італійці. За ре-
зольцією всі Німці; часті німецько-
го центру а соціалісти здержали
ся від голосування.

Інтерпеляція

послів Ник. Василька, Пігу-
ляка і тов. внесено 19. марта до
міністра справливості п. Спенс-
Бодена.

Скарги підписаного посла Нико-
лая Василька з 24. лютого, потрі-
пін викладає в палаті послів про
судівництво на Буковині і про по-
літичне становище президента суду
в Чернівцях п. Клара, зробили див-
не вражіння, як сего інтерпелянт ні-
коли не сподівався. Президент су-

ду Клар намість, щоб пробував з
умаги на поменше висказати скар-
ги названого посла тому запобігти,
о скільки се тичить ся судівництва,
то п. Клар висказав ся перед осо-
бами, що єму близькі, цілком отвер-
то, що єму ті всі недостатки що-до
законних кваліфікацій урядників
по повітових судах в Садагурі, Се-
рет, Кішмані, Заставні і Путилові
були знаві ще перед промовою п.
Николая Василька і що він мав за-
мір зробити порядок, але тепер
мусить все остати як бу-
вало, щоб не викликати
підозріння, що се поліпше-
ня то заслуга названого
посла.

Віденський адвокат др. Гортен,
що іменований судовим секретарем
для Буковини, урядув даліше яко
начальник ексекуційного відділу,
хотів єму бракує знань краєвих
мов, що безсумнісно потрібне в єім
уряді. І в єім випадку стоїть пан
Клар на тім, що відповідального
місця належе тепер по промові пос.
Николая Василька для др. Гортена
не має.

Що тичить ся особистих полі-
тичних кроків президента суду па-
на Клар, то він зараз намагає ся
казати лише почути, що пос. Василь-
ко сказав про его особу, спонука-
ти в німецько-політичній товаристві
ованню в свою користь. Вона й на-
ступила і єї оголосили „Buk. Nach-
richten“, партійний орган німецько-
політичного товариства. А що пан
Клар не міг спонукати крім сего
товариства ні инші політичні то-
вариства краю ані єму підвладних
урядників судових щоб они засто-
пили ся за его політичними погля-
дами, а також за его діяльністю

Записки із подорожі на північ Європи.

(Далі).

Норвегія.

На другий день рано вибрали ся
ми оглянути замок, бо постановили по-
надудити Іхати в Трондех.

Замок лежить при впади головної
улиці Karl Johansgate на горбку 84 м.
над морем. Основав той замок переди
Карла Погого 1825 а скінчено тую ве-
личау трохпверхову будову аж в 1848 р.
В середині суть прекрасні мраморні ре-
льефи, як король закладає пам'ять угоди-
ний Сіндінга і Скейброкка, як Оскар II.
закладає залізний міст під пам'ятник
для Карла Погого. В італії є прекрас-
на картина Бергсбека: „коронація О-
скара II. в соборі в Трондех“ а також
удачні картини Арбо „коронація Карла
Погого XIV“ і „коронація Карла XV.“
Дуже хороша зала відвінціональна з гра-
євидами художників Флінте. З крапів зам-
ку пречудний вид на місто, порт і зе-
лені луки і ліси.

Перед замком вишав ся галицький
пам'ятник короля Карла Погого XIV.
на коні з латинською: „Folkets Kjaelighed
min Belbaling“, любов народа моя на-
города, і „Det norske Folk rejste dette
Minde“, норвезький народ постоїв той па-
м'ятник“.

Покруг замку єсть величавий пу-
блицький огорож зі ставками, лодками на

них і гарними цвітниками поври до-
рощами. Літвора а також і старші мають
до веселого забавити ся.

Хотів ми ще оглянути музей ар-
тистичний в кірмісті Аскеру але
близкість не годилась єї і відійшли
даліше. Там сріпость не має тепер ин-
шого стратегічного значення, бо достуну
до стоїлих естероють сріпости як Оскар-
берг в Крістіанія і варті відомі
вузельного (на 600 м.) зунду.

По дорозі на внесення п. Льюїс
вступившиє сеччас за огородем до
книгарні, щоб накупити картон з ви-
дами або яку веселу книжочку на доро-
гу. Вразило мене тут множество норв-
езьких книжок, виданих жовими в Бу-
данешті. Щось подібного бачив а також
в Ціріху. Вже хотів запитати ся „кни-
жечка“, чи не є він сином Іаросла, але
мене викликали товариші, бо треба було
ще вступити до Бука по карту кораб-
ельну.

Бюро Бука то щось в розі касина.
На столах лежить маса газет англійських,
французьких, німецьких, норвезьких а також
великоруських.

Гості читають, укладають взаїм-
но прогуляти в розличні сторони, відби-
рають тут свої кореспонденції, що єсть
навіть практичніше, як poste restante
на пошти, міняють гроші і т. д. Найза-
бавніший то вже Англичани. Они вхо-
дять в шапках з шпатами в руках як
до стаїні, сивають, сивають собі під
носом, гойдають ся в креслах, часом і
ноги на стіл висадять, загалом там ся
ведуть, як в ту лиш самі були і ябд

ційний світ був лиш на їх услугу. І
шайніше, до тільки в їх стрічав а до-
рожі, все були такими. Там їх бута, що
має своє жорсто і повний вишени, бо
образовані кніжечко дуже поверхово
і мало, пригадує нам знов наших дуже
глубоко „виклалачів“ і богатих „бра-
ці“.

Якісь Німці предладали нам, щоб
ми з ними разом їхали до Берген жо-
дешньо до Гандевіора, парохом до
Одесс а потім поїздом (під) поїздом пре-
красні гори і долини до Фогерасс, Ні-
стун і Лордаль, даліше парохом до
Гуднаген (Соннеборг), возами до пре-
красної гостиниці Сталем і Фос, звідти
железницею до Берген, потім парохом
найкраснішим в світі Норвегії єїором
Гардангер до Одде; звідси поїздом через
Рездаль до Дале, потім парохом до
Швен а з поїздом железницею дорогою на-
зад в Крістіанію. Єсть то що правда
найчудніша мандрівка з світу Нор-
вегії і вози хто не має наміру їхати на
Нордлом а хотів би пізнати хоть в ча-
сти красу тої єїотичної країни, тому
єїотую вибрати тую руту, а то тим
більше, що чоловік не наражаєть ся на
інші неперевданіє пригоди, дорога
займає волю 15 днів а і шдати не такі
важкі, бо з харчем, гостиницями, пе-
ревозом вносять околом 300 корон.

П.а Льюїс, почувши, що самі гості
можуть на паріотках поїздити, буда-б
сеччас пристала на то предлажене пра-
виль, але вози з тім відтокував, щоб
ми через тое могли утратити незакодаче
ооїце, трохи правди з неохотою посп-

нула свою думку і ми рушили до го-
стиниці, щоб не воніти на курйорській
поїзд о 145.

З Крістіанії до Трондех. (362 км.)

Відобраних на дівачи свій куферок,
бо з собою до гостиниці мали лиш
малі таумачок, і вилізавши за пере-
ховане з ере, ачав а оглядати єя за
моїми товаришами. Они вже сиділи в
поїз. Нарола було так багато, що о кійсь
близній виході і вонити не було можна.
В одній пароді на одній дапії сиділа
п.а Льюїс, єї сестра, а і якийсь панон,
а напроти п. Г., п.а Р., єї муж і знов
якийсь незвичайний дуже симпатично
нигладаний мужичина, товариш свого
він а віа. Решта нашого товариства за-
стає в другім пароді, до крім них
були 2 норвезькі селянки з маленським дів-
чином.

До Lilleströmen їдуть єя тою самою
дорогою, що до Крістіанії зі Стокгольма.
Звідси розходять ся дороги. З Lilleströ-
мен до Eidsvoll мене поїзд через 14
мистів і 2 тунелі посеред лісів, урив-
них ріл і єїотичний. Саме тоді люди
сунули єїо. На єїотати було мно-
жество жордок на колах і на них то
розмішували люди єїно. Громадили і по-
сипали туну руками і алами так муж-
чини як і жінки.

(Далі буде)

ио шефа буковинського краєвого суду проти посла Николая Василька, то робилося все, щоб бодай буковинська адвокатська палата заявила за паном Кларом. Президенти буковинської палати адвокатів, д-р Генрік Кізлера завізвали особисті приятелі пана Кляра зі стану адвокатського і деякі молоді адвокати, що належать до німецького політичного товариства, щоб він скликав на сю ціль надзвичайні загальні збори — і вони відбулися 8. с. м. „Buk. Post“ приносить в своїм числі з 11. с. м. протокол із сего засідання, котрому не можна відмовити автентичності тим менше, бо палата не спростувала его. Зміст сего протоколу ось який: (Ми подавали вже его в одному з останніх чисел „Буковини“.)

Помимо того що ся заява, як видно з протоколів, не дуже поведла ся п. Кларови, розголошено єї по всіх часописах, між иньшими і в „N. fr. Presse“, котрої оригінальну телеграму подаємо нижче, в такий спосіб: „Чернівці, 9. марта (Orig.-кор.) (Заява адвокатської палати). Посол Николай Василько оскаржив на засіданні державної ради з дня 7. лютого президента суду Кастана Кляра о мниму діяльність з германізаторською тенденцією. Сьогодні відбули ся тут загальні збори адвокатської палати під проводом президента палати д-р. Кізлера, на котрих то зборах постановили по рефераті д-р. Вахтля, висказати непохитне довіре президентови суду Кларови супроти вимірювань против него цілком безагідаційних нападів і признати его заходи, щоб підтримати і підперти добре порозуміння межі судиничим і адвокатским станом. Рівночасно завізвано президію, повідомити о тій заяві довіря міністра справедливости барона Спенс-Бодена.“

Повисші висновки причиняють ся для С. Е. пана міністра справедливости не аби-як до выяснення того, що пос. Николай Василько представив на засіданні з дня 27. м. м. про відносини буковинського судівництва і про політично безтактовне поступоване тамошнього президента суду п. Кляра. Подаючи се до відомости С. Е. пана міністра судівництва підписані читають его:

1. чи він загадує зарядити, щоб при повисше наведених повітових судах на Буковині бодай карні судні уміли мову населення їх повіту — себто руску — і споводувати пана президента суду, Кляра, щоб не відкладав потрібні за-порядження ізза особистих причин;

2. чи С. Е. п. міністер судівництва загадує подбати о те, щоб ексекуційний відділ краєвого суду в Чернівцях отримав на начальника такого урядника, котрий уміє би по руски;

3. чи С. Е. пан міністер справедливости загадує зробити кінець політичним зазігам пана Кляра, що не годить ся із становищем президента суду, і чого до тепер не практикував ніодни президент суду на Буковині?“

На засіданні державної ради з 20. с. м. поставили послы Николай Василько, Пігуляк і товариші три інтерпеляції:

1. До міністра справедливости в справі зарядження німецьких судових урядників в Буковині, щоб

руске духовенство не вживало привілеїв.

2. До міністра просвіти в справі завазу професора Бігнера, щоб ученики рускої гімназії не молили ся по руски.

3. До міністра віроісповідань в справі статі опублікованої 6. с. м. в „Buk. Journal“ „волосяного кооператора з поза Прута“, в котрій в грубий спосіб обезчещує ся Русинів.

Промова п. Николая Василька

на 113. засіданні державної ради з дня 19. марта 1902 у відповідь п. д-р. Скедльови.

Висока палато! Пан посол д-р. Скедльовице тут рад справ, що дотичать буковинські відносини, котрі я обов'язаний спростувати задля їх несправедливости. Заявляю наперед, що роблю се не тільки в ім'я Русинів на Буковині, бо я переконаний, що я цілком владний ілюз в сій палаті мусьть мені признати правду, а так само я посол певно що ширю німецької епоху Чернівців таї заступники Вірменно-Полонів.

Бо все, що я тут скажу, підтверджує публичні думи цілого порінного населення Буковини, Волохів, Русинів, Полонів і Жидів, тому не спротивлять ся моїм висновкам ніхто з буковинських заступників.

Мой панове! Пан посол д-р. Скедльовице, обговорюючи мою інтерпеляцію про неприйняття руских студентів на університет в Чернівцях, що ухвала академічного сенату заважала на зовсім законній підставі, бо тільки повеліли причини дозволяють на піднійти висновок.

Констатую фактично, що два дні перед дотичним засіданням сенату, на яким мало ся радити над прийняттям руских студентів, прилучено до вислідних слухачів жидівської віри, від котрих німецькі професори червоного університету мабуть наділи ся, що вони по окінченню студій приступать до їх німецько-політичного товариства. (Слухайте! Слухайте!)

Пан посол д-р. Скедльовице сказав, що піднійти висновок дозволені тільки з примусових причин, і зробив дуже дешевий дотеп, який однак не скандить о високім степені культури, що Русини не буз привілеєм оунетити львівський університет.

Мущу сконстатувати фактично, що героїчна борба 600 понадбільше бідних молодців викликала співчуття цілого культурного світа свої держави і Європи, та що чужий нашому краю професор, що найшов між нами свій хліб, не міг здобути ся на ніче иньше для наших земляків, як на дотеп з висновками! (Дуже добре! — Оплески!)

Мой панове! Пан проф. д-р. Скедльовице сказав, що законність сего ухвали. Прошу-ж: академічний сенат у Відні, акад. сенат у Празі і акад. сенат у Кракові — чи се сенати, що ухвалюють незаконні річі? — всі вони прийняли тих студентів, лише червоноцвятий університет ні! (Дуже добре!)

Пан проф. д-р. Скедльовице сказав, що на університеті в Чернівцях нема професорської кляси, як се я підійс у моїй інтерпеляції.

Констатую фактично, що як раз ся ухвала акад. сенату не є ніче иньшого як вираз махінацій професорської кляси, а доказу се ось чим: П. проф. д-р. Скедльовице засідав нині в державній раді яко наступник проф. Рошман, що є професором на університеті в Чернівцях. Проф. Рошман не забув ще се проф. Скедльовице і хотів его порівняти із союзниками в бук. соймі, де ми Русини йшли доси з Німцями, і викликав сю ухвалу, щоб проф. д-р. Скедльовице політично знищити. Се, мой панове, факт, який можна доказати, споглядавши ся професорів, а в німецькій поступовій партії є доста панів, що стоять в записках з професорами червоного університету. Отже причини були не річеві, не законні а політичні причини одного професора против другого — се факт. (Браво!)

Мой панове! Пан товариш д-р. Скедльовице

сказав, що у моїх висногах против до-машніх німецьких урядників, що займають видійше становище на Буковині є систематично, щоб підкопати вплив Німців на Буковині.

Мой панове! Як поставимо ся на становище простої справедливости, то мущу сконстатувати фактично, що нам не треба посіти надсаджувати ся, щоб там підкопати вплив Німців, бо Німці творять із загального числа населення 730.195 лише 130.000; а того є 80.000 Жидів, що йдуть з нами против Вас.

Отже в нашім краю є всего навсего 50.000 Німців супроти 680.000 Не-німців! І помімо того ми покищо ще не опираємо ся против того.

Ми опираємо ся лиш против того, щоб німецькі начальники урядів не про-надили у нас, у нашім краю завадою німецькому, краєви ворожу політику. Сего жадати є нашим правом і нашим обов'язком! (Живі оплески!)

Мой панове! Коли треба було доказу на те, що ті урядники, про котрих я спікував у моїй промові з дня 27. м. м., дійсно займають ся політикою, то доводом того є се, що ні один міністер не взяв сих урядників в оборону, а посол з німецької поступової партії. Се не обходило ніяк Вас, пане товаришу Скедльовице, коли президент суду Клар не займає ся політикою, то нехай нам се скаже міністер судівництва, а пан міністер освіти най зазначить нам на підставі актів, що пан Тумашев є совітним урядником і сторони від політики. Ви не потребуєте хоронити тих людей, коли-ж їх бороните, то робите се тому, що вони є Вашими партіянами. (Живі оплески!)

Пан товариш Скедльовице сказав, що іменоване професора рускої народности директором німецько-рускої гімназії в Чернівцях викликало роздрення цілого населення Буковини.

Мой панове! Я маю се фактично сконстатувати і мущу се сконстатувати щоб учинити живучим на Буковині корисним Німцям повну справедливість, що німецькі колоністи, Шваби по селах не виразили ні одним словом або як небудь своє роздрення чи свою розпущу, лише тих кілька панів урядників, котрих тудя занесло, а огнищем німецько-національної агітації разом з економизаційними професорами червоного університету. Вони підпалюють роздрення в населенні. Вони підкопують против нас. (Браво! Браво!) Против того опираємо ся і будемо завжди опирати ся! (Хтось кличе: Се не є фактично спростоване). Прошу, пан д-р. Функе простувал вчора в трети довший промові як я.

Пан д-р. Скедльовице сказав, що Німці на Буковині були завжди пірні управителі, але що вони, скоро так далеко піде, возьмуть ся до опозиції і що сюди прийдуть радикальні заступники. Пане д-р. Скедльовице, в просту фактично, читаючи ся Вас: „Хто-ж винить тих радикальних заступників сюди? (Сміх). Чи може красний президент Буковини? Він один лиш вислав Вас сюди (Сміх), бо жидівське населення міст, Радівці, Серет і Сучава були би цілком певно не вислали сюди німецько-національного або „народового“ посла, який був товариш Рошман, котрого тоді привезав був сюди теперішній наймовний намістник Триєсту Гоєс Вас привізав сюди один красний президент Бургінсон, а той не вишле ніякого радикального заступника (Сміх), хоч ми тепер багато причин до незадоволення з Вами, бо мажи ним а цілим краєм стоїте все лиш Ви.

Хоч я дуже Ви й хочете робити опозицію, мій любий пане товаришу — то треба се тут раз фактично сконстатувати, щоб панове з німецької поступової партії, против котрих ми нічого не маємо, нізнали назі стосунки, щоб знали, як то в нас у краю діє ся, нім займуть становище против нас — жиди не вишлють своїх ніякого радикального воєннического заступника, отже ми міністер освіти не маємо ні впливовішого чого страхати ся сего грозячи (Оплески). Пан товариш д-р. Скедльовице сказав також одну річеву неправду. Він підійс іменню, що настановлене пана директора Козака виступило против запропонованої краєвої шкільної ради.

Се не правда, а річ має ся ось як: краєва шкільна рада предложила на першій місці проф. Вольфа, на другій місці пана Козака. Проф. Вольф мусьло ся виключити від всякої компетенції, бо

він дав ся тої самої днини, як его пред-ложено, вибрати головою німецько-політичного товариства, котре займає ся агітацією против Русинів і Волохів.

Сего не можна від нас нимагати, щоб ми не здавали ся в справу, щоб ми не вказували на своє право, аби наших хлопців не ставляли від доречного людий, що є ворогами їх батьків. (Живі оплески. Браво!) Пан товариш д-р. Скедльовице представив також в гідний спосіб нашу опозицію, опозицію Русинів, міністрів, щоб сказати, що ми помімо сего опозиції дістали гімназійного директора. Німецькі партії робили цілком иньшу опозицію на сих лавках (дуже добре!) і одержали мнимо того досеги иньші здобутки в Австрії, ніж бідні Русини, народ тілхих міланів, що на останок дістан одного гімназійного директора. (Сміх і притакування). Си дитини, пане товаришу д-р. Скедльовице, не була хорашим і густошим боком Ваших висловів. (Оплески). По моїй думці сличив я своє спростовання що до найважливіших точок і полишаю партіям сего високої палати осуд над тим, чи червоноцвятий університет, коли в нім є люди таких думок, які ми почули тут у сій високій палаті від проф. д-р. Скедльовице, дійсно спротивлять ся сьм краю культурній місії, про котру він говорив. (Живі притакування і оплески. Веселинськи гра-тулюють!)

Промова посла Брот. Пігуляка

на 113. засіданні з дня 19. марта с. р. у відповідь послови д-р. Скедльови.

Висока палато! З огляду на те, що мій товариш і приятель п. Н. Василько сказав, маю я про бесіду товариша д-р. Скедльовице лиш деңо сказати.

Простую фактично, що П. державна гімназія в Чернівцях не є німецькою гімназією, як то приходило в бесіди д-р. Скедльовице, але що се є німецько-руска. Доказом того є, що до сїї гімназії ходять 36 німецьких, 109 жидівських, 164 руских (Слухайте! Слухайте!). 65 польських, 3 волоських а 3 иньших учеників. Коли-ж при першій обсаді місця директора сїї гімназії уважали на знаня рускої мови і недавно попередній директор Фавстман передкладав правне скандидатство про знаня рускої мови, то при теперішній обсаді не уважали на те, а приймали в терно, яке першого такого, що не знає рускої мови. Козак, що був другим в предложенню, володіє обома мовами, німецькою і рускою. На сю обставину, про яку у кандидата д-р. Ск. не варті й згадувати, видно, звернено при іменованню Козака по справедливости увагу. Мимо того тов. д-р. Скедльовице представив річ так, як коли би Німцям при сїй обсаді стала ся кривда, чи несправедливість. Та Козак перевищує кандидата тов. Скедльовице не тільки що-до впливової палаті, але й протя его здібність яко чоловіка, захочши і учителя викладати его на посаду директора, особливо німецько-рускої школи, як мало кого вишного Він є правдивим і виключним подібством, що живе лише від свого звання. Підчас его управл. особам т. зп. рускими паралельними сїї гімназії дав він докази директорського дару, що правда могло ему вийти на лих, коли би були удали ся заходи п. краєвого шкільного інспектора, аби Козак не вийти в терно.

Козак впрочім може показати ся й дит.-науковим працьом, він написав учебник „Die Heimatkunde der Bukowina“. Усім тим не може вказати ся его перший суперник. Він тільки в однім агляді перевищує Козака, а то в політій, і то в німецькій. Козак не може тим служити, бо він не є ані німцем, ані русиним, ані ніяким політиком.

По 127 літах приважености Буковини до Австрії дучи ся перший випадок, що іменомімо не тільки такого посади зовсім гідного, але й дуже відповідного Русина. Се дало тов. д-р. Скедльовице неімовірно причину посягати ся, що Німцям стала ся неможливою кривда, що почав ся новий курс; се мало би значити, що після д-р. Скедльовице на сїй місці директорські в краю предестиновані виключно Німці, навіть

в таких випадках, як сей, до їм недо-
стає вищої кваліфікації.

П. посол Сведль сказав далі, що
проф. Вольф, про якого була мова —
яспирає не назвав его імя в своїй пер-
шій промові — голосував в раді гро-
мадянській против відступлення ґрунту для
П. гімназії тому, що при ній є й руські
парадзельні. Присягаю ему в тім згад-
ку слушності. Ему не була дарована ґрун-
ту осоружка, а заснована руська пара-
дзельна вантаж; се, гадаю, не знімає
нічого на сути річи. (Дуже справедливо!)
І сей мал по думці н. тов. дра Сведль
стати директором утраканістичної гімна-
зії з тими самими парадзельнями, що
ему такі осоружки.

Остатє ся мені що спростувати ось
що. Незадляго тому читав я в буковин-
ських газетках оповістку ректорату чер-
новийського університету Франц-Посена, в
котрій пригадає ся, що під тенер не
продовжав ся більше терміну вивесі,
який був доси, поза 15. грудня. Кон-
статую фактично, що руські академіки,
числом около 50, просили о приняті ще
18. грудня, отже 2 дні перед кінцем по-
свідного терміну вивесі, але їх просьбу
відкинуто. (Слухайте!) Але два дні
наперед прийнято двох студентів, що ще
не були академіками, навколи тут розхо-
дило ся лише о переступ з одного уні-
верситету на другий. (Слухайте! Слу-
хайте!) Коли ж професори виявляють
супроти руських академіків таку пар-
тизанську і ностеричність, вже при при-
нятті, що-ж доброго можна надіяти ся
від таких професорів згадком осуду зна-
на руських академіків? Таки сумніви не
можє затерти й удано обурене тов. дра
Сведль.

Простую фактично, що неспринати
не наступило, як н. тов. др. Сведль каже,
лише з річевих причин, але що тут
дифен було міродайні тільки позитивні
моменти.

Проф. Рошман мотивував у сенаті
відмову й застрашав і інших товари-
шів тим, що приняті руських слухачів
на черновийський університет потягнуло
би за собою небезпечність его утракані-
зації. (Слухайте! Слухайте! Віце-пре-
зидент Кайзер даєонить). Я скінчив. —
(Оплески).

Суд румунізаторів.

Ледви передано татині останній ми-
трополита землі, а вже румунізатори
співають ся робити над покойним страш-
ний суд. Уже в передпохідній числі
„Дештентарі“, де подано офіційну,
дуже холодно звістку про смерть митро-
полита Архидіа, уміщено заглав'я ефемер-
ного „протесту“ Андрієвича-Морара.
Із змісту того легендарного „протесту“
мало би виходити, що правительством
австрійське стремить усіма силами до
того, щоб би був, прав. церкву підчинити
Римови посредством унії, що однак не
можє тут числити на поміч Волахів; за
те каже ся Русинів і хоче для них оску-
пати в Чернівцях єпископство унії, а
православне перенести звідси до Су-
чави, або до Радовець. Оі плини прави-
тельства уможливили був на разі ми-
трополит Андрієвич своїми алозьями,
котрі опали на Вієнь, „мов'трим з асного
неба“. Таке плете „Дештентарі“, покляну-
ючи ся приг'їм на помершого (!) ше-
секційного дра Ерба, котрий мал се го-
ворити бар. Вікторови Спирі в р. 1890.
— Поминувши цілком ту добру порцію
наївності, яку піддає ся в сім „про-
тесту“ такому значному державному
урядникови, аням був др. Ерб, котрий
чейже не стане першою ліпшою гого-
рати про такі нібито „найтаїйніші цілі“
правительства, а ще менше такому, в
котрім може легко сподівати ся ворога
свих цілей, як би вони дійсно були. Ва-
жаканна „Дештентарі“ нуєта й тому,
бо чому правительство мало би при-
зведено унії реалізувати нібито єдино
тільки на Русинів, як коли би Румуни
ажє нік не були спосібні вступити в
церковну унію в Римов.

Ми не хочемо тут угадувати на
історію, після котрої свідокства семі-
гредські Вольфа далеко лекше, далеко
скорше і під далеко денними обставина-
ми прийняли унію, ніж пр. Русини в
Галичині, де мимомайтійних відношен-
ств православна під панованем
Польщі і задержались від 1880 аж до

1700 року, отже більше як 300 літ, тим
часом коли Румуни ледви третину того
часу змогли устояти проти унії. Отже
то пресловуте інклінованє Русинів до
унії, про котре уявляє архієпископ-
тор в своїй писанні, не представляє
нічого більше ні менше, як звісну шутку,
про котру ми вже написали ся по-
шню, а котрою румунізатори нічого зай-
мають своїх легковірних привоканнів
та хотять застрашити правительством.
Нею они кидают завісиди, мов пісмон
у очі, при всякій нагоді. Так нуєтали
ей єще раз і в нагоди смерті митропо-
лита Архидіа. Цілє зогно відгадати. Они
хотять в такий спосіб витягнути на
світ мабуть яко примір гідний наслі-
дуваня для будучого митрополита свого
„великого“ Морара і поставити его в
такий контраст до помершого латинського
Архидіастири, котрий на їх думку був
тільки позодою для православної церкви
і мовиди лише шкоди ей інтересам. Ви-
числивши (яке може сотий раз) его про-
вини „проти церкви“, а клястиво проти
румунізації, каже „Дешт.“, що архи-
єпископська его чинність назвала у право-
славних тільки бурю незадоволен-
ня. — Ми знаємо, що незадоволенє те
було, але не в посеред православних
взагалі, а тільки посеред міліи, котра
донадувала его за життя митрополита
Архидіа в який спосіб, та й не его
смерті не могла здобути ся на весь
більш людське поступованє. — Опису-
ючи похорон піднесли „Дешт.“ з пев-
ним задоволенем, що патрони церковні
брали в ній тільки дуже слабу участь.
Може й так. За те годило ся піднести,
що тим більше з'явилось на похороні
Русинів, що шире опанкували смерть
доброго архієпископа. Але се „Дешт.“
хитро промовчує. Бо і що для неї хоті
би і всі Русини буковинські проти Янка
Фальондора і его міліох поплечників?

Православний.

КОВУККУ.

Календар. Середа 13./III (26./III)
Никіфора. (р. Емануїла) Четвер-14./III
(27./III) Амосанда II. (р. Русерта.)

Відзначене. Спарбоний прокуратор
др. Евген Винава-Зубрицький, посол на
своім краєвий, одержав титул радника
двору. Се відзначене принципа повода
симпатично, бо він Зубрицький зумів
придбати собі симпатію рівностю в
службі і особистою діяльністю. Вита-
ємо на. земника і з нашого боку як най-
сердечніше.

Краса шкільна рада рішила на за-
сіданні з дня 21. с. м. розширити
школу в Чудині на 6 клас а в Кирил-
бабі на дві класи; іменуєвада Гри-
горія Поляка надучителем в Арборі а
Николая Никору надуч. волової шко-
ли в Камонці, далі учителями. Ед. Ла-
зара в Гайбоні, Дамана Сімонича в
Острі, Кон. Франчука в Стражі,
Теофіла Дашкевича в Вол. Горебачу,
Івана Стенгача в Заставі; пере-
садила надуч. Дениса Патанієви-
ча з Погорилівки до Давидівки, надуч.
Іоанна Омельського з Путилова до
Погорилівки, уч. Матильду Вальтер
з Бобівки до Іванівки а уч. С. Да-
нишевського з Давидівки до Валентуї;
ухвалила видавати вістники ак-
конів і розпорядків для бук-
шів народних і постановила на днеш-
ний порядок новіт. уч. консервний ци-
тані: 1. Як може школа і учитель спира-
ти господарство, 2. практичний виклад
ієскладів про роди побічних речей і
3. яка ріжниця є межі новою а старою
правовисною німечною?

3 міста пишуть нам: Минулої не-
дїлі у церкві св. Параскеви співав по
русині і по волах хор дїчат з наро-
дної школи при унії Палати прасей.
Диригував хором о. катихит Емануїл
Воробкевич, котрий мусів немало заа-
дати собі праці, щоб єї діти навчили спів-
вати цілу службу богу на память, без
нот. Композиції, зложені а. Воробкеви-
чем в тій цілі для малих учениць, за-
генсі, на два голоса, але мелодійні і
нагадують то старі церковні напівні та
поважні народні пісні. Ніжні голоси ді-
тей (сопран і альт) дуже привабливо вра-
жали всіх зібраних у церкві і загально

висказувало потім бажанє, щоб сей хор
частійше мав нагоду співати. Діти з
часом поберуть сміливості, а диригент
буде міг подбати про потрібні інстру-
менти, які при тих дїточих голосах
винадуть певно дуже ніжно. — О. Ема-
нуїл Воробкевич, котрий є також ди-
ригентом хору в учительській семінарії,
що так гарно співав на похороні бл.
н. митрополита, заслужив собі велику
подачу у всіх православних, коли так
далі дбати-ме про першовий спів.

Православний.

Директор магістрату староста Від-
мани дістан від президента краю від-
пустку на позначений час. Отже пан
Відман лишє ся далше в магістраті
на великий жалі а. Вольфа, Янка Фаль-
ондора і „Вук. Journal-y“.

Нова заслуга попа-Румунізатора
в Видавчів, яку придбав собі своєю та-
машною просвітні, подає в тім, що не
найменше особної хати на 3. і 4. класу,
а позашко до 4 класів і двох конна-
тах з піднесенню наукою. Не дивно нам
із сего славного румунізатора і его по-
плечників, але дивуємо ся позитивній раді
шкільній, що не найшла відмову із мілі-
ох хат, бо не зовсім відмовили. Що
скаже на се краса рада шкільна? Чи
замислює всі школи, що поміщені в таких
ба ніяк не гірших хатах, чи прикаже
позаймати і в Видавчу хату хочби й не
зовсім відмовили але хочну хату і
зараз добудувати дві дальші класи? За-
разом повинен би рад зважати на
свою нову заслугу Боднарискула при обсяді
протестанів в Чернівцях або хоч би на-
раз в Галич, особливо руська громада
Галича потребує гідного наслідника бу-
дущого попа-румунізатора Поповича, щоб
темнота і ворогість проти школи
просвітні там не пропади; поручаємо
на те Боднарискула.

Зміна обряду. Німеші газети по-
дають вістку, що в Луїанах пересту-
пили 120 священик православної церкви
до уніїтської. Причиною переступу на-
дають они неможливість а парохом і ве-
лике обтяженє, що їм грозить через бу-
дону нової церкви. Як довідуємо ся, то
староста підтримав їх з тим, що пере-
ступом не уніївають ся від датин, що
але наложєні. Може би прав. консисто-
рия засягнула в справу і зарядила, що
треба.

„Heil Hohenzollern!“ — се оклик,
котрий вже не раз можна було чути на
з'їздах та зборах ісповідників єврейсь-
кої ідеї, а котрий проголошено єногди
на засіданні ради державної, мовби разом
в ухвалюванні другини акконами уні-
їоновано і той оклик. По при вістках
„Les von Rom“ і „Heil Hohenzollern“
висказала єврейська партія як най-
виразнійше устами своїх заступників,
що будучий єврейський народ, значить
Німці в австрійській державі, може опи-
рати ся на Гогенцоллернах. Німечка ір-
редента уніїлась в новій формі і одо-
брено мовчи. Інакше поводида ся бю-
рократія і нов німечка праса, коли замі-
тила які необачні аспирації австрійських
Італійців або хоті би в найдеятельнійшій
формі висказати аспірації симпатії.
Кілько то шуму прибрала в своїм часі
новинна телеграма єпископа Шторемаєра
в нагоди кирилометодієвського свята в
Москві, а процес єврейської Омладін'я і другі,
який багатий жип то був для відно-
сних і берлінських Гогенцоллернів. Хва-
лять ся їм по крайній мірі те, що го-
порт отворто, мають на устах те, що
на серцю, ані би їм не забути, що сей
еклик не може бути боевим окликом в
Австрії, що близькість коронних країн
держави не може одушевляти ся такою
ідеєю.

Злодії в рим. кат. костелі в Ваш-
ківцях над Черемошом. В нощі з 21.
на 22. марта с. р. пломили ся невідомі
злодії, вибравши назавок муру, до ко-
стела в цілі его вкрали. Видно, що
злодії були обізнані добре з обставинами
і то не чудно, бо крім грошей (а їх не
много встали бо лише 28 гр.) нічого
не забрали хотів в тіл самій шаєї сто-
ляні золоті чаші і монетарцї. Здає ся
хотіли пошити ся грішми, які зібрано
на напругу костела, та на щастє помі-
щено їх перед тим в чернов. касі.

Підмінована Росія. Кождей ден-
приносить з Росії нові сензацийні вісти.
Єногди в Тузі, великим фабричним містї
в глибокій Росії, казав єфієр жовірам
стріляти до робітників, що демонстру-

вали. Жовіри не хотіли того зробити,
а коли єфієр став остро домагати ся
виконаня того приказу, то жовіри збун-
товали ся і убили єфієра. Здає ся, що
то був часто москвинський моли, бо ледви
чи поамі вищої народности були би
здобули ся на таку сміливість. З Петер-
бурга доносять правителю „Одєл-єв“:
З причини студентських розрухів позва-
є ся царський улаз, яким здержано роботу
при будові нової політехніки в Петер-
бурзі, а всіх професорів, які мали учити
в новій політехніці, звільнено від служби.
Політехніку мали створити в осєні. Бу-
дівники обернуть тепер на військові по-
мари. Сензацийну вісти доносять з Вар-
шави: Дні 12, с. м. повертає в Німеч-
чини до Росії гр. В., урядник для тай-
них поручень при великим кн. Сергію,
московським губернаторі. Гр. В. Іван зі
своїми двома сестрами. Жандармери
перешкодила ся о дозвіл зробити
при всіх трьох строго ревизію. При ре-
визії найдено різні листи письма, про-
пламачів і друці заборонені. Гр. В. і
его дві сестри улазено і відставлено на
варшавську цитаделю.

Надіслане.

Повідомляє ся сим, що 6. квітня
с. р. відбудуть ся значайні збори
вишківської єпар. тов. „Руська Школа“ о
1. годині позадую в хлосичній школі в
Вишківці із сідучим порядком днешнім:

1. Справджені протоколу із послі-
дних зборів.
2. Продовженє дискусії над поряд-
ком днешнім зборів в Руській Ванилові.
3. Виробленє підплати у шкільній
молочній. Відчит н. уч. Храпка.
4. „3 історії Русь“. Відчит н. уч.
Гнатюк.
5. Вільні внесені.

Від відлау єпар. тов. „Руська Школа“
в Вишківці.

Никитович,
голова. Рубін,
писар.

Виділ тов. „Руський-міщанський хор“
в Чернівцях почувалєсь до милого обо-
в'язку, аложити на єім місця ширю ш-
дину д. А. Сабатови, голові акад. тов.
„Союз“ за те, що охотно перебрав на
себе невідомий чин пугалера сідчас проб
і самого представлення комедії „Сви-
круки“, як також хл. тов. „Зора“ за
вишкочене денних костюмів для артистів-
аматорів.

За Виділ:
Гнат Власюк,
писар. Орест Гандиш-
голова.

Телеграми „Буковини“.

Горицця, 24. марта. Кардинал
архієпископ Місія помер в нощі на
удар серця.

Будапешт, 23. марта. Посол
Коломан Тіса помер о 7. годині
рано.

Преторія, 24. марта. Шале-
бургер і інші члєви трансальсько-
го правительства, що находили ся
в прикрім положєнню супроти Ан-
глійців, явили ся під хоругвою пар-
лиментарів у Преторії, де перего-
ворювали з Кіченером і відіхали
підтак до держави Орані.

На продаж!

Реальність з прибочними за-
будованими, садом, огородом
і 10 фальчами на фальцішого ор-
ного поля. — Жоліничка станиця під
боком. — Успіва найкористійші. —
Влизної відомости уділити. „Попі-
ри „Руської Ради“ уз. Петронича ч. 2
в Чернівцях.

БУКОВИНА

Передплата і наданість за інсертати
платні в Чернівцях.

(Last Cycle)

жас староство за добре силою призначена § 54, уступ 2, поведі закона промислового з 15. марта 1883, В. д. з. Г. 33, пглядно на підстані § 22. Найвишого призначення про устрій і урядову діяльність старостів з дня 19. січня 1853 В. д. з. ч. 10 зарядити, що для повіту Чернівці призначувати ся годину замикання коршем в неділю на 12. годину в полудне, в суботу на 5. годину пополудне. Се управительство обов'язує також тих шинкарів, що дістали повіль шинкувати горівчані напінки в сполученю з правами в § 16. порядку промислового, також і цукорників, коли в сих заводах займають ся побічно вининком горівчаніх напінків. Ся година замикання призначена окрім на неділю також і на всі православні і католицькі свята для торговельних міст Садагури і Боян. Переступлене сих принципів буде карати ся після призначення § 138 пор. пром. Ся розпорядження обов'язують з днем оповіщення. Котрий із шинкарів провинить ся против сего розпорядження, про того донести би безпровадно до староства. За докладне переведення сего розпорядження роблю громадських начальників відпичальними.

Отсе одно розпорядження. Его оголосили деякі німецькі часописи і додали від себе нотатку, в котрій оздоблюють ся против такого розпорядження, вказуючи на то, що тим підпоує ся істноване багатьох одиниць (шинкарів). Дивні етичні погляди сих газет. Отже щоби до них люди могли зблизити мастки легким способом з моральною і матеріальною шкодою своїх співгромадян, не сьміє ся їх погубити діяльність хоч троха вкоротити. Жидівські патріоти зробили би багато гірше, коли би порадили своїм братам, брати ся до иншого ремесла, чим ділати на шкоду другим людям і так стягати на себе невданість.

Буковинська краєва рада шкільна видала також до всіх повітових шкільних рад, до міської шкільної ради і до дирекції учительського семінарія слідуєчий обіжнік:

На підставі розпорядження ц. к. міністерства просвіти з дня 28. лютого подає ся під докладну розвагу і до дальшого урядового трактування слідуєчу справу:

На VIII. міжнароднім з'їзді против алькоголізму, що відбув ся минулого року у Відні, підносили всі бесідники шкідливість уживання алькоголічних напінків призначили потребу поборювання того соціального лиха і домагали ся го-лосно, аби і школа взяла участь в борбі против алькоголізму, вказуючи на то, що лекція є перестережливіша перед призначенням до трунків, ніж переконати старших о шкідливості уживання алькоголю. В переконанню, що школа по при родинний дім може мати найбільше ідучий вплив на повірених її дітей, покликав вона до згідного співдіяння, а через совістну і свідому цілі діяльність учительства можна досягнути власне на тім полі пожадані успіхи, рада шкільна звертає проте увагу учительства шкільних народних і міських як також учительського семінарія на то, щоби они використували кожду нагоду при науці поодиноких предметів, до начершующого поучення і звертали увагу молодіж на небезпечність уживання алькоголю. Особливо лікарські доценти, котрим повірено уділати науку соматології і плекання люд-

ського здоров'я в учительських семінаріях, згідно учителя природничих обов'язами ітєсивно впливати на питомців тих закладів. Так само поручає ся управителям і директорам загальних народних і міських шкіл, щоби при виборі книжок до бібліотек для учеників знамали також на борбу против алькоголізму, а книжки, котрі хотіли би навіть тільки в поодиноких уступах захвалюють алькоголь або заохочують до его уживання, не приймали до бібліотек для учеників, а противно звертали головну увагу на такі публікації що обговорюють питаня алькоголізму як сльід".

Дай Боже, щоби ці заходи видали як найліпший skutek, а до того треба помочи загалу, надзору і безпощадности всієї суспільности проти винювників.

Промова посла Олександра Барвіньського

виповідаючи в раді державній в австрійській розправі бюджетній при бюджеті міністерства просвіти дня 17. марта 1902.

Висока палато! Коли руські посли беруть живу участь в розправі над бюджетом міністерства просвіти так в бюджетній комісії, як і в сій палаті, то для ся се не лише тому, позаяк Русини в нерівняню з иншими народами нашої держави мають багато инших потреб для свого народного і просвітнього розвитку від шкільної управи домагати ся, але й з тої причини, позаяк руська справа не раз опирає ся на духовній полі, і ми додаємо на тім полі найважливіші способи до духовного і морального піднесення нашої народности. Дантого легше се зрозуміти, чому ми домагаємо ся основана ріжних шкіл, в яких наукова робота і освітлене найшли би добре пристановище, щоби дати найвідповідніший вираз думкам і почуванням руського народу в мові, яка виходить з душі руського народу.

Недавно тому один з попередних міністрів просвіти висловив тут погляд, що „кождий з многих народів, — поселених в наші державі, повинен досягнути розвитку своєї народности, а також і науку в своїй мові“.

Се є неперечна річ, що Австрія не є одноціальною державою, але союзом ріжних народів, дантого отже шкільництво повинно бути уладжене відносно потребам поодиноких народів і що на тім полі конечно потреба задовольнити народним питомностями поодиноких індивідуальностей. Тут переложим розглядати ся о середній науці, о вищійшій школі. Наука має впливати на освітлення, то наука повинна бути уділявана в матерній мові. Можна вправді научати і в чужій мові, але не освітлювати, бо справджене освітлення процвітає на основі рідної мови, розвиває ся з саморідного гоніи кождого народу (идея). В чужій мові можна вправді збагатити знання народу, але его характер понижує ся, его народний дух пардонуйте, а із старовинних народів годі утворити кріпку державу.

Се отже зовсім ясно, що з розбудження і скріпленням народної свідомости поодиноких народів Австрії щораз сильніше проявляло ся домагання національної школи, і що ніякого впливу бузр привнесена мало-помалу позитивна становище загальної німецької мови вишколової і мусіла задовольнити національним потребам народів на сьм полі. Тут передовсім розходило ся о славянські народи, які становлять переважну більшість в наші державі, а на останку прийшла черга і на Русинів в Галичині і Буковині.

Скріплене народної свідомости славянських народів в Австрії, заведення ріжних славянських шкіл яко вишколових в середніх школах доведо до того, що з розвитком середніх шкіл в останніх десятих лт минулого століття стали домагати ся щораз головніше за-сновання національних університетів. Се-му домаганню ніякого впливу задовольни-

о стілько, що узагальнило в Празі, в Кракові і у Львові домагання Чехів і Польків.

Одним і иншим славянським народом, між ними Русини і полудневі Славяни відчувають потребу основана власного пристановища наукової роботи і освітлення на народних підвалинах. Велику досягаєть такого пристановища наукової роботи і освітлення для руського народу, очинивав уже цар Росії II. з австрійського становлення і призначав на заснованні цих університетів у Львові відкрити шість кафедр (професур) на філософичній і богословській вишшій з руською викладавкою мовою. (Слухайте! Слухайте!)

Ділено би се мене завело, коли-б я хотів хронологічно обговорити дальший розвиток львівського університету і повелити причини усунення по кількох роках руських вишшій.

Засноване в 1848 р. кафедри руського мови і письменства у Львові по-ложено передовсім кріпкі підвалини для розвитку руської мови. В 1862 р. при-засновано на системізоване двох кафедр на правничій вишшій для предметів судового державного існування з руською мовою вишколовою і приречено дві руські кафедри утворити на тім самій вишшій.

Найвищою постановою з 4. липня 1871 р. анєсено обмеження, які стояли досі в дорозі руським і польським вишшій на філософичній і правничій вишшій в львівській університеті і вишшій постановою, що кождому доценту, який володів одною з двох мовних мов, при-суджувало право, вишколати в руській або польській мові. Так само відняли всіні обмеження що-до складання державних іспитів в одній з обидвох краєвих мов.

Заведення обидвох мовних мов яко вишшій на львівській університеті в 1876 р. відновило також на урядову мову о стілько, що рескриптом міні-стерства з 11. липня 1871 ч. 52 поручено, що з того часу академічні власти мають без всякого обмеження приймати руські і польські подани і полагоджувати в тих мовах. Обидві краєві мови (отже і руська) стали таким способом у зверхній службі урядовими мовами, т. є. мо-вами урядових полагоджень для третих сторін.

Тим способом львівському універ-ситету досі німецькому, надамо вирально інтєс утративістичного, польсько-руського університету. Утративістичний характер львівського університету удержувано і онєсено, хоч найвищою постановою з 27. чьвітня 1879 р. анєсено польську мову урядову для університетських вла-стей тим способом і в тім обсягу, як се стало ся найвищою постановою з 4. червня 1869 р. в инших краєвих урядах.

Годить ся тут зазначити, що ака-демичний сенат в ухваленні 16. грудня 1878 представлено до міністерства про-світи о заведення польської урядової мови виразно зазначає, що права руської мови мають бути збережені, що іменню руські подани мають бути пола-годжувати по руськи, підручні підаткоги і козловітні свідчення мають бути для потреби руських професорів початані по руськи.

Що міністерство просвіти амагало і до дальшого удержання утративістичного характеру львівського університету, ви-ходять зовсім ясно з сьб обставини, що при спольщеню німецького університету в Кракові придержувано ся засади по-зитивного означення вишколової мови і в 1870 р. зовсім позитивно зарешено, що на краківській університеті має бути поль-ська вишколова мова з виключенням всякої иншої, з єдиною винятком і на будуче німецьких вишшій про німецьку мову і письменство. Для Львова в тім огляді не надано ніяких односторонніх припи-сів, а признано обидві краєві мови ви-школовими.

Для 3. чьвітня 1882 р. послазувало вже іменоване д-р Олександра Огонов-ського личайним професором цивільного права з руською вишколовою мовою і ро-блене в дотичнім міністерстві розпо-рядку застерєжене, що міністерство про-світи нємо доущення польської вишко-лової мови на львівській університеті виш-шій дальніше що-до руської мови розпо-рядки удержує, і на будуче собі застер-ігає право видавати инші постанови, може послужити дальшим доказом, що міністерство просвіти дбало і для бу-дучини зберегти утративістичний харак-тер львівського університету.

Се виходить також з виводів проф. Старжинського, котрий в своїй ділі „Hi-Storya Uniwersytetu Lwowskiego“ чия ся сполучилим до єдиної замітки, що сьб розпорядок можна би уявляти необхідо (ді) виключно польської вишколової мови, назвали би подані, там анєдлені були андані на основі найвищої постанови: однак не має такого значіння, позаяк міністерстві розпорядок не може уне-можливити анєдлення найвищої поста-новы з 4. липня 1871 р. Наслідком того сьб розпорядок для бажаного професором Старжинським ідеалу виключно польської вишколової мови не є достаточний і також в мериторичній огляді не відво-дне, скоро міністерство просвіти собі застерігає право, видавати що-до ви-школової мови инші анєдлення.

Міністерство просвіти анєсено дано вираз сьму для себе застерєженому пра-ву системізованню значайної кафедри всесвітньої історії з узагальненням історії єдиної Європи з руською вишколовою мовою на основі найвищої постанови з 31. марта 1893 р., а в 1900 р. зробило дальший крок до постєпенного вишко-лення руського університету у Львові осно-ванням надзвичайної кафедри церковно-славянського мови і письменства з узагальненням невідомого руського письмен-ства.

Одним три руські кафедри на філо-софичній а по дві на богословській і прав-ничій вишшій не відновляють зовсім дій-сним потребам і змаганням руського на-роду; в найважливіших часах роблено за-ходи, щоби найвищими постановами заповручені права руської мови на тім університеті обмежити, що дано нових до вступлення всіх руських академіків з львівського університету, про що вже не раз тут говорено. (Слухайте! слухайте!).

Я не маю також наміру розповідати ся про труднощі і перепони, які в тім університеті роблять Русинам, назвали розходять ся о габілітацію руських до-центів; сьб відносини обговорював уже не раз широко в сьб В. Палаті і в бу-джетній комісії. Позволю собі лише зробити замітку, що деякі польські про-фесори львівського університету по без-успіху чили ся у своїх попередників, інмецьких професорів, позаяк домагали-ся єдинати і поборювати змагання Русинів тим самим аргументами і инету-тами, як се робили ті попередники.

Було-б се величч примітливо, а для В. Палати цікаво, із оглядом яко істо-рії львівського університету проф. Стар-жинського навести відповідні місця, однак з огляду на широку розправу лише де-що згадаю. Згадаю там про рескрипт тодішнього намісника ір. Годуковського звернений до ректора університету, в яім намісник тим узагальнює потребу заведення польської вишколової мови, що тим способом польській мові відкриває ся широке поле розвитку. І задовольти ся шкільним практичним потребам. В тій цілі вимагає системізовання двох або трьох надзвичайних кафедр; але коли Ру-сини виступлять з такими домаганнями, тоді наж на се відновляють, що перше повинно габілітувати ся преспєсіблений доцент і який час викладає, аж тоді можна буде приступити до системізова-ня кафедри. Дальше нажуть нам, що університет не має служити практичним потребам, лише строгій науці. Від ру-ських доцентів вимагає ся, щоби присту-пали до габілітації яко готові учені і дантого дійшло до сего, що двох канди-датів не доущено до габілітації, коли тимчасом они на основі тих самих роз-відок, признаних львівським університе-том недостаточними, габілізували ся на инших університетах і викладали там з успіхом. (Слухайте! слухайте!).

Змагання Русинів до постєпенного вишколення руського університету зводять ся до національної агітації а роблені Русинам перепони виражають ся тим, що польська мова не може нічого з досягнен-ням на львівській університеті прав втра-тити, — такі самі аргументи, які в 60-х і 70-х роках висували против польських професорів їх німецькі попередники. То єсьме відносини ся до польського дводни-каретка: „Gazeta kościelna“ у Львові застерігає ся проти засновання львівського університету, позаяк між би стати ся огнищенню москвофільської агітації, а ін-урадова „Gazeta Narodowa“ піднесла в обурення, що Русини думають про спре-вадження руських професорів з агра-ничних університетів, які учать на ро-сійських університетах (в Казні, Одесі, Харкові і т. д.), хоч і Польки не цура-

Справоздане касове „Рускої Каси“

за місяць лютий 1902 року.

А) приходи.

На початку місяця		в протязі місяця прибуло		3 кінцем місяця	
кор.	с.	кор.	с.	кор.	с.
6	—	1. На фонд резерв загальний	16	—	22
—	—	2. На фонд резерв товар.	—	—	—
136	—	3. Вложено паїв	675	—	811
2676 81	—	4. Вложено вкладок шахи.	4549	45	7226 26
2320 92	—	5. Звернено позичок на скринти	2250	73	4571 65
1890 77	—	6. Звернено позичок на векселі	2193	96	4084 73
577 86	—	7. Побрано відсотків	865	97	1443 83
129 40	—	8. На адміністрацію побрано	208	63	338 03
94	—	9. Побрано коштів спору	94	36	188 36
7831 76	—		10854	10	17941 66
3404 78	—	10. Готівка	2378	12	3404 78
11236 54	—		13232	22	21346 44

Б) Розходи.

На початку місяця		в протязі місяця убуло		3 кінцем місяця	
кор.	с.	кор.	с.	кор.	с.
—	—	1. Вложено на фонд рез. загальн.	—	—	—
—	—	2. Вложено на фонд рез. тов.	—	—	—
295 24	—	3. Виплачено паїв	86	60	381 84
2408 29	—	4. Виплачено вкладок шахи.	1862	39	4270 68
1900	—	5. Дано позичок на скринти	4680	—	6580
4135	—	6. Дано позичок на векселі	1200	—	5835
50	—	7. Виплачено відсотків	—	56	50 56
58 04	—	8. Виплачено коштів адміністрації	27	08	76 17
—	—	9. Виплачено оплат спарбових	—	—	—
—	—	10. Родів чистого зиску	—	—	—
—	—	11. Виплачено коштів спору	121	06	121 06
12	—	12. Видано на інвентар	12	—	12
8858 62	—		7990	69	16170 11
2378 12	—	13. Готівка (Сальдо)	5176	33	5176 33
11236 54	—		13232	22	21346 44

В місяць лютий вступило 16 нових членів, з ними декларованими на суму 640 К. уплатили дійсно 640 К. — с. Виступили 2 члени з ними на 86 К. 60 с.

Друкарня тов. „Рускої Ради“

в Чернівцях у вулиці Петровича ч. 4

КНИЖКИ

Бажанський Іван: „Примітки“	кор. — 20	„Швар Франц-Вольф І.“	— 20
Бажанський Микола: „Надіслання“ для селянської учнівської і учительської школи народних (включаючи членів школи) розширеної і доповненої (написано на основі викладачів)	1 20	Семіон Іван: „Образина і природа“ І ІІ	— 20
Будницький Е. О.: „Студій Богословський“	6 —	Семіон Іван: „Корінь“	— 20
Гавришук Микола: „Методика“ наука в школі народній ч. ІІ	2 —	Слободіан Марія: „Історія наша“	1 —
Гайда Теодор: „Докладний збірник“ збірник есеїв, як укладає різні твори	1 —	Стефанія Василь: „Сина християнська“	1 —
Гайда Теодор: „Докладний збірник“ збірник есеїв, як укладає різні твори	1 —	Стефанія Стефан: „Руско-українська Русь“	2 40
Гайда Теодор: „Докладний збірник“ збірник есеїв, як укладає різні твори	1 —	„Bestrebungen der Rusinen“	2 —
Гайда Теодор: „Докладний збірник“ збірник есеїв, як укладає різні твори	1 —	„Грохад“ або який лад і тираж на бути в громаді	— 20
Гайда Теодор: „Докладний збірник“ збірник есеїв, як укладає різні твори	1 —	„Порядок“ як закладати власні позички і підписки	— 40
Гайда Теодор: „Докладний збірник“ збірник есеїв, як укладає різні твори	1 —	„Minoritätensystem“ in der vom k. k. Bukowinischer Landesschulrathe behandelte Regelung der ruthenischen Schulorthographie	— 40
Гайда Теодор: „Докладний збірник“ збірник есеїв, як укладає різні твори	1 —	Федосієв Юрій: „Твори“ том І	— 20
Гайда Теодор: „Докладний збірник“ збірник есеїв, як укладає різні твори	1 —	„Щодня життя“	— 20
Гайда Теодор: „Докладний збірник“ збірник есеїв, як укладає різні твори	1 —	„Прокурор“	— 20
Гайда Теодор: „Докладний збірник“ збірник есеїв, як укладає різні твори	1 —	Франко Іван: „Русько-українська література“	— 20
Гайда Теодор: „Докладний збірник“ збірник есеїв, як укладає різні твори	1 —	Штефан Осип: „Листи з Києва“	— 20
Гайда Теодор: „Докладний збірник“ збірник есеїв, як укладає різні твори	1 —	Бремлічук Деметрій: „Die griech. Freischützengesellen-Masse, ihre Entstehung, Entwicklung und gegenwärtiger Stand“	3 —
Гайда Теодор: „Докладний збірник“ збірник есеїв, як укладає різні твори	1 —	„Життя, мука і смерть і історія переселення жидів на російсько-польську землю Сувалського“	— 40
Гайда Теодор: „Докладний збірник“ збірник есеїв, як укладає різні твори	1 —	Яблонський Г.: „Сімейна учительська“, оповідання, пер. А. Крутицького	— 20
Гайда Теодор: „Докладний збірник“ збірник есеїв, як укладає різні твори	1 —	„Бесіда про час козаків“	— 20
Гайда Теодор: „Докладний збірник“ збірник есеїв, як укладає різні твори	1 —	„Наша Рухомість“	— 20
Гайда Теодор: „Докладний збірник“ збірник есеїв, як укладає різні твори	1 —	„Про Русь, єдину правду і про наші діла“	— 20
Гайда Теодор: „Докладний збірник“ збірник есеїв, як укладає різні твори	1 —	„В чім наша сила“	— 20
Гайда Теодор: „Докладний збірник“ збірник есеїв, як укладає різні твори	1 —	„Кожна по заслугі“	— 20
Гайда Теодор: „Докладний збірник“ збірник есеїв, як укладає різні твори	1 —	„Голова до народу“	— 20
Гайда Теодор: „Докладний збірник“ збірник есеїв, як укладає різні твори	1 —	„Верх“	— 20



Важне для кожного!

Випродан!

По дуже дешевій ціні, лише за 2 зр. 95 кр. прекрасний гарнітур, вложений з 14 цінних предметів, а іменно:

- 1 годинник швейцарський, анкер ремонтар (ав. жадане посріблений) з гарно гравіюваними окладинами, докладно протестований, з три річної гарантією і етуї.
- 1 гарний ланцюжок з годинни або шийи з кутаном. Парової системи.
- 1 шпилька до краватки, з годинни з іміт. бризант.
- 1 пара позалочених сукно до манжетів, марки „гаранти“.
- 1 гарнітур (5 штук) сукно з годинни до манжетів і сорочок.
- 1 пара ланцюгів з привидного срібла, значеного урядом.
- 1 перстень з годинни з гарний ланцюгом.
- 1 шпильковий термально і етуї.

Сих 14 гарних і цінних предметів разом з годинником (анкер ремонтар) розійшло за 2 зр. 95 кр. (за підплатою або післяною наперед грошей) вірши:

Brüder Hurviz

Exporthaus, Krakau, Stradom Nr. 17.

Куди се кому не сподобав ся, може до 8 днів авернути і дістати гроші назад, адже нема ревізії.

Багато ілюстровані каталоги годинників, гарнітур золотих, срібних і з хімічного срібла товарів по малій ціні — gratis i franco.

Просьвіт промінями Рентгена.

Лічене сухо-горячим повітрям

подагри, ревматизму, люмбаги (пострілу), Іехіаса, невралгій, болі в суглобах, нерви і снухлизни.

Апарат сухо-горячого повітря (Система Др. Рентгена), що прикладають на до слабких частей тіла, уможливають підвищені температури з певними термальними методами, а через те й найкращі успіхи в ліченні і навіть застарілих слабостей. Висновок умирих біла. При ліченні з цією цілющою силою слабких місць, тому можуть болю зникати і ті, що турбують на серце, на кон'юкті і астматичні. Лічене може відбутися і в повільно лікуванні.

Купелі в електричній жаровій світлі против слабостей, як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. Хаєс, Чернівці, ул. поштова 5а.

ВСОТНЕННЯ
Liniment. Capsici comp.
з аптики Ріхтера в Празі,
загально признаний знаменитий

усмирюючий лій на втирані

по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 зр. по
на купити у всіх аптеках. Проси-
мо жадати собі

загально улюблений лій
все ліно в оригінальній флашці
з нашим охоронним знаком „кот-
ниці“ з аптики Ріхтера і для
осторожності приймати ліно
флашці з тим охоронним знаком
або правдиві.

Аптика Ріхтера
під золотим львом у Празі.

Торговля паперу

„Рускої Бесіди“

в Чернівцях, ул. Петровича ч. 4

иоручає

всілякі прибори

до

писання і рисовання,

всілякого сорта

паперу, касетів

і т. п.

Найновіші Schulversäumnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
у вулиці Петровича ч. 4.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворена в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

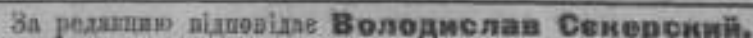
А) приходи.

Б) Розходи.

В місяці лютім вступило 16 нових членів, з паями декларованими на суму 640 К. уплатили дійсно 640 К. — с. Виступили 2 члени з паями на 86 К. 80 с.

КНИЖКИ

Бажильський Іван: „Проміст“	кор. — 20	Циур Франц-Павло І.	— 20
Барановський Мечислав: „Педагогіка“ для семилітніх учителів і учнів	— 40	Красильницький Людвиг	— 40
Бачинський Іван: „Образки з природи“ І ІІ	— 20	Семин Іван: „Карба“	— 60
Бачинський Іван: „Карба“	— 60	Свободина Марія: „І хто ж вона блан“	1 —
Бачинський Іван: „Карба“	— 60	Стефанія Василь: „Сина, який ти“	1 —
Бачинський Іван: „Карба“	— 60	Стефанія Стефан: „Вуковичівська Русь“	2 —
Бачинський Іван: „Карба“	— 60	„Bestrebungen der Ruthenen“	2 —
Бачинський Іван: „Карба“	— 60	„Грица“ або який зах і порядок наш бути в грицих	— 20
Бачинський Іван: „Карба“	— 60	„Порядки“ як складати свою діяльність і щодня	— 40
Бачинський Іван: „Карба“	— 60	„Minderheiten“ in der vom k. k. Bukowinener Landesschulrath behaufe Regierung der ruthenischen Schul- orthographie	— 40
Бачинський Іван: „Карба“	— 60	Федосієвич Юрій: „Твори“ том І.	— 60
Бачинський Іван: „Карба“	— 60	„Школі жовнір“	— 20
Бачинський Іван: „Карба“	— 60	„Прокурка“	— 20
Бачинський Іван: „Карба“	— 60	Франко Іван: „Тутко українська лі- тература“	— 20
Бачинський Іван: „Карба“	— 60	Шанко Осян: „Листи в сон“	— 20
Бачинський Іван: „Карба“	— 60	Сремійчук Діана О.: „Die griech. Prä- sentsformen, ihre Entstehung Entwicklung und gegenwärtiger Status“	2 —
Бачинський Іван: „Карба“	— 60	„Жито, хліб і смерть і історія переселення жидів з їх визначення- ми“	— 40
Бачинський Іван: „Карба“	— 60	Якович Г.: „Сільська учителька“, озо- натила, пер. А. Крушельницького	— 60
Бачинський Іван: „Карба“	— 60	„Богдан про свою діяльність“	— 60
Бачинський Іван: „Карба“	— 60	„Des Ruthenen“	— 20
Бачинський Іван: „Карба“	— 60	„Про буд. свій крайній і про вибори до сейку“	— 20
Бачинський Іван: „Карба“	— 60	„В тім мила ека“	— 20
Бачинський Іван: „Карба“	— 60	„Котий по вказу“	— 20
Бачинський Іван: „Карба“	— 60	„Голов до париз“	— 24
Бачинський Іван: „Карба“	— 60	„Варна“	— 20



ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
щодорожній, п'ятницю і неділю,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на поперед-
не застереження. — Рекламні оголо-
шення візьміть під охорону поштовою.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К. — с.
„шість“ року	10 „ — „
„чверть“ року	5 „ — „
„місяць“	1 „ 70 „

Подиноків число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належність за інсерти
платні в Чернівцях.

Три інтерпеляції.

Буквинські рускі посли розвинули
в раді державній небувалу досі діяль-
ність, за яку належить їм від буи.
Русини ширя подіями. Відкладаючи суд
над собою діяльністю на пізніше, коли
наші посли по закінченні осені стануть
перед своїми виборцями, подаємо висли
читателям далі три інтерпеляції, впе-
сені нашими послами на посланих за-
слідую державної ради з дня 21. марта
с. р. В цих інтерпеляціях піднесено пе-
ред світлом наші кривди в пораді, по-
казі і суді, що вже само собою буде на
будуче остерогою для наших кривдот-
лів і тим то зазвобіжить хоч почасті
лихом і покаже порогам, що в Русини
не муля вносити ті кривди мовчати.

Ось ті запитання після стенографіч-
них протоколів.

I. Інтерпеляція

посла Нік. Василяка, Ник. Василя-
ка і тов. до С. Е. м. міністра
віроісповідань і просвіти
дра Гартла.

„Bukowinaer Journal“, що заступає
в буквинській прасі становище во-
лоської народної партії і християнско-
імущескої партії, подає в ч. 69. з дня
6. с. м. наступну статтю, що має підпис:
„Ein rumänischer Cooperator hinter dem
Futh“. В цій статті знаходиться ось такий
уступ:

„Вісний волоський священик не ста-
рав ся о те ніколи й не буде наляпати
ся, щоб бути душпастирем рускої гро-
мади. За пладки Гакмана були рускі
парохій жарини колоніями, наші є вони
уже визналими. Що Волохи дають і де-
лячим русини селян священиків, то явне,
бо Русини мають мало священиків, а і
взагалі не мають нікого інтелігентні.
Наші вочуючий народ що не може під-
нести ся духово і культурно так, як
підніс ся волоський нарід, що ось тут
під вісик. Коли ж ми відступимо щось
із нашої надії, то вони повинні пам-
ятати те бути вдячними а не чорнити нас.

Записки із подорожі на північ Європи.

(Далі).

Трондем.

Церков є дуже довга, висока, го-
ловна башта ще не готова, лежить на
найкрасішій місці один на віні по так
дуже маестатично представляє ся; за то
у внутрішній чудесна. Річки, пічки, пре-
стої, можна годинами подивляти. По-
дивно, що хто заїде в Трондем, спійняти
насамперед в собор, щоб налюбувати
ся тим ділом штуки. В тій церкві коро-
нували ся всі королі норскі, посіданий
Оскар II. 1873.

Трондем єсть найбільше місто на
так дзвонім сівєрі, бо числять вінні
35.000 жит., коли з початком XIX ст.
взагалі 9000 було. Нема ту близько ви-
соких гір, позамаральний оїрді облягає
так той півострів, де лежить Трондем
як такий візують ся далеко в сушу,
тому те і підносє тут зносє, ростуть
тут прекрасні лиси, волоські орлих а
абсолютно тутешні люди звісні задля свого
чудного запашу і смаку. В озросности
Трондема ростє великого рода збіж-
жя сила, що вистає не лиш на вижи-
влення людей і худоба але і на пиві.

Також і людність того округу є по
Лаураїку над християнським оїрдом (де
42 жит. припадає на 1 квдр. км.) най-
численніша в Норвегії, бо живе тут 29
жит. на 1 км.

Рускі речники рознесли згоду по-
гозоску, що теологія рускої народности
не прийняють або їм роблять трудно-
сти. Тому тако мало руских тео-
логів в семінарії. Питаємо ся: Як за-
ступники назове Русини на місцях са-
модержавств? Чи не тала сама порожня?
Не страшно невіжа і у тих неміжних?
Відки має зайняти із Галичини руский
рубаш, ставиний, лосай, той, що чи-
стий канал чи якийсь мочолик, що
ниш є в Жучі а завтра в Тарнові, у-
тримувати свого сина в шовді? Ні, лаво
Пігуляк, тільки осмі народи є культур-
ними народами, вочуючі народи ними
не є. Відки й походять тіні славяніни?
Від довгих літ православні Русини
на Буквині підносять скарги на те, що
в буи, архієпископ ієтнує лихо, що в
русках громадах встановлюють душпа-
стирами славяніни, котрі не вміють
по руски а в своїм серці є ворогами
русского народу.

То неоспоримий факт, що волоські
священики, котрі придбали собі за де-
сятки літ в руских громадах позичені
маєтки, призначили їх на культурні цілі
Волохи, не памітаючи на тіл, під ко-
трих надбали не тільки стредства на
утриманє своє і своїх родин, але ще й
надто до заощадженя. Волоський народ-
ний Дім, волоська друкарня, волоські бу-
си, волоська „сочітатія“ дістали багато
від парохів Копирки з Рускої Молда-
ви, Караджого з Ленінців, Грібовича
із Станішів, Колуба з Крещатина, Го-
стожа з Каменю і др. До придбання
орудств на ці „доброділи“ діла „наріл,
що чистий канал“ доста добрий. Та
не доста того, багато славяніни під-
правляє службу божу в руских селях
почасті по волоськи. Деякі провадять на
перекір привисам прав. церковного права
урадоу переписку і мотриши по во-
лоски, перекручують рускі імена осіб і
місцевостей, пишучи їх по волоськи і
румунізуючи описки, а при виборах
займають вороже Русинам становище.
З числа волоських славяніни, що ще
й нині тако вироблюють, назвемо лише
отсі у Русинів воллюблені імена: Вол-
пареску у Виланчу, Іаїу у Садові,
Палівич в Костиних, Гостюк в Камені.
Правда, що за часів лише що по-

мершого архієпископа Чуперковича число
таких волоських славяніни стало ма-
лїти так, що мали-б він був міг продов-
жати начате діло, щоб угодити по ча-
сти в Русинам, то не була би винагорода
наша на поліпшенє цих відносин. Але
коли сей старий инш. церкві борон єн
пко зі смертю, посидів, як се видно
з наведеного уступу „Buk. Journal-y“,
лише волоський острудник обидити ру-
ський нарід і вочуваний сносіб. Різно-
часно парох Гостюк з Каменю провади
участини торжества, але устроєно з
вагою отворєна рускої читальні в тім
осі, що вистало кінцу бандерою на
стрітї кїльком визначили Русинам із
Чернівців.

Сї два факти є достаточним до-
казом, що мали волоськими славяніни
є ще на жалі такі, що уважають рускі
громади, в котрих живуть, тільки пред-
метом виписувани, а в своїм серці є
ворогами населєні.

Підписані вочують ся проте до
обовязку подати сї факти до відомости
С. Е. м. міністра віроісповідань і осві-
ти і запитати:

1. Чи він готов:
1. в сносіб, який єму пристойть, як
найострішше розсідити і покарати ви-
падки, як отсі:
2. але заразом і постарати ся, що-
би руский нарід дістав славяніни, що
не є його ворогами і що розуміють его
мову?

(Сідують підписи 21 посла).

II. Інтерпеляція

посла Нік. Василяка, Пігу-
ляка і тов. до С. Е. міністра
судівництва барона Сієне-
Бодєна.

Які пзоди видає урядованє прези-
дента судів на Буквині, Клар, се до-
казує сїдуючий розпорядок п. в. пові-
тового суду в Чернівцях, підписаний ін-
медиком сестротаром суду драм Гандльом:
Ч. XI. 44, 45, 46/2.

До вч. прав. парохіального уряду
в Нових-Манастих!
В залучєню звертає ся предложєні
своїх три списи випадків смерти з просі-

бою, наперед винувати в них рубри-
ки 6, 7 і 8 докладно, при чім зазира-
чає ся, що іза неокладного пиповідо-
ваня донесєні про випадки смерти ви-
ходять не тільки на шовду наперед
свідченя і утрудненя свідчєних розправ,
але й справляє ся судови і вч. парохі-
альному урядови більше роботи, бо
овієла виходить така потреба жадати
від парохіального уряду особини прес-
мама числів родинних, даних уродженя
і т. д.

Далше увармає ся, не виставляти
донесєні про випадки смерти крив-
ди єтє.

Хоч се домаганє узасадноє істну-
ючим законодав. те, щоб уникнути
можливи непорозуміння, вказує ся на
те, що з одного боку по всі судови у-
рядники внають се писмо, відтак вихо-
дить при перекладах самовільне писанє
імен, а чого робити ся невародок в гру-
тових шовгах, а парохі муєть наносити
кошта за сїдочина точности.

П. в. пов. суд в справах дивільних, від-
діл XI, Чернівці, 24. лютого 1902.

Др. Гандль.

Із сего розпорядку видно, що на
Буквині є п. в. судови урядники, що
несвідомі рускої мови не старають ся
уєвинути собі недостаток, наляжючи ся єї,
але без певного законного права хотять
привозити парохіальні уряди, щоб
вписали для рускої мови імена, якого
є мови не знає. Руский нарід придер-
жує ся від вісик із золотим консеквен-
цією кирилїц. Вола називає ся в устах
народа „сєвєта кирилїц“ і від часів
приваєжності Буквини до Австрії
ніхто не забороняє єї вживати.

Підписані запитують С. Е. пана мі-
ністра судівництва:

„Чи єхоче видати до буи судові
острогий розпорядок, щоб заличили про-
тивоположні заповідженя, як отсе, бо вони
сносїбні в найвишій стєпени упорядити
руске населєні проти судів, що зави-
низи такі безправєства?“

(Сідують підписи 21 посла).

III. Інтерпеляція

посла Нік. Василяка і тов. до
С. Е. пана міністра віроіспові-

балкони прибрані роаличного рода цві-
тами. Норвежці, як єповідані наш апапо-
ний, так любують ся в цвітєх, що на-
вїть що суботи могли умерших при-
строюють своїмими цвітотчани.

По обіді поїхали ми двома повозка-
ми до славних водонаділ (Store Lerfies і
Lille Lerfies т. з. великий і малий водо-
над) ріки Ніди. День був прекрасний,
але жарний (в долоді в полудне було
30°), дорога знаменита, тож 4 км. серед
прекрасних алей поробіли коники так
жваво, що ми і вірити не хотїли, що
ми вже у цілі. Водонаділ пригадують
Рей нозу Шаєузі в Швайцарії, менший,
де вода спадає з висоти 23 м. а біль-
ший 50 м. Береги ріки вириті цвітєми
і деревами дуже мило вражають чо-
ловіка.

Практичні Норвежці востроїли сей-
час при водонаділ величавий ресторан
„Fosensien“, де за мірні ціни можна
прилично повітрити ся.

Вернувши від водонаділ поїхали ми
ще того самого дня лєхкою на увірже-
ний острів Мунигольмен, що виринє
а оїрді на них 2 км. під мієта.

В 1028 востроїли там Бенедиктини
монастир, але, як Норвегія принала про-
тєстантизми 1536, прогнано їх відтам а
монастир перероблено на кріносць 1658.
Тенер стаціонє там лиц одєн євразі
і 8 конів. Уживано тої кріносць також
на тюрму для політичних вїзнів. Там
тома єя також звісний політик-міністер
Крістіан V. грає Петр Грієсенсальд,
пластиво Шумахер від 1680—1698 р.
По монастири остала ще острєда башня,

що тепер є складом пороку. З острєда
того особанно під печер, коли заходить
сонце, місто убрале а двоє сторін ліс-
тини горбками представляють ся дуже
принаде.

Коли 10 г. вечером саме по заході
сонця заїхали ми омїбусом до огорода
на Ієвєлєн, де грає музика, є кру-
гозья, театр літний. Театр був уже
завітий. Хотїли на стілько на норєв і
не знає, щоб все порозуміти, що гра-
ють, все так цінов а з другими. Грали
якусь фарєу оєпанану на тлі євєнєн-
цій жєнєни. Жєна адвокатка завітє
своїми орудками судовими, клієнтами а
муж бідачного муєть вартити дитину
бавити і т. д. Убавили єя ми дуже до-
бре. А що вже вої не надочували п-и
Г., котра танже, як тепер аж довіданєм
єя, єсть горячо єсїнієтєно!

По театрі єли ми в огорода і на
диво застали єи тут наших єсєутчєнік
Норвежцї. Сейчас залучились єя разом
і зачали радити над прогулянами з Трон-
дем в окресїєтї, котра має бути навіть
врасноє під Крістінін. Єи вибирали єя
на другий день в Лєвантєр 60 км. від
Трондема. Є то малєньке мієтєчко чи-
слєчє понад 1000 жит., має єсїнар уч-
тєльєний, веде торгєвалєю зі Шведами, ле-
жить над зупадом в найкрасїшій і най-
живїшій оєлєці Норвегї.

(Далі буде.)

дань і освітити дра Гартя.

Одна частина німецьких професорів другої державної гімназії в Чернівцях не вагає ся й далі опанувати руским ученикам нехотіване їх рідної мови, віри і народності.

Так н. пр. дучи ся 27. лютого с. р. в V. класі В. с. гімназії відбувся виступок: Проф. Бітнер, що був тоді управителем с. гімназії, увійшов о 8. годині рано до класу і завітавши ученикам, щоб, як приписано, молили ся, Ученик С. почав, як звичайно, говорити „Отче-наш“ по-святийськи. (В сій класі є майже самі Русини). Ледво ученик почав „Отче-наш“, аж тут п. Б. перериває ему словами: „Хто заперидив, щоб молили ся по руски?“ Ученик відповів: „Пан господар класу!“ Проф. Бітнер відповів: „То молять ся так у господаря класу!“ Надумавшись трохи питає: „Чи поміт тут хто молять ся по-німецьки?“ Ніхто не відповів, бо того німецького ученика, що молив ся по-німецьки, як на него прийшла черга, не було тоді в класі. Проф. Бітнер звертає ся до уч. О. із запитанням, молять ся по-німецьки. Той відповів: „Я не вмію моляти ся по-німецьки“. „То не будемо новим моляти ся“ (?), — була відповідь проф. Бітнера.

Найгірше записів він на сабдуючу годину „особливо тяжку“ задачу з греки і додає: „Учіть ся моляти ся по-грецьки, коли ви такі Гречі!“

Рускі ученики належать іменню до греко-лат. і греко-лат. віросповідання. І дійсно питає проф. Бітнер в одній із сабдуючих годин так, що в тій годині 15 учеників не відповіли намогам!!

Така нетерпимість і таке, ладісно сказавши, нетактовне поступоване учителя супроти рускої молодіжці годно огричати руску молодіж і причинити ся в найбільшій мірі до того, щоб знівечити в них надію на покращення будучности.

Сі думки тим більше оправдані, бо проф. Бітнер виявив свою нетерпимість супроти Русинів і при певних нагодах. Се той сам професор, що з нагоди ювілею 70. уродив імператора царював ученикам рускої IV. класу В. загальну кару за те, що вони довідаючи перед президентом краю піднесли оканк на честь свого імператора в свій рідний руский мові.

Сі факти самі оправдають достаточню жалю Русинів, як С. Е. сповнивши, обиджуючи его справедливо, щоб на чолі II. гімназії в Чернівцях став директор, що володіє рускою мовою і що в своїй серії відноситься ся прихильно до рускої молодіжці. По заміненню нового директора віднесли ся німецькі професори с. гімназії (з малими винятками) до него неприхильно, бо аж по 8 днів і то не всі, а тільки відоручились попитали его після звичаю, „Bukowiner Nachrichten“, орган німецько-політичного товариства в Чернівцях, которого голо-

вою є проф. Кароль Вольф, которого ладіш шкільництва справедливо відкинув, а правний інвестор Тумітж мина его політичного становища напав на красний рад і шкільний на перше місце при обранні директора II. гімназії, — ся газета надала наступну статтю, в котрій сабдуючі устали напевно отворять Его Експлементу очі про німецьких професорів в Чернівцях.

„Bukowiner Nachrichten“ ч. 4031 пишуть: „Товариші опирають ся з очевидних причин проти таких посплізков, і сій обставині треба приписати, що тов. „Mittelschule“, новоішляхне заступництво учителя середніх шкіл, проти свого звичаю зазначило урядити значайну овацію в честь нового директора, хоч в кругах товаришів напевно не мають нічого проти особи п. Козака. Накази галицькі Русини не можуть нічого віддати супроти сил Палація, яку випледало правительство, п. Кербер старав ся винагородити Русинів уступками на Буковині. Позаки спирають таке поступоване і так могло стати ся, що п. Гартель, колишній німецько-ліберальний професор, що ставши міністром, зараз наділив своїм сабдуючим школи правом публічності і що слухав Чехів і прочих Славян на даний знак, виконав ту „задачу правління“ при першій спосібності і почав приборкувати опозицію п. Василья іменом п. Козака. Заходять лише питає, як довго зможе п. Гартель з власної волі чи на приказ свого шефа Кербера відвертати Русинів на користь других народів на Буковині від Галичини на наш край.

В огляді на те, що сказано, підписали заступити С. Е. п. міністра віросповідання і освіти:

„Що гадже С. Е. зарадити, аби обережи руску шкільну молодіж названої школи від таких дальших виходів нетерпимості з боку таких німецьких професорів?“

(Сабдують підписав 23 послів).

Політичні вісти.

„Цилей“ причина розвизання парламенту.

Парламентарна ситуація мала в небувалій спосіб погіршити ся. У Відні сидить тепер посол Шікер яко повномочник Німців і по кілька годин конферувє з Кербером. Він домагав ся, аби гімназію в Цилей безумовно знесено. В наслідок того цилейська справа знов стала ся загально німецьким національним гаслом. Кербер зі свого боку

робить що може, аби укоськати Німців, однак доси без успіху. В політичних кругах говорять, що др. Кербер цілком серйозно і рішучо носить ся з гадкою розвизання парламенту. Се мало би стати ся вже в половині маю. Він іменню виходить з того наложень, що від теперішнього парламенту вже одержан все, що міг і хотів одержати. Гроші має, інвестиції вже ухвалені, а угорської угоди пинішній парламент цілком певно перевести не потрафить. Він отже переведе угоду без парламенту, або в новім парламенті, котрий засадничо має ріжнити ся від теперішнього. Як довго др. Кербер боля ся Всеймці, так довго при помочи президента палати все уступає їм з дороги. Тепер розлам між Вольфом і Шенерером показує, що ся партія при нових виборах вийде значно слабіша. Те саме додає пів на колі польським і молодоческим клубі, так що в новім парламенті бізність буде цілком инья як в теперішнім. Кербер числить ся з тими фактами, і наслідок того зміна парламенту наступить дуже скоро.

В Цилей відбули ся онаді надзвичайно численні збори німецького населення в справі словінської гімназії в Цилей. Заложено протест против дальшого існування рівнорядних гімназійських класів зі словінським викладовим язиком в цилейській гімназії і ухвалено резолюцію, навіваючу всіх німецьких послів, без огляду на се, до якого стороництва они належали-б, щоб супротив брутального, обиджуючого Німців поступованні славянських стороництв та поведень правительства в сій справі, розпочали против правительства як найострішню опозицію і не заохали єї доси, доки кінстия чеського університету в Берні і гімназії в Опаві не стане розвизаною на доволенє німецьких стороництв.

Новий прасовий закон.

Проект нового прасового закону, як доносять з Відня, вже має бути готовий. Знесенє заборони кольпортажів буде видане тільки

для австрійських дневників, а не для заграничних. Однак кожда, видавана в Австрії часопись, котра схоче удержати дозвіл на кольпортаж, буде мусіла внести просьбу до властей. Се носідне услівє дуже підозріле. Коли треба вносити просьбу, то власти мають право відкинути єю просьбу. В таким случаю з прав кольпортажів могли би користати тільки урядові дневники і ріжні рентильні часописи. Сумніваємо ся, чи палата послів згодить ся на таку „реформу“. В Росії кольпортаж є вільна, а відобранє сего права дневникови уважає ся за найбільшу кару. Впрочім в кожній инійшій державі кольпортаж є вільна без ніяких застережень, на кольпортаж не треба ніякого спеціального дозволу і право се не може бути дневникови відобране.

Вольф contra Шенерера.

Борба між Вольфом а Шенерером що раз заострішша. Вольф обіцяє північну Чехію і старає ся витворити нову організацію Всеймців під своїм патронатом против Шенерера і парламентарного стороництва Всеймців. До групи Вольфа приєднувало 5 послів: Пазер, Кучер, Чая, Герцог і Ляднер. Против сєї роботи Шенерер видає комунікат, в котрім каже: „Всеймці не потребують нової організації, бо парламентарний союз все-німецький стоить вірно при лінійській програмі, з котрої не пропустив ні одної засадничої точки. Вольфа виключено з клубу в інтересі чести стороництва. Не Вольф є творцем лінійської програми, лиш Шенерер. Нова організація не опирає ся на лінійській програмі, лиш на програмі Шенерера. Який отже титул має Вольф до того, аби грати роль провідника?“ Шенерер виайшов для стороництва Вольфа назву Ostdeutsche, а для свого задержав назву Alldeutsche.

Виймковий стан у Тереті.

Карний суд в Тереті засудив 25-літнього робітника токарекого Людвіка Брандольна за злочин публічного насильства при послідних

Килимах.

Оповіданє Василя Кравченка.

Я тоді служив за судобного пристава, як доведлось мені з нашими становни Килимахом Даченком разом повертатись з нашої суміжної служби. До містечка Городиць, у котрому ми обидва жили, вставалоєсь верстов в тридцять, а маленький день пізної осені вже насухлював ся на ніч.

У полі стирити стоять далеко од шляху — в домі земля почорніла... Коли не лічти тих маленьких хаток — хутірків, що он над опрутом наче з хмар повростали у землю, то другої осені тут ніде не було видно.

Бричка, на котрій ми їхали, Килимахові власність, мала у пасажу один бік відкритий і затулений сном. Під нами на сидіню, виробленому з попутаних бичінок, лежала мотра забруджена попола.

Підручний кінь — великий, гнідий — мався, а правий, менший, білий до мупа подібний... Не однакова сила, не рівно і бричка котилась: од кінської смитанини колеса попадали на бугри, понад колією, а бугри вилітали вертались у колію — заскакували у байки...

На півніках, де були греблі, їхалоєсь зайгірше; каміння, що ним у велике роснуття рішилась дорога, а під споду виривало печинки!... У кого шлунокний катар, тому така бада на велику пористість!...

Наш фурман Семен сидів на лівійшій дерев'яній столішці, що сторч стояла у передку.

Дивачись на Семена, можна було постерегти, то у сій людини ніде-б не могла самостійно з'явити ся охота, щоб то колись небудь прилаштувати тую столішню на зручність собі сидіння... А тепер нашому фурманові тільки за тим і досадо було, що от він і оперезав же на собі тонкий мотузок позиченню сфру сабдатеку шинелю, котра тепер, хоч і не мала жадного кофру, але новинна була рити за тим, що саме у новій вона добре зійшла ся, одначе, яка досада, Семенові козлячому почулились під вітер, котрий, дуючи ним у лице, за спиною фурмана шухував велику халябуду, — з неї на нас пахало сабдатеком духом. Семен поспів: „ли ну!“ і смикав коні за бичівний лінь і був дуже сердитий на підручного за те, що „от він і великий, а з мучем не стягне“.

Фурман був підручний, а той фідорозично мотав хвостом і талала бичівними посторовами.

Ми якось випахались на бугри, дорога пішла рівніше. Семен обхопив кіньми коліями, поклав палиці у рота, по-сморкля, побукав трішки на них і поклав їх собі за плечу... Грієть ся мовчли, бо і ватаві був великий не балакуча людина.

Я був втомлений, через те я сказав: — Досада, хоч-би нам яке небудь село попалоєсь, то може-б відпочувати у нона.

— Не турбуйтеєсь, почувати-мем у

Товкачіві сахарі, — „карасі на вечерю в сметані там будуть, а печений гиндик — сам у наш рот полетить“, — промовив Килимах ніби до віршам і разом же видно, що він і далі що щось зепечив губами — наче мізкує прилюдно.

— Земля се щось живе у світі, — раптом ніби прокинувшись зі сну, — промовив Килимах — адже то тільки самі догадки, що ніби то земля крута може-ж вона й не крута... Адже можуть й так, що земля — се голова якогось живого велетня... Що, не вірите?... — А початайте: земля-ж об'їхала у одному напрямі, а через бігуни ще а досі жадна людина не перехопилась... На бігуни, а гадаю, саме шия того велетня, а ми у нього не ляже, а так собі — поперезь не величка штука тай годі... Ми їмо землю, а вона що вогось більшого ала себе їсть...

Ідучи, ми порівнялись з тими хатками, що перше малчили нам над опрутом. Хмари відійшли десь далі... Біля хаток був ставочок, а біля нього, як завжди була на Полісі — млинок. Міромини цустиє лоток на своїм заставині.

— Недаєна вода, ти рвеш ся на волю, та нема-ж тобі ходу, — лірично промовив Килимах і зараз же ніби вернув ся до першої мови:

— Ви гляньте у ту глибочину великого неба, що он, немов би велике око не закрито великою нівою... які пущенні сї маленькі хатки перед ним!...

То око Великого Бога, То з неба на нас позирає!...

Бог позирає... Се так, коли ж захоче, то й покарає людину, а ні помиляє нас... А покарати йому не довго: забакалоєсь — зробив не величку злилу, як от помислівня потопа — і печить, сї люде, у кулі з хатками — візнали у мент! Після того уже земля не мати-ме нузі!... Замість нас на ній з'являть ся люди, у котрих мізок мати-ме особливу будуву... Нам усе здаєть ся незрозумілим, а для них усе є очевидним будо... — Хто його знає, може вони тільки поводити-муть очима і все розбирати-муть... Хто його знає — адже може так бути, як я кажу? — перенятись Килимах у мене.

— А може, — байдухо відповів я, бо село сї вілзозові мені давно вже доводилоєсь чути.

Мовчимо лийсь час, бричка знову трисє...

— Чого не терпим, те тобі а свогіть ся — плазєньє екавав Семен, спинив коні і поліз у багето, щоб підручному завезати хлост, котрий роскуєтєна ся і кінь ним відмахуєчєсь від фурманських пужаній, залпав Семенове обличчє, знову їдем.

— Котись, серденько, у поля, Кохай свою вільну волю... —

Трагічно промовив Килимах, спинивши свої очі на бурині, котрого вітрєць залєгєння перекочував по похому полю...

(Далі буде.)

Склад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з аль-пани і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вахлярі коронні і в правдивих струсових пер-
ручні перлові і з чернахи. Вахлярі Глаз, найно-
війший вироб, в білих, чорних і всіх інших бар-
вах модних.

Рукавички: білі Глаз, шірані землі і шірані у
всіх довгих для панів і панів.

Коди до подорожжя на поїзди і сани, а також на-
привади на дітях. Найновіші бронзові товари і з
старого срібла. Склад правдивих петербурзьких ка-
льотів і червоних до снігу.

Базові краватки: найновішого жанра. Базові му-
жські сорочки шовкові, в Ріше і батисту. Найно-
війші ковпирі: манжети, хусточки шовкові, батис-
тові і полотняні. Туфли до ковпирів і шовкові,
Мушкетерські.

Ізав нівного сезону продають ся по дуже знижених ці-
нах всі товари кожухові, шовкові, вовняні і червоні.

Найбільший вибір карнавальних товарів для панів і
панів шовкових і домоточених: ливорозані, Шевроа,
білі Глаз і атласові, пондеветі зі шірані землі.

Біліші засоби на складі: першанської сумки, дамські
зарукавки, чашочки, годинники і т. д. Прадипа білі-
на Етера; кавтанові, мужські поїздки, шкарпетки,
Chenille Easchagres і хустки, повняні шалі і хуст-
ки повняні і полотняні дамські сніданні, канали;
отримачі пультів і литей; шовкові повняні і шовро-
вамі шірані рукавички. Полотняні і шірані чере-
вики для панів, дітяч і дівчач, а також шовковані
штільоти. Червоні до сонячних для панів і панів.

Ц. к. склад оружжя, патронів і пороку.



Важне для кожного!

Випродаж!

По дуже дешевій ціні, лише за 2 зр. 95 кр.
прекрасний гарнітур, зложений з 14 цінних
предметів, а імено:

- 1 годинник швейцарський, анкер ремонтар (на заводі посвідчений)
з гарно гравірованими окладами, докладно зрегульований, з три-
літньою гарантією і етуї.
- 1 гарний ланцюжок з години або шпиль з вугасом. Парискої системи.
- 1 шпилька до краватки, з години з іміт. бриланти.
- 1 пара позолочених етикет до манжетів, марка „garantie“.
- 1 гарнітур (б ітук) етикет з години до ковпирів і сорочок.
- 1 пара повтків з правдивого срібла, значеного урядом.
- 1 перстень з години з гарним каменем.
- 1 кишеньове зеркала і етуї.

Сих 14 гарних і цінних предметів разом з годинником (анкер
ремонтар) розпадає за 2 зр. 95 кр. (за підлягатию або висилкою
наперед грошей) фірма:

Brüder Hurviz

Exporthaus, Krakau, Stradom Nr. 17.

Каже се кому не сподобає ся, може до 8 днів звернути і дістати
гроші назад, адже нема ревіза.

Богато ілюстровані каталоги годинників, гарнітур золотих, срібних
і з хінського срібла товарів по малій ціні — gratis і franco.

Котвинія
Liniment. Capsici comp.

з аптики Ріхтера в Празі,
загально признаний знаменитий

усмирюючий лін на втиранє

по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; мож-
на купити у всіх аптеках. Проси-
мо жадати сей

загально улюблений лін
весь лише в оригінальних флашках
з нашим охоронним знаком „Кот-
винія“ з аптики Ріхтера і для
осторожності приймати лише
флашки з тим охоронним знаком
нао правдиві.

Аптика Ріхтера
під золотим знамен у Празі.



Торговля паперу

„Рускої Бесіди“

в Чернівцях, ул. Петровича ч. 4

поручає

всілякі прибори

до

писання і рисовання,

всілякого сорта

паперу, касетів

і т. п.

Друкарня тов. „Рускої Ради“

в Чернівцях улица Петровича ч. 4

має на складі отці

КНИЖКИ

Бажанський Іван: „Промети“	кор. — 20	Щедр Франц-Йосиф І.	— 20
Барановський Микола: „Медисцина“	— 40	„Курсомедична лекція“	— 40
Будилець Ем. О.: „Студія Богословія“	— 20	Сеню Іван: „Образки з природи“ І П	— 20
Гаршиш Микола: „Методика“ наука	— 20	Семанов Іван: „Карба“	— 20
Галин Теодор: „Домашній лікар“	— 20	Слободяна Марія: „Історія села Бела“	— 10
„Духи та мистецтво“	— 20	Степанів Василь: „Сила книжковий“	— 10
Гаршиш: „Малюнок“	— 20	Степанів Стефан: „Бухгалтерський Руч“	— 20
Гоголь Микола: „Ремієр“	— 20	„Bestrebungen der Wissenschaft“	— 20
Данилович Іван: „Промисли“ І І П по	— 20	„Грошова“ або „пий лад“ народни	— 20
Закхари Іван: „Життя“	— 20	„Народник“ як наглядати власн	— 40
Нобілітський Олександр: „Життя“	— 20	„Mineralbäder“ in der vom k. k.	— 40
Каніський Олександр: „В дні санітарії“	— 20	Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 40
Крушельницький Антон: „Серце“	— 20	Regelung der ruthenischen Schul-	— 40
Лунинський Дмитро: „Піраміда“	— 20	Федюк Юрій: „Теорія“ том І	— 20
Мартушевський Іван: „Историческое“	— 20	„Историческое“	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Прокурор“	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	Франко Іван: „Русько українська лі-	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	тература“	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	Шантло Осип: „Земля з неба“	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	Бремліч Дієкс О.: „Die griech. Prä-	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Regelung der ruthenischen Schul-	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	— 20
„Bukowinaer Landesschulrath behufs	— 20	„Entstehung und gegenwärtiger	

— Що ж би ви з ними робили? — питаю.

(അവർ സൂര്യ)

Склад товарів Б. Бальтіжестра молод.

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Склад ц. к. упривілейованої фабрики товарів з аль-пани і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Вахлярі коронкові і а правдивих струсьових пер-ручки перлові і а черонахи. Вахлярі Базе, найпо-війший шроб, п білих, черних і всіх інших бар-вах модних.

Рукавички: білі Glacé, шірині землі і шовкові у пенних довжинах для панів і панів.

Кони до подорожі на поїзди і санки, а також м-привала на ліжка. Найновіші бронзові товари і а старого срібла. Склад правдивих петербурзьких на-льонів і червоних до снігу.

Базелі краватки: найновішого жанра. Базелі му-жискі сорочки шовкові, а Ріке і батисти. Найпо-війші ковпирі і кашкетти, хусточки шовкові, бати-стові і подоланні. Гуляки до ковпирів і кашкетів. Мужискі шкарпетки.

Ізла пісного сезону продають ся по дуже знижених ці-нах всі товари кожухові, плетені, вовняні і червоні.

Найбільший вибір паризьких товарів для панів і панів штіфетів і домені червоні: локерони, Шевтони, білі Glacé і атласові, понелісті зі шіри землі.

Візанні засоби на складі: перизькі кучми, дамські гаруканні, запощи, палтери і т. д. Правдиві біла-на Сера: нахаліни, мужискі пошоди, шкарпетки, Chenille Escharpes і хустки, повняні шалі і хуст-ки повняні і подоланні дамські спідниці, кашкетти; огріпачі пудри і лїтон; паетені повняні і шутро-панні шірині рукавички. Подоланні і шірині чере-панні для панів, дівчат і дітей, а також шутропанні штіфетти. Червоні до сьотеністі для панів і панів.

Ц. к. склад оружия, патронів і пороку.



Важне для кожного!

Випродаж!

По дивно дешевій ціні, лише за 2 зр. 95 кр. прекрасний гарнітур, зложенний з 14 цінних предметів, а іменно:

- 1 годинник шісильовий, анкер ремонтар (на задані посріблений) з гарно гравірованими окладинами, докладно зрегульований, з три-літньою гарантією і етуї.
- 1 гарний ланцюжок з години або шією з кутасом. Паризької системи.
- 1 шпилька до краватки, з години з іміт. брилїант.
- 1 пара позолочених снїжок до манжетів, марка „garantie“.
- 1 гарнітур (5 штук) снїжок з години до ковпирів і сорочок.
- 1 пара лотків з правдивого срібла, змеченого урядом.
- 1 перстень з години з гарним каменем.
- 1 кишеньковий зоряний і етуї.

Сих 14 гарних і цінних предметів разом з годинником (анкер ремонтар) розсїлає за 2 зр. 95 кр. (за підлягатию або шісильною наперед грошій) вірши:

Brüder Hurviz

Exporthaus, Krakau, Stradom Nr. 17.

Коби се кону не сподобав ся, може до 8 днів звернути і дістати гроші назад, одже нема ризику.

Богато ілюстровані каталогі годинників, гарнітур золотих, срібних і з хінського срібла товарів по малій ціні — gratis і franco.

Друкарня тов. „Рускої Ради“

в Чернівцях улица Петровича ч. 4

має на складі отчі

КНИЖКИ

Бажанський Іван: „Примість“	1-20	„Скар Фрїда-Посна І.	—20
Барановський Мечислав: „Недогода“	—20	„Краснолицький Іван“	—40
Білія Теодор: „Домашній лікар“	1-20	Сенюк Іван: „Образки з природи“ I II	—20
Буджак Е. О.: „Студій Богородиці“	—5	Семанюк Іван: „Корба“	—80
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—2	Саводіана Марія: „Історія зана біла“	1-1
Галіп Теодор: „Домашній лікар“	1-1	Степанів Василь: „Сила клякчів“	1-1
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	Степанів Стефан: „Будовища Русь“	2-40
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	„Neutrophane der Pflanzen“	2-1
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	„Грошад“ або який зах і широк	—20
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	„Недогода“	—40
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	„Mischelstern“ in der von k. k.	—40
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	„Bokuniewicz Landesschulrathe behufs	—40
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	„Begehung der rathenischen Schul-	—40
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	„Orthographie“	—40
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	Федькович Юрій: „Теорія“ том I	—80
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	„Шілі“	—20
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	„Прокурія“	—20
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	Франко Іван: „Починає упривілейовані	—20
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	„Тература“	—20
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	Шпїтко Осип: „Історія з клякчів“	—30
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	Еремїчук Денис О.: „Die griech. Prä-	—30
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	„Entwicklung und gegenwärtiger	—30
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	„Життя, мистецтво і снїжок і історія	—40
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	„Persische Mischelstern“	—40
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	Влохочев Г.: „Снїжок упривілейовані“	—50
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	„Білий“	—80
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	„Кес“	—20
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	„Про буд. війни клякчів і про	—20
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	„В війні клякчів“	—20
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	„Коткові“	—20
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	„Починає до народи“	—24
Гаршич Микола: „Металіка“ наука	—20	„Зерно“	—20

КОТВИЦІЯ
Liniment. Capsici comp.
з антики Ріхтера в Празі,
загально признаний знаменитий
усмирюючий лїк на втиранє
по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; мож-
на купити у всіх аптеках. Проси-
мо ждати собі
загально улюблений лїк
всї днини в оригінальних флашках
з нашим охоронним знаком „Кот-
виця“ з антики Ріхтера і для
осторожності приймати лише
флашки з тим охоронним знаком
або правдиві.
Аптека Ріхтера
під золотим львом у Празі.

Торговля паперу
„Рускої Весїди“
в Чернівцях, ул. Петровича ч. 4
поручає
всїлякі прибори
до
писання і рисовання,
всїлякого сорта
паперу, касетів
і т. п.

Просьвіт промінями Рентгена.
Лїченє сухо-горячим повітрем
подагри, ревматизму, люмбаги (пострілу), Іехіаса,
невралгій, болю в сугавах, парви і снуклизни.
Апарати сухо-горячого повітря (Система Др. Рентгена), що приладані ся до
слабих чистий тілі, уможливають найкращі температури з системою регуляцій
методика, а чергою і найкращі результати в ліченні і навіть востеріх слабостей.
Важно ухиляти від. Про ліченє в ціло тілі відносно парв слаботи тіла, кону
можуть його востері і ті, що терплять на серце, на нервові і астматика. Ліченє
можє відбутись ся і в домашній панікати.

Купелі в електричній жаровій сьвітлі против слабостей,
як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.
Др. Г. Хаес, Чернівці, ул. поштова 5а.

Найновіші Schulversäumnisse
позучити можна
в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улица Петровича ч. 4.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворена в неділю і сьвято від 9 до 11 години рано.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середі, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакция адміністр. і експедиция
при улиці Петровича ч. 2.
Рукописи повертає ся лише на поперед-
не застереження. — Рекламніці неопла-
чені візні під оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:
на цілий рік 20 К. — с.
„на рік“ 10 „ — „
„чверть року“ 5 „ — „
„місяць“ 1 „ 70 „
Подаюче число „Буковини“ 16 сотиків.
Передплата і наданість за інсерати
платні в Чернівцях.

Політичні вісті.

З буковинської політики.

Компроміс і компромітації бу-
ли сего тижня на деннім порядку.
Два приятелі Фльондор і Скедль,
що гадали запанувати над Букови-
ною ополукою християнських Нім-
ців з радикальними Волохами, ви-
ратували ся з фатальної ситуації
але не під компромітації компромі-
сами. Фльондор скантулював при
виборі з великої посілости, про ко-
тру ми донесли вчера. Річ мала ся
так. Волчинський, як відомо зріс
ся мандату до сойму. На передви-
борчих зборах, що відбули ся сего
півтірка, Волчинський заявив, що
не прийме вибору, скоро консерва-
тивні Волохи не погодять ся з ра-
дикалами. Консервативні заявили,
що не хотять ніякої угоди. Тоді
Яну відірв ся радикального сата-
ни і всіх дів его і заявив, що при-
ступає до консервативної партії
без ніякого застереження. Тоді аж
вибрали Волчинського наново по-
слом.

Та на сих зборах запала ще
одна дуже важна ухвала а іменно
рішили волохські ділячі, щоби їх по-
сли становили консервативний клуб
з Вірмено-Поляками, полишаючи їм
вільний союз з їх дотеперішними
любимими, себто послами Волохами
і Русинами. Шелл сеї ухвали мали
би християнсько-німецькі послы оста-
ти на самоті а тим то й урвало
би ся їх панованя в краю, котре
хотіли піддержувати то з Русина-
ми і Поляками, то знов з Волоха-
ми. Час би вже, аби сам зликам
підтати крила, бо вже занадто собі

розбирають. На всякий спосіб на-
посить ся на зміну політичної си-
туації в краю. Цікаво, що скажуть
Вірмено-Поляки, а що правитель-
ство до сеї ситуації, яку вики-
нула незмірна буга християнських
Німців під проводом Скедла. Руси-
ня викидають спокійно, що з того
вийде, бо рускі послы знають тільки
одно, себто працю для народу
під всякими обставинами.

Другий компроміс із компромі-
тацією заключив п. Скедль з п.
Лингенганом в справі виборів до
палати торговельно-промислової в
Чернівцях. П. Лингенган, що є пре-
зидентом і послом сеї палати, не
подобав ся християнським Німцям,
бо голосував у виборі краєвим за
іменом Русина на урядника ви-
длу краєвого і не перенер вибору
Німця до краєвої шкільної ради,
куди увійшов Вірменин п. Богосе-
нич. Отже християнські Німці роз-
винули агітацію проти поновного
вибору до пром.-торг. палати, аби
его так скинути із посла до сойму.
Та жиди, особливо з вижницького
повіту, оперли ся і вибір п. Лин-
генгана був забезпечений. Скедль за-
пнухав писем послом і погодив ся
з п. Лингенганом, жадаючи, аби п.
Лингенган і другий посол з палати
п. Штайнер, що держав із Скед-
лом, по виборі до палати аложити
мандат до сойму. На се п. Л. і Шт.
згодили ся, бо їх поновний вибір з
палати забезпечений, отже резигнація
буде лише комедією, котра тепер
ніби то має покривати компроміта-
цію Скедла і християнських Нім-
ців, яка виходить із сего компро-
місу, що рівняє ся канітуляції хри-
стиянських Німців перед жидівськи-
ми. „Buk. Rundschau“ справедливо

писемінає заину їм. пол. товариства
з підписом знайеного Кароля Воль-
фа про сеї компроміс а аластивно
компромітацію п. Скедла і тоа, що
надто в новій палаті пром.-торг.
мають бути заступлені таким ко-
рінним христ. Німцем, як словін-
ський ренегат, що називає ся... Гу-
дичик. — Се іма а чейже не-
двозначно свідчить, що й він по-
ходить з Банарії, як се твердить
про себе п. Скедль.

„Цісар“.

Всі віденські часописи без ви-
ятки обговорюють парламентарно
положення. „Sonnt. u. Montagszeitung“
констатує, що в цілім крику Нім-
ців закла Цісар ходять о придбаня
міністра-Німця. — Ческі дневники,
обговорюючи есентуальність покли-
каня нового міністра Німця заявля-
ють, що се було би непомірним
зміцненям німецького елементу в зійм-
ченім і так кабінеті д-ра Кербера.
— „Slovensky Narod“ подає як
компромісоне внесення в цілейській
справі утворення висної німецької
гімназії в окрузі Цісар, а так са-
мо висної словінської гімназії в
окрузі Марбурга.

Угорські соціалісти.

В Дельфічу прийшло між хло-
пами-соціалістами а жандармери-
єю до конфлікту. Жандарми зроби-
ли ужиток з оружя. Один хлоп по-
гиб на місці, деякі також ранено.
— Вчера закінчив тут наради кон-
грес угорських соціальних демокра-
тів при участі 150 робітничих ор-
ганізацій. Обговорювано національ-
ну справу цлового відокремлення від
Австрії, загальне право голосованя
і нову програму еторонництва. —

В Мессетур радий рівночасно кон-
грес аграрних соціалістів.

Бунт італійських воєнників.

Стрейи залізничних робітників
був причиною бунту воєнників. Аби
зломити стрейи, покликано до служ-
би всіх робітників-резервістів. В
Піценці, Комо і Медіолані ті резер-
вісти збунтували ся і хотіли поки-
нути службу. Треба було проти
них ужити карабінерів і доперва ті
аданили бунт. Такі самі демонстра-
ції були також в Вероні, Мантуї,
Верцелі і Віценці. В тім посліднім
місті резервісти поставили в війнах
касарні і кричали: „Нехай живе
соціалізм, хочемо вертати до дому!“
Маневри перервано, бо воєнки при
атаку на багнети підносили оклики
в честь соціалізму.

Розрухи на Балкані.

Турецьке правительство одержало
вість, що Болгарія вже пороби-
ла приготування до мобілізації своєї
армії. — Дневник „Pisolo“ доно-
сить, що Чорногора мобілізує своєї
воєнні сили. З причини забурень в
Македонії і Альбанії, Росія вступ-
пила з проектом інтервенції на
Балкані. — Чорногорський князь
вислав сильний підділ війська до
албанської границі. — Турецькі
власти викридали при допомозі турець-
кого агента кришку революційної
болгарської ватаги. Безпозволично
виславо сильний підділ війська, ко-
трій забрав велику часть сеї вата-
ги аложеної з 200 людей і відста-
вив до низини а Кастойці. В Ка-
стойці товпа Болгарів напала на
агента Іванкова в хвили, коли він
хотів сідати до царгородського по-
їзду і убила его. — Турки при-

Климах.

Оповідане Василя Кравченка.

Далі.

А коли-б у сю хвилину позирнути
здалеку на сю людину, то можна запов-
нитись, що перед такою величньою по-
статтю усея людина повинна була по-
чувати себе маленькою і задолегідь ва-
ші руки стояти-муть до того, щоби мер-
щій знати свого капозюха і низенько
пклонитись такому великому панови,
який був добродій Даченно. Опять же
кождому буде очевидче й тее, що сво-
го гзетникуватого тіла сам Климах ні
за що не зможе пересадити через плота.
— Бач, яка велика лютовина, у ній
ріжних панерів може з пуд буде... І
всє-ж то їх треба „не медля“ сповинити...
От я за тиждень сівачу деякі вірші, то
яке тоді майну у стан та разом усеї
„обделаю“ (оброблю), — аби просачи
себі вибачення за охайність, говорив до
мене Климах, грузько ступаючи по схо-
дах на верх до постої.

Справді, борохатий люкай кришчу
утинав ся під вагою Даченової лю-
товини.

Перша німната, куди по сходах за-
Климахом увійшов і я, мала так що
сім на лісмі крікля. — У сім німнаті,
праворуч від вхідних дверей стояла по-
ва висока німната, ліворуч шава з по-
сухом для їжи з неї, а біля стіни, що
проти вхідних дверей, під двома вікна-

ми — примостилась канана та пара крі-
сел, — усеї вони були пооббивані за-
смажаною тижньою, а перед ними
стояв стіл. — Ліворуч з других дверей,
за шавою ще двері, вони вели до того
покою, з котрого на нас привабляло по-
зирали ліжка з пружинними матрацами.
У хаті, де було дуже тепло, Кли-
мах звислено розставив руки — шини-
ла сама повалилась з нього до долу —
П підхояв люкай і поченив на німалю-
гу. Даченко розетібнув мундера й угруз
у канану і та одна пружина на ній, що
так напучала над усіма своїми товариш-
ками, звернулася на бік, а сам стано-
вив, зігнувшись, правою рукою стиснув
себе за дьба, посичав трохи, наче його
розбирають потуги, гуннув до люкай:
— Івасю, поглянь во пана Тош-
кого!!

— Счего звольте, рапів паскаліка?
І в мент ізаа дверей того покою,
де були ліжка, виспочив маленький мла-
венький чоловічок з рудими таракани-
чими вусами; його амарнізо обличчя
було таке, наче воно обмашене жиром.

— О, пані Казіо, czy ty wiesz,
Nie wiedziałem, że tu stojasz... —
Філософично промовив Даченно.

— Хорошо, гаспадіна начальнік!...
— дріжачи і адаючи а себе хлаброго,
відхочив жаленний злишок і далі без
роздуму відчитав:

Рікнуй Bazio, gdyby toża,
Głupia głowa, chociaż duża...

— Не кушарем йому бути, а хай би
ся людина поналаз у якусь ничу обста-

вину — а неї теж міг би вийти якийсь
сучасний поет, а там — у кухні талан-
тине! — журливо й тихенько сказав
Климах.

Тошлий зрадоців зупив очима, облі-
зуєть ся...

Климах силкуєть ся, міжує, щоби
сказати нові цікавіші вірші і тут же
подати їх на суд Тошного... Коли-ж те-
пер становий втопленний — вірші не лі-
зуть на думку.

А кушар стоїть, неремінаєть ся —
дріжить, щоби жадного начальникового
слова не втерати і разом же, щоби по-
біти десь далече, дзасого — куди ска-
жуть!... Хай би Климах сказав:

Пане Тошлий, побіжить у Маври-
це... Той, щоби сповинити приказ стар-
шого, побіжить, не оглядаючись... Про-
біг тридцять верстот, а ось перед його
очима і Маврице... Тут, не добігши ні-
ка проків у саме Маврице, Тошлий ра-
зом назад поверне оглобл, щоби спити-
тись у „гаспадіна начальнік“, чого то
моя його послано у тее Маврице?...

— А що, серденько, чи а сьогодні
у нас ще небудь на вечерю? — тоскливо
спитавсь Климах у кушари.

— Proszę! z orzechami ta jeszcze
zkekhrak z polinową!... — відповів той
а виконав.

— То від-ж, голубе, порай си! —
А ти, Івасю, — сказав Климах до лю-
кай, нема що гаяти часу — готуй чай!

Тошлий полетів, а Івасю поважно
посунув ся до переднього покою, бунім
то поважність він робив задля своєї по-
важної бороди, котра наче сама усюди

водила свого господаря... Він і руки так
розсталав, роблячи що небудь, щоби
иним не зачепити своєї розкішної бо-
роди...

Вітер з надвору криз вітеньку раму
урывав ся до хати... папірця, що ині
були завішані щезлима — жалісно гудів.
Роспарювало — голова сама хви-
лась на бік...

— Вибачай, голубе, оберну ся Ки-
лимах до мене, — а тільки хвилину...
Далі він схилив голову на синю з за-
наши і смачно захріп...

А білів папірчик усе байкав... На
дворі темніло... Гарно-б заплещити очі
й собі на хвилину...

— Той голова-ж тріщить, моя ви-
раєть ся зуснуті, — промовив крутлен-
ко, товстий, присадкуватий управитель
сахарні, котрий зараз у кулі з бухгал-
тером Тулозем, прозваним, за довгий
росплескуватий ніс, „Гускою“, прийшли
до нас повітатись.

Кругасено сів на канані — поруч
з Климахом, а а з Гускою сідали на
стілечниках.

— Отсе сьогодні поверну ся з Ки-
лова — по виспавсь... А все паробила
ота „Сіверна гостиница“, матері її ко-
вінська, — на брата надудили по дві
плішки шампанського... А мені, каже
Климах, не даючи тому докінчити своє
оповідання, — сього тижня теж здорово
попастило на шампанське: віду нузи-
цею, глядь — поміщик знайомий іде!
Голубе, звідси? — питаю, — По ділові!

— Се-ж звичайно, що геніальність від божественності — річ не давана, — наприклад — візьміть мене: я був слухачем агрономічних курсів у Родуновській академії, а мешкав у Москві, де я ще для них каву у дуже великому аристократичному готелю і що раз у мовдушу тягнув у маленьку кімнатку того готелю — що дні в мусілі неодмінно

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середа, п'ятниця і неділя,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакция адміністр. і експедиция
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи зберігає ся лише на поперед-
ню застереження. — Рекламні напо-
чатки віддає ся під оцятку поштовою.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К. — с.
„пів року“	10 „ — „
„чверть року“	5 „ — „
„місяць“	1 „ 70 „

Поодинокое число „Буковина“ 15 сотників.

Передплата і належність за інсерати
платити в Чернівцях.

Політичні характери.

Нашим цілим політичним життям, старими політичними конституціями „трисли“ в останніх часах два люди, яким було би цікаво приглянути ся, що то за такі політичні „дуби“, що за їх пітром мала назвати ся стара сойма бідності, а Русини мали стати ся політичними поштурскайлами, котрі мали збирати ті кришки, що спадали би з богато застеленого стола нової більшості, в котрій мали би перхондирити — Фьондор і Скедль. Органи сих двох „політиків“ видавали булетини за булетини про недугу дотеперішнього майоритету, що мала туй, туй під ногами сих двох операторів перетворити ся в пове істоно без тої болячки, що називає ся — Русинами. Фьондор і Скедль загинали ся при тій операції у своїй горичній так далеко, що аж поважні люди мусіли синхнути їм добру порцію зимної води на голову і они трохи очунали ся. Коли лише вистверзли ся, показало ся, що то не такі страшні „дуби“.

Скряпний опозиціоніст і радакал, що кричав по віках і зборах за „загальним безпосередним голоуванням“ очунали ся з своєї горички в обіймах наскрізь консервативного клубу волоських властителей великої посілости. Правда він закривав сій переступ з одного табору в другий компромісами. Чиж се компроміс, коли провідник радикальної партії вступав в табор консервативних, котрі ногами і руками підпекують ся під „загального і т. д. голоування“ і боятися його, як своєї смерті. А сеж головна точка в Фьондорівській програмі. Чиж може Фьондор поважити ся тепер твердити, що радикальна партія існує, яка була заклопом в оці консервативних, нахили він вступив до консервативного клубу, без всяких застережень.

Такими компромісами воює і Скедль. Він переказує в своїм органі партіями своїми мячами, а коли поважить ся, що їде в його нині, творить він примусові „компроміси“, про які ми вже говорили в нашій посіздній числі. Але недоста сего, сему панови поміняло ся з тої камі, яку він собі наварив, і в голові. Його приятель Яку покидає його і вступав без великого застереження в табор, що ворожо відноситься ся до перехватів зайців, а тут він сам поповував собі з Русинами, отже якось йому хапати ся їх. Йому крутить ся в голові а він все стоїть і хитає ся і чекає, доки не мене його заворот. Аж тут перед його очі мик Николай Васильєв. От він чіпає ся його, як... цюта. То Васильєв викине, що Волохи роздвоїли ся, а з пачем шепче, то Васильєв викине, що они напад злучили ся, то Васильєв викине, що Німці загрили ся з Русинами і

т. д. Коли упало слово, що Скедль не має що шувати межі Волохам, то він сто раз задивив, що він не напихав ся, а заравом повилили ся в „Вук. Nachrichten“ довжелезні статті, що буковинське населення рутелізує ся в Волохи меншав і не але було би, як би Німці в Волохам оперли ся славянському навалю.

Отсе наші політичні великани. Ми бодай маємо з того науку, що наші „культурніші“ Німці і Волохи, як показує найновіша минувшина, дають ся водити за ніс такими політично недозрілими характерами. Для міродайних сфер також з сего не мала наука, бо ці люди загрожують своїми особистими справами спокій цілого краю. Крики і змагання таких стрімголовів нема що брати поважно.

Краєве товариство учителів.

Се товариство піджило знову на Буквині. Два б. с. м. відбули ся его загальні збори, на котрих явилось ся кількесот учителів і учительок з різних сторін Буквини. Свідчило се як найліпше про розбуджену свідомість і учителів і охоту дбати про свої інтереси. В останніх роках так рускі як польські учителі очинидно поступили значно паноред і інстутують більше рішучо в своїй обороні. Та рішучість проявилась не лише грубим способом — як от безпощадною а часто вуличною критикою наставників і обставин, але також і спокійним обміркованим способом направи неясного лиха, яке доскуляє учителям.

На загальних зборах зазначили ся виразно сї два способи критики. Прикре вражіння робило, що дехто з учителів сповенирав паміть бувшого голови товариства, пок. Ієопескула, чоловіка будь що будь заслуженого для шкільництва в Буквині. Упадок товариства приписали ему. Хоч то може дехтому буде не в смак і хоч пок. Ієопескула не знавсь був приятелем Русинів, проте ми цілком годимо ся з думками інспектора Вотти, що на зборах вони в оборону пок. Ієопескула. Він сказав досадно: „Поки жив Ієопескула, то ви кланяли ся ему, божили ся до і не критикували его. Тепер коли его нема, не штука ему робити закиди. Видко з того, що ни за его життя або не мали своєї думки, не були дозрілими мужами, або були лизували (Klischee). Прикре слово сказав Вотта, але учитель якось проковтував гірку пігулку. Цікаво притім, що то не Русини, тільки Волохи так пошанивали паміть пок. Ієопескула, свого патріота.

Виді: вибрала новий поновий і зложений із самих учителів. Головою товариства став директор Ієакевич з Радівця, а до підліу унішавло п'ять Русинів (Маринчук, Не-

делко, що вибрало его заступником голови. Дарій Пугуля, Федоронич і Барбір), чотирох Волохів, а решта Німців. Такий склад вибрав тим цікавий, що нема в нім по давньому значаю жадного інспектора народних шкіл або професора середньої школи. Учителі не хотять мати своїх наставників або „писних“ учителів у наділї свого товариства — і се має свій добрий бік, іменно такий, що коли тепер товариство нічого не робить, то учителі будуть чіпати ся по тім самих своїх. А се багато значить, бо тут самі учителі побачать, як то трудо не раз хоч дещо досягнути для поправи школи і життя учителів. Ухвалювати можна прекрасні річі, а виконати не все можна зараз і так, як собі того всі бажають.

На зборах була мовза також про приготавлючий курс для дівчат, удержуваний товариством. Щеторія була надія, що міністерство наведе якусь реформу в нашій семінарії. Мав бути один рік приготавлючий, а п'ять років семінарії. Гадали, що до кінця навчання ся справа рішати ся, отже не треба буде тих приватних приготавлючих курсів, і не приготавляли ся до того, щоби можна приймати дівчат до першого курсу. Тимчасом міністерство не змінило нічого і перший курс пропав. Тому то на зборах висназували декотрі босідники свій жалі наділом, що для пропасти сему курсови. Заст. голови Ієоп. Вотта відповів на то, що надї тут не винен, а остатній хинаї шукав поміщення для одного курсу, (бо в будинку семінарії вже не було); але то стілько коштувало би, що не стало би краєвої допомоги на удержане курсу.

Ми гадаємо, що того курсу справді шкода і коли міністерство лишить усе так, як було, то треба знову сей курс ановати.

Говорили також про „Вук. pädagogische Blätter“. Учителі не люблять сїї газети і відінали ся, коли їм Ієоп. Вотта сказав, що они незадолго перестануть виходити. Очинидно, буде мусіло товариство видати свою газету, бо повинно мати свій орган. Іна то буде газета і хто її буде видавати, поки що не знати.

Отсе були би найважливіші події з загальних зборів товариства. Перед сими зборами дуже багато учителів записало ся до сего товариства і с тепер надїя, що оно буде розвивати ся добре. Хоч рускі учителі мають слово „Руску Школу“, яку передовсім повинні підпирати, але краще загальне товариство також потрібне для обох справ усеїх учителів, без ріжниць народности. В таких богато справ, що всіх обходять, і от ними повинно краще товариство зайняти ся.

На зборах був повол Луку, за що ему всі дякували. Ми певні, що коли товариство буде з таким

вести свої справи, то на найблизших зборах лишть ся більше число і руских і польських посівів. Про руских посівів знаємо всі добре, що вони ніколи не були і не будуть ворогами школи і учителів, підпирали їх завжди і будуть підпирати. Тисячі буковинських учителів то с велика сила і з нової мусять чиселити ся, тим більше, чим краще будуть сповняти свої задачі.

Російський велитень і його сила.

Роман Селіванович (Відень).

(Конечь).

Співуділ Французів і Москалів у сокольсьім сьваті уважає ся истербурським дитком „початком борби російськоропанс. союз і західних Славян протів англіризму“. Посторонні зналі аподі Французів Шералла про „австрійське питання“, зазначає „Новое Время“, що мусить розпочати ся спільна борба протів англійських стрімлів. Росія і Франція мусіли би подати руку Славянам середньої Європи, піддержувати стрімлів Славян до з'єднання і вийти з діяльною програмою. За який час після вийшій російськїї зистон „Світ“: „Істноване постоїї австрійської монархії є лише можлива як непорозуміння...“

З більшою силою, ніж в Австрії, провадить ся панросійська агітація на Балкані. Більша половина сербських і болгарських часописів відзначає російським правительством. Від серпня 1901 виходить в Вукрешті орган панросійської пропаганди в Румунії під заголовком „Православний Восток“ російською і „православний голос“. В програмній статті першого числа читаємо між иншим: Греція має неоспорне право на полуднну Македонію, Тракію, Епір, Кипр і западну Малу Азію. Румунія на Софіїгород, східний Банат і Буквину. Сербія і Чорногорія обіцяє ся застаро північну Македонію, Стару-Сербію, розуміє ся також Босну разом з Герцеговиною і Катаро. Болгарія сучасно наділяють старим патріархатом Ієоп. Далі яже ся, що Росія є осередком, около котрого мусять групувати ся всі народи Балкану — сону зробити дорогу є цілком сїї часописи.

У Відні сидять навіть „інспектор“ для панросійської пропаганди, котрий так в Австро-Угорщині, як і на Балкані закладає у. ап. „Товариства для поширення російської мови“ і докладає їх під часу до часу. Віл складає потім в Росії на публичних зібраннях справозданні про свою діяльність.

Офіційний російський публіцист Арабатський, котрий є служить російському правительству за трубу, розкладає нам панросійську програму панславистичної (читай: панросійської) пропаганди у своїй розвідці: „Карта Росії в XX. столітті“. Як повірили би ми панові Арабатському, то лишила би Австро-Угорщина з часом з географічної карти, а Німеччина „мусіла би покірно віддати Росії то, що є належати ся їй права законної природи“. Російська державна розвідка розкладає би ся межа повати истербурського писателя на сїї часті: 1. Королівство Польща з головними містами Варшавою, Познанню і Краків. 2. Чорнона Русь зі Львовом. 3. Дунай з Банатом. 4. чеське королівство з Віднем, Прагою і Оломоуцом. 5. маля, зі всіх боїв обтита, Угорщина з Пештою. 6. Сербія-Кроація з Білгородом і Атрактом. 7. Румунія з Букарештом. 8. Болгарія з Софією і Адрианопаєм. 9. Греція з Атенами і Тессалонікою. Вийши Кон-

стантинівськ, „четверте головне місто Росії“. Щоби зазначити, що Славяни в розширеній Росії будуть мати більшу національну волю, як в теперішній Австрії, не діяти нам Арабатський покур російську державу в губерній, а в етнографічній частині, що мало би значити національну автономію. Нам представляєся справді рай, до якого повинні агілювати цілком спокійно коло могутнього знад... розумів ся, на карті пана Арабатського.

Хто щільно слідить за славянською справою і ближче придивляється до політичного життя Славян, пересвідчиться ся, що такі алітанти і троякі диваються за собою сідати на теперішніх обставинах в Австрії. Бо що ніколи не були Славяни такі одушевлені для Росії, як тепер, на порозі двадцятого століття. Несправедливості, національна нетерпимість, центральні, що Славяни так ненавидять, се все мають бути після розуміння Славян продукти германської культури і знайдуться в західній Європі. Навіть між Польськими, традиційними ворогами Росії, показує ся вже струн, що хоче допровадити до порозуміння з Росією. Нехай імовірно Славянам загранична політика Росії, нехай они подивляються російське знання праляни, се оглядкою річ об'єктивного погляду; одного певниці они не забувають: що ними так знавизадений центральні, національна нетерпимість, також в Росії знає, що такі політичні обставини, як в Росії, нігде не подібують ся.

Нагайка і виставини називають не перестають урядувати. До боєвища Сибіри не сягає мир, що його цар промовляє — народи Росії вказує ся і далі на жортовення. Нігде ні знаку, що „мирний“ цар хоче заважати мир з своїми народами, що абсолютна Росія, котрої населення безправне і є лише предметом, що не має власної волі, в руці одиної, що така Росія є небезпеченством для Європи, се повинно би бути кождому ясно, котрий є ще знає своїх ниток змієнів. Коли російське правительство з одного боку деморалізує всі верстви російської суспільності, одних пригноблює, других підкуповує або приборкує, поступая собі з другого боку беззастидно, без уваги на найблагородніші людські права російських громадян, без вагання на публичній голю в Європі. Она не страхася як провипрати робітників, гонить ціле студентство найбільшим знущанням в рознуку, мучить систематично різні релігійні секти, допче погами заведені актами права Фінляндії в такий спосіб, що прагне кожде правдо почуте, коли ходити о те, щоби підтримати абсолютні і панславизм. І ціла Європа — по часті неспівзвучна, по часті формально зчарована — шле себе в ноги білому цареві і придивляється ся спокійно дивом поступованню його ряду! Всі європейські держави залицяють ся до сильного державця, переганяють ся в похвалах, щоби осигнути лише його ласку. Ще ніколи не була сила і вплив царату так великі в Європі, як сьогодні.

Політичні вісти.

Спільна делегація.

На коронний раді ухвалено скликати спільні делегації на день 6. мая. Оба парламенти будуть в найкоротший час визнані до вибору членів делегації. Цар прийме делегації дня 7. мая в королівській замку в Буді.

Австрійська ескадра в Італії.

4-го цвітня прибула до Неаполя австрійсько-угорська ескадра під проводом контрадмірала Ріннера. — Вечером 4. цвітня прибув тутки контрадмірал Ріннер. На днірні виходи его члени австрійсько-угорської амбасад і репрезентанти італійських властей. — 5-го цвітня приймав Ріннера король. Вечером відбув ся офіційний банкет. Небагато італійська ескадра арівітує Австрії. — Візиту контрадмірала Ріннера в Італії належить трактувати в зв'язі з панським звідом. Істнував іменно намір вислати з нагоди сего звідом особного делегата, що мав би візиту і в Кіриніах. Ватикан звинив, що радше волить, аби жадного

делегата не виславля, ніж, щоби він був і в Кіриніах. В ладі того місця друковані пастір королів обили Ріннер.

Штрайк робітників в Реці.

Представителі великих місцевих підприємств підбули конференцію, на котрій порішено углядати по змозі домагана страйкуючих. Угорське бюро коресп. доносить, що страйкуючі зголосили ся до роботи. Острі ферми набирали страйк на зачіп угорсько-хорватського корабельного товариства. Робітники ухвалили свої жаданя підвищити і повідомили о тім підприємству. З Полі спроваджують 20 палачів.

На Балкані.

З Нового Базару доносять, що Угорські Армасти збрали ся і пішли до Каймакова, аби заперестувати проти перенесення бурмістра. Між мусулманським населенням киють в причини постоновани болгарських ватах. Турецька громада підняла війська, аби для отороши християнського населення. — З Маведоні доносять, що турецькі війська застали в засідку болгарську патагу, зложеною з 200 людей. Більшу часті болгар убито, а решта заплутувалася. — На жаданя міністра війни скунціна признала додатковий поєсний кредит.

КОВЖКЖ.

Календар. Середя 27/IV (9.) Магроси, (р. Марі) Четвер 28/IV (10.) Ілліона, (р. Сивіла).

Посли Пігулик і Василько виїхали в поїздах до Відня.

Красивий виді іменував: практиканти поштової каси шидиноу в Відні Омелія Гомюку панцельметом в князьларійного помічника Нистора Ізасенця завідатидем господарства у воїні правім домі для паратія.

З пошти. Почтових маванулантів Георгія Канулю, Людвика Аберле і Рішарда Вайка іменовано поштовими практикантами в Чернівцях.

На честь Шевченка відбув ся дня 6. с. м. величавий вечер у залі Народного Дому в Чернівцях. Вечер устроили спільно всі червоноцкі рускі товариства, з котрих два, Союз і Міщанський хор, виступили зі своїми власними хорами. Першу промову, чи радше виказав про Шевченкову поему „Псалмі“, мав проф. Отоцький. Виказав має характер інтуїтивний і повенан знаменито значіне жаданіе поема. Чим далі від часів Шевченка, тим більше потрібно повенати денні его поема. І се розумна гадка на теперішні часи. Замість у вступних промовах на концертах говорити по данному личкав загально про Шевченка, про котрого майже кождий Русин тепер депо вже чув або читав, радше взяти потрусь поєсу і повенати еї людям на уколним спосібом. Так аривизаює ся людий до справедливої критики і ширить ся дійсне розумінне Шевченка, чим найбільше й можна пошанувати его пам'яті. Від молодіжкі промовляло студент в. Сімович, що в своїй короткій бесіді відніе також деякі ідеї з поем Шевченка. Хор „Воїна“ відспівав „Івана Підкову“ і „Обженик“ Ф. Колосен, „Дніпро реве“ Сівицького і „На розвалинах Галича“ Матюка. Всі ті пісні виклали бездипанно, „Обженик“ треба було навіть повторити, бо дуже публічній сподобали ся. Заслуга в тім проф. Козера, дрігелен „Воїна“, що немало проб підбув з хором. Так само добре співав хор Союз (Нам жини) і Міщанський хор (Валенка з народних пісень). Були також дві декламанти, котрих спрваді арвенно було поєзувати. Декламували пані Кордубова (Думи мої) і п. Лушинський (Ой, Галич XIV). Певну і прирідну декламацию п. Лушинського чули ми вже поразі п. Кордубова декламувала у нас вперше і то поєзую трудно, бо дрігину, і треба сказати, що красної інтерпретации Шевченка не можна було в собі бажати. Публіка була повна сажі; між нею і славни. При таких нагодах, як концерти, ми завжди пересонуємо ся, що наша сажі за мала. Було так тісно, що ми

рушину ся. До того відомо неочиніє. Русини, що на концерті, заповіданий на нів до 8-ої год., приходять нів години або й години пізніше, викликувала підчас виказів тільки розрив на сажі. Треба би вже раз покинути сей поганій звичай опівночати ся на вояні збори і концерти.

Християнські Німці не дають молити ся по славянськи. За прикладом Вітнера пішов проф. Преліч і привітаною до У. класи Б. Отчелани изивсавий по тремі та дов его читати прирідни науки одному ученикови. При одній слові Преліч спрваді визит, відчитаний учеником доєсім поєривно, фальшиво. Хлопці в сажі. А треба знати, що Преліч на нів глухий та в прочім є поємізіланиєм учеників від довгих зт; але держать его, бо він, хоч Серб, з роду а брат нинотія-Волоха признає ся до християнських Німців і є римокатоликом. Коли хлопці засіяли ся з такою поєривною Преліч, відобрав він картку і передав еї другому ученикови. Розуми ся і той прочитав те слово, як сажі, що нині не подобало ся Прелічу, а его тій виказав очиндію знає, як звичайно, регіт цілої класи. Тоді Преліч назвав учеників „саниками“ і нагав їх без молитви до дому. Питанню ся праєвої рази нинішній, міністерство і руских поєсіа, чи гадують ще довго терити такі сесатури і промови Русинів з боку християнських германізаторів, що роблять собі збитки з наших молитви? Чи се має піддержувати реалітивість учеників? Чи такий Преліч, що своєю особною і своїм поведомом віддана підковує кар'єрні шкільну, ще довго має учителювати тому, що він християнський Німець? Чи довго ще ученики мають терити зладом науки, класної каші і карюости ізза отєсого германізатора, що давно вже повинен бути пенсний, а закладки претенції християнських Німців Фелетіана і Тумайриха ще й лануси. Що діє ся підчас науки Преліча, оновімо небавом обширніше, щоби сажі знає, яких людей протєкують у нас тому, що вони християнські Німці.

Проф. Романчук, голова руского клубу в державній раді, аднан на аднім з поєсіах засідань Народного Комітету спрваді з діяльності руских парламентарних поєсіа, як в загаль, так з окрема в справі звільненого університету; повенював також теперішню ситуацію в парламенті.

Вестекі пси. 22. марта укунив вестеклий неє нитального хлопця з Вашина Василіа Мелітєла; на 25. марта повелічав також вестеклий неє двайцятлітнього парубка із Ваши. Сего підстаєнни до антирабійної кампанії до Буваренту.

Ігнатій Горніца, посол до червоного сейму і до державної ради, помер учер на удар серця в Марсєлі. Пошійний родив ся в 1859. р. в Бері моравськ. По учінченню реальної школи і кадєтських шкіль в Бері і Трієстї, служив до 1884. р. у війську, а оєсіла поєсентив ся публіцистич. Спершу був сєспрудняний кількох пракских часописів, а потім вступив до редакції „Narodnich Listov“. Поєсний був одним з найвизначайших членів молодіжеского клубу і підтримував велику роль в політичній житті.

Видатки на військо. Австрійське Товариство проєснаний мир“ опублікувало статистичний виказ, на основі котрої видатки на військо по більших європейських державах в 1890 р. представляли ся ось як: в Росії 1.291 мільонів франків, в Німеччині 989, Франції 878, Австрії 478, Італії 380, Іспанії 171, Швеції і Норвегії 108, в Англії 1.840 мільонів франків. Боги до того додамо ще відомості від воєнних затичених в наслідок війни або уоружен, то одержимо суму 11.707.553.100 франків або подовину відомо доходу Європи. Кілько би то за ті гроші можна було основати проєсінтих і добродійних заведень! А так пуща, дрітєво, темнота, бо всі засоби гроша поєсире військо, що в підорою так як в Росії, великого гнету тай наладивити.

Університет через підписку. Довідуюсь ся, що на поєсіах відоміах наук Товариства імени Шевченка ухвалено

равночати акцію в справі заложення європейського, приватного руского (українського) університету через підписку і у тій ній мають бути скликані збора визначайших людей зі Львова і з прав.

Сербські студенти у Відні урядили вчеря перед илаторією міністерства торговлі демонстрацію проти міністра Калла. Поєсіа інтервенціяла і арештувала кількох демонстрантів.

Рішенє міністерства в справі ланкових домагань студентів. Міністерство проєсінти видало до академічного сенату звільненого університету рішенє в користь ланкових до жадань руских студентів. Сей рескрипт подано тавом до відомости В. Прєсея, нитрополита Шестинського.

Короткий зміст сего рескрипту є отєсий:

1. Книжки зголошені (Indices) нитєснаний висажують в класі латинськ. Лаше зміст виказів може бути нивенний в тім звиді, в яким відбувають ся виказів і в яким їх оєсіаєнню в звидійнім каталогі. Нависи на оєсіаєнню і на першій сторінці книжки зголошені мають протє писувати ся в латинській мові. Назвиса виказівачих належить писувати так, як їх подано в деєснійнім каталогі.

Висновочний підпис сужає не підпадає тим постановам.

2. Згідно з постановами виданого на основі найвисшої постанови з дня 27. цвітня 1879 рескрипту міністерства з дня 6. мая 1879 ч. 6275 (В. р. м. ч. 73) мають бути всі вичні не латинськї друки університетскі нитотєлювані в класі польськїм а вичном подрібно в наведеним рескрипті нитотєлюваніх каталогів підручників і зоологічальних сьмілості, поєсіа мають бути аривінені до виказівачого звидіа дотичних профєсєрів.

3. Писемні відповіди на писемно виснесні подання мають бути видані в тім крайнім звиді, в котрім виснесно подані.

Висказанє рівночасно академічній Селатим виснесно, що суспротив студентів рускої народности хочє все поєсидити ся з цілою справедливою і аривизацією, улажає міністер прєсєн. і прєсєн. згідно з нагаданом изивснїка тав шидійшим доповненням наведених ухвал, стрємлячись до усталоєнн зяткої до тепер практик тав більше, що можна їх улажати запоруює дальшого прахильного поєсіа, сжени академічними властями звільненого університету єсєнтуальних аривизаційних єсєн.

Щеза погляду п. міністра можна надати ся, що академічні власти бажали заєснєти паново і скріпити аривизні відносини на звільненім університеті, як заважало ся в данім случку розширити обєсг уживання рускої мови нитєснаний урядової мови польськїй нитєснаний, заєснєнний наведеними ухвалами.

Телеграми „Буновини“.

Відень, 7. цвітня. Розпорядком всіх міністерств з дня 6. с. м. виснесно в Тереті єснаний вичисний і безпривозочний суд.

Відень, 7. цвітня. Німецька поступова партія оєсіаєнню, що ухвалила з огляду на події з поєсіах часу і великої шиди, яку дієвали національні і єсєномічній інтереси німецького народу, перейти до найострійшої опозиції і остати ся в ній так довго, аж не буде дана достаточна заворука, що такі ушкоджені будуть виключені. Поєсіа, що належать до сєї партії, заєснєнний, аби зложили реферати, які мали в бюджетній комісії. Про сє поєсіаєнню всі німецькі партії.

Новим товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Раді“ в Чернівцях від заридом Володислава Сєкерського.

За редакцією відоміах Володислав Сєкерський.

Відсутня сторінка

Відсутня остання сторінка

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з щоденним додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакция адміністр. і експедиция
при улиці Петровіча ч. 2.

Рукописи ввертає ся лише на поперед-
ню застереженні. — Рекламациі неопе-
чатані візьмі від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К. — с.
„на рік	10 „ — „
„ на чверть року	5 „ — „
„ місяць	1 „ 70 „

Поодинокі числа „Буковини“ 16 сотиників.

Передплата і наслідок за інсертати
платні в Чернівцях.

Загальні збори „Рускої Бесіди“.

На понеділок 7. с. м. скликав виділ „Рускої Бесіди“ руску інтелігенцію і селян з цілої Буковини на загальні збори того-ж товариства. Перед означеною годиною наповнилася ся саля „Народного Дому“ учителями і селянами битком так, що деякі не знайшли в саля місця. Голова товариства о. Семка повітав щиро вібраних і адав справоздає з дворічної діяльності товариства. „Руска Бесіда“ займала ся через ті два роки менше видавництвами, а звернула цілу свою увагу головно на заложені читальні і кас райфайзенських. Число читальні дійшло за той час до поважної цифри, 80, а кас райфайзенських закладо ся 30. Так як до кожного діла окозо народу, так і до сего прихиздан найбільше свої руки наш народний ділч др. Стоцький. Тов. висказало на отворені читальні і вишних людей як о. Єремійчука, судію Догомизю, академиків Когута і Сімонича, студента Безпалка. Читальням припоручало тов. видавництва товариства „Просвіти“ уважаючи їх истарчаючими на потреби і вимоги наших селян. Чотири книжки вишло накладом товариства, а то два календарі, популярна книжочка „Про сьв. Івана Сучавського“, „Идиша“ і потрібні формулярі для заложени читальні. Товариство передало манускрипта полишені в спадщині буковинським поетом Ю. Федьковичом наук. тов. ім. Шевченка, що підняло ся, видати всі твори Федьковича, до друку. Перша книжка вже вишла,

другі будуть слідувати в короткім часі. Товариство закладо і руску папірню, в котрій на складі є всі потрібні рускі друки і т. н.; обходило спільно з вишніми товариствами сьвятковані Шевченка і годичи ся з домагалими рускої молодіжи о руский університет, писало в тій справі петицію до міністерства.

По сїм відчитав секретар акад. Когут протокол з послідних зборів і справоздає про видавництва. При сїй точці домагав ся п. надуч. з Мамаївця Савіцький, щоби ті видання, що друкували ся ще етимологією видати в новій шкільній правописі, на що ему голова відповів, що від того часу вишло багато ліпших книжочок і фонетикою писані, так, що нікода старі передруковувати. Потім слідувало справоздає каси. На вносек п. уч. з Кичери Ізюка уділили збори старому виділові абсолютну, по чім пристигнуло до вибору нового виділу, в котрого склад увійшли: о. Семка, голова; виділові: ієсп. Попович, проф. Клим, уч. Русина, др. Маковей, др. Клим, др. Галін, суд. Бурачинський, акад. Сімонич, госп. Меленка; заступники виділових: проф. Єремійчук, надуч. Савіцький, уч. Данилюк, акад. Клим, госп. Грушка.

По виборах забрав голос п. др. Стоцький і говорив про велику вагу читальні і кас райфайзенської для нашого селянина. Він нахилився селам до єдиности, бо в тім лежить наша сила, радив їм, сходити ся о скілько познать їм час вільний від роботи до читальні, читати або давати собі прочитувати книжочки, і газети, щоби знали, що установа ся чи там в законодав-

них тілах чи в народних товариствах для добра селянина, а що загладують знов вороги селянського стану. Жадані читальні, уагладив рази культури краю, що заложено для охорони і підтримки інтелекту селянства, так дава она по головному цїни читальні з Негоштен десятизначну вагу, а чит. з Балнівця маніку до чищення (цидіндер). Ся рада замонила також з вишних країв насївн доброго збірка і се буде ся роздавати головно між читальні.

Потім вивини п. др. Стоцький селам, щоби більше інтересували ся часами райфайзенськими, котрі приносять багато хісна і повестримують селам від цілковитого матеріального упадку. Але розуміє ся така наса не принесе жадного хісна, котрою не журить ся селяни, не піддержують єї вкладками.

По сїм інтересним викладах розважала ся широка дискусія, в котрій брали участь головно самі селяни. Дискусія показала, що число свідомих селян росте все більше, що они зачинають розуміти своє положені і виходить з вносекми, котрі по переведеню в діло принесли би не мало хісна. Так домагав ся господар з Бергомета Берник заведені асекурації для худоби. Се, що такої асекурації ще нема, є така болячка, яку наші селяни дуже відчувають. Др. Стоцький відповів на то що як раз рада культури краю займає ся сїм питанням і розіслала запити до вишних коронних країв, де такі асекурації існують і заведе і тутка сьвою краюго закона краюго примусову в огляду на неплатність окривних асекурацій.

Потім домагав ся п. Берник, щоби завязати товариство, котре займає би ся купном і продажою худоби, бо при продажі чужим людям тратить наш селянин багато. Він домагав ся також руских акцій для громад, на що ему п. др. Стоцький відповів, що державні і краєві закони все друкують ся в рускій мові, коли би лише громадські ради уиоминали ся о них а не о німечці. Потім говорили господарі Меленка, Савіцький, Грещук, Павлюк. Савіцький скажує ся що шинкарі не тримають ся приписи що до замикання шинків. Грещук радив, щоби при читальнях заводити крамничі. Павлюк, старий чоловік, що трасє ся вже над гробом, оповідав аломаним голосом майже плачучи, про всі несправности, під якими терпіли наші селяни підчас панщини і по панщині, що винна тому темнота, не-просвіта. Єго бесіда зробила велике вражені на присутних. По промовах п. уч. Ізюка, п. надуч. Савіцького, уч. Русина з Раранча забрав голос п. Безпалко і розклав, яке велике нещастє наносить панство чолонікови самому, єго родині, громаді, краю і державі. По сїм закінчено збори многогостітвєм на цесаря.

Сї збори научили не мало мужиків, а також і присутню інтелігенцію. Внески і домагання селам показали поле до праці. Віда лише, що в нас так мало одиниць охочо працюючих а так багато голосних лише з їх крику та „великої сили великих слів, та й більш нічого.“

Килимах.

Оповіданє Василя Кравченка.

Далі.

Кострубенко, г'явившись, наче собою більше нагрів і ожинив хату, а от тільки наче чогось біля Килимаха захопало.

Інасьо, минаючи нахривати на стіл, леміг слідчому розбавитись... А становий усе ходить коло Кострубенка, потирає руки і алогенка гугица минає.

— Хто хоче по мною чолонікаться, той оберезуй ся, щоб я тебе не довбнув носом, — каже слідчий.

Усі зареготались, бо справді, на смуглому обличчі з маленькими, бистрими, глибоко запалими очима, котрі немов би два вуглики лизирала з під напівслого дуба, нахував оградний ніс, котрий, адивалося, що хилився збрав ся долюбити кожного, не питаючи ся на се дозволу у євого володарника.

Килимах опять відбіг до слідчого, ще раз поцитував того... Виходило недолжно.

Кострубенко нильно подивив ся на Килимаха, той винувато зболобив ся.

— Панове, дайте чогось такого, щоб душу нагріти, — сказав слідчий.

Льоний дістав з шахи пляшку з чарками, похитав їх на столі.

— Килиме, що в поросати найсмашише? — раптом спитав Кострубенко за вечерю.

— Шкурочка, — відповів той і мусіє ще зійти гарно підпечену шинку, що зараз слідчий поклав йому на тарілку.

Кругленко та „Гуска“ мало що їли, певне боялись, що нам не вистане, бо з Кострубенком теж наминали не згірш від Килимаха... А сей — їв до страждання!

— Люблю таку вечерю, як сьогодні, бо все свої люди вібралось, — сказав Кострубенко, кладучи собі на тарілку шматок шини, заштий підпеченою з хріном, — ханю їсти укуні з панамі, з котрими ти мало знайомий, як от і сьогодні мені дошло ся обідати... Нільково себе почуваш з ними... усе нилько та граєш...

Килимах, вивинив чарку, боязко оглянув ся на Кострубенка — побачив, що той на нього не дивить ся, похитав загаласав:

— Не кажи мені сього, бо я й сам не люблю ниль! Раз мені теж довелось гостювати межі князими та графами рішними і от, у розмові один з них і каже, що його батько з Ягайла поведить ся... Другий — з Яна Собеського виводить себе, а тамтой — Баторієм хвалить ся!... Я-ж слухав, не ітернів тай бухнув:

— Тридцять п'ять літ вже тому минує, як у Харкові на вулиці під алогтом почувало патялїтє ханю... Он, бачить та дитина — гардають із сивими москалі на монах, дити зацікавлено... виступило на серед вулиці, простилає рученята до віників... Передіть, що

був у бланкетному вбранні, синили ся... За ним поспішали і другі бланкеті.

— Це твоя мама? — питають хлопцяті.

— Учора по хліб пішла...

— А хто твій батько?

— Дядь, ну тільки я зрода не бачив його...

— Диченко, то їдмо-ж із нами, — сказали бланкеті і забрали малого до себе!

Жако те ханю то по панських хатах, то в москальми по кухнях, по пеларнях тиналось... Часом пускали в нязаран... По вчених блукали той ханюнь... А там, янєсь кавіє, вийшов на люди, і ось тепер... — в перед нами.

Вя розберіть, яке велике вражіння вишло!... Жаден нан з того сорочу не анзходив собі місця! — О, я умію їм носа утерти!... Я...

Кострубенко нильно дивив ся з боку на Килимаха, а той се постеріг і замовк, не скінчивши євого оповіданя.

По вечері „Гуска“, запросивши нас на загра до себе на науку, у куні з Кругленком пішли собі до дому, а ми в трьох самі собі зостались.

Канану з єлого покою, де ми були, перевесели до другого покою... На сїй канані Інасьо спорадил мені ліжко, а Килимах з Кострубенком ростанувались на справедливих ліжках.

Диченко, зоставившись з нами, хоч і почув себе нильшим, ніж при Туноаї та Кругленкові, але, запаливши цигарку,

відбіг до грубки, відчинив у ній дверцята, минаючи сказав до слідчого:

— А, то ти, серденько, не любив тютюнового диму!... А я, — звернувшись до мене, — не люблю сьвіту, і зараз же зачинив віконницю.

— Інасьо, адже знаєш порядок, постели під ноги панови Килимача, а потому їди собі спати...

Я з Килимахом лажимо, а слідчий прийів коло ніни, щось собі пише у власних панірках. Становий, скоєв понасаючи його, звернув ся до мене:

— Яка в тебе синька? — спитавсь він.

— Казан Рудченка.

— Люблю казан, бо в них уса людська премудрість дивно склалась... Сю премудрість люди у казках склали ще може аж до всьосвітньої потони. А ну, прочитай що небудь мені.

Книжка була роскрити на казані „Гордий цар“. Я прочитав йому ц... Далі ще прочитав „Москаль-Товмач“.

— Чудові речі!... Як вони дуже подобали ся! — весело промовив Килимах... Деякотрі із сих великих мрій и неосхмібно зобгаю у вірні!... Се то ханю!... Великий люд з великою людською поезією!

І знов кравдиюма балакач синив оном на слідчого, а далі рішучо долав:

— А ти що там усе драпаєш та кожного з нас обмалюєш?! — задержав звернув ся становий до Кострубенка.

— Коли маєш охоту, то на тобі

Державна рада.

На останньому засіданні державної ради президент палати г-р. Фетер прихильно горачу згадує пам'яті посла Горжана і повідомляє палату про адекватне мандату пос. д-р. Бидером та про внесення північного стану в Триєсті.

По підбиттю внесень та інтерв'ю президент міністрів д-р. Корбер підписав на інтерв'ю бл. п. Горжана в справі визначення теско-дармштатським правительством суму 200.000 марок на цілі австрійського шкільництва. Д-р. Корбер записав на підставі автентичних інформацій, що є вісті є неправдиві і є заперечено в урядовій, дармштатській часописі.

В справі видавлення славянських студентів з Німеччини, підписав д-р. Корбер на підставі інформацій міністерства закордонних справ, що такого розпорядження зовсім не видає. Са фальшивість повістала з цієї причини, що в адміністративній дорозі видавлено в Шарльсбург 34 молодих людей за те, що належали до тайних товариств (а не з огляду на їх народність). Між видавленими було лише 5 австрійських підданих.

Відтак палата приступила з денного порядку до дальшої бюджетної дискусії іменню розділу бюджету міністерства просвіт про примислові і фахові школи. По промові референта пос. бр. д'Ельверта, пос. Брідлі вразу по чеськи, підтек не німецьки обговорював недостатки чеських примислових шкіл і жадав основани примислової школи в Буднічехах. Пос. Сімух полемізує з попередником, твердячи, що Німці уявляють бюджет лише середством елімінації Австрії за допомогою основоування славянських шкіл.

По чеській промові пос. Кратохвіл зняв слово пос. кн. Ліхтенштайн і обговорюючи недостатки фахових шкіл, жадав основани другої примислової школи у Відні. Пос. Гошман-Веллігоє звернувшись на голосування в цілійській справі, яке назвав провокацією всіх австрійських Німців. Обурене Німців не мене скоро. Ляльке їх поведене, яке уможливило даліше ведення парламентарних нарад, не управління до дальших провокацій, яким бесідики уважає бюджет, котрий не містить нічого користного для Німців.

Тепер зняв слово д-р. Корбер про ситуацію і заявив, що правительству найбільше залежить на тім, щоби не появилася нова хмара на парламентарній відносині. Цілійську справу можна оцінювати з двох точок: з точки голосування на останньому засіданні і з

суду, — відповів той суворію і раптом прочитав нам із своїх папірців:

— Чорна сушня, чорний капелюх... Самий крен — велика жалоба!... Вона біла, а вираз обличчя нісний... Губи складені „немов тая іжичка"... — Горі думу у неї стискає, воно захоплює і серце її... Се видно по морщинах, що розляглися в кругом рота... У цілому світлі нікому нема жадного діла до її страждання, а вона своїми очима повними сльоз, кожного підбиває на те, щоби її пожаліли... Зараз вона падає говорити, а єї два урядовці, що тепер сидять у жаліюшній канторі і куди вона прийшла, слухають її байдужо:

— Вибачайте, маже вона, а хочу їсти, а гроший у мене нема... Дайте мені маленьке місце у вашій канторі, а щиро працювати-му нам.

— Хоч у нас на імперію паклиси зараз і нема, а про те — ми візьмемо нас на пам'ятку: тільки скажіть нам, Бога ради, хто ви такі? — спитався старший з урядовців.

— Я удома лікар... Мій чоловік... — Тут наїї хотіла заплакати, але молодий з урядовців жартливо розважав:

— Се не гарно, пані, що ви не зуміли затримати свого чоловіка на слову свіді...

Вона здержала сльози, метнула очима і з докором сказала:

— Панове, гарно вам шуткувати... Не знаєте ви людського горя.

(Далі буде.)

точка існування рівноправних славянських класів в цілійській гімназії.

Справедливим є твердження, що кожне правительств може до якогось ступеня впливати на вислід голосування в якійсь справі. При внутрішній боротьбі між великими парламентарними сторонами, яка пера доводить до насильних вибухів, аніжком пагі, ризикуючи про вислід, є дрібні фракції. Але всі німецькі сторони не творять більшої. Рішення остало в руках дрібних фракцій, які прилучають ся до ссї, то до тої народної групи. Однак тут визнає правительств устан, бо якраз в критичних хвилях сї сторони питають ся, чи користі можуть вийти для них, або ні шкоди з прилучи до тої чи ссї групи, вимінують, чого можуть побоювати ся в будучині, а чого надіяти ся і після того приймають своє поведіння.

Данийшні заводи збували ся вимпроши народних сторони з фракціями, які не належать до ссї ссї народної групи, але прилучили ся із прихильності для своїх інтересів. Се називає зміною ся тепер зовсім. Нині жак націоналізм пристрасть емоційну сторони і звертає ся прямо ворожо проти всіх, що не належать до того самого племені. З ссї причини правительств не може промстити дороги до компромісу.

Компроміс народних сторони був би спасенням і не зраджував тайни, коли спажу, що під націоналізм миром розуміє якраз компроміс усіх великих сторони, який дозволяє розв'язати усіх народностей. Коли се стане ся, будемо дуже вдячними, бо для правительств є принциповим обов'язком підтримати розв'яз усіх народностей, чим стоїти на сторожі, аби націоналізм не переміняв ся у національну війну.

Як справи укладають ся, коли правительств без повинності від сторони старас ся завести національний компроміс, визнало ся найліпше в цілійській кресті. Не думаю аби котре небудь сторони було адоволено з дальшого ходу ссї справи.

Богато важливішою, чим голосування над резолюцією г-р. Штірца видає ся мені сама цілійська справа, як вже кілька разів доводило до острого конфлікту. Коли би ся справу хотіли улажати такою, якою она є: культуральною історією, а не політичною, тоді не так би вийти розв'язання. Нинішні заводи, як так, не є ніколи предметом спору.

Однак тому, що рівноправні класи цілійської гімназії повстали від знаком національної боротьби, вонедік заострує ся і робить ся справу предметом безпартійної, пристрастної боротьби між Німцями, а Славянами. Варанці не вірю, щоби Словинці хотіли згідно урядити побідоносний похід проти Німців, але не могу сперечати ся з Німцями, коли вони в те вірять.

Отже на кождий случай, належить вийти форму, аби ссї зарадити. Хочемо поважно приступити до усунення цілійських клопотів, але так, що Словинці при сїм не потерять.

Надію ся, що сї виводи дали достаточне висновок про будуче поведіння правительств, яке з ватичної дїї своєї політики не дасть звести ся. Так само і мій товариш д-р. Пентал не робить сего з певністю, і з певністю не хотів сего вчинити своїм голосуванням проти резолюції г-р. Штірца. Від нас всіх, що засідаємо тут на мібстерській хаві, є далекое думати про боротьбу.

Промовляв пос. Ротер, який підмішував з Гошманом що до мимого фаворитованні Галичини та з Самігою що до ієнстів з реалії при натурі, яких вислід не може дати доказу моральної вартості абітуріанта.

По промові пос. Лозера перервано дискусію і замкнено засідання о 8 год. вечером. Сидуюче нині о 10 год. рано.

Політичні вісті.

Парламентарна ситуація.

Нині розпочинає палата послівнянової свої наради. Ситуація має бути дуже запутана, бо між сторониціями панує носиний настрій,

а до того переговори з Угорщиною беруть ще раз не користийний для Австрії оборот.

Німецькі сторониціями так взяли собі до серця справу словінської гімназії в Цілей, що о їх успокоєню не може бути бесіди так довго, як довго не буде усунений ссї „камінні предположенія“. Німецька людська партія ухвалила вчора розпочати як найострійшу обструкцію і нитрпати в ній так довго, як довго не дістане поруки, що німецький народ не буде потребував боятися ніякою шкоди ані такого унокорення, як при голосуванні над резолюцією Штірца. Ухвалено також односторонно, аби всі члени німецької людської партії зложили свої бюджетні реферати.

Переговори в справі словінської гімназії в Цілей тривають далі, але нині нема ніяких, аби в тій справі прийшло до порозуміння. Німці пропонують в тій справі такий компроміс: Правительств не встанить до бюджету на сльуючий рік квоти на словінські паралелі при гімназії в Цілей. Замість того словінські паралелі в Марбурзі мають бути перемінені на самостійну гімназію. Окрім того має бути заснована самостійна словінська гімназія в Саксенфельді.

Словінські ліберали годять ся на такий компроміс, але клерикальне сторониціями навіть чути о тім не хоче. Проект засновання словінської гімназії в Саксенфельді місцевої з 2.000 мешканців, Словинці відкинули ще в 1895. В тій справі відбуде ся дні 10. с. м. в Цілей нарада словінських мужів довіри, на котру запрошено 600 осіб, з виїзком Крайніці, котрі ссї за згаданим компромісом.

Ситуацію заострує становище Чехів, котрі не хочуть причинити ся до „успокоєня“ парламенту. В парламентарних прутах сильно вражені викликали промови Герольда і Грегера на зборах в Празі. Герольд заявив там, що Чехам австрійський парламент непотрібний. Коли Німці хочуть єго ліквідувати, то можуть числити на поміч Чехів! Герольд назвав також публично урядників, аби не виконували тайних розпоряджень, без огляду на се, чи они походять від міністра, чи від президента якогось суду.

Як бачимо носиний австрійський панує майже у всіх сильніших груп палати послів, з нимитком кола польського, котре традиційно жде з котячою флегмою на хвилю, в котрій, користуючи з мутної води могло би для „підпори держави“ виторгувати щось для скріплення польської держави в Австрії для поправи фінансів польської імліхти.

Розрухи на Балкані.

Неспокої в Македонії і Алібанії прибирають ніхя оружного повстання. В обох сих провінціях численні, добре озброєні патаги нападають на міста, граблять Турків і виступають до боротьби з турецькими валахами. В Македонії жермує революційним рухом б. презос Балгарско-македонського комітету Сирмаєв, якого союісний суд засудив на вичини як виконавця кількох політичних убійств, і тому він мусів уступити зі свого становища в агадній комітеті. Однак він оснував новий комітет, яке зовсім тайний і сам скріпав ся так скрито, що навіть не знають, де він перебуває: чи в Болгарії, в Румелії, чи в Македонії. Знають про него лише стільки, що він є провідником революційного руху.

В Алібанії дикі околиці яко загарули повстанці в свою владу. З

Інесу турецькі пласти мужів утяти. Для зміцнення революційного духу підпирати Алібанії македонських Славян у їх спободобних змаганнях, хоча властиво они не є прихильні до Славян. Через алібанські пристани над Адріатичним морем довозять оружжя і амуніцію для всіх арвантанських околиць Туреччини.

Австрія і Росія, придержують строго своєї умови що-до балканських справ, прижунуть Порту до усмирення революції, однак при сїм поручують їй обходити ся усмирено з населенням. З Царгорода довозять, що в тім напрямі амбасадори Австро-Угорщини, Росії і Англії зробили вже представлення Порті. Російська берлінська двірниця по-голова, немов би російський амбасадор Зеленов запротестував проти вислани військ до Македонії і Алібанії, посилає ся неправдиво і є заперечено з Царгорода.

Туреччина вже послала 35.000 військ в арвантанські провінції, а власне за угодою амбасадорів покликала ще з Малої Азії 40-тисячний корпус на Балкани.

Так само заперечено байку, немов би Росія намірала розтягнути свій протекторат над Арменією, а Австрія над Македонією. Обі сї держави зовсім не думають в ссї спосіб розбирати Туреччину, бо се є зовсім неможливо. Протинно сї держави самі заохочують Туреччину, щоби з енергією вступила на Балкани задля удержання там суворого.

Однак всі ті пінурядні комунікати некористні для Балканських Славян, не можуть відій адержати повстання, яке вже розгаріло ся і Європа стане знов свідком кривавого походу турецького війська по трупах славянських християн, які вже стільки разів зривали ся надармо, щоби скинути з себе турецьке ярмо, яке — вранду ссалати — є аномалією в Європі і стидом для неї перед лицем XX. століття.

Пруси проти Славян.

Президиї поліції оголосила справу-адане о вигнанні з Берліна чужих студентів. Вигнано їх 26, головню російських студентів. Чотирнадцятьом не доручено ніякого до виїзду, бо вже перед тим були вигнані. Окрім того вигнано дві студентки з Варшави. Австрійських підданих вигнано 5, всіх з Галичини. — Трох, з Берліна вигнаних російських студентів, арештовано в Росії, хоч їм не мож акинути ніякої вини. — З бруншвіцької техніки вигнано знов 12 заграничних студентів, між ними одного австрійського Подана. — Великі промисловці ухвалили півзати правительств, аби безпородочно відказали зариджене против величезного напливу польських і чеських робітників до Німеччини.

КОВАНКИ.

Календар. П'ятниця 29/IV (11.) Марка (р. Льва) Субота 30/IV (12.) Івана (р. Юлія).

† Радник двору Вільгельм Помпе. Ми доносили що 11. стня, що радник двору тяжко захворів у військовій касні. Від тоді не підійє ся він з ліжка і скінчив в середу рано своє життя. Помпе уродив ся 25. мал 1852 в Чернівцях, вступив по окінченні студій університетських в державну службу в р. 1874. Своім поведінням, точністю в сповнюванні своїх обов'язків асиди він собі любив між своїми товаришами і вперхивави і дїями щодель по щодоби до найвищих почестей, якими можна лише урядників відзначити. В 1897 р. вичинили єго заступником вправного шефа, в 1899 радником двору. Він був презосом правничої державної іспитової комісії, почесним громадянином міст Сучави і Гурагумори, почесним куратором чернопольської протестантської громади, головою многих товариств і т. д. Від 1890—1900 року заступив міста Сучаву і Серет в краєвіх ссїмі. Він належав до тих особистостей, що не інтересуючи ся політикою виконували свій уряд точно і підносили ся до всіх безпартійно. На згадку та генерація поволі.

Научний кружок акад. тов. „Союз“ має честь запросити П. Т. руску публіку на популярний відчит проа. Ієсеніна:

MODE MANUFACTUR * * * * *

ЙОЗУФ ВЕНДЕР Чернівці

порукає найновіші

матерії на мужескі і дамські убраня.

Прошу добре завважати адресу: ул. Головна ч. 9.



Важне для кожного!

Випродаж!

По дивно дешевій ціні, лише за 2 зр. 95 кр. прекрасний гарнітур, асортований з 14 цінних предметів, а іменно:

- 1 годинник нільсовий, анкер ремонтар (на жадане поєріблений) з гарно гравірованими осадинами, доладно врегульований, з три рітною гарантією і етуї.
- 1 гарний записуток з годинки або нільс з кутасом. Парискої системи.
- 1 шпилька до кривати, з годинки з іміт. бразиліт.
- 1 пара позолочених еспінок до манжетів, марка „garantie“.
- 1 гарнітур (5 штук) еспінок з годинки до повніриб і сорозок.
- 1 пара контів з празивого ерібла, значеного урадом.
- 1 перстень з годинки з гарним наменом.
- 1 ешпензеве ариальне і етуї.

Сих 14 гарних і цінних предметів разом з годинником (анкер ремонтар) розсинає за 2 зр. 95 кр. (за підплатою або ешпензкою наперед грошій) фірма:

Brüder Hurviz

Exporthaus, Krakau, Stradom Nr. 17.

Кожн се кому не сподобав ся, може до 8 днів зворнути і дістати гроші назад, одже нема ризика.

Богато ілюстровані каталогі годинників, гарнітур золотих, ерібних і з хінського ерібла товарів по малій ціні — gratis і franco.

КОТВИЦІ

Liniment. Capsici comp.

з аптеки Ріхтера в Празі,

зачально признаний знаменитий

усмирюючий лік на втиранє

по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; мож-

на купити у всіх аптеках. Проси-

мо жадати сей

загально улюблений лік

всє лине в оригінальних флашках

з нашим охоронним знаком „Кот-

вица“ з аптеки Ріхтера і для

осторожності приймає лине

флашка з тим охоронним знаком

або правдині.

Аптека Ріхтера

під золотим львом у Празі.

Торговля паперу

„Рускої Бесіди“

в Чернівцях, ул. Петровича ч. 4

порукає

всілякі прибори

до

писання і рисованя,

всілякого сорта

паперу, касетів

і т. п.

Друкарня тов. „Рускої Ради“

в Чернівцях улица Петровича ч. 4

має на складі отої

КНИЖКИ

Бажанський Іван: „Препари“	зр. — 20	Щедр Франц-Польс І.	— 20
Барановський Мечислав: „Податки“	— 20	„Краснолицкий людям“	— 40
для семінарій учительських і учи-		Сеннов Іван: „Образки з природи“ І ІІ	— 20
тельським школярським, (видана метри-		Семанюк Іван: „Карби“	— 20
тою іменно розширене і доповнене		Свободана Марія: „І хто ж вона була“	1—
„Нарисом психології викладачів“	1—20	Стефанія Василь: „Сина північчя“	1—
Будимець Ев. О.: „Студій Богословств“	6—	Стоцький Стефан: „Будованська Русь“	— 40
Гавришук Микола: „Методика“ наука	2—	„Bestrebungen der Kindheit“	2—
в школі народній ч. ІІ	2—	„Грошад“ або який зад і порадон	— 20
Галин Теодот: „Домашній лікар“, збірка	1—	наз бути в громадї	— 20
прикрий, як укладати різні пацма	1—	„Парадиз“ як закладати каси по-	— 40
„Перші вері“, енциклопедія	1—	ничної і пидличі	— 40
„Душка та шмат“, поезія	— 20	„Mischelstücken“ in der vom k. k.	— 40
Гаршин: „Малірі“	— 20	Bukowiner Landesschulrath behufs	— 40
Гоголь Микола: „Ревізор“, комедія	— 40	Belegung der ruthenischen Schul-	— 40
в 3 діях, переклад К. Станевича	— 16	orthographe	— 40
Джигалов Іван: „Примітки“ І І ІІ	— 20	Федько Юрій: „Твори“ том І	— 20
Захаров Іван: „Жарти“	— 20	„Пісні козацькі“	— 20
Кобиланська Ольга: „Діалог“	1—	„Прокруста“	— 20
„Повісті“	1—	Франко Іван: „Русько українська лі-	— 20
Корнський Олександр: „В дні світлової“	— 20	тература“	— 20
Крушельницький Астін: „Серце“	1—	Шенно Олександр: „Листи з пенки“	— 20
„Семіанти“	— 20	Ермійчук Денис О.: Die griech. Prä-	— 20
Луцишин Денис: „Бачітка“	— 20	misschleichen-Meine, ihre Entstehung	— 20
Martynowicz L.: „Historische Zeugnisse“	— 20	Entstehung und gegenwärtiger Hitz	— 20
über die ältesten Beherrscher und	— 20	„Життя, мислі і смерті і історія	— 20
Einwohner der Bukowina und Moldau	— 20	перенесенні мислі сьм. пидкмету-	— 20
Окулевський Проксима: „Листи з чужини“	3—	ниці Івана Сучанського“	— 40
Палак Михайло: „Про русько-українськ	1—	Яблонський Г.: „Стихотворення“, оро-	— 20
народні миталей“	1—	відання, пер. А. Крушельницького	— 20
Pibuljak Dariusz: „Die Auto-Cooperatio-	1 25	„Ведді про чини козацькі“	— 20
na“ der Volksschulleitungen und	1 25	„Von Ruthenien“	— 20
Ortschulräthe Angelegenheiten	1 25	„Про буя, соля красний і про	— 20
Пігулик Євдокія: „Перекладні пради“	2—	забори до сойму“	— 20
Попович Омелян: „Листівка“	2—	„В чім наша сила“	— 20
„Чужа горілка“	— 50	„Котий не засудити“	— 20
„Методика“ І	— 60	„Голов до народи“	— 24
„10 пісок для дітей“	— 20	„Зерка“	— 20
„Хлопці садивали“	— 40		

Просьвіт промінями Рентгена.

Ліченє сухо-горячим повітрем

подагри, ревматизму, люмбагії (постригу), Іехіаса,

невралгій, болю в сугавах, нерви і спухлизни.

Лікарств сухо-горячого повітря (Система Др. Рейсера), що прикладати ся до слабах частей тіла, уможливають найнижшї температури з великою нормальними методами, а через те й найкращі уцїли в ліченю і пидліз естеріант слабостей. Визначо укажє бліз, При ліченю с тіла тіло міжно окріт слабощи мисли, тому можуть його зносити і ті, що горять на серце, на констєції і астматика. Ліченє може відбуту ся і в повиспанні пацієнта.

Купелі в електричній жаровій сьвітлі против слабостей, як зміна матерії, подагра, ревматизм і против затовщення.

Др. Г. Хаес, Чернівці, ул. поштова 5а.

Найновіші Schulversäumnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улиця Петровича ч. 4.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворена в неділю і сьвято від 9 до 11 години рано.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи. п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакция адміністр. і експедиція
при ульци Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на поперед-
ню застереженню. — Рекламний розпо-
чаток від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:
на цілий рік 20 К. — с.
„на рік 10 „ — „
„чверть року 5 „ — „
„місяць 1 „ 70 „

Поодинокое число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і підписність за іногородні
платити в Чернівцях.

Рескрипт пана міністра.

„Діло“ наше в справі рескрип-
ту міністра просьбіти, котрий ми
видали що до поладження без-
правних відносин на львівський уні-
верситеті, а котрий ми в поперед-
нім числі нашої часописи вкороті
подали, ось що:

Приглашяємо ся ближше тому до-
кументови і заставови ся, що пан
міністер нам дає а що обіщав, та
які для нас з того виходять кон-
секвенції.

Що дає нам пан міністер в своїм
рескрипті? — Ніщо, зовсім ніщо, —
ще менше, як ніщо.

Перед усім рескрипт той, — як
се навіть в его тексті виразно за-
значено, — не зміняє нічим прав-
них принципів, виданих з кривдою
прав, признаних первісно нашої
мові на львівському університеті; рес-
крипт той лише усталою дотепері-
шню хитку практику на підставі
обов'язуючих принципів, і то, як твер-
дить пан міністер, усталою в ко-
ристь прав рускої мови. Та в дій-
сності і того нема. Ми би сказали,
що рескрипт усталою хитку прак-
тику в некористь нашої мови. Нам
відомо, що на богословськй виділі
була під довгий час постійна
(навіть не хитка!) практика, що
слухачі рускої народності вивчаю-
вали індекси по руски, а бувало
се і на світських виділах. Тепер,
після наведеного рескрипту, треба
буде вивчати індекси по латині.
Значить, се концесія в користь
латинської мови зі шкодою рускої.
Дальша постанова, що всі універ-
ситетські друки будуть пилувати ся

в польській мові, а наймощю лише
колькокілішних свідочств і підруч-
них каталогів, котрі будуть дру-
ковані також і в рускій мові, се
знов концесія в користь польської
мови зі шкодою рускої, бо після
обов'язуючих принципів нам належать
ся також і інші друки в нашої
мові, а після дотеперішньої практи-
ки, ми вже і так мали рускі свід-
очства колькокілішні і рускі під-
ручні каталоги. Виходить, що оди-
ною користною для нас постано-
вою наведеного рескрипту є се,
що на рускі подани внесені до уні-
верситетських властей будуть діста-
вати слухачі і інші сторони рускі
подани внесені до університетських
властей будуть діставати слухачі
і інші сторони рускі підручнї.
Алеж і се не є для нас концесія
або уступка, бо-ж годі говорити
про концесію тоді, коли дає ся
нам тільки те, що нам належить
ся навіть після того стану річий,
який польські шовіністи називають
правним, а який в дійсності без-
правний.

Так ми вже знаємо, що пан
міністер в своїм рескрипті не дає
нам нічого, а навіть підбирає те,
що ми вже мали. І се ми не тільки
знаємо але навіть розуміємо, бо
ми до того під дання приналежні. І
не тільки ми се розуміємо, але ро-
зуміє се також пан міністер, бо
заведінню нам чорну кривду хоче
злагодити золотими обіцянками.

Що-ж нам обіщав пан міністер?
Богато, дуже багато, може аж за-
багато... в порівнянню з тим, що нам
дає. Пан міністер обіщав нам ро-
зширене прав рускої мови поза
межі постанови обіцянк своїм рес-
криптом. А що-ж лежить по-за

тимі межами. Очевидно — безко-
нечність.

Тоді коли наша університетська
молодіж закінчить свою сесію і
поверне на львівський університет,
то зробить се не для того, щоб би
в наведеном рескрипті добачувала
якісь уступки в користь рускої
мови, або якусь сатисфакцію для
себе або для народу за дізнану
зневагу, — бо-ж годі добачити кон-
цесій там, де є нові привиди, і годі
уважати за сатисфакцію те, що
взастино є новою обидою. Коли
наша молодіж перше на львівський
університет, то лише для того, що
уладжений нею бойкот львівського
університету показав ся недоста-
точним, за слабим способом борби
— бо се насинна борба. Треба инь-
шого нового способу борби, а той
спосіб можливий лише по повороті
такої молодіж на львівський уні-
верситет. Цива річ що й та вона
борба не обійде ся без нових жертв,
але ми певні, що в тій борбі побі-
димо, бо за се заручились пан вираз-
но пан міністер просьбіти в своїм
рескрипті!

Яке вражіння викликав міністер-
ський рескрипт серед нашої суспіль-
ності в прав, можемо судити по
тій настрою, яким повилала его
львівська руска громада. Перша
світка про сей рескрипт розійшла
ся серед львівських Русинів в субо-
ту коло полудня і викликала за-
гальне... обурення. Хто тільки до-
дав ся про „уступки“, якими „по-
ладжувало“ наші справедливі уні-
верситетські домагання, відносив вра-
жіння, що се хіба перський жарт
над смиряними Русинами. Під тим
вражінням зібрала ся в суботу ве-
чером довірочна нарада всієї львів-

ської громади, скликана „Народним
Комітетом“, і по об'єднаній та до-
свідній критичній рескрипту з боку
усіх визначніших учасників, чи
білійшої чи червоноїшної краски,
довірочний збір ухвалив одностайно,
що згаданого рескрип-
ту, яко відповіді на меморіал Ру-
синів, до відомості не прий-
має і з причини его висвазує
своє глибоке невдоволе-
нє. Що до становища молодіж,
львівська старша громада висказа-
ла своє бажання, щоб на всякий
случай, чи молодіж рішить ся за
дальшою сесією, чи за поворо-
том до краю, вона поступала солід-
дарно і одностайно так, як доси се
честиво для себе і цілого народу
робила. Що до самої-ж що лиш
згаданої kwestії стоїть львівська
руска громада на тім становищі,
яке займав наш орган перед кілько-
ма днями в статті: „Молодіж і су-
спільність“ — а іменно, що в пле-
тній, обходливій живи так молодіж,
як і цілу суспільність, остаточне
рішення може наступити тільки за
обостереною згодою і порозумінням,
чого з дня на день можна наді-
ятися.

В послідній хвилі наспіла заява
українсько-рускої університетської
молодіж до редакції „Діла“:

Відень 10. цвітня, год. 2 в но-
чи. На загальних зборах укр.-русо-
кої університетської молодіж в Кра-
кові дня 7. цвітня а в Відні дня
9. цвітня ухвалили отсі ухвали: 1)
укр.-руска унів. молодіж вважає,
що виданий міністерством рескрипт
обмежує: ще і сї права, які вже
наша мова мала на львівському уні-
верситеті; 2) констатує, що всякі
погодошки про покінчення сесесії є

найбільше зменшений твій утір!.. Жал-но
го малочка тут не відлинем і Килимах
разом провіршувати:

„В твоїх очах мелязеть теній,
В речах твоїх потість живої,
Шевченко є Гоголем, какъ тыи,
Витаетъ тихо надъ тобой!..“

І становий схилю ним же понес-
ного листа, подер його на квітчині і
первоно сказав:

— Ну, хай хтось який инше про-
зую! — Богато а з нею возне ся і —
одна мічечність виходить!.. Вірші —
ото моє прости — тут а в себе як дома!

І Килимах раз пробив ся по кім-
наті — у друге, зробив постать Ано-
льона Бельведерського і, сивининий у
дверях з одного боку до другого, ви-
п'яти упері розкриті груди, задер
у гору підборіддя, другою рукою підпер
ся у бік, правою-ж, махаючи на всі бо-
ки, поводячи білками вилуплених очей,
величчии голосом промовив:

— „Не можна сплутати природу,
Бо раз з'явив ся хто на світ,
Той має право на свободу —
Як користь німає жити?..
Тим часом бачи безутішно,
Як дужий слабшого гніть,
І за свободою невтомна
Безприв'я сорочине іде!..“

Даченко знесило опустив ся у
крісло, сидів у віршовану чад, а на
дворі осінні рідкі хмари низько понад
землю розлились — вітер що хвилями
міняв їхнє обличчя... Папірчик у ший
першого повою усе-ж так жалісно виче.

Килимах.

Оповіданє Василя Кравченка.

Далі.

— Вибачайте, килими — ми об-
дла, що ось тепер стоїмо на наших очах,
змілку довго босками ходили... І от, а
самоостайно живу з п'ятнадцяти літ —
свазав старший з урядовий.

— А в чотирнадцяти, — гостро
підтримав його молодий.

— А в десяти літ кормлю дру-
гих — довіряло сказав пані, поверну-
лась і вийшла з пантери...

Килимах не дихав — він усею сно-
в тїлом слухав до мішки тес читання...
А ось рантом підвів голову, позмигав
на долоню лівої руки, лікоть котрої упер-
ся в подушку, правою-ж розмахував у
повітрі, умишляючи сказати:

— Ти-ж справедливий поет! Сам
Бог сидить у тобі. Тут припну підчи-
стять, децину обробить тай гарш до
дрюкарів! Що ново буде гарно, то ось
порую у тому тобі моя рука.

— Я ще з рада нічого свого не да-
вав до друку.

— Школа, адже пера Божи, що
сидить у тобі, вже перелетіла, друго-
му — ти їм думи неробни мавиш.

Кострубенка се теж припну підпа-
бидо, він ще тай ще перечитував — до-
годжує слухачеві. А тому все мало тай
мало...

Не принос — і мені було приємно

послухати. Ось чияч втомив ся — не-
рестав, а Килимах давно лемка замес-
лив у постелі — голова його підперта
рукою, а великі горючі очі замислено
вбило до сьє дуже далеко від себе щось
дальше бачуть!

Сидчий пилав собі свої навірні
під голову, разом роздів ся і ляг.

— Чому ти, Килиме, не спиш? —
спитав ся а у нього за пів години по-
тому, як уже ми погасили світло.

— Не можу, економую вірні з
Палтусових оповідань.

— Знаєш що, — звернув ся він до
Кострубенка: ти дав мені безліч нових
думок... А се яке чудове оповідання у
тебе: „чорна пугна, чорний капаліх —
самий преп — велика жалоба!..“ Як гар-
но розписані впроби!.. А наразі — як
вона зовсім двома світами на смерть
побива тих двох, що тут були!.. Поча-
ток припну до вірши не подібний, але
не велика турбота, завтра, як маєш охо-
ту, а тобі його виправда!

— Добре, — згодив ся Кострубе-
нка, підпернув ся до стінки і ще довго
ворочав ся.

Я теж довго не міг спати, а перед
світлом мене розбудив дощ, що тай хлю-
пав у вікна відної кімнати... На го-
рини криса уділила гризли дерево...

Я засліпав сиріна, щоб випалить
цигарку, — Кострубенка спав тихо, а
довжележно Килимахово тїло, уварте по
носе одлило, немовного хрипло і дині-
тїло!.. — Я ще закував... А ось разом
розбудив мене переляканий голос:

— Ой, ой не буду!.. Спасивайте!..

— Що з тобою?.. — питав Ко-
струбенка, поручив ся біля Килимаха.

— Тю, хай йому печетий: присни-
лось, що яби то за порух підпалив
державний — мене велика на шибеницю!
Що раз зарікаюсь на ніч не встати, ні-ж,
Тешний тає смачно зготує печерю, що
німа не здрожив ся — оправдавсь Ки-
лимах.

Раненько сповивинсь, Даченко роз-
христаний приїв до столу, діставши
лист чистого паперу і хутко, нервово
почав по ньому щось дрозити олівцем.
Хвилин за двадцять він лист був попи-
саний наперути. Килимах устив ізза сто-
ла і голосно прочитав своє писемко. —
Се було вчорашнє оповідання Костру-
бенка про пацю у вірші та двох ури-
довців. Слогедни Даченко хотів вразити
вас власною дотепністю знати найкра-
шій фарби у творах — усім твоїм по-
решатковувати „но іде!“

— А що, подобалося? — прочитав-
ши спитав ся він з острахом у Костру-
бенка.

— Бідне, каже той, — а не те хо-
тів сказати, зовсім не те: ти просиш,
щоб написувати у мойому творі те, чого
я ніколи не вивчав, моя пів у жалобі,
дній — вона благає, щоб укуні з нею
усі страждати; наразі — вона геро-
їня! Се здасть ся тобі невзначайним —
„так не пишуть“, хочеш ти сказати?..
Коли-ж тільки іменно такою а я бачив її.

— Була ласка, прочитай-но мені про-
пей ще раз.

Той прочитав.

— Ти поет-міністерства, а се —

MODE MANUFACTUR * * * * *

КОЖЕ ВЕЖДЕР Чернівці

поручає найновіші

матерії на мужескі і дамські убраня.

Прошу добре завважати адресу: ул. Головна ч. 9.



Важне для кожного!

Випродаж!

По дуже дешевій ціні, лише за 2 зр. 95 кр. прекрасний гарнітур, вложенний в 14 цінних предметів, а іменно:

- 1 годинник німецький, анкер ремонтар (на жадане посріблений) з гарно гравірованими омадинками, докладно зрегульований, з три літньою гарантією і етуї.
- 1 гарний ланцюжок з години або нізю з нутром. Парискої светни.
- 1 шпилька до краватки, з години з іміт. бриланти.
- 1 пара позолочених етинок до манжетів, марка „garantie“.
- 1 гарнітур (5 штук) етинок з години до краватки і сорочок.
- 1 пара контиів з праливного срібла, значеного урядом.
- 1 перстень з години з гарним каменем.
- 1 шпильковою зорнальце і етуї.

Сих 14 гарних і цінних предметів разом з годинником (анкер ремонтар) розсїлає за 2 зр. 95 кр. (за підплатою або висплатою наперед грошей) фірма:

Brüder Hurviz

Exporthaus, Krakau, Stradom Nr. 17.

Коли се кому не сподобав ся, може до 8 днів звернути і дістати гроші назад, одже нема ризику.

Багато ілюстрованих каталогів годинників, гарнітур золотих, срібних і з хімічного срібла товарів по малій ціні — gratis і franco.

КОТНИЦЯ

Liniment. Capsici comp.

з аптеки Ріхтера в Празі,

загально признаний знаменитий

усмирюючий лік на втиранє

по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; мож-

на купити у всіх аптеках. Проси-

мо надати собі

загально улюблений лік

всє динє в оригінальних флашках

з нашим охоронним знаком „кот-

ниця“ з аптеки Ріхтера і для

осторожності приймати лише

флашки з тим охоронним знаком

яко правдиві.

Аптека Ріхтера

під золотим ланом у Празі.



Торговля паперу

„Рускої Бесїди“

в Чернівцях, ул. Петровича ч. 4

поручає

веїлякі прибори

до

писаня і рисованя,

всілякого сорта

паперу, касетів

і т. п.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Друкарня тов. „Рускої Ради“

в Чернівцях улица Петровича ч. 4

має на складі отуї

КНИЖКИ

Бажальний Іван: „Пропасть“	кор. — 20	„Шварц Франц-Польс I.	— 20
Барановский Мечислав: „Подарок“	— 20	„Краснобожия людям“	— 40
для семінарій, учительських і учи-		Семин Іван: „Образы в природе“ I II	— 20
тельських шкіл передана, (сказки, леген-		Семин Іван: „Карба“	— 20
ди, казки, народні історії, і т. д.)		Свободина Марія: „І хто ж вона була“	1—
Парисом позолочені (позолочені)	1—20	Стефанія Василь: „Они князевичи“	1—
Будильник Е. О.: „Студий Високовскі“	6—	Стоцкий Степан: „Вуковичевська Русь“	2—40
Гарнітур Микола: „Методика“ наука		„Bestrebungen der Philologen“	2—
з усього народної ч. II	1—	„Грехи“ або інші дз. і народні	
Галіс Теодот: „Дональний псалм“, збірка	2—	наш дз. в троях	— 20
примірів, як укладені різні псалми		„Народни“ як псалми і інші по-	
„Народні псалми“, народні	1—	дз. і народні	— 40
„Душа та мисль“, поезія	— 20	„Münchener Anzeiger“ in der von k. k.	
Гарнітур: „Малірі“	— 20	„Bekanntes Landesarchivats behufs	
Гиганс Микола: „Резерв“, поезія		Begehung der ethnischen Schul-	
з 5 дз., переклад В. Свєтлиць	— 60	orthographie	— 40
Данилович Іван: „Примітки“ I і II по	— 14	Федькович Юрій: „Торж“ том I	— 30
Захарю Іван: „Малірі“	— 20	„Наші міністри“	— 20
Миколайська Ольга: „Людям“	1—	„Проступки“	— 20
„Повора“	1—	Франко Іван: „Русько-українська зр-	
Конський Олександр: „В дні епітети“	— 20	тература“	— 20
Крушельницький Антін: „Серия“	1—	Шкляк Олександр: „Листи з міста“	— 20
„Сказання“	— 20	Бремичук Денис О.: „Die griech. Prä-	
Лунинський Денис: „Бачинськ“	— 20	historischen-Menschen, ihre Entstehung	
Martynowicz I.: „Historische Zeugnisse“		Entstehung und gegenwärtiger Stand	
über die ältesten Bekehrer und		„Життя, мисль і смерть“ і історія	
Einwanderer der Baktrien und Moldau	— 20	перевесення мислі єв. відомучо-	
Високовскі Ярослав: „Листи з нутра“	3—	наш дз. „Сучасного“	— 40
Паван Микола: „Про русько-українські		Яблочков Г.: „Сказка учителя“, ви-	
примітки народні“	1—	дання, пер. А. Крушельницького	— 50
Pisulak Dariusz: „Die Ants-Corresponden-		„Вести про наш міст“	— 20
zen“ der Völkerschulleitungen und		„Des Ruthenen“	— 20
Ortschulleitungen Angelegenheiten	1—25	„Про бж. соїв народ і про	
Piruzich Єврей: „Воронинський андид“	2—	кабора до євм“	— 20
Полович Олександр: „Людям“	2—	„В чин наш євм“	— 20
„Чужа горілка“	— 50	„Кожній по жовт“	— 20
„Методика“ I	— 60	„Голов до народ“	— 24
„10 років для дитини“	— 20	„Ворни“	— 20
„Хлопці садивали“	— 40		

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Просвіт промінями Рентгена.

Ліченє сухо-горячим повітрям

подагри, ревматизму, люмбаги (постриду), іехіаса, невралгій, болю в сугавах, нирки і спухизми.

Апарати сухо-горячого повітря (Смєтени Др. Рейхера), що прикладають ся до слабих частей тіла, уменшувать вишислї температури і пєшими термалічними методами, з верст 2 і найвишислї ушислї з дїяннї і шислї матеріалїх слабостей. Висислї ушислї тіла. При дїяннї з тіла тіла шислї окріла слабого тіла, яку можуть босє шислї і ті, що вєрнєть ся з верст, из шислї і шислї. Ушислї жажє відбутї ся і з шислї шислї.

Купелї в електричній жаровій свїтлї против слабостей, як змінє матерії, подагра, ревматизм і против затовщеня.

Др. Г. Хаєс, Чернівці, ул. поштова 5а.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

отворєна в недїлю і свєто від 9 до 11 години рано.

Найновіші Schulversäumnisse

получити можна

в друкарні „Рускої Ради“, в Чернівцях
улиця Петровича ч. 4.